

Institut
Memòria
d'Estudis
CVRS 2015-2016
Catalans

Institut

Memòria

d'Estudis

CVRS 2015-2016

Catalans

I

Memòria

'E

2015-2016

C

© Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

Text revisat lingüísticament
per la Unitat de Correcció
del Servei Editorial de l'IEC

Disseny gràfic d'Enric Satué

Compost per Fotoletra, SA

Imprès a Open Print, SL

Dipòsit Legal: B 1017-2018

Índex

15 Presentació

19 I. Òrgans de govern

- 19 El Ple
 - 19 Equip de Govern
 - 19 Consell Permanent
 - 20 Consells de govern de les seccions
 - 20 Secció Històrico-Arqueològica
 - 20 Secció de Ciències Biològiques
 - 20 Secció de Ciències i Tecnologia
 - 21 Secció Filològica
 - 21 Secció de Filosofia i Ciències Socials
 - 21 Presidents de les societats filials
 - 25 Estructura administrativa
 - 26 Nòmina del personal
-

29 II. El Ple

- 29 Resum de les sessions plenàries
- 44 Declaracions i adhesions institucionals
- 51 Els membres
 - 51 Nous membres
 - 51 Secció Històrico-Arqueològica
 - 51 Membres numeraris
 - 51 Ferran Arasa i Gil
 - 53 Ignasi J. Baiges i Jardí
 - 56 Enric Pujol i Casademont
 - 60 Secció de Ciències i Tecnologia
 - 60 Membres numeraris
 - 60 Josep Samitier Martí
 - 61 Josep Domingo Ferrer
 - 63 Secció Filològica

63	Membres numeraris
63	Oriol Camps i Giralt
66	Pere J. Quetglas i Nicolau
69	Mercè Lorente i Casafont
72	Membres corresponents
72	Alà Baylac-Ferrer
76	Joan Beltran i Cavaller
79	Jordi Mir i Parache
84	Secció de Filosofia i Ciències Socials
84	Membres numeraris
84	Lluís Jou i Mirabent
88	Jaume Mensa i Valls
92	Membres corresponents
92	Carles Boix i Serra
94	Anthony Bonner
96	Martina Camiade Boyer
98	José María Murià Rouret
101	Membres emèrits
101	Secció Històrico-Arqueològica
101	Josep Guitart i Duran
102	Josep Maria Salrach i Marés
103	Secció de Ciències Biològiques
103	Marta Estrada i Miyares
104	Ramon Folch i Guillèn
105	Jesús Andrés García Sevilla
105	Joandomènec Ros i Aragonès
106	Miquel Vilardell i Tarrés
107	Secció de Ciències i Tecnologia
107	Pilar Bayer i Isant
108	Antoni Olivé i Ramon
108	Carles Solà i Ferrando
109	Secció Filològica
109	Joan Martí i Castell
110	Joan Miralles i Monserrat
111	Secció de Filosofia i Ciències Socials
111	Enric Argullol i Murgadas

112	Carles A. Gasòliba i Böhm
113	Josep M. Panareda Clopés
114	Josep-Maria Terricabras i Nogueras
115	Necrologies
115	Membres emèrits
115	Joaquim Muns i Albuixech
117	Salvador Reguant i Serra
121	Jordi Carbonell i de Ballester
124	Nòmina de membres
124	Membres numeraris
125	Membres emèrits
127	Membres corresponents

129 III. Les seccions

130	Secció Històrico-Arqueològica
130	Crònica
131	Membres
138	Secció de Ciències Biològiques
138	Crònica
141	Membres
146	Secció de Ciències i Tecnologia
146	Crònica
147	Membres
152	Secció Filològica
152	Crònica
160	Membres
168	Secció de Filosofia i Ciències Socials
168	Crònica
170	Membres

177 IV. Memòria econòmica

199	V. Activitat institucional
199	Inauguració del curs
199	Discurs del president de l'Institut d'Estudis Catalans
206	Lliçó inaugural
206	Animals, tanmateix, <i>per Jordi Casanova i Roca</i>
216	Parlament de Jusèp Loís Sans, president de l'Institut d'Estudis Aranesi
220	Convenis de col·laboració
223	Representació en institucions
223	Institucions d'àmbit català
224	Institucions d'àmbit estatal
224	Institucions d'àmbit internacional
224	Patronats
227	Intervencions institucionals
227	Visitants il·lustres
228	Assistència a actes, visites i missions institucionals
239	Premis i distincions
242	Seus i delegacions
242	Seu de Perpinyà
245	Seu de Castelló
249	Seu de Lleida
250	Seu d'Alacant
254	Delegació de València
257	Delegació de Palma
258	Delegació de l'Alguer

259	VI. Activitat de recerca
259	Programes de recerca
259	Secció Històrico-Arqueològica
259	Base de dades de manuscrits catalans de l'edat moderna (1474-1814)
260	Base de dades de monuments commemoratius de Catalunya
260	Catalunya Carolíngia
260	Corpus des Troubadours
261	Corpus Documental de les Relacions Internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó
262	Corpus Inscriptionum Latinarum

263	Corpus Textual de la Catalunya del Nord: Catàleg d'impresos rossellonesos
264	Diccionari d'Historiadors de l'Art Català-Valencià-Balear
265	Índex de <i>Les quatre grans cròniques</i>
265	Llibres de matrícula de les insaculacions (llibres de l'ànima) de la ciutat de Barcelona (1498-1713)
266	Recerca arqueològica de la ciutat romana de <i>Iesso</i> (Guissona)
267	Tabula Imperii Romani - Forma Orbis Romani (TIR-FOR)
270	Secció de Ciències Biològiques
270	Anàlisi històrica dels efectes de la sequera als boscos dels Països Catalans
271	Distribució de <i>Galemys pyrenaicus</i> a Catalunya: possibles variacions després de quinze anys
272	Els sistemes naturals del delta del Llobregat
273	Flora i cartografia de les plantes, els fongs i la vegetació
273	Flora i cartografia de briòfits
274	Biodiversitat dels fongs i líquens dels Països Catalans
275	Flora i cartografia de les plantes vasculars
275	Indicadors de l'estat ambiental del mar catalano-balear (<i>interdisciplinari amb la SECCT</i>)
277	Millora de la presència de la llengua catalana dins de recopilacions internacionals de noms de plantes. <i>Vocabulari multilingüe de noms de plantes</i>
277	Vitis Catalana
279	Secció de Ciències i Tecnologia
279	Cent anys de matemàtiques a l'Institut d'Estudis Catalans (1911-2011)
279	Història de la matemàtica, resultats, contextos i textos. Grècia I, II i III
280	La millora de les condicions d'habitabilitat i la reducció de la demanda energètica en grans conjunts residencials de l'Àrea Metropolitana de Barcelona
282	Portal CiT. Edició, publicació i difusió en línia de terminologia de ciències i tecnologia
285	Secció Filològica
285	Programes normatius i d'estandardització
285	Actualització periòdica del DIEC2
285	Codificació de la llengua de signes catalana
286	<i>Diccionari manual de la llengua catalana</i> . Segona edició
287	Gramàtica de la Llengua Catalana

- 287 Gramàtica Essencial de la Llengua Catalana
- 287 Nou Diccionari Normatiu de la Llengua Catalana
- 288 Nomenclàtor Toponímic de les Illes Balears
- 288 Ortografia Catalana
- 289 Proposta per a un Estàndard Oral de la Llengua Catalana. Lèxic
- 289 Proposta sobre el sistema de transcripció i transliteració dels noms russos en català i proposta de transcripció del xinès al català
- 290 Programes de recerca
- 290 Atles Lingüístic del Domini Català
- 291 Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català modern
- 292 Continuació del Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana
- 292 Cultura, memòria, llengua: la construcció de la identitat en els territoris fronterers de la llengua catalana
- 293 Diccionari del Català Contemporani - Diccionari Descriptiu de la Llengua Catalana
- 294 Els clàssics i la llengua literària: norma i canòn
- 295 Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae
- 296 Neologismes per a l'actualització del diccionari normatiu
- 298 Obres completes de Pompeu Fabra
- 298 Observatori de Neologia
- 299 Publicació de l'obra gramatical d'Antoni Febrer i Cardona
- 300 Refranyer Aguiló
- 301 Vocabulari de la Llengua Catalana Medieval de Lluís Faraudo de Saint-Germain
- 302 Secció de Filosofia i Ciències Socials
- 302 Cartografia històrica i urbana dels Països Catalans
- 302 Catàleg dels manuscrits de la Biblioteca Diocesana del Seminari de Girona, III-V. Ms. 101-250
- 303 Catàleg històric general de la premsa en català, II. La renovació del periodisme, 1910-1923
- 303 Corpus Philosophorum Medii Aevi. Arnaldi de Villanova
- 304 Dinàmica i evolució del paisatge de ribera
- 304 Dones, treball i ruralitat
- 304 El diàleg com a font de dret. Modelització dels fonaments de la filosofia política i jurídica catalana (s. XII-XXI)
- 305 El plurilingüisme a l'Europa romànica: el Termòmetre Lingüístic i el Marc d'Ensenyament de les Llengües Vives

306	Globalud: configuració d'un mapa d'actors clau per a la protecció social global dels migrants en l'àmbit de la salut
306	L'Escola de Mestres Rosa Sensat (1965-2015). Edificar una nova escola des de la societat civil
307	La classificació temàtica i anàlisi històrica d'obra periodística catalana especialitzada en ciències socials i experimentals
307	La pseudociència en el sector editorial (2010-2014): anàlisi del discurs pseudocientífic i la seva presència a les biblioteques dels Països Catalans
308	Nois/es i joves parelles binacionals a Catalunya: entre l'elecció i la constricció identitària
308	Recull i classificació de polítiques territorials
309	Propostes per a una societat en procés de reconstrucció. Una anàlisi social i econòmica
311	Presidència
311	La societat catalana al segle XXI
311	Les ciutats mediterrànies: els factors de desenvolupament i de progrés. Ciutat i articulació territorial
312	Registre i inventari dels vitralls catalans
314	Centres de recerca
314	Centres propis
314	Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè (LEGEF)
315	Centre Català de la Nutrició (CCNIEC)
318	Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural
319	Laboratori de Fonètica
321	Centres consorciats
321	Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT)
321	Centre de Recerca Matemàtica (CRM)
322	Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)
324	Oficines
324	Oficina d'Estandardització
324	Oficina de Gramàtica
325	Oficina d'Onomàstica
326	Oficines Lexicogràfiques
327	Oficina d'Assessorament Històric
328	Secretaria Científica

331 VII. Assessorament, promoció i difusió de la recerca**331** Assessorament**331** Observatori de la Recerca**334** Xarxa CRUSCAT (Coneixements, representacions i usos del català)**336** Organismes administratius en els quals l'IEC té assessors**338** Promoció**338** Premis i borses d'estudi de l'IEC - Premis Sant Jordi 2016**346** Relació d'activitats científiques organitzades, promogudes o acollides per l'IEC**397** Difusió**397** Servei de Documentació i Arxiu de l'IEC

401 VIII. Societats filials**402** Institució Catalana d'Història Natural**413** Societat Catalana de Biologia**423** Societat Catalana de Filosofia**428** Societat Catalana de Física**434** Societat Catalana de Química**440** Societat Catalana de Matemàtiques**446** Societat Catalana de Geografia**454** Societat Catalana d'Estudis Històrics**458** Societat Catalana d'Estudis Jurídics**461** Societat Catalana d'Economia**465** Associació Catalana de Sociologia**469** Societat Catalana d'Estudis Litúrgics**470** Societat Catalana de Musicologia**473** Amics de l'Art Romànic**478** Institució Catalana d'Estudis Agraris**484** Societat Catalana de Pedagogia**489** Societat Catalana d'Estudis Clàssics**491** Societat Catalana d'Estudis Numismàtics**493** Societat Catalana d'Ordenació del Territori**498** Societat Catalana de Sociolingüística**501** Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana**504** Societat Catalana de Comunicació**507** Societat Catalana de Llengua i Literatura

- 511 Societat Catalana de Tecnologia
 - 515 Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica
 - 523 Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació
 - 527 Societat Catalana d'Estudis Hebraics
 - 530s Societat Catalana de Terminologia
-

533 IX. Fundacions, entitats vinculades i adherides a l'IEC

- 533 Fundacions
 - 533 Fundació Ferran Sunyer i Balaguer
 - 534 Fundació Mercè Rodoreda
 - 537 Entitat vinculada
 - 537 Biblioteca de Catalunya
 - 538 Entitats adherides
 - 538 Institut Menorquí d'Estudis
 - 538 Institut d'Estudis Eivissencs
 - 539 Institut d'Estudis Baleàrics
 - 539 Societat Arqueològica Lul·liana
 - 540 Societat d'Onomàstica
 - 540 Altres vinculacions
 - 540 Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes
 - 541 North American Catalan Society
 - 541 Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana
 - 542 Institut Català d'Antropologia
 - 542 Societat Andorrana de Ciències
 - 543 Societat Catalana d'Estadística
 - 543 Associació Catalana de Ciències de Laboratori Clínic
-

545 X. Publicacions

- 545 Portal de revistes científiques
- 546 Monografies
- 550 Obres vinculades a l'Institut d'Estudis Catalans
- 550 Publicacions periòdiques
- 551 Resum de títols editats (2011-2015)
- 552 Donacions i intercanvi de publicacions

Presentació

Un curs més, l'Institut d'Estudis Catalans ha maldat per aconseguir els objectius pels quals fou creat l'any 1907: l'estudi de la llengua i l'establiment de la normativa, el desenvolupament i la difusió de la recerca en els diferents àmbits científics, i l'assessorament dels poders públics i altres institucions. La present memòria reflecteix amb detall l'activitat de l'Institut d'Estudis Catalans al llarg del curs 2015-2016, la qual ha estat sostinguda per un pressupost de prop de nou milions d'euros, resultat de l'assignació de la Generalitat de Catalunya i de les aportacions de la Diputació de Barcelona, l'Obra Social La Caixa, el Govern de l'Estat espanyol i altres institucions col·laboradores i patrocinadores, a més dels ingressos propis. La tasca duta a terme ha estat possible gràcies a la dedicació i l'esforç de totes les persones que formen part de la institució o que hi estan vinculades: membres de l'IEC, de les societats filials, de les fundacions, de les delegacions; treballadors, i col·laboradors.

Amb motiu de l'acte commemoratiu de la Diada Nacional de Catalunya del 2015 a la seu de l'IEC, el membre de l'Institut Damià Pons pronuncià el discurs patriòtic «Un futur compartit», que ha estat aplegat en una publicació junt amb els tres parlaments dels anys anteriors, duts

a terme per Salvador Cardús (2012), Carles Miralles (2013) i Josep-Maria Terrabras (2014); en conjunt són una mostra més del rol social i patriòtic de l'Institut.

D'una banda, l'Institut estén l'àmbit d'actuació a tots els territoris dels Països Catalans per mitjà de seus i delegacions: Perpinyà, Castelló de la Plana, Lleida, Alacant, València i Palma, i aquest curs ha iniciat l'activitat a l'Alguer amb una nova delegació. De l'altra, junt amb altres entitats culturals, ha impulsat seminaris i estudis que aporten i exploren les idees sobre com haurien de ser la cultura, la recerca, l'ensenyament, l'economia, la llengua, la societat i la política en la Catalunya del futur. Actualment, a l'IEC, aquest vessant de país conviu amb el vessant científic i d'estudi que caracteritza la institució des que fou creada.

Amb vinculació internacional, des del 1922 l'IEC és membre de ple dret de la Unió Acadèmica Internacional (UAI) i participa en programes de recerca impulsats per aquesta corporació. I, des del 2014, també ho és de l'ALLEA (All European Academies), la federació d'acadèmies europees. Mitjançant la recerca, ha obtingut el reconeixement internacional; ha posat de manifest el valor del patrimoni històric, cultural, artístic i científic del país, i ha contribuït a forjar la identitat nacional.

En el moment present hi ha en funcionament seixanta-vuit programes que, a l'empara de les cinc seccions i de la Presidència, van avançant amb ritmes diferents. Destaquen, entre d'altres, «La societat catalana al segle XXI», que ha arribat a la fase final; «Registre i inventari dels vitralls de Catalunya», que inicia una nova etapa; «Les ciutats mediterrànies: factors de desenvolupament i progrés», que és en la fase de construcció i de cerca de fons europeus, i «Tabula Imperii Romani - Forma Orbis Romani», projecte de la UAI, la qual n'ha encomanat la coordinació internacional a l'IEC.

Els resultats de la recerca es difonen per mitjà de les publicacions, en format electrònic o en paper, que a final del curs 2015-2016, han sumat més d'un centenar de títols. El fons de publicacions periòdiques, per la seva banda, està format per seixanta revistes científiques.

La *Gramàtica de la llengua catalana* de l'Institut, en l'elaboració de la qual la Secció Filològica ha treballat de fa temps amb estudiosos i col·laboradors externs, està enllestida i serà publicada a final del 2016; al mateix temps, s'han iniciat les tasques per fer-ne una versió més accessible per al gran públic sota el nom de *Gramàtica essencial de la llengua catalana*.

L'Institut s'ha manifestat institucionalment quan els interessos o drets del país han estat qüestionats o s'han vist amenaçats. Aquest curs ha impulsat el *Manifest*

per la dignitat, del 16 de setembre de 2015, i ha emès, entre d'altres, la *Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans davant l'exclusió del català en les proves d'accés a l'advocacia*, del 17 de febrer de 2016, i la *Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans sobre els objectes del Museu Nacional d'Art de Catalunya i del Museu de Lleida Diocesa i Comarcal procedents de l'antic monestir de Santa Maria de Sixena, adquirits als seus propietaris entre els anys 1983 i 1994*, del 22 de juny de 2016.

La sessió inaugural del curs tingué com a convidat especial Jusèp Loís Sans, president de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana. Jordi Casanova, membre de la Secció de Ciències Biològiques, pronuncià la lliçó inaugural «Animals, tanmateix», i la pianista Alba Ventura interpretà peces d'Enric Granados.

L'activitat musical ha estat present en els principals actes que s'han programat i, com ja és tradició, en el cicle d'estiu *Música al claustre*, aquest any titulat «Tres aspectes essencials de la música catalana», en què intervingueren el Trio Granados, els guitarristes Jaume Torrent i Mauricio Díaz, i el quartet Lux et Umbra.

S'han lliurat els Premis Sant Jordi de l'IEC, que el 2016 han arribat a la vuitanta-cinquena edició. En total, disset borses d'estudi i vint-i-vuit premis han servit per a guardonar científics consagrats, esperonar els joves en la recerca i impulsar la ciència en català.

Al llarg del curs, la Casa de Convalescència ha acollit commemoracions i homenatges: al pare Gregori Estrada, membre de la Secció Històrico-Arqueològica; a Antoni M. Badia i Margarit, Francesc Vallverdú i Carles Miralles, membres de la Secció Filològica, i a Joan Triadú i Font, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials.

Han ingressat a l'IEC nous membres numeraris i membres corresponents,

i aquesta institució ha hagut de lamentar el traspàs dels membres emèrits Joaquim Muns, Salvador Reguant i Jordi Carbonell. Sigui per a ells, el nostre record més sincer.

L'extensa i detallada descripció de l'activitat de l'IEC que conté aquest volum ret comptes de la feina feta i en deixa testimoni per escrit.

ROMÀ ESCALAS
Secretari general

I. Òrgans de govern

El Ple

El Ple és l'òrgan sobirà de l'Institut d'Estudis Catalans. És constituït pels membres numeraris, els emèrits i els presidents de les societats filials.

Els membres formen les seccions, que, des del 25 de setembre de 1989, són les cinc següents: Secció Històrico-Arqueològica, Secció de Ciències Biològiques, Secció de Ciències i Tecnologia, Secció Filològica i Secció de Filosofia i Ciències Socials. (Vegeu el capítol III, «Les seccions».)

Equip de Govern

L'Equip de Govern assisteix el president en les seves funcions executives i administratives.

President:	Joandomènec Ros i Aragonès
Vicepresidents:	Joaquim Agulló i Batlle Jaume de Puig i Oliver
Secretari general:	Romà Escalas i Llimona

Consell Permanent

El Consell Permanent actua per delegació del Ple i exerceix el govern de la corporació. És format per l'Equip de Govern i els presidents de les cinc seccions.

Presidents de les seccions:	Josep Massot i Muntaner <i>(Secció Històrico-Arqueològica)</i> Francesc Gonzàlez i Sastre <i>(Secció de Ciències Biològiques)</i> Joan Antoni Solans i Huguet <i>(Secció de Ciències i Tecnologia)</i>
-----------------------------	---

M. Teresa Cabré i Castellví

(Secció Filològica)

Josep González-Agàpito i Granell (en funcions,
fins al 17.1.2016)

Maria Corominas i Piulats (des del 18.1.2016)

(Secció de Filosofia i Ciències Socials)

Consells de govern de les seccions

Les seccions de l'IEC es corresponen amb grans unitats temàtiques de la ciència i la tecnologia. Són regides per un consell de govern format per un president, un vicepresident, un secretari i un tresorer.

Secció Històrico-Arqueològica

President:	Josep Massot i Muntaner
Vicepresident:	Albert Balcells i González
Secretari:	Antoni Simon i Tarrés
Tresorer:	Joaquim Garriga i Riera

Secció de Ciències Biològiques

President:	Francesc González i Sastre
Vicepresident:	Abel Maríné i Font
Secretari:	Xavier Llimona i Pagès
Tresorer:	Joaquim Gosálbez i Noguera

Secció de Ciències i Tecnologia

President:	Joan Antoni Solans i Huguet
Vicepresidenta:	Àlícia Casals i Gelpí
Secretari:	Antoni Olivé i Ramon
Tresorer:	Miquel Canals i Artigas

Secció Filològica

Presidenta:	M. Teresa Cabré i Castellví
Vicepresidenta:	Mariàngela Vilallonga i Vives
Secretari:	Ramon Sistac i Vicén
Tresorer:	Màrius Serra i Roig

Secció de Filosofia i Ciències Socials

En funcions, des del 18 de maig de 2015:

President:	Josep González-Agàpito i Granell
Vicepresident:	Josep M. Casasús i Guri
Secretari:	Josep M. Panareda Clopés
Tresorera:	Àngels Pascual de Sans

A partir del 18 de gener de 2016, l'equip restà configurat de la manera següent:

Presidenta:	Maria Corominas i Piulats
Vicepresident:	Josep M. Panareda Clopés
Secretari:	Joaquim Arnau Querol
Tresorera:	Maria Dolors Garcia Ramon

Presidents de les societats filials

Amics de l'Art Romànic

Presidenta:	Francesca Español i Bertran
-------------	-----------------------------

Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

President:	Abel Maríné i Font
------------	--------------------

Associació Catalana de Sociologia

President:	Josep M. Rotger i Cerdà (fins al 16.11.2015) Fidel Molina Luque (des del 17.11.2015)
------------	---

Institució Catalana d'Estudis Agraris

President: Josep M. Vives de Quadras

Institució Catalana d'Història Natural

President: Joan Pino i Vilalta

Societat Catalana d'Economia

President: Eduard Arruga i Valeri

Societat Catalana d'Estudis Clàssics

Presidenta: Montserrat Jufresa i Muñoz

Societat Catalana d'Estudis Hebraics

President: Pere Casanellas i Bassols

Societat Catalana d'Estudis Històrics

President: Jaume Sobrequés i Callicó

Societat Catalana d'Estudis Jurídics

President: Josep Cruanyes i Tor

Societat Catalana d'Estudis Litúrgics

President: Miquel dels Sants Gros i Pujol

Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

President: Miquel de Crusafont i Sabater

Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica

Presidenta: Emma Sallent del Colombo

Societat Catalana d'Ordenació del Territori

President: Josep M. Llop i Torné
(fins al 19.7.2016)
Josep A. Bágüena Latorre
(des del 20.7.2016)

Societat Catalana de Biologia

President: Josep Clotet Erra

Societat Catalana de Comunicació

President: Jordi Bèrrio Serrano

Societat Catalana de Filosofia

President: Josep Monserrat i Molas

Societat Catalana de Física

President: Josep Enric Llebot Rabagliati

Societat Catalana de Geografia

President: Josep Oliveras i Samitier

Societat Catalana de Llengua i Literatura

President: Manuel Llanas i Pont

Societat Catalana de Matemàtiques

President: Xavier Jarque i Ribera

Societat Catalana de Musicologia

President: Jordi Ballester Gibert

Societat Catalana de Pedagogia

President: Martí Teixidó i Planas

Societat Catalana de Química

President: Carles Bo i Jané

Societat Catalana de Sociolingüística

President: Joan Pujolar Cos

Societat Catalana de Tecnologia

President/a: Frederic Luque i Carrillo
(fins al 25.1.2016)
Núria Salán Ballesteros
(des del 26.1.2016)

Societat Catalana de Terminologia

President: Jaume Martí i Llobet
(fins al 16.6.2016)

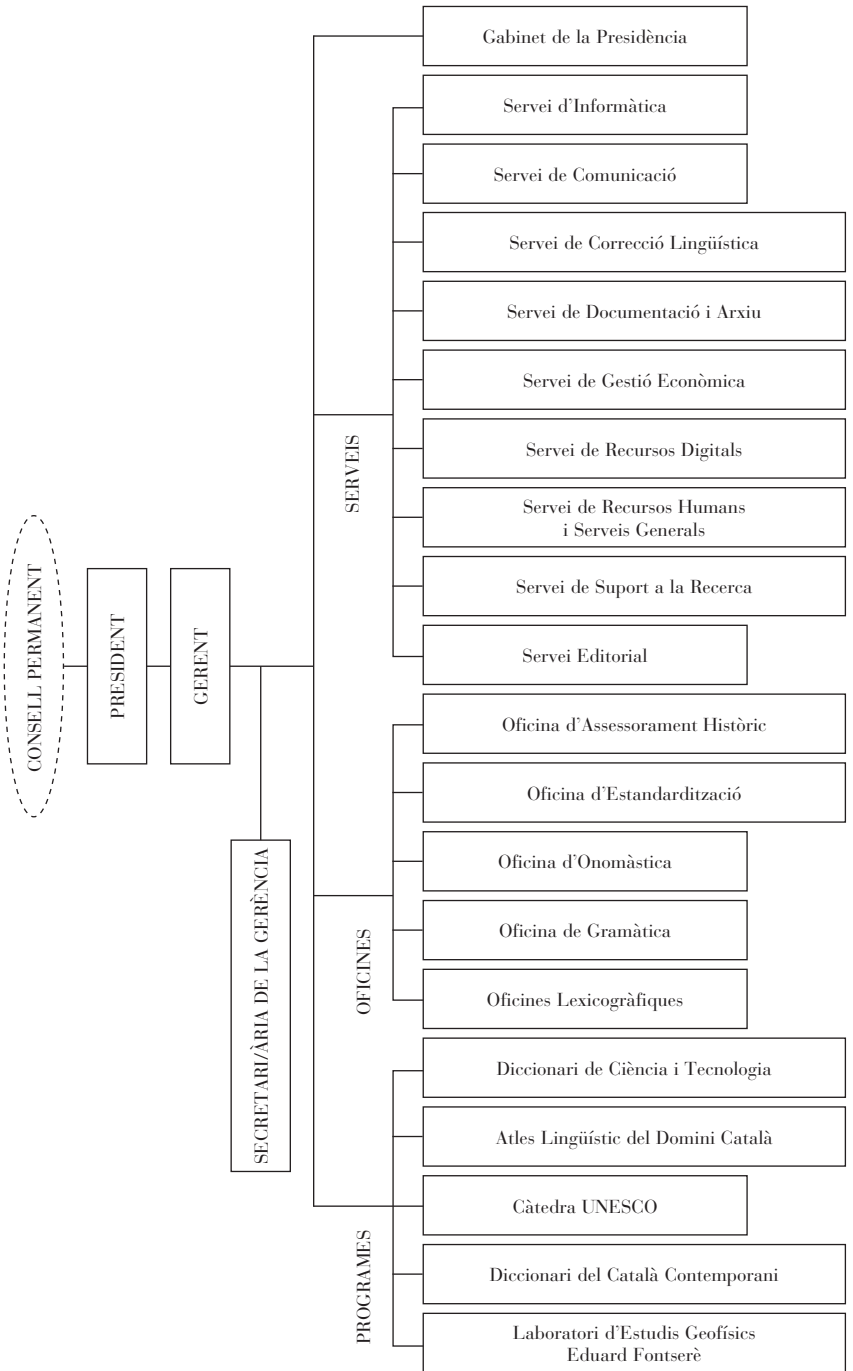
Miquel-Àngel Sànchez i Fèrriz
(des del 17.6.2016)

Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana

President:

Joan Soler i Mata

Estructura administrativa

Nòmina del personal

Sara Adell i Roura

Marc Alcalà i Borrell

Llorenç Arguimbau Vivó

M. Teresa Balagué i Sort

Marta Balasch Guerrero

M. del Mar Batlle Gutiérrez

Blanca Betriu Recha

Gemma Boada Pérez

M. Cristina Bustó i Menéndez

Ferran Cabellos Romero

Laia Campamà Mormeneo

Eduard Campos Jiménez

Roger Cascales Puerto

Laia Castanyer Teixidó

M. Lluïsa Castellón i Molina

Mercè Castells i Baldrich

Aldara Cervera Pérez

Anna Chamizo i Tarté

Albert Clavero Arnau

Irene Comas i Alsina

Ramon Corbella Bosch

Fàtima Duarte i Ortega

Marta Ejarque i Pavia

Antoni Escolà i Banqué

Eva Faustino Vidal

Judit Feliu Cortès

F. Xavier Ferré i Mariscot

Antònia Ferrer i Gràcia

Núria Florit Robusté

Marta Folia i Campos

Anna Font Reñé

Carla Fontclara Serrallonga

Eva Forés Castell

Imma Fradera i Castillo

M. Rosa Franquesa i Bonet

Núria Fuster i Postico

Mariàngels Gallego i Ribó

Eva Gil Bel

Georgina Goberna Baradat

Cristina Guirado Gil

Núria Jolis i Masjuan

Elvira Juncosa Román

Robert Latorre Soto

Lídia Lluís Gavaldà

Sílvia López i Caballer

Daniel Luján Cazalilla

Mercè Martí Bassols

Cora Martín Paños

Ramon Martínez i Gil

M. Àngels Martínez Salom

Josep M. Mestres i Serra

Eulàlia Miret i Raspall

Pere Montalat i Buscató

Mercè Montaña i del Agua

Isabel Munujos i Sala

Santiago Muxach Riubrogent

Bernat Oliver Majó

David Ordóñez i García

Josep Maria Palau Baduell

Manuel Pascual i Rodríguez

Miquel Payrot

Berta Pedemonte Miquel

Lliris Picó Carbonell

Mar Pongiluppi Gomila

Ester Prat Alsina

Joan Antoni Rabella i Ribas

Núria Reixach Boada

Jordi Ribas i Bisbal

Eulàlia Ribera Llonec

Sandra Rigall Méndez
Montserrat Rius Mentuy
Roser Rodríguez Vila
Xavier Rofes i Moliner
Núria Roma i Peix
Montserrat Roma Uguet
Aina Rusca Mestre
M. Teresa Sadurní i Villaronga
Francesc Salvador Carvajal
Jaume Salvanyà Cristòbal
Maite Sànchez i Riera
Roser Sanromà i Borrell
Carolina Santamaria i Jordà
Lluís Maria Sol i Salvadó

Lourdes Sola i López
Joan Soler i Bou
José Soriano Moreno
Pau de Soto Cañamares
M. del Mar Tapia Jiménez
Sílvia Teulats Castells
Montserrat Torras Conangla
Xavier Torrents Casas
Joana Torres Bosch
Albert Torres Sanglas
Núria Valls Costa
Carme Vallès Foz
Marta Viñuales i Granel
Enkeleda Xhelo Çomo

Aquesta és la relació de persones que formen la nòmina de l'IEC el 31 d'agost de 2016. L'organigrama de l'IEC és format per un total de 97 persones, distribuïdes en les categories laborals següents: cap superior (2), cap de secció (11), cap de negociat (4), oficial de primera administratiu (19), oficial de segona administratiu (5), auxiliar administratiu (1), col·laborador d'investigació (12), ajudant d'investigació (34), analista (3), tècnic de TIC (2), encarregat de serveis generals (1), oficial de primera d'oficis auxiliars (1) i auxiliar de segona de serveis (2).

II. El Ple

Resum de les sessions plenàries

Durant el curs 2015-2016, el Ple es reuní nou vegades. A continuació presentem un breu resum de cada sessió.

Ple del dia 5 d'octubre de 2015 (ordinari)

- Assumptes econòmics: ajuts, subvencions, pressupost per al 2016
- Sessió *Vacunes i vacunació*, organitzada per la Secció de Ciències Biològiques: «Antecedents i situació actual dels programes vacunals», per Josep Vaqué, i «Consideracions sobre els problemes plantejats per algunes vacunes», per Andreu Segura

Hi assisteixen seixanta-tres membres i vuit presidents de societats filials.

De l'informe que presenta per escrit, el president en destaca les activitats següents: l'acte de presentació del llibre *Pere Quart / Joaquim Molas: Diàleg epistolar il·lustrat*; les entrevistes amb Vicenç Mateu, síndic general de les Valls d'Andorra, i amb Èric Jover, ministre d'Educació i Ensenyament Superior d'Andorra; els tres concerts del cicle estival *Música al claustre*; el Congrés de la North American Catalan Society a l'IEC; la presentació a l'IEC del *VIII Informe sobre la situació de la llengua catalana (2014)*; l'entrevista amb Antoni Castellà, secretari d'Universitats i Recerca, i amb Lluís Jofre, director general d'Universitats; la reunió del Consell Interacadèmic de Catalunya i la presentació de l'Institut d'Estudis Aranesi a Vielha; l'entrevista amb Santiago Ballester, director general de Dret i Entitats Jurídiques de la Generalitat de Catalunya; la jornada d'estudi amb motiu de l'acabament i la presentació pública del darrer volum del *Corpus Vitrearum Medii Aevi de Catalunya*; la reunió del Consell d'Acció Exterior i de Relacions amb la Unió Europea de la Generalitat de Catalunya, al Palau de la Generalitat; l'acte de celebració del 30è aniversari del TERMCAT; la XLVII Universitat Catalana d'Estiu de Prada; la celebració de la Diada de Sant Gil i la projecció del documental *L'exili de la marededéu de Núria*, basat en el llibre de Manuel Castellet, a la Vall de Núria; la conferència d'Eva Serra, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, que duia per títol «La potencialitat democràtica de la Catalunya històrica», al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona; el discurs inaugural del president de l'IEC en la sessió d'obertura del curs 2015-2016 de la Universitat de Lleida; la inauguració de l'exposició «Per Catalunya! Vida i mort de Lluís Com-

panyes»; la presentació del primer volum de l'obra *Ramon Llull. Vida i obres*, de Pere Vilalba; l'acte d'adhesió de l'IEC al *Manifest per la dignitat*; la presentació de l'obra *Estudis medievals en homenatge a Curt Wittlin*; la presentació de les actes de la primera trobada científica sobre les ciutats mediterrànies, publicades amb el títol *Ciutats mediterrànies: civilització i desenvolupament*, en el marc de la reunió científica «Ciutats i regió a la Mediterrània. Comparació diacrònica»; la jornada en honor de Francesc Vallverdú (1935-2014), i la celebració del Dia Internacional de la Traducció.

El president informa que es posarà en marxa el vot electrònic per a les votacions del Ple. S'iniciarà el procediment amb una prova pilot sobre un tema no vinculant per a votar: l'horari dels plens de l'IEC per al curs 2015-2016.

El president presenta, en línies generals, l'apartat d'assumptes econòmics. Posa en coneixement dels membres que l'actual situació política de Catalunya fa que el pressupost per al 2016 encara no hagi pogut ser aprovat pel Parlament de Catalunya. Davant d'aquesta situació, el Consell Permanent, en la reunió tinguda el dia 17 de setembre de 2015, acordà aprovar la pròrroga del pressupost de l'IEC del 2015 a l'espera del pressupost general del Govern català. Ara, el Ple ratifica l'acord del Consell Permanent del dia 17 de setembre de 2015, en què s'aprova la pròrroga del pressupost del 2015 a l'espera del pressupost general del Govern català.

En l'apartat d'Assumptes de la Secretaria General, el secretari general comunica que s'han incorporat les modificacions del Reglament de règim interior que s'aprovaren en plens anteriors.

En el torn obert de paraules, es parla del procés d'actualització de les dades bibliogràfiques dels membres de l'IEC, de l'obligatorietat de l'assistència dels membres a les reunions del Ple i la dispensa d'obligacions, i de la projecció internacional de la institució.

Francesc González i Sastre, president de la Secció de Ciències Biològiques, presenta la sessió *Vacunes i vacunació*, oberta al públic, en què s'imparteixen les ponències «Antecedents i situació actual dels programes vacunals», per Josep Vaqué, i «Consideracions sobre els problemes plantejats per algunes vacunes», per Andreu Segura.

Ple del dia 9 de novembre de 2015 (ordinari)

— Resultats de la votació electrònica efectuada des del 27 d'octubre: «Horari dels plens de l'IEC del curs 2015-2016»

— Informe d'activitats de la Secció Històrico-Arqueològica, per Josep Massot

— Presentació del projecte de la Secció Històrico-Arqueològica: Base de dades de monuments commemoratius de Catalunya, per Albert Balcells

— Intervenció de Carme Riera, presidenta del Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO); Patrícia Riera, delegada de CEDRO a Catalunya, i Guillem-Jordi Graells, vocal de CEDRO

Hi assisteixen seixanta-dos membres i sis presidents de societats filials.

El president recorda el traspass recent del membre Joaquim Muns i Albuixech, de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, el dia 2 de novembre, i que en el pròxim Ple se li farà l'obituari corresponent.

De l'informe que presenta per escrit, el president en destaca les activitats següents: l'entrevista amb Claude H. Potts, bibliotecari de les col·leccions de llengües romàniques a la Universitat de Califòrnia (Berkeley) sobre l'intercanvi de publicacions entre ambdues institucions; l'entrevista amb Quim Torra, president d'Òmnium Cultural, per establir futures col·laboracions; l'entrevista amb Conxa Planas, Joan Estragués i Ramon Payàs, de l'Associació Amics de les Homilies d'Organyà, en què es tractà la participació de l'IEC en les activitats que programa l'Associació; la presentació d'*Història de la música I* i *Història de la música II* de l'*Enciclopèdia de Menorca*, i del CD *La creació del món*, de Joseph Haydn, segons la versió il·lustrada menorquina d'Antoni Febrer i Cardona (1807) i la transcripció musical de Joan Vidal i Seguí (acte que reprèn la tradicional col·laboració amb l'Institut Menorquí d'Estudis, entitat adherida a l'IEC des de l'any 2000); la inauguració del cicle *Xerrades amb M. Teresa Cabré Castellví. Reflexions al voltant de la lingüística aplicada i el lèxic*, organitzat per l'IEC, la UPF, la UB i el TERMCAT; l'acte d'inauguració de la I Jornada de la Càtedra Pompeu Fabra, a l'IEC; la sessió inaugural del curs interacadèmic 2015-2016 a la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi; l'acte de cloenda de l'Any Patxot i la inauguració de l'exposició sobre Rafael Patxot al Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols; la reunió del Patronat de la Fundació Barcelona Cultura, al Palau de la Virreina, i la reunió del Real Patronato de la Biblioteca Nacional de España, durant la qual es van aprovar uns nous estatuts i es va nomenar el nou president, Luis Alberto de Cuenca.

El president de l'IEC comenta que s'ha assajat el nou mètode de votació electrònica que substituirà el tradicional vot per correu postal amb una pregunta de resultat no vinculant, i que la plataforma es posarà també a disposició de les seccions i les societats filials que ho sol·licitin.

El secretari general presenta les estadístiques i els resultats de la votació. La participació ha estat del 37,18%. S'han obtingut 39 vots a favor de mantenir l'horari actual;

14 vots a favor d'avançar la sessió mitja hora; 25 vots a favor d'avançar la sessió una hora; 5 vots en blanc, i 4 noves propostes. Es mantindrà l'horari i es canviarà el dia per a facilitar l'assistència dels membres de la Secció Filològica que arriben dijous a l'IEC per a les reunions de divendres.

Josep Massot, president de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta l'informe d'activitats de la Secció. Com a complement de l'informe de la Secció i amb motiu de la propera publicació al web de l'IEC de la base de dades de monuments commemoratius de Catalunya, Albert Balcells, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, fa una exposició del projecte.

Per acabar la sessió plenària, Carme Riera, presidenta del Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO); Guillem-Jordi Graells, vocal de CEDRO, i Patrícia Riera, delegada de CEDRO a Catalunya, presenten aquesta entitat que, formada per autors i editors, gestiona de manera col·lectiva els drets dels seus membres en l'àmbit de la còpia reprogràfica de les seves obres.

Ple del dia 14 de desembre de 2015 (ordinari)

- Nota necrològica de Joaquim Muns i Albuixech († 2.11.2015), membre de Secció de Filosofia i Ciències Socials, a càrrec de Xavier Vives, llegida per Josep M. Panareda
- Resultats de la votació electrònica: «Proposta de modificació dels articles 16 i 22 del Reglament de règim interior de l'IEC»
- Informe d'activitats de la Secció de Ciències i Tecnologia, a càrrec de Joan Antoni Solans
- Presentació de candidats a membres numeraris
- Presentació de la Societat d'Onomàstica, que ha sol·licitat ser una entitat adherida a l'IEC (article 77 del Reglament), a càrrec de la presidenta de la Secció Filològica, M. Teresa Cabré

Hi assisteixen cinquanta-cinc membres i quatre presidents de societats filials.

Josep M. Panareda, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, llegeix en nom de Xavier Vives la nota necrològica de Joaquim Muns i Albuixech, membre de la mateixa Secció traspassat el dia 2 de novembre de 2015.

De l'informe que presenta per escrit, el president en destaca les activitats següents: la sessió a l'IEC en memòria d'Antoni M. Badia i Margarit; l'acte inaugural de la 20a Setmana de la Ciència a Catalunya; la inauguració de l'exposició «Els sòls i la biodiversitat forestal. La ciència del sòl a la bibliografia: un tast»; la jornada *Punt i seguit. Aporta-*

cions d'El País que Volem a l'etapa constituent, organitzada per l'IEC i l'associació El País que Volem; el V Fòrum del Patrimoni Literari: «Traduir, la millor manera de llegir», que tingué lloc a Figueres; la sessió inaugural del curs acadèmic 2015-2016 de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya; el debat «Humans o posthumans? Què ens pot fer ser la biotecnologia?», dins la sessió inaugural del curs de la Societat Catalana de Biologia, en què s'atorgà el títol de soci honorífic a Carles Bas; l'acte d'inauguració institucional de l'Any Lull 2016, al Palau de la Generalitat; la celebració dels cinquanta anys d'Enciclopèdia Catalana, al Palau de la Música; la reunió del Consell Rector del Patronat d'Arqueologia de Guissona; la reunió de membres de l'IEC per a establir la participació de l'IEC a la World Humanities Conference, que tindrà lloc a Lieja el 2016, i la reunió del Patronat de la Fundació Universitat Catalana d'Estiu (UCE), en què Jordi Casassas (membre de l'IEC) fou elegit president de la XLVIII edició de l'UCE.

El secretari general presenta els resultats de la votació de la proposta de modificació dels articles 16 («Condicció de membre numerari») i 22 («Drets dels membres emèrits») del Reglament de règim interior de l'IEC. La votació requereix majoria absoluta, que en aquest cas és de 78 vots. Els resultats són els següents: 80 vots a favor del text proposat; 18 vots en contra del text proposat i 5 vots en blanc. El Ple aprova la modificació de l'article 16 i de l'article 22 del Reglament de règim interior de l'IEC.

Joan Antoni Solans, president de la Secció de Ciències i Tecnologia, presenta l'informe d'activitats de la Secció.

Joan Sanmartí presenta Ferran Arasa, Gaspar Feliu presenta Ignasi J. Baiges i Albert Balcells presenta a Enric Pujol, candidats a membres numeraris de la Secció Històrico-Arqueològica.

Pilar Bayer presenta Josep Domingo i Josep Amat presenta Josep Samitier, candidats a membres numeraris de la Secció de Ciències i Tecnologia.

Mila Segarra presenta Oriol Camps i Joan Veny presenta Mercè Lorente, candidats a membres numeraris de la Secció Filològica.

Carles Viver i Pi Sunyer llegeix, en nom de Salvador Cardús, la candidatura de Carles Boix a membre corresponent de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, i Josep M. Casasús, en nom de Josep González-Agàpito, llegeix la candidatura de José María Murià a membre corresponent de la mateixa Secció.

M. Teresa Cabré, presidenta de la Secció Filològica, presenta la Societat d'Onomàstica, que ha sol·licitat ser una entitat adherida a l'IEC. Aquesta sol·licitud es posarà a votació del Ple, tal com estableix el Reglament de règim interior de l'IEC.

Ple del dia 18 de gener de 2016 (ordinari)

- Resultat de la votació electrònica sobre la petició de la Societat d'Onomàstica d'esdevenir entitat adherida a l'IEC i resultat de la votació de candidats a membres
- Informe d'activitats de la Secció de Ciències Biològiques, a càrrec del president de la Secció, Francesc Gonzàlez i Sastre
- Presentació de candidats a membres
- Presentació del projecte de l'IEC Diccionari d'Historiadors de l'Art Català-Valencià-Balear, a càrrec del seu codirector, Francesc Fontbona, membre de l'IEC (SHA)

Hi assisteixen setanta-nou membres i nou presidents de societats filials.

De l'informe que presenta per escrit, el president en destaca les activitats següents: l'entrevista amb Miquel Ensenyat, president del Consell Insular de Mallorca, a Palma, que coincidí amb la visita de la Presidència a Palma amb motiu de la presentació del llibre de Joan Veny *Perfils lingüístics balears*, i les reunions per a preparar les jornades sobre Ramon Llull a l'IEC; l'entrevista amb Berta Sureda, comissionada de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona; l'entrevista amb Mònica Güell, directora del Centre d'Estudis Catalans de París; l'entrevista amb Lluís Alsedà, nou director del Centre de Recerca Matemàtica; la presidència de la sessió acadèmica d'homenatge a Joan Triadú; l'acte de lliurament de la distinció de Fill Predilecte de la Ciutat de Tarragona a Joan Martí i Castell; l'acte de presa de possessió del Molt Honorable Senyor Carles Puigdemont i Casamajó, president electe de la Generalitat de Catalunya, i la reunió dels representants de l'IEC en els jurats dels Premios Nacionales, convocats pel Ministeri de Cultura.

A més d'aquestes activitats, el president fa saber que ha enviat cartes d'agraïment pels serveis prestats als càrrecs sortints del Govern de la Generalitat: Artur Mas, president; Andreu Mas-Colell, conseller d'Economia; Ferran Mascarell, conseller de Cultura; Boi Ruiz, conseller de Salut; Germà Gordó, conseller de Justícia; Irene Rigau, consellera d'Ensenyament, i Josep Enric Llebot, secretari general de Medi Ambient i Sostenibilitat. També anuncia que hi ha bones perspectives de resoldre la venda del solar de Cornellà i del xalet de Xàbia, i també el lloguer del local de la plaça de Salvador Seguí.

El secretari general informa del resultat de la votació sobre la petició de la Societat d'Onomàstica d'esdevenir entitat adherida a l'IEC. El nombre de vots requerits són 84 i el recompte de vots és el següent: 104 vots a favor, 4 vots en contra i 22 vots en blanc. Per tant, el Ple admet la Societat d'Onomàstica com a entitat adherida a l'IEC, d'acord amb l'article 77 del Reglament de règim interior.

A continuació llegeix el recompte de vots de la votació dels candidats a nous membres, segons el qual el Ple admet com a membres numeraris Ferran Arasa i Gil, Ignasi

Baiges i Jardí i Enric Pujol i Casademont (adscrius a la Secció Històrico-Arqueològica); Josep Domingo Ferrer i Josep Samitier Martí (adscrius a la Secció de Ciències i Tecnologia); Oriol Camps i Giralt i Mercè Lorente i Casafont (adscrius a la Secció Filològica), i l'ingrés dels membres corresponents Carles Boix i Serra i José María Murià Rouret (adscrius a la Secció de Filosofia i Ciències Socials).

Francesc González i Sastre, president de la Secció de Ciències Biològiques, presenta l'informe d'activitats de la Secció.

En nom d'Antoni J. Colom, Josep González-Agàpito llegeix la presentació d'Anthony Bonner com a candidat a membre corresponent de la Secció de Filosofia i Ciències Socials.

Joan Becat presenta la candidatura de Martina Camiade a membre corresponent de la Secció de Filosofia i Ciències Socials.

Joan Egea presenta la candidatura de Lluís Jou i Mirabent a membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials.

Jaume de Puig presenta la candidatura de Jaume Mensa i Valls a membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials.

Joan A. Argenter presenta la candidatura de Pere J. Quetglas Nicolau a membre numerari de la Secció Filològica.

Francesc Fontbona, membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, dirigeix el projecte Diccionari d'Historiadors de l'Art Català-Valencià-Balear (DHAC) juntament amb Bonaventura Bassegoda, catedràtic d'història de l'art de la Universitat Autònoma de Barcelona. Fontbona presenta davant el Ple aquest projecte que inventaria els historiadors de l'art català de tots els temps i que és consultable en línia.

Ple del dia 15 de febrer de 2016 (ordinari)

- Informe d'activitats de la Presidència i estat actual de les herències i les deixes a l'IEC
- Presentació de la proposta de venda del solar propietat de l'IEC al carrer de Joaquim Rubió i Ors, núm. 4 i 6, de Cornellà de Llobregat
- Votació dels candidats a membres presentats en el Ple anterior
- Informe d'activitats de la Secció Filològica, a càrrec de la presidenta de la Secció, M. Teresa Cabré
- Presentació dels programes de recerca de l'SHA: Noves mirades sobre el patrimoni artístic, a càrrec del seu director, Romà Escalas, i Catalunya Carolíngia, a càrrec de Gaspar Feliu i Josep Maria Salrach, directors

Hi assisteixen seixanta membres i vuit presidents de societats filials.

De l'informe que presenta per escrit, el president en destaca l'entrevista amb el nou Consell de Govern de la Secció de Filosofia i Ciències Socials; els actes de presentació de l'obra *Els llibres de l'ànima de la Diputació del General de Catalunya (1493-1714)*, coordinada per Eva Serra, membre de l'IEC, i del llibre *Rafael Patxot i Jubert. Una vida de tramuntana*, de Núria Delétra-Carreras i Patxot, publicat per l'IEC, i la inauguració de l'exposició «Rafael Patxot. Mecenes, científic..., l'home», organitzada per l'IEC i la Diputació de Barcelona, que tingué lloc al Palau Robert.

A continuació, el president presenta l'estat i els rendiments dels llegats de l'IEC (amb data 31.12.2015). Repassa els llegats Noguera, Sarri, Faraudo, Rodoreda, Fàbrega, Ferrer Mallol, Sàlvia (amb els rendiments generats s'han concedit els primers ajuts Sàlvia a la recerca mèdica), Ferrero (casa de Xàbia), Jornet (biblioteca de la senyora Jornet, que està dipositada a la Secció Filològica), Salas (dues cases que va cedir la senyora Salas i que actualment són un solar; motiu de la proposta de venda que presentarà a continuació) i Capmany.

Informa que l'IEC, a suggeriment de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, ha preparat una declaració davant l'exclusió per part del Govern espanyol del català en les proves d'accés a l'advocacia que serà difós quan el conseller de Justícia, Carles Mundó, hagi fet declaracions sobre l'assumpte.

El president presenta la proposta de venda del solar resultat de l'enderroc de dues cases que l'IEC va rebre en herència de la senyora Rosa M. Salas Puig l'any 2007.

El Ple de l'IEC aprova per consens la proposta de venda del solar propietat de l'IEC situat al carrer de Joaquim Rubió i Ors, núm. 4 i 6, de Cornellà de Llobregat, a l'empresa compradora Talcsecar, SL amb un preu de compra de 400.000 euros (més l'IVA corresponent).

El secretari general llegeix el resultat de la votació electrònica sobre els candidats a membres presentats en el Ple anterior, segons el qual el Ple admet com a membres numeraris Pere J. Quetglas i Nicolau (adscriu a la Secció Filològica), Lluís Jou i Mirabent i Jaume Mensa i Valls (adscriu a la Secció de Filosofia i Ciències Socials), i, com a membres corresponents, Anthony Bonner i Martina Camiade (adscriu a la Secció de Filosofia i Ciències Socials).

La presidenta de la Secció Filològica presenta l'informe d'activitats dutes a terme per la Secció del 3 de març de 2015 al 15 de febrer de 2016.

Romà Escalas, membre de l'SHA i director del programa de recerca Noves mirades sobre el patrimoni artístic, presenta aquest projecte.

Gaspar Feliu presenta el programa de recerca Catalunya Carolíngia, que codirigeix amb Josep Maria Salrach.

Ple del dia 14 de març de 2016 (ordinari)

- Nota necrològica de Salvador Reguant i Serra († 23.2.2016), membre de la Secció de Ciències i Tecnologia, a càrrec de David Serrat
- Informe d'activitats de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, a càrrec de la presidenta de la Secció, Maria Corominas
- Presentació i aprovació, si escau, de la liquidació del pressupost del 2015
- Presentació i aprovació, si escau, de les propostes d'adjudicació de premis i borses d'estudi del *LXXXV Cartell de premis i borses d'estudi*
- Proposta i aprovació, si escau, de la venda de la casa de Xàbia, propietat de l'IEC
- Presentació dels resultats del programa de recerca Els sistemes naturals del Delta del Llobregat, a càrrec del senyor Joan Pino, president de la Institució Catalana d'Història Natural

Hi assisteixen cinquanta-set membres i deu presidents de societats filials.

David Serrat llegeix la nota necrològica de Salvador Reguant i Serra, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia, traspassat el dia 23 de febrer de 2016.

De l'informe que presenta per escrit, el president en destaca les activitats següents: les entrevistes amb presidents de les societats filials (SCB, SCC i SCLL), amb el president de la nova societat adherida a l'IEC (Societat d'Onomàstica) i amb el director de la Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural; l'entrevista amb Cristina Homs, directora de la Fundació Elsa Peretti, per a tractar sobre l'edició del segon volum de *Ramon Llull. Vida i obres*; l'entrevista amb Esperança Camps, consellera de Participació, Transparència i Cultura, i amb Vicenç Vidal Matas, conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears; la presentació a l'IEC del llibre *El dret públic català. Les institucions a Catalunya fins al Decret de Nova Planta*, de Víctor Ferro Pomà (publicat per l'IEC); l'acte institucional d'homenatge a Muriel Casals, que va ser presidenta d'Òmnium Cultural; la reunió urgent de la Comissió de Seguiment del conveni marc per a la restauració i conservació del Pi de les Tres Branques i del Pi Jove; la reunió de la Junta Rectora de l'Institut Ramon Llull (IRL), en què es presentà el nou director, Manuel Forcano; la reunió del Consell Interacadèmic, a la seu del Departament de Justícia; la Conferència General del Consell Interuniversitari de Catalunya, i la reunió del Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia (CAPCIT).

Josep M. Panareda i Clopés, vicepresident de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, presenta, en nom de la presidenta de la Secció, l'informe d'activitats.

Ramon Corbella, gerent, presenta la liquidació del pressupost del 2015, aprovat pel Consell Permanent el 3.3.2016. El Ple de l'IEC aprova la proposta de liquidació del pressupost de la Institució per a l'any 2015.

El secretari general llegeix la llista dels candidats, proposats per les ponències respectives, a rebre els premis i les borses d'estudi del *LXXXV Cartell de premis i borses d'estudi*. El Ple aprova les propostes d'adjudicació de premis i de borses d'estudis que formen aquest cartell.

El president presenta la proposta de venda de la casa de Xàbia (carrer Canyamel, núm. 6, partida Portítzol), propietat de l'IEC (llegat del senyor Jordi Farrero). El Ple de l'IEC aprova la proposta de venda per un import de 510.000 euros.

Joan Pino, president de la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN), presenta els resultats del programa de recerca Els sistemes naturals del delta del Llobregat.

Ple del dia 9 de maig de 2016 (ordinari)

- Presentació i ratificació, si escau, de la proposta de lloguer del local de la plaça de Salvador Seguí
- Presentació de candidats a membres corresponents
- Assumptes de la Secretaria General: membres dispensats i proposta de precisions relatives a l'actualització del Reglament de règim interior de l'IEC
- Altres assumptes: Informe sobre la proposta de façana del Liceu
- Presentació de la tasca que duu a terme el Grup Permanent de Treball sobre Ciència i Ètica de l'ALLEA (All European Academies), a càrrec de Pere Puigdomènech

Hi assisteixen seixanta-set membres i set presidents de societats filials.

De l'informe que presenta per escrit, el president en destaca les diverses entrevistes que ha mantingut per a informar diferents càrrecs polítics de la voluntat de l'IEC de celebrar una jornada internacional sobre ciutats mediterrànies. També menciona l'entrevista a València amb Francisco J. Mora Mas, rector de la Universitat Politècnica de València i nou director de la Xarxa Vives d'Universitats, en què es van plantejar diverses col·laboracions amb l'IEC. Ressalta un seguit d'actes que ha presidit, entre els quals, la conferència que impartí Pere Aragonès, secretari d'Economia de la Generalitat de Catalunya, a l'IEC, titulada «L'economia catalana: reptes de futur». Posa en relleu premis i distincions rebudes per membres de l'IEC, i enumera altres activitats que han tingut lloc a l'IEC, com la jornada *Ramon Llull des de Mallorca. Jornada d'estudi amb motiu del*

700è aniversari de la mort de Ramon Llull (1232-1316/2016), en què tres experts illencs van explicar aspectes diversos de la vida i l'obra de Llull; l'acte de lliurament dels Premis Sant Jordi de l'IEC 2016, i la celebració de la Diada de Sant Jordi. Per acabar, informa que ha nomenat Martina Camiade, membre corresponent de la Secció de Filosofia i Ciències Socials i catedràtica en estudis catalans a la Universitat de Perpinyà, nova delegada de la Presidència de l'IEC a Perpinyà, en substitució de Joan Becat, membre numerari de la mateixa Secció, que ha dirigit la Delegació de Perpinyà des que es va crear, el 1999. També ha nomenat Antoni Torre, membre corresponent de la Secció de Ciències Biològiques, delegat a l'Alguer.

El president presenta la proposta de lloguer de la Fundació APIP-ACAM per al local de la plaça de Salvador Seguí, que fou aprovada pel Consell Permanent del 7.4.2016. El Ple ratifica l'acord de lloguer segons les condicions acordades.

El president informa que fa quinze dies van vendre finalment la casa de Xàbia, ingrés que, juntament amb el lloguer del local, servirà per a poder realitzar les actuacions que es volien fer i que la situació econòmica no permetia. De moment, aquesta operació permet restablir en part el salari del personal de l'IEC. Així mateix, l'IEC manté el compromís d'estudiar en les negociacions econòmiques dels propers exercicis la recuperació gradual del que resta del poder adquisitiu perdut en el període 2011-2015, que s'estima en un 4,6 %.

Miquel Àngel Pradilla presenta la candidatura de Joan Beltran i Cavaller com a membre corresponent adscrit a la Secció Filològica.

Albert Jané presenta la candidatura de Jordi Mir i Parache com a membre corresponent adscrit a la Secció Filològica.

Joan Peytaví presenta la candidatura d'Alà Baylac-Ferrer com a membre corresponent adscrit a la Secció Filològica.

El vicepresident Joaquim Agulló, en nom del secretari general, presenta les dispenses temporals (article 20 del Reglament de règim interior de l'IEC) de l'obligatorietat d'assistència als plens de l'IEC dels membres següents: Ramon Pinyol i Torrents, membre de l'SHA, per raó de malaltia, del febrer a l'abril de 2016 (període acabat); Albert Gras Martí, membre de la SECCT, per motiu d'una estada professional a la Xina, de l'octubre de 2015 al setembre de 2017; Rolf Tarrach Siegel, membre de la SECCT, per haver estat elegit president de l'Associació Europea d'Universitats, amb seu a Brussel·les, de l'abril de 2015 al juliol de 2019; Jaume Bertranpetit i Busquets, membre de la SECCB, per motiu d'una estada professional a Cambridge, de l'octubre de 2015 al setembre de 2016, i Lluís Ferrer i Caubet, membre de la SECCB, per haver obtingut una plaça de professor a l'Escola de Veterinària a la Tufts University (Boston), de l'octubre de 2015 al desembre de 2018.

El Ple de l'IEC aprova per assentiment les dispenses temporals presentades.

El vicepresident Joaquim Agulló demana la ratificació de tres acords presos en la reunió del Consell Permanent, tinguda el 5 de maig de 2016.

El Ple de l'IEC ratifica per assentiment el nomenament de Jordi Galí i Garreta com a delegat de l'IEC a la Societat Catalana d'Economia, en substitució de Joaquim Muns i Albuixech.

El Ple de l'IEC ratifica per assentiment destinar l'import del Premi IEC de Teoria Literària Josep Carner, que restà desert, al projecte Corpus Textual de la Gramàtica del Català Modern, i l'import del Premi IEC d'Economia Josep A. Vandellòs, que també restà desert, al projecte La Societat Catalana d'Economia: precedents i història.

El president presenta un document elaborat a partir de l'informe de la Secció Històrico-Arqueològica sobre la proposta de façana del Liceu de Frederic Amat (presentat al Consell Permanent del dia 5 de maig) i de la informació aportada per Joan A. Solans, president de la Secció de Ciències i Tecnologia, i demana l'aprovació de l'informe pel Ple a fi de fer-lo arribar al conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, a l'Ajuntament de Barcelona o al mateix Liceu.

A continuació s'obre un debat al voltant d'aquest informe i s'acorda reescriure el text amb els suggeriments i les esmenes proposades. (Vegeu el document definitiu de l'informe a l'apartat «Declaracions i adhesions institucionals» d'aquest mateix capítol II.)

Pere Puigdomènech, membre de la Secció de Ciències Biològiques, presenta la tasca que duu a terme el Grup Permanent de Treball sobre Ciència i Ètica de l'All European Academies (ALLEA).

Ple del dia 20 de juny de 2016 (ordinari)

- Presentació de les línies generals del pressupost del 2016
- Resultats de la votació a membres corresponents
- Presentació de l'Institut d'Estudis Gironins per a esdevenir entitat adherida a l'IEC, a càrrec d'Antoni Simon, membre de la Secció Històrico-Arqueològica
- Presentació del projecte Cent anys de matemàtiques a l'IEC, a càrrec de Manuel Castellet, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia

Hi assisteixen seixanta-cinc membres i cinc presidents de societats filials.

De l'informe que presenta per escrit, el president en destaca les entrevistes amb representants de la Junta Directiva de la Institució Francesc de Borja Moll, que ha agafat

el relleu de l'antiga editorial Moll. Posa en relleu l'acte d'homenatge a Vicenç Biete, president de la Societat Catalana de Geografia (1982-1991) i vicepresident de la Societat d'Onomàstica (2001-2007), que va tenir lloc a l'IEC el mes de maig. Entre altres activitats, l'IEC també ha acollit la inauguració de la Segona Jornada sobre Documentació Ambiental a Catalunya; l'acte inaugural de les Terceres Jornades de la Xarxa CRUSCAT: «La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana»; l'acte de cloenda del XVII Simpòsium de la Fundació La Marató de TV3, en què es presentaren els resultats de la recerca posada en marxa el 2010, i la presentació de la primera edició crítica de l'*Obra completa per a cobla* d'Eduard Toldrà, acompanyada per la Cobla Sant Jordi - Ciutat de Barcelona. Ressalta tres actes de lliurament de premis destinats als joves estudiants: el concurs Bioenigmes 2016, organitzat per la Comissió de Dinamització Lingüística de la Facultat de Biologia i els Serveis Lingüístics de la UB; els Premis Cangur de Matemàtiques, organitzats per l'SCM de l'IEC, i el 17è Concurs de Fotografia Matemàtica, promogut per l'Associació de Barcelona per a l'Estudi i l'Aprenentatge de les Matemàtiques (ABEAM). Per acabar, destaca la publicació del llibre amb els quatre discursos commemoratius de l'Onze de Setembre.

Ramon Corbella, gerent de l'IEC, presenta les línies generals del pressupost del 2016, que s'estima per un import total de 7.249.000 euros inicials. El Ple de l'IEC aprova per consens les línies generals del pressupost del 2016.

El secretari general informa sobre el resultat de la votació dels candidats a nous membres corresponents, adscrits a la Secció Filològica i presentats en el Ple anterior. El Ple de l'IEC admet com a membres corresponents Alà Baylac-Ferrer, Joan Beltran i Cavaller i Jordi Mir i Parache.

Antoni Simon, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta l'Institut d'Estudis Gironins, que ha sol·licitat ser una entitat adherida a l'IEC.

El secretari general informa que han sol·licitat la dispensa d'assistència als plens de l'IEC els membres següents: Jaume Cabré i Fabrè, membre de la Secció Filològica, per motius laborals, de l'1 de maig al 31 d'agost de 2016, i Antoni Ferrando i Francès, membre de la Secció Filològica, per coincidència amb l'horari docent universitari, de l'1 de juny al 31 d'agost de 2016. El Ple aprova la sol·licitud de dispensa d'obligacions dels dos membres.

El secretari general comunica que la Secció de Ciències i Tecnologia ha proposat el senyor Antoni Roca Rosell com a delegat de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (SCHCT), que rellevarà el senyor David Jou i Mirabent. El Ple aprova la proposta de canvi de delegat de l'SCHCT.

Manuel Castellet, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia i director del programa de recerca Cent anys de matemàtiques a l'IEC, presenta aquest projecte.

Ple del dia 14 de juliol de 2016 (extraordinari)

- Presentació del pressupost del 2016
- Assumptes de la Secretaria General: esmenes als estatuts de la Societat Catalana de Geografia
- Presentació de la Gramàtica de l'IEC, a càrrec de M. Teresa Cabré, presidenta de la Secció Filològica

Hi assisteixen cinquanta membres i set presidents de societats filials.

De l'informe que presenta per escrit, el president en destaca l'entrevista amb Robert K. Doe, editor executiu de l'editorial Springer, per a tirar endavant una sèrie de monografies que es titularia *Science in Catalonia* i en què diversos centres explicarien la recerca que duen a terme; la sessió de clausura del cicle *Xerrades amb M. Teresa Cabré Castellví. Reflexions al voltant de la lingüística aplicada i el lèxic*; la presentació de l'obra *Mercè Rodoreda. Obra plàstica*; la Nit de la Biologia 2016, organitzada per la Societat Catalana de Biologia de l'IEC; la reunió del Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia (CAPCIT), en què es va tractar de l'activitat prevista per a la tardor vinent, i la visita a l'IEC del director de l'Institut Ramon Llull, Manuel Forcano.

Ramon Corbella, gerent de l'IEC, presenta el pressupost del 2016, format per un estat de despeses, les quals es consignen per un import total de 7.249.243,11 euros, i per un estat d'ingressos, en què es recullen els drets econòmics que hom preveu liquidar durant l'exercici pel mateix import. Fa notar les variacions que s'han produït en els llegats, concretament el Farrero, que es correspon amb la venda de la casa de Xàbia. El Ple de l'IEC aprova per consens el pressupost per a l'exercici de 2016.

El secretari general trameta la petició de modificació dels estatuts de la Societat Catalana de Geografia (SCG), que es remet a l'Assemblea General que l'SCG celebrà el mes de juny de 2014, en què el president es comprometé a adequar l'article tercer del Reglament intern de l'SCG, sobre els socis honoraris. Posteriorment, el dia 11 de juny de 2015, en Assemblea Extraordinària de Socis i Sòcies, la Junta de Govern de l'SCG va sotmetre a aprovació un nou redactat del Reglament en l'article 1, «De l'objecte del Reglament. Dels membres de la Societat»; l'article 2, «De les tasques de la Societat»; l'article 3, «De l'Assemblea General»; l'article 4, «De la Junta de Govern», i l'article 5, «De la modificació del Reglament interior». El Ple de l'IEC aprova per assentiment la modificació dels estatuts de l'SCG.

M. Teresa Cabré, presidenta de la Secció Filològica, presenta la *Gramàtica de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans.

A continuació, M. Teresa Cabré respon les preguntes que se li plantegen, anima tots els membres a consultar la *Gramàtica* (els serà posada a l'abast per mitjà de la Intranet), i afegeix que totes les observacions i suggeriments seran benvinguts.

El president fa saber que en el Ple del mes de setembre serà ratificat el text pels membres del Ple i agraeix la participació dels assistents en aquesta darrera sessió plenària del curs.

Declaracions i adhesions institucionals

Durant el curs 2015-2016, l'Institut d'Estudis Catalans ha fet públiques les declaracions i adhesions institucionals següents:

Manifest per la dignitat

Nosaltres, catalanes i catalans, davant l'enorme transcendència dels esdeveniments que s'estan produint al si del nostre país i que marcaran el seu futur immediat, ens sentim cridats a definir-nos-hi, des de la dignitat, amb claredat, voluntat de servei públic i esperit inclusiu.

En primer lloc, afirmem que res del que està passant al nostre país no obeeix a la frivolitat ni a la improvisació, com alguns mitjans i agents polítics ens voldrien fer creure, sinó a la voluntat majoritària de la societat civil de decidir solemnement el nostre futur d'una manera democràtica i pacífica. Rebutgem de ple que el Procés polític sobiranista obeeixi a la voluntat d'unes elits socials i polítiques o a interessos partidistes. Ho avalen plenament les impressionants mobilitzacions que ha protagonitzat la societat civil catalana en els darrers anys i la gran acollida internacional, política i mediàtica que aquestes han merescut. El que hi ha és una necessitat de buscar solucions modernes, positives i duradores a una situació de bloqueig i menyspreu polític permanent que ens impedeix d'atendre les més bàsiques necessitats polítiques, socials i econòmiques de la ciutadania catalana, entesa com a comunitat nacional validada internacionalment com a subjecte polític capacitat per a exercir el dret a l'autodeterminació i a l'autogovern.

En segon lloc, afirmem que Catalunya és una nació que fa tres-cents anys que lluita per recuperar les estructures d'estat que li foren arrabassades amb violència i per anihilar la repressió política constant que culminà en el franquisme, que té la seva continuïtat avui en els intolerables atacs i les acusacions de tot ordre que rep. Aquests atacs es tradueixen en la negació sistemàtica del nostre caràcter nacional, en el continuat menyspreu a la figura de Lluís Companys —que cap president espanyol no ha volgut honorar— i en les intolerables comparacions del nostre país amb els mateixos nazis que van donar suport a Franco en l'assassinat del nostre president, la supressió de les nostres institucions i la persecució de la nostra cultura.

En aquest sentit, cal afirmar que els principis que proclamen les Nacions Unides ens legitimen plenament en la necessitat històrica de trobar alternatives a aquesta obstaculització persistent que significa pertànyer a l'Estat espanyol. Igualment ens legitimen

per a decidir lliurement dins d'Europa la nostra forma de govern amb l'opció de convertir-nos en un estat independent. Avala aquesta facultat una trajectòria històrica nacional que només la intolerància, la imposició nacionalista unitarista i el desconeixement dels fets poden voler ignorar. En aquest aspecte, animem el nostre poble a continuar lluitant per la seva dignitat, que a hores d'ara només podrà garantir el model d'estat que decideixi lliurement el Parlament de Catalunya, que serà l'espai des d'on tots els catalans i catalanes podran exercir plenament i democràtica llurs drets civils, en un àmbit de tolerància i respecte, per a la millora dels drets econòmics, socials i culturals de la nostra ciutadania.

Barcelona, 16 de setembre de 2015

Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans davant l'exclusió del català en les proves d'accés a l'advocacia

L' Institut d'Estudis Catalans i la Societat Catalana d'Estudis Jurídics manifestaren en un comunicat públic, el 29 de maig de 2015, que la decisió del Govern espanyol d'utilitzar només l'espanyol en els exàmens d'accés a l'advocacia que han de fer els graduats en dret catalans i excloure el dret català de les matèries avaluables, és una vulneració de la Constitució, de l'Estatut i de la Carta Europea de les Llengües.

Darrerament hem tingut coneixement que en les proves d'enguany el Ministeri de Justícia no pensa emprar tampoc la llengua catalana, tot i que s'hi havia compromès amb el conseller de Justícia. No es tracta tan sols de l'incompliment d'un compromís, sinó del fet que la llengua catalana és llengua oficial a Catalunya, al País Valencià i a les Illes Balears, d'acord amb la constitució i els estatuts d'autonomia respectius, i, per tant, ha de ser present en tots els actes i activitats de l'Administració de Justícia, en l'ordre de formació i d'accés als diversos cossos i professionals que hi actuen. I és també un dret dels alumnes que es presenten a aquestes proves emprar la llengua catalana.

És imprescindible que els advocats, com a actors de la justícia, tinguin coneixement de les llengües oficials del territori on han d'exercir en defensa dels ciutadans i ciutadanes, a fi de garantir-los també el dret a utilitzar el català.

Hem de remarcar que aquest bandejament es duu a terme en l'àmbit de l'Administració de Justícia, on el català està en una situació molt precària, com ho ha constatat l'informe recent del Consell d'Europa, del 20 de gener de 2016, que denuncia l'incompliment per part de l'Estat espanyol de la Carta de Llengües Regionals o Minoritàries i el requereix a modificar el marc jurídic per tal que les autoritats judicials penals, civils i

administratives a les comunitats autònomes duguin a terme els processos en les llengües cooficials quan una part ho demani.

També hem de denunciar que la presència del dret civil de Catalunya en el contingut de les proves és totalment residual, tenint en compte que és el dret aplicable i, després de la codificació que duu a terme el Parlament de Catalunya, té un paper fonamental en l'actuació diària dels advocats i advocades.

Per tot això:

1. Donem suport a la denúncia feta pel conseller de Justícia, el senyor Carles Mundó, sobre el fet de l'exclusió del català en les proves d'accés a la professió de l'advocacia.
2. Demanem al Ministeri de Justícia que garanteixi la presència del català en totes les proves d'accés a la professió de l'advocacia i, en general, en totes les actuacions i actes que es duen a terme en l'àmbit de l'Administració de Justícia.
3. Demanem que el dret civil de Catalunya tingui la presència que li pertoca en les proves d'accés.

Barcelona, 17 de febrer de 2016

Informe de l'Institut d'Estudis Catalans sobre la proposta d'actuacions a la façana del Gran Teatre del Liceu

El Gran Teatre del Liceu és un monument excepcional del nostre patrimoni cultural i, com a tal, està protegit per la classificació de bé cultural d'interès nacional (BCIN) des del 2006. Aquesta consideració implica un alt grau de protecció de la integritat del monument. L'Institut d'Estudis Catalans (IEC), que per mitjà de la Secció Històrico-Arqueològica emet els informes preceptius, entre d'altres, dels béns culturals d'interès nacional a Catalunya, davant la proposta d'incorporar uns nous elements presasament decoratius a les façanes exteriors del Gran Teatre del Liceu i a instància pròpia, expressa l'opinió següent, segons fou aprovada pel Ple de l'IEC del dia 9 de maig de 2016.

Després de l'incendi de 1994, les obres que es van haver de fer per a tornar a posar en funcionament el Gran Teatre obligaren la seva Fundació a passar-ne una gran proporció a mans públiques. Les obres no foren únicament una restauració de l'anterior teatre, sinó que en constituïren una profunda ampliació: una renovació tècnica total i una millora àmplia dels serveis, que per a realitzar-se obligaren a fer nombroses expropiacions a

famílies i negocis amb una finalitat que en aquell moment la gran majoria dels habitants de Barcelona no entenia que fos una prioritat.

L'acurada intervenció arquitectònica duta a terme per Ignasi de Solà-Morales, Lluís Dilmé i Xavier Fabré, en tant que arquitectes de l'ampliació, no sols mantingué la façana original —que sobre el projecte de l'insigne arquitecte Miquel Garriga i Roca feren l'arquitecte i escenògraf francès Viguiet, i l'any 1861, l'arquitecte Josep Oriol Mestres, amb les recomanacions dels membres d'arquitectura de l'Acadèmia de Belles Arts de Barcelona (13 de maig de 1860)—, sinó que els nous cossos també cercaren per contrast posar-la en relleu.

En la memòria del projecte de Josep Oriol Mestres, ell mateix justifica que suprimirà els adornaments laterals que es proposaren en el projecte de 1847, ja que al marge de no tenir cap finalitat, en ordre a la concepció de la nova arquitectura romàntica del moment, li sembla millor fer-ho a través d'encoixinats, que són elements purament arquitectònics. L'obra, que convertí el Liceu del 1847 en el teatre de més cabuda d'Europa, presentà junt amb altres aspectes notables, com són la forma de l'escena i de l'amfiteatre, la invenció de desplaçar a un segon pla les separacions de les llotges, la qual cosa va conferir a la sala una innovadora i especial atmosfera etèria, aspectes que expliquen que des del 2006 es reconegué a l'edifici del Gran Teatre del Liceu la condició de bé cultural d'interès nacional de la nostra legislació per a la protecció del patrimoni i, per tant, subjecte a la més estricta conservació i respecte.

Els temps actuals no sembla que demanin a les administracions titulars del Teatre, encara que ho financi un mecenes, que es dediquin diners a discutibles i discutides actuacions sobre el pla de les façanes, quan no hi ha pressupost per a restaurar-ne els elements originals, avui encoberts per proteccions que eviten el despreniment sobre els transeünts. Les administracions tenen intervencions més exemplars sobre el Teatre a les quals aplicar acotats recursos, especialment si es tenen presents els que s'han de dedicar al seu normal funcionament. Tampoc la intervenció proposada no alteraria la realitat econòmica del carrer de Sant Pau.

La instal·lació dels repetits elements pretesament decoratius que han divulgat els mitjans de comunicació, tant en la primera versió publicada el 17 de gener de 2016 com en la versió modificada (*El Punt Avui*, 9 de març de 2016, p. 36), obliga a practicar a la façana del Teatre 169 ancoratges no pas superficials, sinó fortament agressius. Uns orificis que cal multiplicar per dos, en tractar-se de la instal·lació d'uns elements en forma de nansa o de mig arc, que doblen els punts de sosteniment i, per tant, l'afecció a la composició de l'estuc i a l'obra de fàbrica de les façanes; cal considerar també la possible alteració per rovell de la façana si els ancoratges previstos són metàl·lics. Entenem que aquesta agressió física s'ha d'evitar per la gran repercussió que tindria sobre el monument.

Una altra consideració a tenir en compte és que les façanes del Teatre adquiririen una gran vulnerabilitat en oferir nombrosos elements que afavoririen l'escalada, i les aus que freqüenten la zona —com són coloms, cotorres i gavines— multiplicarien els suports d'estada amb les molèsties consegüents per als ciutadans i per al monument mateix, provocades en bona part per les defecacions. No s'hauria de donar el cas d'haver-hi d'aplicar *a posteriori* punxes i teles en cadascuna de les anelles per a evitar-ho, com tan profusament i per desgràcia s'han hagut de situar en diversos edificis d'aquesta ciutat.

En relació amb la contemplació dels vitralls de la planta baixa des del carrer de Sant Pau, aquesta institució no hi veu cap inconvenient sempre que els vitralls es protegeixin amb vidre antixocs de màxima i total protecció, s'hi apliquin les neteges temporals necessàries i se n'asseguri la protecció en la intimitat de les estances interiors.

Per tot això, l'Institut d'Estudis Catalans considera que la intervenció pretesament decorativa proposada, rebutjable des de tots els punts de vista, representaria una alteració substancial, absolutament inapropiada en un monument d'aquesta categoria i característiques idiosincràtiques.

Finalment, l'IEC celebra que des de l'Ajuntament de Barcelona i el Consorci del Gran Teatre del Liceu s'hagi decidit retirar temporalment la proposta d'actuacions sobre la façana del Liceu (segons informaren els mitjans el 12 de maig de 2016), i espera que tot el que es diu en aquest informe ajudi les institucions implicades a prendre una decisió.

Barcelona, 13 de maig de 2016

Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans sobre els objectes del Museu Nacional d'Art de Catalunya i del Museu de Lleida Diocesà i Comarcal procedents de l'antic monestir de Santa Maria de Sixena, adquirits als seus propietaris entre els anys 1983 i 1994

L' Institut d'Estudis Catalans (IEC) es pronuncia novament sobre els objectes del Museu Nacional d'Art de Catalunya i del Museu de Lleida Diocesà i Comarcal procedents de l'antic monestir de Santa Maria de Sixena, adquirits als seus propietaris entre els anys 1983 i 1994, i assumeix l'Informe elaborat per la seva Secció Històrico-Arqueològica:

«Els membres de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, reunits en sessió plenària el dia 16 de juny de 2016, han tractat la qüestió dels objectes artístics del Museu de

Lleida Diocesà i Comarcal (MLDC) i del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) procedents de l'antic monestir de Sixena, uns objectes que entre els anys 1983 i 1994 foren adquirits legítimament per la Generalitat de Catalunya i el MNAC als seus legítims propietaris —la comunitat de monges de l'orde de Sant Joan de Jerusalem—, i que ara són reclamats judicialment pel Govern d'Aragó. De fet, el Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 1 d'Osca n'ha ordenat el trasllat al monestir abans del pròxim 25 de juliol.

»Remarquem: [1] Que es tracta d'obres adquirides entre els anys 1983 i 1994 —és a dir, abans de la creació del bisbat de Barbastre-Montsó (17 de setembre de 1995), resultat de la prèvia decisió de la Cúria del Vaticà (15 de juny de 1995) de desmembrar l'històric bisbat de Lleida, del qual sempre havia format part el monestir de Santa Maria de Sixena. [2] Que la Generalitat de Catalunya i el Museu Nacional d'Art de Catalunya van adquirir-les a les propietàries legítimes, les monges de l'orde de Sant Joan de Jerusalem, les quals, arran de l'abandó del monestir de Sixena, s'havien establert al monestir de Valldoreix, del mateix orde (1980). [3] Que la priora de Valldoreix va fer la venda d'acord amb les monges santjoanistes i va comptar amb totes les autoritzacions eclesiàstiques preceptives: amb l'aprovació del bisbat de Lleida —de qui aleshores depenia el monestir de Sixena—, de l'arquebisbat de Barcelona —per Valldoreix, on aleshores residien les monges de Sixena— i del dicasteri corresponent de la Cúria del Vaticà. [4] Que l'any 1998 el Govern d'Aragó va impugnar la venda davant el Tribunal Constitucional, adduint un “dret de tempteig”, però que el veredict del Tribunal, emès l'any 2012, va refusar els arguments del Govern aragonès i va donar la raó a la Generalitat de Catalunya. [5] Que posteriorment, l'abril de 2015, el Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 1 d'Osca —arran d'una nova acció del Govern d'Aragó— va dictaminar la nul·litat de la compravenda de 1983-1994 i, per tant, el “retorn” de les obres a Sixena, un retorn que l'esmentat Jutjat ha reiterat per un decret (24 de maig de 2016) que caldria executar abans del propi vent 25 de juliol de 2016. [6] Que aquests actes del Jutjat d'Osca, tanmateix, no són fermes i encara tenen recorregut judicial.

»Segons el nostre punt de vista —coincident amb el d'altres grups de ciutadans i de nombroses entitats, com les que el proppassat 8 de juny van fer públic un manifest a favor de preservar la unitat de les col·leccions del MNAC i del Museu de Lleida—, aquestes obres, que van ser adquirides legítimament als seus propietaris entre els anys 1983 i 1994, des d'aleshores formen part del Catàleg del Patrimoni Cultural Català i, per tant, s'haurien de mantenir a Catalunya sota la tutela de la Generalitat, sense dispersions ni disgregacions. En efecte, segons l'Estatut d'autonomia de Catalunya, la Llei de museus (1990) i la Llei del patrimoni cultural català (1993), la Generalitat és la institució responsable de protegir el patrimoni del país i de garantir-ne la conservació, així com la integritat i la unitat de

les col·leccions, la qual cosa coincideix amb la normativa i els criteris museològics del Consell Internacional de Museus (ICOM).»

L'IEC considera, doncs, que el Govern català hauria de liderar amb la força de les lleis i dels recursos administratius a disposició, la defensa de la integritat del patrimoni historicoartístic de Catalunya i de la unitat de les seves col·leccions —tant del Museu Nacional d'Art de Catalunya com del Museu de Lleida Diocesà i Comarcal—, ara en risc pel litigi de les obres procedents de Sixena. Per a fer-ho, compta amb el suport dels sectors de la comunitat científica i de la societat civil més conscients de la importància i els valors del patrimoni cultural del país. Els membres de l'IEC, que se senten plenament identificats i compromesos en la defensa efectiva d'aquests valors, s'hi adhereixen. I, tal com feia el manifest suara esmentat, reiteren la petició a la Generalitat de Catalunya que activi els mecanismes jurídics, legislatius i administratius que li brinden el Parlament, l'Estatut d'autonomia, la Llei de museus (1990) i la Llei del patrimoni cultural català (1993), amb l'objectiu de vetllar pels béns patrimonials propis i de garantir-ne la transmissió a les generacions futures.

Barcelona, 22 de juny de 2016

Els membres

Nous membres

SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

Membres numeraris

Ferran Arasa i Gil

Ferran Arasa i Gil va néixer a Castelló de la Plana el 1957. És llicenciat en geografia i història per la Universitat de València, on es va doctorar l'any 1995 amb la tesi titulada «Territori i poblament en època romana a les comarques septentrionals del litoral valencià», dirigida per la doctora Carmen Aranegui Gascó. En els anys 1982 i 1983 fou becari al Servei d'Investigacions Arqueològiques i Prehistòriques de la Diputació de Castelló. Entre els anys 1984 i 1990, va exercir de professor de llengua catalana a l'antiga Escola de Magisteri de Castelló (dependent de la Universitat de València). D'aleshores ençà ha format part del Departament de Prehistòria i Arqueologia de la Universitat de València, on exerceix com a professor titular d'arqueologia des del 1997.

La seva activitat de recerca s'ha orientat cap a l'estudi del període romà al País Valencià. Més concretament, ha centrat la seva tasca en les línies de recerca següents: epigrafia, escultura, arquitectura i vies de comunicació. Estudia també la historiografia de l'arqueologia valenciana, la toponímia i les transformacions lingüístiques lligades a la romanització, i també té treballs valuosos de ceramologia. El conjunt d'aquesta obra científica —una part important de la qual ha estat publicada en català— constitueix una aportació molt notable al coneixement del món romà al País Valencià.

Ha participat en diversos projectes d'investigació finançats per diferents entitats i ministeris, entre els quals destaquen: Paisaje, poblamiento y vías de comunicación de época romana en la cuenca del Bajo Júcar (1997-1999), Memoria y significado: uso y recepción de los vestigios del pasado (2010-2012), Una arqueología sin fronteras. Los contactos internacionales de la arqueología española en el siglo xx (2013-2015) i Cerdeña e Ibiza: la ocupación rural en época púnica (2013-2015).

Ha dirigit i codirigit diverses excavacions en jaciments valencians, entre les quals cal destacar les de la vil·la romana de Sant Gregori, el jaciment tardoibèric de la Torre d'Onda (Borriana, Plana Baixa) o la *mansio* de la via Augusta a l'Hostalot (Vilanova d'Alcolea, Baix Maestrat), i entre els anys 2001 i 2009 ha dirigit el projecte de recerca sobre la ciutat romana de *Lesera* (Forcall, Ports de Morella).

És autor o coautor de vuitanta-set articles, quaranta-cinc capítols de llibres, trenta-dues comunicacions i ponències, i set llibres, entre els quals destaquen: *Lesera (la Moleta dels Frares, el Forcall). Estudi sobre la romanització a la comarca dels Ports* (1987); *L'arc romà de Cabanes* (1989), en col·laboració amb L. Abad; *La romanización del Alto Palancia según la epigrafía* (1992); *Les vies romanes del territori valencià* (1995), en col·laboració amb Vicenç M. Rosselló; *La romanització a les comarques septentrionals del litoral valencià. Poblament ibèric i importacions itàliques en els segles II-I aC* (2001), i *La ciutat romana de Lesera* (2009).

També és autor d'una important obra divulgativa en matèria d'arqueologia, amb nombroses col·laboracions en publicacions de tota mena.

És premi extraordinari de doctorat (1996) i el 1995 va rebre el Premi Puig i Cadafalch de l'Institut d'Estudis Catalans per la seva tesi doctoral. Ha estat col·laborador del projecte *Tabula Imperii Romani* (Unió Acadèmica Internacional - CSIC), és membre del comitè científic del *Corpus Signorum Imperii Romani* (CSIR) - Espanya, i forma part del consell de redacció de diverses revistes d'arqueologia.

Tenint en compte la importància del conjunt de la seva obra de recerca, així com el seu compromís amb la llengua i la cultura del país, la Secció Històrico-Arqueològica ha considerat adient presentar al Ple de l'IEC la candidatura del doctor Arasa, per tal que, si ho considera convenient, pugui ser elegit membre numerari de la nostra institució.

Text llegit pel senyor Joan Sanmartí Grego en el Ple del dia 14 de desembre de 2015

Ignasi J. Baiges i Jardí

Ignasi J. Baiges i Jardí, nascut a Tortosa

l'any 1951, és doctor en història medieval, expert en paleografia i diplomàtica, professor de la Universitat de Barcelona des del 1980 i catedràtic de ciències i tècniques historiogràfiques de la mateixa Universitat des de l'any 2009. Ha cursat també estudis de grau en genealogia i heràldica. Pertany des del 1990 a la Societat Catalana d'Estudis Històrics, filial de l'Institut d'Estudis Catalans. Forma part del Grup de Recerca en Estudis Medievals d'Art, Història, Paleografia i Arqueologia (MAHPA), grup de recerca consolidat i reconegut per la Generalitat de Catalunya; del Grup d'Innovació Docent [Contra]Tædium, reconegut per la Universitat de Barcelona, i de l'Institut de Recerca en Cultures Medievals (IRCVM) d'aquesta universitat. Des del 2003 és membre de la Comissió Internacional de Diplomàtica, organisme dependent del Comitè Internacional de Ciències Històriques. Durant el període 2009-2015 ha estat director del Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica de la Universitat de Barcelona.

La seva activitat investigadora se centra en l'estudi de l'escriptura i la cultura escrita en tots els seus aspectes i es pot dividir en tres grans àmbits: l'estudi de la Cancelleria Reial catalanoaragonesa, l'evolució del notariat i l'edició de textos. En el primer àmbit (l'estudi de la cancelleria reial), convé citar la seva tesi doctoral, *Els registres 'Officialium' a la Cancelleria de Jaume II (1303-1327)*, de 1988, i els articles «Aportació a l'estudi de la gènesi del nomenament reial: els nomenaments d'oficials reials de Jaume II», publicat a *Acta Historica et Archaeologica Mediaevalia*, vol. 1 (2004), i «El testament de Pere el Gran: estudi diplomàtic» (en col·laboració amb Maria Josepa Arnall), comunicació presentada a l'XI Congrés d'Història de la Corona d'Aragó, celebrat a Palerm l'any 1983. En relació amb l'evolució del notariat, ha presentat la ponència «El notariat català, origen i evolució» al I Congrés del Notariat Català (1994) i la comunicació «Notariat, comerç i cultura escrita a la Catalunya Nova (segles XIII-XV)» al XVII Congrés d'Història de la Corona d'Aragó (València, 2005).

No m'he estès més en els apartats anteriors perquè la part més important del seu treball d'investigador, en especial de cara a la participació que s'espera d'ell en les tasques de

la Secció Històrico-Arqueològica, és l'edició de textos i documents. Entre els estudis de fons documentals, destaca l'edició, en col·laboració amb Anna Rubió i Elisa Varela, de la *Cort General de Montsó de 1382-1384*, publicada per la Conselleria de Justícia de la Generalitat de Catalunya l'any 1992. També el *Llibre de Privilegis de Cervera (1182-1456)*, editat en col·laboració amb Max Turull i d'altres l'any 1991 (Fundació Noguera, col·l. «Llibres de Privilegis», núm. 1). El gruix més important de les seves edicions correspon, però, a Andorra i Barcelona. A Andorra dirigeix la col·lecció «Diplomatari de la Vall d'Andorra», la finalitat de la qual és editar els documents públics del Principat fins al segle XIX; fins ara s'han publicat els volums corresponents als segles XIV, XV, XVII i XIX. A més de dirigir, com he dit, aquesta col·lecció, Ignasi Baiges hi ha editat, en col·laboració amb Mariona Fages, el volum corresponent al segle XIV (1993). El que correspondria al primer volum d'aquest cartulari havia estat editat amb anterioritat, l'any 1988, per Cebrià Baraut amb el títol *Cartulari de la Vall d'Andorra (s. IX-XIII)*; Ignasi Baiges ha reeditat aquest volum, augmentat i corregit per ell, l'any 2005. Ha publicat també l'anomenat *Llibre de la Terra d'Andorra. Un llibre de privilegis* (1997) i el *Polítar andorrà. De la antiquitat, govern y religió, dels privilegis, usos, preheminiències, consuetuts y prerrogatives de la Vall de Andorra, Andorra la Vella, Consell General del Principat d'Andorra* (2014). Totes aquestes obres han estat publicades pel Govern d'Andorra o les seves conselleries.

En relació amb la documentació barcelonina, Ignasi Baiges va ser una peça fonamental en la publicació dels pergamins de l'arxiu comtal, del qual s'han publicat dos títols, cadascun en tres volums. El primer, que abasta els comtats de Ramon Borrell a Ramon Berenguer I, va ser dirigit per Josep Maria Salrach i per mi mateix; del segon, que comprèn els regiments dels comtes de Ramon Berenguer II a Ramon Berenguer IV, Ignasi Baiges en va ser també codirector; ambdues obres van ser publicades per la Fundació Noguera els anys 1999 i 2010. I més important encara per a l'Institut d'Estudis Catalans, Ignasi Baiges és col·laborador del programa Catalunya Carolíngia, iniciat per Ramon d'Abadal, dins del qual ha estat coeditor, juntament amb Pere Puig i Ustrell, del volum VII, corresponent al comtat de Barcelona, enllestit el mes de novembre passat i que confiem que l'Institut podrà editar aviat.

També ha participat molt activament en la important, però poc agraïda, tasca d'organitzador i catalogador d'arxius. Ha inventariat, sol o en companyia, diversos fons de pergamins, com els de l'Arxiu Municipal de Besalú, els del monestir de Pedralbes i els de l'Arxiu del Marquès de Barberà, així com els fons de pergamins del Col·legi d'Advocats de Barcelona, del qual, a més, en col·laboració amb Lluïsa Cases, ha publicat el catàleg de manuscrits de documents jurídics (1991).

Ha impartit nombrosos cursos especialitzats de paleografia i diplomàtica de post-grau o per a arxivers, dels quals citaré només el primer: «L'escriptura a la Catalunya medieval i moderna», l'any 1988, en col·laboració amb Maria Josepa Arnall, i el darrer: «Curs de paleografia i diplomàtica: lectura i interpretació de documents medievals catalans», impartit els cursos 2011-2012 i 2013-2014, així com cursos d'introducció a la paleografia als arxius comarcals d'Arenys de Mar (1992), Terrassa (1993), Cervera (1996 i 1997) i Tortosa (1997 i 1998).

D'entre les seves nombroses participacions en congressos, només en citaré algunes en trobades internacionals com «Edición de documentos medievales en Aragón, Cataluña y Valencia» (en col·laboració amb Maria Milagros Cárcel i Pilar Pueyo), presentada al Twelfth International Congress of Diplomatics: «Regionale Urkundenbücher», que tingué lloc a Sankt Pölten l'any 2009; «Le Scriptorium: objectifs et usages» (en col·laboració amb Elena Cantarell), a la Journée Autour de l'Élaboration d'un Album de Diplomatique Européenne en Ligne, celebrada a París, a l'École National des Chartes, l'any 2010, i «Nouvelles propositions pour la Series Hispanica», al Colloque des Monumenta Palaeographica Medii Aevi, organitzat per l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres de l'Institut de France l'any 2012.

És o ha estat també membre dels consells científics o de redacció de les revistes *Lligall*, *Revista Catalana d'Arxivística*, *Anuario de Estudios Medievales* i *Aragón en la Edad Media*, i de la col·lecció «Monumenta Hispaniae Pontificia», de la Universitat de Lleó.

Per tot això, en nom de la Secció Històrico-Arqueològica, que ha donat el vistiplau per a la seva presentació, goso demanar als membres de l'Institut el vot favorable a la seva candidatura, atès que pensem que la seva incorporació serà molt beneficiosa per a la Secció Històrico-Arqueològica i per a l'Institut d'Estudis Catalans.

Text llegit pel senyor Gaspar Feliu i Montfort en el Ple del dia 14 de desembre de 2015

Enric Pujol i Casademont

Enric Pujol i Casademont va néixer a Figueres el 1960. És un historiador molt vinculat a l'Institut d'Estudis Catalans en la seva tasca d'investigador, però fora d'aquest ha realitzat també un seguit d'obres cabdals, que han demostrat la seva gran capacitat per a dinamitzar institucions, coordinar grups i cercar l'associació amb altres professionals sense tenir mai pretensions de protagonisme, treballant sempre amb una perspectiva transversal, oberta i integradora. La seva capacitat per a dissenyar exposicions i museus i per a organitzar congressos i simposis està prou demostrada. La dimensió divulgadora és en la seva obra tan notable com el seu prestigi d'investigador rigorós.

És un historiador identificat amb els Països Catalans com a àmbit de referència del treball historiogràfic. És un dels pocs que al Principat cultiva un coneixement global en aquest sentit i està al corrent del que es fa d'història en tot l'àmbit lingüístic català. Col·labora assíduament a la revista valenciana *Afers*, que dirigí el nostre enyorat company Manuel Ardit, una publicació que continua sent una revista i una editorial de referència imprescindible per a la historiografia catalana. Enric Pujol és admirador de l'obra de Joan Fuster, a qui ha dedicat diversos articles. Pel que fa a la seva identificació amb el conjunt de les terres de llengua catalana, ja el 1984 va ser cap de redacció del volum *Els Països Catalans*, l'onzè de l'*Enciclopèdia Ulisses*.

Al mateix temps, la seva relació amb Perpinyà i la Catalunya del Nord explica el seu paper a la revista *Mirmanda, Revista de Cultura. Catalunya del Nord*, iniciativa en què participa al costat d'Òscar Jané i Enric Forcada. El fet que Enric Pujol hagi estat director de la Casa de la Generalitat a Perpinyà entre 2004 i 2005 ha refermat la seva habitual i anterior atenció a la Catalunya que s'estén al nord dels Pirineus. El 2005 rebé la medalla de la Fidelíssima Vila de Perpinyà per la tasca allí realitzada.

Enric Pujol és doctor en història per la Universitat Autònoma de Barcelona i professor al seu Departament d'Història Moderna i Contemporània. El 1995 publicà *Ferran Soldevila i els fonaments de la historiografia catalana contemporània*, que li edità *Afers*.

Aquesta obra el va fer mereixedor del Premi Enric Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans el 1998. Abans, l'any 1993, havia publicat el seu primer llibre, un assaig molt suggestiu i rigorós, *El descrèdit de la història*, en el qual defensava, entre altres coses, la visió global històrica dels Països Catalans. El 1996 va ser coautor del llibre editat per l'IEC i Proa *La Mancomunitat de Catalunya i l'autonomia*, una obra de gairebé dues mil pàgines, en què van quedar demostrades dues característiques d'aquest historiador: la capacitat per a donar un fonament erudit i convincent al seu treball i la forma atractiva de comunicar els seus coneixements. Perquè la qualitat de bon escriptor no és quelcom que tots els historiadors tinguin. Per tots aquests motius es comptà amb ell com a coautor de la *Història de l'Institut d'Estudis Catalans* en dos volums, apareguts el 2002 i el 2007.

Abans d'entrar a analitzar la seva producció convé recordar que Enric Pujol va dirigir el Centre d'Estudis de Temes Contemporanis de la Generalitat entre els anys 2005 i 2006, amb fruits evidents, entre els quals convé remarcar l'empenta donada a la revista *Idees*, en què destaca un número sobre memòria, història i identitat, i també a un congrés celebrat a Lleida l'any 2006 sobre un gran tema: «El pensament polític als Països Catalans, 1714-2014: història i perspectiva». Les actes del congrés han estat publicades en forma de llibre. El mateix any 2006 organitzà les jornades *Catalunya-Quebec, història, memòria i identitat*. Després, també ha estat dels principals propulsors dels congressos Galeuzca-Història, amb diverses edicions a partir de 2010.

En l'activitat d'Enric Pujol es poden distingir quatre grans línies de treball, a part de la temàtica relativa a la Mancomunitat i a l'Institut d'Estudis Catalans: Ferran Soldevila, la historiografia catalana, l'exili català de 1939 i la memòria cultural, i la política de l'Empordà i de les terres gironines a través d'aquells dels seus personatges que han tingut irradiació exterior i general.

És editor de diversos reculls d'articles de Ferran Soldevila, com ara una selecció de textos d'història i política el 1994; *Noms propis*, publicat el 1995, i *Entre la dictadura i la revolució: cròniques polítiques per a Ginebra i Liverpool, 1925-1947*, que és una compilació apareguda el 2009. El punt culminant d'aquesta tasca fou l'edició d'un dels principals diaris personals catalans del segle XX: els *Dietaris de l'exili i del retorn*, de Ferran Soldevila, en dos volums, publicats entre 1995 i 2000 i completats amb un tercer volum editat el 2007 i titulat *Els dietaris retrobats, 1939-1943*. Es tracta d'una font imprescindible per a la història cultural catalana i està molt vinculada al bloc de l'exili de l'obra d'Enric Pujol. Dins del paquet soldevilià, no es poden oblidar *Cartes d'amor i d'exili: Rosa Leveroni - Ferran Soldevila* (2009) i *Confessions i quaderns íntims* de la poeta Rosa Leveroni. Actualment, Enric Pujol prepara l'edició de l'epistolari de Ferran Soldevila.

A cavall del bloc soldevilià i del de la historiografia catalana, cal destacar el llibre potser més important dels publicats per Enric Pujol: *Història i reconstrucció nacional: la historiografia catalana a l'època de Ferran Soldevila, 1894-1971*, editat per Afers el 2003. Es tracta de la seva tesi, que obtingué el premi extraordinari de doctorat. Aquest llibre és, en realitat, la primera història de la historiografia catalana durant les darreries del segle XIX i els dos primers terços del segle XX. Enric Pujol ha aprofundit en la part final d'aquesta obra en el seu darrer llibre, aparegut el 2015: *Tres imprescindibles: Ferran Soldevila, Jaume Vicens Vives i Pierre Vilar. Elements per a un cànon historiogràfic català*. Dins d'aquesta especialitat s'ha de destacar el paper d'Enric Pujol com a codirector d'una obra imprescindible i de gran transcendència: el *Diccionari d'historiografia catalana* (2003).

Al bloc de l'exili català de 1939 pertanyen un seguit d'obres. En primer lloc, la coordinació de dos volums, editats a Girona els anys 2003 i 2006 i dedicats a oferir un balanç i les darreres aportacions sobre l'exili de 1936-1939. En segon lloc, és autor de la recerca i del text del llibre *Exilis*, que fou la base d'una sèrie documental emesa per TV3 el 2007. En tercer lloc, va ser el coautor del contingut inicial i de l'estructura del Museu Memorial de l'Exili de la Jonquera, inaugurat el 2008. Enric Pujol no sols continua sent membre del consell d'aquest museu, sinó que n'ha promogut una extensió a Agullana, dedicada a l'exili intel·lectual. Inaugurat el 2015, aquest centre recorda que Can Perxés d'Agullana va ser la darrera etapa de l'èxode dels intel·lectuals que donaren suport a la Generalitat. Sobre l'exili català de 1939, ha escrit ponències com la presentada al simposi de l'IEC *Els Països Catalans i Europa durant la darrera centúria*, celebrat l'any del centenari de l'Institut, el 2007, i ha publicat articles sobre el tema com l'aparegut a *Catalan Historical Review*.

Abans de passar al darrer bloc, no s'han d'oblidar els darrers dos llibres d'Enric Pujol relacionats amb el Tricentenari de 1714. Per un costat, una compilació publicada per l'IEC: *Antologia de memòries i dietaris personals sobre la Guerra de Successió*, un volum de 286 planes amb introducció d'Òscar Jané. Per altre costat, cal destacar que Enric Pujol fou el comissari de l'exposició «300 Onzes de Setembre», al Museu d'Història de Catalunya el 2014, i fou també l'editor del volum de més de tres-centes planes que acompanyà aquesta exposició, la principal del Tricentenari. Dins de les publicacions relacionades amb l'efemèride, cal no oblidar que se li confià la part dedicada a l'extens i complex període que va de 1914 a 1936 de l'obra *Catalunya, nació d'Europa, 1714-2014*.

A més de ser un gran especialista en el tema de l'exili republicà, no es pot oblidar la seva faceta de comissari d'exposicions de personatges i fets de les terres gironines, en especial figuerencs, i que ha estat l'editor dels llibres catàleg corresponents. Cal destacar en aquest camp tres exposicions que circularen per diverses ciutats amb els acurats llibres

catàleg respectius: primer, la dedicada a «Carles Fages de Climent, poètica i mítica de l'Empordà» (2002); després, la que porta per títol «La revolució del bon gust: Jaume Miravittles i el Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya» (2004), i una tercera exposició, que assolí un èxit igual o superior al de les anteriors: «El somni republicà a les comarques gironines, 1900-1936», acompanyada, com en els dos casos anteriors, d'un llibre excel·lent, editat el 2009. El mateix any publicava l'obra *Figueres, recull gràfic 1875-1967*. Es tracta d'un gran volum de 823 planes. Cal esmentar també dos treballs relacionats amb aquest darrer bloc: un sobre «Alexandre Deulofeu i la matemàtica de la història» (2005) i un altre sobre «Maria Àngels Anglada i la història», publicat a la revista *Ausa* el 2010.

En definitiva, la fecunda i constant col·laboració d'Enric Pujol amb l'Institut d'Estudis Catalans, el prestigi reconegut d'aquest historiador dins de la professió, el seu treball incansable, la seva visió global històrica dels Països Catalans i la seva plenitud intel·lectual, que compta amb una perspectiva futura de molts anys de producció i d'activitat per davant, fan que sol·licitem la seva elecció com a nou membre numerari de l'Institut en la seva Secció Històrico-Arqueològica.

Text llegit pel senyor Albert Balcells i González en el Ple del dia 14 de desembre de 2015

Membres numeraris

Josep Samitier Martí

Josep Samitier i Martí va néixer a Barcelona el 1960. Es llicencià en física el 1982 per la Universitat de Barcelona (UB). En acabar la carrera, va treballar en una empresa de distribució de components electrònics fins que el 1983 obtingué una plaça de professor de física a la UB. Orientà la seva recerca cap al camp dels dispositius microelectrònics, especialment en les aplicacions industrials derivades de la implantació iònica.

El 1986 es doctorà en física amb la tesi «GaAs MESFET devices and electro-optical characterization of III-V semiconductors», i el 1995 va ocupar la càtedra de física a la UB. Més endavant, el 1997, orientà la seva recerca cap al camp de les nanotecnologies, concretament cap a l'estudi i el desenvolupament d'un robot per a la micromanipulació a escala atòmica.

En l'àmbit de gestió de la recerca, destaca per haver estat subdirector de l'Escola d'Enginyeria Electrònica de la UB (1996-2001), director del Departament d'Electrònica de la UB (2001-2005), director adjunt del Parc Científic de Barcelona (2002-2005), vicerector de Política Internacional de la UB (2002-2005), director del Laboratori de Nanobioenginyeria de l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC, des del 2003), vicerector d'Innovació de la UB (2003-2008), director adjunt de l'IBEC (2006-2013), rector en funcions de la UB (2008), director del Campus d'Excel·lència de la UB (2010-2013) i director de l'IBEC (des del 2013).

Pel que fa a les relacions estatals i internacionals, és coordinador de la Plataforma Española de Nanomedicina (NanomedSpain) i delegat d'Espanya al Working Party on

Biotechnology de l'OECD (Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic).

Té una vasta producció científica: és autor de tres-cents quaranta-dos articles en revistes científiques i quatre-cents noranta ponències en congressos; ha dirigit vint-i-set tesis doctorals i és autor de set patents.

En docència, ha coordinat el Màster d'Enginyeria Biomèdica de la UB i la UPC, on ha engegat els graus d'enginyeria biomèdica i nanotecnologia. Ha estat distingit amb el Premi Ciutat de Barcelona en la categoria d'innovació tecnològica (2003) i, segons l'Observatori de la Recerca, ha estat un dels investigadors de més producció científica (2014). Sota la seva direcció, l'IBEC ha estat reconegut com a Centre d'Excel·lència Severo Ochoa (2015).

Finalment, cal destacar el compromís de Josep Samitier amb el país. Ha participat en els debats *Debat a bat*, recollits en el llibre *Mil i una raons per l'estat propi*, de Jordi Mercader, i és membre del consell ciutadà d'El País que Volem.

Resum de la presentació del senyor Josep Amat llegida en el Ple del dia 14 de desembre de 2015

Josep Domingo Ferrer

Josep Domingo va néixer a Sabadell el 1965. Es va llicenciar en informàtica el 1988 i obtingué el doctorat en informàtica per la Universitat Autònoma de Barcelona el 1991. També és llicenciat en matemàtiques (1995).

És catedràtic de ciències de la computació i intel·ligència artificial, i investigador de la ICREA Acadèmia de la Universitat Rovira i Virgili (URV), on dirigeix el grup de recerca CRISES - Seguretat i Privadesa i també la Càtedra UNESCO de Privadesa de Dades.

Els seus camps d'especialització són la privadesa i la seguretat de dades, el secret estadístic i els protocols criptogràfics amb l'objectiu de conciliar seguretat, privadesa i funcionalitat en la societat de la informació.

Ha estat professor convidat a la Universitat Beihang de Pequín (2015), la Universitat Nacional d'Irlanda (2015) i la Universitat de Roma III (2011), entre d'altres. És membre de l'Ethics Advisory Board del projecte Human Brain. Dirigeix el projecte CO-UTILITY, finançat per la Templeton World Charity Foundation, i coordina el projecte europeu H2020 CLARUS.

Té una vasta producció científica: tres-cents seixanta-una publicacions, un índex *h* de 44, i 7.357 citacions a Google Acadèmic. Ha publicat noranta-cinc articles en revistes JCR; és autor o coautor de set llibres (tres d'internacionals) i de trenta-sis capítols de llibres, i ha editat o coeditat dinou obres.

Ha participat en nombrosos projectes: quinze projectes catalans, vint projectes espanyols, onze projectes europeus, quatre projectes americans, dos projectes xinesos i un projecte australià. És autor de cinc patents. També ha dirigit treballs acadèmics: quinze tesis doctorals i vint treballs de final de màster o de grau.

És coeditor en cap de *Transactions on Data Privacy* i editor associat de *Computer Communications*, *Journal of Official Statistics*, *Knowledge and Information Systems* (KAIS) i *IEEE Transactions on Dependable and Secure Computing*.

Ha estat nomenat *fellow* de l'Institute of Electrical and Electronics Engineers (2011), membre electe de l'Academia Europaea i de l'International Statistical Institute (2012), i professor distingit de la URV (2013).

Ha rebut nombrosos guardons, entre els quals destaquen el Faculty Research Award de Google (2014), el Premi ICREA Acadèmia (2008 i 2013) i la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic de la Generalitat de Catalunya (2012). També ha estat nomenat director acadèmic del Pla Serra Hünter, de captació i retenció de professorat excel·lent amb criteris internacionals (2015).

Resum de la presentació de la senyora Pilar Bayer i Isant llegida en el Ple del dia 14 de desembre de 2015

Membres numeraris

Oriol Camps i Giralt

Oriol Camps i Giralt va néixer a Barcelona el 1949. Entre els membres de la Secció Filològica hi ha llatinistes i hel·lenistes, escriptors i traductors, però hi són majoria els llicenciats o doctors en filologia catalana.

Oriol Camps també és filòleg, però no pas un filòleg convencional, com es veurà a continuació. La majoria de filòlegs de la nostra secció són experts en el tema de la codificació, amb bons coneixements de gramàtica, fonètica, lèxic, lexicografia, antroponímia, etc. N'hi ha uns quants que també hi entenen en qüestions d'estandardització de la llengua (elaboració, cultiu i vehiculació del corpus normatiu), però sobretot des d'un vessant teòric. Des de fa temps ens hem adonat que ens falta gent que tingui experiència en el camp pràctic de l'estandardització; professionals que vinguin del món de l'assessorament lingüístic, de la correcció, de l'elaboració i del cultiu en diverses àrees (llenguatge administratiu i jurídic, mitjans de comunicació orals i escrits, traducció i creació, etc.), i, especialment, persones que hagin seguit de prop el procés d'estandardització de la llengua en aquests últims quaranta anys de normalització lingüística i que hi hagin participat activament. I això és el que intentem corregir ara amb la incorporació de professionals reconeguts en aquests àmbits.

Des que jo vaig entrar a l'Institut d'Estudis Catalans l'any 2005, he vist que la majoria de les propostes de nous membres de les diferents seccions es fixaven sobretot en els currículums acadèmics (se seleccionaven professors universitaris que havien publicat molts llibres i articles i que havien participat en congressos i en grups punters d'investigació) i no gaire en les aportacions de la pràctica professional, per importants que fossin. Convé recordar que el fundador de l'Institut d'Estudis Catalans, Enric Prat de la Riba, va

concebre aquesta institució no pas com una acadèmia de notables sinó com un centre de recerca i innovació, format per persones amb noves idees, amb empena i voluntat de treballar pel país i per la llengua. És evident que en una secció com la nostra l'experiència tècnica i creativa en el camp de la codificació i l'estandardització és imprescindible, tant o més que les aportacions teòriques, o simplement acadèmiques.

Amb la creació recent de la Comissió d'Estandardització i de la seva corresponent Oficina d'Estandardització (abans, Oficina d'Assessorament), s'ha fet més indispensable encara augmentar el nombre de col·laboradors en el camp de l'estandardització i creiem que ha arribat l'hora d'incorporar a la Secció Filològica algú que s'hagi cremat les celles corregint, assessorant tècnics i creadors, orientant equips de correcció i assessorament, creant llenguatge radiofònic i televisiu, donant models de llengua, etc.

Pensem que la persona idònia per a cobrir aquest perfil és Oriol Camps i Giralt, que des de l'any 1976 s'ha dedicat de ple a feines relacionades amb la codificació i l'estandardització de la llengua, en un vessant de gran impacte social: primer en el camp de la llengua escrita —com a corrector al diari *Avui* (1976-1980) i, després, al DOGC (1980-1987)— i, més tard, en el camp de l'oralitat, fent de director durant 26 anys de la Unitat d'Assessorament Lingüístic de Catalunya Ràdio (UAL) (1987-2013); essent responsable (al costat de Maria Alba Agulló, cap del Servei Lingüístic de TV3) de la creació i posada en marxa de l'ÉsAdir (el web d'assessorament lingüístic de la CCRTV), del qual va ser director, juntament amb els caps del dit Servei Lingüístic de TV3; finalment, esdevenint assessor lingüístic de la CCMA (càrrec que va compaginar amb la direcció de la UAL de Catalunya Ràdio).

Cal destacar especialment què és la UAL i, sobretot, què ha representat en el procés d'estandardització de la llengua catalana i en la creació d'un model de llenguatge radiofònic en català. Com vaig dir l'any 2007, en la presentació pública del llibre de Daniel Casals, *Ràdio en català. Contribució de Catalunya Ràdio a la creació d'un llenguatge radiofònic català* —obra en què l'autor posava l'èmfasi en l'existència d'un llenguatge radiofònic propi en català, diferent de l'existent en castellà, i en el paper que havien fet els professionals de Catalunya Ràdio en l'establiment d'aquest llenguatge—, la UAL ha anat supervisant i modelant el llenguatge radiofònic català durant un quart de segle i, el que és més important, aquest llenguatge ha funcionat com a referent per a totes les ràdios, públiques i privades, d'arreu de Catalunya. Al davant de tot l'equip de la UAL (professionals i becaris), com a responsable màxim i com a ànima de la casa, hi ha hagut durant vint-i-sis anys Oriol Camps i Giralt.

A més del seu perfil professional, totalment adequat per a les necessitats actuals i futures de l'SF, Oriol Camps sempre ha estat respectuós amb l'IEC i ha mostrat una gran

lleialtat a la seva Secció Filològica, amb la qual ha col·laborat sempre que se l'ha necessitat. Hi ha participat en alguns dels nostres Seminaris de Correcció de Textos i ha atès les consultes que li hem fet sobre el model de llengua. Darrerament (anys 2013-2015) ha treballat en qualitat de relator en les feines del Grup d'Ortoèpia, i cal dir que no s'ha limitat a fer de relator, sinó que hi ha col·laborat com un membre més del grup i, a estones, com el més destacat. Els seus coneixements de variació funcional i de fonètica, la seva experiència professional en els mitjans i la seva bona disposició davant de les consultes que se'ns han fet des de l'Oficina de Gramàtica, l'han convertit en una persona indispensable no sols per a la revisió de la part de fonètica de la GIEC, sinó per a la futura revisió de la *Proposta d'estàndard oral de la llengua catalana (fonètica)*.

D'altra banda, la presidenta de la Secció Filològica li ha encarregat darrerament una feina cabdal per a la recent Comissió de Relacions Exteriors: posar en marxa la plataforma digital de contacte entre els membres d'aquesta comissió (i d'altres membres que ho vulguin) i alguns responsables lingüístics dels mitjans de comunicació (L'Acadèmia Oberta). Ell ha estat qui ha gestionat el debat d'ençà de la inauguració al setembre d'enguany, i ho ha fet amb eficàcia.

Així doncs, la Secció Filològica creu que aquest candidat no sols té prou mèrits per a ser membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans sinó que és la persona idònia per a la plaça convocada (perfil d'estandardització) i un professional indispensable per a la Secció, que farà sens dubte grans aportacions en el si de les dues noves comissions de la Secció: tant en la Comissió d'Estandardització com en la Comissió de Relacions Exteriors.

Text llegit per la senyora Mila Segarra i Neira en el Ple del dia 14 de desembre de 2015

Pere J. Quetglas i Nicolau

Pere J. Quetglas i Nicolau va néixer a Palma el 1952. És catedràtic de filologia llatina de la Universitat de Barcelona. Ha ocupat responsabilitats en l'àmbit de la recerca i de gestió de la recerca, i en l'àmbit de gestió universitària. Actualment és vicerector de la UB.

De tots els mèrits del seu extens currículum, volem destacar-ne un, extremament entrelaçat i pertinent per a la Secció Filològica: la seva participació en el projecte del *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae* (GMLC), primer sota el guiatge del llavors director, el Dr. Joan Bastardas, membre de la Secció, i ara com a director del projecte. Des d'aquest càrrec ha promogut una important iniciativa paral·lela: el desenvolupament del portal documental CODOLCAT (*Corpus Documentale Latinum Cataloniae*), que pretén posar a l'abast dels investigadors la documentació que serveix de base per a l'elaboració del GMLC.

Ara bé, com que convé no perdre la memòria històrica i potser no tothom estigui al corrent del projecte del *Glossarium*, trobo que val la pena fer una síntesi del seu origen, de què és i què representa, i del vincle que hi ha mantingut i hi manté la Secció Filològica.

El projecte esmentat té els seus orígens llunyans en una iniciativa de Lluís Nicolau d'Olwer, membre també de la Secció i delegat de l'IEC davant la Unió Acadèmica Internacional. Aquest organisme, creat el 1920, acollí la iniciativa de bon grat, volgué dotar el projecte d'un abast europeu i acordà tirar-lo endavant als anys vint del segle passat. Atesa la parsimònia dels organismes acadèmics i dues guerres mundials, no fou fins al 1950 quan s'endegaren els treballs del projecte europeu *Novum Glossarium Mediae Latinitatis*. Des del 1998 aquest projecte, supervisat per un anomenat Comité Du Cange,* es

* Charles du Fresne, senyor de Du Cange (1610-1688), contribuí a la filologia llatina amb un *Glossarium mediae et infimae Latinitatis* ('Glossari del llatí tardà i medieval'), París, 1678. L'obra fou reeditada els segles XVIII i XIX i, a començament de segle XX, encara era l'única obra de referència. El projecte de la UAI era vist com una nova i moderna elaboració d'una obra de referència com ho havia estat la de Du Cange, amb un abast molt més ambiciós.

duu a terme per un conveni entre l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres, el CNRS i l'École Pratique des Hautes Études.

Dels tretze països europeus que hi participen amb una contribució d'abast nacional, solament Catalunya no és un Estat. En qualsevol cas, el GMLC —un diccionari elaborat a partir de la documentació notarial i dels textos literaris, jurídics i científics en llatí i que abraça el període del segle IX al XII—, és d'una gran riquesa lexicogràfica i textual per al coneixement del llatí medieval a Catalunya i l'emergència del romanç, d'allò que podem anomenar *català preliterari*. Aquest projecte està vinculat a la Secció, per iniciativa del mateix Dr. Bastardas, mitjançant un conveni entre l'IEC i el CSIC. La Secció hi aportava la direcció i un suport discret per a personal. És així que la Secció participa encara, mal que sigui simbòlicament, d'un dels dos grans projectes de la UAI en què s'ha arribat a implicar. D'ençà de la jubilació i del traspàs del Dr. Bastardas, jo mateix soc el ponent o responsable davant l'IEC d'aquest projecte.

No puc ara entretenir-me amb citacions de destacats filòlegs i historiadors medievals —com Dag Norberg i Pierre Bonassie— sobre el reconeixement de la rellevància del projecte català.

Paral·lelament a la continuació del *Glossarium* en el seu format convencional, doncs, Quetglas ha iniciat la creació del *Corpus Documentale Latinum Cataloniae*, a partir d'un fitxer manual que supera les 50.000 fitxes i també d'un corpus textual digitalitzat que arriba a més de 22.000 documents.

Però el CODOLCAT és bastant més que un simple corpus documental en sentit estricte, ja que cada document que s'hi incorpora és objecte d'una veritable tasca d'edició crítica, conformant una edició d'edicions, amb vista a facilitar el maneig dels usuaris, cosa que comporta tenir en compte les edicions i també els manuscrits. Vegeu-ne la teorització exposada per Quetglas en aquestes publicacions:

— «L'edició de textos medievals: problemes, recursos i solucions. El cas de les dobles edicions», *Anuari de Filologia. Antiqua et Mediaevalia*, núm. 4 (2014), p. 85-101.

— «The Corpus Documentale Latinum Cataloniae (CODOLCAT)», a *Humanitats a la xarxa: el món medieval / Humanities on the web: the medieval world*, Suïssa, Peter Lang, 2014, p. 259-269.

No ha d'estranyar que un projecte de l'envergadura del GMLC i d'interès per al país es desenvolupi al CSIC; cal tenir present que arrencà, a l'empara de la càtedra de Marià Bassols (per bé que amb la iniciativa des del primer moment de Joan Bastardas), a mitjan dècada dels cinquanta. No podria haver-ho fet pas a l'IEC.

Quetglas ha donat, doncs, un impuls important al projecte inicial tant en l'ordre tecnològic, en el de la formació d'un equip permanent, en la difusió de resultats i la incor-

poració d'activitats de formació, com en la captació de recursos propis i externs, d'institucions o agències de Catalunya, l'Estat i la Unió Europea.

Ara bé, Pere Quetglas també ha explorat la producció literària altmedieval al nostre país, a través de la introducció en el cànon d'autors com el comte bisbe Miró Bonfill de Girona o el jutge Ermengol Bernat d'Urgell, l'obra poètica dels quals ha estudiat i editat:

— «Llenguatge jurídic i llenguatge poètic: les gosadies del comte-bisbe Miró Bonfill». *Anuario de Estudios Medievales*, núm. 45/1 (2015), p. 185-194.

— «La Vita Adalbertini de Ermengol Bernat d'Urgell». *Ephrosyne. Revista de Filologia Clàssica*, núm. XXXIII (2005), p. 279-287.

— *La tradició clàssica a l'edat mitjana als països de parla catalana*, Barcelona, Ítaca, 2008, «Quaderns Catalans de Cultura Clàssica», 23, p. 11-26.

Encara en el camp del llatí vulgar i del llatí medieval s'ha ocupat de temes no relacionats directament amb el *Glossarium* o amb el CODOLCAT, en estudiar la confusió metodològica que s'amaga rere del terme de *llatí vulgar* o a l'hora d'escometre el procés que conduí a la utilització d'íctica dels dies de la setmana en llatí medieval i en les llengües romàniques. I en la mateixa línia podríem citar també les recerques dedicades a escatir el que s'amaga rere obres tan peculiars i tan lligades a l'origen de les llengües romàniques, com el *Testamentum porcelli* o l'*Indovinello Veronese*. Sense ometre l'edició o la traducció al català d'obres com les *Saturnals* de Macrobi o les cartes de Petrarca i, en especial, el *Cançoner de Ripoll*, obra de la qual s'ha ocupat reiteradament: *Cançoner de Ripoll* (Martorell, Adesiara, 2010).

Finalment, no es pot menystenir la faceta lingüística de Pere Quetglas, exercitada en els àmbits de la lingüística històrica, la lingüística estructural i la gramàtica transformacional. Les seves aportacions en aquest camp s'han orientat envers la sintaxi i la pragmàtica. Així, després de la seva tesi —dedicada a l'estudi de la modalitat factiva en llatí—, ha investigat la presència de la pragmàtica dins la sintaxi i les possibilitats d'estudiar des del punt de vista pragmàtic els discursos d'autors clàssics com Ciceró o les manifestacions del mateix tipus que poden aparèixer en textos medievals, com per exemple a *Les gestes juridiques dans les documents latins de la Catalogne au Moyen Age* (*La geste et les gestes au Moyen Age*, Ais de Provença, 1998, p. 521-528), obrint així camí a una línia de recerca batejada com a pragmàtica inversa. I encara dins del mateix àmbit, és de justícia esmentar l'autoria d'una obra que s'ha fet un forat en totes les bibliografies de lingüística llatina: *Elementos básicos de filología y lingüística latinas* (Barcelona, Teide, 1985).

No podem deixar d'esmentar en cap cas l'estudi que va dedicar a la figura i l'obra de Josep Balari Jovany, pioner de la filologia catalana en molts camps, com els de la lexi-

cografia, la gramàtica històrica, l'etimologia, la toponímia i també la lexicografia llatina medieval, en la qual s'erigeix en el precursor més caracteritzat del *Glossarium: Josep Balari i Jovany. Escrits filològics* (Barcelona, Alta Fulla, 1990).

La disponibilitat del Dr. Quetglas com a membre de l'IEC —entesa com la seva voluntat d'integrar-se en els projectes, comissions i encàrrecs de la Secció i l'exercici actiu d'aquesta voluntat— és indubtable, més enllà de la direcció del GMLC.

L'eventual incorporació de Pere J. Quetglas a la Secció cobriria dos fronts disciplinaris o dues destreses o una cosa de cada: un coneixement humanístic de gran abast, el del llatí medieval a Catalunya, i una destresa tecnològica moderna en l'elaboració de corpus i la gestió de dades digitalitzades. I permetria almenys una més gran implicació de la Secció i una més gran visibilitat del vincle de l'IEC amb el projecte del GMLC.

Per totes aquestes raons i en nom de la Secció, us demano el vot favorable envers el candidat Pere Joan Quetglas i Nicolau.

Text llegit pel senyor Joan A. Argenter i Giralt en el Ple del dia 1S de gener de 2016

Mercè Lorente i Casafont

Mercè Lorente i Casafont, nascuda a Barcelona el 1960, és llicenciada en filologia catalana per la Universitat de Barcelona (1986) i doctora per la mateixa Universitat (1994). Va exercir la docència de llengua catalana, primer a l'ensenyament secundari (1986-1989) i, immediatament després, a l'universitari, primer com a ajudant del Departament de Filologia Catalana de la UB (1989-1994) i, a continuació, com a professora titular de la Universitat Pompeu Fabra (des del 1994, on avui continua exercint). Al llarg d'aquests anys ha explicat matèries de lèxic, terminologia i lingüística teòrica. Ha dirigit cinc tesis doctorals (quatre amb excel·lent *cum laude* i una premiada per l'IEC) i actualment en dirigeix quatre, a més de treballs de màster i de final

de grau. Li han concedit 18 projectes d'innovació i qualitat docent i en té un pendent de resolució.

Les seves línies de recerca se centren en lexicologia, lexicografia, terminologia i fraseologia, sempre en el marc de la lingüística aplicada i amb interaccions recurrents amb la lingüística de corpus i l'enginyeria lingüística.

Pel que fa a la lexicologia, va encetar aquest camp d'estudi amb la tesi doctoral *Aspectes de lexicografia: representació i interpretació gramaticals* (1994), dirigida per la Dra. Teresa Cabré, centrada en l'estructura argumental dels verbs catalans, i que va obtenir el Premi Pompeu Fabra de l'IEC (1996) i el Premi Extraordinari de Doctorat de la Universitat de Barcelona (1996). Aquesta línia d'actuació ha tingut continuïtat en diverses publicacions sobre classificació i descripció d'unitats verbals, i sobre morfologia, sintaxi i semàntica del lèxic, així com en importants aportacions en el camp de la neologia i el canvi lèxic.

La línia de recerca en lexicografia va néixer en el marc d'un programa de doctorat de la Universitat de Barcelona impartit per Antoni M. Badia Margarit, Joan Solà i M. Teresa Cabré, que va quallar en una descripció tipològica de diccionaris, completada després en un disseny de diccionaris alternatius, de prototipus de diccionari i de propostes sobre la representació del lèxic. Cal afegir-hi les incursions en la lexicografia pràctica, amb participació activa en tasques de coordinació, revisió i/o redacció de diversos diccionaris. També cal destacar la interacció amb la lingüística de corpus per a l'explotació de textos informatitzats i l'extracció d'informació amb finalitats lexicogràfiques, ostensible en diversos projectes de recerca.

La recerca bàsica en terminologia s'ha concentrat, d'una manera coherent, en la descripció morfològica, sintàctica i semàntica de verbs, adjectius i nominalitzacions, així com de combinatòries lèxiques del discurs d'especialitat. En aquesta àrea d'estudi són rellevants les activitats per a la difusió de la recerca i la dinamització de la disciplina, manifestades en càrrecs com el d'editora en cap de la revista *Terminàlia* (de la Societat Catalana de Terminologia, filial de l'IEC), el de vicepresidenta de l'Associació Europea de Terminologia (1999-2001) i després el de presidenta de l'Associació Catalana de Terminologia (2004-2006), embrió de l'actual Societat Catalana de Terminologia. Actualment és vicepresidenta de l'Associació Espanyola de Terminologia (des de 2012) i, a més, ha coorganitzat les diverses edicions de l'Escola Internacional d'Estiu de Terminologia (1997-2009).

Finalment, pel que fa a la línia de recerca sobre fraseologia general i especialitzada, Lorente s'ha interessat per la descripció de les estructures internes de les combinacions i els aspectes semàntics i pragmàtics que s'hi relacionen. Darrerament ha centrat l'atenció

en la combinació restrictiva o col·locacions i la seva relació amb les estructures sintagmàtiques, que pot quallar en un diccionari combinatori.

Tota aquesta magna activitat investigadora es plasma en la publicació de 3 llibres, 13 llibres de text, un centenar d'articles o capítols de llibre, 9 llibres com a editora, i en la direcció de 7 projectes de recerca, així com en la participació com a investigadora en 25 projectes.

Cal afegir-hi encara les responsabilitats en la gestió universitària: ha estat la directora de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada (Universitat Pompeu Fabra, 2006-2013), membre del Consell de Govern de la Universitat Pompeu Fabra (2006-2013), membre de la Comissió de Recerca de la mateixa universitat (1999-2002), directora del Programa de Doctorat en Ciències del Llenguatge i Lingüística Aplicada (2004-2007), etcètera.

Complementàriament, s'ha de destacar la implicació de Lorente en l'organització d'activitats i la participació en xarxes, associacions i comitès científics de revistes i congressos.

D'altra banda, la Secció Filològica s'ha vist beneficiada del saber i l'experiència de la nostra candidata amb el seu valuós concurs en els treballs de revisió de la *Proposta per a un estàndard oral (lèxic)*, pròxim a la seva finalització.

En suma, la ingent i valuosa producció científica de Lorente, vertebrada en els corrents lingüístics més avançats, amb particular atenció a la lexicografia, en fa una candidata ideal per a cobrir la plaça de lexicografia de la Secció Filològica, per a la qual ha estat proposada. A la seva capacitat investigadora, la seva exemplar laboriositat i les seves qualitats humanes, s'afegeixen la disponibilitat oberta a les tasques de l'IEC i una indiscutible lleialtat a la nostra institució.

Text llegit pel senyor Joan Veny i Clar en el Ple del dia 14 de desembre de 2015

Membres corresponents

Alà Baylac-Ferrer

Alà Baylac-Ferrer va néixer a Perpinyà el 1965 i com a natural del barri del Vernet, riu Tet enllà, va passar allí tota la seua infància i la seua adolescència. És en els anys vuitanta que s'interessa per la seua identitat catalana i per la llengua catalana, i comença a militar en un dels grups de joventuts catalanistes de la Catalunya del Nord. En ser alhora estudiant de llicenciatura d'història i estudiant de la recent llicenciatura d'estudis catalans de la Universitat de Perpinyà, funda l'Associació Catalana d'Estudiants. També com molts joves compromesos en aquell final dels anys vuitanta, integra la plantilla del *Punt Diari* en la seua edició de Perpinyà, una experiència que li fa tenir present constantment el paper dels mitjans de comunicació en la promoció de la llengua. Allà forja el seu pragmatisme i la seua pugnacitat que li permetran de fer progressar la tasca de la seua vida, ço és, la promoció i l'ús de la llengua catalana en una regió en la qual el català es troba en una situació fràgil i molt amenaçat per l'hegemonia del francès quan la generació de després de la Segona Guerra Mundial no rep més l'idioma dels seus pares.

Actualment, Alà Baylac-Ferrer treballa a la Universitat de Perpinyà, a l'IFCT (Institut Franco-Català Transfronterer), amb seu a la Casa dels Països Catalans. Hi és *maître de conférences*, o sigui, professor titular, i assumeix les funcions de direcció de l'esmentat institut des de fa dos anys.

Forma part del centre de recerca CRESEM (Centre de Recherches sur les Sociétés et Environnements en Méditerranées) i de l'equip ICRECS (Institut Català de Recerca en Ciències Socials). Es va doctorar el desembre del 2009 amb una tesi que té per títol «Societat, llengua i ensenyament del català a Catalunya Nord», un treball que va obtenir amb la menció d'excel·lent *cum laude*. Pertany a la secció 73 - Cultures i llengües regionals del CNU i està començant una HDR per tal de poder dirigir tesis d'aquí a alguns anys. Poc temps després de la tesi, el seu treball doctoral va ser editat en síntesi sota el títol *Catalunya Nord. Societat i identitat* (Perpinyà, Trabucaire, 2009, 204 p).

Ha publicat diversos treballs en el seu camp de predilecció científica, la sociolingüística:

— «L'ensenyament del català a la Catalunya del Nord: primer pas per a una eventual reversió lingüística», *Treballs de Sociolingüística Catalana* (Barcelona, Societat Catalana de Sociolingüística), núm. 23 (2013), p. 179-204, també disponible en línia a <http://revistes.iec.cat/index.php/TSC>, ISSN 0211-0784 (ed. impresa) i 2013-9136 (ed. electrònica).

— «La ideologia lingüística francesa i les llengües regionals avui. El cas del català a la Catalunya del Nord», *Treballs de Sociolingüística Catalana* (Barcelona, Societat Catalana de Sociolingüística), núm. 24 (2014), p. 57-87, també disponible en línia a <http://revistes.iec.cat/index.php/TSC>, ISSN 0211-0784 (ed. impresa) i 2013-9136 (ed. electrònica).

Ha publicat treballs d'estudi sobre la Catalunya del Nord:

— «Catalunya Nord», *DivÈrsia: Revista de la Càtedra sobre Diversitat Social de la Universitat Pompeu Fabra* (Barcelona, Universitat Pompeu Fabra), núm. 7 (2015), p. 19-41, ISSN 2014-8429.

Ha participat en molts col·loquis i també n'ha organitzat, sempre vinculats a la temàtica de la llengua que el guia des de fa més de trenta anys:

— «Apunts per una història lingüística i literària de la Guerra de 14 a Catalunya Nord», *Actes de les III Diades Ponsianes* (3 i 4 d'octubre de 2014), publicació en curs.

— «1915: l'assimilació identitària», *Actes de les IV Diades Ponsianes* (2 i 3 d'octubre de 2015), publicació en curs.

— «1915-2015: un segle d'agonia. I ara què?», *Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Ceret* (9 d'octubre de 2015), publicació en curs.

— «Condicions i reptes per assegurar la transmissió lingüística del català a Catalunya Nord al segle 21», *Actes del 7è Congrés de l'Association Française des Catalanistes* (Perpinyà, 23 d'octubre de 2015), publicació en curs.

Baylac-Ferrer ha vingut tard a la recerca perquè el seu compromís amb la llengua l'ha fet actuar abans amb intensitat. Des que va esdevenir professor de secundària de llengua catalana en la primera promoció estatal de l'any 1993, ha dedicat la major part del seu temps al desenvolupament de l'ensenyament de la nostra llengua, al liceu de Ceret, on va exercir durant més de quinze anys, però també en molts àmbits afins per tal d'ajudar l'expressió, la promoció i el foment de la demanda. Baylac-Ferrer podria ser vist com un dels «creadors» de moltes escoles i línies bilingües gràcies a la seua lluita permanent i reconeguda.

Actualment és vicepresident de l'APLEC (Associació per l'Ensenyament en Català) i membre de la FLAREP (Fédération pour les Langues Régionales dans l'Enseignement Public), uns llocs clau per a poder actuar a favor del català en el marc francès.

Això, però, li ha permès de produir una investigació sobre ensenyament de la llengua a la Catalunya del Nord, un espai que ha eixamplat a vegades fins a Andorra, unes regions catalanoparlants prou originals amb uns treballs que li permeten de ser un dels millors coneixedors del tema.

— «Les implicacions transfrontereres de l'ensenyament del català a Catalunya Nord», a *Treballar a la frontera. La Generalitat de Catalunya a Perpinyà i a l'Alguer*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 2010, p. 64-71.

— «L'enseignement de la langue et de la culture catalane comme outil de double intégration en Catalogne Nord», *XX Journées d'Histoire de l'Éducation. Cohésion sociale et éducation*, Andorra i Barcelona, Societat d'Història i de l'Educació dels Països de Llengua Catalana, Societat Andorrana de Ciències, Universitat d'Andorra i Institut d'Estudis Catalans, p. 127-140.

— «Le catalan, langue des Pays Catalans» i «Sociolinguistique et enseignement en Catalogne Nord», *Langues et Cité* (París, Ministeri de la Cultura), núm. 21 (novembre 2012).

Participa, a més, en diversos grups de recerca d'arreu dels Països Catalans. És membre de:

— Grup d'història de la llengua de la Universitat de Girona.

— Xarxa CRUSCAT (Coneixement, representacions i ús del català), Institut d'Estudis Catalans, Barcelona.

— Societat Catalana de Sociolingüística, Institut d'Estudis Catalans, Barcelona.

Col·labora amb la Facultat de Traducció i Interpretació de la UAB (és responsable de la part nord-catalana de la llicenciatura de traducció i interpretació); amb la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana; amb aquesta mateixa institució, l'Institut d'Estudis Catalans, i amb el Grup de recerques en llengües de la Universitat d'Andorra.

Les raons d'una candidatura

La Catalunya dita *del Nord* és part històrica del país. Tot i que el territori nord-català estigui representat en el si de la Secció Filològica (SF) de l'IEC per un membre numerari, un de numerari emèrit i un de corresponent, cal dir que la presència és, ara per ara, escassa per unes comarques que necessiten i que requereixen la major atenció per part de la nostra entitat. Més que mai, per unes raons sociolingüístiques que dibuixen un panorama a vegades prou pessimista, hem de reforçar la visibilitat de la Catalunya del Nord, sobretot en un moment en què alguns membres de l'SF per raons de salut són poc actius, en què hi ha necessitat d'un major recolzament i d'una més gran ajuda institucional per part de la nostra acadèmia i, sobretot, perquè la demanda de reconeixement i de consideració d'aquella part septentrional és cada dia més clara.

Tenim menester de més braços per a treballar en l'estudi, el desenvolupament, la revernacularització de la llengua catalana en aquella regió que n'és un dels bressols històrics: des del segon terç del segle XX, el català ha patit aquí una progressiva substitució lingüística, però malgrat tot és encara present en diverses formes per processos de transmissió intergeneracional. La llengua no hi és més aquella que va estudiar la dialectologia del segle XX, sinó que la seua particularitat ha experimentat grans canvis que han d'interessar moltíssim els treballs de la nostra entitat en general i de l'SF en particular.

Crec profundament que el paper permanent, la formació amb experiència i la feina diària que fa Alà Baylac-Ferrer és una manera de pal·liar un xic, gràcies a la seua gran capacitat de treball, aquelles mancances, aquella marginació que sofreix a vegades aquella zona respecte a la resta de la catalanofonia.

Les aportacions a l'SF com a membre corresponent

Avui com a director de l'IFCT, amb seu a la Universitat de Perpinyà, Alà Baylac-Ferrer duu a terme unes tasques de direcció administrativa, de docència universitària i d'investigació científica des del cor de l'únic punt del sistema d'ensenyament superior a França que té la carrera completa des de la llicenciatura fins al doctorat i al punt de convergència del sistema primari i secundari. En el dia a dia està en contacte permanent amb tota la jerarquia del món educacional nord-català, que a hores d'ara està passant per unes hores difícils a causa de la reforma dels instituts de secundària (*collèges*), una reforma que podria fer més fràgil tot el recorregut de l'ensenyament del català en el marc francès. Alà Baylac-Ferrer té relació directa amb totes les instàncies administratives (des de les escoles i els ajuntaments fins al ministeri) com també coneix perfectament tot el personal del món escolar local que ha contribuït a formar, tant en el seu pas per la secundària com per la universitat.

El ventall d'aportacions d'Alà Baylac-Ferrer a l'IEC és més ampli i variat: la seua implicació entre altres coses, en emissores de ràdio, en la direcció de revistes infantils, en la retolació dels noms de carrers de la vila de Perpinyà, en la difusió de la llengua a través d'un munt de manifestacions —voldria insistir en aquest paper seu de divulgació de la nostra recerca col·lectiva— posa de manifest que el seu coneixement profund del país podrà ajudar l'SF en els seus diversos projectes.

Avui ha passat a ser el referent sobre el coneixement de l'estat de la llengua al nord. Acaba de liderar i dirigir tot el procés de l'enquesta d'usos lingüístics de la Catalunya del Nord, ho ha fet tant amb les autoritats universitàries i polítiques locals, a les quals va convèncer de la necessitat, com amb els protagonistes i tècnics. Els resultats, que semblen menys pessimistes que el que es podia preveure, es faran sabedors en les setmanes que

venen. (Enquesta d'Usos Lingüístics de Catalunya Nord 2015, amb la Direcció de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya i el Conseil Départemental. Preparació de l'enquesta, mostra, qüestionari, protocol lingüístic d'aplicació del qüestionari, anàlisi de resultats, treball de camp: octubre-novembre 2015, explotació 2016, projecte d'enquesta lingüística pel Fenolhedés: 2017.)

No cal dir que prop de trenta anys de confiança i feines mútues, em fan avui proposar com a membre de la nostra institució Alà Baylac-Ferrer. Ha intervingut ja en el marc de l'IEC: ha col·laborat en moltes feines que han dirigit diversos membres de l'Institut.

Per les seues qualitats humanes, per la seua feina imparable i quotidiana —en curs i de futur, i contemplant la que ja ha fet— en el món de la catalanitat i la catalanística en general i en el marc geogràfic entre Albera i Corberes en especial, per les seues recerques novadores i permanents en el camp de la sociolingüística en aquell territori que tant en va faltat, us demani el vot per Alà Baylac-Ferrer.

Text llegit pel senyor Joan Peytaví Deixona en el Ple del dia 9 de maig de 2016

Joan Beltran i Cavaller

Joan Beltran i Cavaller va néixer a Tortosa el 1933. Deixeu-me dir-vos que estic molt content, em sento molt honorat i especialment còmode de participar en la presentació al ple de l'IEC de la candidatura a membre corresponent de la Secció Filològica del senyor Joan Beltran i Cavaller. Molt content i honorat perquè tinc l'oportunitat de parlar-vos d'una persona per qui sento un gran respecte intel·lectual i una gran estima personal. I especialment còmode perquè estic absolutament convençut de la idoneïtat del candidat per a ocupar una plaça de membre corresponent.

Atesa la relació perifèrica que Joan Beltran ha tingut amb el món acadèmic universitari, deixeu-me que us el situï. Ens hem de remuntar a l'any 2005. Va ser l'any de la meua incorporació a l'SF i se'm va encomanar l'organització de les jornades de l'SF a Morella, població de la qual era alcalde en aquells moments el senyor Ximo Puig, l'actual president de la Generalitat Valenciana. Joan Beltran va ser un dels ponents i ens va parlar amb mestria sobre llengua i variació. Acompanyat per Josep Panisello, encara em sembla veure la parella d'erudits tortosins caminar pels carrers costeruts de la població nord-valenciana. Un Josep Panisello, que era el seu company inseparable, que ja mostrava una fatiga que presagiava el final d'una vida que es va apagar l'any 2006. Una altra avinentesa de contacte amb l'IEC la va propiciar la presentació l'any 2010 de la seva obra en dos volums: *Vocabulari de cruïlla* (després m'hi referiré). I encara una altra, la seva companyia durant les Jornades de l'SF a Móra l'any 2014.

Joan Beltran professionalment ha estat un empleat de banca durant tota la seva vida laboral activa. Tanmateix, paral·lelament, entre els anys 1978 i 1990 va coordinar els cursos de reciclatge del professorat a les Terres de l'Ebre i entre 1982 i 1987 va fer de coordinador dels cursos de normalització lingüística, també a les Terres de l'Ebre.

Home discret i poc amant dels saraus socioacadèmics, ha tingut una projecció més aviat escassa. I malgrat tot, en els àmbits de la llengua, de la norma i del procés d'estandardització, és un referent ineludible, respectat i íntimament venerat. Aquest aïllament voluntari l'ha convertit en un treballador de fons, que ens ha ofert una sèrie de treballs d'una vàlua immensa. Una producció que mostra una dualitat que la fa especialment interessant, ja que combina la reflexió teòrica i la voluntat d'incidència social. Una obra, a més, molt vinculada a les tasques de l'SF. Del seu currículum, en destacaré quatre treballs:

— 1986. *L'estàndard occidental. Una proposta sobre l'estàndard català a les terres del darrer tram de l'Ebre*. És el treball que el va donar a conèixer.

— 2002. Els manuals *Cruïlla* i *Aïnes* (1.200 pàgines). Es tracta de llibres destinats, sobretot, al professorat (i també a l'alumnat) que havia de difondre la proposta de model territorial que va gestar el 1986. Va elaborar aquests manuals en coautoria amb Josep Panisello.

— 2010. *Vocabulari de cruïlla* (1.300 pàgines). Una *opus magna* compiladora del lèxic territorial amb presència escrita en un corpus assagístic i literari força important d'obres de l'àrea geogràfica tortosina.

— 2014. *Les preposicions per i per a*. És un llibre important, que incorpora elements nous d'anàlisi en el debat sobre aquesta variable morfosintàctica de la llengua catalana.

Joan Beltran i Cavaller també ha gaudit de reconeixements cívics i professionals importants: la Medalla de Plata del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya en reconeixement dels seus treballs sobre l'estàndard occidental (1992); el Premi Convit 2011, atorgat pels Serveis Lingüístics de Territoris de Parla Catalana; el Premi honorífic Lo Grifonet 2011, atorgat per Òmnium Cultural de les Terres de l'Ebre; el Premi d'Actuació Cívica 2011, atorgat per la fundació Lluís Carulla, i la Creu de Sant Jordi 2016 atorgada per la Generalitat de Catalunya.

I acabo amb un parell de reflexions de fons. Una seria que Joan Beltran ha estat una persona determinant a l'hora d'aportar rigor i criteri a un tema, el de l'estandardització a les Terres de l'Ebre, que quan s'aborda des de plantejaments tribals, resulta força conflictiu. A la zona ebreca, a les comarques de la diòcesi de Tortosa, aquest risc de conflicte hi era. Els plantejaments de Joan Beltran són inequívocament lleials a la doctrina de l'IEC. I l'aposta que ha defensat ha estat un model de base territorial, que explora el polimorfisme de la norma i el col·loca en una dinàmica convergent.

L'altra reflexió té com a referent el territori: les Terres de l'Ebre. Si el ple de l'IEC té a bé valorar positivament la incorporació de Joan Beltran com a membre corresponent, la notícia serà molt ben rebuda al territori. Com sabeu, es tracta d'una zona amb una autoestima deficitària, amb una percepció social de desatenció molt aguda. Llevat d'Artur Quintana (membre corresponent), des de la Franja, i de qui us parla (membre numerari), que abraça el territori des de l'administració valenciana, no hi ha cap més representant d'unes comarques interautonòmiques que, malgrat ser percebudes com a perifèriques, esdevenen l'epicentre de la comunitat lingüística. Estaria molt bé que la incorporació de Joan Beltran contribuís a emplenar aquest buit.

Text llegit pel senyor Miquel Àngel Pradilla en el Ple del dia 9 de maig de 2016

Jordi Mir i Parache

Jordi Mir i Parache va néixer a Tremp el 1935. Essent encara molt jove, la seva família es va traslladar a viure a Barcelona, on ha viscut ininterrompudament des d'aleshores. Acabats els seus estudis es va incorporar a la petita empresa familiar, dedicada a la fabricació de laminadures, sense interrompre mai la relació amb la seva ciutat natal. Molt aviat va connectar amb alguns dels qui, més o menys clandestinament, gestionaven la resistència cultural catalana, especialment a través del món de les sardanes i de l'excursionisme, activitat que ha practicat assíduament durant més de seixanta anys. I avui es pot afirmar, amb escassíssimes probabilitats de fer una afirmació errònia, que Jordi Mir és el millor coneixedor de la realitat física del nostre país, incloent-hi els seus habitants i tot allò que conté d'interès.

De formació autodidacta, ha estat i és un lector voraç, i que ha mantingut una relació personal constant amb un gran nombre de personalitats il·lustres realment representatives de la nostra personalitat col·lectiva, amb què ha anat adquirint, al llarg dels anys, un bagatge cultural i informatiu realment enciclopèdic sobre tots els aspectes de la realitat passada i present del nostre país. Jordi Mir és un home desproveït de complexos, cosa que l'ha dut a prescindir de tot allò que, fruit dels imperatius de la moda, del persistent afany d'imposició de referents aliens, queia fora dels seus centres d'interès. D'allò que li interessa, ho ha volgut saber tot, amb un gran afany d'exhaustivitat; d'allò que no li interessa, no en vol ni sentir parlar.

És així com veiem que Jordi Mir inicia la seva actuació ciutadana l'any 1958 fent de mestre de català, seguint les orientacions i l'exemple de Joan Triadú, una època en què l'ensenyament de la nostra llengua no era prohibit sinó, simplement, no autoritzat, cosa que volia dir que, com que no es podia fer res sense autorització, era totalment absent de la programació escolar, i que només es podia fer d'una mera clandestina. Els disgustos originats per aquesta pràctica clandestina, de fet, van ser mínims. Escau de recordar que Joan Triadú ens deia que calia encoratjar els massa tímids i frenar els massa audaços. Seguint aquesta orientació, Jordi Mir va ser un mestre de català constant i indefallent, amb

classes impartides en diversos centres excursionistes, esportius, recreatius, parroquials i culturals, entre ells el cèlebre CIC (primer, CICF), del qual va ser un dels professors titulars. Com que aquesta activitat s'inicia, com he dit, l'any 1958, avui Jordi Mir ha de ser considerat si no el més antic, un dels més antics mestres de català encara vivents.

L'any 1963 s'esqueia el cinquantenari de les nostres normes ortogràfiques. Probablement hauria passat desapercebut sense Jordi Mir, que va tenir la idea, i, a més, la va dur a la pràctica, de commemorar-lo amb uns actes a celebrar a la Catalunya del Nord, concretament a Perpinyà i a Prada, amb una doble raó: el sojorn de Fabra en aquelles terres en els darrers anys de la seva vida i el fet de no necessitar l'autorització de les autoritats espanyoles, que, òbviament, no l'haurien concedit. I, efectivament, aquells actes es van celebrar amb una gran dignitat, durant el primer cap de setmana del mes de juliol, amb una nodrida assistència i amb la participació de destacades personalitats del nostre món cultural d'una banda i de l'altra de la frontera administrativa. No em sé estar de posar en relleu la intervenció del nostre col·lega Jordi Carbonell, que va pronunciar un parlament en l'acte de descobriment d'una placa en la casa del carrer dels Marxants, de Prada, on Fabra havia viscut.

El seu interès per l'obra de Pompeu Fabra el va impulsar a col·leccionar totes les seves obres i totes les publicacions i textos impresos que s'hi referien, tot el material gràfic relacionat amb la figura del mestre, així com altres llibres i altres publicacions que configuraven l'ambient d'interès per la llengua en què Fabra va dur a terme la seva obra gegantina. I, quan diem totes les obres de Fabra, cal entendre totes les edicions d'aquestes obres, especialment de les gramàtiques i els diccionaris, encara que en alguns casos no es tractava sinó de simples reimpressions. Aquest extraordinari fons documental, realment impressionant, aplegat durant seixanta anys de recerca tenaç i persistent, va ser cedit recentment per Jordi Mir al nostre Institut, on, degudament catalogat, es troba a la disposició dels estudiosos i els investigadors. No cal dir que la seva utilitat va ser impagable a l'hora de projectar i realitzar l'edició de les *Obres completes* de Pompeu Fabra, que dirigida pel mateix Jordi Mir i pel nostre recordat company Joan Solà, és ja, des de fa pocs anys, una esplèndida realitat que honora la nostra cultura. Tal com ha informat en els seus moments la presidenta de la nostra Secció, només cal la confecció dels índexs, en què ja s'ha començat a treballar, per a coronar del tot aquesta empresa realment titànica.

Com a divulgador de l'excursionisme, entès no com a pràctica merament esportiva sinó primordialment cívica i de coneixença del nostre país, en tots els seus aspectes, l'activitat de Jordi Mir, durant més de cinquanta anys, ha estat realment prodigiosa. Ell va ser el creador i el principal col·laborador durant molts anys d'una pàgina d'excursionisme del diari *Avui*, al cap de poc de la seva aparició l'any 1977. També va ser uns dels impul-

sors de la col·lecció «Llibre de motxilla», que va aplegar un notable conjunt de textos de qualitat relacionats amb l'excursionisme, entre ells els dos volums *Indrets de Catalunya*, del mateix Mir, que recullen una sèrie d'itineraris realment modèlics en tots els sentits, que havien aparegut prèviament a l'esmentada pàgina del diari *Avui*. I, amb centenars d'escrits, insubornablement en català, ha col·laborat en totes les ocasions i totes les circumstàncies, amb la nostra premsa especialitzada, infantil i comarcal, car ha sabut aprofitar-ne totes les possibilitats, sempre donant a conèixer paisatges, monuments, figures de personalitats nacionals significatives, i múltiples aspectes de la cultura popular i de la nostra llengua. Dues grans activitats que hi tenen una relació innegable, a les quals al llarg dels anys ha dedicat els seus esforços, són els aplecs i les commemoracions verdaguerianes —car Jacint Verdaguer és un altre dels seus autors de culte, l'obra del qual ha contribuït a divulgar—, i la renovació de la flama de la llengua catalana, que cada any viatja des de la tomba de Fabra, al cementiri de Prada, al Conflent, fins a l'abadia de Montserrat, amb l'organització a càrrec, cada any, d'un grup d'una localitat diferent dels Països Catalans. Val a dir que aquests actes aconsegueixen sempre el seu propòsit, que és el de desvetllament o de l'enfortiment de la consciència de catalanitat dels nostres conciutadans. Encara caldria afegir-hi, entre moltes i moltes altres coses, el descobriment de les restes, ja colgades per la vegetació, d'una ermita romànica de la qual s'havia oblidat la situació exacta, Sant Andreu de Llimiana, a la Conca de Tremp. No solament la va descobrir, sinó que amb la seva vehemència i la seva capacitat de persuasió va aconseguir que un grup de joves de la comarca s'anessin a desembrossar i desenrunar aquelles venerables ruïnes fins a fer-ne un indret ara visitable.

Una activitat d'una gran importància, d'autèntica transcendència en el camp de la projecció social de la nostra llengua, realitzada també per Jordi Mir ha estat la seva eficaç intervenció en la creació d'un model de llengua, correcta i instrumental alhora, en els mitjans de comunicació, molt especialment en l'espai de les retransmissions esportives. El nostre col·lega Joaquim Maria Puyal és qui pot certificar amb més coneixement de causa l'excel·lència d'aquesta labor persistent de trobar i fixar la paraula adequada —el modisme més idoni—, sovint de nova creació, que no traeixi les característiques genuïnes de la nostra llengua i que tingui la capacitat expressiva i funcional suficient per a ser acceptada per un públic no gens minoritari i d'accés no sempre fàcil. També va intervenir, durant els anys noranta, en diversos programes de televisió, sempre, òbviament, en català, que es van caracteritzar per la divulgació dels aspectes més variats de la nostra cultura i de la nostra personalitat nacional. Fruit perdurable d'aquella activitat de Jordi Mir, va ser un recull dels seus textos, que constitueixen un autèntic glossari, que pot resistir la comparació amb precedents il·lustres ben coneguts, i que es va publicar l'any 1999, amb el títol *Apunts*

d'un ciutadà. Com a lingüista solvent, li devem també *Els noms de lloc de Tremp i del seu agregat Claret*, obra que l'acredita com un excel·lent toponimista, i el *Diccionari d'esports de muntanya*, escrit amb la col·laboració de Carles Albesa, en què es combinen les seves aptituds com a lingüista i com a excursionista.

L'actuació de Jordi Mir en el camp de la nostra cultura, com a realitzador, o com a impulsor o suggeridor —l'art de fer embarcar els altres—, es concreta en una sèrie d'iniciatives i empreses realment innombrable, innombrable de debò. A ell devem la creació del Premi Mercè Rodoreda de contes i narracions. La desaparició del premi anterior, el Premi Víctor Català, deixava els nostres cartells de premis sense un de dedicat a contes que tingués el prestigi i les dimensions del seu il·lustre predecessor. Jordi Mir va ficar la banya dins el forat i no la va treure fins que la instauració del premi no va ser una realitat. L'acte de concessió del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, instituit per Òmnium Cultural, va tenir lloc durant molts anys d'una manera gairebé íntima, endogàmica, en el local de l'entitat —la vella casa Dalmau del carrer de Montcada—, sense tot el ressò que mereixia. És gràcies a les gestions de Jordi Mir que, des de fa ja uns quants anys, té lloc en el marc més digne que es pot desitjar: el Palau de la Música Catalana, de Barcelona, d'una manera oberta al gran públic, i plenament satisfactòria, com un esdeveniment de primera de la nostra vida cultural i nacional. Només cal recordar la celebració de l'any passat, que, per tot plegat, ens afecta d'una manera tan directa, unànimement elogiada per la seva brillantor. Així mateix, el Premi Vent de Port és un premi de narracions curtes instituit, convocat i dotat per una entitat cultural de Tremp, la ciutat natal de Jordi Mir, que obté una participació sorprenentment nombrosa provinent de tots els països de llengua catalana, especialment de gent molt jove, i em consta que la intervenció de Jordi Mir, suggerint, impulsant, donant consells i orientacions, hi ha contribuït decisivament. L'any 2001 vam celebrar a Vic un gran acte d'homenatge a Joan Triadú, amb motiu del seu vuitantè aniversari, amb assistència de les més altes instàncies institucionals. L'home més decisiu del comitè organitzador era, sens dubte, Jordi Mir. Suposo que no hi ha pas ningú que sàpiga tot el que ha arribat a fer en aquest camp, sempre amb dignitat, eficàcia i sense concessions. Fer-ne una llista exhaustiva, seria, sens dubte, una pretensió utòpica.

L'any passat, en què va complir vuitanta anys, Jordi Mir es va decidir a publicar una generosa selecció de tot el que ha escrit i publicat al llarg de més de mig segle, amb el títol *Les paraules i els dies*. És una mostra esplèndida de la seva dilatada trajectòria com a publicista, entestat a actuar tothora com el ciutadà d'un país normal, amb el tarannà i la manera de fer de gent com Joan Triadú o com Ramon Aramon, tothora conscients dels obstacles constants que no volien permetre aquesta normalitat, però amb més tendència a evitar-los que no pas a doldre-se'n.

Però cal posar especialment en relleu la que, amb tota la convicció, s'ha de considerar la més important de les empreses dutes a terme per Jordi Mir: l'edició, ja esmentada, de les *Obres completes* de Pompeu Fabra. Una empresa de tanta envergadura exigia, sens dubte, la conjunció de la voluntat ferrenya i de les aptituds excepcionals de més d'una persona. Aquesta conjunció es va produir sortosament, gairebé d'una manera miraculosa, protagonitzada per Jordi Mir i el nostre col·lega Joan Solà, que, desgraciadament, ens va abandonar ja fa més de cinc anys. La col·lecció fabriana de Jordi Mir, certament única, va ser una peça fonamental per a la realització de l'empresa, però les dificultats que van haver de vèncer no eren pas minúscules. No van, però, recular mai, van aconseguir d'implantar en el seu projecte les persones i les institucions més pertinents —entre elles el nostre Institut—, hi van dedicar hores, esforços i energies, i avui, tota l'obra fabriana —formada per nou gruixudíssims volums, que contenen, en una bona part facsimilats, tots els textos coneguts del mestre, ja editats o bé inèdits, acompanyats de tots els estudis i les notes dels especialistes més qualificats— és una realitat. Desaparegut Solà l'any 2010, Jordi Mir va prosseguir tot sol (amb l'immancable esment públic del gran company en totes les ocasions adequades) la direcció de la magna empresa, realització que a tots ens honora i ens enorgulleix.

Pels seus mèrits excepcionals, el govern de la Generalitat de Catalunya, l'any 2000, va concedir a Jordi Mir la Creu de Sant Jordi. És també per aquests mèrits, i perquè tenim la convicció que amb la seva capacitat de treball, el seu coneixement de tants aspectes de la realitat del nostre país, la seva disponibilitat i les seves qualitats humanes, ha de poder prestar valuosos serveis al nostre Institut, amb el qual tan sovint ha col·laborat. És per això que presentem la seva candidatura per a una plaça de membre corresponent de la Secció Filològica i que demanem el vot dels nostres col·legues, preceptiu per a la seva elecció.

Text llegit pel senyor Albert Jané i Riera en el Ple del dia 9 de maig de 2016

Membres numeraris

Lluís Jou i Mirabent

Lluís Jou i Mirabent va néixer a Sitges el 1955. En nom de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, em plau presentar la candidatura del senyor Lluís Jou i Mirabent com a futur membre de l'Institut, per sotmetre-la a la vostra consideració.

El conec des de fa molts anys —més de trenta—, durant els quals he tingut el privilegi d'haver compartit amb ell diversos projectes en l'àmbit del dret, ja sigui en la docència universitària (on vàrem coincidir, al Departament de Dret Civil, els anys que vaig ser a la Universitat de Barcelona), en l'Observatori de Dret Privat de Catalunya, en la comissió que assessora en la resolució dels recursos governatius i, també, en l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya. Això m'ha permès tenir un testimoniatge directe del seu altíssim nivell intel·lectual, el seu compromís i la seva dedicació, i, he de dir-ho també, de la seva elevadíssima qualitat humana.

Vull destacar, al mateix temps, que el candidat és un jurista que, per la seva condició de notari, pertany òbviament a l'àmbit de l'aplicació pràctica del dret, que és un perfil que complementa molt bé la composició de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, i, consegüentment de l'Institut. Per tant, la seva incorporació ens permetria cobrir l'espai, avui una mica orfe, que en altres moments van representar destacadíssims juristes, també notaris, com Raimon Noguera, Ramon Faus, Lluís Figa i, més recentment, Josep Maria Puig Salellas, dels quals, m'atreveixo a dir, el candidat n'és l'hereu més directe.

Lluís Jou es va llicenciar en dret l'any 1977 i, poc temps després, tot just amb 27 anys, tragué les oposicions de notaria.

Permeteu-me, però, que, en aquest breu espai dedicat a la seva formació acadèmica, afegeixi també, encara que només sigui per donar una pinzellada del seu tarannà i les seves inquietuds, que va estudiar nàutica a l'Escola Oficial de Barcelona.

Abans de continuar amb aquesta presentació, i seguint encara amb les inquietuds personals d'en Lluís, no em vull estar de dir, no fos cas que em passés per alt, que, sobretot, és un sitgetà compromès amb molts projectes culturals i socials de la seva vila i autor de diversos estudis sobre la història d'aquella localitat.

Dit això, i passant ja a extractar el seu perfil curricular, em referiré, en primer lloc, a l'activitat professional, respecte de la qual tan sols destacaré que ha exercit de notari a Belmonte de Miranda (Astúries), a Calafell i, des del 1995, a Barcelona.

Ha estat membre de la Junta del Col·legi de Notaris de Catalunya en diverses ocasions, primer com a censor (durant deu anys) i després com a vicedegà. Actualment és arxiver de Protocols del Districte de Barcelona, un arxiu de cabdal importància no només per als ciutadans que volen fer valer els seus drets, sinó també per la rellevància que té per a l'estudi de la història social, econòmica i jurídica de Catalunya. De fet, aquest arxiu ha estat la font de què han begut, entre d'altres, els insignes Vicens Vives i Pierre Vilar.

És membre del Patronat de la Fundació Noguera, fundació privada instituïda per Raimon Noguera de Guzmán —que també va ser membre, com he dit, del nostre Institut—, l'objecte de la qual és contribuir a la conservació de la documentació notarial i la difusió del seu contingut com a eina d'investigació històrica. Des del 1996, n'és el secretari.

Dirigeix també la revista *Estudis Històrics i Protocols*, que, sota el patrocini de l'esmentada fundació i editada pel Col·legi de Notaris, publica estudis especialitzats en la història del notariat o basats en la documentació notarial.

El 2007 va ser distingit amb el Premi Agustí Juandó, que atorga el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya, per la seva implicació professional en l'ús del català en els documents notarians.

A més de notari, és un reputat estudiós del dret, la qual cosa explica que tingui també una dilatada i molt remarcable trajectòria acadèmica com a professor associat del Departament de Dret Civil de la Universitat de Barcelona, on, des de fa trenta anys, imparteix docència en totes les assignatures troncales d'aquesta disciplina. Va ser el responsable de la introducció d'una nova assignatura optativa sobre dret notarial, que, amb gran èxit entre els estudiants, integra el pla d'estudis de dret d'aquella facultat des de l'any 1994 i que ha servit de punta de llança per a l'increment del nombre d'opositors catalans a aquest prestigiós cos funcional, amb tot el que això representa per a la seva catalanització.

Lluís Jou és autor d'un gran nombre de publicacions sobre dret civil, de les quals m'estalviaré donar-ne detall minucios i em limitaré a dir que s'ha ocupat, sobretot, de

l'estudi del dret de successions, del dret de família i, també, de la propietat i els drets reals. Tot això, deixant de banda la seva dedicació al dret lingüístic, a la qual més endavant al·ludiré.

Com a estudiós del dret, i en particular del dret civil de Catalunya, ha contribuït activament a la seva recuperació, actualització i desenvolupament, en formar part de les comissions tècniques que van redactar diversos projectes de llei. Aquest és el cas, per exemple, de la Llei de censos, del Codi de successions, de la llei que regulà la potestat del pare i de la mare i del llibre cinquè del Codi civil de Catalunya. També ha format part de la secció de dret patrimonial de l'Observatori de Dret Privat de la Generalitat de Catalunya i del plenari de la Comissió de Codificació d'aquest observatori.

El 2008 fou elegit acadèmic de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya per a cobrir la vacant deixada, precisament, per Josep M. Puig Salellas.

M'agradaria destacar també un altre vessant, no prou conegut, de Lluís Jou: la d'aferrissat lluitador, en el sentit literal de l'expressió, pel dret civil de Catalunya. Em refereixo, més concretament, al paper rellevant que va tenir en el si de la Comissió de Defensa del Dret Civil de Catalunya, entorn de la qual es va organitzar tota la classe jurídica catalana, sense excepció, com a resposta al recurs d'inconstitucionalitat que el Govern espanyol va presentar en contra de la Llei de filiacions de 1991. Fou el redactor ponent del manifest al qual s'adherí tot el món jurídic català i que acabaria fent que l'Estat es fes enrere i retirés el recurs. Es pot dir que aquesta acció de protesta va esdevenir el punt d'inflexió a partir del qual s'inicia l'etapa més prolífica de producció legislativa en matèria de dret civil per part del Parlament de Catalunya: des de l'any 1991 fins al 2002, la cambra catalana va aprovar unes setze lleis civils, sense que hi hagués hagut cap tipus d'oposició per part de l'Estat.

Aquesta tasca de conjunt en la promoció del dret català ha estat reconeguda pel Govern de la Generalitat, que, el desembre del 2007, li va concedir el Premi Justícia de Catalunya.

Com a jurista de reconegut prestigi, ha format part de la Comissió Jurídica Assesora i, actualment, per la mateixa condició, des de l'any 2006, és membre també de la Comissió de Control que preveu la llei de la iniciativa legislativa popular, designat per la mesa del Parlament.

El dret lingüístic, com us deia, és una altra de les matèries a què Lluís Jou ha prestat una especial dedicació. En aquest àmbit, voldria ressaltar la seva implicació en el II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, que se celebrà els anys vuitanta, en el qual va assumir la secretaria de l'Àrea de Dret. També ha estat membre del consell de redacció de la revista *Llengua i Dret* i ha publicat diversos articles sobre matèries de dret

lingüístic en aquesta mateixa revista i en d'altres (com *Administració Pública* i la *Revista d'Estudis Autònoms i Federals*), en els quals s'ha ocupat, sobretot, dels conceptes de llengua pròpia i doble oficialitat lingüística.

Entre 1994 i 1996 va formar part de la comissió d'experts que va redactar la Declaració Universal de Drets Lingüístics, que fou lliurada a la UNESCO.

Home sempre compromès amb els ideals i els objectius nacionals d'aquest Institut, les seves preocupacions sobre la problemàtica del nostre país, especialment pel que fa a la llengua, no s'han limitat a valuoses contribucions escrites sobre dret lingüístic, que també m'estalvio d'enumerar, sinó que ha anat més enllà, assumint el repte d'implementar els seus coneixements a la pràctica com a responsable de la política lingüística.

Em refereixo, molt especialment, a la tasca duta a terme des del Govern de la Generalitat com a director general de Política Lingüística, càrrec que va exercir des del 1996 fins al 2003.

En aquesta etapa, va ser el responsable de l'elaboració i la tramitació de la Llei de política lingüística de 1998, del seu desplegament a través d'un gran nombre de normes de rang inferior i també de la seva aplicació mitjançant múltiples convenis de col·laboració amb organitzacions empresarials i sindicals i amb les grans multinacionals presents a Catalunya.

Val la pena destacar, per exemple, que, en el període que va estar al capdavant de la Direcció General, va promoure la introducció del català en els productes Microsoft i en les eines de traducció automàtica i de reconeixement de veu. També va impulsar les edicions catalanes dels diaris *El Periódico* i *El Segre*, va fer possible que s'acordés amb l'Estat l'edició del BOE en versió catalana i que s'iniciés el doblatge al català d'algunes produccions cinematogràfiques.

Va ser també en aquella etapa que es va encetar una col·laboració estable en matèria de política lingüística amb el Govern de les Illes Balears i es va crear el Consorci de l'Institut Ramon Llull.

Bé, per acabar, no cal que us digui que el candidat té la nostra institució en la més alta estima i el més alt respecte, i que considera un gran honor poder arribar a formar-ne part. En proposar-lo, m'atreveixo a dir, que, correspectivament, seria igualment un honor per a nosaltres tenir-lo com a company.

Text llegit pel senyor Joan Egea i Fernández en el Ple del dia 18 de gener de 2016

Jaume Mensa i Valls

Jaume Mensa i Valls va néixer a Igualada el 1961. Pel que fa al seu currículum acadèmic, és *Baccalaureatus in Theologia* (grau de teologia) per la Facultat de Teologia de Catalunya (1985, títol expedit el 27 de desembre de 1997). Es llicencià en filosofia i lletres a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), amb grau d'*excel·lent per unanimitat* i Premi Extraordinari de Llicenciatura (1988, títol expedit el 20 de març de 1997). És *Licenciatus in Theologia* (màster de teologia), especialitat en teologia sistemàtica, per la Facultat de Teologia de Catalunya (1988, títol expedit el 3 de març de 1989). És doctor en filosofia i lletres (programa de doctorat: «La filosofia, avui») per la Universitat Autònoma de Barcelona, amb la qualificació apte *cum laude* (4 de juny de 1993). Obtingué el diploma de *Paleographus et Archivarius* de la Scuola Vaticana di Paleografia, Diplomatica e Archivistica, presso l'Archivio Segreto Vaticano (1996, expedit el 26 d'octubre de 1996). Finalment és diplomad de postgrau en tècniques editorials per la Universitat Oberta de Catalunya (2001).

Dedicat a la docència, ha estat professor de filosofia a l'ensenyament secundari els cursos 1985/1986-1993/1994 i 1996/1997-2009/2010. Des de l'1 de març de 1998 fins al 22 de juliol de 2004, ha estat professor consultor en estudis d'humanitats a la Universitat Oberta de Catalunya impartint l'assignatura pensament filosòfic i científic I (antic i medieval).

Des de l'1 d'octubre de 1999 fins al 28 de febrer de 2000 i des de l'1 d'octubre de 2004 fins a l'1 d'octubre de 2010, ha estat professor associat del Departament de Filosofia de la UAB. Ha impartit les assignatures següents: textos bàsics de les grans religions (humanitats), pensament filosòfic i científic I (antic i medieval) (humanitats), filosofia medieval I, filosofia medieval III, metafísica i autors antics: Plató.

Des de l'octubre del 2010, és professor titular de filosofia (filosofia medieval) al Departament de Filosofia de la UAB, on imparteix les assignatures filosofia medieval, metafísica i recursos per a la recerca en filosofia.

Ha estat professor convidat a la Facultat de Teologia de Catalunya (de l'1 de setembre de 1999 al 28 de febrer de 2000, de l'1 de setembre de 2001 al 28 de febrer de 2002 i

de l'1 de setembre de 2008 al 28 de febrer de 2009), on ha professat cursos de màster (Arnau de Vilanova: introducció general i escatologia; Els beguins; Duns Escot); a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic (1.9.2002-28.2.2003), on va impartir el curs «El diàleg interreligiós a l'Edat Mitjana», i a la Facultat de Lletres, Filosofia, de la Universidade do Porto (18.10.2013-22.10.2013), on ha professat sobre «Amor na Idade Média».

Els cursos 1988-1994 i 1996-2013 ha pres part en el «Seminari de Teologia als Països Catalans», de la Facultat de Teologia de Catalunya. A partir del 2013, en el «Seminari de Teologia Medieval Catalana» (continuació del seminari anterior).

Els cursos 1994/1995 i 1995/1996 va fer una estada postdoctoral al Departament de Filosofia de la Universitat La Sapienza de Roma.

Els cursos 1998/1999-2004/2005, ha format part del grup d'investigació Eusebi Colomer, de la Universitat Ramon Llull, dedicat a investigar temes de la història del pensament català.

Actualment participa en el grup i projecte de recerca Arnau DB. Corpus digital d'Arnau de Vilanova (2014 SGR 119; FFI2011-29117-C02-02 i FFI2014-5305-C5-2-P). Des de la primavera del 2013 és director de la revista *Enrahonar. Quaderns de Filosofia* (Departament de Filosofia, UAB). És membre del consell de redacció de la *Revista Española de Filosofía Medieval*, del consell assessor de la col·lecció «Bibliotheca Philosophorum Medii Aevi Cataloniae», del Comitè Científic de l'Aula Lulliana. Pertany a la Societat Catalana de Filosofia, filial de l'IEC; a la Sociedad de Filosofía Medieval (és vocal de la Junta Directiva) i a la Société Internationale pour l'Étude de la Philosophie Médiévale.

És organitzador, juntament amb el professor Alexander Fidora, del VII Congreso Iberoamericano de la Sociedad de Filosofía Medieval (Barcelona-UAB, novembre de 2016). És membre del comitè científic del simposi que tancarà el VII Centenari de la mort de Ramon Llull (Barcelona, novembre de 2016).

Ha obtingut el XXI Premi de la Fundació Maragall (2010) per l'obra *Arnau de Vilanova i les teories medievals de l'amor* i el Premi de la Fundació Catalana per a la Recerca i la Fundació Congrés de Cultura Catalana (1997, segona convocatòria), per a la publicació de la tesi doctoral *Les raons d'un anunci apocalíptic*.

Fou becari de la CIRIT per a la Recerca i Ampliació d'Estudis a l'Estranger; beneficiari d'una beca postdoctoral per a joves investigadors a la Universitat La Sapienza de Roma (Dipt. di Studi Filosofici ed Epistemologici) els cursos 1994/1995 i 1995/1996; borsari del Centro Interuniversitario di Studi Francescani, d'Assisi, per a assistir al Corso residenziale di Storia Religiosa (23 de juny al 6 de juliol de 1991). Va rebre un ajut econòmic de la Fundació Noguera per a una estada de recerca a la Bibliothèque Nationale, de París (el juliol i l'agost de 1992).

La bibliografia de Jaume Mensa puja en aquests moments a 138 títols publicats. Ha publicat sis llibres, tots mereixedors de ressenyes de personalitats rellevants en el món de l'erudició, tal com podran comprovar en el currículum dipositat a la Secretaria de la Secció, i de resums en anuaris prestigiosos, com ara *Medioevo Latino* i *Bibliographie Annuelle du Moyen Age Tardif*. Els títols dels llibres són:

1. *Arnau de Vilanova, espiritual: Guia bibliogràfica*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1994, 176 p., «Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials», XVII, ISBN 84-7283-253-8.

2. *Arnau de Vilanova*, Barcelona, Rafael Dalmau Editors, 1997, 96 p., «Episodis de la Història», 313, ISBN 84-232-0514-2.

3. *Les raons d'un anunci apocalíptic*, Barcelona, Facultat de Teologia de Catalunya, 1998, 394 p., «Col·lectània Sant Pacià», 61, ISBN 84-86065-50-X.

4. *Arnau de Vilanova (c. 1240-1311)*, Madrid, Ediciones del Orto, 1998, 94 p., «Textos Filosóficos», 95, ISBN 84-7923-186-6.

5. *Arnau de Vilanova i les teories medievals de l'amor*, Barcelona, Cruïlla, 2012, 260 p., «Cristianisme i Cultura», 73, ISBN 978-84-6613-117-9 (XXI Premi Joan Maragall).

6. *Introducció a la filosofia medieval*, Bellaterra, Servei de Publicacions, 2012, 280 p., «Manuals de la Universitat Autònoma de Barcelona», 57, ISBN 978-84-4902-866-3.

Té editada en microfítixa la tesi doctoral: *La polèmica escatològica entre Arnau de Vilanova i els teòlegs i filòsofs professionals (1297-1305): anàlisi dels arguments i de les argumentacions, I i II*, Bellaterra, Servei de Publicacions de la UAB, 1993, 600 + 396 p., ISBN: 84-7929-807-3 (Tesi doctoral dirigida pel prof. Dr. Josep M. Udina i llegida en el Departament de Filosofia de la Universitat Autònoma de Barcelona).

Ha escrit quatre presentacions en els volums 42, 44 i 54 de la revista *Enrahonar. Quaderns de Filosofia*, volums que va coordinar amb Mercè Rius. Catorze dels seus treballs han estat editats en actes de congressos celebrats a Catalunya, Espanya i Itàlia.

Trenta-sis articles, la majoria sobre Arnau de Vilanova, han aparegut en revistes especialitzades com ara *Arxiu de Textos Catalans Antics*; *Anuari de la Societat Catalana de Filosofia*; *Bulletin de Philosophie Médiévale*; *Revista Catalana de Teologia*; *Anales Valentinus*; *Afers. Fulls de Recerca i Pensament*; *Revista Española de Filosofía Medieval*; *Comprendre. Revista Catalana de Filosofia*; *Enrahonar. Quaderns de Filosofia*; *Apeiron. Estudios de Filosofía*; *Medioevo Romano*; *Archives d'Histoire Doctrinale et Littéraire du Moyen Âge*; *Traditio. Studies in Ancient and Medieval History, Thought, and Religion*; *Faventia*, i *Anuario de Estudios Medievales*. Tres han aparegut en revistes generalistes.

Fins al dia d'avui ha publicat cinquanta recensions d'obres d'altri, la majoria sobre temes de filosofia i cultura medieval; sis articles d'enciclopèdia; quatre cròniques de con-

gressos, i ha participat en un CD de materials docents: «Més enllà del pensament racional», a Francesc Núñez (coord.), *Materials d'història del pensament filosòfic i científic*, Barcelona, UOC, 2002.

Es tracta, doncs, en el cas de Jaume Mensa, d'un perfil acadèmic regular i reeixit, d'un especialista en filosofia medieval conegut i integrat en els medis internacionals afins, d'una vocació clara per a la investigació i d'un temperament personal eficaç per a servir-la. I, pel coneixement personal que en tenim, estem segurs que, un cop en sigui membre, treballarà en els programes de recerca de l'IEC.

Pel que fa al seu compromís envers Catalunya, queda demostrat amb la seva dedicació a la figura d'Arnau de Vilanova i a altres figures de la filosofia medieval catalana, i amb l'opció pel català en gairebé tots els seus treballs. Cal dir, a més a més, que Jaume Mensa fa servir un model de llengua clar, genuí, ponderat, del tot apte per a les matèries que tracta. En un moment d'eclosió de l'edició de les obres mèdiques i les obres teològiques d'Arnau de Vilanova, la integració de Jaume Mensa a l'IEC és del tot oportuna, tant per la feina que pot fer eventualment dins l'IEC com pels contactes que és capaç de nuar enfora, de cara a possibles activitats futures, relacionades i no relacionades amb aquella gran figura mèdica i social del pas del segle XIII al XIV.

Text llegit pel senyor Jaume de Puig i Oliver en el Ple del dia 18 de gener de 2016

Membres corresponents

Carles Boix i Serra

Carles Boix i Serra va néixer a Barcelona el 1962. Em correspon a mi exposar els mèrits del professor Carles Boix i Serra com a candidat a membre corresponent de la Secció de Filosofia i Ciències Socials del nostre Institut. Ho faig en substitució del professor Salvador Cardús, que no ha pogut assistir a aquest ple.

El professor Boix és prou conegut en aquesta casa, on ha estat convidat a pronunciar diverses conferències. Faré, doncs, una síntesi molt breu dels molts i importants mèrits que es poden al·legar a favor de la seva incorporació com a membre corresponent.

Actualment, en Carles Boix és catedràtic de ciència política i afers públics a la Woodrow Wilson School de la Universitat de Princeton. Ho és des de l'any 2010. És també, des del 2013, director de l'Institut de Política Econòmica i Governança a la Universitat Pompeu Fabra, a la Barcelona Graduate School of Economics.

Carles Boix és avui un dels acadèmics de referència mundial en economia política i en teoria de la democràcia. Des del 2010 és membre de la prestigiosa American Academy of Arts and Sciences. També és membre del Consell Assessor per a la Transició Nacional (CATN) de la Generalitat de Catalunya.

Es va llicenciar en dret i en geografia, i en història per la Universitat de Barcelona (els anys 1985 i 1986, respectivament). Amb posterioritat va ampliar estudis als Estats Units: l'any 1990 va obtenir el Màster en Administració Pública a la Universitat de Harvard (a la John F. Kennedy School of Government). Cinc anys més tard es va doctorar en ciència política també per Harvard. Cal destacar que va obtenir el Toppan Prize a la millor tesi doctoral. Abans de ser professor a Princeton ho va ser de les universitats d'Ohio (del 1995 al 1999) i de Chicago (del 1999 al 2006), sempre en els departaments de ciència política.

Ha estat professor visitant en diverses universitats i centres de recerca, com ara el Centro de Estudios Sociales Avanzados, de la Fundació Juan March (Madrid, 1997), i al

Departament de Ciència Política de la Universitat Pompeu Fabra (Barcelona, 1996-1997 i primavera de 1998).

La seva recerca i les seves publicacions han meregut diversos i importants guardons. Voldria destacar d'entrada el fet, força inusual, d'haver obtingut dues vegades un dels premis més prestigiosos que atorga l'American Political Science Association, el William Riker al millor llibre d'economia política de l'any (concretament, de l'any 1999) pel llibre *Political Parties, Growth and Equality* i, posteriorment (l'any 2004), pel llibre *Democracy and Redistribution* (traduït al xinès). El primer d'aquests dos llibres, en la traducció castellana, va obtenir també el premi de l'Asociación Española de Ciencia Política al millor llibre publicat durant el període 1995-2000.

Els estalvio la llista d'altres premis i honors (com ara el Premi de Periodisme de la Fundació Catalunya Oberta el 2012 o el premi al millor assaig concedit per Idees i el Centre d'Estudis en Temes Contemporanis). En trobaran una relació en l'annex adjunt. Ha publicat nou llibres, el darrer dels quals és *Political Order and Inequality* (Cambridge University Press, 2015). Cal destacar així mateix l'influent *Handbook of Comparative Politics*, publicat a Oxford University Press l'any 2007, del qual és coeditor. Té ja enllestit un altre llibre, manuscrit i a punt de publicar amb el títol suggerit de *Democratic Capitalism at the Crossroad*.

Ha publicat 25 articles en les revistes més prestigioses, especialment a *American Political Science Review* (en la qual la seva signatura és habitual des de 1997), *Journal of Politics* i *Political Science and Politics*. Una bona part d'aquests treballs estan centrats en temes relacionats amb la democràcia, eleccions, partits polítics i qüestions relatives a economia política. Ha publicat també 16 capítols en llibres col·lectius i 18 *working papers*. Ha presentat centenars de ponències en congressos internacionals i ha pronunciat també centenars de conferències.

No tindria sentit llegir ara la llista d'aquests treballs i publicacions, però sí que els puc dir que en el seu cas la quantitat no està renyida amb la qualitat: és simplement el fruit d'una extraordinària capacitat de treball.

Carles Boix va ser assessor del Banc Mundial i del Banc Interamericà de Desenvolupament.

Viu als Estats Units d'Amèrica, des de fa més de vint anys, malgrat que visita constantment Catalunya i segueix en primera línia de combat totes les vicissituds polítiques del Principat. De fet, no solament segueix aquestes vicissituds, sinó que exerceix una important influència política mitjançant tasques d'assessorament i consell i col·laboracions periòdiques en els mitjans de comunicació catalans. És membre fundador del col·lectiu Wilson i, com he dit, membre del CATN.

Pel que fa al que solem denominar «el compromís amb el país», em consta de primera mà que el professor Boix, ultra la seva excel·lència acadèmica, defensa amb eficàcia els interessos de Catalunya arreu del món, en tots els fors internacionals.

Per tot això que acabo d'exposar, la Secció creu que el professor Carles Boix compleix amb escreix els requisits per a ser-ne membre corresponent. Malgrat tenir la residència fora, si obté una votació favorable del Ple de l'Institut, participarà activament en les tasques de l'Institut aprofitant les seves llargues estades a Catalunya.

Text llegit pel senyor Carles Viver i Pi Sunyer, en substitució del senyor Salvador Cardús i Ros, en el Ple del dia 14 de desembre de 2015

Anthony Bonner

Anthony Bonner va néixer a Nova York el 1928. Des de la seva fundació, la Secció de Filosofia i Ciències Socials ha tingut especial cura d'aplegar entre els seus membres a estudiosos de Ramon Llull, peça fonamental de la cultura i la llengua catalanes. Només cal recordar a Eusebi Colomer o a Robert Pring-Mill. Per donar continuïtat a aquesta línia proposem l'ingrés com a membre corresponent de la Secció de Filosofia i Ciències Socials del doctor Anthony Bonner, que és sens dubte un dels millors lul·listes en l'àmbit internacional. Els seus treballs són de referència per als nuclis d'estudiosos lul·lians en universitats de França, Alemanya, Itàlia, Gran Bretanya i els Estats Units.

Deixeble de Robert Pring-Mill, ha estat fortament vinculat a Mallorca, no sols per raó del seu objecte d'estudi, sinó que hi ha residit durant llargs períodes dedicats a la recerca.

El 1977 és elegit *Magister* de la Maioricensis Schola Lullistica, de la qual va ser vicerector, i esdevé director de la revista *Studia Lulliana*. El 1988 assumeix la direcció de

l'edició crítica de les obres catalanes de Ramon Llull (NEORL) patrocinada pels governs de Catalunya, València i les Balears. Una prova més de la seva vinculació amb les Illes és el seu nomenament com a membre del Consell Social de la Universitat de les Illes Balears (1991-1994) o el seu posicionament públic contra el bandejament del català a les Illes dut a terme durant el govern presidit per Bauzà.

Entre les seves obres podem destacar:

— *Selected Works of Ramon Llull (1232-1316)*, Princeton, N. J., 1985, 2 vols. [Editada en català amb el títol *Obres selectes de Ramon Llull (1232-1316)*, Palma, Moll, 1989, 2 vols.]

— *Ramon Llull*, Barcelona, Empúries, 1991, «Biografies», 4.

— En col·laboració amb Lola Badia: *Ramon Llull: Vida, pensament i obra literària*, Barcelona, Empúries, 1988.

— Com a editor de Ramon Llull: *Llibre del gentil e dels tres savis*, Palma de Mallorca, Patronat Ramon Llull, 1993 (nova edició de les obres de Ramon Llull).

— En col·laboració amb Eva Bonner: *Doctor Illuminatus. A Ramon Llull reader*, Princeton, N. J., 1993.

— Com a editor: *Opera: Reprint of the Strasbourg 1651 edition*, Stuttgart i Bad Cannstatt, Frommann i Holzboog, 1996, «Clavis Pansophiae», 2.

— Com a editor de Ramon Llull: *Lògica nova*, Palma, Patronat Ramon Llull, 1998, «Nova Edició de les Obres de Ramon Llull», IV.

— En col·laboració amb Maria Isabel Ripoll: *Diccionari de definicions lul·lianes / Dictionary of Lullian Definitions*, «Col·lecció Blanquerna», 2. Universitat de Barcelona - Universitat de les Illes Balears, 2003.

— *The Art and Logic of Ramon Llull: A User's Guide*, Brill, 2007.

— Com a editor: *Vida del mestre Ramon*, Barcelona, Barcino, 2014.

Les universitats de Friburg i de Barcelona l'han nomenat doctor *honoris causa* per les seves contribucions i estudis sobre Ramon Llull.

Ha estat distingit per les seves aportacions i recerques amb nombrosos guardons i reconeixements, entre els quals podem esmentar: el Premi Crítica de Serra d'Or de Catalànica, el Premi Miquel dels Sants Oliver, el Premi Nacional de Literatura Catalana, la Creu de Sant Jordi, la Medalla d'Or del Consell de Mallorca, el Premi Ramon Llull de les Lletres del Govern Balear i el Premi Internacional Catalònia de l'Institut d'Estudis Catalans.

Text llegit pel senyor Antoni J. Colom Cañellas en el Ple del dia 18 de gener de 2016

Martina Camiade Boyer

Martina Camiade Boyer va néixer a Millas, el Rosselló, el 1951. Els senyors Josep Maria Terricabras, Josep González-Agàpito, Josep Maria Muntaner i jo mateix tenim l'honor de proposar la candidatura de la doctora Martina Camiade Boyer com a membre corresponent de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'Institut d'Estudis Catalans.

És doctora, HDR (habilitada per a dirigir recerques) i catedràtica en estudis catalans a la Universitat de Perpinyà, on ha dirigit l'Institut Franco-Català Transfronterer (IFCT) i el centre de recerca ICRECS. La seva solvència científica li ha valgut per a fer pujar aquest laboratori a la categoria A+, és a dir, primera línia de la classificació establerta pel ministeri francès d'universitats i recerca. És titular de la *prime d'excellence scientifique*; va ser membre del Consell Nacional de les Universitats (CNU) a París, i experta prop de l'ANR francès, un organisme estatal d'avaluació de la recerca.

A més de les seves publicacions, ha ajudat la difusió científica creant i impulsant la revista electrònica *Recerc* i la col·lecció «Obres de Referència», on es publiquen tesis, recerques, memòries de màster (29 publicacions: estudis catalans i estudis transfronterers, ensenyament per immersió, en català i occità). Un conveni recent li permetrà beneficiar-se del suport de l'Institut d'Estudis Catalans.

Des de l'inici dels anys 2000 s'ha especialitzat en els temes transfronterers, tant a la frontera catalana com al conjunt d'Europa. N'és una especialista reconeguda, convidada arreu d'Europa com a ponent o per a aconsellar cooperacions o creacions d'estructures de formació transfrontereres. Actualment i des de fa tres anys, és també experta prop de la Unió Europea per a les qüestions transfrontereres i ha efectuat missions a l'Europa de l'Est, als Balcans i al Carib. En l'última dècada ha impulsat o dirigit tretze projectes europeus, d'àmbit català o multiestatals, però en els quals la Catalunya del Nord i Catalunya eren sempre presents. En el marc de la Xarxa Vives d'Universitats, on representava l'UPVD a la comissió permanent, ha impulsat el projecte de PRES transfronterer entre les universitats de Girona, Lleida, Perpinyà i les Illes Balears.

Després d'assegurar la coordinació del Màster de Relacions Transfrontereres de la Universitat de Perpinyà, des de fa set anys té la responsabilitat del conjunt dels màsters de l'IFCT. En el marc de l'última reforma estatal que creava els màsters d'ensenyament, ha creat i fet funcionar un màster d'ensenyament bilingüe i immersiu (el primer i fins ara únic a l'Estat francès), pensat primer per al català i que va acollir durant cinc anys els mestres en formació de les escoles immersives bretones Diwan, les occitanes Calandretas i les alsacianes ABCM. Des de l'any passat continuen en el marc de les ESPE, instituts regionals de formació dels ensenyants que n'han pres la successió.

També ha participat activament com a periodista en la difusió del català de 1985 a 2008, com a productora i realitzadora de la cadena de televisió France3, on va fer més de 450 programes monogràfics o emissions en català dins la sèrie *Viure al país*.

Anteriorment, durant els anys vuitanta, com a assessora pedagògica de l'aleshores recentment creat Govern d'Andorra, va ser una de les tres persones que van portar la creació de l'Escola Andorrana i la política d'andorranització dels ensenyaments francès i espanyol al Copríncipat. Va fomentar la creació de material pedagògic i va participar en la seva realització.

Participa molt en la vida social i cultural nord-catalana dins l'associació Albera Viva, que és agermanada amb l'associació Cap de Creus; col·labora amb el Consell Comarcal de l'Alt Empordà, i presideix el Consorci dels Estudis Catalans, una associació que reagrupa les persones i les entitats albergades a la Casa dels Països Catalans de Perpinyà.

És clar que, a més dels seus mèrits, pot aportar molt a la nostra Secció i a la delegació territorial de l'IEC a Perpinyà, on ja ha participat durant els anys anteriors en el jurat del Premi Catalunya del Nord.

Text llegit pel senyor Joan Becat i Rajaut en el Ple del dia 18 de gener de 2016

José María Murià Rouret

José María Murià Rouret va néixer a Mèxic

el 1942. És llicenciat en història per la Universitat de Guadalajara i es va doctorar en ciències socials al prestigiós Colegio de México, institució de recerca i ensenyament superior que seguint el model francès va ser fundada el 1940 pel Govern de Mèxic conjuntament amb un grup de destacats intel·lectuals exiliats republicans catalans i espanyols.

Murià és fill de barceloní i d'escalenca i ha contribuït a donar sentit a la catalanitat a l'exili treballant per a mantenir una doble identitat en defensar el compromís amb Mèxic dels catalans en la vida universitària i la cívica.

Ha estat professor de la Universitat de Puerto Rico i, a la ciutat de Mèxic, de l'Escuela Nacional de Antropología e Historia i de la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic (UNAM).

El 1987 va ser nomenat investigador nacional de Mèxic amb el nivell més alt. El 1991 va ser elegit president d'El Colegio de Jalisco, una institució de recerca i d'ensenyament superior. El 1997 va ser reelegit per sis anys més. Hi va crear un programa d'estudis per als catalans de Mèxic, amb la publicació d'una trentena de llibres sobre el tema. Impulsà el *Diccionario de los catalanes de México* (1996), guardonat amb el premi Joan B. Cendrós d'Òmnium Cultural.

Durant els anys vuitanta va ser director general al Ministeri de Relacions Exteriors de Mèxic i secretari tècnic de la Comissió Nacional Commemorativa del Cinquè Centenari de la Trobada de Dos Mons. Des de la coordinació dels actes d'aquest cinquè centenari, ultra representar Mèxic en reunions internacionals, establí una col·laboració especial amb la Generalitat de Catalunya per a fer visible la interrelació a través de la immigració i l'exili dels catalans.

L'any 1993 esdevingué un dels trenta membres numeraris de l'Acadèmia Mexicana de la Història, on ingressà amb un estudi crític sobre el centralisme.

Autor de *Veus de l'exili. Vint testimonis de la diàspora catalana* (2007), el seu paper de pont entre Mèxic i Catalunya va fer que el 2002 fos el recipiendari representant dels

exiliats catalans a Mèxic, en l'acte de concessió del doctorat *honoris causa* que la Universitat de Lleida, amb l'adhesió de totes les universitats públiques catalanes, els va atorgar.

És autor de *Ressons, escrits a favor de Catalunya* (2006) —en català i en castellà— i *Catalans a Mèxic, cinc segles de presència irrenunciable* (2008), i ha col·laborat amb la *Revista de Catalunya* (núm. 197, 211, 213, 141, 273-274).

Actualment, dirigeix un projecte de recerca sobre els catalans a Mèxic i a la Biblioteca del Estado de Jalisco ha impulsat la Biblioteca Catalana, que duu el nom del seu pare, Josep Maria Murià i Romani. Aquesta sala va ser inaugurada el 29 d'agost de 2012 i aplega més de deu mil volums en català, que ha esdevingut un dels fons documentals de catalanística més importants de l'Amèrica Llatina.

Potser la més visible contribució relacionada amb la cultura i la ciència catalanes fou la seva gestió per tal que Catalunya fos el 2004 el país convidat d'honor a la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara, la més important de l'Amèrica Llatina, així com a la contribució a mantenir la presència continuada de la nostra cultura en aquesta fira, que ell també va ajudar a crear i a desenvolupar ja fa un quart de segle.

El 2010 el govern de la Generalitat li encarrega exposar la participació catalana en les lluites per la independència de l'Amèrica Llatina, publicada posteriorment a Mèxic per l'Instituto Nacional de Antropología e Historia. I l'any següent intervé com a orador en l'acte en què la Generalitat de Catalunya lliura la Medalla d'Or al Poble Mexicà.

El 2012 ha organitzat el simposi *Cataluña en México* i el 2013, *Cataluña hoy*, a la Universitat de Guadalajara.

Ha mantingut des de fa anys una notable activitat periodística, amb la qual difon la situació de Catalunya. Algun article seu, com el que va publicar a la revista mexicana *Este País* amb el títol «Cataluña ayer y hoy», ha estat polèmic per a exposar la situació política de Catalunya en la defensa del seu dret a ser i decidir. Darrerament ha publicat sobre l'actual procés català a *La Jornada*, que circula per tot Mèxic amb notable repercussió.

Des de 2008 és membre del Comitè Científic del Museu Memorial de l'Exili, a la Jonquera.

L'acció de José María Murià per a estendre i aprofundir el coneixement entre Catalunya i Mèxic correspon a una visió de la publicística d'enfocament humanista, amb aportacions filosòfiques, antropològiques i històriques, i s'expressa a través de la comunicació, l'antropologia i la història. És per aquesta acció que mena a la comprensió mútua entre Catalunya i Mèxic, des del rigor acadèmic, que José María Murià ha estat distingit amb el Premi Internacional Catalònia, de l'Institut d'Estudis Catalans, i amb la Creu de Sant Jordi, concedida per la Generalitat de Catalunya.

Per totes aquestes aportacions us proposem elegir membre corresponent de la nostra Secció José María Murià per la seva notable i continuada contribució al coneixement i reconeixement de la llengua i la cultura catalanes a Mèxic i a Llatinoamèrica des de les ciències socials.

Text llegit pel senyor Josep M. Casasús i Guri, en nom de Josep González-Agàpito i Granell, en el Ple del dia 14 de desembre de 2015

Membres emèrits

Són membres emèrits les persones que, havent estat membres numeraris, per raó d'edat són exonerables de les obligacions institucionals, d'acord amb el Reglament de règim interior. Els membres emèrits són els numeraris que han complert setanta anys d'edat, que durant el curs 2015-2016 han estat els següents:

SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

Josep Guitart i Duran

És doctor en filosofia i lletres, en l'especialitat d'història antiga, per la Universitat de Barcelona, i catedràtic d'arqueologia de la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha estat director del Museu de Badalona (1975-1980); sotsdirector general de Museus, Arts Plàstiques i Arqueologia del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (1980-1984); vocal de la Comissió Executiva de la Junta de Museus de Catalunya (1994-2004), i impulsor i director de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (2002-2006). També ha exercit els càrrecs de sotsdirector (1987-1990) i director general d'Universitats de la Generalitat de Catalunya (1990-1993). En el camp de la recerca, ha treballat sobre diversos aspectes de l'arqueologia romana a Catalunya, entre els quals cal esmentar les excavacions i els estudis sobre les ciutats romanes de *Baetulo* (Badalona) i *Iesso* (Guissona) i l'edició del full K/S-31 de la Tabula Imperii Romani, corresponent a Catalunya i les Balears. És delegat de l'IEC a la Unió Acadèmica Internacional (UAI) i vicepresident de la UAI des del 2013. Ha estat nomenat membre electe de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi (2008).

Josep Maria Salrach i Marés

És doctor en història medieval per la Universitat de Barcelona, on s'inicià en la docència com a professor adjunt del Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica (1970-1993). Ha impartit cursos d'especialitat a l'Istituto Internazionale di Storia Economica Francesco Datini (Itàlia), a l'École des Hautes Études en Sciences Sociales de París i a la Universitat de París VII (París-Diderot). Actualment és catedràtic emèrit d'història medieval a la Universitat Pompeu Fabra i exerceix la docència en el Màster d'Història del Món. Ha participat en diversos projectes de recerca dirigits o codirigits amb Manuel Sánchez sobre l'evolució del sistema feudal a Catalunya, sobre la comunitat rural a Catalunya entre els segles IX-XIV i sobre renda i fiscalitat a Catalunya a la baixa edat mitjana. De la seva obra publicada destaquen els dos volums d'*El procés de formació nacional de Catalunya. Segles VIII i IX* (1978), que sorgiren de la seva tesi doctoral, i els nombrosos manuals de consulta. Ha escrit treballs de recerca i biografies.

Marta Estrada i Miyares

És llicenciada en biologia (1968) i en medicina i cirurgia (1970), i doctora en biologia (1976) per la Universitat de Barcelona. És professora d'investigació de l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona (CSIC), on investiga l'ecologia del fitoplàncton marí. Actualment és representant d'Espanya per al Scientific Committee on Oceanic Research (SCOR). Ha estat investigadora principal de nombrosos projectes de recerca finançats amb fons estatals i de la Unió Europea, i ha dirigit campanyes oceanogràfiques a la Mediterrània i a l'Antàrtida. Actualment és responsable d'un grup de recerca consolidat de la Generalitat de Catalunya. Ha publicat uns cent vuitanta articles d'investigació. És membre corresponent de la Real Academia de Ciencias Físicas, Exactas y Naturales de Madrid des del 2007. Li han estat atorgades la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic de la Generalitat de Catalunya (1995), la Creu de Sant Jordi (2004) i la Medalla de la Ciutat de Granollers (2005).

Ramon Folch i Guillèn

És doctor en biologia, socioecòleg. Des del 1994 dirigeix l'Estudi Ramon Folch i Associats, SL (ERF), una consultoria dedicada a la gestió i la comunicació mediambiental. Els seus camps d'actuació són la recerca i la gestió territorial, urbanística i energètica des d'una aproximació sostenibilista. Ha estat president del Consell Social de la Universitat Politècnica de Catalunya (2004-2008), professor de botànica de la Universitat de Barcelona (1968-1975) i director dels serveis ambientals de la Diputació de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya (1975-1982). Ha exercit diversos càrrecs a la UNESCO, entre els quals el de consultor en gestió ambiental. Ha dirigit les exposicions «Estimada Terra» (1992-1993), «Dos millones de siglos» (Expo 98 de Lisboa) i «Habitar el món» (2004). És autor d'una trentena de llibres, entre els quals destaquen *Suarem. El clima que ens espera* (2008), *L'energia en l'horitzó del 2030* (2005), *El territorio como sistema* (2003), *La dèria de mirar* (2000) o *Diccionario de socioecología* (1999). També ha dirigit la *Història natural dels Països Catalans*, l'*Atlas ambiental de la Mediterrània* i l'*Atlas ambiental de l'àrea de Barcelona*. Ha estat director guionista de les sèries televisives *Mediterrània* i *Natura*. Ha rebut el Premi d'Honor Jaume I (1990), la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic de la Generalitat de Catalunya (1991), el Premi Alzina del Grup Balear d'Ornitologia (1992), el Premi Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya (1995) i el Premi Ciutat de Barcelona (2004).

Jesús Andrés García Sevilla

És doctor en medicina i cirurgia per la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha desenvolupat l'activitat investigadora en neurociència a la Universitat de Göteborg (Suècia, 1976-1978), al Synthelabo Recherche (França, 1978-1979), a la Universitat de Michigan (EUA, 1979-1981) i a la Universitat de Ginebra (Suïssa, 1998-2003). Fou catedràtic de farmacologia a la Facultat de Medicina de la Universitat del País Basc (1983-1991) i ocupa la mateixa càtedra a la Universitat de les Illes Balears. Ha estat president de la Societat Espanyola de Farmacologia i vocal de la Junta Directiva de la Societat Espanyola de Toxicomanies. És membre de la Societat Espanyola de Neurociència i de la Societat Internacional de Neuroquímica. S'ha centrat en la farmacologia dels receptors sinàptics i en l'estudi de les bases biològiques de la depressió endògena i l'addicció a opiàcis. Ha publicat nombrosos articles d'investigació bàsica i clínica.

105

EL PLE

Joandomènec Ros i Aragonès

És doctor en biologia per la Universitat de Barcelona, on és catedràtic emèrit d'ecologia. Ha dirigit el Departament d'Ecologia d'aquesta universitat i de la Universitat de Múrcia. Els seus principals àmbits de recerca són la biologia i l'ecologia d'organismes i comunitats bentònics marins, aspectes sobre els quals

ha publicat més d'un centenar d'articles i una dotzena de llibres. També ha treballat en la conservació de la natura i l'ecologia general. Fou director del grup de recerca consolidat Ecologia del Zoobentos Marí, de la Universitat de Barcelona, i actualment forma part del Marine Biodiversity Conservation Group, també consolidat. Va coordinar la Càtedra UNESCO de Medi Ambient i Desenvolupament Durable de la Universitat de Barcelona, i participava en el Consell de Protecció de la Natura de la Generalitat de Catalunya, del qual és president des del 2010. Ha dirigit el programa de ciències del mar de la Universitat de la Mediterrània. Ha estat director del programa Estratègia catalana per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica (IEC i Generalitat de Catalunya) i rector de la Universitat Catalana d'Estiu (2001-2008 i 2015). Ha rebut la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic de la Generalitat de Catalunya (2006). Ha estat secretari general (2005-2009) i vicepresident (2009-2013) de l'IEC, i n'és president des del 2013.

Miquel Vilardell i Tarrés

És doctor en medicina per la Universitat de Barcelona; catedràtic de medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona —va ser vicedegà i degà de la Facultat de Medicina—, i des del 2001, vicerector de Relacions amb les Institucions Sanitàries. Dirigeix el Servei de Medicina Interna de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, on coordina la Unitat d'Investigació en Medicina Interna, i presideix el Consell Assessor per a la Sostenibilitat i el Progrés del Sistema Sanitari del Govern de la Generalitat. Té més de dues-centes cinquanta publicacions en revistes indexades en el Science Citation Index i ha dirigit més de cinquanta tesis doctorals. És membre del Consell Català d'Especialitats Mèdiques i de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya. Ha presidit el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (2010-2014) i la comissió nomenada per la Conselleria de Salut per a emetre un informe sobre el control de la despesa sanitària, vinculat al seu nom. Ha rebut el Premi Pere Farreras Valentí (1978), de l'Acadèmia de

Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears; la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic de la Generalitat de Catalunya (1997), i la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (2015).

SECCIÓ DE CIÈNCIES I TECNOLOGIA

Pilar Bayer i Isant

És doctora en matemàtiques per la Universitat de Barcelona (UB). Obtingué el títol de professora de piano al Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona el 1967. Ha estat professora a la UB (1968-1975), la Universitat Autònoma de Barcelona (1969-1977 i 1981-1982), la Universitat de Ratisbona (1977-1980) i la Universitat de Santander (1980-1981). Des del 1982 ha estat catedràtica del Departament d'Àlgebra i Geometria de la Facultat de Matemàtiques de la UB. Experta en l'àmbit de la teoria dels nombres, va fundar el Seminari de Teoria de Nombres de Barcelona, un grup d'investigació de referència en recerca matemàtica. Ha dirigit diverses tesis doctorals i nombrosos projectes de recerca. Les seves publicacions tracten sobre funcions zeta, formes automorfes, el problema invers de la teoria de Galois, equacions diofantines, entre altres temes. És membre de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona; de la Reial Acadèmia de Ciències Exactes, Físiques i Naturals de Madrid, i de la Comissió d'Assessorament Científic del Centre de Recerca Matemàtica. Ha rebut diverses distincions, com la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic de la Generalitat de Catalunya (1998); el nomenament com a Professora Emmy-Noether per la Universitat Georg August de Göttingen (2004); el Premi Especial Dona, Ciència i Tècnica, en la modalitat de ciència, enginyeria i valors, del concurs internacional «Ciència en acció» (2011); el Premi Crítica Serra d'Or de Recerca (2013), i la Medalla d'Honor de la Xarxa Vives (2015).

Antoni Olivé i Ramon

És doctor en enginyeria industrial per l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona. Des del 1987, és catedràtic d'enginyeria del programari i de sistemes d'informació de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i exerceix la docència a la Facultat d'Informàtica de Barcelona. Ha estat degà de la Facultat d'Informàtica de Barcelona i director del Departament d'Enginyeria de Serveis i Sistemes d'Informació i director de l'Escola de Doctorat de la UPC. Va presidir l'Associació de Tècnics en Informàtica (1978-1980) i va ser *chairman* de dues associacions internacionals de la seva especialitat (1989-1994 i 2013-2014). És responsable del Grup de Recerca en Modelització Conceptual de Sistemes d'Informació, àrea dins la qual ha realitzat la seva recerca. El 1992 va obtenir la menció de la UPC en el Premi de Ciència-ficció per la novel·la *Qui vol el panglòs?*

Carles Solà i Ferrando

És doctor en química per la Universitat de València, on va exercir de professor adjunt i agregat de química tècnica. És catedràtic emèrit d'enginyeria química de la Universitat Autònoma de Barcelona, en la qual fou rector entre els anys 1994 i 2002. La seva recerca s'ha centrat en el camp de l'enginyeria bioquí-

mica: enginyeria de fermentacions, enginyeria de reaccions enzimàtiques, biotecnologia ambiental i control per ordinador de processos biotecnològics. És avaluador de diverses agències nacionals i europees, i censor d'articles d'unes quantes revistes internacionals. Fou president de la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (1996-1998) i membre d'Acció Cultural del País Valencià, de l'Institut Americà d'Enginyers Químics i del Comitè Executiu de la International Association of University Presidents (2000-2002). Del 2003 al 2006 va ocupar el càrrec de conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya. Al llarg de la seva carrera científica ha rebut la distinció de doctor *honoris causa* en ciències per la Universitat de Southampton (1999) i la Medalla d'Enginyeria Química de la Universitat de Valladolid (2004).

SECCIÓ FILOLÒGICA

Joan Martí i Castell

És catedràtic emèrit de filologia catalana de la Universitat Rovira i Virgili (URV) de Tarragona, de la qual va ser el primer rector (1992-1998). Ha estat rector fundador i el primer president de la Xarxa Vives d'Universitats (1994-1998), director del Servei de Relacions Exteriors de l'IEC (1999-2002) i, des del 2015, és el president de la Comissió de Lexicografia de l'Institut. Fou membre fundador del Grup Català de Sociolingüística (1974) —avui, Societat Catalana de Sociolingüística— i president de la Societat Catalana de Llengua i Literatura de l'IEC (1990-1995). És membre del Consell del Centre d'Études Catalanes de la Universitat de París-Sorbona (2009-), membre de la Comissió Permanent del Consell Social de la Llengua Catalana i membre del Consell Social de la Llengua de Signes Catalana de la Generalitat de Catalunya. Ha estat nomenat membre d'honor de l'Euskaltzaindia (Reial Acadèmia de la Llen-

gua Basca). Forma part del Consell Científic de *Cadernos de Fraseologia Galega*; del Consell de Redacció i Assessor de la revista *Euskera. Trabajos y Actas de la Real Academia de la Lengua Vasca*, i del Consell Científic de la revista *Terminàlia*, de la Societat Catalana de Terminologia, filial de l'IEC. Ha desenvolupat una tasca important de recerca en l'àmbit de la dialectologia social i en l'equip de l'*Atlas lingüístic del domini català*. És autor dels llibres *El català medieval. La llengua de Ramon Llull* (1981), *Diccionari de locucions i de frases fetes* (1984), *Gramàtica històrica. Problemes i mètodes* (1990), *L'ús social de la llengua catalana* (1992), *Estudi lingüístic dels Usatges de Barcelona* (2002) i *Aportacions a l'estudi de la filologia i la lingüística catalanes* (2014), entre d'altres; així mateix, ha publicat un nombre molt notable d'articles en revistes especialitzades nacionals, estatals i estrangeres. Ha rebut diverses distincions, entre les quals destaquen la Medalla de la Ciutat de Tarragona, la Medalla de l'Institut Interuniversitari Joan Lluís Vives, la Medalla de la URV i el diploma distintiu de rector fundador de la Xarxa Vives d'Universitats.

Joan Miralles i Monserrat

És doctor en filologia catalana per la Universitat de Barcelona i catedràtic de la Universitat de les Illes Balears, on fou director del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General (1980-1998). És autor de llibres com *Un poble, un temps* (1973); *Els carrers de Montuïri* (1977); *Vida i obra d'en Pere Capellà (Mingo Revulgo)* (1980); *La història oral. Qüestionari i guia didàctica* (1985); *Catàleg de noms propis de persona* (1989), en col·laboració amb Antoni Lluïa Martí; *Corpus d'antropònims mallorquins del segle XIV* (1997); *Receptari de cuina del segle XVII* (1989), de Jaume Martí Oliver, editat en col·laboració amb Francesca Cantalops; *Onomàstica i literatura* (1996); *Història i cultura popular* (1998), i els diversos volums de l'*Antologia de textos de les Illes Balears* (2006-2010). Ha rebut el Premi Ciutat de Palma d'Investigació pel projecte *Gent des Pla* (1980) i el Premi Manuel Sanchis Guarner a la

unitat de la llengua per la seva tesi doctoral (1980). Ha promogut diversos col·loquis, sobre les fonts orals i sobre onomàstica, i ha col·laborat en l'organització de congressos. És l'impulsor del *Nomenclàtor toponímic de les Illes Balears*.

SECCIÓ DE FILOSOFIA I CIÈNCIES SOCIALS

Enric Argullol i Murgadas

Es doctorà en dret per la Universitat de Barcelona. Primer va ser catedràtic de dret de la Universitat Autònoma de Barcelona, on ocupà el càrrec de degà a la Facultat de Dret (1988-1989). És catedràtic de dret administratiu de la Universitat Pompeu Fabra, de la qual també va ser rector (1990-2001). Fou conseller secretari del Consell Consultiu de la Generalitat de Catalunya (1981-1988) i és membre de la Comissió Jurídica Assessora des del 1988. Forma part de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya i del consell de redacció de la revista *Documentación Administrativa*. És autor de diversos llibres i treballs sobre organització administrativa, urbanisme, dret d'aigües i comunitats autònomes.

Carles A. Gasòliba i Böhm

Llicenciat en ciències econòmiques per la Universitat de Valladolid, es doctorà a la Universitat Autònoma de Barcelona, on exercí de professor a la Facultat d'Econòmiques (1970-1980). Llicenciat en economia industrial per la Universitat de Sussex (1974) i economista del Servei d'Estudis de Banca Catalana (1968-1980), és membre numerari electe de la Reial Acadèmia de Ciències Econòmiques i Financeres d'Espanya. Fou diputat a les Corts per Convergència Democràtica de Catalunya (1980-1987), diputat al Parlament Europeu (1986-2004) i ha estat secretari general del Patronat Català Pro-Europa (1982-2004). És president del Comitè Espanyol de la Lliga Europea de Cooperació Econòmica (LECE) a Madrid i Barcelona, i també és el president de la Comissió Mediterrània i del Comitè Executiu de la LECE a Brussel·les. Ha presidit la Fundació Llibertat i Democràcia, entitat representant a Catalunya de la Internacional Liberal i el Centre d'Estudis i Documentació Internacionals de Barcelona. Ha estat distingit amb el títol de comanador de l'Orde del Mèrit de la República Italiana (1999), la Gran Creu de l'Orde d'Isabel la Catòlica (2006) i la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (2011).

Josep M. Panareda Clopés

És doctor en geografia i història, en l'especialitat de geografia, per la Universitat de Barcelona (UB). Obtingué el títol de *maîtrise en lettres* (diploma d'estudis superiors en ecologia i geografia física) a la Universitat de Tolosa II - Le Mirail (França). Fins al 2012 ha estat catedràtic en l'Àrea de Geografia Física a la Universitat de Barcelona, on ha impartit assignatures de cartografia, geografia física, biogeografia i ciència del paisatge. Ha col·laborat en la redacció de plans especials i estudis de base d'espais protegits (Montseny, Montserrat, Montnegre, serralada de Marina i Parc del Foix). Ha participat en diversos projectes competitius sobre la dinàmica i l'evolució del paisatge i actualment col·labora en projectes sobre la laurisilva de Canàries i sobre els paisatges agraris espanyols, a més d'un projecte de l'IEC sobre paisatge mediterrani de ribera. Ha elaborat més de cinc centes publicacions, entre articles i llibres científics i de divulgació, de les quals setanta-dues són llibres. Des de la seva jubilació es dedica prioritàriament a activitats divulgatives centrades en temes geogràfics mitjançant la redacció de llibres i articles, les conferències i el guiatge pel territori.

Josep-Maria Terricabras i Nogueras

És doctor en filosofia i ciències de l'educació per la Universitat de Barcelona i per la Universitat de Münster (Alemanya). Ha fet estades d'investigació a la mateixa Universitat de Münster, al Saint John's College (Cambridge) i a la Universitat de Berkeley (Califòrnia). És catedràtic de filosofia a la Universitat de Girona, on és director honorífic de la Càtedra Ferrater Móra de Pensament Contemporani. És especialista en filosofia contemporània, concretament de l'obra de Ludwig Wittgenstein. Ha estat l'introducció als Països Catalans del projecte Filosofia 3/18 (*Philosophy for children*) i ha dirigit l'actualització del *Diccionari de filosofia*, de Ferrater Móra. És assessor de la *Revista de Catalunya* i membre del consell assessor de revistes com *Idees*, *Enrahonar* i *L'Espill*. Ha rebut la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic de la Generalitat de Catalunya (2000). D'altra banda, és president del Comitè de Seguiment de la Declaració Universal de Drets Lingüístics, membre de l'Assemblea Nacional Catalana i, des del 2014, president del grup de l'Aliança Lliure Europea al Parlament Europeu.

Necrologies

Membres emèrits

Joaquim Muns i Albuixech

(25.6.1935 - 2.11.2015)

El passat 2 de novembre va morir a Barcelona l'economista i advocat català Joaquim Muns, membre de l'Institut d'Estudis Catalans des del 1987, adscrit a la Secció de Filosofia i Ciències Socials. Era catedràtic emèrit d'organització econòmica internacional i catedràtic Jean Monnet d'Integració Europea de la Universitat de Barcelona. Va néixer el 25 de juny de 1935 a Barcelona i va llicenciar-se en dret i ciències econòmiques i empresarials a la Universitat de Barcelona. Després de llicenciar-se va prosseguir els seus estudis a la London School of Economics, període en el qual va col·laborar amb la BBC. L'any 1972 es va doctorar en economia a la mateixa Universitat de Barcelona.

Joaquim Muns, especialista en economia internacional, era un economista d'una peça, rigorós, ortodox i poc amic dels experiments. Va excel·lir tant en la carrera acadèmica com en la de docent i investigador. També ho va fer en l'exercici de la política econòmica, la divulgació en els mitjans com a col·laborador habitual de *La Vanguardia*, i el servei públic com a eurodiputat en el grup liberal en la llista de CiU entre 1987 i 1989. Va contribuir també a endegar la nova Universitat Autònoma de Barcelona l'any 1968, juntament amb Joan Sardà i Antoni Serra Ramoneda.

Durant la seva dilatada carrera va formar part de les principals institucions econòmiques internacionals: de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OECD) entre 1962 i 1963; del Fons Monetari Internacional entre 1965 i 1968 focalitzant-se en temes econòmics de l'Amèrica Llatina, del qual va arribar a ser director

executiu entre 1978 i 1980 en representació d'Espanya i diversos països llatinoamericans, així com del Banc Mundial entre 1980 i 1982. Posteriorment va ser membre del Consell de Govern del Banc d'Espanya en la dècada 1994-2004. Al llarg de la seva carrera va treballar d'assessor econòmic de diversos governs, molts d'ells a l'Amèrica Llatina, com els de l'Equador, Mèxic, Veneçuela, Nicaragua o Costa Rica, entre d'altres, a més de pertànyer al consell d'assessors econòmics del Vaticà entre 1988 i 1994. Va col·laborar estretament amb les administracions d'Espanya, Catalunya i Barcelona. Per exemple, Joaquim Muns va formar part dels equips que van gestionar els traspassos de competències a la Generalitat de Catalunya durant la implementació de l'Estatut de 1979 i en el Gabinet de Programació de l'Ajuntament de Barcelona creat per l'alcalde Porcioles.

Al llarg de la seva vida, Joaquim Muns va escriure més de cent trenta publicacions. Els temes principals de la seva obra són l'estructura econòmica, les economies en desenvolupament, els organismes internacionals, el sistema financer i la integració europea. Entre les seves contribucions hi ha la primera taula *input-ouput* de l'economia catalana (amb dades de 1967), així com l'edició dels documents de les relacions entre Espanya i el Fons Monetari Internacional (FMI) entre 1959 i 2007. El professor Muns va ser guardonat amb diversos premis i reconeixements al llarg de la seva carrera: la Creu de Sant Jordi el 1984, el Premi de la Fundació Catalana per a la Recerca l'any 1995, el Premi d'Economia Rey Juan Carlos l'any 2008 i el Premi Godó de Periodisme de l'any 2011.

Joaquim Muns era un economista implicat en el seu entorn, com demostra que fos nomenat col·legiat de mèrit del Col·legi d'Economistes de Catalunya i membre de la Junta Directiva del Cercle d'Economia. Va ser un economista multidimensional que va tocar totes les tecles de la professió, des dels aspectes acadèmics fins als de política econòmica i assessoria, i que va compaginar l'interès per l'economia internacional —i la implicació amb les seves institucions rectores— amb el coneixement i l'actuació a Espanya i a Catalunya. Catalunya ha perdut un baluard de l'ortodòxia econòmica i de la connexió amb el món econòmic internacional.

Text llegit pel senyor Josep M. Panareda Clopés, en nom del senyor Xavier Vives i Torrents, en el Ple del dia 14 de desembre de 2015

Salvador Reguant i Serra

(24.12.1928 - 23.2.2016)

Va néixer a Súria el 24 de desembre de l'any 1928, a les darreries de la dictadura del General Primo de Rivera.

Va ser ordenat sacerdot a Ripoll el 1953. Els seus primers anys de sacerdoci coincideixen amb la seva formació universitària com a geòleg a la Universitat de Barcelona. Precisament, derivat d'aquesta activitat universitària, el trobem els anys seixanta com a consiliari diocesà de la JEC, moviment cristià d'estudiants, en especial de la joventut universitària. I com tota activitat o feina que li va tocar fer, la va fer tan bé que a redós d'aquesta activitat, es creà un grup de gent, la Colla de les Llosses, que es reunien, fins fa poc, cada primer diumenge de mes a les Llosses per tal d'escoltar-li el sermó a la missa. Després, debatrem temes de fe i d'actualitat de l'Església. Ho feia mostrant, com constaten ells mateixos, un cert to crític amb les jerarquies eclesiàstiques, sobretot per la seva manca d'atenció i sintonia amb el jovent. És evident que tenia raó i només cal anar els diumenges a missa per a constatar-ho!

El 1963, escriu *Introducció a la teologia*, prologada pel Dr. Jubany, que va merèixer una atenta recensió a la seriosa revista *La Ciencia Tomista*, editada pels dominics de Salamanca.

Els anys setanta comencen les seves aportacions a la revista *Qüestions de Vida Cristiana*, que, com analitzava el pare evangelista Vilanova, són importants en tres camps: l'eclesial; el de l'orientació científica, amb títols com «Entorn al futur immediat de la humanitat» i «Trobament i col·lisió de cultures» (1990), i el dels articles fronterers, com «Pràctica científica i actitud cristiana», «El contenciós entre ciència i Església», «L'explicació "científica" del món: interrogants per a la teologia».

Des de mitjan anys noranta, aprofitant les tecnologies de la informació més actuals, va trametre per correu electrònic els comentaris i glosses setmanals als evangelis, a més de 225 destinataris, que llegíem sota l'epígraf de «Lletra menuda». En va enviar més de 700.

Si bé com a capellà hom podria esgrimir que no havia tingut mai responsabilitat d'una parròquia, quin és el capellà d'ara que té més de 225 fidels lectors cada cap de setmana del seu comentari de l'evangeli?, que dit de pas, tenen un nivell que ha fet que l'Abadia de Montserrat els vagi publicant periòdicament en paper, en tres llibres i n'hi ha dos més en preparació...

Inicialment, ell va a la universitat disposat a fer la carrera de matemàtiques, d'exactes. Però, immediatament, des del bisbat li diuen que el que els urgeix més és un professor de ciències per a impartir les ciències naturals. S'esdevé que és la promoció en què se separen les carreres de biologia i de geologia. Resultat final, Reguant va formar part de la primera promoció de llicenciats en geologia formats a Catalunya.

Curiosament, es troba a Barcelona que la geologia moderna a Catalunya va ser cosa de canonges i capellans que formen la coneguda escola del Seminari de Barcelona, (Almera, Bataller, Via) i ell és el primer que s'acosta a la geologia des del Seminari de Vic.

Acabada la llicenciatura passa a donar les classes de ciències al Seminari, al col·legi Sant Miquel, a l'Escorial i al Pare Coll de Vic. Tres alumnes distingides d'aquells anys, Pilarín Bayés, Montserrat Balcells i Montserrat Roure, recorden Reguant per una sèrie de raons, que ens ajudaran a definir-lo com a professor de secundària en una escola de noies a finals dels anys cinquanta i a principis dels seixanta:

«Va ser el primer professor que ens va tractar com adults [...]; va ser el primer que ens va ensenyar que allò que podíem aprendre no es trobava únicament en un llibre de text, portant a classe revistes “americanes” de divulgació científica (amb anuncis sobre els quals el Dr. Reguant es veia amb l'obligació de vetllar perquè no se'ns encomanés la frivolitat que emanaven), o donant conferències sobre temes que considerava interessants per a la nostra formació [...]. Amb ell vàrem aprendre què era sortir al camp i adonar-nos que les coses que estudiàvem existien de veritat: les falles, els plegaments, els nummulits [...]. L'ajut del Dr. Reguant no es va limitar a l'època d'estudiants [...], ens va mostrar el món de la recerca i, gràcies a les seves coneixences, vàrem tenir la possibilitat d'anar a treballar a París.»

Recordar aquestes paraules em fa veure que la seva feina era una recuperació pràctica de l'esperit pedagògic de l'Institut Escola de l'època republicana en plena foscor franquista.

La Dra. Carmina Virgili li dirigeix la tesi doctoral, que es basa en la cartografia detallada de les formacions rocoses que constitueixen la plana de Vic, on ell treballa i resideix. La gran quantitat d'hores de docència que imparteix no són un impediment per a trobar temps per a fer el mapa geològic detallat de la plana de Vic, aplicant el mètode innovador de l'anàlisi seqüencial a una sèrie de més de 30 perfils estratigràfics. Va titular la tesi doctoral «Estratigrafia de l'Eocè marí de la plana de Vic».

Poc després, el 1969, entra com a professor de la Universitat de Barcelona on arribarà a ser catedràtic. No cal dir que encomana aquesta fal·lera pel coneixement geològic i Vic viu una època d'esplendor cultural geològic que fa que fins i tot el primer llibre que edita l'editorial Eumo, el 1979, sigui una guia sobre la *Geologia d'Osona*, feta per col·laboradors seus i prologada per ell mateix.

L'aprofundiment en l'estudi dels fòssils del terciari que l'han ajudat a definir l'edat dels estrats de la plana de Vic, el contacte amb grans paleontòlegs com el professor Crusafont, fundador i primer director del Museu Paleontològic de Sabadell, el fan interessar-se per un grup de fòssils dels qual se'n tenia molt poca informació: els briozous, sobre els quals acaba sent un especialista mundial i rebent consultes d'arreu, després d'haver presentat els seus resultats a una gran quantitat de congressos internacionals.

L'aprofundiment en el món de l'estratigrafia i la geologia històrica fa que entri en les discussions teòriques a escala internacional sobre el tema, que sigui membre de la representació espanyola a la International Union of Geological Sciences (IUGS), i que ocupés els càrrecs de secretari i president del comitè espanyol del Programa internacional de correlació geològica.

Però Salvador Reguant no es conforma a tenir dues feines, amb una dedicació a cadascuna que per a molts ja ens omple, també va fer una tasca de gestió i assessorament. Ja com a professor en el Seminari de Vic s'implica en la proposta de modificar el pla d'estudis oficial, amb una visió més oberta a la modernitat. Sempre sense imposar el seu punt de vista, segons ens comentava Ricard Torrents a Manresa, el 2005, a propòsit de ser-li atorgat el Premi Bages de Cultura.

Però és a la Universitat de Barcelona on s'intensifica la seva tasca social. Això el portarà a ser el degà, de consens, de la Facultat de Geologia en els moments més tensos de la Transició, en què es trenca amb les estructures decimonòniques i els professors no numeraris i els estudiants tenen vot en l'elecció del degà.

I, més endavant, quan s'apliquen els Estatuts del 1985 de la Universitat de Barcelona, assumeix la presidència de la Divisió III, de ciències experimentals i matemàtiques. Un model nou, d'entrada difícil d'aplicar, que el bon *savoir faire* d'en Salvador va ajudar a suavitzar, cosa que sempre reconeix el mateix Bricall, que li acostumava a demanar assessorament fins i tot quan va deixar el càrrec, després del mandat reglamentari.

No vull deixar de ressaltar el paper decisiu que va tenir Salvador Reguant en la gènesi de la Universitat de Vic. Des de la Universitat de Barcelona, va assessorar i col·laborar amb Ricard Torrents i va posar a disposició la seva situació de catedràtic de la UB per a dirigir els primers estudis universitaris de mestres d'Osona; va ser el representant de la Universitat de Barcelona a Vic; va facilitar la inscripció dels ensenyaments de traducció

i interpretació a la UB, i així també va col·laborar perquè l'any 1997 els estudis universitaris de Vic, amb titulacions de grau superior, esdevinguessin Universitat de Vic.

El 1997, les universitats de Vic i Barcelona, l'Ajuntament de Vic i el Patronat d'Estudis Osonencs van voler-lo homenatjar. I van oferir-li el llibre *Homenatge al Dr. Salvador Reguant i Serra, per la seva trajectòria professional i social*, en el marc d'una reunió del Programa internacional de correlació geològica 393 «Neritic Events at the Middle-Upper Eocene» de la IUGS-UNESCO, organitzat per la Facultat de Geologia de la UB.

Com a assessor del conseller de Cultura, Joan Guitart, va organitzar unes trobades anuals de científics i humanistes, en les quals es debatien temes d'actualitat, i que es van celebrar del 1991 al 1993, al palau Maricel de Sitges. Alguns dels temes tractats van ser: ordre i caos, ment i matèria, temps, origen del llenguatge, home i canvis globals a la biosfera, i matemàtiques i cultura.

Com a membre de l'Institut d'Estudis Catalans, va dur a terme nombroses activitats lligades a la catalanística: l'edició en català, junt amb el Dr. Riba, de la *Taula dels temps geològics*; la presidència de la Institució Catalana d'Història Natural, de la qual després seria delegat; mentor i director de la revista *Contributions to Science*, que es basa en el principi «perquè arreu coneguim la ciència i la cultura catalanes cal que els hi fem arribar en anglès!». També va ser acadèmic de la Reial Acadèmia de les Ciències i les Arts de Barcelona.

Em deixo moltes coses al tinter, però em quedo més tranquil si puc qualificar al Dr. Reguant com un exemple contemporani d'home del Renaixement. La seva pluridisciplinarietat teològica i geològica m'ha dut al cap, i m'ha fet treure de la prestatgeria, un antic llibre d'un gran alpinista francès, Gaston Rebuffat, que s'intitula *Entre terre et ciel*. El seu lloc. L'alpinista ha d'escalar i quan arriba a dalt ho té difícil. En Salvador hi va arribar, amb molt d'esforç i, des del cim, s'ho podia mirar recolzant-se en una base molt sòlida. Ara des de més amunt.

Text llegit pel senyor David Serrat i Congost en el Ple del dia 14 de març de 2016

Jordi Carbonell i de Ballester

(23.4.1924 - 22.8.2016)

Jordi Carbonell i de Ballester va néixer l'any 1924 a Barcelona. Va estudiar filologia romànica i va enamorar-se sobretot dels escriptors antics i, bàsicament, dels escriptors a qui no es donava una gran rellevància. Paral·lelament va assistir als Estudis Universitaris Catalans, on va coincidir amb Ramon Aramon i Serra i Jordi Rubió, i va ser arran de la seva relació amb el senyor Aramon que va decidir dedicar-se a la recerca. Aramon li va proposar que l'ajudés a la Secretaria General de l'Institut, i Carbonell, que aleshores era un treballador de la banca, que ja estava casat i que, per tant, necessitava un salari mensual, va deixar la seva feina —que, segons ell, era «on tenia seguretat social»— i va acceptar la proposta d'Aramon de treballar a l'Institut d'Estudis Catalans, en una feina que «cobrava en negre», per dir-ho d'alguna manera, però ho feia per amor a la llengua i al país. Va ser adjunt del secretari general de l'Institut d'Estudis Catalans, va esdevenir membre de l'Institut el 1972 i, a més a més, va posar en marxa l'Oficina d'Onomàstica de la Secció Filològica de l'Institut, una oficina que, encara en època de clandestinitat, dirigia des del pis de la Gran Via que aleshores tenia l'Institut.

Volia dedicar-se a la recerca i bàsicament va tenir dues grans línies d'investigació. Sobre Joan Roís de Corella, que en el moment en què s'hi va posar encara era molt poc explorat, i Febrer i Cardona, menorquí, un personatge desconegut, i per tant va ser ell qui el va posar en la història de la literatura catalana. Encara treballava en Febrer i Cardona quan va morir. I continuava dirigint un projecte finançat per la Secretaria Científica des de fa anys, tenia un romanent que li permetia que s'anés fent l'edició completa de l'obra de Febrer i Cardona, i encara ara n'era el ponent a l'Institut i els treballs es continuen desenvolupant al Centre Menorquí d'Estudis.

Si haguéssim de fer una valoració sobre la vàlua científica de Jordi Carbonell, diríem que no va poder dur a terme una carrera científica com hem fet la gran majoria dels

universitaris que hem dedicat la nostra vida a l'acadèmia. Estava contínuament vacil·lant i preocupant-se per la qüestió social, cívica, política i, a més, per la qüestió acadèmica. Volia ser recercador, però per a ser un recercador constant es va trobar que no tenia el temps lliure suficient, la serenitat o la dedicació exclusiva suficient per a intensificar la seva carrera en el món de la recerca. També volia ser professor, sempre va somiar ser professor d'universitat, i, tot i que va donar classes com a lector a la Universitat de Liverpool, va donar classes als Estudis Universitaris Catalans i va entrar a la Universitat Autònoma de Barcelona l'any 1969, s'hi va poder estar poc temps perquè, arran d'una detenció, la Universitat Autònoma de Barcelona li va rescindir el contracte i el va expulsar. Sortosament va poder guanyar una plaça, primer ocupada com a lector; ja en la meitat de la seva vida professional, i després va arribar a catedràtic a la Universitat de Càller; per tant, ell feia docència a aquesta universitat però la seva dedicació pròpiament docent al país no va tenir l'oportunitat d'exercir-la com ell encara ara deia que li hauria agradat de fer.

Publicacions de Jordi Carbonell: en té moltes en revistes, sobretot arran de Roís de Corella i de Febrer i Cardona. Però el que té molt són contribucions o homenatges, necrològiques, encarregades per l'Institut, de gairebé tots els personatges que tenien a veure amb l'Institut d'Estudis Catalans: Riba, Foix, el doctor Aramon... És a dir, no tenia un «no» per a les persones quan li proposaven de fer una cosa; era un home compromès amb la institució, l'Institut d'Estudis Catalans, de la mateixa manera que va ser un home compromès amb el país, d'aquí que la seva activitat politicocívica ocupés tant temps de la seva vida. Com tots sabem, va ser president d'Esquerra Republicana entre els anys 1996 i 2004, i va morir als noranta-dos anys, amb plena lucidesa.

Jordi Carbonell assistia regularment a les sessions de la Secció Filològica, va assistir a la sessió de juliol, i tots esperàvem que poguéssim continuar en la seva companyia. Una de les seves il·lusions era que l'Institut li publicués un primer treball que juntament amb la seva esposa, Hortènsia Curell, va fer just a l'inici de la seva carrera acadèmica. Aquest treball, que està enllestit i a punt de publicar-se, ja no l'haurà vist. Està a punt per a l'edició i l'hi oferirem en tot cas quan li fem un homenatge acadèmic de record i convidem diferents investigadors perquè puguin parlar de la seva persona.

No vull acabar sense parlar de Jordi Carbonell i Enciclopèdia Catalana. Tots sabem que ell va ser un dels impulsors de l'enciclopèdia catalana. Era un home sincer, directe, molt educat, extremament educat, però sobretot molt transparent; era crític amb les situacions que no li agradaven i no s'estava mai de comentar la seva opinió sobre aquestes qüestions. Aquest ha estat el motiu dels alts i baixos, dels períodes o dels parèntesis, que va passar moltes vegades a la seva vida professional. Tots sabem que després d'un període a Enciclopèdia Catalana, per raons de dissidència en la manera d'enfocar les coses, com

s'havia de fer l'enciclopèdia catalana, va abandonar també la direcció d'Enciclopèdia Catalana.

L'Institut deu molt a Jordi Carbonell, perquè ha estat per a tots nosaltres un exemple de lleialtat a la institució. Tot i estar malalt, assistia a les sessions, participava en les sessions; tot i tenir ara molt poqueta veu, sempre deia la seva opinió, va dir sempre la seva opinió a la Secció Filològica fins a l'últim moment. I fins i tot va tenir paraules crítiques per a determinades qüestions que podíem plantejar. A mi m'agradaria que en la nostra memòria, i sobretot des de la institució, des de l'Institut d'Estudis Catalans, conservéssim el record de Jordi Carbonell, que per a nosaltres ha de ser un exemple de lleialtat, constància i dedicació a l'Institut d'Estudis Catalans per tal com l'Institut representava aquest organisme històric que ens portava directament a la consolidació d'una llengua però també d'un país.

Text pronunciat per la senyora M. Teresa Cabré i Castellví en el Ple del dia 29 de setembre de 2016 (curs 2016-2017)

Nòmina de membres

Membres numeraris

Montserrat Agudé i Porres	Martí Domínguez Romero
Salvador Alegret i Sanromà	Joan Egea i Fernández
Ferran Arasa i Gil	Manuel Esteller Badosa
Joan A. Argenter i Giralt	M. Teresa Estrach i Panella
Ignasi J. Baiges i Jardí	Antoni Ferrando i Francès
Damià Barceló i Cullerès	Lluís Ferrer i Caubet
Xavier Barral i Altet	Francesc Fontbona i de Vallescar
Ramon Bartrons i Bach	Antoni Josep Furió i Diego
Ernest Belenguer i Cebrià	Jordi Galí i Garreta
Xavier Bellés i Ros	Ramon Gomis de Barbarà
Vicenç Beltran i Pepió	Josep González-Agàpito i Granell
Jaume Bertranpetit i Busquets	Joaquim Gosálbez i Noguera
Xavier Bonfill i Cosp	Carme Gràcia Beneyto
M. Teresa Cabré i Castellví	Albert Gras Martí
Jaume Cabré i Fabré	Joan Grimalt i Obrador
Oriol Camps i Giralt	Jaume Guillamet Lloveras
Miquel Canals i Artigas	Enric Guinot i Rodríguez
Salvador Cardús i Ros	Joan Josep Guinovart i Cirera
Joaquim Casal i Fàbrega	Lluís Jofre i Roca
Alicia Casals i Gelpí	Joan Jofre i Torroella
Jaume Casals i Pons	David Jou i Mirabent
Jordi Casanova i Roca	Lluís Jou i Mirabent
Jordi Casassas i Ymbert	Joan Ramon Laporte i Roselló
Bonaventura Clotet Sala	Josep Enric Llebot Rabagliati
Antoni Joan Colom Cañellas	Jordi Lleonart i Aliberas
Jordi Corominas i Dulcet	Mercè Lorente i Casafont
Maria Corominas i Piulats	Isidor Marí i Mayans
Josepa Cucó i Giner	Josep Martines Peres
Maria Josep Cuenca Ordinyana	Tomàs Martínez Romero
Núria de Dalmasas i Balañà	Joan Mas i Vives
Nicolau Dols i Salas	Marc Mayer i Olivé
Josep Domingo Ferrer	Jaume Mensa i Valls
	Àngel Messeguer i Peypoch

Concepció Mir i Curcó
Jaume Miranda i Canals
Tomàs de Montagut Estragués
Brauli Montoya Abat
Josep M. Nadal i Farreras
Gabriel Navarro i Ortega
Oriol Nel·lo i Colom
Joan Nogué i Font
Josep Olesti i Vila
Jaume Pagès Fita
Josep Peñuelas i Reixach
Juli Peretó i Magraner
Manuel Pérez Saldanya
Joan Peytaví Deixona
Josep Piera Rubio
Ramon Pinyol i Torrents
Lluís B. Polanco i Roig
Damià Pons i Pons
Miquel Àngel Pradilla Cardona
Pere Puigdomènech i Rosell
Enric Pujol i Casademont
Joaquim M. Puyal i Ortiga
Pere J. Quetglas i Nicolau
Ferran Requejo i Coll
Jaume Reventós Puigjaner

Membres emèrits

Joaquim Agulló i Batlle
Josep Amat i Girbau
Gabriel Amengual Coll
Enric Argullol i Murgadas
Joaquim Arnau Querol
Francesc Asensi i Botet
Albert Balcells i González

Carles-Enric Riba i Campos
Gemma Rigau i Oliver
Pere Roca i Fabregat
Antoni Roca Rosell
Xavier Roselló i Molinari
Albert Rossich i Estragó
Flocel Sabaté i Curull
Ferran Sagarra i Trias
Jordi Salas-Salvadó
Josep Samitier Martí
Joan Sanmartí Grego
Pere Santanach i Prat
Mila Segarra i Neira
Francesca Soledat Segura Beltrán
Màrius Serra i Roig
David Serrat i Congost
Antoni Simon i Tarrés
Ramon Sistac i Vicén
Joan de Solà-Morales i Rubió
Narcís Soler i Masferrer
Rolf Tarrach Siegel
Mariàngela Vilallonga Vives
Joan Viñas i Salas
Carles Viver i Pi Sunyer
Xavier Vives i Torrents

Carles Bas i Peired
Pilar Bayer i Isant
Joan Becat i Rajaut
Eduard Bonet i Guinó
Dolors Bramon i Planas
Josep M. Bricall i Masip
Anna Cabré i Pla

Jordi Carbonell i de Ballester († 22.8.2016)	Àngel Llàcer i Escorihuela
Josep M. Casasús i Guri	Xavier Llimona i Pagès
Manuel Castellet i Solanas	Pere Lluís Font
Josep Castells i Guardiola	Joaquim Mallafrè i Gavallda
Germà Colón Domènech	Abel Mariné i Font
Jacint Corbella i Corbella	Joan Martí i Castell
Jordi Cots i Moner	Andreu Mas-Colell
Josep M. Domènech i Mateu	Josep Massot i Muntaner
Eulàlia Duran i Grau	Joan-Francesc Mira i Casterà
Mercè Durfort i Coll	Joan Miralles i Monserrat
Romà Escalas i Llimona	Isidre Molas i Batllori
Marta Estrada i Miyaes	Aina Moll i Marquès
Joan Estruch i Gibert	Miquel de Moragas i Spà
Gaspar Feliu i Montfort	Josep Moran i Ocerinjauregui
Gabriel Ferraté i Pascual	Joaquim Muns i Albuixech († 2.11.2015)
M. Teresa Ferrer i Mallol	Josep M. Muntaner i Pasqual
Ramon Folch i Guillèn	Antoni Olivé i Ramon
Josep M. Font i Rius	Josep M. Panareda Clopès
Màrius Foz i Sala	Ramon Parés i Farràs
Octavi Fullat i Genís	Vicent Pascual Granell
Maria Dolors Garcia Ramon	Àngels Pascual de Sans
Lluís Garcia i Sevilla	Josep Perarnau i Espelt
Jesús Andrés García Sevilla	Vicent Pitarch i Almela
Joaquim Garriga i Riera	Antoni Pladevall i Font
Carles A. Gasòliba i Böhm	Jaume Porta i Casanellas
Josep Gifreu i Pinsach	Jaume de Puig i Oliver
Salvador Giner de San Julián	Joaquim Rafel i Fontanals
Joan Girbau i Badó	Josep-Enric Rebés i Solé
Pilar González Duarte	Salvador Reguant i Serra († 23.2.2016)
Francesc González i Sastre	Antoni Riera i Melis
Ricard Guerrero i Moreno	Santiago Riera i Tuèbols
Josep Guitart i Duran	Encarna Roca i Trias
Albert G. Hauf i Valls	Joan Rodés i Teixidor
Albert Jané i Riera	Joandomènec Ros i Aragonès
Manuel Jorba i Jorba	Vicenç M. Rosselló i Verger
Ramon Lapiedra i Civera	Xavier Rubert de Ventós

Josep Maria Salrach i Marés
Francesc Serra i Mestres
Eva Serra i Puig
Antoni Serra i Ramoneda
Carles Solà i Ferrando
Joan Antoni Solans i Huguet
Carlota Solé i Puig
Jaume Terradas i Serra
Josep-Maria Terricabras i Nogueras

Ricard Torrents i Bertrana
Josep Vallverdú i Aixalà
Josep Vaquer i Timoner
Joan Veny i Clar
Pere Verdaguer i Juanola
Josep Vigo i Bonada
Joan Vilà-Valentí
Miquel Vilardell i Tarrés
Jordi Vives i Puiggròs

Membres corresponents

Cosme Aguiló Adrover
Josep Amengual i Batle
Robert Archer
Francesc Badia Gomis
Francesc Ballone
Isidre Bartumeu Martínez
Alà Baylac-Ferrer
Joan Beltran i Cavaller
Thomas Noël Bisson
Carles Boix i Serra
Anthony Bonner
Denise Boyer
Martina Camiade Boyer
Efrem Compte i Roux
Michel Contini
Jordi Joaquim Costa i Costa
Dominique de Courcelles
Juan de Dalmau Mommertz
Michel Delseny
Georges Fabre
Kálmán Faluba
Paul Freedman
José Enrique Gargallo Gil

Joan Genescà i Llongueras
Gonzalo Giribet
Manuel González González
Maria Grossmann
Montserrat Guibernau i Berdun
Christian Guilleré
Joseph Gulsoy
Gonzalo Halffter Salas
Jocelyn N. Hillgarth
Nikolas Jaspert
Simon Keay
Georg Kremnitz
Christer Laurén
Gabriel Llompарт i Moragues
Antoni Lloret i Orriols
Joan F. López Casanovas
Henry de Lumley-Woodyear
Adélio Alcino Sampaio Castro Machado
Joan Massagué i Solé
Federico Mayor Zaragoza
Jordi Mir i Parache
Ambler H. Moss
Carlos Ulises Moulines Castellví
José María Murià Rouret

Olimpio Musso
Bob de Nijs
Antoni Nughes
Alexandre Olivar i Daydí
José Antonio Pascual Rodríguez
Àngel Pellicer i Garrido
Norberto Piccinini
F. Xavier Pi-Sunyer
Olivier Poisson
Paul Preston
Josep Quer i Villanueva
Artur Quintana i Font
Jorge-Óscar Rabassa
Lídia Rabassa Areny
Philip D. Rasico
Enric Ribes i Marí

Claude Roux
Xavier Sáez-Llorens
José Sarukhán Kermez
Beatrice Schmid
Borís Pàvlovitx Sobolev
Giuseppe Tavani
Antoni Torre
Eliseu Trenc i Ballester
Andrés Urrutia Badiola
Miquela Valls
Jill Rosemary Webster
Max Woodfield Wheeler
Curt Wittlin
Alan Yates
Marie Claire Zimmermann
Michel Zimmermann

III. Les seccions

L'Institut d'Estudis Catalans és format per les cinc seccions següents: Secció Històrico-Arqueològica (SHA), Secció de Ciències Biològiques (SECCB), Secció de Ciències i Tecnologia (SECCT), Secció Filològica (SF) i Secció de Filosofia i Ciències Socials (SFCS), integrades per membres numeraris, emèrits, supernumeraris i corresponents.

Els membres numeraris i els emèrits constitueixen el Ple de l'Institut, del qual també formen part els presidents de les societats filials.

Els membres numeraris són els que, elegits pel Ple, tenen tots els drets i les obligacions que estableixen els Estatuts. Els membres emèrits són els que, havent estat membres numeraris, per raó d'edat són exonerats de les obligacions corporatives.

Els membres corresponents col·laboren en les tasques científiques de l'Institut i no participen en els òrgans de govern.

<i>Any/membres</i>	<i>SHA</i>	<i>SECCB</i>	<i>SECCT</i>	<i>SF</i>	<i>SFCS</i>	<i>Total</i>
2011						
Numeraris	25	25	27	26	25	128
Emèrits	11	11	9	11	20	62
Corresponents	23	10	8	25	4	70
						260
2016						
Numeraris	24	23	25	24	19	115
Emèrits	17	22	16	14	32	101
Corresponents	19	11	7	30	12	79
						295

Secció Històrico-Arqueològica

Crònica

La Secció Històrico-Arqueològica (SHA) té actualment vint-i-quatre membres numeraris, disset d'emèrits i dinou de corresponents. Durant aquest curs, han estat nomenats nous membres numeraris Ferran Arasa i Gil, Ignasi J. Baiges i Jardí i Enric Pujol i Casademont, i han passat a la condició d'emèrits Josep Guitart i Duran i Josep Maria Salrach i Marés.

L'SHA s'ha reunit en vuit sessions de treball ordinàries i en una d'extraordinària, el 19 de novembre de 2015, en la qual foren votats els tres candidats a membres numeraris.

Al llarg de les sessions ordinàries del curs 2015-2016, el 17 de desembre, Gaspar Feliu i Josep Maria Salrach van informar sobre l'estat del projecte Catalunya Carolíngia, que dirigeixen conjuntament; el 17 de març, Albert Rossich va presentar una comunicació sobre els usos oficials del català a començament del segle XIX; el 19 de maig, Francesc Fontbona va presentar el *Diccionari d'historiadors de l'art català-valencià-balear*, consultable en línia, del qual és codirector, i el 16 de juny, Enric Pujol va presentar una comunicació científica sobre les cartes de Ferran Soldevila, atès que publicarà un volum que aplegarà prop de cinc-cents cartes emeses per Ferran Soldevila, ordenades cronològicament per les

diferents etapes per les quals passà l'intel·lectual català i que es poden interpretar com una biografia.

El dia 8 d'octubre, el senyor Jordi Casassas va presentar el seu discurs d'ingrés: «El Noucentisme: assaig de revisió de les seves circumstàncies històriques».

El dia 4 de febrer va tenir lloc a l'IEC la presentació de l'obra *Els llibres de l'ànima de la Diputació del General de Catalunya (1493-1714)*, en què intervingueren Eva Serra, coordinadora de la publicació; Agustí Alcoberro, historiador, i Eduard Martí, membre de l'equip de curadors de l'obra.

Com és habitual, diversos membres de la Secció continuen formant part de comissions de l'Institut o intervenen en altres indrets, en representació de la Secció o de tot l'Institut.

La Secció es va reunir el dia 16 de juny i va aprovar la *Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans sobre els objectes del Museu Nacional d'Art de Catalunya i del Museu de Lleida Diocesà i Comarcal procedents de l'antic monestir de Santa Maria de Sixena, adquirits als seus propietaris entre els anys 1983 i 1994* (vegeu l'apartat «Declaracions i adhesions institucionals» del capítol II, «El Ple»).

En conjunt, la Secció promou vint-i-dos programes de recerca, classificats en

diverses categories segons les seves característiques.

Premis i distincions

Diversos membres de la Secció han estat distingits o guardonats: Josep Massot i Muntaner, president de l'SHA, va ser investit doctor *honoris causa* per la Universitat de València, el 15 d'abril, i Paul Preston, membre corresponent de la Secció, per la Universitat de Barcelona, el

14 de juny. Enguany, Jordi Casassas ha estat elegit president de la XLVIII edició de la Universitat Catalana d'Estiu.

Publicacions

Entre les publicacions promogudes per la Secció, destaquen el llibre *La caricatura política a la Catalunya republicana (1931-1936)*, d'Albert Balcells, i la revista *Catalan Historical Review*, de la qual ha aparegut el número 9, corresponent al 2016.

Membres

Ferran Arasa i Gil

18.1.2016

Arqueologia

Ignasi J. Baiges i Jardí

18.1.2016

Història medieval, paleografia
i diplomàtica

Albert Balcells i González

21.11.1986; emèrit des del 29.5.2010

Història contemporània, social i política
de Catalunya

Xavier Barral i Altet

18.12.1992

Història de l'art antic i medieval

Ernest Belenguer i Cebrià

17.3.2014

Història moderna

Vicenç Beltran i Pepió

13.12.2010

Filologia romànica

DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Dolors Bramon i Planas*	27.2.2012; emèrita des del 31.12.2013 Filologia semítica
Jordi Casassas i Ymbert	27.2.2012 Història contemporània
Núria de Dalmases i Balañà	17.6.1996 Història de l'art medieval
Eulàlia Duran i Grau	7.5.1990; emèrita des del 2.4.2004 Història i literatura catalana a l'època moderna
Romà Escalas i Llimona	17.6.2002; emèrit des del 5.7.2015 Musicologia
Gaspar Feliu i Montfort	26.2.2007; emèrit des del 18.4.2012 Història medieval (alta edat mitjana)
M. Teresa Ferrer i Mallol	18.12.1992; emèrita des del 25.8.2010 Història medieval (baixa edat mitjana)
Josep M. Font i Rius	26.6.1970; emèrit des del 5.6.1989 Història del dret
Francesc Fontbona i de Vallescar	18.12.1992 Història de l'art modern
Antoni Josep Furió i Diego	2.3.2015 Història medieval
Joaquim Garriga i Riera	17.6.2002; emèrit des del 17.8.2015 Història de l'art dels segles XVI-XVIII

* Fou membre corresponent d'aquesta Secció des del 17.6.1996 fins al 27.2.2012.

Carme Gràcia Beneyto	17.12.2001 Història de l'art
Enric Guinot i Rodríguez	17.12.2001 Història rural medieval
Josep Guitart i Duran	7.5.1990; emèrit des del 14.2.2016 Arqueologia
Albert G. Hauf i Valls	1.2.1991; emèrit des del 8.1.2008 Història de la literatura, edició de textos medievals i espiritualitat medieval
Manuel Jorba i Jorba	7.4.2003; emèrit des del 9.5.2012 Història de la literatura del segle XIX
Tomàs Martínez Romero	7.4.2003 Història de la literatura de l'edat mitjana
Joan Mas i Vives	25.2.2008 Història de la literatura (s. XVI-XIX)
Josep Massot i Muntaner	14.6.1999; emèrit des del 3.11.2011 Història de la literatura i història contemporània
Marc Mayer i Olivé	17.6.1996 Epigrafia, tradició clàssica i història antiga de Catalunya
Concepció Mir i Curcó	18.12.1992 Història sociopolítica contemporània
Tomàs de Montagut Estragués	17.12.2001 Història del dret

DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Ramon Pinyol i Torrents	17.3.2014 Història de la literatura catalana contemporània
Antoni Pladevall i Font	7.5.1990; emèrit des de l'11.2.2004 Història eclesiàstica i història de l'art
Damià Pons i Pons*	2.3.2015 Assagística
Enric Pujol i Casademont	18.1.2016 Història moderna i contemporània
Antoni Riera i Melis	17.6.1996; emèrit des de l'1.12.2014 Història social de l'edat mitjana
Santiago Riera i Tuèbols	17.6.2002; emèrit des del 18.5.2005 Història de la ciència i de la tècnica
Albert Rossich i Estragó	17.3.2014 Literatura catalana de l'edat moderna i del segle XIX
Flocel Sabaté i Curull	2.3.2015 Història medieval
Josep Maria Salrach i Marés	26.2.2007; emèrit des del 8.12.2015 Història medieval (alta edat mitjana)
Joan Sanmartí Grego	26.2.2007 Protohistòria (àrea d'arqueologia)
Eva Serra i Puig	17.6.2002; emèrita des del 27.7.2012 Història moderna

* Fou membre corresponent de la Secció Filològica des del 25.2.2008 fins al 2.3.2015.

Antoni Simon i Tarrés	26.2.2007	Història de la historiografia (àrea moderna i contemporània)
Narcís Soler i Masferrer	17.6.1996	Paleolític i prehistòria

DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT

Membres corresponents*

Josep Amengual i Batle	13.2.1987	Història (Palma)
Thomas Noël Bisson	13.2.1987	Història medieval (Estats Units)
Efrem Compte i Roux	25.2.2008	Història medieval, paleografia i litúrgia (Estats Units)
Dominique de Courcelles	25.2.2008	Història de la literatura (França)
Georges Fabre	16.12.1996	Història romana (França)
Paul Freedman	16.12.1996	Història medieval (Estats Units)

DATA DE NOMEJAMENT I PROCEDÈNCIA

* Entre parèntesis consta el país de procedència o residència habitual, i la ciutat, en el cas dels membres procedents de l'Estat espanyol o de l'àmbit d'influència de llengua i cultura catalanes.

	DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA
Christian Guilleré	31.3.2008 Història medieval (França)
Jocelyn N. Hillgarth	16.12.1996 Història hispànica i dels Països Catalans (Regne Unit)
Nikolas Jaspert	31.3.2008 Història medieval peninsular (Alemanya)
Simon Keay	16.6.2008 Arqueologia catalana (Regne Unit)
Gabriel Llompart i Moragues	13.2.1987 Religiositat popular (Palma)
Henry de Lumley-Woodyear	16.12.1996 Paleontologia humana (França)
Olimpio Musso	16.12.1996 Filologia grega i llatina (Itàlia)
Alexandre Olivar i Daydí	6.7.1973 Litúrgia (Monistrol de Montserrat)
Olivier Poisson	31.3.2008 Història de l'art (Perpinyà)

Paul Preston

DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA

25.2.2008

Història contemporània d'Espanya
(Regne Unit)

Eliseu Trenc

16.6.2008

Història de l'art català dels segles XIX i XX
(França)

Jill Rosemary Webster

16.12.1996

Història
(Canadà)

Michel Zimmermann

16.12.1996

Història cultural
(França)

Secció de Ciències Biològiques

Crònica

La Secció de Ciències Biològiques (SECCB) té un total de cinquanta-sis membres: vint-i-tres de numeraris, vint-i-dos d'emèrits i onze de corresponents. Les àrees temàtiques que cobreixen llurs especialitats són molt diverses, tant del que podríem dir-ne biologia general (biologia cel·lular, biologia molecular, bioquímica, genètica, antropologia, etc.), com de biologia d'organismes i sistemes (ecologia, entomologia, botànica, micologia, zoologia, etc.) com de ciències de la salut, més diversificades (microbiologia, cardiologia, ciències de la conducta, embriologia humana, endocrinologia, farmacologia, geriatria, hepatologia, immunologia, neurociències, nutrició i bromatologia, pediatria, psiquiatria, toxicologia, veterinària, etcètera).

Aquest curs han passat a ésser emèrits Marta Estrada i Miyares, Ramon Folch i Guillèn, Jesús Andrés García Sevilla, Joandomènec Ros i Aragonès i Miquel Vilardell i Tarrés.

La SECCB s'ha reunit en sessions ordinàries de treball cada mes. Seguint la tradició consolidada, s'han celebrat tres reunions conjuntes amb la Secció de Ciències i Tecnologia.

Durant aquest curs s'ha constituït una comissió d'estudi dels objectius que hauria de tenir la Secció a mitjà i a curt

termini i s'ha treballat per tenir un document que estableixi les línies a seguir.

Amb l'objectiu de contribuir a la difusió, l'anàlisi i el desenvolupament de la recerca, la SECCB programà les comunicacions científiques següents:

— «L'evolució dels aràcnids en un nou Galàpagos, la Macaronèsia», a càrrec de Carles Ribera (21.12.2015);

— «Bioinformàtica, en la intersecció entre biologia i computació», a càrrec de Roderic Guigó (25.1.2016);

— «Recerca clínica de qualitat per a informar les decisions terapèutiques en salut: reptes i perspectives», discurs de presentació de Xavier Bonfill (8.2.2016);

— «Aspectes de la biologia del cargol poma (*Pomatia insularum*) del delta de l'Ebre», a càrrec de Mercè Durfort (21.3.2016);

— «Mars pristis: per què volem protegir els darrers racons verges dels oceans?», a càrrec d'Enric Ballesteros (25.4.2016);

— «Els efectes adversos dels medicaments i el seu impacte sobre la salut pública», discurs de presentació de Joan Ramon Laporte (23.5.2016).

Activitats en què han participat membres

Xavier Bellés fou convidat a impartir una conferència plenària en el Congreso Na-

cional de Entomología Aplicada, que va tenir lloc a València del 19 al 23 d'octubre de 2015.

Bonaventura Clotet va participar en diversos actes, com «El sida: de la desesperación a la erradicación», al Centre d'Oftalmologia Barraquer de Barcelona, el 10 de novembre de 2015; «De la recerca de la sida a la recerca de l'envelliment», a l'Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa, el 12 de novembre de 2015; «I els propers trenta anys, què?», a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya, el 26 de novembre; la 6a Gala Sida Barcelona, organitzada per la Fundació Lluita contra la Sida, al Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), el 23 de novembre, i «Metamorfosi del cos. 175è aniversari d'Altermútua Advocats», al Col·legi d'Advocats de Barcelona, el 27 de novembre.

Marta Estrada va participar en les Trobades Científiques de la Mediterrània Josep Miquel Vidal: «Planeta Oceà», celebrades a Maó del 5 al 7 d'octubre de 2016 i organitzades per la Societat Catalana de Física i l'Institut Menorquí d'Estudis. En aquesta edició es va homenatjar la doctora Marta Estrada i els doctors Jordi Font i Jordi Salat.

Lluís Garcia Sevilla va presentar la conferència col·loqui «Corason loco», sessió inaugural del cicle *Diàlegs sobre el comportament humà*, a la Casa de la Vila, de Verges, el 4 de febrer 2016.

Joan Ramon Laporte va impartir la conferència «Disease mongering - The

medicalization of malaise. The social dimension of medicines», a la Universitat de Girona, el 16 de febrer de 2016.

Mercè Durfort va impartir la conferència «La bellesa del microcosmos. Fotografia microscòpica», organitzada per la Institució Catalana d'Història Natural, el 5 de maig de 2016.

Abel Mariné va dur a terme la xerrada «Alimentos ecológicos», en l'acte inaugural del 31è Congrés Nacional SENPE, el maig de 2016.

Ramon Gomis va pronunciar la conferència «Sardina en red: alimentación, salud y sostenibilidad», dins el cicle *Ciència after work*, a la Pedrera (Barcelona), el 15 de juny de 2016. També va presentar el llibre *Sketching Diabetes IDIBAPS* a través de la Càtedra Astra Zeneca d'Innovació en Diabetis.

Josep Peñuelas va participar, entre d'altres, en els seminaris *Volatiles in the era of metabolomics applied to the environmental issues*, *Joint seminar, preparing the new Human Frontiers of Science*, a Califòrnia (EUA), el febrer de 2016, i *Nutrient imbalances in the Anthropocene*, *Northwest Agriculture and Forestry*, a la Xina, el juny de 2016.

Premis i distincions

Josep Peñuelas va rebre el Premi Rei Jaume I 2015 de Protecció del Medi Ambient, el 2 d'octubre de 2015. També va ser nomenat doctor honorari de ciències de la vida per la Universitat d'Estònia,

pels seus estudis sobre el canvi global, el 24 d'abril de 2016, i va guanyar el Premi Ramon Margalef d'Ecologia, el 19 de juliol de 2016.

Xavier Bellés va ser nomenat secretari de la Secció de Biologia de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, el 13 d'octubre de 2015.

Carles Bas va ser distingit com a soci d'honor de la Societat Catalana de Biologia de l'IEC, l'11 de novembre de 2015.

Bonaventura Clotet va rebre el Premi ESI (Esport Solidari Internacional), el 20 de novembre de 2015.

Joandomènec Ros i Bonaventura Clotet van ser guardonats amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, el 26 d'abril de 2016.

Martí Domínguez Romero va guanyar el Premi Crítica Serra d'Or 2016 de Novel·la, l'1 de maig de 2016.

Manel Esteller va rebre el Premi Nacional de Recerca 2015, atorgat per la Generalitat de Catalunya i la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, l'11 de maig de 2016. D'altra banda, va ser distingit amb la Medalla d'Honor del Parlament en la categoria d'or (data de lliurament: 10 de setembre de 2016).

Joan Massagué i Solé i Manel Esteller i Badosa van ser guardonats amb el XXVIII Premi Internacional Catalunya, juntament amb Josep Baselga, director mèdic del Memorial Sloan Kettering Cancer Center (data de lliurament: 25 d'octubre de 2016).

Ramon Gomis ha estat nomenat president del Consell Assessor de Recerca i Innovació en Salut de la Generalitat de Catalunya.

Publicacions

Entre d'altres, destaquen *Plantes vasculares del quadrat UTM 30S YJ21, Benigànim*, de Josep E. Oltra i Antoni Conca Oltra, amb edició a cura de Josep Vigo (Barcelona, 2015); *Molècules. Els elements i l'arquitectura de tot*, de Theodore Gray, una coedició amb Publicacions de la Universitat de València (Barcelona, 2015), i el volum 10, número 2 (desembre 2014), i volum 11, número 1 (juny 2015), de la revista *Contributions to Science*.

La Secció ha contribuït en la traducció al català de la segona edició de l'obra *Testing treatments. Better research for better healthcare* (2011), titulat *Els tractaments, a prova. Millor recerca per millorar la salut* (Fundació Institut per a l'Excel·lència Clínica i Sanitària, 2016), d'Imogen Evans, Hazel Thornton, Iain Chalmers i Paul Glasziou. Aquesta obra és d'interès tant per a metges com per a pacients i, des que fou publicada en anglès per primera vegada el 2006, en paper i en línia, el seu èxit ha fet que es reedités i es traduís a nombrosos idiomes, entre els quals ara també hi ha la versió catalana.

El portal web *Galeria de científics catalans* ha incorporat la biografia de catorze científics catalans i ha actualitzat les dades de quatre de les biografies existents.

Membres

	<i>DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT</i>
Montserrat Agudé i Porres	18.3.2013 Genètica
Francesc Asensi i Botet	15.6.1998; emèrit des del 24.11.2009 Pediatria
Ramon Bartrons i Bach	13.12.2010 Bioquímica
Carles Bas i Peired	14.4.1978; emèrit des del 3.8.1992 Ecologia dels recursos marins
Xavier Bellés i Ros	23.10.1992 Entomologia
Jaume Bertranpetit i Busquets	6.6.1994 Antropologia biològica
Xavier Bonfill i Cosp	16.6.2014 Medicina
Jordi Casanova i Roca	16.6.2014 Biologia
Bonaventura Clotet Sala	22.6.2015 Medicina
Jacint Corbella i Corbella	20.12.1999; emèrit des del 25.1.2007 Toxicologia
Josep M. Domènech i Mateu	11.1.1985; emèrit des del 3.10.2014 Embriologia humana
Martí Domínguez Romero	22.6.2015 Divulgació científica

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Mercè Durfort i Coll	3.11.1989; emèrita des del 4.4.2013 Biologia cel·lular
Manuel Esteller Badosa	22.6.2015 Medicina
Maria Teresa Estrach i Panella	16.6.2014 Dermatologia
Marta Estrada i Miyares	7.4.2003; emèrita des del 27.6.2016 Ecologia marina
Lluís Ferrer i Caubet	13.12.2010 Patologia animal
Ramon Folch i Guillèn	17.3.1978; emèrit des del 20.2.2016 Ecologia vegetal i gestió ambiental
Màrius Foz i Sala	11.1.1985; emèrit des de l'1.3.1999 Endocrinologia
Lluís Garcia i Sevilla	15.6.1998; emèrit des del 8.10.2014 Psiquiatria
Jesús Andrés García Sevilla	6.6.1994; emèrit des del 27.4.2016 Farmacologia
Ramon Gomis de Barbarà	25.2.2013 Endocrinologia
Francesc Gonzàlez i Sastre	6.6.1994; emèrit des del 15.1.2009 Bioquímica clínica i patologia molecular
Joaquim Gosálbez i Noguera	23.10.1992 Zoologia

Ricard Guerrero i Moreno	6.6.1994; emèrit des del 29.9.2013 Microbiologia
Joan Josep Guinovart i Cirera	13.12.2010 Bioquímica
Joan Jofre i Torroella	25.2.2008 Microbiologia
Joan Ramon Laporte i Roselló	16.6.2014 Farmacologia
Àngel Llàcer i Escorihuela	13.6.2005; emèrit des del 22.6.2014 Cardiologia
Jordi Lleonart i Aliberas	6.6.1994 Biologia pesquera
Xavier Llimona i Pagès	23.10.1992; emèrit des de l'1.2.2013 Micologia i líquenologia
Abel Mariné i Font	7.4.2003; emèrit des del 26.5.2013 Nutrició i bromatologia
Ramon Parés i Farràs	23.10.1992; emèrit des de l'1.12.1997 Microbiologia
Josep Peñuelas i Reixach	16.6.2014 Ecologia
Juli Peretó i Magraner	20.12.1999 Bioquímica i biologia molecular
Pere Puigdomènech i Rosell	7.4.2003 Biologia molecular

DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT

Jaume Reventós Puigjaner	22.6.2015 Medicina
Joan Rodés i Teixidor	11.1.1985; emèrit des de l'11.3.2008 Hepatologia
Joandomènec Ros i Aragonès	17.9.1990; emèrit des del 8.3.2016 Ecologia
Jordi Salas-Salvadó	25.2.2013 Nutrició i bromatologia
Jaume Terradas i Serra	14.6.2004; emèrit des del 19.12.2013 Ecologia
Josep Vigo i Bonada	17.3.1978; emèrit des del 24.5.2007 Geobotànica
Miquel Vilardell i Tarrés	12.6.2006; emèrit des del 20.7.2016 Reumatologia i geriatria
Joan Viñas i Salas	13.12.2010 Cirurgia
Jordi Vives i Puiggròs	25.2.2008; emèrit des del 23.4.2011 Immunologia

Membres corresponents

Michel Delseny	26.2.2007 Biologia molecular de plantes (Perpinyà)
Gonzalo Giribet	17.3.2014 Biologia animal (Estats Units)

DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT

DATA DE NOMEJAMENT I PROCEDÈNCIA

Gonzalo Halffter Salas	6.6.1994 Entomologia i ecologia (Mèxic)
Joan Massagué i Solé	6.6.1994 Biomedicina (Estats Units)
Federico Mayor Zaragoza	9.6.1997 Biomedicina (Madrid)
Àngel Pellicer i Garrido	22.5.1995 Patologia (Estats Units)
F. Xavier Pi-Sunyer	26.2.2007 Endocrinologia i nutrició (Estats Units)
Claude Roux	26.2.2007 Liquenologia (França)
Xavier Sáez-Llorens	7.6.2010 Malalties infeccioses infantils (Panamà)
José Sarukhán Kermez	21.12.2009 Botànica agrícola (Mèxic)
Antoni Torre	26.2.2007 Naturalisme i zoologia (L'Alguer)

Secció de Ciències i Tecnologia

Crònica

Actualment la Secció de Ciències i Tecnologia (SECCT) té vint-i-cinc membres numeraris, setze membres emèrits i set membres corresponents. Les àrees d'especialitat de la branca de ciències són les de matemàtiques, física, química i geologia. La branca de tecnologia abasta les àrees d'arquitectura; enginyeria industrial i de l'energia; enginyeria química i dels materials; enginyeria informàtica i de les comunicacions; enginyeria agrònoma, forestal i alimentària, i enginyeria del territori del transport.

Durant el curs 2015-2016 han estat nomenats nous membres numeraris Josep Domingo Ferrer i Josep Samitier Martí. Els membres que han passat a la condició d'emèrits són Pilar Bayer i Isant, Antoni Olivé i Ramon i Carles Solà i Ferrando.

El 23 de novembre de 2015, Antoni Roca Rosell va pronunciar el seu discurs de recepció com a membre numerari, titulat «La recerca en ciències exactes i enginyeria a l'IEC. Aportacions des de la història de la ciència. El cas del Centre de Recerca Matemàtica (1933)».

La Secció ha hagut de lamentar el traspàs de Salvador Reguant i Serra, que morí el 23 de febrer de 2016.

Al llarg de curs, la SECCT ha celebrat reunions ordinàries (algunes conjuntes amb la Secció de Ciències Bio-

lògiques). En aquestes sessions plenàries s'han dut a terme les activitats de tràmit, de crònica, d'execució i de revisió d'acords; de seguiment dels treballs dels programes de recerca que depenen de la Secció; de discussió i seguiment del pressupost; de gestió administrativa, etc. A més, s'hi han continuat organitzant exposicions, comunicacions científiques i debats per a potenciar el contingut acadèmic.

Pel que fa a activitats en què la Secció ha participat, cal destacar l'exposició amb motiu de la commemoració de l'Any Internacional dels Sòls: «Els sòls i la biodiversitat forestal. La ciència del sòl a la bibliografia: un tast», comissariada per Jaume Porta, que es pogué visitar del 16 de novembre al 19 de desembre de 2015, a l'IEC. D'altra banda, l'exposició «Rafael Patxot. Mecenes, científic..., l'home», comissariada per Manuel Castellet i Jordi Soler, al llarg del curs ha estat al Museu de Ciències Naturals de Granollers, al Palau Robert i a l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

Juntament amb la Societat Catalana de Química (IEC) i el Departament de Química de la Universitat de Lleida, la Secció organitzà, el 22 de desembre de 2015, la XV Conferència Enric Casassas, titulada «Aplicacions de dades espectrals obtingudes amb satèl·lits, avions, drons o sensors de proximitat».

Entre les conferències dutes a terme destaquen «Energies renovables: punt d'inflexió?», de Miquel Muñoz Cabré

(11 de gener de 2016), i «El paper de la innovació tecnològica per mitigar el canvi climàtic», a càrrec d'Ed Rubin, Premi Nobel de la Pau 2007 (9 de juny de 2016). L'11 de març, Pere Joan Ravetllat i Joan Antoni Solans dirigiren la xerrada «Anàlisi de vint grans actuacions residencials a l'Àrea Metropolitana de Barcelona».

El 7 de juny es presentà el llibre *Per una ètica pública a Catalunya*, projecte de l'IEC en el qual han treballat un centenar d'especialistes, coordinats per Josep Maria Esquirol, professor de la UB, i sota la direcció de Josep Amat.

Premis i distincions

Diversos membres de la Secció han estat distingits o guardonats al llarg del curs 2015-2016: Josep Amat va rebre el premi en la categoria acadèmica de la Nit de la Robòtica 2015, el 8 d'octubre; Pilar Bayer va ser homenatjada amb motiu del seu setantè aniversari pel Seminari de Teoria de Nombres de la UB, fundat per ella fa trenta anys, i fou obsequiada amb l'obra *Selecta Pilar Bayer*, el 28 de gener, i Josep Enric Llebot rebé la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, el 26 d'abril.

Membres

Joaquim Agulló i Batlle	23.10.1992; emèrit des del 13.11.2013	Enginyeria mecànica
Salvador Alegret i Sanromà	17.9.1990	Química analítica
Josep Amat i Girbau	17.9.1990; emèrit des del 29.7.2010	Informàtica industrial
Damià Barceló i Cullerés	15.6.1998	Química analítica
Pilar Bayer i Isant	18.6.2001; emèrita des del 12.2.2016	Teoria de nombres
Eduard Bonet i Guinó	7.7.1978; emèrit des del 7.11.2006	Probabilitats, estadística, lògica i epistemologia

DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Miquel Canals i Artigas	27.6.2011 Geociències marines
Joaquim Casal i Fàbrega	3.11.1989 Enginyeria química
Alicia Casals i Gelpí	26.2.2007 Arquitectura i tecnologia de computadors
Manuel Castellet i Solanas	17.3.1978; emèrit des del 19.12.2013 Àlgebra i topologia
Josep Castells i Guardiola	14.4.1978; emèrit des del 27.5.1995 Química orgànica
Jordi Corominas i Dulcet	19.6.2000 Enginyeria geològica
Josep Domingo Ferrer	18.1.2016 Ciències de la computació i intel·ligència artificial
Gabriel Ferraté i Pascual	7.7.1978; emèrit des del 3.3.2002 Enginyeria automàtica
Joan Girbau i Badó	17.9.1990; emèrit des del 14.3.2012 Geometria diferencial
Pilar González Duarte	14.6.2004; emèrita des del 26.1.2015 Química inorgànica
Albert Gras Martí	28.2.2006 Física
Joan Grimalt i Obrador	17.12.2012 Química ambiental

Lluís Jofre i Roca	17.6.1996 Enginyeria de telecomunicació
David Jou i Mirabent	3.11.1989 Termodinàmica
Ramon Lapiedra i Civera	27.6.1986; emèrit des del 10.7.2010 Física relativista
Josep Enric Llebot Rabagliati	18.6.2001 Termodinàmica i física ambiental
Àngel Messeguer i Peypoch	27.6.2011 Química
Jaume Miranda i Canals	15.12.2014 Geografia i cartografia
Gabriel Navarro i Ortega	28.2.2005 Teoria dels grups
Antoni Olivé i Ramon	27.6.2011; emèrit des de l'1.7.2016 Enginyeria industrial
Jaume Pagès Fita	23.10.1992 Enginyeria de sistemes
Jaume Porta i Casanellas	24.2.1997; emèrit des del 24.8.2014 Edafologia i química agrícola
Salvador Reguant i Serra	10.1.1986; emèrit des del 24.12.1998 († 23.2.2016) Geologia històrica i paleontologia
Pere Roca i Fabregat	14.6.2004 Enginyeria de la construcció

DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Antoni Roca Rosell	15.12.2014 Història de la ciència i de la tècnica
Xavier Roselló i Molinari	28.2.2005 Enginyeria industrial
Ferran Sagarra i Trias	17.12.2012 Arquitectura
Josep Samitier Martí	18.1.2016 Nanotecnologia aplicada a la biotecnologia
Pere Santanach i Prat	17.9.1990 Geologia estructural i tectònica
Francesc Serra i Mestres	17.9.1990; emèrit des del 19.12.2010 Microelectrònica
David Serrat i Congost	17.6.1996 Geologia i geomorfologia
Carles Solà i Ferrando	23.10.1992; emèrit des del 28.11.2015 Enginyeria química
Joan de Solà-Morales i Rubió	17.12.2012 Matemàtiques
Joan Antoni Solans i Huguet	28.2.2005; emèrit des del 15.10.2011 Arquitectura
Rolf Tarrach Siegel	14.6.2004 Física
Josep Vaquer i Timoner	7.7.1978; emèrit des de l'1.7.1998 Geometria diferencial

Membres corresponents

	<i>DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA</i>
Juan de Dalmau Mommertz	17.12.2012 Enginyeria aeroespacial (Països Baixos)
Joan Genescà i Llongueras	28.2.2006 Química (Mèxic)
Antoni Lloret i Orriols	2.3.1992 Física nuclear (França - Barcelona)
Adélio Alcino Sampaio Castro Machado	23.11.1992 Química ambiental (Portugal)
Norberto Piccinini	6.6.1994 Química (Itàlia)
Jorge-Óscar Rabassa	20.12.1999 Geologia (Argentina)
Borís Pàvlovitx Sobolev	17.5.1992 Química (Rússia)

Secció Filològica

Crònica

La Secció Filològica (SF) compta amb vint-i-quatre membres numeraris, catorze d'emèrits i trenta membres corresponents.

Han estat nomenats nous membres numeraris Oriol Camps i Giralt, Mercè Lorente i Casafont i Pere J. Quetglas i Nicolau, i han estat nomenats nous membres corresponents Alà Baylac-Ferrer, Joan Beltran i Cavaller i Jordi Mir i Parache. Han passat a ésser emèrits Joan Martí i Castell i Joan Miralles i Monserrat. La Secció ha hagut de lamentar la pèrdua de Jordi Carbonell i de Ballester, que traspassà el dia 22 d'agost de 2016.

Línies generals d'actuació

El curs 2015-2016 ha estat el segon any del mandat del Consell de Govern elegit el 6 de juny de 2014, presidit per M. Teresa Cabré, amb Mariàngela Vilallonga com a vicepresidenta, Màrius Serra com a tresorer i Ramon Sistac com a secretari.

El Consell de Govern ha continuat desenvolupant els punts del seu programa electoral amb un full de ruta que afecta dos àmbits: un d'intern (estructura, funcionament i projectes de la Secció Filològica) i un d'extern (relacions de la Secció amb col·lectius professionals de la llengua).

En l'àmbit intern, s'ha procedit a reorganitzar el funcionament de la Secció,

a adaptar-ne les necessitats als perfils de les places de nous membres que s'han de cobrir, a establir prioritats en els projectes i a nomenar els responsables d'oficines i projectes vacants. En menor mesura, també s'ha procedit a enfortir la cooperació, per als treballs de la Secció, amb les societats filials de l'IEC; la Xarxa CRUSCAT, dependent de la Presidència de l'IEC, i el TERMCAT, centre de terminologia de la Generalitat de Catalunya.

En l'àmbit intern, així mateix, s'ha procedit a organitzar els projectes en les categories següents: projectes normatius, projectes científics d'especial rellevància, projectes de creació d'infraestructura lingüística per al desenvolupament de la normativa, projectes científics autònoms (no són de suport als treballs de normativa lingüística) i projectes científics del pla triennal d'investigació 2015-2017. La relació completa dels projectes figura en el punt corresponent d'aquesta memòria (capítol VI, «Activitat de recerca»).

Pel que fa a l'àmbit extern del full de ruta del Consell de Govern, s'ha avançat en el desenvolupament del projecte L'Acadèmia Oberta: a propòsit de la normativa, que té per objectiu general articular i sistematitzar les relacions d'intercanvi d'informació entre la Secció Filològica i els col·lectius professionals de la

llengua de tot el territori catalanoparlant que treballen en tres àmbits: la creació (escriptors, correctors i traductors), l'educació (ensenyants de la llengua catalana) i la divulgació (responsables lingüístics dels mitjans de comunicació i divulgadors lingüístics). Durant aquest curs s'ha continuat la relació encetada amb el col·lectiu dels responsables lingüístics dels mitjans de comunicació i els divulgadors lingüístics, i s'ha obert el contacte amb els ensenyants.

Reunions

El Ple de la Secció Filològica s'ha reunit els dies 18 de setembre, 9 d'octubre, 13 de novembre i 11 de desembre de 2015, i 15 de gener, 19 de febrer, 11 de març, 15 d'abril, 13 de maig, 10 de juny i 1 de juliol de 2016.

Seguint el costum de la Secció Filològica de fer algunes de les reunions ordinàries del seu Ple a diversos indrets de l'àmbit lingüístic, la sessió del 9 d'octubre de 2015 es feu a Ceret (Vallespir), en el marc de la celebració de les Jornades de la Secció.

En les reunions plenàries s'han tractat temes propis de l'àmbit filològic i de la normativa lingüística, així com de funcionament de la Secció. Les qüestions més destacades en què s'ha treballat han estat, prioritàriament, les següents: la *Gramàtica de la llengua catalana* de l'IEC (ja en la fase final; aprovada en la reunió de la Secció Filològica del 12 de

juny i pendent de ratificació en el Ple de setembre del 2016), l'actualització del *Diccionari de la llengua catalana*, la revisió de l'*Ortografia catalana* (més concretament, el document sobre l'accent diacrític), l'actualització de la proposta de transcripció i transliteració del rus al català, el disseny i inici de la *Gramàtica essencial de la llengua catalana*, el tractament de temes diversos d'onomàstica i la supervisió de criteris d'estil no normatius del Servei de Correcció de l'IEC.

Així mateix, s'ha millorat la consulta dels diccionaris de l'IEC: des de la pantalla de consulta d'un es pot accedir a la resta. Les obres enllaçades són: *Diccionari de la llengua catalana* (DIEC2), *Diccionari català-valencià-balear*, *Diccionari de sinònims* i el Portal CiT (Terminologia de Ciències i Tecnologia). Està previst també l'enllaç amb el Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana (CTILC).

Tal com s'ha fet des del 2002, en algunes de les sessions ordinàries de la Secció s'ha dedicat la primera part de l'ordre del dia, de 10.30 h a 12 h, a la presentació monogràfica d'un projecte de l'IEC o de l'activitat d'un organisme extern que pot interessar els membres de la Secció. Les exposicions fetes durant aquest període han estat les següents: presentació de la nova proposta de la pàgina de llengua del web de l'IEC (amb la versió digitalitzada del *Diccionari de sinònims* desenvolupat a partir del del

senyor Albert Jané) i de la plataforma L'Acadèmia Oberta, de relació amb els col·lectius que treballen amb la llengua, a càrrec de M. Teresa Cabré —presidenta de la Secció Filològica—, Josep M. Mestres —cap del Servei de Correcció Lingüística—, i Santi Muxach —cap de Recursos Digitals de l'IEC— (11 de desembre de 2015); presentació del projecte *Atlas lingüístico de la Península Ibérica* (ALPI), a càrrec de Pilar García Mouton (CSIC), Inés Fernández-Ordóñez (UAM) i Maria Pilar Perea (UB) (19 de febrer de 2016), i presentació de les iniciatives del Govern de les Illes Balears en matèria de llengua, a càrrec de Marta Fuxà, directora general de Política Lingüística (10 de juny)

La Secció Filològica duu a terme les tasques normatives a través de comissions delegades i grups de treball. Actualment, les comissions són les següents: Comissió de Lexicografia (president: Joan Martí i Castell), Comissió d'Onomàstica (president: Enric Ribes), Comissió de Gramàtica (presidenta: Gemma Rigau), Comissió de Publicacions (presidenta: M. Teresa Cabré), Comissió de Català Estàndard (amb dues subcomissions: Sintaxi i Lèxic, presidides per Vicent Pitarch i Joan Veny, respectivament), Comissió de Transcripció i Transliteració (president: Lluís B. Polanco), Comissió d'Infraestructura i Corpus Lingüístics (presidenta: M. Teresa Cabré), Comissió d'Estandardització (presidenta: Mila Segarra), Comissió de relacions amb els col·lectius lingüístics

(president: Màrius Serra) i Comissió per a la realització d'accions de visibilitat de la Secció Filològica i d'incidència social de la llengua catalana (president: Joaquim M. Puyal). Els grups de treball operatius a hores d'ara són el Grup de treball d'Ortografia (coordinador: Vicent Pitarch) i el Grup de treball d'Ortoèpia (coordinador: Miquel Àngel Pradilla). Així mateix les Comissions de Transcripció i Transliteració, de relacions amb els col·lectius lingüístics i d'Estandardització organitzen grups de treballs *ad hoc* per a finalitats concretes.

El nombre de reunions tingudes durant el curs de les comissions i grups suara esmentats ha estat el següent: Comissió de Lexicografia, setze; Comissió d'Onomàstica, tres; Comissió de Gramàtica, dues; Comissió de Publicacions, una; Comissió de Català Estàndard, nou; Comissió de Transcripció i Transliteració, tres; Comissió d'Infraestructura i Corpus Lingüístics, una; Comissió d'Estandardització, nou, i Grup de treball d'Ortografia, vint-i-nou.

Celebracions, distincions, nomenaments i homenatges

Aina Moll fou distingida amb la Medalla d'Or del Consell de Mallorca, que li és lliurada en l'acte de commemoració de la Diada de Mallorca, el 12 de setembre.

Jaume Cabré rebé el Premi d'Honor de la Plaça del Llibre de València (Setmana del Llibre en Català), el 20 de

novembre de 2015, a l'Octubre Centre Cultural.

Manuel Pérez Saldanya fou elegit membre corresponent de la Real Academia Española, en la sessió plenària del 10 de desembre de 2015.

Joan Martí i Castell rebé el títol de Fill Predilecte de la Ciutat de Tarragona, atorgat per la Corporació Municipal, al Saló de Plens del Palau Municipal, el 21 de desembre de 2015. Així mateix, amb motiu de la seva jubilació, va rebre el reconeixement de la Universitat Rovira i Virgili (URV) amb la publicació de l'obra *Miscel·lània d'homenatge a Joan Martí i Castell*, que es va presentar a l'IEC l'11 d'abril de 2016, i l'endemà, a la URV.

Joan Miralles fou guardonat amb el Premi Ramon Llull de l'àmbit lingüístic, que concedeix el Govern de les Illes Balears, el 5 de febrer de 2016.

Vicent Pascual fou distingit amb el premi de Socarrat Major de l'Associació Cultural Socarrats de Vila-real, el 6 de febrer de 2016.

Jordi Carbonell rebé el Premi Pompeu Fabra de la Generalitat de Catalunya a la trajectòria professional, científica o cívica a persones o entitats, el 12 d'abril de 2016.

Mariàngela Vilallonga rebé la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, el 26 d'abril de 2016.

Pere Verdguer fou distingit amb la Medalla d'Honor de l'Ajuntament de Perpinyà, en reconeixement del seu com-

promís a favor de la llengua catalana, el 23 d'abril de 2016.

Quant als membres corresponents de la Secció Filològica:

Curt Wittlin ha estat homenatjat amb la publicació del llibre *Estudis medievals en homenatge a Curt Wittlin*, editat per l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, que es va presentar a l'IEC el 18 de setembre de 2015.

Philip D. Rasico rebé el Premi Internacional Ramon Llull 2015, concedit per la Fundació Congrés de Cultura Catalana i l'Institut Ramon Llull, el 26 de novembre de 2015 a l'Auditori Nacional d'Andorra.

Artur Quintana fou guardonat amb un Premi d'Actuació Cívica de la Fundació Carulla per l'estudi i la divulgació del català de l'Aragó i de l'aragonès (lliurat el 24 de novembre al HUB de Barcelona); amb el Premi Lo Grifonet, d'Òmnium Cultural de les Terres de l'Ebre, per la seva dedicació a l'estudi i suport del català a la Franja, per la feina acumulada durant tota la seva trajectòria, i per la seva vinculació a la vida cultural del territori i el foment de les terres de cruïlla (lliurat el 28 de novembre a Arnes, Terra Alta), i amb la Creu de Sant Jordi el 26 d'abril de 2016.

Denise Boyer fou guardonada el mes de juny amb el Premi Josep Maria Batista i Roca - Memorial Enric Garriga Trullols 2016, que atorga l'Institut de Projectió Exterior de la Cultura Catalana.

Pel que fa a antics membres, s'han celebrat les activitats de record següents:

Francesc Vallverdú fou homenatjat a l'IEC el 29 de setembre de 2015 amb una jornada d'estudi que organitzà la Secció Filològica.

Carles Miralles fou recordat amb la celebració del II Simposi Internacional «Mites clàssics en la literatura catalana moderna i contemporània», que li fou dedicat, organitzat per l'Aula Carles Riba (1 i 2 d'octubre de 2015). Així mateix, la Secció Filològica organitzà la sessió de l'IEC en memòria seva el 28 de gener de 2016.

Joan Solà fou recordat de nou amb la convocatòria de la quarta edició del Premi Internacional de Recerca en Filologia Catalana Joan Solà. Així mateix, el 13 de novembre de 2015 es va celebrar la I Jornada Joan Solà, organitzada pel Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona, amb motiu del cinquè aniversari de la seva mort.

Rafael Caria fou homenatjat a l'Alguer amb uns jardins que duen el seu nom, inaugurats el 24 d'octubre de 2015.

Antoni M. Badia i Margarit fou recordat amb una sessió en memòria el 12 de novembre de 2015 (vegeu l'apartat d'activitats públiques). El Col·legi de Doctors i Llicenciats en Ciències i Lletres de Catalunya li va dedicar, juntament amb Joaquim Molas, les I Jornades de Llengua i Literatura: «L'expressió escrita entre l'alumnat de secundària», celebrades els

dies 2 i 3 d'octubre de 2015. Així mateix, per voluntat d'Antoni M. Badia i Margarit, l'IEC ha rebut una donació d'objectes personals seus, fins ara dipositats a la Biblioteca de Catalunya.

Ramon Amigó ha estat homenatjat amb la creació del Premi Ramon Amigó per a treballs de recerca que tinguin com a objectiu la confecció d'inventaris de noms de lloc i de persona, convocat per la URV, a través de la seva Fundació i el Departament de Filologia Catalana, i amb el suport de la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya.

Activitats

Les activitats més destacables de la Secció Filològica durant el curs han estat, per ordre cronològic, les següents:

El 18 de setembre de 2015 es va presentar a l'IEC el llibre *Estudis medievals en homenatge a Curt Wittlin*, en un acte organitzat per la Secció Filològica i l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana. Hi van intervenir el president de l'IEC, la presidenta de la Secció, els senyors Joan Rafael Ramos, Germà Colón i August Bover, i la senyora Lola Badia.

El 29 de setembre de 2015 es va celebrar una jornada en honor de Francesc Vallverdú, coordinada pels senyors Joan Martí i Castell i Miquel Àngel Pradilla. Hi van participar, ultra els coordinadors, el president de l'IEC, la presiden-

ta de la Secció Filològica, les senyores Carme Vilaginés i Mila Segarra, i els senyors Joan A. Argenter, Josep Gifreu, Georg Kremnitz, Joaquim Mallafre, Josep Piera i Emili Boix.

El 30 de setembre de 2015 l'IEC va acollir la presentació del *Diccionari grec-català*, d'Enciclopèdia Catalana, en un acte que va comptar amb les intervencions de la presidenta de la Secció Filològica, la directora general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, les senyores Núria Bort (Enciclopèdia Catalana) i Montserrat Jufresa (Societat Catalana d'Estudis Clàssics), i els senyors Francesc Guardans (Institut Cambó) i Francesc J. Cuartero (director de l'obra). Fou un acte organitzat amb la col·laboració de la Secció Filològica i de la Societat Catalana d'Estudis Clàssics.

Les Jornades de la Secció Filològica del 2015 es van celebrar els dies 9 i 10 d'octubre a Ceret, organitzades amb l'Institut Franco-Català Transfronterer de la Universitat de Perpinyà, amb la col·laboració de la vila de Ceret, el Consell Departamental dels Pirineus Orientals, la Casa de la Generalitat de Catalunya a Perpinyà i la vila de Perpinyà, i amb el patrocini de l'Obra Social La Caixa. A la Sala de la Unió, s'hi van fer dues sessions acadèmiques amb les intervencions de Joan Veny («Sobre l'origen de l'ictiònim 'revalla', morralla»), Jean-Paul Escudero («La terra i l'aigua en alguns noms de lloc del Vallespir»), Gentil Puig Moreno («Si-

tuació de la llengua a la Catalunya del Nord, el Vallespir i Ceret»), Cinto Carrera («Un xic, un poc, una mica: la llengua entre simbiosi i ambigüitat»), José Enrique Gargallo («Refrans meteorològics i variació diatòpica a la Catalunya del Nord»), Nicolas Berjoan («Les catalanes d'un Tal, reflexions sociohistòriques»), Eric Forcada («El nord de Catalunya com a origen de la modernitat artística, 1890-1945»), Claudi Balaguer («Perillós, l'Occitània perduda de Catalunya»), August Bover («Josep Sebastià Pons i la música»), Nicolau Dols («Actualitat de l'esperanto. Notes des de Ceret, porta d'entrada del moviment esperantista als Països Catalans / Estanteco de esperanto. Notoj el Sereto, enirejo de la esperantomovada en la Kataluna Landaro»), Miquel Arnaudies («El museu d'art de Ceret, ahir i avui») i Alà Baylac-Ferrer («1915-2015: un segle d'agonia, i ara què?»). Les sessions acadèmiques es van tancar amb un col·loqui amb el públic assistent.

El II Seminari de Formació del Personal de la Secció Filològica es va fer els dies 14 i 15 d'octubre de 2015, amb el títol «A l'entorn del lèxic: aspectes normatius i treball aplicat als diccionaris», a càrrec del senyor Luis Fernando Lara, professor investigador del Centro de Estudios Lingüísticos y Literarios d'El Colegio de México. Es van fer sessions sobre norma i normativitat (dia 14) i sobre aspectes de la nova lexicografia mexicana (dia 15).

El 23 d'octubre de 2015 es va presentar l'obra *Onomàstica de Valls i els seus agregats de Fontscaldes, Masmulets i Picamoixons*, dels senyors Miquel S. Jassans i Moisès Selfa (col·lecció «Treballs de l'Oficina d'Onomàstica»), a l'Institut d'Estudis Vallencs. Hi van participar els autors i el senyor Josep Moran, director de l'Oficina d'Onomàstica.

El 12 de novembre es va celebrar a l'IEC la sessió en memòria d'Antoni M. Badia i Margarit (1920-2014). Hi van intervenir el president de l'IEC, la presidenta de la Secció Filològica, la senyora Montserrat Badia i els senyors Antoni Ferrando, Joan Miralles i Joaquim Rafel (coordinadors de l'acte), Joan Martí i Castell, Jordi Carbonell, Josep Massot, Josep Moran, Vicent Pitarch i Joan Veny.

La Secció va participar en la campanya «El neologisme del 2015», organitzada amb l'Observatori de Neologia de la UPF, amb la col·laboració del programa *La Tribu*, de Catalunya Ràdio. La paraula guanyadora, candidata a formar part del DIEC2, es va fer pública el 12 de gener de 2016 i va ser *dron*.

El 28 de gener de 2016 es va celebrar la sessió en memòria de Carles Miralles, amb les intervencions del president de l'IEC i de la presidenta de l'SF; de Laura Borràs, directora de la Institució de les Lletres Catalanes; d'Eulàlia Miralles; de Montserrat Jufresa, i dels membres de la Secció Mariàngela Vilallonga, Joan A. Argenter, Jaume Cabré,

Joaquim Mallafrè i Josep Piera. L'acte comptà amb l'actuació musical de Victòria Fernández (violí) i Paul Perera (piano).

El 3 de març, la presidenta de la Secció Filològica va fer la conferència «Projectes nous de la Secció Filològica: gramàtica, diccionari i estàndards», al Club del Diario de Mallorca, organitzada per la Delegació de l'IEC. La directora general de Política Lingüística del Govern de les Illes Balears en va fer la presentació.

El 9 de març es va fer la presentació de material divulgatiu del projecte de vocabulari bàsic del corpus de la llengua de signes catalana, en un acte organitzat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. A més de materials elaborats per la FESOCA, a proposta de la presidenta de la Secció s'hi va presentar el portal de la gramàtica i el lèxic de la llengua de signes catalana que s'elabora a l'IEC.

El 10 de març es van presentar a l'IEC, en un acte organitzat amb l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, l'obra *La neologia lèxica catalana*, editada per Judit Freixa, Elisenda Bernal i M. Teresa Cabré, i el número 59 de la revista *Caplletra*.

El 9 de juny es va fer el III Seminari de Formació del Personal de la Secció Filològica: «Les col·locacions des de la lexicografia, la lexicologia i la gramàtica», a càrrec del senyor Ignacio Bosque, professor de la Universitat Complutense de Madrid i membre de la RAE.

Una activitat important d'aquest curs ha estat la posada en marxa del pla establert per L'Acadèmia Oberta als Ensenyants. La primera actuació ha estat la presentació de la *Gramàtica de la llengua catalana* de l'IEC als ensenyants de primària i de secundària de les Balears, perquè en coneguin els continguts i les novetats abans de la publicació. Junt amb el Govern balear es van organitzar tres sessions dins una jornada formativa en què també es va presentar la guia per a l'elaboració del projecte lingüístic de centre del Govern balear: a Palma (30 de maig); a Eivissa (31 de maig), i a Menorca, a Alaior (7 de juny).

En el context de L'Acadèmia Oberta, el 29 de juny de 2016 es va fer la segona trobada de representants de la Secció Filològica amb un grup d'assessors lingüístics dels mitjans de comunicació i els divulgadors lingüístics. Gemma Rigau, presidenta de la Comissió de Gramàtica, i Manuel Pérez Saldanya, director de l'Oficina de Gramàtica, hi van presentar la *Gramàtica de la llengua catalana*; Vicent Pitarch, coordinador del Grup de treball d'Ortografia, hi va presentar la nova *Ortografia catalana*.

Una altra iniciativa destacada d'aquest curs ha estat la difusió pública de la *Gramàtica de la llengua catalana*, amb les presentacions als ensenyants i als assessors lingüístics suara esmentades i amb les exposicions per part de Gemma Rigau i Manuel Pérez Saldanya a la

VI Trobada de la Titulació de Llengua i Literatura Catalanes de la UOC, organitzada per aquesta universitat, amb la col·laboració de l'IEC, que va acollir l'acte (27 de febrer de 2016), i al curs per a professorat de secundària «Recursos i estratègies per a l'ensenyament de la gramàtica a secundària», organitzat per l'Institut de Ciències de l'Educació i el Centre de Lingüística Teòrica de la Universitat Autònoma de Barcelona (27 de juny de 2016).

La Secció Filològica ha col·laborat en l'organització de les activitats d'altres institucions, com les següents: l'homenatge a Pompeu Fabra a Sant Feliu de Codines, organitzat per l'Ajuntament d'aquesta vila, amb la col·laboració de l'IEC i Òmnium Cultural (22 i 24 de gener de 2016); el tercer col·loqui *Mirades de la ciència sobre el temps. El cicle de la vida*, organitzat per la Universitat de Barcelona (19 i 20 de maig); el cicle de seminaris sobre la llengua aragonesa, organitzat per la Colla de Charradors O Corrinxe (del gener al juliol del 2016), i les jornades sobre les comarques catalanoparlants de l'Aragó *Llengua i territori* (2, 8, 10, 17 i 19 de juny de 2016).

Diversos membres i tècnics de la Secció Filològica han participat en activitats relacionades amb la llengua i la cultura catalanes arreu del món. Les més significatives han estat el VI Seminari de la Llengua de Signes Catalana, organitzat per la FESOCA (3 de juny de 2016) i les tren-

tenes Jornades Internacionals per a Professors de Català a l'Exterior, organitzades per l'IRL (URV, del 18 al 21 de juliol).

La Secció Filològica ha acollit la visita de grups universitaris i d'investigadors que han sol·licitat conèixer les seves activitats i funcions, especialment en re-

cerca i normativa lingüística. El dia 5 d'abril de 2016 es va rebre un grup d'estudiants de filologia catalana de la Universitat de València amb el professor Andreu Sentí, i el 6 de maig de 2016, un grup d'estudiants de filologia catalana de la UAB amb el professor Daniel Casals.

Membres

Joan A. Argenter i Giral	3.11.1989 Lingüística i sociolingüística
M. Teresa Cabré i Castellví	3.11.1989 Lexicologia i lexicografia
Jaume Cabré i Fabré	19.6.2000 Escriptor
Oriol Camps i Giral	18.1.2016 Codificació i estandardització
Jordi Carbonell i de Ballester	19.5.1972; emèrit des del 23.4.1994 († 22.8.2016) Història social de la llengua, història de la literatura i gramàtica
Germà Colón Domènech*	7.6.1993; emèrit des del 30.11.1998 Filologia romànica, lexicografia i edició de textos
Maria Josep Cuenca Ordinyana	13.6.2005 Gramàtica

* Fou membre corresponent d'aquesta Secció des del 25.2.1966 fins al 7.6.1993.

Nicolau Dols i Salas	19.5.2014 Fonètica i fonologia
Antoni Ferrando i Francès	22.3.1985 Història de la llengua
Josep Gifreu i Pinsach	22.11.1993; emèrit des del 31.10.2014 Sociolingüística i polítiques de comunicació
Albert Jané i Riera	19.6.2000; emèrit des del 19.6.2001 Gramàtica
Mercè Lorente i Casafont	18.1.2016 Lexicologia, lexicografia, terminologia i fraseologia
Joaquim Mallafrè i Cavaldà	21.5.1991; emèrit des del 2.6.2011 Traductor i escriptor
Isidor Marí i Mayans	3.11.1989 Sociolingüística
Joan Martí i Castell	23.10.1992; emèrit des del 17.11.2015 Lingüística diacrònica, història de la llengua, sociolingüística i lexicografia
Josep Martines Peres	13.6.2005 Lexicografia
Joan Miralles i Monserrat	14.6.1985; emèrit des del 15.11.2015 Història de la llengua, onomàstica i literatura popular
Aina Moll i Marquès	22.11.1993; emèrita des del 14.8.2000 Lingüística

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Brauli Montoya Abat	17.6.2002 Sociolingüística
Josep Moran i Ocerinjauregui	22.5.1995; emèrit des del 22.12.2014 Onomàstica i lingüística històrica
Josep M. Nadal i Farreras	23.2.2009 Història de la llengua
Vicent Pascual Granell	25.2.2013; emèrit des del 25.2.2014 Educació plurilingüe i intercultural
Manuel Pérez Saldanya	9.6.1997 Gramàtica
Joan Peytavi Deixona	28.2.2005 Onomàstica
Josep Piera Rubio	28.2.2005 Escriptor
Vicent Pitarch i Almela	14.6.1985; emèrit des del 5.11.2012 Sociolingüística
Lluís B. Polanco i Roig	27.11.1989 Sociolingüística i lingüística
Miquel Àngel Pradilla Cardona	13.6.2005 Sociolingüística (variació i planificació)
Joaquim M. Puyal	21.12.2009 Teoria de la comunicació
Pere J. Quetglas i Nicolau	15.2.2016 Filologia llatina

Joaquim Rafel i Fontanals	24.10.1984; emèrit des del 13.10.2013 Fonètica i lexicografia
Gemma Rigau i Oliver	17.6.2002 Sintaxi i semàntica
Mila Segarra i Neira	28.2.2005 Gramàtica i història de la normativa
Màrius Serra i Roig	25.2.2013 Escriptor i traductor
Ramon Sistac i Vicén	14.12.1998 Dialectologia
Josep Vallverdú i Aixalà	21.5.1991; emèrit des del 9.7.1993 Escriptor
Joan Veny i Clar	17.11.1978; emèrit des del 22.8.2002 Dialectologia i història de la llengua
Pere Verdaguer i Juanola	7.6.1993; emèrit des del 9.4.1999 Lingüística i literatura
Mariàngela Vilallonga Vives	28.2.2005 Filologia clàssica

Membres corresponents

Cosme Aguiló Adrover	12.6.2006 Toponímia, dialectologia i etimologia (Santanyí)
Robert Archer	19.6.2000 Hispanista medievalista (Regne Unit)

	DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA
Francesc Ballone	18.3.2013 Fonètica (L'Alguer)
Alà Baylac-Ferrer	20.6.2016 Sociolingüística (Perpinyà)
Joan Beltran i Cavaller	20.6.2016 Didàctica de la llengua (Tortosa)
Denise Boyer	27.6.2011 Literatura (França)
Michel Contini	28.2.2006 Dialectologia (França)
Jordi Joaquim Costa i Costa	28.2.2006 Dialectologia (França)
Kálmán Faluba	23.11.1992 Lingüística (Hongria)
José Enrique Gargallo Gil	19.5.2014 Lingüística romànica (Barcelona)
Manuel González González	21.12.2009 Lingüística (Santiago de Compostel·la)

Maria Grossmann	18.3.2013 Lingüística (Itàlia)
Joseph Gulsoy	6.6.1994 Gramàtica històrica (Canadà)
Georg Kremnitz	16.6.2014 Lingüística (Àustria)
Joan F. López Casasnovas	28.2.2006 Cultura catalana a Menorca (Ciutadella)
Jordi Mir i Parche	20.6.2016 Lingüística (Trepç)
Bob de Nijs	19.6.2000 Poeta i novel·lista (Bèlgica)
José Antonio Pascual Rodríguez	9.6.1997 Lexicografia (Madrid)
Josep Quer i Villanueva	28.2.2006 Llengua de signes catalana (Veneçuela - Barcelona)
Artur Quintana i Font	28.2.2006 Llengua i literatura catalanes (La Franja - Barcelona)

DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA

	DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA
Lídia Rabassa Areny	28.2.2006 Dialectologia (Tolosa de Llenguadoc)
Philip D. Rasico	9.6.1997 Llengua i literatura (Estats Units)
Enric Ribes i Marí	12.6.2006 Toponímia (Eivissa)
Beatrice Schmid	9.6.1997 Lingüística (Suïssa)
Giuseppe Tavani	23.11.1992 Literatura catalana medieval (Itàlia)
Andrés Urrutia Badiola	21.12.2009 Lèxic jurídic (Bilbao)
Max Woodfield Wheeler	9.6.1997 Fonologia i morfologia (Regne Unit)
Curt Wittlin	9.6.1997 Filologia romànica (Suïssa)
Alan Yates	28.2.2006 Llengua i literatura (Regne Unit)

Marie Claire Zimmermann

DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA

9.6.1997

Poesia d'Ausiàs March

(França)

Secció de Filosofia i Ciències Socials

Crònica

La composició actual de la Secció de Filosofia i Ciències Socials (SFCS) és de dinou membres numeraris, trenta-dos d'emèrits i dotze de corresponents, que s'adscriuen en les diverses àrees d'especialitat: filosofia, dret, economia, geografia i demografia, pedagogia, psicologia, comunicació, antropologia, sociologia i ciència política.

Durant el curs han estat nomenats dos nous membres numeraris: Lluís Jou i Mirabent i Jaume Mensa i Valls, i quatre nous membres corresponents: Carles Boix i Serra, Anthony Bonner, Martina Camiade i José María Murià Rouret. Han passat a ésser emèrits Enric Argullol i Murgadas, Carles A. Gasòliba i Böhm, Josep M. Panareda Clopés i Josep-Maria Terricabras i Noguera. La Secció ha hagut de lamentar la pèrdua de Joaquim Muns i Albuixech, que traspassà el 2 de novembre de 2015.

A partir del 18 de gener de 2016, el Consell de Govern de la Secció restà configurat de la manera següent: Maria Corominas i Piulats, presidenta; Josep M. Panareda Clopés, vicepresident; Joaquim Arnau Querol, secretari, i Maria Dolors Garcia Ramon, tresorera.

La interdisciplinarietat és una de les característiques de la Secció i un dels aspectes que el nou Consell de Govern vol promocionar. En aquest sentit, tant per a

les sessions acadèmiques com també per a les iniciatives en l'àmbit de la recerca, l'objectiu del nou equip és fomentar treballs i activitats que tinguin caràcter transversal i en què conflueixin les aportacions de les diverses àrees. Una altra de les línies de treball del nou equip és promoure la participació de les societats filials a la Secció i reforçar-ne els lligams. Les activitats inclouen el foment de la difusió de la recerca realitzada pels membres de la Secció i per les societats filials, el manteniment de les sessions acadèmiques, la continuïtat de les sessions de recepció de nous membres obertes al públic, la promoció dels premis de l'SFCS i de les seves societats filials inclosos en el *Cartell de premis* de l'IEC, i la potenciació de les publicacions en línia.

La Secció ha celebrat quinze sessions plenàries: vuit d'ordinàries i set d'extraordinàries d'electors que s'han dedicat, d'acord amb la normativa interna de la Secció, a la presentació i a la votació de candidats a membres numeraris.

S'han presentat les comunicacions científiques següents: «Les percepcions dels castellanoparlants sobre la televisió pública a Catalunya. Implicacions en el context polític actual» (octubre de 2015), «Reflexió i debat sobre la funció i el rol de la Secció» (novembre de 2015), «Etapas d'una crisi: orígens, claus explicatives

i noves propostes (desembre de 2015), «Aproximació a Ramon Llull» (gener de 2016), «El Banc dels aliments: lluita contra el malbaratament agroalimentari i contra la fam del nostre entorn» (febrer de 2016), «El Termòmetre Lingüístic i el Marc d'Ensenyament de Llengües Vives» (març de 2016) i «Educació. La transformació silenciosa» (juny de 2016).

El 15 de desembre de 2015, Carles-Enric Riba Campos pronuncià el discurs de recepció com a nou membre de l'IEC, titulat «Veritat i objectivitat en les ciències socials: podem demanar una ciència social relativista?».

Pel que fa a les activitats de la Secció destaquen, entre d'altres, la sessió en memòria a Joan Triadú (1921-2010), que tingué lloc a l'IEC el 17 de desembre de 2015; la presentació a l'IEC del llibre *La ciudad en movimiento. Crisis social y respuesta ciudadana*, d'Oriol Nel·lo, membre de l'IEC, publicat per Díaz & Pons Editores, a càrrec de Joaquim Brugué, catedràtic de ciència política de la Universitat Autònoma de Barcelona (9 de desembre), i les quatre taules rodones amb el títol *Al voltant del fenomen 'El Bulli'*, organitzades juntament amb l'Acadèmia Catalana de Gastronomia i Nutrició, en què participaren Jordi Montaña i Isa Moll, professors del Departament de Direcció de Màrqueting d'ESADE; Toni Massanés, periodista i crític gastronòmic; Pau Arenós, crític gastronòmic i director del dominical *d'El Periódico*; Ferran Adrià, cuiner; Vicent

Todolí, exdirector d'importants museus d'art del món; Miquel Espinet, expresident de l'Acadèmia Catalana de Gastronomia i Nutrició, i Jordi Tresserras Juan, director de la Càtedra UNESCO sobre Cultura, Turisme i Desenvolupament a la Universitat de Barcelona (14 i 21 d'octubre, 18 de novembre i 1 de desembre).

Premis i distincions

Diversos membres de la Secció han rebut premis i distincions: Salvador Giner fou investit doctor *honoris causa* per la Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED) (21 de gener de 2016); Enric Argullol i Josep-Enric Rebés van ser guardonats amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (26 d'abril de 2016); Octavi Fullat va rebre el Premi Blanquerna d'Educació 2016, atorgat per la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna - Universitat Ramon Llull (25 de maig de 2016); Maria Dolors Garcia Ramon va ser distingida amb el Premi Vautrin-Lud 2016 i l'IGU Lauréat d'Honneur, que atorga la Unió Geogràfica Internacional (IGU) (agost de 2016). Martina Camiade, membre corresponent de la Secció, va ser nomenada nova delegada de la Presidència de l'IEC a Perpinyà, l'1 de maig de 2016.

Publicacions

Aquest curs s'ha publicat el número 5 (2015) de la *Catalan Social Sciences Review*, la revista editada per la Secció.

Membres

Gabriel Amengual Coll	28.2.2006; emèrit des del 25.1.2013 Filosofia
Enric Argullol i Murgadas	1.2.1991; emèrit des del 12.2.2016 Dret administratiu
Joaquim Arnau Querol	16.6.2008; emèrit des del 27.9.2014 Psicopedagogia del llenguatge
Joan Becat i Rajaut	15.11.1991; emèrit des del 29.6.2011 Geografia
Josep M. Bricall i Masip	28.2.2006; emèrit des del 28.2.2007 Economia
Anna Cabré i Pla	29.3.2010; emèrita des del 18.10.2013 Demografia
Salvador Cardús i Ros	16.6.2008 Sociologia
Jaume Casals i Pons	27.6.2011 Filosofia
Josep M. Casasús i Guri	7.5.1990; emèrit des del 31.7.2014 Teoria del periodisme
Antoni Joan Colom Cañellas	14.6.2004 Teoria i història de l'educació
Maria Corominas i Piulats	16.6.2008 Estructura i polítiques de comunicació
Jordi Cots i Moner	13.2.1987; emèrit des del 17.2.2003 Dret de família

Josepa Cucó i Giner	27.6.2011 Antropologia
Joan Egea i Fernández	27.2.2012 Dret civil
Joan Estruch i Gibert	20.12.1995; emèrit des del 24.7.2013 Sociologia de la religió
Octavi Fullat i Genís	20.12.1995; emèrit des del 12.1.1998 Filosofia de l'educació
Jordi Galí i Garreta	23.2.2009 Teoria macroeconòmica i economia monetària
Maria Dolors Garcia Ramon	28.2.2006; emèrita des del 7.11.2013 Geografia i gènere
Carles A. Gasòliba i Böhm	12.1.1979; emèrit des del 22.11.2015 Economia
Salvador Giner de San Julián	22.5.1995; emèrit des del 10.2.2004 Sociologia
Josep González-Agàpito i Granell	15.11.1991 Teoria i història de l'educació
Jaume Guillamet Lloveras	15.12.2014 Història del periodisme
Lluís Jou i Mirabent	15.2.2016 Dret
Pere Lluís Font	7.5.1990; emèrit des de l'1.5.2004 Història de la filosofia

	DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT
Andreu Mas-Colell	13.6.2005; emèrit des del 29.6.2014 Economia
Jaume Mensa i Valls	15.2.2016 Filosofia medieval
Joan-Francesc Mira i Casterà	14.6.1999; emèrit des del 3.12.2009 Antropologia cultural
Isidre Molas i Batllori	22.11.1993; emèrit des del 12.10.2010 Dret constitucional
Miquel de Moragas i Spà	7.5.1990; emèrit des del 9.6.2013 Teoria de la comunicació
Joaquim Muns i Albuixech	13.2.1987; emèrit des del 25.6.2005 († 2.11.2015) Economia internacional
Josep M. Muntaner i Pasqual	12.1.1979; emèrit des del 27.4.2009 Economia
Oriol Nel·lo i Colom	23.2.2009 Geografia
Joan Nogué i Font	17.3.2014 Geografia humana
Josep Olesti i Vila	15.12.2014 Filosofia
Josep M. Panareda Clopés	28.2.2006; emèrit des del 13.9.2015 Biogeografia
Àngels Pascual de Sans	28.2.2006; emèrita des del 3.12.2008 Estudis de població

Josep Perarnau i Espelt	7.5.1990; emèrit des del 8.7.1998 Filosofia
Jaume de Puig i Oliver	16.6.2008; emèrit des del 6.9.2014 Filosofia i textos medievals
Josep-Enric Rebés i Solé	16.6.2008; emèrit des del 10.3.2010 Dret
Ferran Requejo i Coll	2.3.2015 Ciència política
Carles-Enric Riba i Campos	27.6.2011 Psicologia
Encarna Roca i Trias	22.5.1995; emèrita des del 26.4.2014 Dret civil
Vicenç M. Rosselló i Verger	1.2.1991; emèrit des del 12.9.2001 Geografia
Xavier Rubert de Ventós	13.6.2005; emèrit des de l'1.9.2009 Estètica
Francesca Soledat Segura Beltrán	22.6.2015 Geografia
Antoni Serra i Ramoneda	13.2.1987; emèrit des del 20.7.2003 Economia de l'empresa
Carlota Solé i Puig	7.5.1990; emèrita des de l'11.12.2014 Sociologia de les migracions i de les organitzacions (empresarials), estructura i canvi social (modernització)
Josep-Maria Terricabras i Nogueras	22.5.1995; emèrit des del 12.7.2016 Filosofia

Ricard Torrents i Bertrana	14.6.1999; emèrit des del 10.1.2007 Educació universitària i filosofia de l'educació
Joan Vilà-Valentí	29.1.1990; emèrit des del 29.3.1995 Geografia regional i didàctica de la geografia
Carles Viver i Pi Sunyer	27.2.2012 Dret
Xavier Vives i Torrents	27.6.2011 Economia

Membres corresponents

Francesc Badia Gomis	18.3.2013 Dret (Andorra)
Isidre Bartumeu Martínez	18.3.2013 Dret (Andorra)
Anthony Bonner	15.2.2016 Ramon Llull (Mallorca)
Carles Boix i Serra	18.1.2016 Ciència política (Estats Units)
Martina Camiade Boyer	15.2.2016 Estudis transfronterers (Perpinyà)

Montserrat Guibernau i Berdun

DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA

27.6.2011

Sociologia
(Regne Unit)

Christer Laurén

17.3.2014

Filologia medieval
(Finlàndia)

Ambler H. Moss

16.6.2008

Política internacional
(Estats Units)

Carlos-Ulises Moulines Castellví

16.6.2008

Filosofia
(França)

José María Murià Rouret

18.1.2016

Història de Jalisco
(Mèxic)

Antoni Nughes

17.3.2014

Cultura algueresa
(L'Alguer)

Miquela Valls

23.2.2009

Humanitats
(Perpinyà)

IV. Memòria econòmica

La informació que es presenta es divideix en tres apartats:

- informació dels estats comptables a 31 de desembre de 2015;
- informació sobre la liquidació del pressupost del 2015;
- informació sobre el pressupost del 2016.

1. Informació dels estats comptables i del balanç de situació el 31 de desembre de 2015

Els comptes anuals de l'exercici 2015 han estat confeccionats a partir dels registres comptables de l'Institut, seguint els principis de comptabilitat generalment acceptats, per tal de presentar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'Institut.

El balanç adjunt presenta les xifres del darrer exercici tancat per tal de facilitar-ne la comparació. Les bases d'elaboració, els principis comptables i les normes de valoració han estat aplicats de manera homogènia.

Balanç de situació el 31 de desembre del 2015 (expressat en €)

<i>Actiu</i>	<i>Exercici 2015</i>	<i>Exercici 2014</i>
A) ACTIU NO CORRENT	8.047.915,13	8.303.078,79
I. Immobilitzat intangible	32.837,55	44.791,47
1. Aplicacions informàtiques	32.837,55	44.791,47
II. Immobilitzat material	7.957.545,00	8.258.287,32
1. Terrenys	0,00	0,00
2. Construccions	2.530.266,51	2.586.272,96
3. Instal·lacions tècniques	5.108.978,31	5.322.391,35
4. Maquinària	551,17	603,75
5. Mobiliari	200.053,32	239.503,10
6. Equips per a processament de la informació	110.282,10	101.913,13
7. Altre immobilitzat	7.413,59	7.603,03
III. Inversions financeres a llarg termini	57.532,58	0,00
1. Altres actius financers	57.532,58	0,00
B) ACTIU CORRENT	5.365.440,98	5.611.250,93
I. Actius no corrents mantinguts per a la venda	935.819,84	935.819,84
II. Existències	295.184,96	234.548,06
1. Primeres matèries	1.409,57	580,95
2. Béns destinats a les activitats	293.775,39	233.967,11
III. Usuaris, patrocinadors i deutors de les activitats i altres comptes a cobrar	3.029.919,86	3.455.407,09
1. Usuaris i deutors per vendes i prestació de serveis	75.110,70	104.983,86
2. Patrocinadors i altres deutors de les activitats	205.777,01	391.055,72
3. Altres crèdits amb les administracions públiques	2.749.032,15	2.959.367,51
IV. Inversions financeres a curt termini	194.590,14	243.629,69
1. Valors representatius de vendes	109.119,45	0,00
2. Altres actius financers	85.470,69	243.629,69
V. Periodificacions a curt termini	17.728,71	15.666,49
VI. Efectiu i altres actius líquids equivalents	892.197,47	726.179,76
1. Tresoreria	892.197,47	726.179,76
TOTAL ACTIU	13.413.356,11	13.914.329,72

Balanç de situació el 31 de desembre del 2015 (expressat en €)

<i>Patrimoni net i passiu</i>	<i>Exercici 2015</i>	<i>Exercici 2014</i>
A) PATRIMONI NET	10.730.583,78	10.829.395,69
A-1) Fons propis	1.966.538,41	1.966.538,41
I. Fons dotacionals o fons socials	1.966.538,41	1.966.538,41
1. Fons dotacionals o fons socials	1.966.538,41	1.966.538,41
II. Excedent de l'exercici	0,00	0,00
A-2) Subvencions, donacions i llegats rebuts	8.764.045,37	8.862.857,28
I. Subvencions oficials de capital	6.931.455,19	6.989.938,94
II. Donacions i llegats de capital	1.200.307,53	1.186.303,73
III. Altres subvencions, donacions i llegats	632.282,65	686.614,61
B) PASSIU NO CORRENT	852.775,49	1.144.581,84
I. Provisions a llarg termini	0,00	0,00
1. Provisions per responsabilitats	0,00	0,00
2. Altres provisions	0,00	0,00
II. Deutes a llarg termini	852.775,49	1.144.581,84
1. Deutes amb entitats de crèdit	852.775,49	1.109.772,31
2. Altres passius financers	0,00	34.809,53
C) PASSIU CORRENT	1.829.996,84	1.940.352,19
I. Deutes a curt termini	256.546,45	413.187,82
1. Deutes amb entitats de crèdit	256.546,45	413.187,82
2. Altres passius financers	0,00	0,00
II. Deutes amb entitats del grup i associades a curt termini	279.049,46	256.000,44
III. Creditors per activitats i altres comptes a pagar	1.199.027,38	1.243.069,53
1. Proveïdors	174.182,20	284.766,30
2. Creditors diversos	661.825,41	601.218,97
3. Personal (remuneracions pendents de pagament)	98.321,55	102.620,68
4. Passius per impost corrent i altres deutes amb les administracions públiques	264.698,22	254.463,58
IV. Periodificacions a curt termini	95.373,55	28.094,40
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	13.413.356,11	13.914.329,72

2. Informació sobre la liquidació del pressupost de l'exercici 2015

E l pressupost per a l'exercici 2015 fou aprovat pel Ple de l'Institut celebrat el dia 15 de desembre de 2014.

La liquidació del pressupost va ser aprovada pel Ple de l'Institut el 14 de març de 2016. Aquesta liquidació incorpora l'execució dels ingressos i les despeses previstes en el pressupost de l'IEC, així com els ingressos i les despeses provinents de l'activitat de les 28 societats filials de l'Institut d'Estudis Catalans.

El superàvit d'1.758.304,43 euros amb què es liquida el pressupost és conseqüència dels romanents positius que han generat els projectes de recerca finalistes de caràcter plurianual que ja han incorporat tots els seus ingressos, l'activitat dels quals ha de continuar més enllà de desembre del 2015.

Resum per capítols de la liquidació del pressupost d'ingressos de l'any 2015 (incloent-hi les societats filials) i resultat de l'exercici 2015

	Pressupost 2015	% s/total	Liquidació 2015	% s/total	Estat d'execució 2015	% s/presupost
Capítol 3. Ingressos propis	885.065,12	10,09 %	1.038.036,85	11,70 %	152.971,73	117,28 %
Capítol 4. Transferències corrents	4.822.523,13	54,99 %	4.818.934,82	54,30 %	-3.588,31	99,93 %
Capítol 5. Ingressos patrimonials	56.474,63	0,64 %	32.125,92	0,36 %	-24.348,71	56,89 %
Capítol 6. Inversions reals	0,00	0,00 %	0,00	0,00 %	0,00	—
Capítol 7. Transferències de capital	1.162.460,74	13,26 %	1.143.181,34	12,88 %	-19.279,40	98,34 %
Capítol 8. Variació d'actius financers	1.842.797,99	21,01 %	1.842.797,99	20,76 %	0,00	100,00 %
Capítol 9. Variació de passius financers	0,00	0,00 %	0,00	0,00 %	0,00	0,00 %
TOTAL DEL PRESSUPOST D'INGRESSOS	8.769.321,61	100,00 %	8.875.076,92	100,00 %	105.755,31	101,21 %

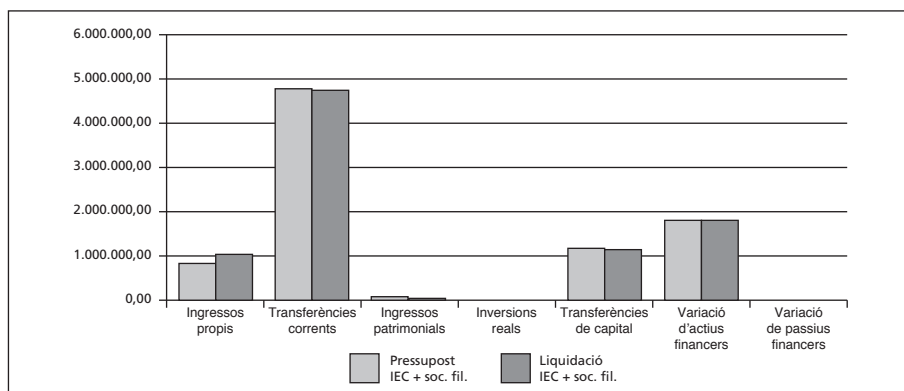
Resum per capítols de la liquidació del pressupost de despeses de l'any 2015 (incloent-hi les societats filials) i resultat de l'exercici 2015

	<i>Pressupost 2015</i>	<i>% s/total</i>	<i>Liquidació 2015</i>	<i>% s/total</i>	<i>Estat d'execució 2015</i>	<i>% s/pressupost</i>
Capítol 1. Remuneracions de personal	3.678.881,30	41,95 %	3.676.216,58	51,66 %	-2.664,72	99,93 %
Capítol 2. Despeses de béns corrents i serveis	2.519.062,75	28,73 %	2.041.567,17	28,69 %	-477.495,58	81,04 %
Capítol 3. Despeses financeres	42.561,18	0,49 %	35.901,27	0,50 %	-6.659,91	84,35 %
Capítol 4. Transferències corrents	266.989,28	3,04 %	274.949,15	3,86 %	7.959,87	102,98 %
Capítol 6. Inversions reals	2.007.614,62	22,89 %	833.925,83	11,72 %	-1.173.688,79	41,54 %
Capítol 9. Variació de passius financers	254.212,49	2,90 %	254.212,49	3,57 %	0,00	100,00 %
TOTAL DEL PRESSUPOST DE DESPESES	8.769.321,61	100,00 %	7.116.772,49	100,00 %	-1.652.549,12	81,16 %

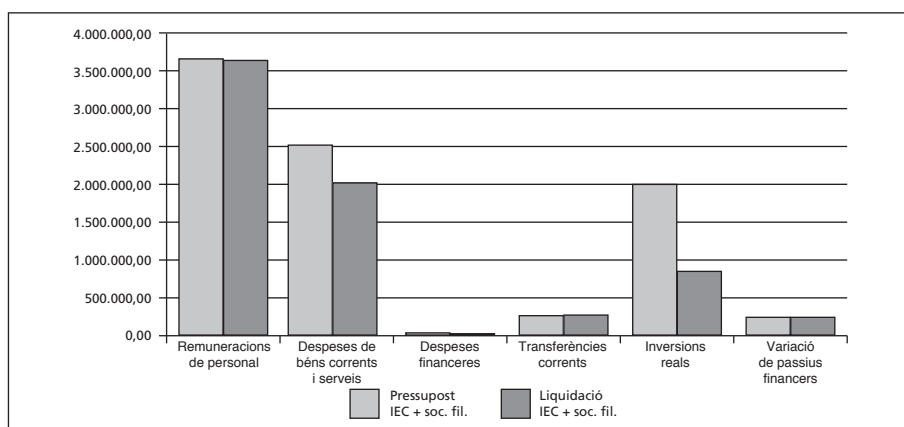
Romanent de l'exercici 2015 (incloent-hi les societats filials)

Total ingressos 2015	8.875.076,92
Total despeses 2015	7.116.772,49
ROMANENT TEÒRIC 2015	1.758.304,43

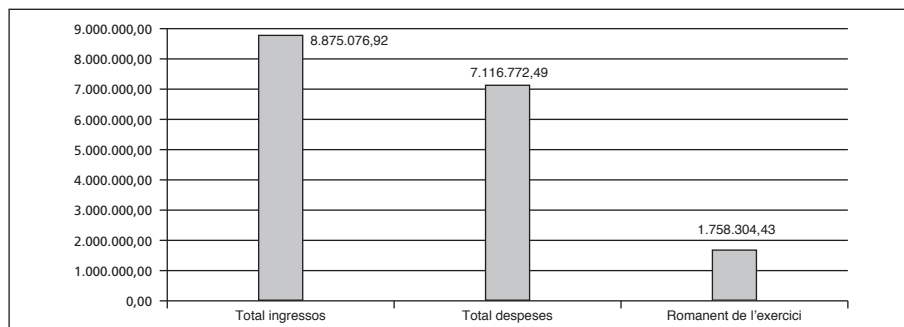
*Resum per capítols de la liquidació del pressupost d'ingressos de l'exercici 2015
(incloent-hi les societats filials)*

*Resum per capítols de la liquidació del pressupost de despeses de l'exercici 2015
(incloent-hi les societats filials)*

Romanent de l'exercici 2015 (incloent-hi les societats filials)

*Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació
del pressupost d'ingressos de l'exercici 2015
(incloent-hi les societats filials)*

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Liquidació pressupost 2015</i>
a) Operacions corrents		
30	Vendes i prestació de serveis	767.944,89
39	Altres ingressos financers	270.091,96
TOTAL CAPÍTOL 3. INGRESSOS PROPIS		1.038.036,85
40	De l'Administració de l'Estat	272.994,92
44	D'empreses públiques i d'altres ens públics	1.500,00
45	De la Generalitat de Catalunya	4.003.117,69
46	D'ens territorials	258.376,00
47	D'empreses privades	6.500,00
48	De famílies i institucions sense finalitat de lucre	276.446,21
49	D'organismes internacionals	0,00
TOTAL CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS		4.818.934,82
52	Altres ingressos financers	3.377,49
54	Arrendaments	28.748,43
TOTAL CAPÍTOL 5. INGRESSOS PATRIMONIALS		32.125,92
TOTAL OPERACIONS CORRENTS		5.889.097,59
b) Operacions de capital		
60	Alienació de terrenys i béns naturals	0,00
61	Alienació d'edificis i altres construccions	0,00
TOTAL CAPÍTOL 6. INVERSIONS REALS		0,00

*Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació
del pressupost d'ingressos de l'exercici 2015
(incloent-hi les societats filials) (continuació)*

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Liquidació pressupost 2015</i>
70	De l'Administració de l'Estat	0,00
75	De la Generalitat de Catalunya	1.143.181,34
76	D'ens territorials	0,00
77	D'empreses privades	0,00
78	De famílies i institucions sense finalitat de lucre	0,00
79	Altres transferències de capital	0,00
TOTAL CAPÍTOL 7. TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		1.143.181,34
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL		1.143.181,34
c) Operacions financeres		
87	Romanent d'exercicis anteriors	1.842.797,99
TOTAL CAPÍTOL 8. VARIACIÓ D'ACTIUS FINANCERS		1.842.797,99
91	Préstecs en euros	0,00
TOTAL CAPÍTOL 9. VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS		0,00
TOTAL OPERACIONS FINANCERES		1.842.797,99
Resum		
Total operacions corrents		5.889.097,59
Total operacions de capital		1.143.181,34
Total operacions financeres		1.842.797,99
TOTAL GENERAL		8.875.076,92

*Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació
del pressupost de despeses de l'exercici 2015
(incloent-hi les societats filials)*

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Liquidació pressupost 2015</i>
a) Operacions corrents		
10	Sous i salaris	2.844.135,94
11	Assegurances i prestacions socials	832.080,64
12	Altres despeses socials	0,00
TOTAL CAPÍTOL 1. REMUNERACIONS DE PERSONAL		3.676.216,58
20	Compres i aprovisionaments	383.150,42
21	Serveis exteriors	1.654.024,82
22	Tributs	4.391,93
28	Activitats i altres	0,00
TOTAL CAPÍTOL 2. DESPESES DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		2.041.567,17
30	Deute a llarg termini	10.581,92
31	Deute a curt termini i altres	25.319,35
TOTAL CAPÍTOL 3. DESPESES FINANCERES		35.901,27
48	A famílies i institucions sense finalitat de lucre	274.949,15
TOTAL CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS		274.949,15
TOTAL OPERACIONS CORRENTS		6.028.634,17

*Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació
del pressupost de despeses de l'exercici 2015
(incloent-hi les societats filials) (continuació)*

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Liquidació pressupost 2015</i>
b) Operacions de capital		
64	Inversions en mobiliari i estris	1.913,88
65	Inversions en equips de processament de dades	13.084,06
66	Actuacions i inversions destinades a l'ús general	806.458,76
67	Inversions en altre immobilitzat material	441,16
68	Inversions en immobilitzat immaterial	12.027,97
TOTAL CAPÍTOL 6. INVERSIONS REALS		833.925,83
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL		833.925,83
c) Operacions financeres		
90	Amortització de deute a llarg termini	254.212,49
TOTAL CAPÍTOL 9. VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS		254.212,49
TOTAL OPERACIONS FINANCERES		254.212,49
Resum		
Total operacions corrents		6.028.634,17
Total operacions de capital		833.925,83
Total operacions financeres		254.212,49
TOTAL GENERAL		7.116.772,49

3. Informe sobre el pressupost per a l'any 2016

La convocatòria d'eleccions al Parlament de Catalunya, el 27 de setembre de 2015, i la consegüent dissolució del Parlament no van permetre la presentació del Projecte de llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2016 dins els terminis necessaris perquè entrés en vigor l'1 de gener de 2016. En conseqüència, la Generalitat va acordar la pròrroga del pressupost del 2015.

Aquesta situació va comportar que l'Equip de Govern de l'IEC, davant la incertesa de quina seria l'aportació de la Generalitat a l'IEC per al 2016, també proposés al Consell Permanent la pròrroga del pressupost de l'IEC per al 2015.

El Consell Permanent, en la reunió tinguda el 17 de setembre de 2015, va acordar prorrogar el pressupost del 2015 fins que fos aprovat el pressupost de la Generalitat per al 2016, i el mateix Consell Permanent, en la sessió del 5 de novembre, va aprovar els criteris d'aplicació de la pròrroga esmentada.

Una vegada la Generalitat de Catalunya va confirmar la pròrroga del pressupost del 2015 per al 2016 i, conegudes les aportacions procedents de l'Administració de l'Estat espanyol i de la Diputació de Barcelona, s'elaboraren els pressupostos de l'Institut d'Estudis Catalans per al 2016.

Pel que fa als ingressos

Quant a l'aportació de la Generalitat de Catalunya, la quantitat prevista per al 2016 en els pressupostos entrats al Parlament el 24 de maig és la mateixa que per al 2015: 5.019.217,87 euros.

Pel que fa a l'aportació del Govern de l'Estat espanyol, els pressupostos aprovats per la Llei 48/2015, del 29 d'octubre, de pressupostos generals de l'Estat, fixen una aportació de 273.070 euros, la mateixa que el 2015.

Respecte a la Diputació de Barcelona, la xifra pactada per al 2016 són 199.200 euros, dels quals 26.200 són per a les societats filials.

L'acord del Consell Permanent, ratificat pel Ple del dia 9 de maig de 2016, d'autoritzar el lloguer del local de la plaça de Salvador Seguí a la Fundació APIP-ACAM comporta un increment dels ingressos per al 2016 de 41.250 euros i una disminució de les despeses en manteniment i subministraments del local quantificada en 6.000 euros.

Pel que fa als ingressos de l'Academia Europaea (AE), s'ha mantingut la mateixa xifra que el 2015. El conveni de creació inicial del Hub de Barcelona, signat el 2012, preveia un període de vigència de tres anys i una pròrroga de dos més. L'exercici 2016 és el primer d'aquesta pròrroga. Els mecanismes de control pressupostari garanteixen que, si no

s'executen tots els ingressos previstos, no s'executaran tampoc les despeses associades a l'activitat de l'AE, de manera que, en cap cas, un dèficit de l'AE podria repercutir en l'IEC.

Respecte als ingressos propis (venda de llibres, lloguer de sales, facturació de serveis, cobrament de drets d'autor, aportacions per convenis i ingressos per inscripcions a cursos), es preveu que es mantinguin com en el 2015.

Finalment, s'incorporen com a ingressos:

— 237.649,59 euros de romanent genèric procedent de la liquidació del pressupost de 2015, i

— 375.699,31 euros de recursos propis procedents de liquidacions de cànon, romanents i projectes finalitzats.

Pel que fa a les despeses

Mesures que s'apliquen en l'àmbit de personal

Per primer cop des de l'any 2010 es proposa una actualització de les retribucions del personal:

— Increment salarial: el sou brut anual s'incrementa un 1 % sobre tots els conceptes salarials amb efecte des de l'1 de gener de 2016.

— Recuperació de poder adquisitiu: s'aplica a tot el personal amb una antiguitat anterior a l'1 de gener de 2014 un increment addicional de l'1 % sobre el salari brut anual que cada treballador tenia el 31 de desembre de 2015, amb efecte des de l'1 de gener de 2016.

Mesures que afecten les dietes i altres compensacions per càrrec

Pel que fa a la remuneració per direcció de projectes i d'oficines de la Secció Filològica, s'estableix un sistema que comporta una retribució fixa de 1.500 euros, igual per a tothom més una part variable en funció del nombre i de l'abast dels projectes que es dirigeixen des de cada àmbit.

Es pressuposta el complement de càrrec al delegat de l'IEC a l'Alguer equivalent a mig any.

Pel que fa a les compensacions pel treball en comissions de la Secció Filològica, es pressuposta una xifra global que la Secció anirà executant en funció del nombre de comissions de treball creades, de membres i de reunions efectuades.

Mesures de caràcter general

Continuen les polítiques de reducció dels tiratges en paper i de foment de les publicacions digitals, sobretot en l'àmbit de les publicacions periòdiques i de les monografies.

Es redueixen les trameses postals de publicacions. Es mantenen només en casos excepcionals.

Es mantenen els contractes de subministrament, de seguretat i de neteja en els nivells actuals.

Mesures que afecten l'activitat

Respecte a les partides per a activitats, recerca i publicacions, es mantenen les mateixes assignacions que hi havia el 2015.

Es mantenen les dotacions de funcionament de la Presidència, les vicepresidències, la Secretaria General i la Secretaria Científica.

Es manté la partida de lliure disposició de les seccions.

Pel que fa a les partides destinades a finançar l'activitat i les publicacions de les societats filials, es proposa mantenir-les en les mateixes quantitats pressupostades per al 2015.

Es pressuposten 80.000 euros addicionals en el Servei de Publicacions per a l'edició de la *Gramàtica*.

Es dota una partida per al funcionament de la nova delegació de l'Alguer.

En l'àmbit de les inversions informàtiques, estan previstes les actuacions següents: actualitzar la centraleta telefònica, ampliar la memòria dels servidors, renovar la xarxa corporativa i renovar els elements de seguretat.

Altres mesures

Els compromisos de finançament de projectes i activitats externes són els següents: el Corpus Literari Digital, el projecte Atlas lingüístic de la península Ibèrica (ALPI), el projecte del *Diccionari enciclopèdic de medicina*, la renovació dels elements de seguretat, la coedició amb l'editorial Eddendum i altres compromisos.

Pel que fa als rendiments del llegat Sàlvia, per a l'exercici 2016 es pressuposten a un tipus d'interès del 0,5%. Si en el moment de realitzar una nova convocatòria d'ajuts no s'han acumulat suficients rendiments, caldrà detreure la quantitat necessària del fons del llegat.

Resum del pressupost de l'any 2016 consolidat per capítols

Resum del pressupost d'ingressos consolidat

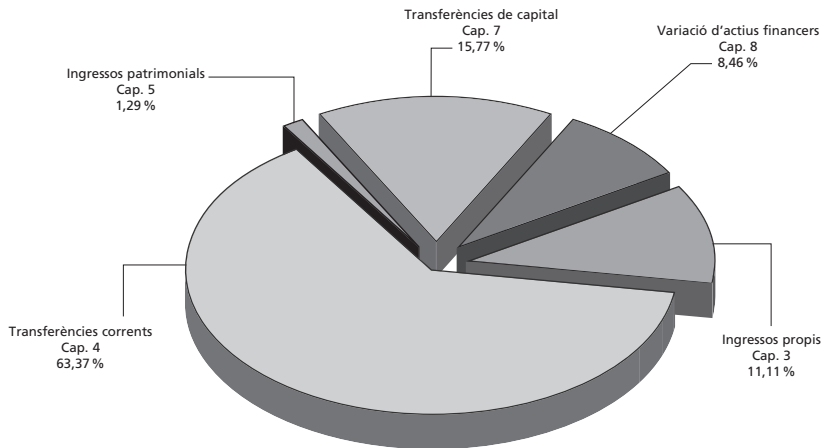
Capítol 3	Ingressos propis	805.205,00
Capítol 4	Transferències corrents	4.593.917,87
Capítol 5	Ingressos patrimonials	93.817,10
Capítol 7	Transferències de capital	1.142.954,24
Capítol 8	Variació d'actius financers	613.348,90
TOTAL PRESSUPOST D'INGRESSOS		7.249.243,11

Resum del pressupost de despeses consolidat

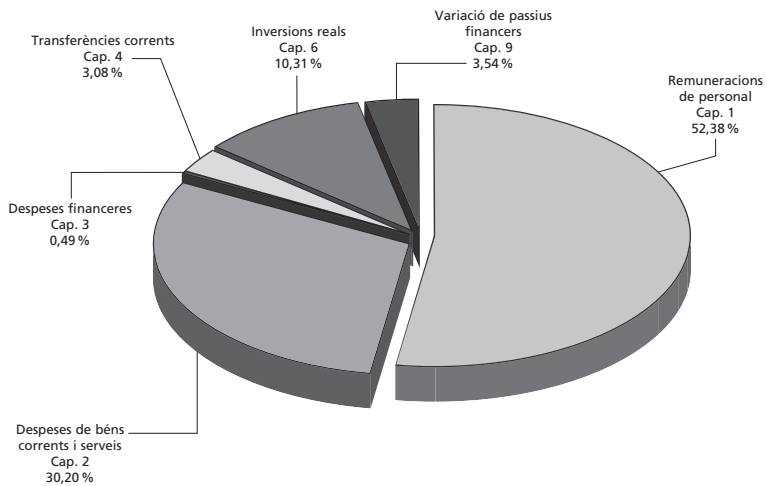
Capítol 1	Remuneracions de personal	3.796.882,96
Capítol 2	Despeses de béns corrents i serveis	2.189.488,50
Capítol 3	Despeses financeres	35.837,02
Capítol 4	Transferències corrents	223.133,50
Capítol 6	Inversions reals	747.354,68
Capítol 9	Variació de passius financers	256.546,45
TOTAL PRESSUPOST DE DESPESES		7.249.243,11

Gràfics de distribució percentual del pressupost de l'any 2016 consolidat

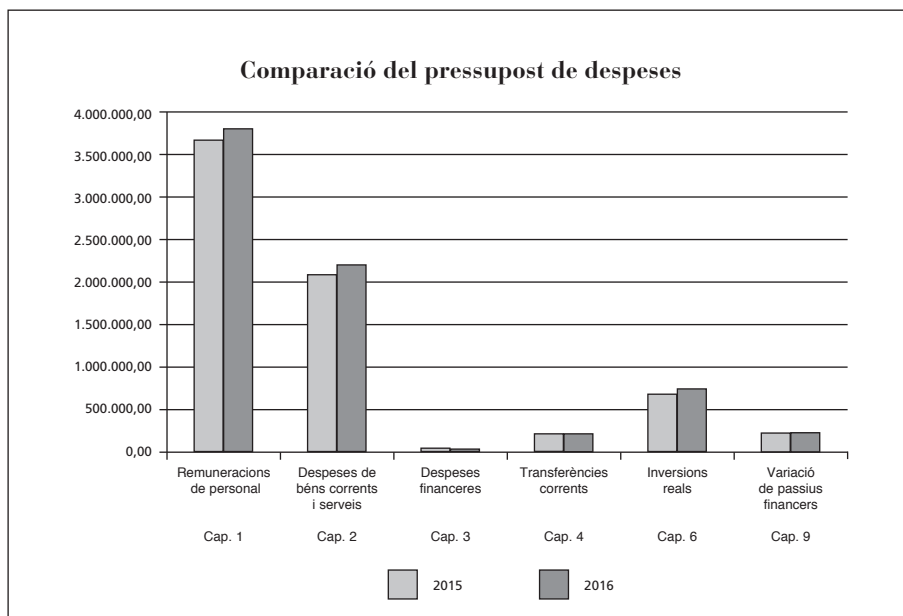
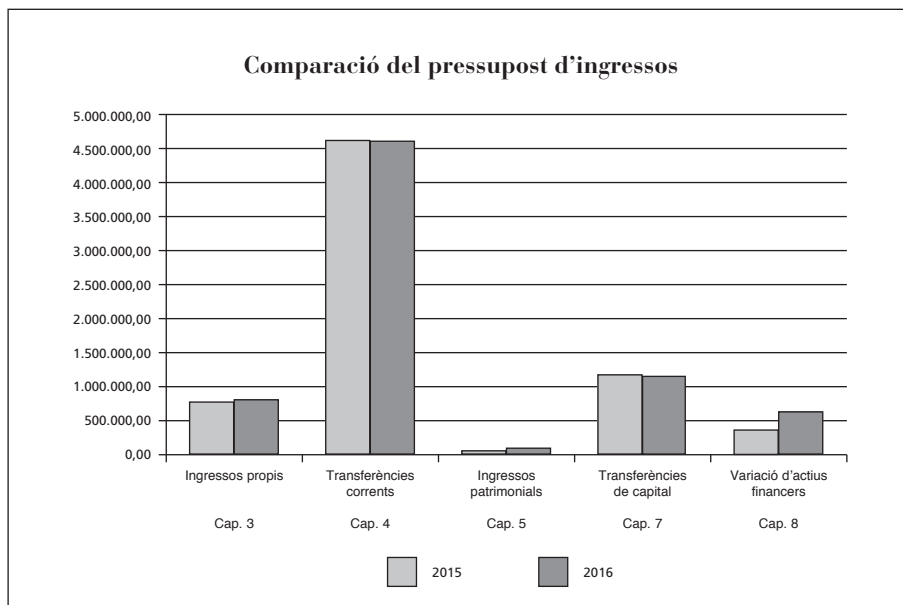
Distribució dels ingressos

Distribució de les despeses

Gràfics comparatius del pressupost de l'any 2016 consolidat respecte al del 2015

Pressupost d'ingressos per naturalesa consolidat

Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost d'ingressos consolidat de l'any 2016

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Pressupost 2016</i>
a) Operacions corrents		
30	Vendes i prestació de serveis	691.686,00
39	Altres ingressos	113.519,00
TOTAL CAPÍTOL 3. INGRESSOS PROPIS		805.205,00
<hr/>		
40	De l'Administració de l'Estat	278.070,00
44	D'empreses públiques i d'altres ens públics	4.200,00
45	De la Generalitat de Catalunya	3.952.717,87
46	D'ens territorials	253.000,00
47	D'empreses privades	6.500,00
48	De famílies i institucions sense finalitat de lucre	99.430,00
TOTAL CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS		4.593.917,87
<hr/>		
52	Altres ingressos financers	7.567,10
54	Arrendaments	86.250,00
TOTAL CAPÍTOL 5. INGRESSOS PATRIMONIALS		93.817,10
TOTAL OPERACIONS CORRENTS		5.492.939,97

Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost d'ingressos consolidat de l'any 2016 (continuació)

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Pressupost 2016</i>
	b) Operacions de capital	
75	De la Generalitat de Catalunya	1.142.954,24
76	D'ens territorials	0,00
	TOTAL CAPÍTOL 7. TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	1.142.954,24
	TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL	1.142.954,24
	c) Operacions financeres	
87	Romanent d'exercicis anteriors	613.348,90
	TOTAL CAPÍTOL 8. VARIACIÓ D'ACTIUS FINANCERS	613.348,90
	TOTAL OPERACIONS FINANCERES	613.348,90
	Resum	
	Total operacions corrents	5.492.939,97
	Total operacions de capital	1.142.954,24
	Total operacions financeres	613.348,90
	TOTAL GENERAL	7.249.243,11

Pressupost de despeses per naturalesa consolidat

Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost de despeses consolidat de l'any 2016

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Pressupost 2016</i>
	a) Operacions corrents	
10	Sous i salaris	2.940.220,49
11	Assegurances i prestacions socials	856.662,47
12	Altres despeses socials	0,00
	TOTAL CAPÍTOL 1. REMUNERACIONS DE PERSONAL	3.796.882,96
20	Compres i aprovisionaments	464.925,00
21	Serveis exteriors	1.521.125,18
22	Tributs	4.307,32
28	Activitats i altres	259.131,00
	TOTAL CAPÍTOL 2. DESPESES DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	2.249.488,50
30	Deute a llarg termini	7.845,02
31	Deute a curt termini i altres	27.992,00
	TOTAL CAPÍTOL 3. DESPESES FINANCERES	35.837,02
48	A famílies i institucions sense finalitat de lucre	223.133,50
	TOTAL CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS	223.133,50
	TOTAL OPERACIONS CORRENTS	6.305.341,98

Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost de despeses consolidat de l'any 2016 (continuació)

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Pressupost 2016</i>
b) Operacions de capital		
64	Inversions en mobiliari i estris	0,00
65	Inversions en equips de processament de dades	0,00
66	Actuacions i inversions destinades a l'ús general	727.354,68
67	Inversions en altre immobilitzat material	20.000,00
68	Inversions en immobilitzat immaterial	0,00
TOTAL CAPÍTOL 6. INVERSIONS REALS		747.354,68
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL		747.354,68
c) Operacions financeres		
90	Amortització de deute a llarg termini	256.546,45
TOTAL CAPÍTOL 9. VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS		256.546,45
TOTAL OPERACIONS FINANCERES		256.546,45
Resum		
Total operacions corrents		6.305.341,98
Estalvi de gestió		-60.000,00
Total operacions de capital		747.354,68
Total operacions financeres		256.546,45
TOTAL GENERAL		7.249.243,11

V. Activitat institucional

Inauguració del curs

El dia 26 d'octubre de 2015 tingué lloc, a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, la sessió inaugural del curs 2015-2016.

El discurs reglamentari fou a càrrec de Jordi Casanova, membre de la Secció de Ciències Biològiques, amb el títol «Animals, tanmateix». El secretari general de l'IEC, Romà Escalas, presentà la síntesi de la *Memòria del curs 2014-2015*, i es lliuraren els diplomes als mem-

bres de l'Institut que han passat a la condició d'emèrit i les insígnies als nous membres. L'acte inclogué també un discurs del president de l'Institut, Joandomènec Ros, i tingué com a convidat especial Jusèp Loís Sans, president de l'Institut d'Estudis Aranesi. La sessió es clogué amb el recital de la pianista Alba Ventura en homenatge a Enric Granados, en el centenari de la seva mort.

Discurs del president de l'Institut d'Estudis Catalans

Els discursos inaugurals dels dos darrers cursos, que he tingut l'honor de dirigir, així com els darrers que va dictar el president Giner, feien referència obligada a les dificultats econòmiques a les quals s'enfrontava el país —i, de retruc, l'Institut— i a les mesures d'estalvi que, *velis nolis*, s'havien hagut d'implantar a la casa a fi de resoldre-les de la millor manera possible. Avui no els en parlaré, de dificultats econòmiques, o ho faré només per recordar que el Govern de la Generalitat ha prorrogat els pressupostos del 2015 per al 2016, i, per tant, nosaltres també ho hem hagut de fer; que encara no hem pogut llogar el local de la plaça de Salvador Seguí (però que ens

n'hem estalviat les despeses de funcionament), i que, sense dificultats majors, el personal de la casa, les oficines i els projectes de recerca s'han pogut reubicar entre la Casa de Convalescència i el local de Maria Aurèlia Capmany. El que encara és més de destacar és que enguany hem pogut tornar a remunerar el personal de l'IEC com cal, sense la retallada d'una paga i mitja extra que vam haver d'adoptar l'any passat. Alhora que torno a agrair als treballadors de l'Institut que en el seu moment acceptessin aquesta retallada, els vull transmetre que soc ben conscient que encara resten serrells econòmics per a resoldre, i espero que aviat també els podrem abordar.

També vull destacar quelcom que jutjo de molt important i que es deu al mèrit de tothom, membres de l'Institut, socis de les filials i personal de la casa: malgrat l'engorgiment del pressupost, les activitats que són la raó de ser de l'Institut, és a dir, la recerca, les reunions científiques, les publicacions i els informes institucionals, no se n'han ressentit, i hem pogut mantenir el nivell d'altres anys, àdhuc superar-lo en algun cas. La *Síntesi memòria* en dona bon compte. Els ajuts que l'Institut ha rebut de diverses entitats i, molt especialment, la moderació en les despeses, ho han fet possible.

Però voldria fer èmfasi en dos aspectes més afalagadors que l'economia, i que ens omplen d'esperança. El primer és la situació política del país i dels països. El color polític dels governs del País Valencià, de les Illes i d'Aragó ha canviat arran de les darreres eleccions autonòmiques, i això ha comportat, entre altres coses, que la política lingüística i educativa dels governs anteriors (si és que se'n podia dir «política») ha canviat radicalment. L'Institut, que sempre ha estat fidel als seus principis i conviccions nacionals i ha mostrat un capteniment actiu al servei del país i de la llengua, s'ha manifestat institucionalment quan ha entès que se'n conculcaven els drets. Si hom consulta l'apartat de declaracions institucionals del web de l'Institut, comprovarà que la major part d'aquestes declaracions tenen relació amb els disbarats que sobre la

llengua catalana han dit i han fet al llarg dels darrers anys el Govern de l'Estat espanyol i alguns dels governs regionals dels Països Catalans. Confiem que la nova situació política en aquests països de la catalanofonia faran innecessàries aquestes crides a la racionalitat i permetran a valencians, balears i franjolins estudiar en la seva llengua, que és la nostra, i expressar-s'hi sense traves. D'altra banda, esperem reprendre aviat les relacions institucionals i acadèmiques amb els governs esmentats, que en els darrers anys havien estat nul·les, i no pas per desig de l'Institut.

M'he referit a les declaracions institucionals sobre la llengua; no són les úniques: altres es refereixen a l'educació, per exemple, o al dret que tenen els països a decidir lliurement el seu futur, entre altres drets reconeguts internacionalment. I aquest és el segon aspecte que els deia: la situació política que viu Catalunya en els darrers mesos, malgrat les dificultats que vostès coneixen bé, és motiu d'esperança.

En aquest sentit, l'IEC va signar en el seu moment el Pacte Nacional pel Dret a Decidir i ha subscrit les declaracions que el Pacte ha emès a propòsit dels diversos impediments que el poder judicial o l'executiu han interposat per a poder exercir aquest dret sense traves. Així mateix, l'IEC ha impulsat en els darrers anys —sol o en col·laboració amb altres entitats culturals— seminaris i estudis per

a aportar idees des de l'acadèmia de com haurien de ser la cultura, la recerca, l'ensenyament, l'economia, la llengua, la societat, la política, etc., en la Catalunya del futur. Aquests documents han estat recollits al web de l'IEC sota els epígrafs «Qüestions d'estat. Reflexions per al país del futur» i «Perspectives d'estat. Una visió crítica», així com en diversos documents i vídeos consultables també al nostre web. Aquest és el vessant social i de país de l'Institut, que conviu sense problemes amb el vessant científic i d'estudi i que el caracteritza des de fa més d'un segle. Continuarem explorant els diferents aspectes socials, culturals i polítics que poden ser d'interès per al futur del país, i oferint els resultats de les nostres recerques als polítics perquè en facin l'ús que creguin convenient. Però aquesta és només una faceta de les tasques múltiples de l'Institut, de les quals la principal ha estat en el passat, ho és ara mateix i ho ha de continuar sent, la recerca en gairebé tots els camps de les ciències i les humanitats.

Mitjançant les seves recerques, l'IEC s'ha fet un nom en la ciència internacional i, molt especialment, ha estudiat i ha posat de manifest el valor del patrimoni històric, cultural, artístic, científic, tecnològic i natural del país, i ha contribuït a recuperar el sentit de pertinença a una nació amb un passat i un present gloriosos, que la pressió uniformitzadora de l'Estat espanyol havia fet perdre en

bona part des de fa tres segles i més. Puc afirmar que, mitjançant les seves recerques, l'IEC és un dels forjadors de la identitat nacional de Catalunya i dels Països Catalans. Encara més: si avui Catalunya es planteja esdevenir un estat sobirà, és en part perquè el país ha descobert la seva història, la seva cultura i la seva llengua, que li havien estat amagades —si no tergiversades— i s'ha fet conscient del seu paper capdavanter en el passat, en el moment present i en un futur que tenim a tocar.

És per això, per aquesta descoberta i valorització del patrimoni nacional dels Països Catalans, que, sense exageració, afirmem que l'IEC és, ja des de la seva fundació, una veritable estructura d'Estat *avant la lettre*. Va ser creat per Enric Prat de la Riba per a «produir ciència i facilitar la investigació que dugui a saber directament tot el que tenim de propi; constituir-nos com un centre d'investigació metòdica que supleixi les deficiències produïdes més per falta de mitjans i d'organització que no pas de persones competents, i assessorar el Govern, com a nucli científic, en tot el que pugui convenir a les urgents demandes d'aquesta terra». Considero que, al llarg del segle i escaig de la seva existència, l'Institut ha complert amb escriure aquests objectius.

Però, benvolguts i benvolgudes col·legues, això forma part de la història de l'Institut, d'un passat que, amb els trasbalsos polítics que tots coneixem, ha

estat brillant i útil al país i a la ciència en general. Avui dia maldem per continuar fent ciència i fent país alhora, però les condicions de contorn han canviat tant que, algú ens ho ha suggerit de bona fe, potser les tasques de l'Institut ja no són necessàries com ho foren ara fa un segle. Argumentaré immediatament que ho segueixen sent, al mateix temps que suggeriré que potser cal un lleuger canvi de rumb de les nostres activitats de recerca.

Avui dia, amb el panorama esponsorós de la ciència a Catalunya ben diferent del de fa un segle, hom podria plantejar que les tasques de recerca, d'estudi de la llengua, de valorització del patrimoni històric, cultural, artístic, natural, etc., dels Països Catalans ja les fan també altres institucions, entre les quals universitats i centres de recerca, molts d'ells centres d'excel·lència a Catalunya i als altres territoris, i que l'IEC podria passar a la categoria d'acadèmia, com moltes d'altres que hi ha al país (i amb les quals tenim excel·lents relacions institucionals). És a dir, que podria abandonar la recerca, limitar-se a reunir de tant en tant els seus membres segons les especialitats acadèmiques perquè escoltessin alguna dissertació interessant feta per algun d'ells sobre temes d'actualitat o no, en el si de la institució o en sessions públiques i assessorar el Govern.

Vull declarar de manera ben diàfana que no és així, que la funció de l'IEC dins del panorama científic i acadèmic de

la Catalunya i dels Països Catalans del segle XXI és encara ben vàlid per tota una sèrie de raons, que van des de la molta feina que queda per fer en els camps d'estudi de la catalanística fins a l'ús (i creació) de terminologia científica en català, passant per la publicació en la nostra llengua d'obres erudites i de divulgació i, molt particularment, per l'elaboració de corpus i bases de dades, fonamentals per a bastir-hi posteriorment les recerques que calgui. Per definició, la ciència no tanca mai cap dels diferents camps de recerca: com més va, més se n'obren de nous; l'àmbit de la catalanística no n'és una excepció.

D'altra banda, mentre que la publicació dels resultats de la recerca gairebé exclusivament en anglès —tant en el camp de les ciències experimentals com en el de les humanes i socials— té l'avantatge de la gran difusió d'aquests resultats a tot el món —avui de manera instantània gràcies a Internet i a l'accés obert—, també té l'inconvenient de preterir les llengües pròpies i el perill que, per manca de terminologia, acabin esdevenint inútils per a comunicar ciència. La labor de difusió científica de l'IEC intenta evitar aquesta situació. I en un món de la recerca en què prima el *publish or perish*, els membres de l'Institut, que ja han assolit l'excel·lència en els seus camps d'expertesa, es poden dedicar, sense presses per a publicar, a tasques erudites de llarga durada que normalment són evitades pels

centres amb investigadors joves o en formació.

Però he esmentat que crec que ens cal una redefinició de les activitats científiques de l'Institut. Si fullegen les pàgines de l'apartat de recerca de la *Síntesi memòria*, veuran que el nombre dels programes de recerca és elevat; l'abast d'alguns d'ells és restringit i són pensats per a assolir resultats el llarg dels tres anys de durada del programa, en tant que altres tenen una durada més llarga, o bé abasten àmbits més extensos. No és aquest aspecte el que vull tractar aquí; m'interessa més insistir en aquell tipus de programes de recerca que signifiquen una contribució raonable a la ciència universal alhora que fan país, que impliquen fites importants alhora per a la ciència, en majúscula, i per al coneixement del patrimoni català. I si, a més, aquests programes de recerca tenen prou al·licient perquè el seu finançament es garanteixi amb fons externs, molt millor.

No faig volar coloms. Els esmentaré alguns d'aquests projectes que ara mateix s'estan duent a terme o que es preparen a l'Institut, que tenen un abast prou ampli, que segurament només l'Institut els pot fer (amb totes les col·laboracions i complicitats que es vulgui), i que són finançats per altri, o que hi estem treballant perquè que ho siguin.

Són els següents: Noves mirades sobre el patrimoni artístic, ja acabat; La societat catalana al segle XXI, en la fase

final d'execució; Registre i inventari dels vitralls catalans, que inicia una nova etapa; Les ciutats mediterrànies: els factors de desenvolupament i de progrés, que és en la fase de construcció i de cerca de fons europeus; *Tabula Imperii Romani - Forma Orbis Romani* en línia, que s'està definint actualment. En podria esmentar alguns altres, però ja es veu per on vull anar: crec que l'Institut ha de concentrar els seus esforços principals a dur a terme programes de recerca que compleixin alhora les cinc característiques que esmento tot seguit i que, en major o menor mesura, tenen els projectes esmentats: I) que siguin de gran abast; II) que contribueixin al coneixement del patrimoni nacional, en qualsevol dels seus vessants; III) que siguin irreprotxables des del punt de vista científic; IV) que siguin desenvolupats per diferents membres de la casa, si pot ser de seccions diferents, amb col·laboració d'investigadors externs o sense, i V) que ens siguin finançats externament, cosa que rarament s'aconsegueix si no es donen totes o algunes de les condicions anteriors.

Que no s'entenguin aquestes reflexions com una imposició als membres, a les seccions o a les societats filials de l'Institut. Tots ells són autònoms a l'hora de triar quina recerca volen fer. Però els recursos són limitats i, en especial, els convido a preguntar-se: «Quina recerca puc fer que, a més donar-me satisfacció intel·lectual i a més de contribuir al co-

neixement científic universal, quan se'n difonguin els resultats la societat pugui dir: "Aquest és el tipus de recerca que ha fet sempre l'Institut d'Estudis Catalans, que contribueix al coneixement científic del país"». Queda dit.

Dues altres reflexions sobre el futur. Primer, l'immediat. Al llarg del curs que avui encetem veurà la llum, finalment, la *Gramàtica* de l'Institut en l'elaboració de la qual la Secció Filològica ha esmerçat molt de temps i molts esforços, i a la qual augurem tant d'èxit com al seu dia va tenir, i continua tenint, el *Diccionari* de l'Institut. Al mateix temps, s'han iniciat les tasques per a fer-ne una versió més accessible per al gran públic. També, l'any 2016 commemorarem, entre altres fites (com el centenari de la mort d'Enric Granados, que suara esmentava), el setcentè aniversari de la mort de Ramon Llull, que l'Institut celebrarà com es mereix aquest geni medieval; de fet, ja ens hem avançat i aquest estiu hem publicat el primer i monumental volum dels tres que ha de tenir *Ramon Llull. Vida i obres*, de Pere Villalba, però dedicarem també una jornada i un projecte de recerca a una de les obres de Llull.

Finalment, una altra reflexió sobre el futur mediat, a més llarg termini. Em refereixo al paper de l'Institut d'Estudis Catalans en una Catalunya independent. L'autoritat lingüística de l'IEC s'estén per tota la catalanofonia, i tenim membres numeraris i emèrits de tots els territoris,

així com membres corresponents de tot el món. En una Catalunya independent, la funció de l'IEC com a acadèmia de la llengua no ha de canviar (de fet, ara mateix aquesta funció la té en quatre estats —Espanya, França, Andorra i Itàlia—; afegir-ne un més no l'hauria d'alterar en absolut). Tampoc no es veuria afectada l'activitat de recerca i d'estudi, ni la pertinença a l'IEC de membres dels diferents territoris. Dit d'una altra manera, l'Institut, que va néixer el 1907, abans de l'establiment de la Mancomunitat, i que ha viscut èpoques esponeroses i altres d'eixorques, encara amb il·lusió el futur de llibertat que s'albira per a Catalunya, segur que la seva activitat continuarà sent necessària per al país i per a la ciència en general.

Senyores i senyors, ni la conjuntura econòmica desfavorable ni els nous anhels de llibertat política que ens arriben de la societat catalana han de destorbar les activitats fonamentals del l'Institut, que són la recerca i l'estudi, la creació i la integració del coneixement col·lectiu, les trobades científiques, les publicacions i els projectes acadèmics d'abast nacional i internacional. Al llarg del curs que avui inaugurem, aquestes activitats han de seguir; trobarem a faltar en aquestes tasques els membres que ens han deixat al llarg del curs passat, tots ells persones molt volgudes a la casa, però tindrem la participació dels nous membres que avui hem acollit a l'Institut i que, en certa

manera, han rebut la torxa dels absents. Entre tots treballarem com s'ha fet sempre en aquesta casa, per fer-nos mereixedors de la confiança del país i del suport que la Generalitat de Catalunya i la resta

d'entitats que financen el funcionament de l'Institut ens aporten any rere any, i per la noble i meravellosa tasca d'interrogar la natura i la societat per descobrir-ne els secrets.

Lliçó inaugural

Animals, tanmateix, per Jordi Casanova i Roca

Voldria que les meves primeres paraules fossin d'agraïment per l'encàrrec de pronunciar aquesta conferència en la sessió inaugural de la nova temporada de l'Institut. És una norma de cortesia que voldria complir adequadament, malgrat no tenir gaire clar a qui cal dirigir l'agraïment. A qui o a què. Podria agrair-ho a l'atzar, l'atzar que ha fet que enguany fos en mi en qui es donessin les condicions que la normativa de l'Institut estableix per a aquest encàrrec, tot seguint un ordre de rotació entre les diferents seccions. Però si bé agrair-ho a l'atzar és un recurs que es considera pertinent en el cas dels poetes —deixeu-me recordar aquí la coneguda divisa de Maria Mercè Marçal: «A l'atzar agraeixo tres dons: haver nascut dona, de classe baixa i nació oprimida. I el tèrbol atzur de ser tres voltes rebel»¹, l'agraïment a l'atzar pronunciat per un científic tindria tot unes altres connotacions. Caldria, en tot cas, abans de donar-ho per bo, definir-nos sobre l'existència de l'atzar i, més complicat encara, de quin atzar, i això seria segurament inapropiat per a una simple introducció que respon, com he dit, a una senzilla norma de cortesia que, d'altra banda, repeteixo, compleixo ben gustosament. Per tant, penso que serà més adequat, i per descomptat molt més agradable, tot sigui dit, dirigir aquest agraïment al Consell Permanent de l'Institut, l'òrgan que ha donat compliment a les seves normes.

En prendre la paraula en aquesta sessió, no puc deixar de pensar en el que significa i representa l'Institut, i en els homes i dones, sobretot homes, encara ara per ara, que han pres la paraula en sessions semblants. Una història que si bé ens enforteix per a aconseguir els nostres objectius —«sap que la soca més s'enfila com més endins pot arrelar», diu la balanguera mallorquina²— no ens pot aclaparar; per entendre'ns, un Institut on el pes del passat hauria de ser molt menor que la responsabilitat i l'exigència de present i de futur, perquè de nosaltres no depèn com l'hem rebut, sinó com el transmetrem.

I, en aquest context, i en considerar quin podria ser l'objecte de la meua intervenció d'avui de manera que poguéssim tenir algun interès per a membres de totes les seccions, he pensat que seria bo, des de l'especificitat de la nostra secció, fer una especial atenció a la interdisciplinarietat, un dels fils conductors que guia l'Institut en el seu recorregut des

1. M. M. Marçal, *Cau de llunes*.

2. J. Alcover, «La balanguera», *Cap al tard*.

del passat cap al futur. Una interdisciplinarietat que m'agradaria entendre no com una juxtaposició de disciplines diverses, sinó com la capacitat de generar un espai comú, i nou, per part de les seves seccions. Seguint la nomenclatura ja gairebé clàssica de Charles Snow sobre les dues cultures,³ no es tractaria tant, o només, de posar d'acord les dues cultures; més aviat penso que caldria inspirar-nos en aquells models que postulen l'aparició de les anomenades *proprietats emergents* en un sistema complex com a resultat de la integració de les parts dels sistemes, noves propietats del conjunt que no es podrien explicar per la mera suma de les propietats de les parts. Tornant a la terminologia de Charles Snow, dues mitges cultures l'una al costat de l'altra no fan per si soles una cultura sencera.

I, en aquest sentit, puc dir que tinc relativament fàcil l'elecció d'un tema que s'acordi amb aquest objectiu, a causa del desenvolupament extraordinari que ha viscut, viu i segurament seguirà vivint la biologia. Avui és clar que no podem, honestament, pretendre entendre l'home, i la dona, els humans, sense considerar els coneixements que ens aporta la ciència sobre la seva biologia. Gosaria dir que grans fracassos de les nostres societats i d'alguns intents de dur certes utopies al terreny de la seva realització pràctica són deguts, com a mínim en gran part, al menysteniment d'aquests coneixements que ens aporta la biologia.

I què ens diu la biologia dels humans, de nosaltres mateixos? Doncs ens certifica una constatació ben senzilla, i per la seva senzillesa ben radical: la de la naturalesa animal dels humans. Dit ben clarament: som animals!

És ben cert que la naturalesa animal dels humans ha estat reconeguda de fa temps, com a mínim d'una manera nominal. Ja és prou famosa la definició d'Aristòtil de l'ésser humà com a animal polític o *zoon politikon*,⁴ em sembla que en dieu els clàssics. I des d'aleshores, tantes altres definicions... l'ésser humà com a animal racional, l'ésser humà com a animal simbòlic i fins i tot aquella que vaig llegir de George Steiner en una entrevista recent i que m'agrada particularment: l'ésser humà com l'animal que sap i pot somriure.⁵ Però si la funció dels adjectius és qualificar els substantius, precisar-los o definir-los, en tots els casos que he mencionat hom treu la impressió d'uns adjectius que s'empren, per contra, per a suplantar el substantiu. L'adjectiu sembla prendre preeminència sobre el substantiu, reduït a un simple accident o, fins i tot, a una anècdota. Ves per on —sembla que ens diuen aquestes definicions—, aquest ésser polític, racional, simbòlic, aquest ésser que sap i pot somriure, resulta que és un animal, quines coses! O, fins i tot,

3. C. P. Snow, *Les dues cultures*.

4. Aristòtil, *Política*.

5. *Ara* (25 gener 2015), entrevista a George Steiner.

fent un pas més, l'adjectiu per a negar el substantiu; el pas que feia aquell mestre de la meva neboda, no gaires anys enrere, tot dient als seus alumnes que els éssers vius es dividien en plantes, animals i éssers humans!; una concepció tan arrelada que, davant d'una proposta considerada forassenyada, podem rebre com a resposta un «No siguis animal!», una concepció tan arrelada fins al punt que, de les pràctiques que no es consideren pròpies dels humans, en diem «animalades». *Animal* és, doncs, un substantiu que, aplicat als humans, admetem-ho, fa por, sobretot si es troba sol. I avui, sense cap excusa, la biologia té el valor revolucionari del nen que va cridar «L'emperador va nu!». Sí, afegiu-hi tants adjectius com vulgueu, però només podem intentar entendre'ns si assumim amb totes les conseqüències el valor del substantiu. Poseu-hi tants adjectius com vulgueu; som animals, tanmateix!

No voldria que tota aquesta disquisició sobre adjectius i substantius semblés una qüestió nominal. Com deia fa una estona, penso que la condició animal dels humans és un aspecte que afecta totes les seves facetes i esdevé, per tant, un element clarament interdisciplinari. Sí, amb la resta dels animals compartim els elements bàsics dels quals estem constituïts, les cèl·lules i els seus components com ara els lípids, els hidrats de carboni i les proteïnes; amb la resta dels animals compartim els mecanismes bàsics mitjançant els quals obtenim o sintetitzem aquests elements i els encaixem en estructures superiors; amb la resta dels animals compartim els mecanismes bàsics mitjançant els quals obtenim l'energia necessària per a les reaccions químiques que permeten la vida; amb la resta dels animals compartim els mecanismes bàsics mitjançant els quals transmetem la nostra herència genètica, i així podria seguir i seguir... Però, en canvi, hi ha un àmbit en el qual sembla que encara ens vulguem resistir a aquesta generalització; potser precisament perquè és el que tenim més associat a la nostra especificitat humana: el de la nostra conducta. Doncs bé, penso que precisament molts dels aspectes de la cultura, l'economia, la sociologia i la política no es poden entendre sense tenir en compte el caràcter animal dels humans també en aquest camp, el de la seva conducta. Reivindicar aquesta condició animal, assumir-la sense complexos, penso que pot ajudar a sortir de molts dels nostres atzucacs. Sobre alguns d'aquests punts, voldria estendre'm a continuació.

Estudis de molt diferent tipus han posat clarament de manifest la base molecular i genètica de la nostra conducta. Els efectes de tantes substàncies psicotròpiques, amb finalitats terapèutiques o no, en constitueixen una constatació empírica en el nostre dia a dia. Podríem començar per un aspecte de la conducta en el qual penso que no serà difícil posar-nos d'acord que compartim amb molts altres animals: l'agressivitat. L'agressivitat és un tret que afavoreix els animals en la competició pels recursos, però que té un cost

energètic, que pot representar també una pèrdua de recursos i que comporta el risc de ferides i fins i tot de mort. Però que l'agressivitat sigui un tret comú vol dir que té mecanismes comuns?⁶ En aquesta intervenció faré moltes preguntes, segurament moltes més de les que respondré, però deixeu-me avançar en aquest terreny. L'agressivitat és variable entre les poblacions d'animals per diferents causes. Per exemple, s'ha vist que ratolins als quals manca un gen anomenat NR2E1 són extremament agressius. Aquest mateix gen existeix també en els humans i s'ha comprovat que l'agressivitat extrema d'aquests ratolins defectuosos és completament anul·lada i retornada a uns valors normals si se'ls proporciona una còpia del gen NR2E1 humà.⁷ Un mateix gen, doncs, sembla actuar com a repressor d'una hiperagressivitat tant en nosaltres com en els ratolins.

Per contra, un neuropèptid anomenat *substància P* produeix l'efecte contrari: incrementa l'agressivitat. La substància P ha estat molt estudiada en *Drosophila melanogaster*, la mosca del vinagre, l'organisme amb el qual treballo i que en tants aspectes ha sigut tan útil per a aprendre sobre nosaltres mateixos, els humans, i, alhora, en el que podríem considerar com una cura d'humilitat, situar-nos com a espècie allà on ens pertoca. Doncs bé, en *Drosophila* la substància P és produïda en gran quantitat per un petit nombre de neurones que tenen una característica prou remarcable: només es troben en el cervell dels mascles i no en el de les femelles.⁸ Com en moltes espècies animals, els mascles de *Drosophila* manifesten una conducta molt més agressiva que les femelles. Estem començant a desgranar les bases biològiques d'una agressivitat diferent entre mascles i femelles? També entre homes i dones?

En la mesura que els tipus de conducta estan associats a determinats valors morals, aquests mateixos valors morals tenen un component biològic. Ben segur que els valors morals no són els mateixos per a diferents societats ni, sobretot, per a una mateixa societat en el curs de la història i, particularment, han estat fortament condicionats per creences religioses o per cosmovisions laiques i, sobretot, per les pràctiques associades a aquestes creences i cosmovisions. D'aquí deriva el debat crucial de si una declaració universal dels drets humans pot ser realment universal i la importància que efectivament ho sigui. Però més enllà d'aquest

6. Per a una revisió recent, vegeu A. Thomas *et al.* (2015), «Of fighting flies, mice and men: are some of the molecular and neuronal mechanisms of aggression universal in the Animal Kingdom?», *PLOS Genetics*, núm. 11 (8), DOI:10.1371.

7. B. S. Abrahams *et al.* (2005), «Pathological aggression in “fierce” mice corrected by human nuclear receptor 2E1», *J. Neurosci.*, núm. 25 (27), p. 6263-6270.

8. K. Asahina *et al.* (2014), «Tachykinin-expressing neurons control male-specific aggressive arousal in *Drosophila*», *Cell*, núm. 156 (1-2), p. 221-235.

debat, és evident que determinades predisposicions biològiques per a certes conductes podran fer cada ésser humà més propici, o no, a determinats valors morals i, per aquesta mateixa raó, més fàcilment adaptable, o no, a un sistema de valors imperant.

L'any passat, la revista de l'Acadèmia Nacional de les Ciències dels Estats Units va publicar un article⁹ que posava de manifest que la majoria dels humans subjectes a dues condicions experimentals diferents donaven més valor al dolor que podien patir els altres que no pas al que podien patir ells mateixos. Això es posava de manifest, per exemple, tant en la seva disposició de pagar més per reduir el dolor aliè que no pas el que estarien disposats a pagar per reduir el seu propi dolor, així com també en la seva exigència d'una compensació més gran per acceptar augmentar el dolor aliè que no pas la que exigien per augmentar el seu propi dolor. Són evidents, i els mateixos autors les comentaven, les implicacions que aquesta sorprenent predisposició pot tenir per a entendre la presa de decisions morals i el seu desajust en el cas de conductes antisocials.

Filant més prim, els mateixos autors publicaven el mes de juliol d'enguany¹⁰ que un fàrmac que reforça la funció de la serotonina incrementava l'aversion genèrica a infligir dolor, tant a un mateix com als altres, mentre que un fàrmac que reforça la funció de la dopamina reduïa només la preferència de produir-se dolor a un mateix abans de fer-ho als altres. Un punt crucial en aquests experiments és que cap d'aquests fàrmacs influïa en la percepció física del dolor ni en altres components involucrats en la tria, fet que suggereix un efecte específic de la dopamina i la serotonina en l'avaluació del dany. De nou, les implicacions són evidents.

D'acord, es podria argumentar, però en tot cas estem parlant de conductes típicament humanes. On és la condició animal en aquesta conducta? En aquesta època de genomes seqüenciats, la pregunta «què ens fa humans» compta amb noves aproximacions per a una resposta que encara se'ns fa escàpola. Analitzem, doncs, uns altres exemples de conducta, en aquest cas de conducta animal no humana.

En estudis amb ximpanzés i altres primats¹¹ es va establir un sistema de compensacions que els diferents subjectes de l'experiment rebien si realitzaven una determinada

9. M. J. Crockett *et al.* (2014), «Harm to others outweighs harm to self in moral decision making», *Proc. Natl. Acad. Sci. USA*, vol. 111, núm. 48, p. 17320-17325.

10. M. J. Crockett *et al.* (2015), «Dissociable effects of Serotonin and Dopamine on the valuation of harm in moral decision making», *Current Biology*, núm. 25 (14), p. 1852-1859.

11. S. F. Brosnan i F. B. M. de Waal (2003), «Monkeys reject unequal pay», *Nature*, núm. 425, p. 297-299; S. F. Brosnan *et al.* (2010), «Mechanisms underlying responses to inequitable outcomes in chimpanzees, *Pan troglodytes*», *Animal Behaviour*, núm. 79 (6), p. 1229-1237.

tasca que se'ls demanava. Aquestes compensacions eren de diferent qualitat en funció de l'esforç requerit, segons l'apreciació que en feien els mateixos ximpanzés. Així, per exemple, el raïm era molt més apreciat que la pastanaga. Establerts aquests paràmetres, els experimentadors van observar que els ximpanzés responien negativament, bé fos refusant de seguir fent la tasca que se'ls demanava o fins i tot refusant de prendre la seva compensació (la pastanaga), si veien que un company seu havia rebut una compensació millor (el raïm) per a fer la mateixa tasca. L'element de comparació amb l'altre era un factor important, ja que el refús era més gran quan el company rebia una compensació millor (és el que els autors anomenen *expectativa social*) que no pas quan ell mateix rebia una compensació inferior que la que se li havia promès abans de fer la tasca (és el que els autors anomenen *expectativa individual* i que nosaltres podríem traduir com «a sants i a minyons no els promets que no els dons»). Crida l'atenció que aquest és l'únic aspecte d'aquesta conducta que sembla presentar un biaix segons el sexe de l'individu: les femelles ximpanzés serien més proclius a valorar negativament l'incompliment individual, mentre que els ximpanzés mascles serien més proclius a valorar negativament rebre una compensació inferior que la rebuda per un company.

Val la pena mencionar uns altres resultats interessants d'aquests estudis. Per una banda, la resposta a la compensació desigual només es produeix si efectivament el premi és el resultat d'una compensació per una tasca efectuada. Si el mateix aliment que un individu rebia com a compensació era atorgat gratuïtament a un altre individu al qual no s'havia demanat cap tasca, l'individu que l'havia rebut com a compensació no manifestava cap refús. Per altra banda, el refús no només es produïa en cas de rebre una compensació inferior: un ximpanzé també tenia més tendència a refusar una compensació que era més alta que la que rebia l'altre ximpanzé per la mateixa tasca. Els autors s'apressen a aclarir que els seus estudis no poden entrar a discernir quines poden ser les motivacions d'aquest últim patró de conducta. Si bé aquest patró conductual podria ser acollit amb una certa valoració positiva des del punt de vista de la solidaritat social, els autors també indiquen que podria respondre a una més prosaica por de reaccions de represàlia per part de l'individu «menys ben pagat».

Podem dir, doncs, que els ximpanzés mostren gelosia, enveja i sentit de la injustícia? Podem dir que aquest sentit de la injustícia els porta al punt de refusar un cert benefici, ni que sigui inferior, com a revolta per no haver estat tractats justament? Gelosia, enveja, sentit de la injustícia, revolta..., paraules que podrien ser considerades pròpies i específiques de la descripció de conductes humanes.

Conductes humanes que es consideren pròpies d'animals, conductes animals que es consideren pròpies dels humans; altre cop les fronteres en els grisos, tan allunyades dels

radicals i confortables blancs i negres. I totes, a l'albir de concentracions d'hormones i de neurotransmissors?

Per això gosava dir en començar que penso que alguns dels grans fracassos de les nostres societats i d'alguns intents de dur certes utopies al terreny de la seva realització pràctica són deguts, com a mínim en gran part, al menysteniment de la nostra condició d'animals. En la vella polèmica entre aquells pels quals l'organització social és la font dels mals, convertits els humans en els mítics «bons salvatges», bons per naturalesa, i aquells que, per contra, equiparen els humans amb un altre mite, el dels monstruosos leviatans, dolents també per naturalesa, podríem intentar posar-nos d'acord en el fet que la conducta dels animals humans té com a base un complex sistema de xarxes i circuits neuronals en els quals estan inscrites reaccions que han permès el nostre èxit evolutiu i que ens predisposen sovint a actuar en direccions no coincidents, i fins i tot contraposades, segons els criteris dels nostres sistemes morals. L'objectiu del «de cadascú segons les seves capacitats, a cadascú d'acord amb les seves necessitats»¹² és segurament un bon propòsit ideal, però penso que no podria ser de cap manera el principi sobre el qual bastir un sistema d'organització social. O, més prosaica, la ingènua proposta de lluitar contra la xacra de la corrupció amb la senzilla declaració que els representants de les noves formacions no cauran en la temptació. No només la temptació de la corrupció és humana, també ho és caure-hi de ple! Un sistema que es proposi lluitar contra la corrupció no es pot basar en la hipòtesi de la seva absència, sinó en els mecanismes per a intentar evitar-la, detectar-la quan no s'hagi pogut evitar i castigar-la amb severitat. La generositat, la solidaritat i la voluntat de superació poden ser pautes de conducta humanes, però també ho són l'enveja, la gelosia i la llei del mínim esforç. I ja hem vist que algunes d'aquestes pautes les compartim amb altres animals!

No voldria que la reivindicació de la nostra naturalesa animal s'entengués com una menysvaloració del paper de la cultura en la condició humana. Ja he deixat entreveure la meva inclinació pel valor dels grisos, i també aquí, en la dicotomia del blanc i negre entre la natura i la cultura, penso que reivindicar la nostra naturalesa animal no vol dir prescindir de la importància del medi, entès d'una manera molt global, per a explotar el marge de maniobra que determina la genètica. Si l'alimentació que prenem ens permet concretar a la pràctica quina serà l'alçada que assolirem en el ventall que els nostres condicionants genètics estipulen, què no podran fer el que anomenem *cultura* i *educació* per a modular la nostra conducta!

Però voldria cridar l'atenció sobre aquest punt. Sí, la cultura i l'educació modifiquen o exploten el marge de maniobra que determina la genètica, però no ho fan sobreposant-se,

12. «Notes marginals al programa del partit obrer alemany», de Karl Marx.

com uns elements espirituals o «elevats» (entre cometes) que s'imposen sobre la base química o «bruta» (també entre cometes) de la nostra conducta animal en una versió actualitzada de la dualitat cos-ànima. Doncs bé, l'aprenentatge modula la nostra conducta precisament actuant sobre els circuits neuronals i els seus neurotransmissors.¹³ L'educació i la cultura actuarien, doncs, sobre les mateixes bases de la biologia. Lluny de la dualitat a la qual em referia, podríem dir que, encara que no ens n'adonem, cultura i educació i biologia actuen amb les mateixes eines!

Circuits neuronals, neurotransmissors... Per alguns, aquesta realitat pot ser denigrant per a la dignitat humana. Aquest estiu va caure a les meves mans un llibre d'Anatole France que em va cridar l'atenció pel seu títol: *El crim de Silvestre Bonnard, membre de l'Institut*. Vaig suposar, encertadament, que es devia tractar d'un altre Institut, però faig referència a aquest llibre perquè en un cert moment, una jove s'adreça a Silvestre Bonnard, el membre de l'Institut, tot dient-li: «Hom s'inquieta per allò que no comprèn.» Però no sempre és així. De vegades hom s'inquieta, en canvi, per allò que sí que comprèn, o que comença a comprendre. Ho he pogut constatar més d'una vegada, precisament, en veure les reaccions que provoca tenir en una mateixa frase les paraules *circuits neuronals*, *neurotransmissors* i *conducta humana*.

Permeteu-me, ara, recórrer a un altre llibre, en aquest cas un llibre totalment diferent, d'una escriptora de començaments del segle passat, Marcelle Sauvageot. Més exactament a l'únic llibre, una petita joia, penso, que va escriure aquesta escriptora abans de morir de tuberculosi als trenta-quatre anys. Diu l'autora en el llibre: «Una bona notícia em feia feliç perquè te la podia dir; un contratemps deixava de ser greu perquè te'l podia explicar».¹⁴ Qui ha tingut la sort de trobar a la vida un destinatari per a aquests pensaments, o qui ha tingut la sort de ser-ne el destinatari, pot estar preocupat pel fet que aquests pensaments es formulin com a conseqüència de potencials elèctrics i de reaccions químiques? Hi ha raons per a inquietar-se? Però volem més baix. Si allò que ens provoca les emocions estètiques d'un quadre són combinacions de pigments, què hi ha d'inquietant en el fet que les emocions, elles mateixes, siguin el fruit de combinacions d'altres productes? I volem més baix encara i parlem dels aliments que ens provoquen plaer o rebuig. I en tots aquests casos, el dels pensaments de Marcelle Sauvageot, el de l'emoció estètica provocada pel quadre, el del plaer o rebuig davant d'un aliment, estem parlant de situacions qualitativament diferents?

13. M. Mayford *et al.* (2012), «Synapses and memory storage», *Cold Spring Harbor Perspectives in Biology*, núm. 4 (6), p. a005751.

14. M. Sauvageot, *Deixa'm*.

Des del meu punt de vista, totes aquestes consideracions no ens haurien d'inquietar en absolut pel que fa a la qüestió de la dignitat humana. I no ho haurien de fer perquè la nostra naturalesa animal és una realitat biològica, mentre que la dignitat humana és una qüestió social. Productes com som de l'evolució, hem adquirit unes condicions i unes propietats que ens han permès una vida social. I és precisament el pas cap a la socialització, i les decisions que com a societats humanes hem pres sobre nosaltres mateixos, el que ens dóna la nostra dignitat com a humans. Compartir una naturalesa no ens diu absolutament res pel que fa a la dignitat dels éssers que la comparteixen.

Una confusió que trobo especialment dolorosa en la mesura que, com s'ha il·lustrat molt bé, vivim uns temps en què humanitzar els animals sembla l'altra cara d'animalitzar els humans, com molt clarament assenyala Juanjo Sáez en una de les seves clarividents vinyetes.¹⁵ Una confusió en aquests termes que és la que ha portat al concepte, erroni des del meu punt de vista, dels drets dels animals. He desenvolupat aquesta idea, entre d'altres, en un llibre en què he intentat tractar de com la ciència d'avui ens ajuda, als humans, a veure'ns com som.¹⁶ A risc de repetir-me, deixeu-me compartir, ara, alguna d'aquestes reflexions.

Els drets com a fruit de la civilització. En la natura no hi ha drets. Fins i tot podríem dir que els homes adquireixen drets en la mesura que adquireixen una estructura social. Cal tenir-ho en compte quan ens referim als anomenats *drets dels animals*. Es pot considerar que els animals tenen uns drets o uns altres, però aquests drets només es donen en la mesura que hi ha una civilització humana que els considera o els els concedeix. Els animals en la natura, en absència de l'home, no tenen drets. És més, en la natura no té sentit plantejar-se l'existència de drets dels animals. Un carnívor fa patir la seva presa en menjar-se-la. I en aquesta relació no té sentit parlar de drets. Per tant, els drets dels animals depenen en bona part de la visió de l'home, de la seva voluntat d'evitar patiments o maltractaments als animals. Projectem en la nostra relació amb els animals els nostres valors. En aquest sentit, s'ha dit sovint que evitar el patiment innecessari dels animals és més una mesura de la civilització dels humans que no pas una conseqüència dels drets innats dels animals, i una indicació prou clara de com els drets dels animals responen a una projecció dels nostres valors. La relació que establím amb ells es constata si analitzem quins són els animals que considerem mereixedors d'aquests drets: aquells animals domèstics que normalment conviuen amb nosaltres o bé aquells que ens són evolutivament més propers.

15. J. Sáez, *Crisi (d'ansietat)*.

16. J. Casanova, *Petita història dels humans*.

Destriats, doncs, el reconeixement social de la dignitat humana de la realitat biològica de la nostra naturalesa animal, deixeu-me apuntar, apuntar només, un darrer element pel que fa precisament a aquesta darrera. Ben sovint, en tractar de la realitat biològica, es posa l'èmfasi, sobretot, en el que podríem considerar com el suport biològic. Fent una analogia amb termes informàtics, podríem dir que es tracta, bàsicament, del *hardware* o maquinari biològic, més que no pas del *software* o programari biològic. I, aquí també, és on es comença a albirar, penso, una nova etapa. Perquè, deixeu-me posar un nou exemple: qui seria més jo?: jo, amb un Alzheimer avançat, o bé un ordinador programat per a recordar les meves vivències, connectat a una màquina de realitat virtual i amb capacitat per a decidir en funció d'aquestes vivències passades, tot incorporant els elements que de la seva actuació sobre la realitat virtual se'n derivessin? En la lluita contra la malaltia, en la lluita per la longevitat, aquí s'obre un nou capítol que ara només he volgut apuntar.

Ja es pot constatar, com deia fa una estona: moltes més preguntes que no pas respostes. Espero, de totes maneres, o no de totes maneres sinó precisament pel fet que hi hagi més preguntes que respostes, que aquestes consideracions puguin ser útils per a trobar àmbits comuns de reflexió, àmbits que ens permetin avançar en la contribució que com a Institut volem fer al conjunt de la societat dels països de parla catalana.

Parlament de Jusèp Loís Sans, president de l'Institut d'Estudis Aranès

En aquesta obertura de curs, en la qual des de l'Institut d'Estudis Catalans ens heu ofert de compartir la presidència, em vull referir a la relació catalano-occitana, que ha estat constant al llarg de la història. Vull fer un volt ràpid per tres amistats clau de la història comuna, que evidencien de forma plàstica la relació entre Catalunya i Occitània: sobre les amistats de Balaguer, Mistral i Verdaguer; de Sarrieu i Condò, i d'Alibèrt, Carbonell i Fabra. Els catalans i els occitans tenen entre si un fil conductor: la llengua occitana, la qual tots contribuïren a definir i promoure.

La Renaixença literària conegué la potent relació entre Víctor Balaguer i l'extraordinari Frederic Mistral, Premi Nobel de Literatura i autor del diccionari més gran de la llengua occitana, la prestigiosa llengua dels trobadors. Balaguer s'exilià a la Provença, on els poetes literats li donaren una entranyable hospitalitat; aprengué provençal i poesia en aquesta llengua, essent catalogat per Mistral com el més gran dels trobadors moderns. Balaguer presentà Jacint Verdaguer a Mistral; Verdaguer reconegué que Mistral era el seu mestre, i Mistral reconegué en Verdaguer un gran talent, i Catalunya i Occitània establiren un contacte potent.

Al voltant de Mistral, s'estructurà un moviment cultural literari amb una

normativa ortogràfica pròpia que adquirí una gran expansió: el felibritge, que encara avui perviu i que s'expandí per tot Occitània, arribant fins als Pirineus i la Vall d'Aran en la forma d'una estructura associativa creada per Bernard Sarrieu, anomenada l'Escola dels Pirineus, amb forta incidència en mossèn Condò Sambeat, màxim exponent de la literatura aranès. S'expandí el felibritge, però sorgí un esperit de recuperació de les formes més trobadoresques, de la interpretació d'una forma d'expressió clàssica com a reacció al conservadorisme dels felibres. Un dels promotors fou Antonin Perbòsc. Sarrieu participà en les propostes evolutives del mestre Perbòsc. Sarrieu, que compartia els seus principis amb els aranesos, fou un avançat en el seu temps: trenta anys abans de l'establiment de la norma d'Alibèrt, ja n'havia definit els principis, i Condò Sambeat participà amb el seu amic Sarrieu d'aquelles innovacions. Catalunya i Occitània tenien en aquells temps una relació entusiasta. Sarrieu i Condò escrivien amb principis felibrencs, però ja intuïen, en la norma clàssica de l'occità, la norma dels trobadors adaptada.

A la Vall d'Aran, es va demorar el procés administratiu de la Generalitat i la intervenció de Catalunya al començament dels anys vuitanta del segle passat, fins

que aquelles primeres intuïcions de Sarrieu, materialitzades en Loïs Alibèrt, no entraren de ple en l'ensenyament aranès i en l'Administració. Les relacions entre Catalunya i Occitània han estat naturals al llarg de la història: les nostres llengües tenen un mateix component cromosòmic. En molts moments, la identificació del sentiment de pertànyer a la mateixa llengua fou absolut. Els Pirineus han estat més una xarnera que no pas una frontera.

L'any 1934, quan ja existia l'Institut d'Estudis Catalans, aparegué un manifest, *Desviacions en els conceptes de llengua i pàtria*, que signaven Pompeu Fabra, Joan Coromines i una quinzena de persones destacades del moviment patriòtic català. En el manifest, els patriotes catalans dirien a Occitània i al món sencer que la pàtria catalana són tots els Països Catalans, que no són el mateix que els països occitans, i que sobretot la confusió d'estendre Catalunya a Occitània en una sola unitat podia retardar la consolidació d'una plena consciència nacional a Catalunya. Pompeu Fabra escrigué al seu amic Alibèrt el següent: «Ja sabeu com us estimo i com estimo l'obra lingüística que realitzeu a Occitània, paral·lela a la que hem realitzat a Catalunya. Si he firmat, doncs, el manifest que han redactat alguns filòlegs catalans (i que suposo que no trigareu a conèixer) és perquè no té altre objecte que desfer lamentables confusions que constitueixen un perill per al nostre moviment nacionalista, sense que en cap

manera es vulgui anar, amb ell, contra l'entesa cordial que convé que existeixi entre els dos pobles germans, el nostre i el vostre. No hi heu de veure cap desafecte envers la vostra terra, de la qual tots els firmants són bons amics.»

En l'entretant, Josep Carbonell, director de l'Oficina de Relacions Meridionals, s'encarregava d'enfortir les relacions entre Catalunya i Occitània. Segons Carbonell, amb l'obra occitanista «es tractava de crear un coixí per a Catalunya. França sempre va a lo seu sota l'aparença d'amistat. Ells no faran mai la tasca occitana.» Aquest coixí era per a contrarestar el centralisme de París. Carbonell s'ocupà d'estimular Loïs Alibèrt perquè acabés la seva gramàtica i de cercar-li els diners entre els patricis catalans per a la seva publicació. L'Institut d'Estudis Catalans, de manera encertada, ha publicat la correspondència entre tots dos («Biblioteca Filològica», XXIII, 1992). La *Gramàtica occitana* de Loïs Alibèrt ha estat publicada en tres ocasions, dues de les quals a Catalunya —la solidaritat catalana arriba on no pot arribar Occitània. Alibèrt manifestava a través de la seva gramàtica i de qualsevol discurs, que calia comptar amb Catalunya i la seva llengua. «Ens cal», digué, «crear una grafia que conciliï el sistema mistralenc, el sistema restaurat d'Estieu-Perbòsc i el sistema català», i és per això que en el nostre vocabulari tècnic i científic ens cal prendre com a patró el vocabulari sabent del català.

Les *Normes ortogràfiques der Aranès* foren redactades per encàrrec de la Generalitat de Catalunya el 1982, per una comissió que seguí els principis alibertians. Més enllà d'aquest moment dels anys vuitanta del s. xx, la Vall d'Aran desenvolupà, inspirant-se en Catalunya, un procés identitari fonamentat en la llengua, sobretot com a resultat de les actuacions del Consell General d'Aran, de la Generalitat de Catalunya i, més concretament, de l'escola aranese. Però no n'hi havia prou, amb aquella mera promoció de la llengua al territori aranès. Calia que el respecte de Catalunya per la llengua dels aranesos es materialitzés en la declaració de la seva oficialitat en tot el territori administrat per la Generalitat, i que la Vall d'Aran, amb el Consell General al capdavant, es convertís en referent d'un occitanisme respectuós i modern. L'oficialitat de la llengua occitana feu, entre moltes altres accions, la creació de l'Acadèmia Aranese dera Lengua Occitana per voluntat de la Generalitat i del Consell General d'Aran. Dos somnis, dos impossibles: oficialitat i acadèmia.

I ara som aquí, ara existim. Hem d'establir els criteris de normativa de l'aranès com a part integrant de l'espai lingüístic i cultural occità. Hem de desenvolupar les investigacions en occità, hem de col·laborar amb entitats de recerca en l'establiment de la normativa del conjunt de la llengua occitana. Tenim entre les nostres responsabilitats la de lluitar contra

la segregació a què se'ns ha sotmès en massa ocasions, la de mantenir el corrent contra el colonialisme intern, la d'establir un model de referència i ésser promotors dels valors més que no pas dels interessos, la d'ésser còmplices dels moviments favorables a la promoció de l'occità i la de trobar solucions a allò que per a molts és un problema.

Des de l'Acadèmia Aranese dera Lengua Occitana serem actius en la consolidació de les relacions occitano-catalanes i en convertir la Vall d'Aran en el seu centre, però de ben segur que el paper de Catalunya hi serà imprescindible, i us demano que el paper de l'Institut d'Estudis Catalans hi sigui transcendent. Deia Condò Sambeat en l'oda d'Horaci a Mecenes: «Tu ès Mecenas, lengua catalana; jo, era lengua aranese, ta germana, sò eth poeta que non me morirè. Ja que soleta anar peth mon non sabi e mentres de hèr-me grana e fòrta acabi, da-me era man; e atau jamès cairè.» Digué Sarrieu en referir-se als límits entre Catalunya i Occitània: «la ratlla és al mapa, però al cor no hi és». I reconeixia Felip Carbona, quan era president de l'Institut d'Estudis Occitans, l'any 2001, en la reedició de l'Institut d'Estudis Catalans de la *Gramàtica occitana segon los parlars lengadocians*, d'Alibèrt: «ens feia falta aquesta edició i, un cop més, és a l'amistat catalana que la devem [...], gràcies a l'ajuda del nostre prestigiós germà gran de Barcelona, l'Institut d'Estudis Catalans».

Hem d'agrair el respecte manifestat per l'Institut d'Estudis Catalans envers la llengua occitana i envers la variant aranesa, concretat en publicacions com la *Gramàtica occitana* i en l'harmonia i suport facilitats per aquesta institució a l'Institut d'Estudis Aranesi. També hem d'agrair la presidència d'aquesta sessió inaugural, és un honor que se'ns oferís més per la nostra significació que no pas per la nostra història particular. Presidir aquest acte és un reconeixement que ens té l'Institut d'Estudis Catalans, i amb serenor i humilitat us agraïm l'esforç i la consideració que heu mostrat per la llengua occitana. Sigueu, l'Institut d'Estudis Catalans, germà gran de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa de Lengua Occitana; sou imprescindible entre la Vall d'Aran i entre Occitània.

I, finalment, perdoneu aquest excés en la presentació de la nostra particularitat i de la nostra institució. Acahem de néixer i ens agrada parlar de

nosaltres, i perdoneu que hagi aprofitat aquest acte, de fonamentació catalana, per a fer un discurs amb finalitats occitanes. Ara toca felicitar els nous membres i els membres emèrits de l'Institut d'Estudis Catalans; els uns, perquè han fet una gran aportació a la ciència, a la cultura, a l'art, a la medicina, a la llengua, a la música, a la filosofia, a la història, a la sociologia..., al país; a través d'aquesta institució referent se us reconeix. Als altres, perquè se us honora pels vostres mèrits, les vostres qualitats, per a poder formar part d'aquesta institució en tot el que se us demana que seguiu produint entre la societat. A alguns us conec personalment i us admiro, us admiro pel vostre talent, pel vostre entusiasme, per la vostra generositat i pel vostre esforç. I a d'altres no us conec, però sento un entranyable respecte pel vostre treball i pel vostre rigor; entre tots contribuïu a millorar el món, entre tots feu valer l'ànima i l'esperit de Catalunya.

Convenis de col·laboració

Durant el curs 2015-2016, l'Institut d'Estudis Catalans ha establert els convenis de col·laboració següents (per ordre cronològic de signatura):

- El 3 de setembre de 2015, amb el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, un conveni marc de col·laboració.
- El 7 de setembre de 2015, amb Publicacions de la Universitat de València, un conveni per a la coedició de l'obra *Joan B. Binimelis, Vicenç Mut i els mapes murals de Mallorca pintats a l'oli (segles XVI i XVII)*, de Vicenç M. Rosselló i Werner-F. Bär.
- El 10 de setembre de 2015, amb el Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya, el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i el Servei Meteorològic de Catalunya, un conveni de col·laboració per a l'elaboració del *Terçer informe sobre el canvi climàtic a Catalunya*.
- El 30 de setembre de 2015, amb la Universitat de les Illes Balears, una resolució de l'addenda al conveni marc de col·laboració de data 12 de desembre de 2012.
- El 25 d'octubre de 2015, amb la Fundació Catalunya - La Pedrera i la Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de

les Matemàtiques a Catalunya, un conveni de col·laboració per al finançament del programa Bojos per les Matemàtiques 2016.

- El 30 d'octubre de 2015, amb el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Castellar del Riu, un conveni específic per al desenvolupament de les accions previstes per al 2015 en el conveni marc de col·laboració, per a la restauració i conservació del Pi de les Tres Branques i del Pi Jove, a Castellar del Riu.
- El 30 d'octubre de 2015, amb la Universitat Pompeu Fabra, un conveni específic de col·laboració per al suport a les activitats de l'Observatori de Neologia per a l'any 2015.
- El 6 de novembre de 2015, amb l'Institut Ramon Muntaner, un conveni per a la coedició de l'obra *Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Móra la Nova (17 i 18 d'octubre de 2014)*.
- El 4 de desembre de 2015, amb la Institució Milà i Fontanals (CSIC), un conveni específic de col·laboració per a l'elaboració i edició del *Glossarium mediae latinitatis Cataloniae*.

- El 14 de desembre de 2015, amb la Universitat d'Alacant, un document d'acord per al finançament del projecte Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català modern (GCM) durant l'any 2015.
- El 30 de desembre de 2015, amb l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona de l'Ajuntament de Barcelona, un conveni de col·laboració per al desenvolupament del Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea i per a organitzar conjuntament dues activitats en el marc de la commemoració del 25è aniversari del CNL a Lleida.
- El 18 de febrer de 2016, amb MAGMA Associació per Promoure la Recerca Jove, un conveni de col·laboració per a la celebració de l'Exporecerca Jove.
- El 23 de febrer de 2016, amb la Fundació Carles Salvador, un acord de col·laboració per a l'any 2016.
- El 29 de febrer de 2016, amb la Fundació Bancària La Caixa, un conveni de col·laboració per a la dotació del Premi Catalunya d'Economia i del Premi Societat Catalana d'Economia.
- L'1 de març de 2016, amb la Fundació Catalunya - La Pedrera i l'Associació de Barcelona per a l'Estudi i l'Aprenentatge de les Matemàtiques (ABEAM), un conveni per a la promoció, l'aprenentatge i l'ensenyament de les matemàtiques.
- El 3 de març de 2016, amb la Fundació Bancària La Caixa, un conveni de col·laboració per a l'organització del cicle *Diàlegs per entendre la societat avui. La societat catalana en el segle XXI*.
- El 7 de març de 2016, amb Enric Batlle i Duran, un acord de col·laboració per a la publicació de l'obra *Josep Batlle i Gras, l'últim jardiner*.
- El 7 de març de 2016, amb la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya, un conveni de col·laboració per a l'edició de l'obra *Literatura catalana contemporània: crítica, transmissió textual i didàctica*, d'Eusebi Coromina i Ramon Pinyol.
- L'11 de març de 2016, amb el Centre de Recerca Matemàtica, una pròrroga del conveni de col·laboració per al programa de visitants Lluís Santaló.
- El 21 de març de 2016, amb l'associació Bioinformàtics Barcelona, un conveni marc de col·laboració.
- L'1 d'abril de 2016, amb la Fundació Bancària La Caixa, un conveni de col·laboració per a la subvenció de les diverses activitats i de les accions de visibilitat de la Secció Filològica.
- El 6 d'abril de 2016, amb l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM), un

conveni de col·laboració per a l'assessorament en temes de toponímia a la Comissió de Nomenclatura de l'ATM.

- El 20 d'abril de 2016, amb Eva Subias Pascual, una addenda al document de donació de l'Arxiu Joan Subias Galter a l'IEC signat el 8 de setembre de 2004 per a la incorporació dels volums de conferències de Joan Subias Galter al Fons.
- El 25 d'abril de 2016, amb l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears, un conveni de col·laboració per a l'actualització del *Diccionari enciclopèdic de medicina*.
- El 3 de maig de 2016, amb la Federació de Persones Sordes de Catalunya, una addenda al conveni marc signat el 27 de setembre de 2006 per al desenvolupament i foment de l'ús de la llengua de signes catalana.
- El 23 de maig de 2016, amb la Fundació Institut Català d'Investigació Química, un acord per al patrocini de la 21a Conferència Fèlix Serratosa.
- L'1 de juny de 2016, amb l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, un

conveni específic de col·laboració en matèria de sismologia per a l'any 2016.

- El 23 de juny de 2016, amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, un conveni de col·laboració per a la realització de l'estudi «El Termòmetre Lingüístic i el Marc d'Ensenyament de Llengües Vives».
- El 27 de juny de 2016, amb l'Institut Joan Lluís Vives, la renovació del conveni marc de col·laboració signat el 23 de maig de 2012.
- El 14 de juliol de 2016, amb el Grup d'Estàndard Oral, un conveni de col·laboració per a la publicació del projecte Ruta Pompeu Fabra, en el context del projecte GEO Rutes Filològiques.
- El 14 de juliol de 2016, amb la Diputació de Barcelona, un conveni de col·laboració per a la subvenció de les activitats de l'IEC de l'any 2016.
- El 25 de juliol de 2016, amb la Fundació Institut Cambó, un conveni de col·laboració per a regular la cessió de materials de l'IEC per a la publicació en línia de correspondència en el projecte Epistolari Cambó.

Representació en institucions

Institucions d'àmbit català

Biblioteca de Catalunya	<i>Consell Rector</i> <i>Vicepresident segon</i> President de l'IEC (representant nat)
Casa-Museu Prat de la Riba	<i>Vocal</i> Albert Balcells i González
Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)	<i>Patronat</i> President de l'IEC
Consell Interuniversitari de Catalunya	<i>Conferència General</i> President de l'IEC (representant nat)
Consell Nacional d'Arxius de la Generalitat de Catalunya	<i>Vocal</i> Eva Serra i Puig
Consell Social de la Llengua Catalana de la Generalitat de Catalunya	<i>Vicepresident</i> President de l'IEC (representant nat)
Consorci Centre de Recerca Matemàtica (CRM)	President de l'IEC (membre nat)
Consorci del Centre de Terminologia (TERMCAT)	President de l'IEC (representant nat) President de l'SF (representant nat)
Consorci Institut Ramon Llull	<i>Consell de Direcció</i> President de l'IEC
Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes (FOCIR)	<i>Tresoreria</i> Àngel Messeguer i Peypoch

Junta de Museus de Catalunya*Ple**Vocal*

Josep Guitart i Duran

*Institucions d'àmbit estatal***Biblioteca Nacional (Madrid)***Reial Patronat*

President de l'IEC (representant nat)

Comité Español de Ciencias Históricas

Antoni Riera i Melis

Museo Arqueológico Nacional de Madrid*Reial Patronat*

Marc Mayer i Olivé

*Institucions d'àmbit internacional***Centre d'Estudis Catalans
de la Universitat de París IV
(París-Sorbona)**

President de l'IEC (representant nat)

Institut Franco-Català Transfronterer

President de l'IEC (representant nat)

Unió Acadèmica Internacional*Vicepresident*

Josep Guitart i Duran

Delegats

Josep Guitart i Duran (titular)

Antoni Riera i Melis (adjunt)

*Patronats***Fundació Carles Salvador**

President de l'IEC

Ramon Sistac i Vicén

Vicent Pitarch i Almela

Fundació Ferran Sunyer i Balaguer

President de l'IEC
Secretari general de l'IEC
President de la Secció de Ciències i
Tecnologia
President de la Societat Catalana
de Matemàtiques
(representants nats)

Fundació Mercè Rodoreda

Membres nats
Membres del Consell Permanent
Membres electius
Joaquim Mallafrè i Gavaldà
Damià Pons i Pons
Maria Mercè Boronat
Comissió Tècnica
Joaquim Mallafrè i Gavaldà
Josep Massot i Muntaner
Damià Pons i Pons

Fundació Pau Casals

President de l'IEC (membre nat)

**Fundació Pere Coromines
d'Estudis Filosòfics, Històrics,
Literaris i d'Investigació Lingüística**

President de l'IEC (membre nat)

Fundació Tot Raval

Ramon Corbella i Bosch

Fundació Universitat Catalana d'Estiu

President de l'IEC (representant nat)

Monestir de Poblet

President de l'IEC (representant nat)

Monestir de Sant Cugat del Vallès

Antoni Pladevall i Font

Monestir de Santes Creus

Josep Guitart i Duran

**Parc Nacional d'Aigüestortes
i Estany de Sant Maurici**

Carles Cortés i Moragrega
Joandomènec Ros i Aragonès (suplent)

Vil·la Romana dels Ametllers de Tossa

Narcís Soler i Masferrer

Intervencions institucionals

Visitants il·lustres

Durant el curs 2015-2016, l'Institut d'Estudis Catalans ha rebut els visitants il·lustres següents:

- Roger Loppacher, president del Consell de l'Audiovisual de Catalunya. 3 de setembre de 2015.
- Salvador Bonjoch Guim, president del Consell Comarcal de l'Urgell. 9 de setembre de 2015.
- Jusèp Loís Sans Socasau, president de l'Institut d'Estudis Aranesi. 26 d'octubre de 2015.
- Robert E. Ricklefs, guanyador de l'XI edició del Premi Ramon Margalef d'Ecologia. 29 d'octubre de 2015.
- Carles Motas i López, alcalde de Sant Feliu de Guíxols. 11 de novembre de 2015.
- Carme Forcadell i Lluís, presidenta del Parlament de Catalunya. 16 de novembre de 2015.
- Joaquim Nadal i Farreras, catedràtic d'història de la Universitat de Girona, exconseller del Parlament i exalcalde de Girona. 11 de desembre de 2015.
- Joan Boadas i Raset, arxiver municipal de Girona. 11 de desembre de 2015.
- Michael Mason, director de l'Smithsonian Center for Folklife and Cultural Heritage, de Washington (Estats Units d'Amèrica). 2 de febrer de 2016.
- Noelia Martínez, cònsol de l'Uruguai. 3 de febrer de 2016.
- Magda Stavinschi, presidenta de l'Institut d'Estudis Transdisciplinaris en Ciència, Espiritualitat i Societat (Institut Cultural Romanès). 23 de març de 2016.
- Josep Rull i Andreu, conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. 23 d'abril de 2016.
- Carles Mundó i Blanch, conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya. 26 d'abril de 2016.
- Xavier Bernadí i Gil, director general de Dret i d'Entitats Jurídiques de la Generalitat de Catalunya. 26 d'abril de 2016.
- Antoni Martínez, president de la Federació de Persones Sordes de Catalunya. 2 de maig de 2016.
- Arcadi Navarro i Cuartiellas, secretari d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya. 27 de maig de 2016.
- Johanna Panthier, Joanna McPake, Francis Goullier, Gunther Abuja i Lid King, membres del Consell d'Europa. 30 de maig de 2016.

- Ignacio Bosque Muñoz, catedràtic de filologia hispànica a la Universitat Complutense de Madrid. 9 de juny de 2016.
- Manuel Forcano i Aparicio, director de l'Institut Ramon Llull. 22 de juny de 2016.

Assistència a actes, visites i missions institucionals

El president de l'IEC i els membres de l'Equip de Govern han presidit els actes següents o hi han participat:

2015

- Celebració de la Diada de Sant Gil a la Vall de Núria i projecció del documental *L'exili de la marededéu de Núria*, basat en el llibre de Manuel Castellet; organitzada per la Conselleria de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. 1 de setembre.
- Inauguració del congrés internacional *Ciència i ficció: l'exploració creativa dels mons reals i dels irreal*s, organitzat per la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC), a l'IEC. 2 de setembre.
- Sessió d'obertura del curs acadèmic 2015-2016 del sistema universitari català, a la Universitat Rovira i Virgili (Tarragona). 4 de setembre.
- Conferència d'Eva Serra, membre de la Secció Històrico-Arqueològica: «La potencialitat democràtica de la Catalunya històrica», al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. 8 de setembre.
- Acte institucional de l'Onze de Setembre organitzat per la Generalitat de Catalunya, a la Plaça de Sant Jaume de Barcelona. 9 de setembre.
- Sessió d'obertura del curs 2015-2016 de la Universitat de Lleida, amb el discurs inaugural del president de l'IEC: «La funció de l'Institut d'Estudis Catalans al segle XXI». 9 de setembre.
- Inauguració de l'exposició «Per Catalunya! Vida i mort de Lluís Companys», organitzada per l'IEC i pel Consell Comarcal de l'Urgell. 9 de setembre.
- Dinar Cambra amb Artur Mas, president de la Generalitat de Catalunya, a la Casa Llotja de Mar (Barcelona). 9 de setembre.
- Celebració de la Diada Nacional de Catalunya a l'IEC: jornada de portes obertes a la Casa de Convalescència, discurs patriòtic de Damià Pons («Un futur compartit») i actuació musical del Quartet de la Barítona. 10 de setembre.
- Ofrena floral de membres i treballadors de l'IEC al monument de Rafael Casanova. L'Equip de Govern de l'IEC participa en la Via Lliure a la República Catalana, organitzada per l'Assemblea Nacional Catalana. 11 de setembre.

- Entrevista amb Jordi Ferrer, alcalde de Sant Llorenç d'Hortons, a l'Ajuntament de Sant Llorenç d'Hortons. 14 de setembre.
- Presentació a l'IEC del primer volum de l'obra *Ramon Llull. Vida i obres*, de Pere Vilalba, publicat per l'IEC i la Fundació Elsa Peretti; amb l'assistència de Ferran Mascarell, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya. 15 de setembre.
- Presentació a l'IEC de l'obra *Estudis medievals en homenatge a Curt Wittlin*, editada per Lola Badia, Emili Casanova i Albert Hauf, dins la col·lecció «Symposia Philologica» de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana. 18 de setembre.
- Reunió de la Junta Directiva del Centre UNESCO de Catalunya, a la seu del centre (Barcelona). 21 de setembre.
- Acte d'inauguració del nou grau de ciències del mar de la Universitat de Barcelona, a la Facultat de Geologia de la UB. 23 de setembre.
- Presentació a l'IEC de les actes de la primera trobada científica sobre les ciutats mediterrànies: *Ciutats mediterrànies: civilització i desenvolupament*, publicades per l'IEC, en el marc de la reunió científica «Ciutats i regió a la Mediterrània. Comparació diacrònica». 28 de setembre.
- Entrevista amb Amèlia Trueta, filla del doctor Josep Trueta i vídua de Ramon Trias Fargas, acompanyada de Josep Monserrat i Molas, president de la Societat Catalana de Filosofia (IEC). 29 de setembre.
- Jornada en honor de Francesc Vallverdú (1935-2014), a l'IEC. 29 de setembre.
- Dia Internacional de la Traducció a l'IEC, coordinat pel Gabinet de la Presidència i l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. 30 de setembre.
- Presentació a l'IEC del *Diccionari grec-català. D'Homer al segle II dC*, dirigit per Joan Alberich i Francesc J. Cuartero i publicat per Enciclopèdia Catalana i la Fundació Institut Cambó. 30 de setembre.
- Reunió del Consell de Direcció del Premi Ramon Margalef d'Ecologia i Ciències Ambientals, al Palau de la Generalitat. 1 d'octubre.
- Acte d'inauguració del Dia de l'Estadística 2015, organitzat per la Societat Catalana d'Estadística, al Paranimf de la UB. 2 d'octubre.
- Sessió inaugural del curs acadèmic 2015-2016 de la Universitat de Girona. 6 d'octubre.
- Entrevista dels periodistes de la cadena de televisió coreana KBS al president de l'IEC. 7 d'octubre.
- Presentació a l'IEC del llibre *Entendre les religions. Una perspectiva sociològica*, de Joan Estruch, membre de l'IEC, i publicat per l'editorial Mediterrània. 7 d'octubre.
- Commemoració del 25è aniversari dels Mossos d'Esquadra, a Sabadell. 8 d'octubre.
- Sessió inaugural del curs acadèmic 2015-2016 de la Universitat de Barcelona. 9 d'octubre.

- Entrevista a l'IEC amb Claude H. Potts, bibliotecari de les col·leccions de llengües romàniques a la Universitat de Califòrnia a Berkeley. 13 d'octubre.
- Lliurament de premis del concurs literari «Un mar de paraules», organitzat per l'Institut Europeu de la Mediterrània. 14 d'octubre.
- Projectió a l'IEC del documental *L'exili de la marededéu de Núria*, basat en el llibre homònim de Manuel Castellet. 15 d'octubre.
- Presentació dels volums I i II de la *Història de la música* de l'*Enciclopèdia de Menorca*, i del CD *La creació del món*, de Joseph Haydn, segons la versió il·lustrada menorquina (1807) d'Antoni Febrer i Cardona i la transcripció musical de Joan Vidal i Seguí. Organitzat per l'Institut Menorquí d'Estudis. Exposició sobre Josep Miquel Vidal (1939-2013), director de l'Enciclopèdia. 16 d'octubre.
- Reunió del Patronat de la Fundació Barcelona Cultura, al Palau de la Virreina. 20 d'octubre.
- Commemoració del 20è aniversari de la UOC, al Born Centre Cultural. 20 d'octubre.
- Sessió inaugural del curs interacadèmic 2015-2016, a la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi. 21 d'octubre.
- Inauguració a Organyà de la Ruta de la Llengua, promoguda per l'associació Amics de les Homilies d'Organyà, la Diputació de Lleida, l'Ajuntament d'Organyà i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. 24 d'octubre.
- Sessió constitutiva de l'XI Legislatura del Parlament de Catalunya, al Palau del Parlament. 26 d'octubre.
- Lliurament del Premi Ramon Margalef d'Ecologia al professor Robert E. Ricklefs, al Palau de Pedralbes. 27 d'octubre.
- Inauguració a l'IEC del cicle *Xerrades amb M. Teresa Cabré Castellví. Reflexions al voltant de la lingüística aplicada i el lèxic*, organitzat per l'IEC, la Universitat Pompeu Fabra, la Universitat de Barcelona i el TERMCAT. 28 d'octubre.
- Reunió del Real Patronato de la Biblioteca Nacional de España a la seu de la BNE. 29 d'octubre.
- Acte de cloenda de l'Any Patxot i inauguració de l'exposició sobre Rafael Patxot, al Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols. 31 d'octubre.
- Acte d'inauguració a l'IEC de la I Jornada de la Càtedra Pompeu Fabra, organitzat per la Universitat Pompeu Fabra i l'IEC. 5 de novembre.
- Jornada *La costa catalana davant d'un escenari de canvi de clima*, organitzada pel Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible i el Centre Internacional d'Investigació dels Recursos Costaners, que tingué lloc a l'Escola de Camins de Barcelona. 9 de novembre.

- Sessió inaugural del curs acadèmic 2015-2016 de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, a la seu de l'Acadèmia. 10 de novembre.
- Acte de benvinguda als assistents a la 2a Trobada de l'Associació Internacional euroCRIS: «Current Research Information Systems», que tingué lloc a l'IEC. 10 de novembre.
- Debat: «Humans o posthumans? Què ens pot fer ser la biotecnologia?», en la sessió inaugural del curs 2015-2016 de la Societat Catalana de Biologia. 11 de novembre.
- Sessió en memòria d'Antoni M. Badia i Margarit (1920-2014), membre de la Secció Filològica, que es feu a l'IEC. 12 de novembre.
- Acte de presentació del llibre recull de les conferències i debats de recerca celebrats per la Societat Andorrana de Ciències (SAC) els anys 2012 i 2014, organitzat per la SAC, a Andorra la Vella. 12 de novembre.
- Inauguració de la 20a Setmana de la Ciència a Catalunya (SC15), organitzada per la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació. 16 de novembre.
- Inauguració de l'exposició «Els sòls i la biodiversitat forestal. La ciència del sòl a la bibliografia: un tast». 16 de novembre.
- Seminari d'Espais Escrits: «Cultural Learning» (projecte europeu Horitzó 2020 sobre patrimoni cultural, patrimoni oblidat), a l'IEC. 27 de novembre.
- Presentació del llibre *Nobiliari general català* (vol. v), d'Armand de Fluvià, publicat per la Institució Catalana de Genealogia i Heràldica. 30 de novembre.
- Acte d'inauguració institucional de l'Any Lluïa 2016 al Palau de la Generalitat. 30 de novembre.
- Celebració a l'IEC de l'acte *Punt i seguit. Aportacions d'El País que Volem a l'etapa constituent*, organitzat per l'IEC i l'associació El País que Volem. 1 de desembre.
- V Fòrum del Patrimoni Literari: «Traduir, la millor manera de llegir», organitzat per la Càtedra de Patrimoni Literari Maria Àngels Anglada - Carles Fages de Climent, que tingué lloc a la Biblioteca Fages de Climent (Figueres). 2 de desembre.
- Acte de celebració dels cinquanta anys d'Enciclopèdia Catalana, al Palau de la Música. 3 de desembre.
- Reunió a l'IEC del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS) de la Generalitat de Catalunya. 4 de desembre.
- Reunió dels representants de l'IEC en els jurats dels Premios Nacionales, que convoca el Ministeri de Cultura. 14 de desembre.
- Reunió del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible, a la seu del CADS (Barcelona). 16 de desembre.
- Reunió de la Junta Rectora de l'Institut Ramon Llull (IRL), a la seu de l'IRL (Barcelona). 16 de desembre.

- Sessió acadèmica d'homenatge a Joan Triadú, organitzada per la Secció de Filosofia i Ciències Socials, a l'IEC. 17 de desembre.
- Reunió del Consell Social de la Llengua Catalana, al Palau Marc (Barcelona). 17 de desembre.
- Presentació a Palma del llibre de Joan Veny *Perfils lingüístics balears*, a la seu de l'Institut d'Estudis Baleàrics (Palma), i entrevistes amb Miquel Ensenyat, president del Consell Insular de Mallorca, i Teodor Suau, sacerdot i bibliista, a Palma, per a tractar de les jornades sobre Ramon Llull a l'IEC. 18 de desembre.
- Presentació a l'IEC de l'obra *Aportacions catalanes universals*, promoguda per la Fundació Occitano-Catalana. 21 de desembre.

2016

- Presa de possessió del Molt Honorable Senyor Carles Puigdemont i Casamajó, president electe de la Generalitat de Catalunya, al Palau de la Generalitat. 12 de gener.
- Homenatge a Josep Amat i Pagès (1901-1991), a la Sala Parés (Barcelona). 13 de gener.
- Conferència del president de l'IEC: «Aprendre ecologia amb els llibres de... ciència-ficció», a l'IES Sant Quirze del Vallès. 20 de gener.
- Reunió a l'IEC de la Comissió Avaluadora dels Ajuts Mario Sàlvia. 21 de gener.
- Acte d'homenatge i col·locació d'una placa a la casa on va viure Pompeu Fabra, organitzat per l'Ajuntament de Sant Feliu de Codines. 24 de gener.
- Celebració a l'IEC del desè aniversari del portal lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals: «10 anys d'ÉsAdir: Una eina viva per a una llengua viva». 25 de gener.
- Cloenda de l'acte d'homenatge a Pere Duran: «Pere Duran Farell i l'economia de Catalunya», organitzat per la Societat Catalana d'Economia (IEC), Foment del Treball Nacional i la Societat d'Estudis Econòmics, que es feu a l'IEC. 25 de gener.
- Conferència de premsa a l'IEC per a presentar el llibre *Obra de joventut*, de Mercè Rodoreda, organitzada per l'IEC, el Grup 62 i la Fundació Mercè Rodoreda. 26 de gener.
- Conferència del president de l'IEC: «Uns mol·luscs ben interessants», organitzada per la Fundació Universitària Martí l'Humà, al Teatre de la Garriga - El Patronat. 26 de gener.
- Presentació de la publicació *El mapa com a eina de govern. Centenari de la creació dels serveis geogràfic i geològic de Catalunya (1914-2014)*, a l'edifici Can Serra de la Diputació de Barcelona. 27 de gener.
- Lliurament del VII Premi Crims de Tinta, acte inaugural de BCNegra 2016, a l'Auditori RBA (Barcelona). 28 de gener.

- Sessió en memòria de Carles Miralles i Solà (1944-2015), a l'IEC. 28 de gener.
- Esmorzar amb Carme Forcadell, presidenta del Parlament de Catalunya, organitzat per Fòrum Europa - Tribuna Catalunya, a l'Hotel Palace. 2 de febrer.
- Jornada d'Investigadors Predoctorals Interdisciplinària (JIPI2016), al Paranimf de la Universitat de Barcelona. 2 de febrer.
- Presentació a l'IEC de l'obra *Els llibres de l'ànima de la Diputació del General de Catalunya (1493-1714)*, coordinada per Eva Serra, membre de l'IEC. 4 de febrer.
- Lliurament dels premis del Dissabte Transfronterer de les Matemàtiques a l'Alt Empordà, que tingué lloc al Centre de Formació Integrat Ferran Sunyer i Balaguer de Figueres. 6 de febrer.
- Presentació a l'IEC del llibre *Rafael Patxot i Jubert. Una vida de tramuntana*, de Núria Delétra-Carreras i Patxot, publicat per l'IEC. 6 de febrer.
- Conferència del president de l'IEC: «Ramon Margalef, gran referent de l'ecologia marina. Visions de la ciència», a la Biblioteca Camp de l'Arpa - Caterina Albert (Barcelona). 8 de febrer.
- Inauguració al Palau Robert de l'exposició «Rafael Patxot. Mecenes, científic..., l'home», organitzada per l'IEC i la Diputació de Barcelona; amb l'assistència de Santi Vila, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, i Mercè Conesa, presidenta de la Diputació de Barcelona. 11 de febrer.
- Acte institucional d'homenatge a Muriel Casals, que fou presidenta d'Òmnium Cultural, al Palau del Parlament de Catalunya. 18 de febrer.
- Presentació a l'IEC del llibre *El dret públic català. Les institucions a Catalunya fins al Decret de Nova Planta*, de Víctor Ferro Pomà, publicat per l'IEC. L'acte fou presidit per la presidenta del Parlament de Catalunya, Carme Forcadell. 24 de febrer.
- Reunió de la Junta Rectora de l'Institut Ramon Llull, a la seu de l'IRL (Barcelona). 1 de març.
- Acte de presentació del Pla d'acció per a la conservació de la natura a Catalunya, de Conservació.cat. 3 de març.
- Women's Week 2016, organitzada pel Barcelona Knowledge Hub de l'Acadèmia Europea. 3 de març.
- Presentació del projecte de la Convenció Constituent Ciutadana de Catalunya (CCCC), organitzada per la plataforma Reinicia Catalunya, al Paranimf de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona. 5 de març.
- Reunió del Consell Interacadèmic, a la seu del Departament de Justícia (Barcelona). 8 de març.

- Conferència del president de l'IEC: «Els efectes del canvi climàtic al mar», organitzada per la delegació de l'IEC a Palma, que tingué lloc al Club Diario de Mallorca (Palma). 10 de març.
- Commemoració del cinquantè aniversari de l'Assemblea Constituent del Sindicat Democràtic d'Estudiants de la Universitat de Barcelona, al Paranimf de la Universitat de Barcelona. 11 de març.
- Conferència General del Consell Interuniversitari de Catalunya, a la seu del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda (Barcelona). 14 de març.
- Reunió del Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia (CAPCIT), al Palau del Parlament de Catalunya. 14 de març.
- Conferència del conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Santi Vila: «Demà és ara. Les polítiques culturals en un moment fundacional», al Petit Palau del Palau de la Música. 15 de març.
- Cloenda del cicle *Reflexions: créixer sense consumir*, organitzat per Obra Social La Caixa, al Palau Macaya (Barcelona). 16 de març.
- Reunió del Consell Assessor del IV Congrés Universitari Català, a l'IEC. 29 de març.
- Reunió del Consell de Direcció del TERMCAT, a la seu del TERMCAT (Barcelona). 30 de març.
- Reunió del Patronat del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), a la seu del Departament de Territori i Sostenibilitat. 30 de març.
- Conferència de Pere Aragonès, secretari d'Economia de la Generalitat de Catalunya: «L'economia catalana: reptes de futur», organitzada per la Societat Catalana d'Economia (IEC), a l'IEC. 30 de març.
- Reunió de l'Assemblea General Ordinària de la Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes (FOCIR), a la seu de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona. 31 de març.
- Sessió en memòria del pare Gregori Estrada i Gamissans (1918-2015), organitzada per la Societat Catalana de Musicologia (IEC), a l'IEC. 5 d'abril.
- Acte en record d'Albert Serratosa i Palet (1927-2015), organitzat per la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (IEC), a l'IEC. 5 d'abril.
- Presentació a l'IEC del llibre *La saviesa combinada. Reflexions sobre ecologia i altres ciències*, de Joandomènec Ros, publicat per Edicions de la Universitat de Barcelona. 6 d'abril.
- Presentació a l'IEC de les publicacions de l'Institut d'Estudis Aranès - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana: *Gramatica basica der occitan aranés* i *Per escriure l'occitan*, i els discursos de presentació i l'entrada dels nous membres de l'Institut d'Estudis Aranès. 7 d'abril.

- Presentació del llibre d'Andreu Mas-Colell: *General equilibrium and game theory: ten papers*, a la Universitat Pompeu Fabra. 8 d'abril.
- Presentació a l'IEC del llibre *Miscel·lània d'homenatge a Joan Martí i Castell*, organitzat per l'IEC, la Universitat de Barcelona i la Universitat Rovira i Virgili. 11 d'abril.
- Reunió del Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia (CAPCIT), al Palau del Parlament. 11 d'abril.
- Lliurament dels VI Premis Pompeu Fabra, atorgats per la Generalitat de Catalunya, al Palau de la Generalitat. 12 d'abril.
- Conferència a l'IEC amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de la mort de Josep Amat: «El pintor Josep Amat (1901-1991)», a càrrec de Francesc Fontbona, membre de la Secció Històrico-Arqueològica. 13 d'abril.
- Jornada d'estudi *Ramon Llull des de Mallorca*, amb motiu del set-centè aniversari de la mort de Ramon Llull (1232-1316/2016), organitzada pel Gabinet de la Presidència de l'IEC. 14 d'abril.
- Presentació del llibre *Història de la medicina catalana*, de Jacint Corbella, a la seu de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya. 14 d'abril.
- Reunió del Consell Assessor de la Masia Mariona, a l'IEC. 14 d'abril.
- Acte d'investidura de Josep Massot i Muntaner i Saskia Sassen com a doctors *honoris causa* a la Universitat de València. 15 d'abril.
- Dissetena Assemblea General de l'ALLEA (All European Academies), a la seu de l'Acadèmia Austríaca de Ciències (Vienna). 18 i 19 d'abril.
- Presentació a l'IEC del llibre de Montserrat Coberó *Lluís Companys. Una vida pels catalans. Una mort per Catalunya!*, publicat per Pagès Editors. 20 d'abril.
- Lliurament dels Premis Sant Jordi 2016 a l'IEC, corresponents al *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi*, amb l'assistència de Josep Rull, conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. 21 d'abril.
- IV Conferència Internacional Biennal de la Federació Mundial d'Associacions per a la Formació del Professorat (WFATE), a la Universitat de Barcelona i a l'IEC. 21-23 d'abril.
- Lliurament dels Premis de l'Associació Catalana de Crítics d'Art (ACCA), al MACBA, en què l'IEC rebé el Premi ACCA 2015 en la categoria d'iniciatives pel projecte Diccionari d'Historiadors de l'Art Català-Valencià-Balear, dirigit per Francesc Fontbona i Bonaventura Bassegoda. 26 d'abril.
- Lliurament al Palau de la Generalitat de la Creu de Sant Jordi 2016, amb què set membres de l'IEC foren distingits. 26 d'abril.
- Acte en record de les víctimes de l'accident d'autocar de Freginals, en què moriren estudiants Erasmus de la Universitat de Barcelona, al Paraninf de la UB. 27 d'abril.

- XVII Nit de Sant Jordi, la festa literària d'Òmnium Catalunya Nord, al Palau de Congressos de Perpinyà. 30 d'abril.
- Entrevista amb Miquel Àngel Essomba, comissionat d'Educació i Universitats de l'Ajuntament de Barcelona, a la seu de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona. 2 de maig.
- Acte de proclamació de la cinquantesena edició dels Premis Crítica Serra d'Or, al Palau Moja. 2 de maig.
- Presentació a l'IEC del número 5 de la publicació *Nemus, Revista de l'Ateneu de Natura*. 5 de maig.
- Conferència «El món a Barcelona: 95è aniversari de la Conferència Internacional de Comunicacions i Trànsit», a càrrec de Manuel Manonelles, director general d'Afers Multilaterals i Europeus de la Generalitat de Catalunya, organitzada per la Societat Catalana d'Estudis Històrics, a l'IEC. 10 de maig.
- Reunió a l'IEC de la Comissió Internacional de la Tabula Imperii Romani - Forma Orbis Romani (TIR-FOR), de la Unió Acadèmica Internacional. 12 i 13 de maig.
- Reunió del Patronat de la Fundació Universitat Catalana d'Estiu, a l'IEC. 13 de maig.
- Dinar col·loqui amb Ximo Puig, president de la Generalitat Valenciana, organitzat per Barcelona Tribuna, a l'Hotel Palace (Barcelona). 18 de maig.
- Conferència de Carlos Ferrater: «Fronts marítims», a la seu de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. 18 de maig.
- Lliurament de premis als guanyadors del concurs Bioenigmes 2016, organitzat per la Comissió de Dinamització Lingüística de la Facultat de Biologia i els Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona. 18 de maig.
- Jornada *Avaluació temàtica de pol·linitzadors, pol·linització i producció d'aliments*, organitzada per l'IEC, el Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS) i el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), que tingué lloc a l'IEC. 23 de maig.
- Homenatge a Vicenç Biete (1921-2015), president de la Societat Catalana de Geografia (1982-1991) i vicepresident de la Societat d'Onomàstica (2001-2007), traspassat el 15 de desembre de 2015, que tingué lloc a l'IEC. 24 de maig.
- Lliurament dels Premis Cangur de Matemàtiques, a l'Hotel Campus de la Universitat Autònoma de Barcelona. 25 de maig.
- Inauguració de la 2a Jornada sobre Documentació Ambiental a Catalunya, organitzada per la Secretaria de Medi Ambient i Sostenibilitat del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona, a l'IEC. 26 de maig.

- Presentació a l'IEC de la primera edició crítica de l'*Obra completa per a cobla* d'Eduard Toldrà. 30 de maig.
- Lliurament de premis del 17è Concurs de Fotografia Matemàtica, organitzat per l'Associació de Barcelona per a l'Estudi i l'Aprenentatge de les Matemàtiques (ABEAM), al CosmoCaixa (Barcelona). 31 de maig.
- III Jornades de la Xarxa CRUSCAT: «La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana», a l'IEC. 31 de maig.
- Lliurament del 48è Premi d'Honor de les Lletres Catalanes a l'escriptora i traductora Maria-Antònia Oliver, al Palau de la Música Catalana. 6 de juny.
- Conferència de premsa a l'IEC: «El retorn de la senyera de Rafael Patxot», organitzada per l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols i l'IEC. 7 de juny.
- Presentació a l'IEC del llibre *Per una ètica pública a Catalunya*, publicat per l'IEC. 7 de juny.
- Conferència CERCA 2016, organitzada per la Institució dels Centres de Recerca de Catalunya, al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona. 8 de juny.
- Lliurament dels Premis Nacionals de Cultura 2016, atorgats per la Generalitat de Catalunya, al Teatre Metropol (Tarragona). 8 de juny.
- Conferència General del Consell Interuniversitari de Catalunya, a la seu del Departament de la Vicepresidència d'Economia i Hisenda. 9 de juny.
- Presentació del primer volum de l'obra *Ramon Llull. Vida i obres*, coeditat per l'IEC i la Fundació Elsa Peretti, al Centre d'Études Catalanes (París). 13 de juny.
- Acte de celebració de l'èxit de la *Declaració de compromís amb el mecenatge cultural*, a l'Ateneu Barcelonès. 14 de juny.
- Reunió del Consell del Centre d'Études Catalanes de la Universitat París-Sorbona. 14 de juny.
- Acte de clausura del XVII Simpòsium de la Fundació La Marató de TV3, a l'IEC. 15 de juny.
- Sessió de cloenda del cicle de conferències *L'any de l'aigua a les acadèmies catalanes*, a la seu de la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya. 15 de juny.
- Lliurament del XXXI Premi Ferran Soldevila, atorgat per la Fundació Congrés de Cultura Catalana, a l'IEC. 16 de juny.
- Lliurament del Premi Joan Crexells de narrativa, atorgat per l'Ateneu Barcelonès a Joan Benesiú, a la seu de l'Ateneu. 22 de juny.
- Reunió de la Junta Directiva del Centre UNESCO de Catalunya, a la seu del Centre. 27 de juny.
- Reunió del Comitè de Direcció del *Tercer informe sobre el canvi climàtic a Catalunya*, a la seu del CADS (Barcelona). 28 de juny.

- Inauguració de la jornada tècnica *The world of natural wine*, organitzada per la Institució Catalana d'Història Natural de l'IEC. 28 de juny.
- Reunió del Jurat del Premi Ramon Margalef d'Ecologia i Ciències Ambientals, al Palau de la Generalitat de Catalunya. 29 de juny.
- Reunió del Patronat de la Fundació Pau Casals, a la seu de la Fundació. 30 de juny.
- Roda de premsa de presentació del llibre *Obra plàstica*, de Mercè Rodoreda, publicat per la Fundació Mercè Rodoreda de l'IEC. 4 de juliol.
- Presentació a l'IEC del llibre *Pere Abelard. Un humanista del segle XII*, de Lluís Nicolau d'Olwer, publicat per l'editorial Obrador Edèndum. 5 de juliol.
- Reunió del Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia (CAPCIT), a l'IEC. 5 de juliol.
- Roda de premsa a l'IEC de presentació de la XLVIII de la Universitat Catalana d'Estiu: «L'eix mediterrani: camins de mar, de terra i de cultura». 6 de juliol.
- Presentació a l'IEC del llibre *Confessions d'un metge*, de Miquel Vilardell, publicat per Plataforma Editorial. 7 de juliol.
- Nit de la Biologia 2016, organitzada per la Societat Catalana de Biologia (IEC), a l'auditori del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona. 7 de juliol.
- Presentació a l'IEC del llibre *Enric Huguet. 60 anys de la història del disseny gràfic català*, publicat pel Col·legi Oficial de Disseny Gràfic de Catalunya. 11 de juliol.
- Reunió del Consell Social de l'Ateneu Barcelonès, a l'IEC. 11 de juliol.
- Reunió de la Comissió Permanent del Consell de Protecció de la Natura de la Generalitat de Catalunya, a la seu de la Secretaria de Medi Ambient i Sostenibilitat. 14 de juliol.
- First Conference on Social Impact of Science (SIS 2016), organitzada pel Social Impact Open Repository i la Universitat de Barcelona, que tingué lloc a l'IEC. 25 de juliol.
- XLVIII Universitat Catalana d'Estiu: «L'eix mediterrani: camins de mar, de terra i de cultura», a Prada (Conflent). 16-23 d'agost.

Premis i distincions

2015

La senyora Aina Moll i Marquès, membre de la Secció Filològica, fou distingida amb la Medalla d'Or del Consell de Mallorca, que li fou lliurada en l'acte de commemoració de la Diada de Mallorca. 12 de setembre.

El senyor Josep Peñuelas i Reichach, membre de la Secció de Ciències Biològiques, va rebre el Premi Rei Jaume I 2015 de Protecció del Medi Ambient. 2 d'octubre.

El senyor Josep Amat i Girbau, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia, va rebre el premi en la categoria acadèmica de la Nit de la Robòtica 2015. 8 d'octubre.

El senyor Xavier Bellés i Ros, membre de la Secció de Ciències Biològiques, va ser nomenat secretari de la Secció de Biologia de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. 13 d'octubre.

El senyor Carles Bas i Peired, membre de la Secció de Ciències Biològiques, fou distingit com a soci d'honor de la Societat Catalana de Biologia (IEC). 11 de novembre.

El senyor Bonaventura Clotet Sala, membre de la Secció de Ciències Biològiques, va rebre el Premi ESI (Esport Solidari Internacional). 20 de novembre.

El senyor Jaume Cabré i Fabré, membre de la Secció Filològica, rebé el

Premi d'Honor de la Plaça del Llibre de València, dins la Setmana del Llibre en Català, a l'Octubre Centre Cultural. 20 de novembre.

El senyor Philip D. Rasico, membre corresponent de la Secció Filològica, rebé el Premi Internacional Ramon Llull 2015, concedit per la Fundació Congrés de Cultura Catalana i l'Institut Ramon Llull, a l'Auditori Nacional d'Andorra. 26 de novembre.

El senyor Artur Quintana i Font, membre corresponent de la Secció Filològica, fou guardonat amb un Premi d'Actuació Cívica de la Fundació Carulla, que li fou lliurat al HUB de Barcelona, el 24 de novembre, i amb el Premi Lo Grifonet, d'Òmnium Cultural de les Terres de l'Ebre, que li fou lliurat a Arnes (Terra Alta). 28 de novembre.

2016

El senyor Salvador Giner de San Julián, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, fou investit doctor *honoris causa* per la Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED). 21 de gener.

La senyora Pilar Bayer i Isant, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia i catedràtica del Departament d'Àlgebra i Geometria de la Facultat de Matemàtiques de la Universitat de Barcelona (UB), va ser homenatjada amb motiu del

seu setantè aniversari pel Seminari de Teoria de Nombres de la UB, fundat per ella fa trenta anys, i fou obsequiada amb els volums I i II de l'obra *Selecta Pilar Bayer*. 28 de gener.

El senyor Joan Miralles i Monserat, membre de la Secció Filològica, fou guardonat amb el Premi Ramon Llull de l'àmbit lingüístic, que concedeix el Govern de les Illes Balears. 5 de febrer.

El senyor Vicent Pascual Granell, membre de la Secció Filològica, va rebre el Premi Socarrat Major 2016, atorgat per l'Associació Cultural Socarrats de Vila-real. 6 de febrer.

El senyor Joan Veny i Clar, membre de la Secció Filològica, va ser nomenat doctor *honoris causa* per la Universitat de les Illes Balears. 18 de febrer.

El senyor Jordi Carbonell i de Ballester, membre de la Secció Filològica, va rebre el Premi Pompeu Fabra a la trajectòria professional, científica o cívica que atorga la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. 12 d'abril.

El senyor Josep Massot i Muntaner, president de la Secció Històrico-Arqueològica, va ser investit doctor *honoris causa* per la Universitat de València. 15 d'abril.

El senyor Pere Verdaguer i Juanolà, membre de la Secció Filològica, va rebre la Medalla d'Honor de la vila de Perpinyà, en reconeixement del seu compromís a favor de la llengua catalana. 23 d'abril.

El senyor Josep Peñuelas i Reixach, membre de la Secció de Ciències Biològiques, va ser nomenat doctor honorari de ciències de la vida per la Universitat d'Estònia, pels seus estudis sobre el canvi global. 24 d'abril.

Els senyors Joandomènec Ros i Aragonès, president de l'IEC i membre de la Secció de Ciències Biològiques; Enric Argullol i Murgadas i Josep-Enric Rebés i Solé, de la Secció de Filosofia i Ciències Socials; Josep Enric Llebot Rabagliati, de la Secció de Ciències i Tecnologia; Bonaventura Clotet Sala, de la Secció de Ciències Biològiques, i Mariàngela Vilallonga Vives i Artur Quintana i Font, de la Secció Filològica, van ser guardonats amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. 26 d'abril.

El *Diccionari d'historiadors de l'art català-valencià-balear* (DHAC), de l'IEC, va guanyar el Premi ACCA 2015 en la categoria d'iniciatives, atorgat per l'Associació Catalana de Crítics d'Art. 26 d'abril.

El senyor Martí Domínguez Romero, membre de la Secció de Ciències Biològiques, fou guardonat amb el Premi Crítica Serra d'Or 2016 de novel·la. 1 de maig.

L'estudi *Ramon Llull. Vida i obres*, de Pere Villalba, publicat per l'IEC i la Fundació Elsa Peretti amb motiu del setè centenari de la mort de Ramon Llull (1232-1316), va ser distingit amb el Premi Crítica Serra d'Or 2016 de recerca, en la categoria d'humanitats. 1 de maig.

El senyor Manel Esteller Badosa, membre de la Secció de Ciències Biològiques, va rebre el Premi Nacional de Recerca 2015, atorgat per la Generalitat de Catalunya i la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRi), l'11 de maig. També va ser distingit amb la Medalla d'Honor del Parlament en la categoria d'or (data de lliurament: 10 de setembre de 2016).

El senyor Octavi Fullat i Genís, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, va rebre el Premi Blanquerna d'Educació 2016, atorgat per la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna - Universitat Ramon Llull. 25 de maig.

El senyor Joan Martí i Castell, membre de la Secció Filològica, va ser elegit membre de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona. 13 de juny.

El senyor Paul Preston, membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, va ser investit doctor *honoris causa* per la Universitat de Barcelona, al Paraninfo de l'Edifici Històric. 14 de juny.

El senyor Josep Peñuelas i Reichach, membre de la Secció de Ciències Biològiques, va guanyar el Premi Ramon Margalef d'Ecologia. 19 de juliol.

Els senyors Joan Massagué i Solé i Manel Esteller i Badosa, membres de la Secció de Ciències Biològiques, van ser guardonats amb el XXVIII Premi Internacional Catalunya, junt amb Josep Baselga, director mèdic del Memorial Sloan Kettering Cancer Center (data de lliurament: 25 d'octubre de 2016). 22 de juliol.

La senyora Maria Dolors Garcia Ramon, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, va ser distingida amb dos guardons internacionals: el Premi Vautrin-Lud 2016, conegut com el «Nobel de Geografia», que es lliurarà durant la celebració del Festival Internacional de Geografia, a Saint-Dié-des Vosges (França), del 30 de setembre al 2 d'octubre de 2016, i l'IGU Lauréat d'Honneur, que atorga la Unió Geogràfica Internacional (IGU), lliurat en el 33è Congrés Internacional de Geografia, a Pequín entre els dies 21 i 25 d'agost de 2016.

Seus i delegacions

Seu de Perpinyà

Any de creació: 1999

Delegat: Joan Becat i Rajaut (*fins al 30.4.2016*)

Delegada: Martina Camiade Boyer (*des de l'1.5.2016*)

Adreça: Casa dels Països Catalans

Universitat de Perpinyà

Camí de la Passió Vella

A/e: *perpinya@iec.cat*

La seu de Perpinyà s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

Cicle de conferències: *Un estat català en marxa, com serà?*

Organitzat conjuntament amb l'Institut Franco-Català Transfronterer (IFCT), l'Institut Català de Recerca en Ciències Socials de la Universitat de Perpinyà (ICRECS), la Casa de la Generalitat de Catalunya a Perpinyà i el Consorci d'Estudis Catalans, va incloure les conferències següents:

— «Catalunya, de l'autonomia a la independència», de Joan Becat (delegat del president de l'IEC a Perpinyà i membre de l'ICRECS), el 5 de novembre a la seu de l'IEC a Perpinyà.

— «El sistema d'ensenyament: perspectives», pronunciada per Martí Teixidó (inspector d'Educació del Departament d'Ensenyament de la Generalitat

de Catalunya i president de la Societat Catalana de Pedagogia de l'IEC), el 12 de novembre a la seu de l'IEC a Perpinyà.

— «Les relacions amb la Unió Europea», a càrrec de David Ros (membre del Col·legi d'Economistes de Catalunya), el 19 de novembre a la Casa de la Generalitat a Perpinyà.

— «La constitució d'una república catalana», per Sebastià Sardiné (membre de Juristes per la Independència de l'Assemblea Nacional de Catalunya), el 10 de desembre a la Casa de la Generalitat a Perpinyà.

— «Les relacions amb els veïns: Catalunya Nord», de Pere Becque (advocat), el 17 de desembre a la seu de l'IEC a Perpinyà.

Cicle de conferències dels Estudis Catalans (2016)

— «Noms de llocs i llengua catalana a Catalunya Nord», de Joan Becat, exdelegat de l'IEC a Perpinyà, exdirector de l'IFCT i autor de l'obra *Toponímia de Catalunya Nord* (Terra Nostra, 2015). Casa dels Països Catalans, 25 de gener.

— «Catalunya, de Prat de la Riba a Artur Mas i Carles Puigdemont», d'Enric Pujol, professor d'història a la Universitat Autònoma de Barcelona, exdirector de la Casa de la Generalitat a Perpinyà i membre de l'IEC. Casa dels Països Catalans, 1 de febrer.

— «Pere Verdaguer, escriptor i nord-català: obra i homenatge», de Miquela Valls, professora de català, presidenta de l'APLEC i membre corresponent de l'IEC. Casa dels Països Catalans, 18 de març.

— «El català a la Franja d'Aragó», de Natxo Sorolla, de la Universitat Rovira i Virgili i coordinador de la xarxa CRUSCAT de l'IEC. Casa dels Països Catalans, 11 d'abril.

Conferència: «L'ús de la frontera: de la prostitució a la cooperació transfronterera»

Martina Camiade, delegada del president de l'IEC a Perpinyà i catedràtica de l'IFCT, va pronunciar aquesta conferència el 6 de juny de 2016 al Cercle Culture et Loisirs de Perpinyà.

Reunió de la Secció Filològica a Ceret amb investigadors i estudiosos de la Catalunya del Nord

Els membres de la Secció Filològica de l'IEC es van reunir els dies 9 i 10 d'octubre a Ceret en les jornades anuals de la Secció, que cada any se celebren en una població de l'àmbit lingüístic català amb l'objectiu de mantenir contactes i intercanvis amb els estudiosos de cada territori.

Les jornades es van celebrar a la Sala de la Unió (bulevard de Lafayette, 7) en dues sessions, que van reunir lingüistes, escriptors, historiadors i artistes que han centrat el seu treball en el Valles-

pir. La comarca i el marc nord-català van ser els temes de reflexió de la trobada.

En la sessió de divendres, 9 d'octubre, dedicada a la llengua a la Catalunya del Nord, hi van intervenir Joan Veny, membre de la Secció Filològica de l'IEC; Jean-Paul Escudero, doctor en estudis catalans, dialectòleg i professor d'escoles; Gentil Puig Moreno, sociolingüista i president del Centre Cultural del Vallespir; Cinto Carrera, doctor en literatura francesa i professor de la Universitat de Perpinyà; José Enrique Gargallo, membre de la Secció Filològica i professor de la Universitat de Barcelona, i Nicolas Berjoman, professor d'història contemporània de la Universitat de Perpinyà. La sessió va finalitzar amb un espectacle a cura del Taller de Vora Mar, amb August Bover (poesia) i Eulàlia Ara (soprano i violoncel), en què es va estrenar la cançó «Cenacle», amb música de Pascal Comelade, i va incloure el recital *Cloc! i altres sons*, amb música de Manuel Garcia Morante.

La sessió de dissabte, 10 d'octubre, es va dedicar a la cultura i hi van intervenir Eric Forcada, historiador de l'art i director del programa MIRO de la Universitat de Perpinyà; Claudi Balaguer, filòleg, occitanista i professor de català al Soler; August Bover, professor emèrit de la Universitat de Barcelona i poeta; Nicolau Dols, membre de la Secció Filològica i professor de la Universitat de les Illes Balears; Miquel Arnaudies, pintor, escriptor i animador cultural, i Alà Baylac-Ferrer, professor

de la Universitat de Perpinyà i director de l'Institut Franco-Català Transfronterer de la Universitat de Perpinyà.

Les jornades van ser organitzades per la Secció Filològica de l'IEC i l'Institut Franco-Català Transfronterer de la Universitat de Perpinyà, amb la col·laboració de la vila de Ceret, el Consell Departamental dels Pirineus Orientals, la Casa de la Generalitat de Catalunya a Perpinyà i la vila de Perpinyà, i amb el patrocini de l'Obra Social La Caixa.

XII Jornada de l'IEC a l'UCE:

«L'organització territorial a l'eix mediterrani»

En el marc de la XLVIII Universitat Catalana d'Estiu (UCE), que va portar per títol *L'eix mediterrani: camins de mar, de terra i de cultura*, l'IEC va organitzar la XII Jornada: «L'organització territorial a l'eix mediterrani», que va tenir lloc el 19 d'agost a Prada de Conflent. Va començar amb la ponència «L'organització territorial i els nivells administratius a Catalunya. Situació actual i perspectives de futur», a càrrec de Xavier Forcadell, coordinador general de la Diputació de Barcelona. Tot seguit, es va obrir un debat en què van participar, entre d'altres, Martina Camiade, com a moderadora, i Joan Becat (ICRECS i IEC), Jordi Casasas (president de l'UCE), Francesc Nadal (catedràtic de geografia a la UB), Xavier Navarro (director de l'Institut Cartogràfic Valencià), Antònia Ripoll (professora de

geografia turística a l'Escola d'Hoteleria de les Illes Balears), Sebastià Serra (catedràtic d'història contemporània a la UIB) i Joan Tort (professor del Departament de Geografia de la UB), com a ponents.

Preparació del Primer Congrés Transfronterer de l'Espai Català:

«Ensenyament i llengües»

El Consorci d'Estudis Catalans, la seu de l'IEC a Perpinyà i l'Institut d'Estudis Empordanesos van realitzar diverses reunions a Figueres i a Perpinyà per a presentar un microprojecte transfronterer subvencionat per la Generalitat de Catalunya i el Consell Departamental dels Pirineus Orientals: «Fons Comú 2016», amb vista a l'organització d'un congrés transfronterer dins l'espai català el 2017, que es durà terme el març de 2017 a Perpinyà i a Figueres.

Donació de publicacions de l'IEC als centres d'ensenyament secundari de la Catalunya del Nord

Els dies 23 i 24 de novembre es van lliurar obres editades per l'IEC a una quarantena de professors de català dels centres d'ensenyament secundari de la Catalunya del Nord on s'imparteix la llengua. La dotació, amb què es volien enriquir els fons d'obres en llengua catalana dels centres, estava formada per diverses publicacions, entre les quals hi havia, per exemple, el quart volum del *Petit atlas lingüístic del domini català* (IEC, 2013).

Premi Catalunya del Nord

Es tracta d'un premi instituït el 2008 que reconeix els estudis, treballs o documents per a l'ensenyament del català a qualsevol nivell i els que fomenten el coneixement de la Catalunya del Nord o de qüestions que l'afecten. En la vuitena convocatòria, inclosa en el *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, el jurat, format per Maria Corominas (presidenta de la Secció de Filosofia i Ciències Socials), Joan Martí (membre de la Secció Filològica), Enric Pujol (membre de la Secció Històrico-Arqueològica), Alà Baylac-Ferrer (director de l'IFCT) i Joan Becat (delegat del president de l'IEC a Perpinyà), va acordar premiar *Les interferències lingüístiques del francès al català a les escoles La Bressola*, obra d'Erola Milego i Francesc Franquesa. El lliurament va tenir lloc el 30 d'abril a la Sala Granat del Palau de Congressos de Perpinyà, en el marc de la XXVII Nit de Sant Jordi, organitzada per Òmnium Catalunya Nord.

Seu de Castelló

Any de creació: 2001

Delegat: Vicent Pitarch i Almela

Adreça: Centre Municipal de Cultura

Carrer d'Antoni Maura, 4

12001 Castelló de la Plana

A/e: castello@iec.cat

La seu de Castelló s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

Homenatges

— Borriana, 25 de setembre. Festa Estellés, organitzada per la societat borrianenca La Canella en commemoració de l'aniversari del naixement de Vicent Andrés Estellés (1924-1993). Durant el sopar es van realitzar lectures, principalment de textos d'Estellés, conduïdes per Vicent Pitarch.

— Castelló, 27 de setembre. Homenatge a Ovidi Montllor (1942-1995), organitzat per la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament amb motiu del vintè aniversari de la seva mort. L'acte, conduït per Amàlia Garrigós, inclogué un «Vermut amb Ovidi» a la plaça de la Pau, en què participaren diversos cantautors valencians.

— Castelló, novembre i desembre de 2015. Organització i participació activa, conjuntament amb la plataforma Castelló per la Llengua, en els actes commemoratius del 83è aniversari de les Normes de Castelló.

— Castelló, 4 de febrer. Homenatge als poetes valencians Bernat Artola (1904-1958) i Miquel Peris (1917-1987), en el qual es va presentar el treball discogràfic *Artur Álvarez & amics interpreten a Bernat Artola i Miquel Peris a ritme de blues*. A part del concert musical en què intervingueren la majoria dels músics que van col·laborar en la gravació, hi hagué altres actuacions, com, per exemple, la dels actors Marc Escrig i Fanfi Garcia.

Presentacions

— Llotja del Cànem (Castelló), 13 de novembre. Presentació del llibre *La catalanofonia. Una comunitat del segle XXI a la recerca de la normalitat lingüística*, editat per l'IEC, a càrrec de Miquel Àngel Pradilla, autor del llibre i membre de l'IEC. Fou organitzada conjuntament amb Castelló per la Llengua, en la commemoració del 83è aniversari de les *Normes de Castelló*.

— Llotja del Cànem, 28 de gener. Presentació del cinquè número de *Nemus*, la revista científica de l'Ateneu de Natura, a càrrec dels autors: Enric Forner, de l'Ateneu de Natura; Joan Castany, de l'Associació Paleontològica i Mineralògica d'Onda, i Miguel Tirado, del Grup Au d'Ornitologia.

— Llotja del Cànem, 15 de març. Presentació del llibre *Carles Salvador. Glossari (1921-1929)*, de Vicent Pitarch, Lluís Meseguer i Jaume Garcia Llorens, a càrrec d'Enric Nomdedéu, regidor de Normalització Lingüística de l'Ajuntament de Castelló, i amb la participació dels autors.

— Llibreria Argot (Castelló), 16 de març. Presentació de la novel·la *La sega*, de Martí Domínguez, membre de l'IEC, a càrrec de Vicent Pitarch i Pilar Dolz, artista i promotora d'exposicions i actes culturals.

— Casa dels Caragols (Castelló), 21 d'abril. Presentació de *La nació dels valencians*, de Joan F. Mira, membre de

l'IEC, a càrrec de Vicent Pitarch i amb la participació de l'autor. El llibre és una versió ampliada de l'assaig que Mira va publicar el 1997 amb el títol *Sobre la nació dels valencians*.

— Seu de l'IEC (Barcelona), 5 de maig. Presentació del número 5 de *Nemus*, amb les intervencions de Joandomènec Ros, president de l'IEC; de Joan Pino, president de la Institució Catalana d'Història Natural de l'IEC, i d'Enric Forner, Joan Castany i Miquel Tirado, autors de la publicació.

Conferències i taules rodones

— Biblioteca Universitària del Coneixement (Vila-real), 22 de gener. Taula rodona: *L'educació en valencià: qualitat i garantia plurilingüe*, amb Isabel Ríos, de la Universitat Jaume I de Castelló (UJI); Vicent Moreno, president de la Federació Escola Valenciana; Elsa Vilalta, cap del Servei d'Educació Plurilingüe de la Conselleria d'Educació, i Joan Lluís Martín, director del CEIP Concepció Arenal. Es dugué a terme amb la col·laboració de les regidories de Normalització Lingüística i d'Educació de l'Ajuntament de Vila-real.

— Llotja del Cànem, del 4 al 25 de febrer. Cicle de conferències: *La natura al teu abast*, organitzat per l'Ateneu de Natura. Inclogué quatre conferències, programades per als dijous del mes de febrer: «Aus migrants per Castelló», per Miguel Tirado, del Grup Au d'Ornitologia; «Nivells i plaguicides a l'atmosfera», per

Clara Coscollà, de la Fundació per al Foment de la Investigació Sanitària i Biomèdica de la Comunitat Valenciana; «Un llistonar novel·lós al desert de les Palmes», per Roberto Roselló, biòleg, i «Seguiment d'aus a Cintorres», de Joan Castany, ornitòleg.

— Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació de la Universitat de València (UV), 5 de maig. Conferència: «Carles Salvador i el seu llegat», a càrrec de Vicent Pitarch, en la III Setmana per la Llengua.

— La Costureta (Benassal), 4 de juny. Xerrada: «Una llengua europea. Una societat moderna», a càrrec de Vicent Pitarch, en les activitats prèvies a la Festa per la Llengua a Benassal.

— Aula Magna de la Nau a la UV, 21 de juliol. Taula rodona: «Parlem dels drets lingüístics. L'ús del valencià a l'administració pública», organitzada per Escola Valenciana, amb els ponents Ferran Puchades, secretari autonòmic de Justícia i Administració Pública; Karlos Bernabé, regidor a Oriola; Vicent Pitarch; Rafael Xambó i Anselm Bodoque, de la UV, i la periodista Reis Juan, com a moderadora.

Jornades

— Àgora de la Universitat Jaume I, 23 d'abril. XXIX Festa per la Llengua de les XIX Trobades d'Escoles en Valencià: «Un país d'escoles», amb activitats culturals i educatives, tallers, teatre, concerts i exposicions.

— Centre Cultural Castellut (Castalla), 28 de maig. I Jornada Enric Valor i Castalla, dedicada a plantejar públicament la iniciativa de construir la Casa Museu Enric Valor a Castalla. La reivindicació fou promoguda per la Coordinadora pel Valencià de l'Alcoià-Comtat, i compartida per diverses entitats i institucions, entre les quals hi hagué l'IEC. En l'acte intervingueren els filòlegs Josep Daniel Climent i Francesc Gisbert, i es dugué a terme una taula rodona moderada pel filòleg Joan Borja, en la qual participaren Francesc Pérez Moragón, director de la Casa Joan Fuster (Sueca); José Payà, director de la Casa Azorín (Monòver), i Vicent Pitarch.

— Benassal, 5 de juny. Festa per la Llengua 2016, amb activitats culturals i lúdiques: una cercavila, una visita guiada pel nucli històric de la localitat, un taller de poesia i fotografia, i la xerrada «El diccionari castellà-valencià de Carles Salvador», a càrrec del filòleg Emili Casanova.

Altres activitats

— Ajuntament de Castelló, 9 d'octubre. Lliurament dels guardons Català de l'Any, que atorga la Fundació Gaetà Huguet, a Vicent Partal, director de *Vilaweb* i als membres del grup musical castellonenc Els Llauradors.

— Teatre Raval de Castelló, 25 d'octubre. Col·laboració amb el grup de teatre L'Enfilat i El Pont Cooperativa

de Lletres en l'espectacle teatral *Un pont de lletres per a Carles Salvador, la força d'un idioma*.

— Restaurant El Molí (Vila-real), 6 de febrer. Lliurament del Premi Socarrat Major 2016, atorgat a Vicent Pascual Granell, membre de l'IEC, per la seva tasca clau en el procés d'introducció de la llengua catalana en l'escola valenciana.

— Castelló, 14 de febrer i 23 de juny. Col·laboració amb el Centre Excursionista de Castelló en els actes de la 47a Renovació de la Flama de la Llengua Catalana.

— Castelló, dies 15, 16, 17, 22, 23 i 24 d'abril. Col·laboració amb la II Fira de Teatre Breu de Castelló, organitzat per la Ravalera Teatre.

— Museu d'Etnologia de Castelló, del 8 al 30 d'abril. Exposició: «Ensenyar valencià en temps difícils. Carles Salvador i Enric Matalí», mostra que inclogué documents originals sobre els cursos de gramàtica valenciana creats el 1949 per Carles Salvador, que s'aixoplugaren dins Lo Rat Penat i en què també va participar molt activament Enric Matalí.

— Facultat de Ciències Humanes i Socials de la UJI, 27 d'abril. Acte de nomenament de Joan F. Mira, membre de l'IEC, com a soci d'honor del Col·lectiu Universitat Jaume I per la Llengua i la Cultura.

— València, 13-15 de maig. Participació en la Fira dels Idiomes a València, organitzada per la Direcció General

de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme.

— Borriana, 14, 21 i 28 de maig. Col·laboració amb l'Agrupació Borriana de Cultura en la realització dels Dissabtes Literaris 2016, en què participaren Miquel Desclot, Anna Moner i Joan Garí.

— Traiguera, 21 de maig. Col·laboració amb l'entitat Maestrat Viu en l'organització i la realització de la 3a edició dels Premis Maestrat Viu, que reconeixen les persones i els col·lectius que han treballat per la cultura i la llengua.

— Teatre Principal de Castelló, 24 de maig. Lliurament dels guardons de l'onzena edició del Premi de Narrativa Escolar Vicent Marçà, en què participà Vicent Pitarch, delegat de l'IEC a Castelló.

— Pati de la Casa de la Cultura de Castelló, de maig de juny. Cicle primaveral *Vermuts literaris*, organitzat conjuntament amb Castelló per la Llengua, en què es presentaren obres i autors en llengua catalana, entre els quals el llibre *Després vénen els anys*, de Maria Folch, i l'assaig *Els valencians, des de quan són valencians?*, de l'historiador Vicent Baydal.

— Catí, 2 i 3 de juliol. Fira medieval *A Catí, peraires*, organitzada per l'Ajuntament de Catí per a retre homenatge a la història del poble, concretament a la seva primera època de cristianisme, entre els segles XIII i XV. Durant un cap de setmana es van fer representacions de fets importants de l'època, i l'Associació Cultu-

ral Tossal de la Nevera, amb la participació de l'IEC i altres entitats, va exposar i va vendre llibres d'autors vinculats a les comarques castellonenques.

— Benlloch, 7-9 de juliol. La seu de l'IEC a Castelló va formar part de les entitats patrocinadores de la desena edició del Feslloch, festival de música en valencià. El cartell estigué format per un gran nombre d'artistes, tant valencians com d'arreu: Eva Dénia, Aspencat, Doctor Prats, Tirant lo Rock, Lilit i Dionís, Fermin Muguruza, Train to Roots, etc. Així mateix, a part dels concerts, es van programar altres activitats: tallers, activitats esportives, un karaoke en valencià i la projecció del documental *Sempre al tall*.

— Benassal, agost del 2016. Col·laboració i participació en el VIII Concurs Literari i Fotogràfic Carles Salvador, organitzat per la Fundació Carles Salvador.

La seu de Castelló ha consolidat les interrelacions amb les entitats següents: Universitat Jaume I, Fundació Carles Salvador, Fundació Gaetà Huguet, Escola Valenciana, Jornades Culturals a la Plana de l'Arc, Castelló per la Llengua, Ateneu de Natura, Centre Excursionista de Castelló, Associació Borrianenca de Cultura, Associació Cultural Socarrats, Associació Cultural Josep Climent, L'Enfilat, etc., a més de mantenir la col·laboració amb grups de l'activisme cultural, com ara La Rabera Eclèctica.

Seu de Lleida

Any de creació: 2005

Delegat: Ramon Sistac i Vicén

Adreça: Edifici Polivalent

Universitat de Lleida

Av. Jaume II, 71

25001 Lleida

A/e: *lleida@iec.cat*

La seu de Lleida s'ha encarregat d'organitzar o ha participat en les activitats següents:

— Primeres Jornades d'Intercanvi entre la Universitat de Lleida (UdL) i la Universitat de Tolosa-Joan Jaurés, organitzades per la Càtedra d'Estudis Occitans de la UdL. Una desena d'estudiants del grau en filologia catalana i estudis occitans de la UdL va acollir, els dies 17 i 18 de maig, la delegació de la universitat tolosana, integrada per estudiants, professors i investigadors. Al llarg dels dos dies es van dur a terme diverses activitats: sessions dedicades a diferents temes, com per exemple, l'edat d'or de la literatura occitana, una taula rodona per a intercanviar impressions sobre els projectes en curs relatius a l'occità i una visita a la seu de Pagès Editors, editorial que disposa de quatre línies de publicació en llengua occitana.

— Homenatge a Jordi Mir i Parache, filòleg, escriptor i activista cultural, nascut a Tremp el 1935. Organitzat conjuntament amb l'Institut d'Estudis Ilerdencs (IEI), la seu territorial d'Òmnium

a Lleida i l'Ajuntament de Tremp, l'acte va tenir lloc a l'Aula Magna de l'IEI el dia 2 de juny. Hi van intervenir Ramon Sistac; Pep Coll, escriptor; Montse Torres, presidenta de la seu territorial d'Òmnium Cultural a Lleida; Joan Ubach, alcalde de Tremp, i Montserrat Macià, directora de l'IEI. Com a cloenda, l'Escola de Música de Tremp interpretà la *Serenata, op. 8*, de Ludwig van Beethoven, i *Moviment per a un estiu*, de Josep Lluís Guzmán. [Posteriorment, el 20 de juny, Jordi Mir ingressà a l'IEC, com a membre corresponent adscrit a la Secció Filològica.]

Seu d'Alacant

Any de creació: 2005

Delegat: Brauli Montoya Abat

Adreça: Seu Ciutat d'Alacant

Universitat d'Alacant

Av. Ramón y Cajal, 4

03001 Alacant

A/e: alacant@iec.cat

La seu d'Alacant s'ocupa de la gestió de la Biblioteca Enric Valor - IEC, que conté el fons bibliogràfic de l'IEC i un fons bibliogràfic i documental d'Enric Valor. La biblioteca, situada a la Seu Ciutat d'Alacant, s'obre al públic els dilluns i els divendres de 10 a 12h, i els dijous de 16 a 20h. Així mateix, la seu d'Alacant s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats descrites a continuació.

Sessions de conversa de la Biblioteca Enric Valor

Fòrum dirigit a tothom interessat a practicar la conversa i la reflexió en valencià. S'hi fan lectures i debats sobre textos de temes diversos procedents del fons bibliogràfic de l'IEC i del fons bibliogràfic i documental d'Enric Valor. Les sessions van tenir lloc a la Biblioteca Enric Valor, els dijous de 16 a 19h, entre l'1 de setembre de 2015 i l'1 de juliol de 2016.

Club de lectura en valencià

És una iniciativa de la llibreria Libros 28 de Sant Vicent del Raspeig, que rep el suport de la Seu, que tria un llibre al mes i modera les sessions i els diàlegs del públic amb els autors convidats. Les sessions es van dur a terme el primer dissabte de cada mes, des del setembre del 2015 fins al juliol del 2016.

Tercera edició del curs «La ciència pren la paraula. Els problemes socials de les pseudociències»

Organitzat conjuntament amb la Universitat d'Alacant (UA) i la Càtedra Telefònica, aquest curs té per objectiu crear ciutadans crítics davant l'auge de determinades pseudociències, creences, mites o supersticions que estan arrelant en la societat i que la gran quantitat d'informació a Internet amplia. Es va impartir a la UA, del 2 al 4 de setembre.

IV Nit de Contes al Palau

Activitat coordinada i presentada per l'escriptor Rafa Gomar, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Gandia i altres institucions. En aquesta quarta edició, Robert Cortell i Núria Cadenes van llegir relats seus i els tres estudiants premiats en el concurs de microrrelats Tiranet@net (Helena Policarpio, Ana Bixquert i Marc Pardo) també van llegir les seves obres. A més, l'actriu Marina Mulet va oferir l'espectacle *Trajectes*. L'acte tingué lloc al Saló de Corones del Palau Ducal de Gandia el dia 14 de novembre.

Commemoració de l'Any Internacional de la Llum i l'Any Internacional dels Sòls

La UA va organitzar un seguit d'activitats entorn del 2015 Any Internacional de la Llum - Any Internacional dels Sòls:

— 2-20 de novembre. Exposició: «Any Internacional de la Llum», a l'Edifici d'Òptica de la Facultat de Ciències. L'acte inaugural es va celebrar el dia 4.

— 6 de novembre. Inauguració de l'exposició «2015 Any Internacional dels Sòls», que es va mostrar a la Sala Trànsit de la Facultat de Ciències II fins al 30 de novembre.

— 6 de novembre. Conferència: «Actuar per protegir els sòls», per Jaume Porta, membre de l'IEC i president de la Societat Espanyola de la Ciència del Sòl. Va tenir lloc a la Sala de Juntes de la Facultat de Ciències II.

— 12 de novembre. Cicle de conferències de l'Any Internacional de la Llum, a la Sala de Juntes de la Facultat de Ciències II. La primera conferència va ser «Introducció a l'Any Internacional de la Llum», d'Ignacio Moreno, catedràtic d'òptica de la Universitat Miguel Hernández d'Elx. A continuació, Ramon Lapiedra, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC, va pronunciar la ponència «La llum, causalitat relativista, determinisme i mecànica quàntica: tot està escrit?».

— 23 de novembre - 22 de desembre. Exposició: «Investigadoras en la luz y en las tecnologías de la luz», a l'Edifici d'Òptica de la Facultat de Ciències.

— 26 de novembre. Conferència: «El sol i les esferes celestials: camins de llum de Dante al Paradís», a càrrec de Joan Francesc Mira, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC, a la Sala Altamira de la seu d'Alacant.

— 11 de desembre. Conferència: «La llum en la pintura», a càrrec de Martí Domínguez, membre de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC, a la Sala Polivalent del Museu Universitat d'Alacant (MUA).

— 11 de desembre. Inauguració de l'exposició «Estudis d'Art MUA», que es pogué veure a la sala El Club del MUA fins al gener del 2016.

Projeccions de documentals

Algèria, el meu país. Història i memòria de l'emigració valenciana a Orà i Alger

Organitzada en col·laboració amb l'Associació Cultural El Teix i l'Ajuntament d'Ibi. El documental es va produir el 2012 amb motiu del cinquantè aniversari de la independència d'Algèria i el consegüent èxode de bona part de la població valenciana instal·lada al país —unes 250.000 persones, algunes originàries d'Ibi. En la sessió intervingueren Juli Esteve, director del documental, i Brauli Montoya, delegat de l'IEC a Alacant. Va tenir lloc el 20 de novembre al Centre Cultural Salvador Miró d'Ibi.

Bicicleta, cullera, poma

Sessió organitzada conjuntament amb l'Associació de Familiars de Malalts d'Alzheimer i Altres Demències, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Novelda i Escola Valenciana. El documental, dirigit per Carles Bosch, mostra la lluita de Pasqual Maragall i la seva família contra l'Alzheimer. La projecció va anar acompanyada d'un col·loqui moderat per la psicòloga Pilar Mira. Es va dur a terme el 4 de desembre al Centre de Familiars de Malalts d'Alzheimer de Novelda.

Exposició permanent: «El Carxe, territori de frontera»

El 2016, l'IEC va cedir a l'Ajuntament del Pinós l'exposició «El Carxe, territori

de frontera» per tal que s'oferís al públic d'una manera permanent. En l'acte inaugural, que es va fer l'11 de febrer, hi van participar Rubén Trenzano, director general de Política Lingüística de la Generalitat Valenciana; Sílvia Verdú, regidora de Cultura de l'Ajuntament del Pinós; Immaculada Garrigós, historiadora local especialista en patrimoni, que va fer una introducció històrica sobre la subcomarca del Carxe, i Brauli Montoya, delegat de l'IEC a Alacant. D'altra banda, s'està preparant un espai amb material didàctic sobre el Carxe, que es pot consultar al web de la delegació.

Certamen d'Experiències Científiques

Convocat conjuntament amb la UA i amb el suport de l'associació La Cívica - Escola Valenciana, amb la finalitat de promoure la valoració i l'apreciació de la ciència, especialment entre els més joves. Durant aquest curs es van celebrar les dues primeres edicions, a la Universitat d'Alacant, el 14 de novembre de 2015 i el 12 de març de 2016.

XXI Jornada de Sociolingüística d'Alcoi: «La política lingüística: element de cohesió i vertebració. La transversalitat del valencià»

La Jornada de Sociolingüística d'Alcoi se celebra anualment per a analitzar i debatre l'ús del valencià a fi d'aconseguir-ne la normalitat en tots els àmbits socials. La

21a edició va tenir lloc els dies 4 i 5 de març, al Campus d'Alcoi de la Universitat Politècnica de València, i va ésser organitzada conjuntament amb aquesta universitat, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, l'Ajuntament d'Alcoi, el Centre Ovidi Montllor i la coordinadora de l'Alcoià i el Comtat pel Valencià. La conferència inaugural, «El valencià en l'àmbit de la justícia i la situació actual dels drets lingüístics», va ser a càrrec de Joaquim Bosch, portaveu de Judges per a la Democràcia. Seguidament es van oferir sessions dedicades, per exemple, a explicar la nova política lingüística de la Generalitat Valenciana (Rubén Trenzano, director general de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme de la Generalitat Valenciana) o el turisme com un dels sectors clau en el multilingüisme (Francesc Colomer, president de l'Agència Valenciana de Turisme). Així mateix, el programa va incloure activitats paral·leles, com ara la ruta del cementeri de Sant Antoni Abat d'Alcoi —considerada itinerari cultural pel Consell d'Europa— o els monòlegs d'Eugeni Alemany.

Exposició «T'A dones»

Organitzada conjuntament amb la UA amb motiu de la commemoració del Dia de la Dona. Va consistir en una mostra d'obres del pintor alacantí Francisco Javier Torres Ribelles i de relats de l'escriptora iberuda Lliris Picó. Es va exhibir a la Sala Miguel Hernández de la Seu

Universitària Ciutat d'Alacant, entre el 7 de març i el 14 d'abril.

I Jornades sobre Llengua i Identitat al Sud: «Es pot ser valencià sense parlar valencià?»

La situació política actual al sud valencià demana que s'estableixin una sèrie d'estratègies que permetin protegir les minories urbanes valencianoparlants, enfortir la valencianitat lingüística i cultural de poblacions com ara Creyillent i Monòver, eixamplar el mercat lingüístic valencià al sud i incorporar a la valencianitat la comarca del Baix Segura. Per aquesta raó, l'associació El Tempir organitzà aquestes jornades, que es van programar en cinc sessions, del 26 al 29 d'abril, al Centre Municipal de Congressos d'Elx, i el 30 d'abril, al municipi d'Oriola. Es van dur a terme diverses activitats (conferències, tallers, taules rodones, una visita guiada a Oriola, etc.), sempre conduïdes per experts, entre els quals hi hagué Josep Martines, membre de la Secció Filològica de l'IEC, que va pronunciar la conferència «Som, parlem: llengua i identitat».

III Jornada LITCAT de Grups de Recerca de Literatura Catalana Contemporània

Organitzada per la Societat Catalana de Llengua i Literatura de l'IEC i el Departament de Filologia Catalana de la UA. Es va celebrar el 17 de maig a la Seu Universitària Ciutat d'Alacant i va inclou-

re, entre altres activitats, la conferència inaugural «Globalització i literatura», d'Enric Balaguer, director del Grup de Recerca de Literatura Contemporània de la UA, i «Escriure des del monstre», conferència de cloenda a càrrec de l'escriptor Manuel Baixauli.

El Pati de la Ciència

Projecte de divulgació científica, que té per objectiu acostar la ciència a la societat per mitjà de l'aspecte lúdic i divertit. Dirigit a infants i joves, d'entre sis i setze anys, que participen en l'Escola d'Estiu de la Universitat d'Alacant, s'hi realitzaren espectacles científics de física, química i matemàtiques. L'activitat fou coorganitzada amb l'Aula de la Ciència de la Universitat d'Alacant, on tingué lloc durant el mes de juliol de 2016.

Delegació de València

Any de creació: 2005

Delegat: Juli Peretó i Magraner

Adreça: No té seu pròpia; les activitats organitzades es duen a terme principalment a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània (carrer de Sant Ferran, 12, 46001 València)

A/e: valencia@iec.cat

Totes les activitats de la delegació de València reben el suport d'Acció Cultural del País València, la Càtedra de Divulga-

ció de la Ciència - Unitat de Cultura Científica de la Universitat de València, la Delegació Institucional del CSIC a València i la Revista *Mètode*. Al llarg del curs, la Delegació s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats descrites a continuació.

XVII Setmana de la Ciència 2015

— Taula rodona: *La ciència en la literatura*, a propòsit de la publicació del llibre *La ciència en la literatura* (Edicions UB), de Xavier Duran. Dialogarem amb l'autor Anna Moner i Martí Domínguez. Moderà el debat Juli Peretó. Aquest acte formà part de la programació de la Plaça del Llibre 2015. 21 de novembre.

— Bar de Ciències (cafeteria de l'Octubre Centre de Cultura Contemporània, OCCC): «D'on venim?», a propòsit de la publicació del llibre *Orígenes* (Ed. Crítica) i del número 87 (tardor 2015) de la revista *Mètode*, dedicat a l'origen de la vida. Hi participaren Carlos Briones, del Centro de Astrobiología (INTA-CSIC), i Alberto Fernández Soto, del Instituto de Física de Cantabria (UC-CSIC), i moderà el debat Reis Juan, periodista. 23 de novembre.

— «Encontres amb la Maleta de la Ciència», projecte de la Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València basat en el llibre d'Enric Ramiro. La Maleta de la Ciència és un recurs didàctic que conté experiments senzills a l'abast de les famílies i les escoles. La

presentació va ser a càrrec d'Enric Ramiro i de Fernando Sapiña. 26 de novembre.

Presentació de llibres

— *813. Truffaut*, de Paula Bonet. «Un cafè amb Paula Bonet», conversa amb l'autora i signatura de llibres. Cafeteria de l'OCCC, 30 d'octubre.

— *Molècules. Els elements i l'arquitectura del tot*, de Theodore Gray, a càrrec de Isabel Vázquez, catedràtica d'enginyeria química i vicerectora d'Estudis i Política Lingüística de la Universitat de València, i María Luisa Calatayud, professora de química de batxillerat. Llibreria Fan Set (OCCC), 11 de desembre.

— *La sega*, de Martí Domínguez, a càrrec d'Alfons Cervera, Violeta Tena i l'autor. Llibreria Fan Set (OCCC), 15 de desembre.

— *Otegi, la força de la pau*, d'Antoni Batista, a càrrec de Martxelo Otamendi, director de *Berria*, i amb la participació de l'autor. Llibreria Fan Set (OCCC), 29 de gener.

Els premis Nobel de l'any 2015

Aquest cicle de conferències va tenir lloc a l'OCCC i fou organitzat per Acció Cultural del País Valencià amb el suport de l'IEC, la Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València, la Red de Unidades de Cultura Científica, el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i la Diputació de Barcelona. El programa incloïa cinc sessions:

— «Demanda, pobresa i desigualtat», per Dulce Contreras, catedràtica del Departament d'Anàlisi Econòmica de la Universitat de València (UV), sobre el Premi Nobel d'Economia 2015, atorgat a Angus Deaton, per l'anàlisi del consum, la pobresa i el benestar (13 de gener).

— «Les partícules “fantasma” també tremolen: oscil·lacions de neutrins», per Arcadi Santamaria, de l'Institut de Física Corpuscular (UV-CSIC), sobre el Premi Nobel de Física 2015, atorgat a Takaaki Kajita i Arthur B. McDonald, pel descobriment de les oscil·lacions dels neutrins (20 de gener).

— «El Nobel es recorda de les malalties dels pobres», per Francisco J. Morales Olivas, de l'Institut Mèdic Valencià, sobre el Premi Nobel de Medicina 2015, atorgat a William C. Campbell i Satoshi Ōmura, pels seus descobriments sobre una teràpia nova contra les infeccions causades per nematodes paràsits, i a Youyou Tu, pels descobriments relacionats amb una teràpia nova contra la malària (26 de gener).

— «Les eines de reparació del DNA», per Ramon Eritja, de l'Institut de Química Avançada de Catalunya, sobre el Premi Nobel de Química 2015, atorgat a Tomas Lindahl, Paul Modrich i Aziz Sancar, pels estudis dels mecanismes de la reparació del DNA (27 de gener).

— Acte dedicat a Svetlana Aleksíevitx, Premi Nobel de Literatura 2015, que consistí en un diàleg entre

Laura Huerga, editora en català de Svetlana Aleksievitx, i Vicent Alonso, escriptor (28 de gener).

Dia de Darwin 2016

Fou una activitat de l'Espai Ciència que rebé la col·laboració de la Societat Catalana de Biologia (SCB-IEC). La jornada inclogué les conferències següents:

— «L'origen de la cèl·lula eucariòtica», de Toni Gabaldón, professor d'investigació d'ICREA, del Centre de Regulació Genòmica i el Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona, que tingué lloc a la Sala Darwin del Campus Burjassot-Paterna (Universitat de València).

— «L'Antropocè. Els canvis ambientals planetaris recents suggereixen que la terra ha pogut entrar en una nova era geològica dominada pels humans (Lewis i Maslin, *Nature*, 2015)», amb motiu de la publicació del núm. 411 de la revista *Saó*: «Les polítiques ambientals valencianes», a càrrec d'Andreu Escrivà, investigador en ecologia, consultor en sostenibilitat i divulgador ambiental. L'acte fou moderat per Reis Juan, periodista, i tingué lloc al Bar de Ciències de l'OCCC.

Converses a l'Espai Ciència:

«Investigació científica per millorar la nostra vida»

La periodista Reis Juan conduí un programa de ràdio sense ràdio, amb el suport tècnic de Pepe Moreno. Les converses, que tingueren lloc a l'Espai Ciència de l'OCCC

i s'enregistraren per a poder ser escoltades en línia posteriorment, van ser amb les persones següents:

— Anna Lluch, catedràtica del Departament de Medicina de la UV i cap del Servei d'Hematologia i Oncologia de l'Hospital Clínic Universitari de València (1 de març).

— Avelino Corma, fundador de l'Institut de Tecnologia Química, centre del CSIC i la Universitat Politècnica de València (13 d'abril).

— Pura Muñoz, professora d'investigació d'ICREA i del Departament de Ciències Experimentals i de la Salut de la UPF (11 de maig).

— Maria José Sanz, directora científica del Centre Basc per al Canvi Climàtic (BC3), de Bilbao (8 de juny).

Viquimarató de Biologia

Es dugué a terme el 30 d'abril, a l'Espai Ciència, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Biologia (IEC). S'inicià amb una introducció a l'edició de la Viquipèdia enfocada als científics i un estudi de l'estat de la biologia a la Viquipèdia, i s'hi impartiren les conferències «Ciència oberta», a càrrec de Miquel Duran, i «Recursos en terminologia científica», a càrrec de Francesc Esteve, i una sessió d'edició de termes de biologia en la Viquipèdia.

Col·laboracions acadèmiques

— Conferència plenària del 18è Congrés Internacional de l'Associació Catalana

d'Intel·ligència Artificial: «Ramon Llull, l'*Ars Magna* i el càlcul d'acords», per Carles Sierra, vicedirector i professor de l'Institut d'Investigació en Intel·ligència Artificial de la UAB - CSIC. Sala d'actes de l'FOCCC, 21 d'octubre.

— XVII Matinal de l'Evolució, adreçada al professorat de batxillerat i d'ensenyament secundari obligatori. S'hi tractaren els temes següents: «Diversitat i evolució dels virus», per Rafael Sanjuán; «Sexe: de la cooperació al conflicte i del conflicte a la cooperació», per Pau Carazo, i «El costat fosc de l'evolució humana: evolució adaptativa i malalties neurocognitives», per Nuria Flames. La sessió es clogué amb un debat general entre els ponents moderat per Juli Peretó. Aquesta activitat va ser organitzada per la Delegació del rector per a la Incorporació a la Universitat (UV), l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva (UV), l'Institut de Biologia Integrativa de Sistemes I2 SysBio (UV-CSIC), la Facultat de Ciències Biològiques (UV), el Jardí Botànic (UV), la Societat Catalana de Biologia (IEC) i VLC-Campus: Microclúster de Biologia Evolutiva i Integrativa, i tingué lloc a l'Auditori Joan Plaça (Jardí Botànic de la Universitat de València), el 7 de maig.

Delegació de Palma

Any de creació: 2009

Delegat: Damià Pons i Pons

Adreça: No té seu pròpia; les activitats organitzades es duen a terme en diversos indrets.

A/e: *palma@iec.cat*

La delegació de Palma s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

— Can Alcover (Palma), 18 de novembre. Presentació del *VIII Informe sobre la situació de la llengua catalana (2014)*, a càrrec de Miquel Àngel Pradilla, director de la Xarxa CRUSCAT de l'IEC i coordinador de l'informe, i de Joan Melià, coordinador del Grup de Recerca Sociolingüística de les Illes Balears. L'acte es va organitzar conjuntament amb el Grup de Recerca Sociolingüística de les Illes Balears, amb la col·laboració de l'Obra Cultural Balear.

— Sa Riera i Institut d'Estudis Baleàrics (Palma), 18 de desembre. Presentació als mitjans de comunicació del llibre *Perfils lingüístics balears*, de Joan Veny, i dels volums *Mestres i amics. Articles* i *De Barcelona. Cròniques fugaces*, el vuitè i el novè volum de les *Obres completes* de Miquel dels Sants Oliver. Hi intervingueren Llorenç Huguet, rector de la UIB; Joandomènec Ros i M. Teresa Cabré, president de l'IEC i presidenta Secció Filològica, respectivament; Josep Ramon Cerdà, director de l'Institut d'Estudis Baleàrics; Pere Rosselló, director de l'edició de les *Obres completes*, i Leonard Muntaner, editor d'aquests tres llibres.

— Club Diario de Mallorca (Palma), 3 de març. Conferència «Projectes nous de la Secció Filològica: gramàtica, diccionari i estàndards», per M. Teresa Cabré, presidenta de la Secció Filològica de l'IEC. Marta Fuxà, directora general de Política Lingüística del Govern de les Illes Balears, presentà l'acte.

— Club Diario de Mallorca (Palma), 10 de març. Conferència «Els efectes del canvi climàtic al mar», de Joandomènec Ros, president de l'IEC i catedràtic d'ecologia de la Universitat de Barcelona. Gabriel Moyà, professor d'ecologia de la Universitat de les Illes Balears i membre de la Societat Catalana de Biologia de l'IEC, presentà l'acte.

Delegació de l'Alguer

Any de creació: 2016

Delegat: Antoni Torre

Adreça: No té seu pròpia; les activitats organitzades es duen a terme en diversos indrets.

A/e: *alguer@iec.cat*

La delegació de l'Alguer va participar en dues jornades, organitzades per l'Obra

Cultural de l'Alguer, en el marc de la XLVIII Universitat Catalana d'Estiu, que tingué lloc a Prada de Conflent del 16 al 22 d'agost de 2016:

— V Jornada de les Àrees Protegides: «El Parc Nacional de l'Asinara», coordinada per Antoni Torre, que constà de les ponències següents: «Des de la idea d'un parc a l'illa de l'Asinara fins a la seva institució», d'Antoni Torre; «El Parc Nacional de l'Asinara», de Pierpaolo Congiatu, director del Parc, i «L'àrea marina protegida de l'illa de l'Asinara», de Vittorio Gazale, cap de l'Àrea Marina Protegida d'aquesta illa (18 d'agost).

— V Jornada Algueresa, que inclogué les ponències següents: «Els paisatges del territori municipal de l'Alguer», d'Antoni Torre; «L'origen dels noms populars dels carrers, places, muralles i torres de l'Alguer vella», de Maria Antònia Salaris, de l'Obra Cultural de l'Alguer; «L'ensenyament de l'alguerès a l'escola: experiències», de Salvatore Scala, de l'Obra Cultural de l'Alguer, i «Un pont d'art a l'Alguer 2005-2016», de Jordi Aligué, gestor de Vallgrassa, Centre Experimental de les Arts al Parc del Garraf (19 d'agost).

VI. Activitat de recerca

Programes de recerca

Secció Històrico-Arqueològica

Base de dades de manuscrits catalans de l'edat moderna (1474-1814)

Directores: Eulàlia Duran i Grau
Maria Toldrà Sabaté

L'equip investigador està format per Joan Mahiques i Helena Rovira, de la Universitat de Barcelona, i Enric Querol, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Base de dades MCEM

S'han creat 68 registres amb notícies dels manuscrits següents:

— Barcelona: Arxiu Històric de la Ciutat (MCEM 2627, 2642-2647, 2680-2684, 2705, 2706), Biblioteca de Catalunya (MCEM 2740-2742, 2744-2749), CRAI Universitat de Barcelona (MCEM 2648), biblioteca dels hereus de mossèn Manuel Milian (MCEM 2756), Biblioteca de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau (MCEM 2689), Acadèmia de Bones Lletres (MCEM 2671-2679, 2685-2688, 2690-2695, 2697-2704).

— Cervera: Arxiu Comarcal de la Segarra (MCEM 2707).

— Ripoll: Biblioteca Lambert Mata (MCEM 2743).

— Roquetes: Arxiu de la Torre d'en Gil (MCEM 2757, 2759).

— Tortosa: Arxiu Capitular (MCEM 2750-2754, 2760), Arxiu Comarcal del Baix Ebre (MCEM 2758, 2762, 2763), Arxiu Històric Diocesà (MCEM 2755, 2761).

Cens de poesia catalana del s. XVI

S'ha treballat en la recopilació d'informació i en la implementació de la base de dades anomenada *Cens de poesia catalana del s. XVI*. S'hi han introduït els testimonis de la pràctica totalitat de l'obra medieval impresa als segles XV-XVI i de poetes del XVI (Serafí, Pujol, Timoneda...), a més de goigs i poemes anònims en fulls volants o plec solts; el *Cens* és una de les primeres eines que proposa la indexació sistemàtica d'aquestes obres. La seva publicació està pendent del disseny de la interfície d'usuari. Actualment, conté més de 1.100 poemes, 3.000 testimonis i 500 fonts.

Catàleg de manuscrits de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona

La RABLB i l'IEC van aprovar el projecte de publicació d'un catàleg en paper de la col·lecció de manuscrits d'aquella institució. Un cop delimitada la col·lecció

objecte de treball, localitzats els materials i elaborat l'inventari, s'ha treballat en la descripció de manuscrits. S'ha donat prioritat als volums que per la data (1474-1814) també s'havien d'incloure a MCEM.

Comunicacions

Helena Rovira va presentar la comunicació «Repertorios y bases de datos sobre poesía catalana de las épocas medieval y moderna: estado de la cuestión» en les I Jornadas Filológicas Internacionales-UR (JFI-UR): «Corpus, bases de datos y diccionarios para la investigación de la lengua y la literatura», organitzades per la Universitat de La Rioja – Cilengua del 30 de setembre al 2 d'octubre.

Base de dades de monuments commemoratius de Catalunya

Director: Albert Balcells i González

S'ha fet el manteniment i l'actualització del web amb nous monuments apareguts en les poblacions catalogades. També s'han introduït els monuments i les dades dels municipis que no estaven catalogats.

Catalunya Carolíngia

Directors: Gaspar Feliu i Montfort
Josep Maria Salrach i Marés

S'ha acabat el volum VII, corresponent al comtat de Barcelona i es preveu que

surti a la llum durant el primer trimestre del 2017.

S'ha avançat considerablement en el volum VIII (comtats d'Urgell, Cerdanya i Berga); tots els documents estan transcrits i numerats i s'està treballant en els registres i el text introductori de cada document. També estan molt avançats els textos auxiliars (introducció, procedència dels documents i bibliografia), així com l'índex alfabètic de noms de persones i llocs.

Finalment, s'han començat a planificar els dos volums restants: el IX, d'apèndix i resum general dels documents publicats, i la segona part del volum I, d'introducció històrica.

Corpus des Troubadours

Directors: Tomàs Martínez Romero
Vicenç Beltran i Pepió

S'ha treballat en la construcció de la pàgina web del projecte i s'han dut a terme les tasques següents:

— La digitalització, correcció i incorporació de monografies i articles d'edicions crítiques de poemes trobadorescos. S'han incorporat al web un total de setze treballs, que corresponen a sis monografies i deu articles, editats per Pierre Bec (*Burlesque et obscénité chez les troubadours. Le contre-texte au Moyen Age*, «Pour une typologie de la “balada” occitane. A propos de la pièce “Quant lo

gilós er fora⁷»), Giulio Bertoni («Il serven-tese di Ricaut Bonomel (1265)», «Un componimento inedito di Albertet de Sisteron», «Un descort d'Albertet de Sisteron», «Un nuovo trovatore italiano: Girardo Cavallazzi», «Un sirventés politique de 1230», «Un sirventese di Guilhem Figueira»), Ferruccio Blasi (Le poésie di Guilhem de la Tor), Maria Dumitrescu (Poésies du troubadour Aimeric de Belesnois), István Frank («Ce qui reste d'inédit de l'ancienne poésie lyrique provençale»), Alfred Jeanroy («Un sirventés politique de 1230»), Alfred Jeanroy i Pierre Aubry («Huit chansons de Bérenger de Palazol»), Ettore Li Gotti (*Jofre de Foixà. Vers e regles de trobar*), Peter T. Ricketts («Le Romans de mondana vida de Folquet de Lunel: édition critique et traduction») i Aimo Sakari (*Poésies du troubadour Guillem de Saint Didier*). En total, es poden consultar 3.307 poemes, escrits per 222 trobadors, de 81 edicions crítiques.

— La incorporació d'imatges de set testimonis conservats a la Bibliothèque Nationale de France (*Aa*: BNF, fr. 12474), la Biblioteca Apostòlica Vaticana (*L*: BAV, Vat. Lat. 3206; *b1* i *b2*: BAV, Barb. Lat. 4087; *g*: BAV, Vat. Lat. 3205), la Bibliothèque municipale de Toulouse (*Las flors del Gai Saber / Las leys d'amor*: BMF, ms. 2884; Registre Cornet: BMF, ms. 2885), i la Staatsbibliothek zu Berlin (*N2*: Philipps 1910). En total, s'han enllaçat 4.674 imatges al conjunt de poemes.

Amb motiu de la commemoració del setè centenari de la mort de Ramon Llull, s'ha contribuït a la publicació d'un volum d'estudis dedicat al món lul·lià i trobadoresc en el context cultural del segle XIII, en el qual han contribuït investigadors i especialistes d'àmbit internacional i que veurà la llum en el si de la col·lecció «Corpus des Troubadours» de l'editorial Sismel (Florència).

Corpus Documental de les Relacions Internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó

Directora: M. Teresa Ferrer i Mallol

Carles Vela, col·laborador del projecte, ha estat redactant l'índex dels dos toms del primer volum, tasca complexa per la quantitat de noms de lloc i de persona que hi apareixen, per la qual cosa s'allargarà fins a principi del 2017.

Paral·lelament, M. Teresa Ferrer ha fet una primera redacció de dos dels articles introductoris del segon volum de la col·lecció documental, que abastarà el regnat de Jaume I i, si el volum documental no és excessiu, els de Pere el Gran i Alfons el Liberal. El primer tom estudiarà les campanyes de conquesta de Jaume I, mentre que el segon analitzarà les relacions exteriors d'aquest monarca i dels seus dos successors immediats, el seu fill Pere el Gran i el seu net Alfons el Liberal.

Per la seva banda, Carles Vela ha començat a treballar amb els documents de la primera meitat del regnat de Jaume I i ha ordenat el material que s'havia recollit en etapes anteriors d'aquest projecte. Per als regnats de Pere el Gran i Alfons el Liberal, s'ha pogut comptar amb una traducció del treball de Ludwig Klüpfel, *Die äussere Politik Alfonsos III von Aragonien (1285-1291): mit einem anhang. Beitrage zur Geschichte der inneren Politik Alfonsos*. Es tracta d'una obra de principis del segle XX que analitza la política exterior d'Alfons el Liberal.

D'altra banda, M. Teresa Ferrer ha publicat l'article «La guerra marítima contra l'Islam a la Corona catalanoaragonesa en el segle XIV. Els armaments no reials», dins l'obra *Partir en croisade à la fin du Moyen Âge. Financement et logistique*, dirigida per Daniel Baloup i Manuel Sánchez Martínez (Tolosa de Llenguadoc: Presses Universitaires du Midi, 2015, p. 117-152).

Corpus Inscriptionum Latinarum

Director: Marc Mayer i Oliver

L'equip investigador està format, des del 2015, per Javier Velaza Frias (UB), Noemí Moncunill Martí (UB), Giulia Baratta (Universitat de Macerata), Blanca Rodríguez Belló (UB), Silvia Tantimonaco (UB), Silvia Braitto (Universitats de Verona, Venècia i Pàdua) i Alejandra Guzmán Almagro (UB).

L'any 2016 ha sortit publicat el volum *Studi su Ruscino*, editat per Giulia Baratta en col·laboració amb les universitats de Barcelona i de Macerata com a annex de la revista *Sylloge Epigraphica Barcinonensis*. La publicació d'aquesta obra és un avançament notable en els estudis epigràfics de la Catalunya del Nord. Cal destacar que els treballs sobre l'epigrafia de *Ruscino* prossegueixen amb l'elaboració d'un corpus epigràfic complet, preparat amb la col·laboració de dos membres de l'equip.

La publicació del catorzè volum de la revista *Sylloge Epigraphica Barcinonensis*, corresponent al 2016, posa en relleu aspectes de la recerca de l'equip investigador del projecte, així com del grup consolidat Littera de la Universitat de Barcelona i altres grups internacionals (hi han contribuït més de trenta autors).

S'ha enviat als editors del corpus epigràfic del *conventus Caesaragustanus* la versió definitiva del fascicle dedicat a les inscripcions d'*Ilerda* i el seu territori, fet que ha comportat l'actualització de l'elenc bibliogràfic, la correcció definitiva del text llatí, la incorporació de les novetats i la normalització d'unes 990 publicacions referents al territori lleidatà.

Quant al corpus del *conventus Tarraconensis* nord —format de moment per unes 1.200 fitxes sense comptar l'*instrumentum inscriptum*—, prossegueix la tasca de redacció definitiva en llatí de les inscripcions de les comarques de Barcelo-

na i Girona i de la ciutat de *Barcino* per al nou volum del CIL dedicat a aquesta àrea geogràfica, amb la revisió de més de 1.600 fonts bibliogràfiques i la redacció de les fitxes epigràfiques.

També s'ha procedit a la comprovació i la revisió dels textos de les inscripcions, sovint amb autòpsies realitzades en el lloc de conservació de les peces. Han estat enllestides de manera definitiva més de 100 fitxes de la ciutat de *Barcino*, les més laborioses, sobre un total de 340; les restants estan en procés d'elaboració.

S'ha editat el tercer fascicle del CIL II, part 14, corresponent al material epigràfic de *Tarraco* (*Corpus Inscriptionum Latinarum II: Inscriptiones Hispaniae Latinae*, part 14, *Tarraco*, fasc. 3), editat a cura de Géza Alföldy, Marc Mayer, Juan Manuel Abascal, Armin Stylow i Javier Velaza, i redactat per G. Alföldy i Heikke Niquet amb un apèndix de J. M. Abascal.

Corpus Textual de la Catalunya del Nord: Catàleg d'impresos rossellonesos

Directores: Eulàlia Duran i Grau
Eulàlia Miralles i Jori

A final del 2015, l'espai web del projecte es va posar en funcionament (*ctcn.espais.iec.cat*). Conté els apartats següents:

- «Presentació»;
- «Investigadors i col·laboradors»,

amb un breu currículum de cada un;

— «Congressos i conferències», amb una llista de la participació dels membres del projecte en trobades científiques;

— «Biblioteca digital», dividida en tres subapartats: 1) «Estudis», que presenta una llista de tota la producció científica publicada sobre el projecte i, en la major part dels casos, és possible accedir als treballs; 2) «Obres digitalitzades», un repositori digital de les obres descrites en el Catàleg d'impresos rossellonesos (CIR), ordenades alfabèticament, i 3) «Bibliografia», una llista dels treballs dedicats a la impremta de la Catalunya del Nord, alguns dels quals són accessibles en línia.

— «Catàleg d'impresos rossellonesos», que inclou els subapartats «Mots d'ús freqüent», «Fons i centres documentals», «Bibliografia consultada» i «Centres d'impressió».

— «Enllaços d'interès», que es troben vinculats amb l'àmbit d'estudi del projecte (biblioteques digitals, catàlegs bibliogràfics institucionals, grups i centres de recerca i repertoris bibliogràfics).

En el període corresponent del 2016 s'ha mantingut i s'ha ampliat substancialment la informació continguda als apartats «Biblioteca digital» i «Catàleg d'impresos rossellonesos», i s'han incorporat noves eines i recursos de les humanitats digitals que permeten una millor transferència i visualització de les dades científiques —s'ha preparat una línia del temps

(Timeline JS) referent als impresos del Catàleg, a través del recurs gratuït <http://timeline.knightlab.com>. Pel que fa a la Biblioteca Digital, s'hi han introduït noves referències d'estudis i obres digitalitzades, i s'actualitza constantment la bibliografia general. Quant al CIR, s'han penjat noves descripcions: n'hi ha 150 de disponibles en xarxa (de les prop de 400 descripcions d'entrades sobre impresos relatius als segles XV-XVIII que pretén recollir).

També s'ha dividit la informació disponible en funció dels centres d'impressió, Perpinyà i Tuïr, a fi de poder incorporar les dades ordenadament, i s'ha gestionat la documentació per a sol·licitar la inclusió del programa de recerca a l'European Association for Digital Humanities.

S'ha incorporat un nou col·laborador, que s'ocupa de la producció gogística del territori (localització, catàleg, descripció i elaboració de fitxes tipobibliogràfiques), molt abundant i de difícil catalogació; tot i que hi ha força bibliografia sobre el particular, s'ha pogut constatar que és incompleta i parcial.

Pel que fa a les descripcions dels impresos del segle XVIII i, sobretot, del segle XIX, s'ha fet una estada de recerca a Palma per a estudiar els impresos custodiats a la Biblioteca Pública Can Sales, per tal d'ampliar, rectificar i actualitzar les dades recollides al CIR.

Finalment, s'ha enllestit l'edició del monogràfic resultant de la I Jornada

del Corpus Textual de la Catalunya del Nord: «Impremta i literatura a la Catalunya del Nord durant l'edat moderna (segles XVI-XVIII)», que sortirà publicat durant el curs vinent.

Diccionari d'Historiadors de l'Art Català-Valencià-Balear

Directors: Francesc Fontbona
i de Vallescar
Bonaventura Bassegoda
i Hugas

El projecte Diccionari d'Historiadors de l'Art Català (DHAC) ha passat a denominar-se Diccionari d'Historiadors de l'Art Català-Valencià-Balear, ja que en la quarta edició (agost de 2015) s'hi introduïren noms d'historiadors valencians i balears.

S'ha continuat actualitzant i completant, amb una cinquena edició del desembre de 2015 i una sisena del juny de 2016. Actualment hi ha un corpus de 566 biografies consultables i més 35 en procés de correcció. En total es tenen 601 biografies, la part principal de les quals són les biografies d'autors del Principat, entre els quals s'han inclòs des del començament els de la Catalunya del Nord. D'aquest total, el nombre de biografies valencianes és de 55 i el de balears, de 23. Tanmateix han continuat arribant moltes biografies pendents de catalans del Principat.

El 2015 l'IEC ha rebut per aquest projecte el Premi de l'Associació Catalana

de Crítics d'Art (ACCA) en la categoria d'iniciatives.

Índex de *Les quatre grans cròniques*

Director: Josep Massot i Muntaner

S'ha enllestit el cinquè volum de *Les quatre grans cròniques*, corresponent a l'apèndix i l'índex, elaborats per Andreu Gabriel, que s'espera que surti publicat a final del 2016. Així es completa el projecte d'edició de les quatre grans cròniques a partir de l'edició que Ferran Soldevila va preparar per a l'editorial Selecta (1971), que ha anat apareixent en els quatre volums dedicats, respectivament, al *Llibre dels feits del rei En Jaume* (2007), la *Crònica de Bernat Desclot* (2008), la *Crònica de Ramon Muntaner* (2011) i la *Crònica de Pere III el Cerimoniós* (2014).

Llibres de matrícula de les insaculacions (llibres de l'ànima) de la ciutat de Barcelona (1498-1713)

Directora: Eva Serra i Puig

El treball està molt avançat tot i que la part final s'ha endarrerit. S'ha completat la llista dels consellers i queda per acabar la dels jurats del Consell de Cent. En aquests moments, hi ha més de 10.500 noms registrats. La llista dels jurats és

molt extensa (24 oficis, 144 jurats per un període d'uns 200 anys) i presenta dificultats per a omplir els buits o les llacunes documentals (n'hi ha de substancials).

Paral·lelament a la tasca de transcripció de la nòmina o matrícula dels insaculats, s'ha començat a prendre nota de les bases legals del procediment insaculatori de la ciutat de Barcelona, des del privilegi de 1493 i l'atorgament de la insaculació de 1498 fins a les disposicions de l'etapa de l'arxiduc Carles III (especialment, les del 1705). Bona part d'aquestes disposicions legals són recollides a AHCB ICVIII-12/1 i 1CVIII-12//3.4.2. Però també cal recórrer al Dietari de l'Antic Consell Barceloní (DACB). L'aproximació al factor legal ha palesat que en el regnat del rei Catòlic, pel que fa al regim municipal de Barcelona, cal distingir l'etapa d'intervencionisme reial pur (els anys de conselleria de designació reial: 1490-1492) de l'etapa de reforma del regiment municipal (el privilegi de 1493 i el d'insaculació de 1498). És important reconèixer que, amb la mort de Ferran II, el consistori va fer ús a favor seu de la prescripció de la clàusula del beneplàcit del rei; és a dir, aprofitaren l'òbit reial per obtenir el poder insaculatori. Hi ha alguns canvis legals en el regiment municipal durant els segles XVI i XVII, com el privilegi de 1508 sobre el nombre de cavallers en els òrgans municipals del govern o l'assimilació legal entre ciutadans honorats i cavallers i la incorporació de la noblesa

titulada al poder municipal (1621), però el més important fou la instauració del sisè conseller el 1641. Tot i les modificacions, mai no canvià el procediment electoral que es mantingué inalterable fins al 1714. Els llistats degudament contrastats permeten observar la presència de noms que es troben en més d'una bossa, la qual cosa revela més influència d'uns llinatges sobre d'altres. D'altra banda, la consulta del DACB permet veure algunes corrupteles que el consistori reclamava llimar.

El dia 4 de febrer es van presentar a l'IEC els dos volums de l'obra *Els llibres de l'ànima de la Diputació del General de Catalunya (1493-1714)*, publicats al número 99 de la col·lecció «Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica», que recullen la relació de persones que, segons els llibres de l'ànima, van ser insaculades entre el 1493 i el 1714 per optar a l'exercici de diputat o oïdor a la Generalitat. L'obra creua les dades i les complementa amb informació rellevant de caràcter històric, social i legal per oferir una visió de conjunt.

L'equip investigador participà en el XIV Congrés d'Història de Barcelona: «Ciutats, monarquia i formacions estatals, 1249-1812», que tingué lloc a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, del 25 al 27 de novembre, i inclogué les comunicacions de Núria Florensa, «L'augment del Consell de Cent: els homes que van esperar la revolució de 1640», i Eduard Martí, «Quan la unió fa la força. El braç

militar, el Consell de Cent i la defensa de Barcelona, 1684-1714», i la conferència de Miquel Pérez Latre, «La ciutat de Barcelona en el govern de Catalunya, 1653-1602».

Recerca arqueològica de la ciutat romana de Iesso (Guissona)

Director: Josep Guitart i Duran

El programa de recerca es desenvolupa en el marc de col·laboració del Patronat d'Arqueologia de Guissona, del qual l'IEC és membre fundador des de la seva creació el 1995, i, conjuntament amb l'Ajuntament de Guissona, un dels principals impulsors institucionals. Els objectius generals se centren en l'estudi arqueològic de la ciutat romana de *Iesso* i el seu territori, així com en la potenciació de la difusió i la socialització de coneixements que la recerca genera.

Durant el curs 2015-2016, han prosseguit les excavacions i l'estudi de resultats al Parc Arqueològic de Guissona i al jaciment de Puig Castellar de Biosca, així com el seguiment de les excavacions preventives a la resta del jaciment de *Iesso*. La campanya d'excavació d'enguany es programà per al mes de juliol i coincidí, com és habitual, amb la desena edició del «Curs d'Arqueologia de Guissona. Ciutat romana de *Iesso*».

El Museu de Guissona ha desenvolupat una intensa activitat de difusió i

promoció del jaciment i de la recerca que s'hi porta a terme. Ha continuat oferint una extensa proposta didàctica per a grups escolars i les visites guiades pel poble i el jaciment, que han assolit els 8.500 visitants, però també ha organitzat altres activitats per a donar a conèixer i apropar el jaciment al gran públic. Així mateix, s'ha renovat la imatge corporativa del jaciment, que s'ha concretat amb l'actualització del material promocional del jaciment (l'elaboració de nous quadríptics informatius i la creació d'una col·lecció de punts de llibre, que s'ha distribuït per les principals llibreries, biblioteques i oficines de turisme de l'entorn) i l'estrena d'un nou logotip del Parc i el Museu de Guissona, escollit a partir de l'organització d'un concurs de doble vessant, professional i popular.

Quant a les tasques de la planimetria arqueològica de *Iesso*, s'ha acabat la recopilació de memòries arqueològiques i de publicacions sobre les excavacions fetes a la Guissona romana, iniciades a mitjan anys setanta, i s'ha introduït tota aquesta informació a una base de dades. S'ha realitzat una primera organització de les dades arqueològiques, amb la unificació de les diverses intervencions realitzades en un mateix espai en una sola entrada de la base. Aquesta serà la gènesi de la fitxa que s'inclourà de cada unitat arqueològica en la publicació de la futura planimetria. Igualment, s'ha fixat el disseny de l'arquitectura de la geobase de

dades que s'encarregarà del funcionament del SIG que gestionarà la planimetria de *Iesso*. El disseny d'aquesta geobase s'ha encarregat al Laboratori d'Informació Geogràfica i Teledetecció (LIGIT) de la UAB. En darrer lloc, s'ha dut a terme la simplificació de les planimetries arqueològiques originals en CAD, que s'estan adaptant del pedra a pedra a polígons. Aquest procés servirà, alhora, per a tancar la interpretació de fases de determinades intervencions i millorar la lectura global per èpoques de la *Iesso* romana.

Tabula Imperii Romani - Forma Orbis Romani (TIR-FOR)

Director: Josep Guitart i Duran

Des del 2014, l'IEC ha assumit, a proposta de la Unió Acadèmica Internacional, la coordinació internacional d'aquest projecte i ha encomanat aquesta tasca a la Comissió de l'IEC per a la TIR-FOR, presidida per Josep Guitart, que també presideix la Comissió Internacional del projecte, i formada per Marta Prevosti (secretària científica), Ferran Arasa, Antoni González Sanmartí, Ada Cortés, Núria Romaní, Pau de Soto i Núria Padrós.

La reunió de la Comissió Internacional del projecte TIR-FOR, que es fa cada dos anys, va tenir lloc a Barcelona, a l'IEC, els dies 12 i 13 de maig de 2016. L'objectiu fou impulsar el projecte del gran mapa de l'Imperi romà, que, des dels anys

vint del segle XX fins ara, diferents països han anat publicant en paper. La utilització de la tecnologia digital i les potencialitats dels sistemes d'informació geogràfica han portat la Comissió a plantejar un nou desenvolupament, que consisteix en la digitalització de la informació fonamental sobre els jaciments i la documentació cartogràfica de tot el món romà en una gran base de dades realitzada sota criteris unificats i amb visibilitat en un portal digital únic, d'accés obert. El sistema, que permetrà la visualització de les dades en mapes amb diferents bases (Google Maps, AWMC, DARE), té la finalitat de crear un gran mapa interactiu, amb informació i enllaços addicionals. Es treballarà la connexió dels jaciments amb altres recursos informàtics (com Pelagios, GAP, ORBIS o Europeana) i la dotació d'informació addicional, com fotografies, vídeos, enllaços a webs de museus, informació de jaciments visitables, etc. Es pretén crear una eina informàtica d'alt valor per a la investigació i la divulgació. En la reunió van assistir els membres d'Itàlia, Bèlgica, França, Romania, Hongria, Bulgària, Polònia i Grècia, i els representants d'Àustria i Turquia com a observadors. Es va avançar en els acords i el coneixement del projecte de digitalització de la TIR, per al qual, des de l'IEC, s'ha preparat una base de dades en línia, amb què es pot treballar des de tots els països.

El projecte TIR-FOR, d'altra banda, fou presentat a la Tribuna d'Arqueo-

logia 2015-2016, que tingué lloc al Palau Marc, a Barcelona, el 8 de juny de 2016. Els conferenciants van ser Josep Guitart, director del projecte, i Marta Prevosti i Pau de Soto, col·laboradors. Joandomènec Ros, president de l'IEC, moderà l'acte. El projecte està cristal·litzant en una prova pilot des de Catalunya en col·laboració amb els equips dels altres països participants en el projecte. Al mateix temps que s'afina la metodologia comuna, es proposa dotar els jaciments i monuments arqueològics de Catalunya d'un valor afegit que els cohesioni, que en permeti una entesa més profunda i que els faci més visibles i atractius, tot englobant-los dins d'una «xarxa de ciutats romanes intel·ligents», amb base al mapa interactiu de la TIR.

Altres projectes de recerca de l'SHA:

Corpus Antiquitatum

Americanensium

Directora: Victòria Solanilla Demestre

Ponent: Josep Guitart i Duran

Corpus International des Timbres

Amphoriques

Director: Cèsar Carreras i Monfort

Ponent: Josep Guitart i Duran

La justícia a la Catalunya medieval

Directors: Josep Maria Salrach i Marés

Tomàs de Montagut

Estragués

**Preparació de l'edició crítica
de l'epistolari de Ferran Soldevila**

Directors: Antoni Simon i Tarrés
Enric Pujol i Casademont

**Preparació de l'edició crítica
de la traducció catalana del *Breviari
d'amor***

Director: Josep Massot i Muntaner

**Repertori d'autobiografies, dietaris
i epistolaris**

Director: Albert Balcells i González

Secció de Ciències Biològiques

Anàlisi històrica dels efectes de la sequera als boscos dels Països Catalans

Director: Francisco Lloret Maya

Ponent: Jaume Terradas i Serra

Col·laboren en el projecte Josep M. Espelta Morral, Jordi Martínez Vilalta i Joan Pino Vilalta, del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF).

El primer objectiu del projecte, que és la identificació i la sistematització de les fonts sobre els efectes històrics de la sequera als boscos dels Països Catalans, s'ha assolit al llarg del 2015 amb la prospecció de deu arxius històrics. El 30 de novembre de 2015 es dugué a terme un seminari titulat *Anàlisi històrica de la gestió forestal en els boscos de Catalunya i la seva relació amb els períodes de sequera*, organitzat per l'IEC i la Societat Catalana de Biologia. Es preparà l'informe intern *Anàlisi històrica dels efectes de la sequera als boscos dels Països Catalans. Bloc 1- Prospecció i identificació de les fonts històriques*, a càrrec de Raquel Cunill, Francisco Lloret, Josep M. Espelta, Jordi Martínez Vilalta, Joan Pino i Jaume Terradas.

Durant l'any 2016 s'ha treballat sobretot en la realització del segon objectiu, centrat en l'anàlisi quantitativa de les tendències temporals en els efectes de la sequera sobre els boscos en àrees geogrà-

fiques específiques. Resta per analitzar estadísticament aquesta informació i relacionar-la amb les dades climàtiques disponibles.

Concretament, s'han buidat i analitzat dades dels expedients d'explotació forestal dels boscos privats de la demarcació de Girona, custodiats a l'Arxiu Històric de Girona (AHG) per la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Girona. Aquestes dades corresponen al període 1942-1984, del qual sabem que els anys 1944, 1950 i 1953 s'iniciaren sengles períodes de sequera —que l'any 1950 la sequera afectà tota la península Ibèrica i que el 1973 es produí una sequera extrema, sobretot per manca de pluges a la zona pirinenca i prepirinenca. La documentació consultada ofereix informació sobre els camps següents: finca, àrea d'explotació, volum, espècie, aplicació (fusta, llenya, suro, embalatge, dogues) i mètode (tallada arreu, aclarida). Els municipis estudiats s'han seleccionat en funció del nombre d'expedients disponibles i de la integritat de la sèrie temporal, així com de la superfície arbrada i els tipus de vegetació dominants, procurant que el mostreig abastés el màxim gradient bioclimàtic. Els municipis prospectats han estat Santa Cristina d'Aro, Bescanó, Viladrau, Santa Pau i Sant Joan de les Abadesses. Altres municipis d'interès són Maçanet de Cabrenys, Cruïlles (Cruïlles,

Monells i Sant Sadurní), la Jonquera, Santa Coloma de Farners i Arbúcies.

La bases de dades resultant de la prospecció consta de 8.779 registres (Besanó: 1.940; Santa Cristina d'Aro: 1.373; Sant Joan de les Abadesses: 1.723; Santa Pau: 2.287; Viladrau: 1.456). Les anàlisis preliminars indiquen un pic del nombre d'expedients —presumiblement relacionat amb l'activitat d'explotació forestal— en el període 1955-1965 i una davallada important els anys 1975-1980. Per poder obtenir estimacions del volum de fusta i llenya extrets, s'ha analitzat la correspondència entre les diferents unitats emprades. A continuació, es treballarà en la fase d'incloure les dades dels topogràfics amb vista a poder realitzar un estudi estadístic acurat. Amb la col·laboració de Teresa Cervera, del Centre de la Propietat Forestal, també s'ha recopilat informació d'aprofitaments forestals dels boscos públics i privats del conjunt de Catalunya del període 1940-2010 (font: INE, IDES-CAT), la qual s'ha classificat per fusta i llenya, i per províncies.

Distribució de *Galemys pyrenaicus* a Catalunya: possibles variacions després de quinze anys

Director: Joaquin Gosálbez
i Noguera

L'objectiu principal és actualitzar la distribució de l'almesquera (*Galemys pyre-*

naicus) a Catalunya. La distribució d'aquesta espècie es va establir amb un grau elevat de precisió l'any 2000, a partir de la prospecció d'indícis en 409 trams fluvials. En els darrers temps, els hàbitats en què viu han experimentat canvis notables i hi ha evidències de regressió forta i extinció en zones on fa quinze anys era molt corrent. Per poder fer comparables els resultats del 2000 amb els d'aquest projecte, s'han començat a prospectar els mateixos trams de l'any 2000, aplicant-hi la mateixa metodologia, a fi de comparar els resultats obtinguts i avaluar la tendència de l'espècie en el període 2000-2017.

En cada tram es recorren entre 200 i 300 metres i s'hi busquen excrements d'almesquera. La prospecció es fa com a mínim cinc dies després de pluges fortes, perquè un increment del cabal pot rentar els excrements. En general, es considera que les condicions de prospecció són acceptables si es detecten excrements de musaranyes d'aigua (*Neomys*), que són més abundants i fàcils de localitzar, però poden ser igualment rentades per les pluges i els increments de cabal. La identificació es fa sobretot per la morfologia d'excrements típics, tot i que en casos particulars d'excrements dubtosos d'interès especial també s'ha recorregut a una identificació genètica.

S'han prospectat un total de 175 trams: l'any 2015 es van prospectar 67 trams (52 a la conca del Ter, 4 a la conca del Llobregat i 11 a la conca del Segre) i

l'any 2016 s'han prospectat 108 trams (tots a la conca del Segre). S'ha centrat l'esforç en les conques del Ter i del Segre perquè l'any 2000 eren les que presentaven les poblacions d'almesquera més fragmentades i potencialment vulnerables. La conca de la Noguera Pallaresa, que és la principal àrea catalana de l'almesquera, ja va ser objecte d'una prospecció parcial però força extensa els anys 2013 i 2014. La prospecció limitada a la conca del Llobregat —en la qual no es va detectar l'espècie l'any 2000— tenia per objectiu descobrir eventuais noves colonitzacions per via terrestre. Tot i que resten pendents sectors de la Noguera Pallaresa i de tot l'Aran, les revisions dels darrers anys ja permeten obtenir una primera imatge actualitzada de la situació de l'almesquera. Els anys 2015 i 2016 s'ha detectat menys l'almesquera que l'any 2000 a les conques del Ter i del Segre. Aquests resultats, afegits a les extincions i rarefaccions locals constatades abans al Pallars, suggereixen que l'espècie està en regressió a Catalunya en el període 2000-2016. Tot i que una part dels resultats negatius podria ser deguda a unes condicions de prospecció no òptimes o a situacions conjunturals, els canvis de freqüència observats sembla que poden reflectir una regressió real de l'espècie, ja que la disminució dels trams positius és bastant general en cursos fluvials molt apartats i sotmesos a condicions diferents. Cal tenir en compte que en els trams en

què no s'ha retrobat almesquera sí que s'hi ha detectat gairebé sempre musaranya d'aigua, de manera que les condicions de prospecció eren més o menys acceptables i potencialment també s'hi podria haver trobat almesquera. Tot i que encara no es pot assegurar que s'hagin produït extincions locals, els resultats sí que suggereixen almenys una disminució de l'abundància de l'espècie, que faria més improbable detectar-la amb mostres poc intensius. Si efectivament s'ha produït una regressió de l'almesquera a les conques del Ter i del Segre (i, probablement, al conjunt de Catalunya), les causes resten pendents de determinar. Tot i que es coneixen afeccions particulars en determinats rius en el període 2000-2015, les situacions particulars són molt diverses i no es coneix cap factor que hagi pogut incidir en totes les subpoblacions.

Els sistemes naturals del delta del Llobregat

Director: Joan Pino i Vilalta
Ponent: Joaquim Gosálbez
i Noguera

Aquest programa, iniciat el 2012, ha sintetitzat la informació relativa als sistemes naturals del delta del Llobregat. Aquesta informació s'editarà en una obra que segueixi els formats de treballs de sistemes naturals publicats anteriorment per la Institució Catalana d'Història Na-

tural. El cas del delta del Llobregat és especialment rellevant: hi perviu un conjunt d'organismes i sistemes naturals interessant i amenaçat per la proximitat amb la conurbació de Barcelona i amb els principals sistemes de comunicació i transport. D'altra banda, malgrat que és un espai relativament conegut, faltava una visió de conjunt que integrés la informació disponible fins al moment i que n'identifiqués les mancances, amb l'objectiu d'oferir la visió de conjunt que reclamen els gestors del territori. L'estudi conclou la trilogia de volums dedicats als principals sistemes humits del litoral de Catalunya, juntament amb el del delta de l'Ebre (1977) i el dels aiguamolls de l'Empordà (1994). El programa s'ha basat en els objectius de: recopilar la informació disponible prèviament sobre els diversos grups d'organismes i sistemes naturals del delta del Llobregat; prospeccar específicament alguns grups d'organismes especialment poc coneguts; posar a punt una base de dades de la biodiversitat del delta del Llobregat accessible per al món acadèmic, el públic naturalista i els gestors del territori, i sintetitzar aquesta informació en forma del volum específic *Els sistemes naturals del delta del Llobregat*, dins la sèrie «Treballs de la Institució Catalana d'Història Natural», el qual es publicarà a final de 2016.

Cal esmentar que el programa de recerca ha produït un resultat no previst inicialment: es tracta de l'*Atlas de les plan-*

tes vasculares del delta del Llobregat, acabat i a punt per a la seva publicació en cas de trobar finançament. La realització d'aquest atlas s'ha considerat imprescindible per a obtenir la informació de base per a fer el capítol de flora vascular d'*Els sistemes naturals del delta del Llobregat*.

Flora i cartografia de les plantes, els fongs i la vegetació

Aquest programa de recerca consta de tres subprogrames: «Flora i cartografia de briòfits», «Biodiversitat dels fongs i líquens dels Països Catalans» i «Flora i cartografia de les plantes vasculares».

Flora i cartografia de briòfits

Directores: Montserrat Brugués
i Domènech

Rosa M. Cros i Matas

Ponent: Josep Peñuelas i Reixach

El treball ha consistit a dur a terme millores a l'aplicació *Cartografia de briòfits. Península Ibèrica i illes Balears* (<http://briofits.iec.cat>) i en l'entrada de dades per a fer possible la visualització d'unes 350 espècies de briòfits.

S'han preparat les dades corresponents a cinquanta espècies de briòfits, tal com estava previst. Per a la preparació d'aquestes dades ha calgut recopilar i revisar tot el material d'herbari corresponent a citacions de la península Ibèrica i

de les illes Balears. Actualment, per cada punt que apareix al mapa només se'n visualitzen les coordenades geogràfiques, encara que a la base de dades hi ha més informació (municipi, localitat, recol·lector, any de recol·lecció, herbari, citació bibliogràfica i observacions) a la qual es podrà accedir en un futur.

S'ha elaborat una fitxa per a cada espècie en què consten les sinonímies, l'ecologia, la distribució, el grau d'amenaça i, si escau, les observacions, així com unes il·lustracions significatives per al seu reconeixement, i s'han actualitzat els mapes. També s'han actualitzat el tesaurus d'espècies i el bibliogràfic, fet que implica posar al dia els catàlegs de moltes i hepàtiques de la península Ibèrica i de les illes Balears. Tot aquest treball ha fet possible la visualització dels mapes actualitzats de 400 espècies de briòfits, que representen un total de 12.710 citacions.

Biodiversitat dels fongs i líquens dels Països Catalans

Directors: Xavier Llimona i Pagès
Claude Roux

L'equip està integrat, des del gener de 2015, pels col·laboradors següents:

— Mercedes Barbero i Castro, Antonio Gómez-Bolea, Enric Gràcia i Barba, Néstor Hladun i Simón, Esteve Llop i Vallverdú i Pere Navarro-Rosinés (Universitat de Barcelona);

— Joaquim Carbó i Pericay, Carlos Cortés i Moragrega, Narcís Macau i Roig, Joan Montón i Martínez, Miquel Àngel Pérez-de-Gregorio i Capella, Jordi Rius, August Rocabruna i Llavanera, Manuel Tabarés i Llavanera, Àngel Torrent, Josep M. Vidal i Frigola i Jordi Vila i Garcia (Societat Catalana de Micologia);

— Andreu Cera Rull (estudiant de màster), Samantha Fernández-Brime, Ester Gaya Bellés, Mireia Giralt i Esteve (URV), Eloi Llenas Rofes (col·laborador d'Enric Gràcia), Diana Muñoz i Pérez (IBB) i Miquel Oltra (Universitat d'Alcalá de Henares i Societat Micològica Valenciana).

Els objectius del projecte són la realització d'inventaris micològics de les contrades occidentals, meridionals i litorals de Catalunya, i de les comunitats vegetals subalpines i alpines; les revisions de grups taxonòmics, especialment sobre els gèneres més problemàtics o els menys estudiats, i el registre de les citacions al Banc de Dades de Biodiversitat de Catalunya (BDBC). El 2016, el BDBC ha afegit una nova opció de cerca: «Distribució potencial (MaxEnt)», que permet modelar la distribució geogràfica de les espècies. Usant l'algorisme de màxima entropia juntament amb les dades de distribució presents al BDBC i les capes climàtiques de Catalunya, es pot determinar la distribució potencial per a una espècie concreta a Catalunya.

D'altra banda, s'han afegit cinquanta monografies amb iconografia a la

publicació anual *Bolets de Catalunya*, que ha esdevingut de referència internacional. Cal destacar les aportacions a la micologia (fongs i líquens) del massís i dunes del Montgrí i de l'Alta Garrotxa. L'estudi del gènere *Entoloma* i de gèneres afins ha continuat amb l'obtenció de més d'un centenar de noves seqüències del DNA, que s'estan estudiant. El treball del grup de recerca va sovint més enllà dels límits dels Països Catalans. Dues membres del grup (Gaya i Fernández-Brime), que ara són a l'estranger, han publicat treballs de filogènia i evolució de gran impacte.

En el camp dels mixomicets, destaquem un extens treball amb moltes dades sobre els Països Catalans. S'ha treballat intensament en l'elaboració estadística i l'ordenació dels gairebé 200 inventaris disponibles, corresponents a 15 parcel·les de la comunitat d'estepes (*Cistion*), des del cap de Creus fins al Baix Camp. Es tracta de matrius de 10 a 25 columnes (inventaris) i fins a 180 files (espècies de fongs). S'ha treballat en l'assaig de diverses metodologies per a treure el màxim d'informació, tant de les comunitats (fitocenologia) com de la fenologia dels fongs (canvis en l'aparició de fructificacions), un camp molt poc conegut a les comunitats mediterrànies. També s'han obtingut imatges digitals de material fresc, en el seu hàbitat, pensant en la propera fase d'aquest projecte, més orientada a la visibilitat a la pàgina web de l'IEC.

Flora i cartografia de les plantes vasculares

Director: Xavier Font i Castell

Ponent: Jaume Terradas i Serra

S'ha actualitzat el portal web sobre la cartografia de les plantes vasculares als Països Catalans (ORCA), amb 123.591 noves observacions florístiques, referents al volum 17 de l'*Atlas corològic de la flora vascular dels Països Catalans*, dades que corresponen a 206 tàxons compresos entre *Potamogeton densus* (2.892) i *Borderea pyrenaica* (3.049). Pel que fa al volum 18 —que recull tots els tàxons de les famílies *Cyperaceae* i *Juncaceae*—, s'han introduït les dades bibliogràfiques i s'han començat a rebre i a informatitzar les aportacions inèdites (prop d'un centenar) dels membres consultors d'ORCA.

El 18 de novembre de 2015 sortí publicat el llibre de Josep E. Oltra i Antoni Conca titulat *Plantes vasculares del quadrat UTM 30S YJ21, Benigànim*, amb l'edició a cura de Josep Vigo i Bonada, al número 19 de la col·lecció «ORCA: Catàlegs Florístics Locals».

Indicadors de l'estat ambiental del mar catalano-balear (interdisciplinari amb la SECCT)

Director: Miquel Canals i Artigas

El grup investigador està format pels membres de l'IEC Damià Barceló, Marta

Estrada i Joan Grimalt, i pels col·laboradors Enric Ballesteros, del CEAB-CSIC; Joan Batista Company, de l'ICM-CSIC, i Àlex Aguilar, Rut Pedrosa, Anna Sànchez-Vidal i Xavier Tubau, de la UB. Aquest curs s'han incorporat a l'equip els doctorands Aitor Rumín i William O. P. de Haan, del Departament de Dinàmica de la Terra i de l'Oceà de la UB.

Després d'una primera etapa de disseny de la metodologia i els procediments concrets de treball, s'ha dut a terme una recopilació d'informació per a poder elaborar un inventari de publicacions, informes i altres documents rellevants. Per facilitar aquesta tasca, s'ha creat una plataforma de treball virtual amb Trello. La plataforma Trello ha agilitzat la col·laboració i ha potenciat l'intercanvi d'informació i documents. Paral·lelament s'ha dut a terme una anàlisi de la documentació recopilada i s'ha classificat, per exemple, segons el tipus d'entrades emprades (batimètria de multiflex; dades analítiques de mostres de sediment, aigua o organismes; imatges de vídeo i fotografia *in situ*, etc.). També s'han dut a terme intercanvis amb els membres de l'equip de recerca sobre els diferents objectius específics de la recerca, així com sessions de coordinació i discussió amb els col·laboradors externs, una de les tasques principals dels quals ha estat l'elaboració de mapes il·lustratius sobre les dades disponibles en format SIG.

Al llarg del curs, els membres de l'equip investigador han pronunciat di-

verses conferències i presentacions, entre les quals destaquen les següents:

Miquel Canals, Anna Sànchez-Vidal i Xavier Tubau impartiren la presentació oral «Anthropogenic impacts on deep submarine canyons of the NW Mediterranean and the Black Sea», a la Scientific Conference Integrated Marine Research in the Mediterranean and the Black Sea (Brussel·les), del 7 al 9 de desembre de 2015.

Miquel Canals participà en la jornada *La governança i la gestió integrada del litoral a Catalunya. Reptes tècnics i normatius*, a l'IEC, el dia 4 de desembre de 2015, i també en el PERSEUS Final Stakeholders Meeting: «Policy-oriented marine research in the Southern European Seas: Lessons learned and the way ahead», que tingué lloc al Parlament Europeu (Brussel·les), el 10 de desembre de 2015.

Anna Sànchez-Vidal participà en el curs «Els ecosistemes bentònics: diversitat i amenaces», organitzat per la Fundació per la Conservació i Recuperació d'Animals Marins (CRAM), amb la ponència «Amenaces IV: Contaminació marina. La Mediterrània, una mar de plàstics». La sessió tingué lloc al Prat de Llobregat, els dies 24 i 25 d'octubre de 2015. També pronuncia la ponència «La Mediterrània, un mar de plàstics», en les Jornades de Santa Llúcia: «Els residus de les ciutats», organitzades per l'IEC i la Societat Catalana de Biologia, el 14 de desembre de 2015.

Miquel Canals i Joan Grimalt coordinaren «La petja humana en la immensitat de l'oceà» en la XVI Trobada de Professors de Ciències de la Terra i del Medi Ambient de Batxillerat, al Cosmo-Caixa (Barcelona), el 28 de gener de 2016.

Miquel Canals fou membre del Comitè Organitzador, del Comitè Científic, i president del V Simposio Internacional de Ciències del Mar, a Alacant, del 20 al 22 de juliol. Vetllà perquè el simposi inclogués sessions dedicades a la temàtica del projecte; ho van ser les sessions 1 i 2 («Salut dels ecosistemes marins: contaminació i canvis en la biodiversitat») i la sessió 8 («Governança dels oceans, conservació i gestió dels recursos vius i ecològics»).

Millora de la presència de la llengua catalana dins de recopilacions internacionals de noms de plantes.

Vocabulari multilingüe de noms de plantes

Directors: Mercè Durfort i Coll
Eduard Parés i Español

El treball de base són 475 tàxons dels gèneres *Castanea*, *Quercus*, *Salix*, *Abies*, *Picea*. Inclou noms científics, sinònims i autors (1.400); noms catalans (725); noms en altres llengües (6.300). Tots els noms implicats són més de 12.000.

Es continua treballant en l'edició de resultats; el resultat final pretès (amb

la incorporació de la llengua catalana) seria el que es pot veure referent a tàxons treballats anteriorment, a la *Multilingual Multiscripted Plant Name Database* (MMPND): *Castanea*, *Araucaria*, *Chamaecyparis*, *Cupressus*, *Juniperus* i *Pinus*.

S'hi han incorporat també els noms en català als gèneres de coníferes següents: *Actinostrobus*, 3 tàxons; *Athrotaxis*, 3; *Austrocedrus*, 1; *Calocedrus*, 4; *Cryptomeria*, 2; *Cunninghamia*, 2; *Cuprocyparis*, 3; *Diselma*, 1; *Fitzroya*, 1; *Fokienia*, 1; *Glyptostrobus*, 1; *Metasequoia*, 1; *Microbiota*, 1; *Neocallitropsis*, 1; *Papuacedrus*, 2; *Pilgerodendron*, 1; *Sequoia*, 1; *Sequoiadendron*, 2; *Taiwania*, 2; *Taxodium*, 3; *Tetraclinis*, 1; *Thuja*, 5; *Thujopsis*, 4; *Widdringtonia*, 4; *Xanthocyparis*, 3.

És interessant conèixer que, des de Germplasm Resources Information Network (GRIN), es pot enllaçar cada tàxon amb MMPND, que actua com a mirall en l'apartat: «Common names > see MMPND for additional names in foreign scripts», i s'arriba als noms en català que s'hagin incorporat.

Vitis Catalana

Director: Josep M. Puiggròs i Jové

Aquest projecte està liderat pel Centre de Documentació Vinseum (CDV) i emmarcat en el Grup de Recerca de les Varietats Autòctones i Tradicionals de la Vinya

(GREVA) de l'àrea dels països de llengua i cultura catalanes. Aquest grup està impulsat per Vinseum Museu de les Cultures del Vi de Catalunya i la Secció de Viticultura i Enologia de la Institució Catalana d'Estudis Agraris, de l'IEC, amb l'aval de la Secció de Ciències Biològiques.

Vitis Catalana és una eina en línia que recull informació lexicogràfica i descriptiva de les varietats de vinya presents als territoris de cultura catalana al llarg dels segles, amb l'objectiu de contribuir a la recerca i difusió de la viticultura catalana. El treball es fonamenta en el buidatge de documents escrits i en la recerca

feta pel GREVA, els resultats de la qual es reflecteixen a l'espai web.

Altres projectes de recerca de la SECCB

Anàlisi dels aspectes socials dels fons d'arxiu de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona en el període 1770-1850

Director: Jacint Corbella i Corbella

Aplicacions de la radiació de sincrotró en biomedicina

Directora: M. Teresa Estrach i Panella

Secció de Ciències i Tecnologia

Cent anys de matemàtiques a l'Institut d'Estudis Catalans (1911-2011)

Directors: Manuel Castellet i Solanas
Antoni Roca Rosell

El projecte s'ha plantejat en dos nivells: d'una banda, la creació d'una base de dades de les activitats de l'Institut d'Estudis Catalans en relació amb les matemàtiques i, de l'altra, la promoció de l'estudi i la reflexió tant en termes historiogràfics com de comunitat investigadora. Els fons que s'han estudiat són:

— Arxiu de la Secció de Ciències (complementat amb l'arxiu de la Diputació de Barcelona): buidatge de 186 actes (IEC) i 230 documents (DIBA), principalment dels Cursos Monogràfics d'Alts Estudis i d'Intercanvi (1915-1923).

— El fons i l'arxiu de la Societat Catalana de Matemàtiques (hereva de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques): 343 persones, 513 publicacions, 49 concursos organitzats i 40 congressos i trobades.

— El fons i l'arxiu de la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer.

— El fons i l'arxiu del Centre de Recerca Matemàtica: 3.225 investigadors, 1.491 publicacions, 4.878 conferències i seminaris, 87 grups de recerca i 291 congressos i trobades.

El 25 de febrer de 2016 tingué lloc a l'IEC la jornada *Cent anys de matemàtiques a l'IEC*, en la qual els directors del projecte i els ponents Amadeu Delshams, Joan de Solà-Morales i Emma Sallent del Colombo presentaren els resultats i el web, que dona visibilitat als elements que formen la història de les matemàtiques a l'IEC entre el 1911 i el 2011, les principals fites i esdeveniments, els personatges i institucions involucrats, el procés institucional al voltant de les matemàtiques generades i/o difoses per l'IEC, i els resultats pedagògics, científics, tècnics i socials assolits. L'acte fou organitzat conjuntament per la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, la Societat Catalana de Matemàtiques, la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer i el Centre de Recerca Matemàtica.

Història de la matemàtica, resultats, contextos i textos. Grècia I, II i III

Directora: Pilar Bayer i Isant

Col·laboren en el projecte Josep Pla i Carrera i Margarida Bassols Puig, de la Universitat de Barcelona. L'objectiu del projecte és la redacció d'una història de la matemàtica grega en quatre volums, cadascun dels quals constarà de dues parts: un corpus històric i les traduccions al català de textos grecs que constitueixen

la base del corpus. El primer volum cobreix el període que va de Tales i Pitàgores a Plató i Aristòtil, i conté quatre capítols amb una contextualització històrica i filosòfica de l'època i tres apèndixs amb les traduccions de més d'un centenar de textos, els més extensos dels quals són el *Tractat de les lúnules*, d'Hipòcrates de Quios, i el text aritmètic contingut en *La república* de Plató. El segon volum contindrà una adaptació anotada i comentada dels *Elements* d'Euclides. El tercer volum cobrirà la matemàtica grega del segle III aC amb textos d'Euclides, d'Apol·loni, d'Arquímedes, d'Eratòstenes i d'Aristarc de Samos. El quart volum cobrirà la resta de la matemàtica grega fins a la fi del segon període de l'Escola d'Alexandria (segle IV dC), amb la mort d'Hipàtia. La part principal de les traduccions constarà de l'*Aritmètica* de Diofant.

Les activitats realitzades al llarg del curs 2015-2016 han estat tres:

1. Traducció comentada i anotada dels llibres I, II, III, IV, V i VI dels *Elements* d'Euclides, que constitueixen el volum *Grècia II: a*).

2. Dues primeres correccions lingüístiques del text *Grècia II: a*).

3. Traducció comentada i anotada dels Llibres VII, VIII, IX, X, XI, XII i XIII dels *Elements*, que constitueixen el volum *Grècia II: b*).

El juliol del 2016, l'IEC ha publicat les obres *Història de la matemàtica. Egipte i Mesopotàmia: resultats, textos i*

contextos i *Història de la matemàtica. Grècia I (de Tales i Pitàgores a Plató i Aristòtil): resultats, textos i contextos*, de Josep Pla i Carrera.

La millora de les condicions d'habitabilitat i la reducció de la demanda energètica en grans conjunts residencials de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

Director: Pere Joan Ravetllat Mira
 Ponent: Joan Antoni Solans
 i Huguet

S'ha procedit a ampliar els coneixements de les intervencions realitzades en els grans conjunts de l'Àrea Metropolitana de Barcelona en el context de l'evolució de les polítiques en un marc europeu. En paral·lel s'ha treballat en l'elaboració d'una base de dades històriques i actuals molt àmplia que permet tenir coneixement de l'evolució sociodemogràfica, socioeconòmica i socioespacial de la totalitat de casos preseleccionats de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (20 casos). Per mitjà del tractament i l'anàlisi d'aquesta base de dades, es disposa d'una eina comparativa adequada i prou fiable per a concloure amb la selecció d'una mostra que s'estableix com a estratègica i representativa de la casuística abundant i complexa.

En el transcurs del 2016, la recerca s'ha centrat en sis casos: Ciutat Meridiana (Barcelona, 1965), Sant Roc (Ba-

dalona, 1963-1965), sud-oest del Besòs (Barcelona, 1959-1967), Sant Ildefons (Cornellà de Llobregat, 1959-1967), Can Franquesa (Santa Coloma de Gramenet, 1966) i les Oliveres (Santa Coloma de Gramenet, 1966).

Les activitats dutes a terme han estat les següents:

— Caracterització qualitativa (treball de camp) dels casos d'estudi tant des d'un punt de vista contextual com tecnològic.

— Redacció de conclusions analítiques d'acord amb les observacions resultants de l'encreuament de la primera caracterització objectiva (fase de l'estudi corresponent al 2015), fonamentada en l'anàlisi de bases estadístiques, i de la caracterització qualitativa, que es fonamenta en l'estudi qualitatiu sobre el terreny de cadascun dels emplaçaments.

— Confecció propositiva d'un catàleg d'estratègies de millora, amb especial atenció a les millores d'habitabilitat i eficiència energètica de l'habitatge, amb l'objectiu de perfeccionar així l'habitabilitat del conjunt. Es defineixen múltiples solucions arquetípiques i s'estableixen escenaris a partir de la combinatòria d'aquestes solucions aplicades en cadascun dels contextos d'estudi. L'aproximació de l'estudi és integral i multiescalar: a escala urbana, escala de l'habitatge i escala de l'edifici, i d'acord amb criteris de millora integral de diversos aspectes, si bé aquests es detallen i tracten també separatament.

— Elaboració d'un corpus científic de conclusió de l'estudi de recerca corresponent a la fase realitzada durant el transcurs de 2016.

— Difusió de la metodologia i els resultats obtinguts, tant en l'àmbit català com europeu, amb la publicació científica en revistes indexades i la participació en congressos internacionals. Es participà, per exemple, en el IX Congreso Nacional y I Congreso Internacional Hispanoamericano de Historia de la Construcción, que tingué lloc a Segòvia, del 13 al 17 d'octubre de 2015. La conferència inaugural, «Formas de intervención en grandes conjuntos residenciales», va ser pronunciada per Cèsar Díaz, de la Universitat Politècnica de Catalunya i membre de l'equip investigador (Publicació: DÍAZ, C.; CORNADÓ, C.; VIMA, S. «El uso del hormigón armado en los sistemas estructurales de los edificios residenciales modernos del Área Metropolitana de Barcelona», a *Actas del IX Congreso Nacional y I Congreso Internacional Hispanoamericano de Historia de la Construcción*, vol. 1, Segòvia, 2015, p. 531-540).

La investigació ha mantingut l'abast multiescalar i ha tractat, de manera interdependent però concreta, les tres escales: urbana, habitatge i edifici. Aquest fet ha aportat una complexitat que permetrà extrapolar el protocol d'anàlisi i confeccionar pautes de millora a altres grans conjunts residencials moderns en l'àmbit català i, fins i tot, europeu. Sobre aquesta base, es

potència que els models de millora que es desprenguin de l'estudi puguin tenir un impacte que transcendeixi els casos de la mostra i siguin aplicables a la globalitat de conjunts de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i, per extensió, a tots aquells que, aplicada la metodologia, s'hi assimilin quant a característiques sociodemogràfiques, socioeconòmiques i socioespacials. Com a conclusió de la fase de l'estudi actual, es disposa d'un catàleg de pautes d'actuació i solucions tipus prou ampli, tant pel que fa a l'escala urbana com a l'escala d'habitatge, així com una aproximació a la combinatòria de solucions i elaboració de possibles escenaris a escala d'edifici.

Portal CiT. Edició, publicació i difusió en línia de terminologia de ciències i tecnologia

Director: Salvador Alegret i Sanromà

Gold Book, llibre daurat de la IUPAC

Dins la col·lecció d'obres de nomenclatura química de la IUPAC en català, que des de fa anys porta a terme l'IEC, s'han iniciat els treballs de traducció al català del *Compendium of Chemical Terminology*, conegut com a *Gold Book*, un compendi de terminologia química que recull més de 6.000 termes de les diferents branques de la química. Per a poder començar a gestionar la traducció, es va haver d'adaptar la base de dades del programa CiT i cercar l'equip de traduc-

ció, format per vint col·laboradors. S'ha creat un fòrum de discussió per a resoldre dubtes en la traducció i fer suggeriments.

Vocabulari de microbiologia, a cura de David Miñana

El *Vocabulari de microbiologia* és una obra que, si bé intenta recollir els termes generals de l'àrea d'especialitat, no perd de vista els més específics i actuals, ja que pretén ser una eina útil tant en l'àmbit docent (universitari) com en l'àmbit lingüístic (sobretot en el món de la traducció i correcció), ateses les mancances de les fonts catalanes actuals en aquest àmbit. Durant el curs 2015-2016, s'ha adaptat la base de dades per a facilitar la importació del contingut final; s'han assignat les àrees de l'arbre de camp a les entrades, i s'ha fet la revisió de les relacions de sinonímia, de les remissions i els termes relacionats, del tractament individualitzat de grups d'entrades (com ara antibiòtics, aminoàcids essencials, etc.), de les duplicitats de la base de dades i dels números de registre CAS (que assigna el Chemical Abstracts Service) de les entrades.

Diccionario Multilingüe de la Ciencia del Suelo

És un projecte de la Societat Espanyola de la Ciència del Sòl, el director de la qual és Jaume Porta. Es tracta d'un diccionari multilingüe en castellà, català, galleg i portuguès amb equivalències en anglès i francès en tots els casos.

Durant el 2016 s'han rebut periòdicament els octets amb els termes per a introduir a la base de dades. Les àrees d'especialitat que s'han desenvolupat durant aquest any són la de propietats físiques i comportament del sòl i la d'atmosfera i aigua del sòl. S'ha dut a terme la compleció de la base de dades dels termes que pertanyen a aquestes dues àrees temàtiques; s'ha revisat la base de dades, i s'ha actualitzat i revisat la pàgina web. Jaume Porta ha preparat la presentació del projecte per al XXI Congreso Latinoamericano y XV Congreso Ecuatoriano de la Ciencia del Suelo, que tindrà lloc a Quito del 24 al 28 de octubre de 2016.

Publicacions en línia

Actualment, en el portal CiT es poden consultar 173.155 unitats terminològiques catalanes de 61 obres. Al llarg del curs s'han publicat en línia les obres següents:

— Setembre del 2015: *Lèxic de didàctica de la llengua i de les habilitats lingüístiques* (català-castellà-francès-anglès), elaborat pel Gabinet de Terminologia de la Universitat de les Illes Balears el 2013.

— Octubre del 2015: *Diccionari d'agricultura*, elaborat conjuntament pel Govern de les Illes Balears i la Universitat de les Illes Balears. Forma part de la trilogia de diccionaris, juntament amb el *Diccionari de ramaderia* i el *Diccionari*

de pesca, que el Govern de les Illes Balears va publicar el 2011.

— Novembre del 2015: *Diccionari de ramaderia*, elaborat conjuntament pel Govern de les Illes Balears i la Universitat de les Illes Balears. Forma part de la trilogia de diccionaris, juntament amb el *Diccionari d'agricultura* i el *Diccionari de pesca*, que el Govern de les Illes Balears va publicar el 2011.

— Març del 2016: *Diccionari per a ferroviaris*, de Lluís Batlle i Gargallo, publicat per primera vegada l'any 1986 a l'editorial El Llamp.

— Agost-setembre del 2016. *Terminologia tècnica d'automoció*, de Francisco Liesa Mestres i Juan José Granados Linares, publicat per Edicions UPC el 2006.

Ponència sobre el portal CiT

El novembre del 2015 es van publicar les actes *IV Seminari de Correcció de Textos: Eines en línia de l'IEC per a la traducció i la correcció de textos* («Miscel·lània», 15), que tingué lloc a l'IEC el 3 de juliol de 2014 i en què Salvador Alegret i Joana Torres van participar amb la ponència «El portal CiT (Terminologia de Ciències i Tecnologia)».

Altres projectes de recerca de la SECCT

**Presència de les matemàtiques
curriculars a enciclopèdies en línia
de lliure accés (fase 1: transició
batxillerat-universitat)**

Director: Joan de Solà-Morales
i Rubió

**Revisió de continguts tecnològics
a enciclopèdies en català en línia de
lliure accés (entorns curriculars
de batxillerat i formació professional)**

Directora: Àlícia Casals i Gelpí

Secció Filològica

Programes normatius i d'estandardització

Són aquells que tenen per objectiu l'establiment de la normativa explícita o de propostes normatives que responen a encàrrecs oficials. Són competència exclusiva de l'IEC, que delega en la Secció Filològica.

Actualització periòdica del DIEC2

Director: Joaquim Rafel i Fontanals

Entre el setembre del 2015 i l'agost del 2016, les Oficines Lexicogràfiques (OL) han continuat desenvolupant les tasques habitualment associades a l'actualització del DIEC2, el diccionari normatiu vigent. (Per a una informació més detallada, vegeu l'apartat «Oficines», p. 324.)

Codificació de la llengua de signes catalana

Director: Josep Quer i Villanueva

Ponent: Joan Martí i Castell

Hi ha dues línies de recerca actives del projecte: la primera, iniciada l'any 2012, que consisteix en la creació d'un corpus de referència de la llengua de signes catalana (LSC), que s'ha dut a terme fins al moment present, i la segona, iniciada el 2016, que consisteix en la creació d'una base de dades lexicogràfica de l'LSC.

Projecte de creació d'un corpus de referència de l'LSC

L'equip de treball està format per Gemma Barberà (coordinadora), Santiago Frigola (expert sord), Delfina Aliaga (anotadora), Xavi Álvarez (anotador) i Alexandra Navarrete (revisora).

L'objectiu principal és documentar l'estat actual de l'LSC mitjançant una mostra àmplia i representativa de diferents tipus de discurs signat per part de signants nadius de diferents localitats del territori català, i elaborar una anotació neutra i descriptiva a partir del programa d'anotació multimodal ELAN.

Al llarg del curs, s'han recollit dades als indrets següents: Girona (dos signants joves), Casal de Sords de Barcelona (sis signants: dos de joves, dos de mitjana edat i dos de grans) i Cerecuser - Centre Recreatiu i Cultural de Sords de Barcelona. S'han continuat anotant les dades recollides.

També s'ha participat en l'elaboració de la base de dades lexicogràfica associada a l'anotació, que servirà per a l'establiment del vocabulari controlat de les anotacions, i s'ha dissenyat la base de dades del corpus.

La difusió dels treballs s'ha dut a terme amb les activitats i publicacions següents:

— El 3 de març es va fer una presentació del material divulgatiu del

projecte de vocabulari bàsic del corpus de la llengua de signes catalana, en un acte organitzat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. A més de materials elaborats per la FESOCA, s'hi va presentar el projecte de la gramàtica i el lèxic de la llengua de signes.

— El 19 de maig es va presentar la conferència «Lexicografia i documentació de la llengua de signes catalana», en el seminari del grup de recerca Infolex (IULA-UPF). En aquesta xerrada es va presentar el projecte de corpus i el projecte de la base de dades lexicogràfica, així com l'enllaç entre les anotacions del corpus i la base de dades.

— Josep Quer ha preparat l'article «Els projectes de codificació de la llengua de signes catalana (LSC)», que es publicarà el 2017 a *Estudis Romànics* (volum XXXIX).

Projecte de base de dades lexicogràfica per a l'LSC

Iniciat el febrer del 2016, aquest projecte té per objectiu crear una base de dades lexicogràfica en format digital a partir de l'estudi i el buidatge dels vocabularis i diccionaris existents, que tenen cobertures i enfocaments molt diversos. Així mateix, descriure les unitats lèxiques de l'LSC i centralitzar el coneixement existent sobre el lèxic de l'LSC, també amb l'estudi del material contingut al corpus. La intenció és aconseguir una eina útil per a la consulta lingüística, per a la recerca i per a

l'elaboració de materials lexicogràfics en l'LSC, incloent-hi el diccionari normatiu que cal elaborar en un futur.

Al llarg del curs s'ha fet el buidatge de les obres bibliogràfiques generals:

— *Lenguaje de signos manuales* (1998), de Jorge Perelló i Juan Frigola: 4.500 entrades.

— *Diccionari temàtic de llenguatge de signes català* (2004), d'Ignasi Martín i Marisa Alvarado: 3.900 entrades.

— *DILSCAT: El diccionari bàsic de la llengua de signes catalana* (2004), de la Fundació ILLESCAT: 1.500 entrades.

— *Llengua de signes catalana (LSC): Nivell A1* (2013), de María del Pilar Fernández-Viader, Antonia Barea i Georgina Barella: 1.500 entrades.

Diccionari manual de la llengua catalana. Segona edició

Director: Joaquim Rafel i Fontanals

La segona edició del *Diccionari manual* (DM2) parteix de la primera edició d'aquest mateix diccionari (DM1), publicada l'any 2001, i de la segona edició del *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC2), publicat el març de 2007. La distribució de la informació en articles respon a criteris formals i les accepcions s'ordenen d'acord amb el criteri d'ús. Les subentrades constitueixen una secció a part dins

dels articles i s'ordenen alfabèticament. També s'incorporen comentaris amb informacions de caràcter dialectal, funcional, sintàctic i morfològic als articles a fi d'orientar més bé l'usuari.

Entre el setembre del 2015 i l'agost del 2016 s'han redactat uns 4.400 articles i s'han desestimat unes 900 entrades que figuraven en la nomenclatura del DM1 i que no apareixeran al DM2. S'han adequat articles redactats als canvis en la normativa introduïts per la *Gramàtica* de l'IEC, i s'han inventariat i validat usos apareguts durant la redacció i no recollits explícitament en l'article corresponent del DIEC.

Gramàtica de la Llengua Catalana

Directors: Gemma Rigau i Oliver
(presidenta de la Comissió de Gramàtica)
Manuel Pérez Saldanya
(director de l'Oficina de Gramàtica)

Els treballs duts a terme al llarg del curs 2015-2016 han consistit a enllestir el text i aplicar-hi els canvis ortogràfics aprovats per la Secció Filològica. M. Teresa Cabré, presidenta de la Secció, va presentar la *Gramàtica de la llengua catalana* en el Ple extraordinari de l'IEC tingut el dia 14 de juliol de 2016.

Gramàtica Essencial de la Llengua Catalana

Directora: Maria Josep Cuenca
Ordinyana

El projecte de la Gramàtica Essencial de la Llengua Catalana (GEIEC) té per objectiu general adaptar la *Gramàtica de la llengua catalana* (GIEC) tant pel que fa al contingut com a la forma d'expressió i l'accés a la informació, a fi que s'ajusti a les necessitats d'un públic general. Serà una obra de referència i de caràcter institucional, dissenyada per a la consulta en línia.

Els treballs duts a terme al llarg del curs 2015-2016 han consistit en les tasques següents:

- Reformulació de la major part dels capítols de sintaxi.
- Inici de les tasques de reformulació dels capítols de morfologia.
- Treball de preparació de la plataforma informàtica en què es presentarà la GEIEC.
- Discussió de capítols en la Comissió de Gramàtica.

Nou Diccionari Normatiu de la Llengua Catalana

Director: Joaquim Rafel i Fontanals

L'objectiu és la redacció d'un diccionari normatiu de nova planta, elaborat amb els criteris i els mètodes propis de la lexi-

cografia moderna i sense les limitacions de la tradició lexicogràfica catalana.

Al llarg del curs 2015-2016, s'han continuat redactant els criteris lexicogràfics del futur diccionari normatiu i s'han iniciat les tasques per a la selecció de la nomenclatura:

— S'han enllestit les proves d'aplicació del criteri per al tractament de la variació dialectal. La Comissió de Lexicografia, a partir de nous informes elaborats per les Oficines Lexicogràfiques, ha resolt els casos de variació dialectal especialment problemàtics (*anyell* i variants; *bla*, *blana* i variants; *espiadimonis* i variants, i *tombarella* i variants).

— S'ha continuat l'elaboració del criteri sobre les orientacions d'ús que, tal com acordà la Secció Filològica, s'inclouran en els articles d'aquest diccionari.

Nomenclàtor Toponímic de les Illes Balears

Director: Joan Miralles i Monserrat

El Nomenclàtor Toponímic de les Illes Balears (NOTIB) està vinculat des del 1999 a la Universitat de les Illes Balears (Departament de Filologia Catalana i Lingüística General) i, des del 2014, a l'IEC (Secció Filològica). Està prevista la presentació pública del projecte per a l'abril de 2017. Pel que fa als treballs de camp, s'han dedicat al projecte Joan Miralles (Mallorca), Enric Ribes (illes Pi-

tiüses) i Xavier Gomila (Menorca), a més d'un grup nombrós de persones informadores (547) i diversos col·laboradors. El nombre de topònims recollits i analitzats s'acosta als 5.000.

Els objectius principals són: 1) oferir una amplíssima mostra de la toponímia actual no urbana de les Illes Balears; 2) fer una actualització de les dades toponímiques obtingudes els darrers anys en el marc dels grans projectes de recerca toponímica; 3) orientar les persones i les institucions usuàries dels topònims d'acord amb l'ortografia vigent, subministrar les dades adients als geògrafs per a formar el futur Nomenclàtor Georeferenciat de les Illes Balears, oferir als investigadors una base de dades representativa per a estudiar qualsevol aspecte relacionat amb la toponímia insular, i ajudar l'Administració en la tasca de retolació dels indrets toponímics.

Ortografia Catalana

Director: Vicent Pitarch i Almela

La redacció de la Gramàtica va implicar la conveniència de publicar una nova versió de l'*Ortografia catalana*, sobretot en ocasió del primer centenari de les *Normes ortogràfiques* de l'IEC, l'any 2013. Entre les raons fonamentals per a elaborar una nova ortografia, hi havia la dispersió de materials que formen la normativa vigent. D'aquesta manera, s'han

aplegat en un sol tractat l'ortografia fundacional, les rectificacions que va fer-hi el mateix Fabra, els retocs introduïts després de Fabra i la legislació ortogràfica de la Secció Filològica d'ençà del 1984.

El dia 1 de juliol de 2016, el Ple de la Secció Filològica va aprovar per assentiment el document intítulat *Ortografia catalana*, el qual s'eleva al pròxim Ple de l'IEC del mes de setembre del 2016. Aquest document, que fou projectat com a tractat complementari de la nova *Gramàtica* de l'Institut d'Estudis Catalans, ha estat elaborat pel Grup d'Ortografia, que fou creat amb aquest fi i que començà les reunions de treball corresponents el 21 de setembre de 2012. El Grup d'Ortografia està integrat pels cinc membres següents: Albert Jané, Joan Martí, Brauli Montoya, Mila Segarra i Vicent Pitarch, que hi actua en qualitat de coordinador.

Proposta per a un Estàndard Oral de la Llengua Catalana. Lèxic

Director: Joan Veny i Clar

El projecte es va iniciar el 1995, com una subcomissió de la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana*, i s'espera que finalitzarà a principi del 2017. Els membres de la Subcomissió de Lèxic de la Comissió d'Estàndard Oral són Francesc Ballone, Antoni Ferrando,

Josep Gifreu, Josep Martines, Joan Miralles, Joan Peytaví, Ramon Sistac i Joan Veny. En formaren part en el passat Aina Moll i Carles Miralles. Els objectius principals són els següents:

— Seleccionar elements del lèxic oral bàsic i disponible de tot el territori i/o de cada varietat, adreçat sobretot als mitjans de comunicació de tot el territori.

— Rendibilitzar els elements genuïns propis de cada varietat (àmbit restringit), així com els més estesos, comuns a més d'una varietat (àmbit general).

— Valorar el diatopisme dins l'estàndard en el marc de la unitat de la llengua.

Al llarg del curs s'han analitzat i seleccionat les unitats lèxiques que figuren en els llibres d'estil dels mitjans de comunicació de les diferents àrees dialectals; s'han valorat les propostes fetes per deu especialistes externs, i s'han revisat les entrades corresponents a l'apèndix de l'alguerès. Finalment, una comissió restringida ha fet la darrera anàlisi, correcció i revisió de tots els materials. A mitjan 2017 s'espera poder publicar la proposta en línia, i després, en paper.

Proposta sobre el sistema de transcripció i transliteració dels noms russos en català i proposta de transcripció del xinès al català

Director: Lluís B. Polanco i Roig

L'objectiu principal és revisar i actualitzar la *Proposta sobre el sistema de transcripció i transliteració dels noms russos en català*, document aprovat per la Secció Filològica el 1994, i redactar el document *Proposta de transcripció del xinès al català* i presentar-lo per a demanar-ne l'aprovació al Ple de la Secció Filològica.

El 13 de novembre de 2015 s'aprovà l'actualització del document sobre els noms russos en català i s'ha preparat la publicació del text en paper i en línia.

En la primera meitat del 2016, la Comissió de Transcripció i Transliteració, juntament amb les ponents especialistes del Grup de Treball de Transcripció del Xinès, aprovà el text del document de transcripció del xinès al català.

Programes de recerca

Són aquells l'objectiu dels quals és constituir o dotar la comunitat científica d'una infraestructura de recerca o d'una obra de caràcter fonamental.

Atles Lingüístic del Domini Català

Directors: Joan Veny i Clar

Lídia Pons i Grierca

Atles lingüístic del domini català

(ALDC)

S'ha preparat el vuitè volum de l'ALDC (capítols: 16, «El mar. Els vaixells. La

pesca»; 17, «Vària», i 18, «Morfologia no verbal»). Aquest volum consta de 303 mapes; 30 llistes L, amb poca variació formal; 16 llistes P, que corresponen a enunciacions poc productius; 5 llistes C, de classes o tipus; 125 il·lustracions, i els índexs de tots els enunciacions —en català, castellà, francès i italià— i de les il·lustracions i dels conceptes il·lustrats.

Petit atlas lingüístic del domini català (PALDC)

Ha sortit publicat el cinquè volum del PALDC, dedicat a les indústries relacionades amb l'agricultura i els vegetals. Conté 202 mapes seleccionats, dels quals n'hi ha 1 de comparatiu, 65 de fonètics (21 de vocalisme, 33 de consonantisme i 11 d'altres variants fonètiques), 12 de morfologia i 124 de lèxic. S'ha iniciat la preparació del sisè volum, amb una selecció dels enunciacions del volum corresponent de l'ALDC.

Etnotextos

S'ha continuat la transcripció fonètica i la confecció del glossari dels etnotextos del català nord-occidental, corresponents al segon volum.

Portal web

S'ha completat la introducció al portal de la part cartogràfica, dels índexs i de les fotografies del setè volum de l'ALDC i dels materials del quart volum del PALDC, que ja són d'accés lliure.

**Constitució d'un corpus textual
per a una gramàtica
del català modern**

Director: Josep Martines Peres

El projecte de constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català modern (GCM) es duu a terme dins un conveni de col·laboració amb la Universitat d'Alacant i, concretament, amb l'Institut Superior d'Investigació Cooperativa IVITRA (ISIC-IVITRA), el qual aporta el suport tècnic (instal·lacions, escàner, programari i maquinari) per al tractament dels textos i la constitució d'aquest corpus. S'hi han incorporat nous textos i s'ha dut a terme la revisió de la lematització dels materials.

Allarg del curs 2015-2016, col·laboradors del projecte han dut a terme diverses ponències i comunicacions en trobades científiques, nacionals i internacionals, relacionades amb el projecte, una selecció de les quals es detalla a continuació.

JORDI ANTOLÍ

— «Cap a un estudi de l'evidencialitat en català antic. Resultats i perspectives de futur», a l'XI Congresso Internazionale dell'Associazione Italiana di Studi Catalani: «Linguaggi del metareale nella cultura catalana: arte, cinema, folklore, letteratura, storia», organitzat per l'Associazione Italiana di Studi Catalani, a la Universitat de Torí, del 15 al 18 de setembre de 2015.

ANTONI FERRANDO

— «Curial e Güelfa: una novel·la catalana amb arrels italianes», al Seminario Internazionale Letteratura e Cultura Catalana dal Cinquecento al Novecento, organitzat pel Departament de Cultura i Civilització de l'Escola de Doctorat de la Universitat de Verona, els dies 12 i 13 d'octubre de 2015.

JOSEP MARTINES

— «El condicional evidencial del català antic (s. XIII)», a l'XI Congresso Internazionale dell'Associazione Italiana di Studi Catalani: «Linguaggi del metareale nella cultura catalana: arte, cinema, folklore, letteratura, storia», organitzat per l'Associazione Italiana di Studi Catalani, a la Universitat de Torí, del 15 al 18 de setembre de 2015.

VICENT MARTINES

— «Clàssics traduïts i millor entesos. Lingüística de corpus en entorns multilingües» (conferència plenària inaugural), a l'XI Congresso Internazionale dell'Associazione Italiana di Studi Catalani: «Linguaggi del metareale nella cultura catalana: arte, cinema, folklore, letteratura, storia», a la Universitat de Torí, del 15 al 18 de setembre de 2015.

MANUEL PÉREZ SALDANYA

— «Del tema al rema: itinerarios de gramaticalización en la formación de conjunciones causales», al X Congreso Interna-

cional de Història de la Llengua Espanyola, a la Universitat de Saragossa, del 7 a l'11 de setembre de 2015.

— «De l'experiència viscuda a l'anàlisi gramatical», a la I Jornada Joan Solà, que tingué lloc a la Universitat de Barcelona, el 13 de novembre de 2015.

Continuació del Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana

Director: Joaquim Rafel i Fontanals

La continuació del Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana (CTILC2), actualment en fase preliminar, té per objectiu l'establiment de tots els elements, protocols de treball, etc., necessaris per al seu desenvolupament. S'ha actuat en diverses línies fonamentals i indispensables per a dur a terme, en un futur pròxim, la fase executiva. Concretament, s'han realitzat les activitats següents:

a) Desenvolupament de les eines de seguiment de l'etiquetatge textual per al control de les solucions de lematització no basades en el diccionari de l'etiquetador, i que són generades a partir dels algorismes interns de Freeling.

b) Adaptació de l'etiquetador a les necessitats que presenten les ocurrencies de determinades formes lèxiques que en els textos presenten, per causes estilístiques o d'altra mena, una forma contingent no coincident amb la forma «canònica».

c) Desenvolupament de la prime-

ra versió de la interfície de consultes al CTILC i afegiment de noves funcionalitats de consulta.

d) Harmonització del CTILC1 i CTILC2 per a ésser consultables a partir d'una base de dades comuna i d'una única capa d'interfície.

e) Indexació del CTILC1 sobre la base de dades comuna i proves de rendiment sobre la interfície de consultes.

f) Incorporació sistemàtica de textos al CTILC2, corresponents a la llengua literària dels grups cronològics compresos entre 1989 i 1998. El total de textos incorporats és de 92, que fan un total de més de 3 milions d'ocurrencies.

g) Determinació de les obres literàries dels grups cronològics compresos entre 1999 i 2013 a partir del tractament sistematitzat de les indicacions donades pels membres consultats per a la selecció del corpus.

h) Preparació dels materials per a la selecció de la llengua no literària dels grups cronològics compresos entre 1989 i 2013.

Cultura, memòria, llengua: la construcció de la identitat en els territoris fronterers de la llengua catalana

Director: Josep M. Nadal i Farreras

El treball s'ha centrat en la realització dels qüestionaris i les entrevistes, i en la pre-

paració de les dades recollides per a fer-ne una interpretació. S'han fet 502 qüestionaris, que contenen les dades i les preguntes següents: «Nom de l'enquestador», «Model (català; català-valència, valència-català)», «Sexe», «Edat», «Nivell d'estudis», «On has viscut de petit?», «Parla amb els pares», «Parla amb els avis», «Parla amb la parella», «Parla amb els amics», «Parla en l'àmbit laboral o de formació», «És important mantenir les maneres de parlar tradicionals?», «Definició en termes identitaris» i «El parlar de l'enquestat (en text)». La interpretació de les dades, amb vista a l'any vinent, consistirà a analitzar com són percebuts els dialectes de la llengua, des del més personal (l'idiòlecte) fins al més general (l'estàndard): acceptació de l'estàndard, sentiments sobre els diferents registres, fins a quin punt s'han de tenir en compte els drets intralingüístics, etc. Caldrà fer-ne una comparació per blocs d'edat, estudis o sexe, i sobre els espais separats per la frontera administrativa: Vilaller, Montanui (Aragó, Osca): 50; Serós (Catalunya, Lleida): 100 / Fraga-Albelda (Aragó, Osca): 102; Batea (Catalunya, Tarragona): 50 / Calaceit (Aragó, Terol): 50; Alcanar (Catalunya, Tarragona): 50 / Vinaròs (País Valencià, Castelló): 50.

Entre les activitats dutes a terme, destaquen l'organització del X Col·loqui Internacional: «Problemes i mètodes d'història de la llengua: la complexitat de les llengües», a la Universitat de Girona,

del 27 al 29 de juny de 2016, en què Josep M. Nadal participà en la inauguració amb la ponència «Com una nina russa: multilingüisme i multiescalaritat de les llengües». Santiago Perera, Josep M. Nadal i Pilar Monreal-Bosch feren la ponència titulada «Catalan Language and Social Representations: Affective experiences», en la secció Language & Society del Third International Sociological Association Forum of Sociology, que tingué lloc a Viena, del 10 al 14 de juliol de 2016.

Diccionari del Català

Contemporani - Diccionari

Descriptiu de la Llengua Catalana

Director: Joaquim Rafel i Fontanals

La finalitat del programa és elaborar un diccionari descriptiu del català sobre la base dels recursos constituïts en la primera fase del projecte CTILC. El *Diccionari descriptiu de la llengua catalana* (DDL) és l'obra lexicogràfica que té per objectiu la descripció precisa de les unitats lèxiques de la llengua, des del punt de vista del contingut i de la utilització real, sense restriccions basades en criteris prescriptius. Durant el curs 2015-2016 s'han executat les accions següents:

— Exempleficació de les variants flexionals i apreciatives i, en cas que s'hagi detectat alguna anomalia de descripció, incorporació de les corresponents modificacions de contingut al diccionari.

— Operacions de validació estructural i manteniment del diccionari, amb especial atenció a la revisió del tractament que els usos descrits en la GIEC tenen en el DDLC, i a la incorporació de les novetats del DIEC. Alhora, també s'han planificat i previst totes les modificacions que caldrà introduir en el DDLC arran de la nova ortografia i dels models de flexió verbal normativa continguts en la GIEC.

— Compleció de la revisió dels lemes inicialment desestimats que compleixen o bé el requisit de formar part d'algun dels exemples del DDLC o bé el fet d'ésser presents en algun dels diccionaris de la BDLex.

— Compleció i instal·lació en els servidors de l'IEC de la nova interfície d'accés i difusió del DDLC, que encara no s'ha fet pública en espera de determinar la data de presentació institucional de l'obra.

Els clàssics i la llengua literària:

norma i cànon

Directora: Montserrat Jufresa i Muñoz

Ponent: Mariàngela Vilallonga Vives

Col·laboren en el projecte Jaume Almirall, Carles Garriga, Jordi Pujol i Josep Lluís Vidal (UB); Àlex Coroleu (UAB); Antoni Ferrando (IEC i Universitat de València), i Eulàlia Miralles (Universitat de València).

El 2015 es confeccionà la base de dades, supervisada per Àlex Coroleu i Jaume Almirall. La recopilació dels materials també ha estat a càrrec seu, amb les aportacions de tots els membres de l'equip i de les recercadores de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra durant l'any 2014. Ignasi Vidiella, llicenciat en filologia clàssica i estudiant de doctorat a la UB, s'encarrega de l'actualització de la base de dades, actualment formada per 1.117 entrades diferenciades, de les quals 39 corresponen a segones i terceres edicions. En la primera cerca d'una obra s'accedeix al nom de l'autor, al títol, al nom del traductor, al títol original de l'obra, a l'editorial i a l'any d'edició. Aquesta informació es pot ampliar a altres camps, com el nom del curador i de l'autor del pròleg, el nom de la col·lecció, el lloc d'edició, la llengua original, el gènere literari, l'ISBN/DL, la procedència i la presència de notes en l'edició. S'hi accedeix des del web de la Societat Catalana d'Estudis Clàssics (SCEC), filial de l'IEC, per mitjà de la capçalera «BdD Traduccions catalanes dels clàssics», i també des del web de l'Aula Carles Riba, grup de recerca consolidat de la Generalitat de Catalunya, adscrit a l'IEC i a la UB.

La tasca principal del 2016 s'ha centrat en la confecció de la base de dades de traduccions d'autors clàssics grecs i llatins al català, en la qual s'inclouen les versions dels escriptors antics més relle-

vants, així com les de la Bíblia, els Evangelis, les Epístoles i les Actes dels Apòstols, realitzades en el període comprès entre els segles XVI i XXI.

D'altra banda, s'ha acabat la compilació dels treballs per al llibre *Els clàssics i la llengua literària*, a cura de Montserrat Jufresa, que comprèn els treballs següents: prefaci, per Montserrat Jufresa; «Literatura llatina dedicada a Jaume I», per Antoni Biosca; «Les versions catalanes de la *Vita Aesopi*», per Jaume Almirall; «Sobre la difusió dels textos clàssics a la Catalunya del Sis-cents», per Àlex Coroleu; «Les versions glossades de les *Heroides* ovidianes a l'edat moderna: Agustí Eura», per Pep Valsalobre; «Una nota sobre Ausoni en el barroc (amb una coda sobre gèneres poètics)», per Eulàlia Miralles; «Tragèdies neoclàssiques de tema romà: una aproximació», per Maria Paredes, i «Catalunya és Grècia? La desmitificació de l'herència clàssica a *El meravellós desembarc dels grecs a Empúries* (1925), de Manuel Brunet», per Francesc Montero. Es publicarà dins la col·lecció «Els Peus d'Ícar», de l'SCEC (IEC).

Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae

Director: Pere J. Quetglas i Nicolau

Equip de treball

Coordinadors: Ana Gómez Rabal (CSIC) i Mercè Puig Rodríguez-Escalona (UB).

Equip de compilació, redacció i edició: Maria Antònia Fornés (UIB), Joan Maria Jaime Moya (CSIC), Marta Segarrés Gisbert (UB), Adelaida Terol Amigó (UB), Marta Punsola Munárriz (CSIC) i Carlos Prieto Espinosa (UB).

Col·laborador: Salvador Iranzo Abellán (UB).

El Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae (GMLC), sota els auspicis de la Unió Acadèmica Internacional, consisteix en l'elaboració d'un ampli diccionari en què són consignades críticament les innovacions lèxiques i semàntiques del llatí medieval de l'alta edat mitjana catalana (800-1131) i també el lèxic pertanyent a la mateixa llengua catalana d'aquest període. L'execució pràctica i material es duu a terme a la Institució Milà i Fontanals del CSIC i amb el suport de la Universitat de Barcelona.

La realització del GMLC, com a continuació del camí traçat durant els anys noranta, es vertebrava actualment en dues línies de treball que es poden definir com de redacció, la primera, i d'informatització i digitalització dels textos, la segona. Els treballs es concreten, d'una banda, en la continuació de l'edició del *Glossarium* i, d'altra, i amb la finalitat de fer possible un maneig més àgil dels fons textuals utilitzats en l'elaboració del glossari, s'està duent a terme un procés de digitalització dels textos documentals originals i del material lexi-

cogràfic reunit per a la redacció, amb l'objectiu també de posar-los a l'abast dels investigadors per mitjà de la xarxa.

Redacció

S'ha dut a terme la revisió dels articles de la lletra E. La composició i la presentació d'aquests articles responen als criteris unificadors i racionalitzadors que es van aplicar per a la reedició del volum I (lletres A-D). També s'han redactat articles de veus de procedència germànica i cèltica.

Digitalització de textos i desenvolupament del Corpus

Documentale Latinum Cataloniae (CODOLCAT)

S'ha ampliat i desenvolupat el CODOLCAT mitjançant el tractament (nou procés de correcció, marcatge, etiquetatge i reedició seguint uns criteris uniformes) de cartularis i textos que ja han estat digitalitzats per l'equip.

La versió publicada el 2015 (v. 4, 2015, ISSN: 2255-0615) constava de 5.200 documents aproximadament, que corresponien a 17 cartularis. La versió que s'ha estat preparant i editant al llarg del 2016 (v. 5, 2016, consultable des del dia 31.12.2016 a <http://gmlc.inf.csic.es/codolcat>) ha arribat als 6.300 documents, incorporant-hi els de quatre nous cartularis: 1) PUIG I USTRELL, P., RUIZ I GÓMEZ, V., SOLER I GIMÉNEZ, J., *Diplomatari de Sant Pere i Santa Maria d'Ègara Terrassa (anys 958-1207)*, Barcelona, Fundació

Noguera, 2001; 2) PUIG I USTRELL, P., *El monestir de Sant Llorenç del Munt sobre Terrassa: Diplomatari dels segles X i XI*, vol. I-III, Barcelona, Fundació Noguera, 1995; 3) MARQUÈS, J. M., *Col·lecció diplomàtica de Sant Daniel de Girona (924-1300)*, Barcelona, Fundació Noguera, 1997; i 4) ALTURO I PERUCHO, J., *Diplomatari d'Alguaire i del seu monestir santjoanista, de 1076 a 1244*, Barcelona, Fundació Noguera, 1996 (introduït parcialment).

Preparació de l'edició digital del GMLC

S'han creat formularis dinàmics d'introducció de dades, destinats als redactors del GMLC per a facilitar-los la tasca d'elaboració de veus. Per a dissenyar els formularis s'ha partit de l'anàlisi del marcatge en TEI de les veus de la lletra A realitzat durant el període 2013-2014 i de l'extracció de la informació incorporada a les bases de dades constitutives del CODOLCAT.

Neologismes per a l'actualització del diccionari normatiu

Directora: Judit Freixa Aymerich

Ponent: Josep Martines Peres

Col·laboren en aquest projecte les persones següents: Ona Domènech, Rosa Estopà, Mercè Lorente, Elisenda Bernal, M. Amor Montané, Elisabet Llopart, Víctor

Ruiz i Martí Freixas (Universitat Pompeu Fabra), Carolina Bastida (Universitat d'Andorra), Immaculada Fàbregas (Universitat de la Bretanya Sud), Maria Gené (Universitat de les Illes Balears), Joan Julià-Munné (Universitat de Lleida), Jordi Ginebra (Universitat Rovira i Virgili) i Josep V. Garcia, Maribel Guardiola, Caterina Martínez, Jaume Pons i Andreu Sentí (Universitat d'Alacant).

El projecte Neologismes per a l'actualització del diccionari normatiu (NADIC) té per finalitat la selecció i el tractament dels neologismes de l'Observatori de Neologia, de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA), per oferir a la Secció Filològica de l'IEC un corpus constituït per un miler de neologismes candidats a actualitzar el diccionari normatiu acompanyats d'informacions lingüístiques i pragmàtiques. S'ha elaborat un espai web consultable a www.upf.edu/web/nadic i la directora prepara una presentació per al Col·loqui Germanocatalà, a Bamberg, a final de setembre del 2016, titulada «Observar el canvi lèxic: neologismes per a l'actualització del diccionari».

L'any 2015 es dugué a terme la selecció inicial de neologismes candidats i s'aplicà el criteri d'aparició d'aquests mots en diversos diccionaris, així el 2016 s'ha pogut dedicar a la cerca en corpus i l'aplicació d'altres criteris:

1. Aplicació del criteri documental II (corpus): tots els candidats han estat

cercats en els corpus que es van considerar rellevants per al projecte: CTILC, Google Books, Viquipèdia, GEC i Factiva (el corpus de premsa més gran del món, que inclou el català);

2. Ampliació de l'aplicació del criteri documental I (diccionaris): s'ha ampliat la cerca inicialment prevista i ja tancada l'any anterior (diccionaris catalans: GDLC, DCVB, D62 i Cercaterm; diccionaris d'altres llengües: DRAE, Robert i Zingarelli) amb noves fonts catalanes: VOX, DVC, DNV, ÉsAdir i el blog «Silencis del DIEC»;

3. Aplicació dels criteris sociolingüístics II (tipus de buidatge): s'ha fet constar el tipus de buidatge de tots els candidats;

4. Aplicació dels criteris lexicogenètics (en curs): un cop identificats els neologismes més diccionaritzables segons els criteris anteriors, s'estan identificant i aplicant criteris lexicogenètics als neologismes per complementar els criteris anteriors.

A més, s'han realitzat les tasques següents:

— Eliminació dels candidats no pertinents: s'han exclòs 189 neologismes que no eren pertinents per al projecte i s'han redactat uns primers criteris d'exclusió.

— Selecció geolectal: tots els nodes han verificat quins neologismes geolectals no constaven en la llista de candidats i s'hi han afegit (i s'han aplicat els criteris).

— Ampliació amb dades noves: s'afegeixen 394 neologismes (ara, doncs, el projecte es basa en les dades de 2008 a 2016 i el conjunt de candidats és de 2.512).

— Extracció de resultats sobre els candidats que reuneixen diverses característiques per a considerar-ne l'admissió o l'exclusió per a la selecció final.

Obres completes de Pompeu Fabra

Director: Jordi Mir i Parache

Després de la publicació del novè volum de les *Obres completes* de Pompeu Fabra, titulat *Textos i materials. Cronologia general. Recepció de l'obra i la figura* (2014), un equip de cinc especialistes ha continuat treballant en l'elaboració dels índexs dels nou volums editats fins a completar-ne el buidatge. Un procés avançat de l'ordenació dels termes i els conceptes que se n'ha extret, que es complementaran amb les esmenes i les addicions que paral·lelament s'han anat aplegant, permetrà disposar d'aquest índex ben aviat, amb la previsió de poder dur a terme l'edició del desè i darrer volum de les *Obres completes* durant el 2017.

Observatori de Neologia

Consell de

Coordinació: M. Teresa Cabré, Ona Domènech, Rosa Estopà i Mercè Lorente

Coordinadora: Judit Freixa

L'Observatori de Neologia, que ja és en el vint-i-setè any de vida, ha continuat amb les tasques habituals durant el curs 2015-2016. Actualment és un col·lectiu de més de seixanta persones. Durant el 2016 s'han incorporat al projecte cinc estudiants (Jorge Díaz, Lotta Fàbregas, Cèlia Fenollosa, Alba Pérez i Núria de Rocafiguera) i s'han donat de baixa tres col·laboradors. La llista completa de membres es pot consultar al web del projecte (www.iula.upf.edu/obneo). Durant el 2016 han estat becaris del projecte Elisabet Llopart, Víctor Ruiz i Martí Freixas.

L'Observatori de Neologia té per objectiu principal la detecció dels neologismes de la llengua general que apareixen en l'ús. Tot i que el buidatge del 2016 no es tancarà fins a final de gener del 2017, fins ara s'han recollit 8.430 neologismes per al català (6.484 neologismes procedents de textos de premsa, 691 procedents de textos de revistes i 1.255 procedents de textos orals). En relació amb el buidatge, cal esmentar que l'Observatori continua coordinant NEOXOC: Xarxa d'Observatoris de Neologia Catalans. Durant el curs ha difós 228 neologismes a la Neolosfera.

Judit Freixa, Elisenda Bernal i M. Teresa Cabré han editat *La neologia lèxica catalana* (IEC, 2015), publicada dins la col·lecció «Biblioteca Filològica». En la primera part d'aquest volum, es presenten les innovacions lèxiques del català estudiades segons els tipus de formació i es reflexiona sobre aspectes com el grau

d'estabilització i de novetat, les característiques pragmàtiques i semàntiques, o el nivell d'autonomia d'aquestes unitats respecte d'altres llengües. En la segona part, s'hi fa constar un recull de prop de set-centes unitats, exemplificades amb contextos que provenen principalment dels diaris *Ara*, *La Vanguardia*, *El Periódico de Catalunya* i *l'Avui*. Els continguts són els següents:

— «La neologia per prefixació» (Elisenda Bernal, Elisabet Llopart i Maria Gené),

— «La neologia per sufixació» (Mercè Lorente i Laura Cantero),

— «La neologia per composició culta» (Paola Cañete, Sabela Fernández i Francina Janer),

— «La neologia per composició patrimonial» (Alba Coll, M. Amor Montané i Albert Morales),

— «La neologia per sintagmació» (Judit Freixa i Sandra Rojas),

— «La neologia per truncació (abreviació, acronímia i siglació)» (Elisenda Bernal, Judit Freixa i Elisabet Llopart),

— «La neologia per conversió sintàctica i per lexicalització» (Elisenda Bernal i M. Teresa Cabré),

— «La neologia semàntica» (Ona Domènech, Rosa Estopà, Teresa Graells i Helena Sacasas),

— «La neologia per manlleu» (Mariona Barrera, Queralt Alsina, Alejandro Fernández i Marc Font),

— «Observacions sobre innovació lèxica catalana: conclusions» (M. Teresa Cabré i Judit Freixa),

— «Annex. Paraules del català actual. Selecció de neologismes lexicogràfics» (Elisenda Bernal, Marc Font i Judit Freixa).

Aquesta obra es presentà el 10 de març de 2016 a l'IEC, juntament el número 59 de la revista *Caplletra*, de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, que conté el monogràfic «La neologia lèxica: darreres recerques sobre el català», coordinat per M. Teresa Cabré.

En la cinquena i darrera sessió del cicle *Xerrades amb M. Teresa Cabré Castelltví. Reflexions al voltant de la lingüística aplicada i el lèxic*, el tema escollit va ser la neologia, que va donar continuïtat als altres quatre àmbits tractats anteriorment. L'acte va tenir lloc a l'IEC el 22 de juny de 2016 i es va dividir en dues parts: una lliçó magistral de M. Teresa Cabré i una taula rodona moderada per Rosa Estopà. En aquesta sessió es va presentar el volum *Mots d'avui, mots de demà*, editat per l'Observatori de Neologia, que recull les comunicacions del V Seminari de Neologia.

Publicació de l'obra gramatical d'Antoni Febrer i Cardona

Director: Jordi Carbonell
i de Ballester

Coordinadora: Maria Paredes Baulida

El comitè d'edició de la publicació de l'obra completa d'Antoni Febrer i Cardona està format per Jordi Carbonell (IEC), Josep Miquel Vidal (IME) (†), Josefina Salord (IME), Àngel Mifsud (IME) (†), Josep Massot (IEC i PAMSA), Jordi Ginebra (URV), Joan R. Veny-Mesquida (UdL), Francesc Feliu (UdG), Gemma Albiol (IME) i els autors de les edicions.

El projecte de publicació de l'*Obra completa d'Antoni Febrer i Cardona (1761-1841)* és una iniciativa que permetrà disposar d'edicions filològiques d'un dels autors més significatius de la Il·lustració en l'àmbit català, el qual no sols elaborà un model teòric de la nostra llengua, sinó que en demostrà la validesa en tots els registres i temes a través d'una obra extensa, vertebrada a partir dels eixos de la gramàtica, la traducció i la poesia. La publicació de l'obra gramatical i la preceptiva poètica correspon a l'IEC, per mitjà d'un conveni amb l'Institut Menorquí d'Estudis (vol. I-VI), i la restant (vol. VII-XVIII), a Publicacions de l'Abadia de Montserrat i la Universitat de les Illes Balears.

Les obres en curs de preparació (editades per l'IEC) són *Obres gramaticals II* (edició de Francesc Feliu, prevista per al 2016-2017) i *Obra gramatical francesa* (dos volums).

Refranyer Aguiló

Director: Germà Colón Domènech

El *Refranyer Aguiló* és la col·lecció de parèmies (més de 40.000 fitxes) que Marià Aguiló i Fuster va recollir al llarg de la seva vida, en diversos indrets de tot el domini lingüístic català o de les informacions que rebia de diferents personalitats destacades.

La base de dades del *Refranyer* presenta les pestanyes «Entrada» —en la qual trobem el lema o paraula clau del refrany— i «Refrany» com a camps obligatoris a emplenar. Les pestanyes «Obra», «Autor», «Territori» i «Temàtica» són camps que poden estar omplerts o buits en funció de cada fitxa. La pestanya «Variants» pot recollir el refrany o refranys que continguin variacions dialectals, ortogràfiques o bé que siguin exactament iguals que el refrany d'entrada, però que apareguin documentats en una obra, autor o territori diferent. La pestanya «Observacions» pot contenir informació relacionada amb la datació del refrany (any o segle), comentaris explicatius de la persona que ha recollit el refrany o bé una nota del director del projecte (marcada entre claudàtors). A banda de consultar el *Refranyer* com un diccionari, els lectors, en principi, podran fer cerques a les pestanyes «Entrada», «Refrany», «Temàtica», «Obra», «Autor» i «Territori», segons la informació que els interessi cercar.

Durant el curs 2015-2016 s'ha acabat d'introduir el contingut de les fitxes de la lletra D i s'ha començat a in-

troduir el contingut de les fitxes de la lletra E.

**Vocabulari de la Llengua Catalana
Medieval de Lluís Faraudo
de Saint-Germain**

Director: Germà Colón Domènech

El 2016 s'ha acabat la revisió del contingut de les entrades. L'any vinent es farà

la revisió final de la publicació en línia del *Vocabulari*. També s'està preparant una selecció d'entrades amb vista a fer-ne una publicació en paper, d'acord amb un criteri d'innovació i representativitat, atès que s'escullen les que no apareixen en repertoris lexicogràfics tradicionals (DCVB, DECat, etc.), tant des del punt de vista de la presència de lemes com de l'existència de significats nous i altres aspectes.

**Cartografia històrica i urbana
dels Països Catalans**

Director: Vicenç M. Rosselló i Verger

És un projecte interdisciplinari que reuneix geògrafs cartògrafs, paleògrafs, arxivers i un historiador de l'art, i malda per posar al dia i escometre diversos temes de gran personalitat i riquesa de la història de la cartografia catalana. Els atles i les cartes portolanes de l'edat mitjana han estat objecte de programes anteriors i han fornit una sèrie de publicacions d'àmplia ressonància internacional. A banda de l'etapa de la cartografia portolana —actualment estudiada en bona part—, cal precisar l'aportació a la cartografia europea prerenaixentista i, sobretot, el paper de les cartes manuscrites o estampades de l'edat moderna. És en aquesta època que comencen a desenvolupar-se els traçats urbans, tant amb finalitats estratègiques com sumptuàries o de representació.

Els col·laboradors del projecte van treballant en els temes següents:

— «Les ciutats dels Països Catalans als dibuixos d'Anthon van den Wijngaerde», comunicació de Vicenç M. Rosselló a un col·loqui hispànic que se celebrarà a Barcelona el 2017. Redactat ja en esborrany, tracta de les vistes panoràmiques de l'autor flamenc, encarregades per Felip II (1563): Lleida, Cervera, Bar-

celona, Tarragona, Tortosa, Sagunt, València i Xàtiva.

— «*Nou i nova* a la toponímia urbana, arran de Gandia», treball presentat per Vicenç M. Rosselló a Gandia, el 15 d'abril 2016, en un simposi de toponímia.

— El llibre *Viles planificades valencianes medievals i modernes*, de Vicenç M. Rosselló, que reuneix una quarantena de viles, està gairebé enllestit.

— Werner-F. Bär treballa actualment en uns altres mapes murals de Mallorca del segle XVIII: el ben conegut del canonge A. Despuig, l'inèdit de J. Landeta i el quadre anònim de la posada de Maçana (Campanet), que oscil·len entre les escales 1/300.000 i 1/500.000.

— El llibre *Mapamundis medievals* del col·laborador Ramon Pujades i Bataller, patrocinat per l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

— Vicenç M. Rosselló prepara el capítol «Cartografia. 1936-1978» del volum VI de la *Història de la ciència a les Illes Balears*, de la qual n'és director i n'ha sortit publicat el volum V: *La cartografia després de la Restauració*.

**Catàleg dels manuscrits de la
Biblioteca Diocesana del Seminari
de Girona, III-V. Ms. 101-250**

Director: Jaume de Puig i Oliver

El 2016 s'han descrit els manuscrits 145-200 de la Biblioteca Diocesana del Seminari de Girona, restablint així la progressió de cinquanta manuscrits per any. El gruix de la catalogació el formen els llibres de text de matèries filosòfiques (especialment lògica i filosofia natural) i teològiques. Ha quedat catalogat una mica més del 50% del fons, ja que en aquest moment falta catalogar encara uns 185 manuscrits (ms.).

Fruit del projecte ha sortit publicat el volum I del *Catàleg dels manuscrits de la Biblioteca Diocesana del Seminari de Girona. Manuscrits 1-50*, dins el número 49 de la col·lecció «Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials».

El segon volum s'ha començat de preparar, sense que estigui encara determinat si contindrà només cinquanta descripcions o si en contindrà més. També s'ha continuat treballant en la transcripció i preparació de l'edició dels documents referents al col·loqui entre protestants i catòlics celebrat a Worms el 1557, continguts al ms. 19, folis 351-400.

Catàleg històric general de la premsa en català, II. La renovació del periodisme, 1910-1923

Director: Jaume Guillamet Lloveras

El projecte Catàleg històric general de la premsa en català té per objectiu crear un catàleg històric de totes les publicacions

periòdiques en llengua catalana, basat en una fitxa hemerogràfica única —segons els criteris d'investigació actuals— que inclogui les dades de localització dels exemplars conservats en arxius i biblioteques. El programa té tres parts: «L'eclosió de les publicacions (1810-1898)», «La renovació del periodisme (1899-1939)» i «La prohibició i el ressorgiment (1939-1978)».

La segona part, «La renovació del periodisme, 1899-1939» (de *La Veu de Catalunya* al final de la Guerra Civil), consta de tres fases: la primera comprèn el període 1899-1909; la segona, el període 1910-1923, i la tercera, el període 1924-1939. Actualment s'està treballant en la segona fase: localització de les publicacions (arxius, hemeroteques, particulars, etc.) i catalogació de les publicacions (base de dades). Durant el curs 2015-2016 s'ha procedit a l'elaboració de 482 fitxes de periòdics, amb els articles descriptius corresponents. També s'ha publicat en línia el primer volum de l'obra corresponent a la primera fase de la investigació (programa 2008-2010), que l'IEC va editar en paper l'any 2015: *Catàleg històric general de la premsa en català: I. L'eclosió dels periòdics, 1641-1898*.

Corpus Philosophorum Medii Aevi. Arnaldi de Villanova

Director: Josep Perarnau i Espelt

El programa, sota els auspicis de la Unió Acadèmica Internacional (UAI), té per objectiu l'edició i el comentari de les vuit obres espirituals d'Arnau de Vilanova traduïdes al grec. Els resultats es publiquen en el projecte Arxiu de Textos Catalans Antics (ATCA), que es porta a terme en conveni amb la Facultat de Teologia de Catalunya. El curs 2015-2016, s'ha treballat en la preparació del volum 6 de la col·lecció «Arnaldi de Villanova Opera Theologica Omnia» (AVOThO).

Dinàmica i evolució del paisatge de ribera

Director: Josep Maria Panareda
Clopés

El director del projecte ha enllestit, junt amb Jaume Sans Margenet, l'edició del llibre *Els paisatges de l'aigua al delta del Llobregat*, que es publicarà dins la col·lecció «Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials» (IEC).

Dones, treball i ruralitat

Directora: M. Dolors Garcia Ramon

L'estudi es duu a terme des de la perspectiva teòrica de la geografia del gènere, que ajuda a esbrinar com les identitats de gènere influeixen en les trajectòries laborals de les dones i, molt en particular, com canvia la construcció de la feminitat en

l'espai i el temps, posant un èmfasi especial en el «lloc», és a dir, en la comarca.

El món rural a Catalunya, a Espanya i a Europa ha experimentat canvis econòmics i socials rellevants i s'hi observen processos que fan canviar la tendència regressiva de les dècades anteriors en el camp. Existeix una nova generació de dones amb una bona formació i que sovint tenen expectatives laborals similars a les dels homes de la seva generació. Molts factors intervenen en el procés que està canviant l'esmentada tendència regressiva i també ho és que una força minoritària i nova en aquest escenari és la presència d'aquestes dones, ben formades professionalment, en el desenvolupament local. Moltes dones professionals, en comptes de seguir el patró tradicional de les últimes dècades, és a dir, emigrar a les ciutats, han preferit quedar-se al seu lloc, mantenir els lligams locals i desenvolupar-hi la seva professió. S'estudia el seu rol en la reestructuració econòmica, però sobretot el paper que tenen en l'enfortiment de la creació d'un nou concepte d'identitat rural per a les noves generacions.

El diàleg com a font de dret.

Modelització dels fonaments de la filosofia política i jurídica catalana (s. XII-XXI)

Directors: Pompeu Casanovas Romeu
Josep Monserrat i Molas

Ponent: Pere Lluís i Font

Les hipòtesis sobre el diàleg i el pactisme estan establertes i la base de dades i la interfície d'usuari són operatives. Aquesta part del sistema ja implementada permet: i) emmagatzemar textos històrics que tractin de la història intel·lectual, dret relacional, pactisme i filosofia política catalana; ii) gestionar eficientment els textos i assegurar-ne la perdurabilitat en un repositori centralitzat amb les còpies de suport corresponents, i iii) recuperar els textos emmagatzemats a la base de dades per poder aplicar diverses anàlisis. Amb vista al curs vinent està previst elaborar un patró sobre el diàleg i el pactisme en les diverses fases que permeti la gestió automàtica de textos. El 2016 se n'ha elaborat un sobre conflictes que pot servir de comparació i punt de partida.

En el context del programa, s'ha dut a terme el seminari «Ethics & Legal and Political Philosophy (Democracy and Regulations in a Global and Half-automated World)», en el IV Congrés Català de Filosofia, organitzat per la Societat Catalana de Filosofia de l'IEC, amb la col·laboració de la Societat de Filosofia del País Valencià i l'Associació Filosòfica de les Illes Balears, que tingué lloc a Vilafranca del Penedès, del 25 al 28 de novembre de 2015. Del seminari, realitzat el 27 de novembre, en resultà la publicació de Pompeu Casanovas i Josep Joan Moreso (ed.), *Anchoring Institutions. Democracy and Regulations in a Global*

and Half-automated World, Springer, LGTS, Dordrecht Berlín, 2016.

D'altra banda, les bases teòriques per a assolir un ODP (*ontology design pattern*) del diàleg connectat amb la tradició catalana han estat establertes en el llibre que ha preparat Pompeu Casanovas titulat *Sub lege pugnamus: De la Gran Guerra a les Grans Dades*, que serà publicat per Edicions de la Universitat Barcelona, dins la col·lecció sobre filosofia dirigida per Josep Monserrat.

El plurilingüisme a l'Europa romànica: el Termòmetre Lingüístic i el Marc d'Ensenyament de les Llengües Vives

Director: Martí Teixidó i Planas

Ponent: Josep González-Agàpito
i Granell

La Societat Catalana de Pedagogia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans adscrita a la Secció de Filosofia i Ciències Socials, està impulsant la recerca i el desenvolupament d'una prova que pretén fer un diagnòstic pedagògic de competència lingüística i un pronòstic de l'amplitud de llengües que es poden aprendre. Aquest instrument, anomenat Termòmetre Lingüístic, ha de permetre programar l'ensenyament de llengües estrangeres de manera diversa segons les possibilitats dels alumnes i l'han de poder aplicar els mestres d'aula, que coneixen els infants,

per a valorar la seva competència a cinc anys d'edat en una situació habitual de classe. El Termòmetre Lingüístic està compost per sis làmines que permeten al mestre avaluar l'habilitat fonètica, la memòria auditiva, la riquesa lèxica i la capacitat d'expressió. (Vegeu-ne més detalls en l'apartat de la Societat Catalana de Pedagogia, al capítol VIII, «Societats filials».)

Globsalud: configuració d'un mapa d'actors clau per a la protecció social global dels migrants en l'àmbit de la salut

Directora: Carlota Solé i Puig

En aquest projecte de recerca es parteix de la hipòtesi segons la qual els individus generen xarxes de relacions configurades a partir d'una diversitat d'actors que els permeten dissenyar espais de cobertura social global en funció dels recursos dels quals disposen i dels entorns en els quals estan immersos.

L'objectiu general de la recerca és identificar el paper que tenen els diferents actors a l'hora de proveir i gestionar la protecció social de les persones immigrants en l'àmbit de la salut a Catalunya en relació amb els principals col·lectius d'immigrants extracomunitaris, així com construir un mapa de relacions i interaccions entre aquests actors des de la perspectiva institucional, a fi d'entendre el

paper que tenen l'Estat i la resta d'actors en aquestes noves reconfiguracions.

L'Escola de Mestres Rosa Sensat (1965-2015). Edificar una nova escola des de la societat civil

Director: Josep González-Agàpito i Granell

L'Associació de Mestres Rosa Sensat és, des de la seva creació, un dels actius més rellevants de l'educació a Catalunya en el darrer mig segle. La seva acció, amb encerts i errors com tota obra humana, ha condicionat l'obra i la realitat educativa catalana, de costat i interaccionant amb els altres agents educatius, des de l'Administració fins a les entitats que sostenen visions oposades a la d'aquesta entitat. Els seus cinquanta anys d'història, estretament lligada al futur educatiu, cultural i polític del país i a l'evolució de la societat, és un element necessari per a comprendre com hem arribat on som i com som pel que fa a l'educació.

Aquest projecte vol ser una primera síntesi de la història d'una entitat tan rellevant, una aproximació als problemes, reptes i constants de Rosa Sensat, des de la seva fundació fins als nostres dies. L'objectiu és visualitzar la intencionalitat i l'abast de la seva acció de renovació pedagògica feta des de la voluntat de transformar positivament la societat i el país a través de canviar l'educació. Així

es pretén estudiar Rosa Sensat d'una manera integrada amb l'evolució de la societat, una història institucional estretament unida a la història social relacionada amb la política, l'economia i la transformació de les idees.

La classificació temàtica i anàlisi històrica d'obra periodística catalana especialitzada en ciències socials i experimentals

Director: Josep M. Casasús i Guri

La recerca catalana sobre periodística ha facilitat en els darrers vint anys un coneixement generalista de l'evolució de la comunicació social, dels efectes en l'opinió pública i de la seva funció cultural. L'anàlisi de l'obra periodística, a diferència de la literària o de la bibliografia científica, abasta un volum considerable d'elements a causa de la naturalesa fragmentada dels periòdics i de l'abundor d'unitats textuais i gràfiques que integren cada edició.

El propòsit d'aquest pla de recerca és procedir a la classificació i catalogació temàtiques i a l'anàlisi històrica d'obra periodística catalana impresa i especialitzada en ciències socials i experimentals, mitjançant l'inventari històric d'autors, l'anàlisi de la seva obra, la interpretació dels resultats amb una perspectiva pragmàtica dels gèneres i dels recursos comunicatius.

La pseudociència en el sector editorial (2010-2014): anàlisi del discurs pseudocientífic i la seva presència a les biblioteques dels Països Catalans

Director: Josep M. Casasús i Guri

L'IEC participa en aquest programa de recerca, l'equip d'investigador del qual està adscrit a la Universitat Pompeu Fabra i pertany a l'Observatori de la Comunicació Científica i al Grup de Recerca en Comunicació Científica. Els objectius del projecte són estudiar en profunditat un dels canals socioculturals que fomenten la inserció social de la pseudociència amb més èxit com són les publicacions editorials, analitzar les característiques principals del discurs pseudocientífic i entendre les principals raons del seu consum.

A més d'estudiar el sector editorial català en funció de polítiques editorials, xifres de venda i, principalment, de l'anàlisi dels títols dedicats a temàtiques pseudocientífiques, s'ha analitzat també la presència d'aquests productes bibliogràfics en la xarxa de biblioteques públiques dels Països Catalans. Aquest segon nivell d'anàlisi parteix del fet que les biblioteques públiques constitueixen uns dels centres culturals més accessibles als ciutadans i, cada vegada més, s'han reconvertit en espais socials. Es preveu publicar els resultats de la recerca en revistes indexades de l'especialitat i, si és possible, com a part d'una monografia.

Nois/es i joves parelles binacionals a Catalunya: entre l'elecció i la construcció identitària

Director: Miguel Solana Solana

Ponent: Àngels Pascual de Sans

Col·laboren en el projecte Anna Ortiz, Dan Rodríguez i Nora Salas, de la Universitat Autònoma de Barcelona. L'objectiu general és estudiar els processos de rebuig i discriminació dels infants, adolescents i joves immigrants o fills de parelles mixtes, és a dir, amb un membre nascut a Espanya i un altre a l'estranger. Un dels elements que es té en compte de manera prioritària és la incidència que el context geogràfic i social tenen sobre els fenòmens de discriminació i sobre la conformació de la identitat.

S'analitzen el sentit de pertinença i els processos de construcció i reconstrucció d'identitats; els processos d'aculturació; els patrons de sociabilitat; el paper del capital cultural, econòmic i social en els processos d'adaptació o integració dels cònjuges immigrants o estrangers i dels seus fills; les diferències de gènere, classe i origen en la constitució i en els processos d'integració d'aquestes famílies, i les estratègies utilitzades per a la gestió de la diferència cultural i la discriminació.

Cal destacar la publicació de l'article de Dan Rodríguez i Verónica de Miguel, titulat «Matrimonis mixtos i fills de la barreja a Catalunya: dels "xarnegos" als "café amb llet"?», al volum *Recerca i*

immigració VII. Migracions dels segles XX i XXI: una mirada candeliana (Barcelona, Direcció General per a la Immigració, p. 193-218), que recull les ponències presentades al Museu d'Història de Catalunya el 17 de desembre de 2014 dins la jornada *Migracions dels segles XX i XXI a Catalunya*, organitzada pel Centre d'Estudis Demogràfics, la Fundació Paco Candel i la Direcció General per a la Immigració del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya.

Recull i classificació de polítiques territorials

És un programa de recerca de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori, adscrit a la Secció de Filosofia i Ciències Socials i amb el suport de la Diputació de Barcelona. (Vegeu l'apartat d'aquesta societat al capítol VIII, «Societats filials».)

Aquest programa de recerca es basa en l'explotació, l'anàlisi, la sistematització i la síntesi de la base de l'*Anuari territorial de Catalunya* i s'estructura en dues parts: «Recull i classificació de polítiques i transformacions territorials a Catalunya, 2003-2014» i «Recull i classificació de polítiques territorials a Catalunya, 2003-2015».

Recull i classificació de polítiques i transformacions territorials a Catalunya, 2003-2014

Director: Josep M. Llop Torné

Ponent: Oriol Nel·lo i Colom

La primera part de la recerca consisteix en l'elaboració d'una base de dades en línia, detallada i sistemàtica, sobre polítiques territorials desenvolupades als Països Catalans, enteses com el conjunt de decisions, accions, plans i projectes que tenen per objectiu coordinar i compatibilitzar els diferents usos i funcions que tenen lloc en un determinat territori d'acord amb uns principis rectors (cohesió social, eficiència econòmica, sostenibilitat ambiental). Es pretén crear una eina d'anàlisi, seguiment, avaluació, aprenentatge i innovació sobre les polítiques territorials que sigui útil des de l'àmbit polític, administratiu, professional, acadèmic i associatiu.

Recull i classificació de polítiques territorials a Catalunya, 2003-2015

Director: Josep M. Llop Torné

Ponent: Joan Nogué i Font

Aquesta segona part parteix dels resultats obtinguts en la primera fase («Recull i classificació de polítiques i transformacions territorials a Catalunya, 2003-2014»), en què es van obtenir i ordenar en una base de dades 883 temes únics

recollits als anuaris territorials de Catalunya (ATC) al llarg de més de deu anys. Té un objectiu doble: d'una banda, establir correlacions temporals entre els fenòmens analitzats pels ATC i les fases expansiva i recessiva de l'economia a Catalunya i, de l'altra, mostrar empíricament la complexitat temàtica i les múltiples dimensions sociopolítiques de l'acció pública sobre el territori.

Propostes per a una societat en procés de reconstrucció.

Una anàlisi social i econòmica

Director: Josep González-Agàpito i Granell (2015)

Directora: Maria Corominas i Piulats (2016)

La Secció de Filosofia i Ciències Socials (SFCS), entre altres recerques, els últims anys ha centrat la tasca d'investigació en l'estudi i l'examen de les transformacions que experimenta la societat, especialment en els territoris de la catalanofonia. Així, el 2015 es va engegar aquest programa que focalitza la recerca entorn de l'evolució i el futur de la cohesió social i del sentit d'identitat. L'anàlisi i la recerca social s'hi aborden des d'un nou angle, en àmbits tan importants com són les immigracions extraeuropees, les emigracions professionals de talent català, l'esdevenidor demogràfic del país, les mancances del sistema educatiu català, l'estat preca-

ri del capital social i del capital humà dels nostres territoris, i l'extensió de la qualitat científica de la recerca actual en els camps de les ciències i les humanitats, entre d'altres.

Les àrees d'estudi que es van tractar l'any 2015 van ser les següents: «Etapas d'una crisi: orígens, claus explicatives i noves propostes», coordinada per Àngel Castiñeira, professor del Departament de Ciències Socials d'ESADE de la Universitat Ramon Llull; «Les migracions a la Catalunya del segle XXI», per Andreu Domingo, sotsdirector del Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona; «El plantejament territorial a Catalunya», per Juli Esteban, arquitecte i urbanista; «Democràcies liberals, federalismes i pluralisme nacional», per Ferran Requejo, membre de l'IEC i catedràtic de ciència política a la Universitat Pompeu Fabra; «Propostes de reconstrucció al voltant dels conceptes d'identitat i nació», per Salvador Cardús, membre de l'IEC i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona; «Ètica, cultura i educació», per Jaume Casals, membre de l'IEC i catedràtic de filosofia a la Universitat Pompeu Fabra de la qual n'és el rector, i «Un mercat de treball més eficient i just: la fi de la dualitat», per Jordi Galí, membre de l'IEC i director del Centre de Recerca en Economia Internacional de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona.

Les activitats realitzades el 2016 han estat les següents:

— Sessions d'estudi i de debat, dins de l'SFCS, a partir d'una ponència, sobre quatre temes: desigualtat, educació, identitat i cooperació transfronterera. (Per a més informació, vegeu la crònica de la Secció de Filosofia i Ciències Socials dins el capítol III, «Les seccions».)

— Segona fase de la recerca «Espais de valor afegit al territori. Una aproximació metodològica i analítica de la gestió territorial i urbanística a Catalunya» (amb la Societat Catalana de Geografia).

— Organització de les jornades *Una anàlisi social, cultural, econòmica i política. Reptes i perspectives*, que tindran lloc a Menorca, els dies 13 i 14 d'octubre de 2016, en col·laboració amb l'Institut Menorquí d'Estudis (IME), amb les ponències següents:

- «Menorca: el futur passa per l'educació», per Pau Salort i Mar Lluç.

- «Llengua i cultura a la Menorca del s. XXI: una navegació atzarosa», per Joan F. López Casanovas, professor jubilat de llengua i literatura i membre corresponent de l'IEC.

- «La societat menorquina: un procés de reestructuració», per Jaume Mascaró Pons, professor jubilat de filosofia i membre del Consell Científic de l'IME.

- «D'on ve i cap a on va l'economia de Menorca», per Alfons Méndez Vidal, doctor en ciències econòmiques i cap de la Secció de Ciències Socials de l'IME.

Presidència

La societat catalana al segle XXI

Directors: Salvador Giner
de San Julián
Oriol Homs i Ferret

La recerca, realitzada gràcies al suport econòmic de La Caixa, ha pres com a precedent de treball l'obra *La societat catalana*, publicada a l'any 1998 per l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) de la Generalitat de Catalunya i dirigida per Salvador Giner. S'ha dut a terme una anàlisi detallada de les principals tendències que travessen la societat catalana al segle XXI i que permet albirar els reptes que haurà d'afrontar al llarg del segle. El projecte ha permès integrar les informacions i els treballs produïts pel món científic en cada una de les àrees en un marc interpretatiu i analític general que permet construir una visió global sobre la situació del país. S'han estudiat dos grans ítems: «Les estructures socioeconòmiques» i «Les estructures culturals», els quals han servit per a agrupar els capítols de l'obra *Raó de Catalunya: la societat catalana al segle XXI*, dirigida per Salvador Giner i Oriol Homs, que serà coeditada per l'IEC i Enciclopèdia Catalana, i en què han participat una trentena d'acadèmics especialistes en diferents disciplines que ha tractat temes com la demografia, la indústria, la desigualtat, la recerca científica, la religió, la llengua

o la cultura, entre d'altres. Els directors del projecte han redactat les conclusions que tanquen aquest projecte i el volum corresponent, que sortirà publicat el setembre del 2016.

Les ciutats mediterrànies: els factors de desenvolupament i de progrés.

Ciutat i articulació territorial

Directors: Flocel Sabaté i Curull
Josep Guitart i Duran

La Unió Acadèmica Internacional va aprovar, el 15 de juny de 2015, el patronatge sobre el projecte «The Mediterranean towns: items for development. Diachronic, transversal and multidisciplinary Analysis / Les villes méditerranéennes: les facteurs de développement. Analyse diachronique, transversale et multidisciplinaire». Aquest marc internacional impulsa les diverses línies d'actuació obertes, articulades en tres fronts:

1) Estructurar una recerca en l'àmbit europeu mitjançant sis eixos: ciutat i articulació política i territorial (coordinat per Flocel Sabaté i Joseph Patrich); morfologia urbana i identitat social (coordinat per Hermenegildo Fernandes i Hermínia Vilar); mobilitat i desplaçament de persones (coordinat per Maria Eugènia Cadeddu); dinàmiques econòmiques (coordinat per Élisabeth

Crouzet-Pavan); relacions culturals, religioses i diplomàtiques (coordinat per Nikolas Jaspert), i relacions energètiques i canviament climàtic (coordinat per Elena Xoplaki).

2) Preparar una segona trobada científica conjunta a Barcelona, organitzada per l'Institut d'Estudis Catalans, l'Institut Europeu de la Mediterrània i la Unió Acadèmica Internacional amb l'objectiu d'aprofundir en els sis eixos esmentats i cercar-hi els punts d'interrelació.

3) Aprofundir en un estudi conjunt, amb tractament de *big data* i l'ús d'una plataforma SIG per a assolir una recerca diacrònica que permeti aprofundir diacrònicament en la investigació, centrada en unes ciutats específiques de l'arc mediterrani. Els resultats han d'afavorir la investigació, propiciar el coneixement de l'espai urbà i aportar dades a les problemàtiques actuals. Per això, s'està preparant un projecte Interreg MED (eix 1), titulat *El paisatge del temps a les ciutats mediterrànies*.

Acomplint la segona línia d'actuació, els dies 28 i 29 de setembre de 2015 es dugué a terme a l'IEC la reunió científica titulada «Ciutats i regió a la Mediterrània. Comparació diacrònica». A partir de recerques ja efectuades, diversos especialistes compartiren la reflexió entorn de la influència dels nuclis urbans sobre les respectives regions, en l'àmbit mediterrani, al llarg dels diferents períodes històrics i sota diferents circumstàncies. A fi de

fomentar l'intercanvi d'idees, la trobada s'organitzà en intervencions breus, al voltant de vint minuts, seguides d'uns debats que van donar lloc a un debat final, en què s'observà, més enllà de la influència de la ciutat sobre l'entorn, un afaïçonament de la regió des de la ciutat, amb unes simbiosis molt intenses.

S'ha treballat, d'altra banda, en l'organització del segon seminari internacional, que es titularà «Ciutats mediterrànies: l'espai i el territori», i està previst que tingui lloc a la seu de l'IEC del 22 al 25 de novembre de 2016. S'hi abordaran els problemes de les ciutats mediterrànies i les seves arrels històriques. Per a aquest esdeveniment es comptarà, com en l'organització del seminari precedent que es va fer el 2011 («Ciutats mediterrànies: civilització i desenvolupament»), amb la participació de la Unió Acadèmica Internacional i l'Institut Europeu de la Mediterrània, i la col·laboració de l'Obra Social La Caixa, l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i altres institucions acadèmiques i científiques.

Registre i inventari dels vitralls catalans

Directores: Sílvia Cañellas Martínez
i Núria Gil Farré

Coordinador: Antoni Vila Delclòs

Assessors: Francesc Fontbona
i de Vallescar

Joaquim Garriga i Riera

Els objectius del programa són col·laborar en la millor protecció del patrimoni històric de Catalunya en l'àmbit dels vitralls; aconseguir inventariar els vitralls religiosos i civils catalans de les èpoques i estils corresponents a la cronologia que va del segle XVII al primer quart del segle XX; possibilitar l'establiment d'un ordre d'actuació segons l'estat de conservació i el valor històric; aconseguir un registre de peces d'interès històric o artístic, que pugui evitar la comercialització i l'exportació d'aquest patrimoni, i crear una base de dades amb les informacions i imatges de cada vitrall i amb el seu estudi.

Des de l'inici del projecte l'any 2009 fins al 2015, s'ha dut a terme l'inventari de vitralls de la província de Barcelona. Bona part del curs 2015-2016, s'ha dedicat ja a la província de Girona, i queden pendents les de Lleida i Tarragona.

La Presidència de l'IEC també participa en:

Aula Carles Riba

(Universitat de Barcelona)

Àmbit obert de debat entre els estudiosos de la cultura clàssica i la catalana, que es proposa, com a objectiu principal, dilucidar el paper dels autors clàssics i de l'humanisme en la nostra història literària i ideològica.

Tercer informe sobre el canvi climàtic de Catalunya

(Generalitat de Catalunya

i Servei Meteorològic de Catalunya)

Informe que té per objectiu analitzar l'estat i l'evolució recent i futura del clima a Catalunya d'acord amb les bases científiques, així com la contribució dels sistemes naturals i humans al canvi climàtic i els efectes d'aquest fenomen en ambdós tipus de sistema.

Centres de recerca

Centres propis

Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè
Centre Català de la Nutrició
Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural
Laboratori de Fonètica

Centres consorciats

Centre de Terminologia Catalana
Centre de Recerca Matemàtica
Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals

Centres propis

Laboratori d'Estudis Geofísics

Eduard Fontserè (LEGEF)

Directora: Emma Suriñach Cornet
Coordinadora: M. del Mar Tapia
Jiménez

El Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè (LEGEF) va ésser constituït l'any 1982 i està format per investigadors de diferents institucions amb la finalitat comuna de treballar i divulgar estudis en el camp de les ciències de la Terra. Aquest laboratori centra la seva activitat en l'estudi de la sismicitat i l'estructura interna (litosfera) de Catalunya a partir de les dades de les estacions que gestiona o bé fent servir la informació proporcionada per altres institucions que treballen en el mateix camp.

L'estructura del LEGEF consta d'un director, un col·laborador científic (que forma part del personal de l'IEC i realitza funcions de secretari i coordinador) i diversos col·laboradors de diferents institucions dins la mateixa àrea de treball. Segons un conveni establert amb la Universitat de Barcelona (UB) el novembre de 1994, els professors, investigadors i becaris de la mateixa Universitat adscrits al LEGEF desenvolupen les activitats de recerca al LEGEF i a la UB. Com a laboratori de l'Institut d'Estudis Catalans, el LEGEF té assignat un membre de l'IEC com a ponent.

El LEGEF disposa d'estacions pròpies que tenen la funció de laboratori, instal·lades al túnel del Cadí (CADI) i al monestir de Poblet (POBL), a més de

gestionar, per mitjà d'un conveni, l'estació de la CN Vandellòs II (VAN2). D'altra banda, i gràcies a un conveni marc de cooperació amb la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona (RACAB), gestiona també de manera conjunta amb aquesta institució les estacions digitals que envien senyal a l'Observatori Fabra (FBR i FONT). També rep senyals de les estacions sísmiques de Bardonecchia (BNI), de la MedNet i l'Institut Nacional de Geofísica i Vulcanologia (Itàlia); de Kerkira (KEK), de l'Institut de Geodinàmica

de l'Observatori Nacional d'Atenes (Grècia); de l'Ermita de los Tres Juanes (AETJ), a Granada; de Ceuta (CEUT), de l'Institut Andalus de Geofísica, i d'Hortiatís (HORT) i Coloumbo (CMBO), de la Universitat Aristotèlica de Tessalònica (Grècia).

La seu del LECEF està situada a l'edifici del carrer de M. Aurèlia Capmany de l'Institut d'Estudis Catalans. Trobareu una informació més detallada sobre l'activitat d'aquest laboratori a <http://sismic2.iec.cat/drupal>.

Centre Català de la Nutrició (CCNIEC)

Director: Jordi Salas-Salvadó

L'objectiu fonamental del Centre Català de la Nutrició (CCNIEC) és contribuir a l'avenç de la recerca bàsica i aplicada en nutrició i millorar la qualitat de la informació i de la formació nutricional de la societat.

Funcions

Entre les principals funcions del CCNIEC destaquen les següents:

— Coordinar els esforços individuals i col·lectius dels grups d'investigació per a poder resoldre els problemes nutricionals de la ciutadania.

— Fomentar i difondre missatges d'educació nutricional correcta a la població.

— Assessorar les administracions públiques, els mitjans de comunicació, la indústria alimentària i la població en general en temes relacionats amb la nutrició.

— Contribuir a la lluita en contra dels trastorns alimentaris i en contra de l'obesitat.

— Actuar com a element dinamitzador i coordinador de projectes d'investigació bàsica, clínica i epidemiològica relacionats amb la nutrició.

— Desenvolupar iniciatives en el camp de la docència en aspectes relacionats amb la nutrició, en col·laboració amb les universitats.

— Assessorar a les administracions públiques en diferents problemes relatius a la competència i l'exercici professional en l'àmbit de la nutrició clínica.

Organització

Els grups que formen el CCNIEC són els següents:

— Grup de Recerca Nitrogen-Obesitat (Departament de Nutrició i Bromatologia, Universitat de Barcelona).

— Grup de Recerca Nutrició, Alimentació, Creixement i Salut Mental (NUTCRSM) (Facultat de Medicina de Reus, Universitat Rovira i Virgili).

— Grup de Recerca en Nutrició Comunitària (CRENC) (Parc Científic de la Universitat de Barcelona).

— Grup de Recerca en Nutrigenòmica (Universitat Rovira i Virgili).

— Grup Laboratori de Biologia Molecular, Nutrició i Biotecnologia - Nutrigenòmica (Universitat de les Illes Balears).

— Grup d'Estudi de l'Estat Nutricional - Biodisponibilitat d'Elements Minerals (BIONUTEST) (Universitat de València).

— Grup de Recerca Observatori de l'Alimentació (ODELA) (Parc Científic de la Universitat de Barcelona).

— Grup de Recerca Unitat de Trastorns de la Conducta Alimentària Infanto-juvenil (Hospital Clínic de Barcelona).

— Grup de Recerca en Nutrició i Fisiologia (Universitat de Barcelona).

— Grup de Recerca Unitat de Nutrició, Medi Ambient i Càncer (UNAC) (Institut Català d'Oncologia - IDIBELL).

— Grup de Recerca Unitat Funcional d'Obesitat (Hospital Clínic de Barcelona).

— Grup de Recerca Fundació Dieta Mediterrània (Fundació Dieta Mediterrània, Barcelona).

— Grup de Recerca Risc Cardiovascular i Nutrició (Institut Municipal d'Investigació Mèdica, Barcelona).

— Grup de Recerca Antioxidants Naturals: Polifenols (Universitat de Barcelona).

— Grup de Recerca en Lípids (IDIBAPS) (Hospital Clínic de Barcelona).

— Grup de Recerca en Nutrigenètica i Genòmica Cardiovascular i de l'Obesitat (Facultat de Medicina de la Universitat de València).

— Grup de Recerca en Medicina Interna (Hospital Clínic de Barcelona).

— Grup de Recerca Nutrició, Lípids, Genòmica Nutricional i Risc Cardiovascular (Universitat Rovira i Virgili / Hospital Universitari Sant Joan de Reus).

— Grup de Recerca Aspectes Nutricionals i Bromatològics dels Lípids (Universitat de Barcelona).

— Grup de Recerca en Nutrició Comunitària i Estrès Oxidatiu (Universitat de les Illes Balears).

— Grup de Recerca Amines i Poliamines Bioactives dels Aliments (Universitat de Barcelona).

— Grup de Recerca Antioxidants - Tecnologia de Productes Vegetals (Universitat de Lleida).

— Grup de Recerca Qualitat Nutricional i Tecnològica dels Aliments (Universitat de Barcelona).

— Grup de Recerca Nutrició i Salut Mental (Universitat Rovira i Virgili).

— Grup de Recerca Aromes i Factors de Qualitat de Begudes i Aliments.

— Grup de Recerca Biomarcadors i Metabolòmica Nutricional dels Aliments.

Premis

L'acte de lliurament dels tres premis atorgats tingué lloc a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, l'11 de desembre de 2015. La ponència estava formada per Jordi Salas-Salvadó, Lluís Serra, Maria Isabel Covas, Josep A. Tur, Abel Mariné i Montserrat Barbany (membres de la Junta Permanent del CCNIEC), Antoni Mateu (exdirector de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, de la Generalitat de Catalunya) i Domènec Vila (ex-director general del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya).

VI Premi CCNIEC Ramon Turró en reconeixement d'una trajectòria d'excel·lència en el camp de la nutrició (2015)

El CCNIEC, conscient de la importància que té un correcte estat nutricional de la població, va concedir el premi en reconeixement de la trajectòria vital d'excel·lència en el camp de l'alimentació i la nutrició a Catalunya i els Països Catalans a Emili Ros Rahola «per la seva fructífera trajectòria investigadora nacional i internacional en l'àmbit de la nutrició i els lípids».

VI Premi CCNIEC a la millor iniciativa de la indústria alimentària (2015)

El CCNIEC, conscient de la importància que té la indústria alimentària i la relació amb la nutrició a Catalunya i els Països Catalans, concedeix una distinció a la millor iniciativa en el camp de la innovació en els seus productes, la millora de l'alimentació de la població o l'educació alimentària d'aquesta.

S'atorgà *ex aequo* a la Fundació Eroski «per la promoció de l'alimentació equilibrada i de l'adquisició d'hàbits de vida saludables, pel fet de ser pionera en la introducció d'un etiquetatge nutricional basat en els colors del semàfor en totes les referències de marca pròpia i per l'eliminació dels greixos transformats afegits en els processos industrials de fabricació, que ha elevat l'estàndard de qualitat nutricional dels seus productes», i al Grup Alimentari Guissona perquè «ha anat incorporant valor al cicle productiu fins al punt de realitzar tots els passos i processos per a arribar directament al consumidor final, sense cap intermediari, i amb una extensa gama de productes carnis frescos, elaborats i cuinats».

IV Premi CCNIEC Marc Viader a la innovació en productes alimentaris (2015)

S'atorgà a Ordesa Group «per la trajectòria de més de setanta anys liderant el mercat amb solucions nutricionals per a totes les etapes de la vida». La innovació

és un dels principals valors en l'activitat d'aquesta companyia, que inverteix un

2,5 % de les vendes en recerca i desenvolupament.

Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural

Director: Joan A. Argenter i Giralt

Creació de la Càtedra

El 25 de febrer de 2002, la UNESCO i l'IEC signaren el conveni de creació de la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació. L'organisme internacional i la institució hoste n'han mantingut la vigència d'acord amb el procediment establert per a la renovació periòdica del conveni. Durant aquest període, la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació promogué i cooperà amb projectes i activitats orientats a l'etnoeducació, l'objectiu de la qual és l'elaboració de programes escolars basats en la llengua, la cultura i els valors propis d'aquells qui en són destinataris: les comunitats que són desposseïdes d'aquests valors precisament allí on més caldria respectar-los, el sistema escolar.

La Càtedra UNESCO ha contribuït, doncs, en projectes que afecten aspectes que el sistema oficial no preveu, sigui perquè la llei n'és aliena, sigui perquè resta inaplicable.

Amb data 25 de febrer de 2012, la UNESCO i la institució hoste acorden la conversió de la Càtedra UNESCO de

Llengües i Educació en Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural.

La Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural fomenta un sistema integrat d'activitats d'investigació, formació, informació i documentació en el camp de la diversitat lingüística i cultural.

Objectius

És objectiu de la Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural contribuir a l'estudi i la recerca, la documentació i el manteniment de la diversitat, l'elaboració de projectes orientats al seu coneixement, la conscienciació social i política sobre la seva incertesa i la difusió de bones pràctiques en la gestió dels problemes que hi són inherents.

Projecte de recerca

Arxiu d'Història Oral de Joan Miralles (AHOJM) (2014-2016)

L'Arxiu d'Història Oral de Joan Miralles conté els enregistraments d'àudio i vídeo duts a terme per Joan Miralles i Monserrat des del 1969 fins avui. En els primers anys, l'enregistrament es va fer amb un magnetòfon Grundig TK 14 L de bobina oberta i després amb diversos aparells típus casset i vídeo. El material ha estat digitalitzat

recentment i se n'ha millorat la qualitat del so. En total, la durada dels enregistraments arriba a les set-centes hores.

Els materials han estat classificats en sis grups temàtics segons la categoria dels interlocutors o la temàtica de les gravacions. El projecte de la Càtedra UNESCO se centra en aquest moment en un d'aquests grups:

— Gent des Pla. L'objectiu és la reconstrucció de la vida quotidiana dels pobles de la comarca des Pla de Mallorca sense costa des de la Restauració fins a la Guerra Civil a base de fonts orals, complementades amb fonts escrites i imatges. La temàtica és prou variada: història de vida, coneixement de la naturalesa, cultura popular material, cultura popular oral, usos i costums, creences i història local.

Els enregistraments es feren entre 1969 i 1994 amb 310 informadors i informadores.

Es completen les dades de les fitxes dels informadors i informadores, i es transcriuen les entrevistes d'acord amb els criteris de transcripció aprovats per la Comissió Tècnica d'Assessorament Lingüístic (CTAL) i la Secció Filològica de l'IEC. Es constitueix una base de dades de manera que el material sigui fàcilment consultable. Es fa una recerca de material gràfic (fotografies antigues i documentació escrita, manuscrita o inèdita, complementària de les fonts orals, junt amb noves fotografies de persones o indrets en relació amb l'entrevista). Se'n fa una publicació convencional amb un CD incorporat.

Laboratori de Fonètica

Director: Daniel Recasens

El Laboratori de Fonètica de l'Institut d'Estudis Catalans desenvolupa projectes de recerca de fonètica experimental des del 1990 sota la direcció del lingüista Daniel Recasens, i la participació de personal contractat i becari procedents dels camps de l'estadística.

S'ocupa de l'estudi de les característiques articulatòries i acústiques dels dialectes catalans i de les tendències de canvi fonètic i fonològic en català antic i

en català actual. També investiga els mecanismes de producció i coarticulació de vocals i consonants del català. Per a dur a terme la recerca disposa d'un equipament per a l'enregistrament i l'anàlisi articulatòria i acústica de sons de parla (magnetòmetre, electropalatògraf, electroglotògraf, equip Kay Elemetrics) i també està equipat per a preparar tests de percepció i de temps de reacció per a l'avaluació de l'efectivitat de paràmetres acústics en la identificació de fonemes i sons.

Coordina un grup de recerca consolidat de la Generalitat de Catalunya,

participa en altres projectes de recerca i organitza el XV Congrés Internacional de Ciències Fonètiques. Els resultats es publiquen en llibres i en revistes de prestigi en el camp de la fonètica experimental, de la lingüística i de la filologia: *Diachronica*, *Estudis Romànics*, *Journal of the Acoustical Society of America*, *Journal of Phonetics*, *Journal of Speech and Hearing Research*, *Language and Speech*, *Phonetic*, *Speech Communication*.

Projectes en curs

Producció i coarticulació de vocals i consonants del català amb la tècnica d'ultrasons

Té per objectiu l'estudi dels mecanismes que fan servir els parlants durant la producció de vocals i consonants del català en diferents condicions contextuals, com per exemple en grups de consonants. Les dades s'obtenen amb la tècnica d'ultrasons, que permet visualitzar la configura-

ció de les regions anterior i posterior de la llengua en les cavitats oral i faríngia, respectivament. Durant el curs 2015-2016 s'ha dut a terme l'enregistrament i l'anàlisi de dades de configuració lingual en seqüències VCV i C#C, i la proposta d'un mètode d'anàlisi de la coarticulació amb la tècnica d'ultrasons.

Fonètica experimental i fonètica històrica del català i d'altres llengües romàniques

Té per objectiu la investigació de les causes articulatòries i acusticoperceptuals del canvi fonètic i l'aplicació dels coneixements adquirits a la fonètica històrica del català i d'altres llengües romàniques. Durant el curs 2015-2016 s'han estudiat els processos diacrònics de palatalització de consonants dentoalveolars i velars, i d'inflexió de vocal per part de consonant palatal, en català i altres llengües romàniques.

Centres consorciats

Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT)

Director: Jordi Bover i Salvadó

L'Institut d'Estudis Catalans participa en el Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT) amb la presència al Consell de Direcció i al Consell Supervisor.

Consell de Direcció

Vicepresident: President de l'IEC

Vocal: M. Teresa Cabré
i Castellví

Consell Supervisor

President: Albert Jané i Riera

Vocals: Carolina Santamaria i Jordà
Pere Lluís i Font
(fins al 16.12.2015)
Josep M. Casasús i Guri
(des del 17.12.2015)

Centre de Recerca Matemàtica (CRM)

Director: Joaquim Bruna i Florit
(fins al 31.12.2015)
Lluís Alsedà i Soler
(des de l'1.1.2016)

L'Institut d'Estudis Catalans participa en el Centre de Recerca Matemàtica (CRM) amb la presència al Consell de Direcció.

Creat el 1985 per l'Institut d'Estudis Catalans i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT) té per finalitat l'elaboració, la promoció i la difusió de recursos terminològics; la normalització dels neologismes catalans, i la prestació de serveis d'assessorament per a facilitar l'ús de la llengua en els àmbits científics, tècnics i socioeconòmics.

Per a una informació detallada sobre l'activitat del TERMCAT, consulteu l'adreça www.termcat.cat.

Consell de Direcció

Vicepresident: President de l'IEC

Vocals: Joaquim Agulló i Batlle
Joan Girbau i Badó

L'Institut d'Estudis Catalans creà l'any 1984 el Centre de Recerca Matemàtica (CRM) amb l'objectiu principal de posar a la disposició dels matemàtics catalans un centre d'investigació que estimulés la

millora de la recerca matemàtica a Catalunya, tant en l'aspecte qualitatiu com en el quantitatiu. El 2002, el CRM va esdevenir un consorci amb personalitat jurídica pròpia, integrat per l'Institut d'Estudis Catalans i la Generalitat de Catalunya.

Per a assolir aquest objectiu, el CRM convida destacats científics d'arreu a

fer estades de recerca; facilita el contacte amb aquests i amb institucions científiques als nostres joves investigadors; duu a terme programes de recerca; organitza congressos, seminaris i altres reunions científiques, i difon els resultats de la recerca.

Per a una informació detallada sobre l'activitat del CRM, consulteu l'adreça *www.crm.cat*.

Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)

L'Institut d'Estudis Catalans participa en el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) amb la presència al Consell de Direcció i al Patronat.

Consell de Direcció

President: Javier Retana Alumbrosos
Secretari: Joan Pino Vilalta
Vocal: Xavier Bellés i Ros

Patronat

President de l'IEC: Joandomènec Ros
i Aragonès

El Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) és un centre de recerca bàsica i aplicada en ecologia terrestre, especialment forestal.

La figura institucional del CREAF és la de consorci, creat pel Decret 300/1987, del 4 d'agost, i és constituït

per la Generalitat de Catalunya, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona i l'Institut d'Estudis Catalans.

Els seus objectius són:

- realitzar recerca bàsica i aplicada sobre els sistemes ecològics terrestres,
- desenvolupar eines conceptuals i metodològiques per a millorar la gestió del medi,
- difondre aquests coneixements mitjançant activitats de formació, assessorament i difusió.

El Patronat és el màxim òrgan de govern del CREAF. Un consell de direcció, nomenat pel Patronat, el regeix. El CREAF és un institut universitari adscrit a la Universitat Autònoma de Barcelona i un centre associat a l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA).

Òrgans de govern:

- Patronat: format pel president (conseller de Territori i Sostenibilitat) i

els vocals (rector de la Universitat Autònoma de Barcelona; rector de la Universitat de Barcelona; president de l'Institut d'Estudis Catalans; president del CSIC; un representant del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, un de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries, un del Departament de Territori i Sostenibilitat, un del Departament d'Universitats i Recerca, un de la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments, un de la Institu-

ció CERCA), els membres honoraris Jaume Terradas i Ferran Rodà, i el secretari (director del CREAF).

— Consell de Direcció: format pel president (director del CREAF) i els vocals (CSIC; Departament d'Empresa i Coneixement; Departament d'Interior; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, i Universitat de Barcelona).

Per a una informació detallada sobre l'activitat, consulteu l'adreça *www.creaf.uab.es*.

Oficines

Oficina d'Estandardització
 Oficina de Gramàtica
 Oficina d'Onomàstica
 Oficines Lexicogràfiques
 Oficina d'Assessorament Històric

Oficina d'Estandardització

Director: Isidor Marí Mayans

L'Oficina d'Estandardització (OE) s'ocupa d'atendre les consultes lingüístiques que s'adreçen a l'IEC, tenint en compte la normativa fixada per a la llengua catalana, i també s'ocupa d'estudiar les consultes no fixades des del punt de vista normatiu amb les altres oficines de la Secció Filològica. Realitza estudis de qüestions lingüístiques per a elaborar criteris i analitza dades lingüístiques per tal d'extreure'n resultats i possibles actuacions. També participa en l'actualització de l'Optimot (servei que ofereix la Direcció General de Política Lingüística en col·laboració amb l'IEC i el TERMCAT) i dona suport a la Comissió d'Estandardització de la Secció Filològica.

Durant el curs s'han atès 239 consultes lingüístiques adreçades a l'IEC. Respecte a l'Optimot, cal destacar la validació de 365 fitxes, s'han respost 110 consultes adreçades al Servei d'Atenció Personalitzada i s'han supervisat tasques de la seva difusió pública (per exemple, apunts al blog de l'Optimot que difonen novetats al cercador). D'altra banda, s'ha donat suport al grup de treball, creat dins la Comissió d'Estandardització, per a analitzar el tractament de la variació lingüística en les obres de la Secció Filològica, i s'ha fet un buidatge de les consultes de sintaxi i morfologia rebudes a l'atenció personalitzada de l'Optimot durant l'any 2015 per a fer-ne ús en altres projectes, com ara en l'elaboració de la *Gramàtica essencial*.

Oficina de Gramàtica

Director: Manuel Pérez Saldanya

L'Oficina de Gramàtica duu a terme, juntament amb la Comissió de Gramàtica,

les tasques relatives a l'elaboració de la *Gramàtica de la llengua catalana*. (Vegeu l'apartat de programes de recerca normatius de la Secció Filològica del capítol VI, «Activitat de recerca».)

Adicionalment, també s'ocupa d'atendre consultes gramaticals procedents de l'Oficina d'Estandardització i de

particulars, en aquest darrer cas relatives a aspectes de la *Gramàtica*.

Oficina d'Onomàstica

Director: Josep Moran i Ocerinjauregui

L'activitat principal de l'Oficina d'Onomàstica (OdO) és l'atenció i la resposta a les consultes onomàstiques, tant de toponímia com d'antroponímia, adreçades a l'Institut d'Estudis Catalans. Les consultes provenen dels centres de Normalització Lingüística del Consorci per a la Normalització Lingüística, de diversos departaments de la Generalitat de Catalunya (Territori i Sostenibilitat, Justícia, Medi Ambient, Cultura, Governació, etc.), dels serveis de llengua catalana dels ajuntaments i universitats (com la de les Illes Balears i la de València), de diverses entitats públiques i privades (com associacions, editorials, i també molt sovint dels mitjans de comunicació —premsa i ràdio—) i de particulars. Així mateix, l'OdO s'ocupa de l'expedició de certificats —i, en uns casos específics, de notes informatives— per a la normalització de la grafia dels noms i, sobretot, dels cognoms catalans.

L'OdO participa en els projectes de la Comissió d'Onomàstica de la Secció Filològica, iniciats el 2015, que són els següents:

— Actualització del *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya* (2a ed. 2009).

— Nomenclàtor mundial: establiment d'un corpus d'exònims oficial en català, basat en la revisió per part de l'OdO d'una base de dades de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC) d'uns 7.000 topònims.

— Conveni amb la Societat d'Onomàstica: després de l'aprovació pel Ple de l'IEC, el 18 de gener de 2016, de la Societat d'Onomàstica (vegeu l'apartat sobre les entitats adherides del capítol IX), s'ha preparat un conveni de col·laboració, que se signarà a principi del curs vinent, a fi de dur a terme activitats conjuntes, una de les quals és la planificació i la realització d'un curs sobre onomàstica a la seu de l'IEC.

— Nomenclátor Geográfico Básico de España.

— «L'aigua a Mollet», un estudi i difusió per mitjà de conferències, exposicions, publicacions i activitats del patrimoni cultural, toponímic i històric relacionat amb la hidrografia de Mollet del Vallès.

D'altra banda, també participa en altres projectes i tasques d'assessorament, entre les quals destaquen les següents:

— Col·laboració en l'obra *Prioritat: paisatge cultural, patrimoni mundial*, per a impulsar la candidatura de la comarca del Priorat com a paisatge cultural patrimoni de la humanitat. S'ha portat a terme la revisió de la redacció definitiva de l'apartat dedicat a la toponímia («Priorat: el paisatge cultural i la toponímia»).

— Col·laboració amb l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM).

— Publicació i assessorament a la realització de monografies onomàstiques.

— Assessorament als Serveis Lingüístics de TV3.

— Assessorament de Josep Moran a la Comissió de la Ponència de Nomenclàtor dels carrers de Barcelona.

Oficines Lexicogràfiques

Director: Joaquim Rafel i Fontanals

Entre el setembre de 2015 i l'agost de 2016, les Oficines Lexicogràfiques (OL) han continuat desenvolupant les tasques habitualment associades a l'actualització del DIEC2, el diccionari normatiu vigent. Aquestes tasques són les següents:

— Recollida i classificació de les propostes de modificació.

— Selecció de les propostes de modificació que cal sotmetre a l'anàlisi de la Comissió de Lexicografia (CL).

— Elaboració dels informes corresponents a les propostes que ha d'estudiar la CL.

— Elaboració de la llista de modificacions aprovades per la CL per a la

seva aprovació al Ple de la Secció Filològica.

— Preparació de la llista de modificacions aprovades per la Secció Filològica per a l'actualització del diccionari prevista per al segon semestre de 2016.

Atesa la imminència de la publicació de la *Gramàtica de la llengua catalana* de l'IEC i de la nova ortografia, durant aquest curs les OL han iniciat les tasques per a l'adequació entre aquestes noves obres normatives i el diccionari.

Finalment, les OL han continuat la tasca de resolució de les consultes de caràcter lèxic rebudes, especialment de les relacionades directament amb el diccionari. Enguany s'han respost unes 180 consultes.

Oficina d'Assessorament Històric

Director: Albert Balcells i González

L'Oficina d'Assessorament Històric (OAH) ha respost algunes consultes de caràcter històric i artístic plantejades a l'IEC, tant les de particulars com, sobretot, les referents a informes i dictàmens preceptius de la Secció demanats per la Generalitat sobre els símbols dels ens locals i els béns culturals d'interès nacional.

Enguany s'han emès vint-i-tres informes preceptius sobre expedients de declaració com a bé cultural d'interès nacional (BCIN), a més de dictaminar nou escuts heràldics i sis banderes de

diversos municipis de Catalunya. Tots aquests informes han estat acceptats per la Secció.

A més, l'OAH ha emès un informe pericial sobre una nova construcció a la plaça del Castell de Peratallada, a petició del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

L'oficina s'ocupa, per encàrrec de la Secció, de la preparació de la revista *Catalan Historical Review*, en anglès i en català, que difon balanços sobre els grans temes referents a tots els aspectes històrics, literaris i culturals dels Països Catalans. N'ha aparegut el novè volum, corresponent al 2016.

Secretaria Científica

Secretari científic: David Serrat
i Congost

És funció de la Secretaria Científica l'assistència al Consell Permanent i a l'Equip de Govern en tot el que fa referència a la gestió científica de les activitats de recerca de l'Institut. També dona suport a la realització i la difusió d'activitats de recerca de les seccions, de les delegacions i de les societats filials i potencia, fomenta i coordina activitats de recerca i desenvolupament en tot l'àmbit de les terres de llengua i cultura catalanes.

Durant el curs 2015-2016, la Secretaria Científica ha intervingut en la preparació, realització i difusió de les activitats següents:

Reunions de la Comissió d'Investigació

La Comissió d'Investigació de l'IEC té l'objectiu de facilitar la tasca de decisió de govern de l'Institut mitjançant l'estudi i la valoració de les propostes de programes de recerca fetes per les seccions. El secretari científic actua com a secretari d'aquesta Comissió, que és presidida pel president de l'IEC i es compon de cinc membres, un per secció, presentats a proposta de cada una, i és nomenada pel Ple.

D'acord amb l'article 60 del Reglament de règim interior de l'IEC, el Ple

aprova per assentiment la constitució de la nova Comissió d'Investigació, els membres de la qual són nomenats per un període de quatre anys i són renovables consecutivament una sola vegada. La composició actual és la següent:

— Jordi Casassas i Ymbert, per la Secció Històrico-Arqueològica.

— Jaume Terradas i Serra, per la Secció de Ciències Biològiques.

— Àlícia Casals i Gelpí, per la Secció de Ciències i Tecnologia.

— Joan A. Argenter i Giralt, per la Secció Filològica.

— Josep M. Panareda Clopés, per la Secció de Filosofia i Ciències Socials.

Durant aquest període, la Comissió es va reunir els dies 4 de febrer i 16 de juny de 2016. En aquestes reunions s'ha fet el seguiment dels programes de recerca del període 2015-2017, s'ha demanat l'informe anual i s'ha procedit a fer l'anàlisi i l'avaluació dels programes de recerca i el seguiment de les publicacions previstes. També s'ha fet la convocatòria anual d'ajuts per a les activitats de les societats filials per a l'any 2016 i la resolució, i s'ha debatut sobre temes de recerca científica.

S'ha posat en funcionament al web de l'IEC el portal «Recerca», que conté tota la informació sobre els programes de recerca: l'equip de treball, un resum del programa i els objectius, els resultats obtinguts, els enllaços relacionats i les paraules clau.

Setmana de la Ciència

La 20a Setmana de la Ciència 2015 (SC15) es va fer del 13 al 22 de novembre de 2015. Els temes centrals d'aquesta edició tingueren relació amb la celebració de l'Any Internacional de la Llum i de les Tecnologies Basades en la Llum i de l'Any Internacional dels Sòls. En la sessió inaugural, que tingué lloc a l'IEC el 16 de novembre, Romain Quidant, professor

d'investigació ICREA a l'Institut de Ciències Fotòniques i guanyador del Premi Nacional de Recerca al Talent Jove (2014), pronuncià la conferència «Nanofotònica i salut: obrint noves perspectives en la diagnosi precoç i tractaments menys invasius». Com és habitual, el claustre de l'IEC acollí l'exposició de cartells de la Setmana de la Ciència.

VII. Assessorament, promoció i difusió de la recerca

Assessorament

Observatori de la Recerca

Direcció: Secretaria Científica

L'any 2003, la Secretaria Científica va posar en funcionament l'Observatori de la Recerca de l'IEC (OR-IEC). L'OR-IEC és un servei d'informació especialitzada per a l'anàlisi, planificació, coordinació i difusió de les activitats de recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I) dins el sistema de ciència i tecnologia dels territoris de llengua i cultura catalanes. Des de la perspectiva rigorosa, central i independent de l'IEC, es tracta d'una iniciativa col·laboradora, amb la voluntat d'integrar i compartir informació amb els altres agents, facilitant-los un coneixement exhaustiu sobre el seu entorn científic i tecnològic.

Portal web Meridià i xarxes socials

Meridià (Mesurament de la Recerca, el Desenvolupament i la Innovació) és el portal web de l'OR-IEC (*meridia.iec.cat*). L'abast cronològic comença l'any 2000 (en determinats informes, arriba al 1996). Respecte a l'abast geogràfic, recull actuacions d'R+D+I dutes a terme a Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears i Andorra, i s'estableixen comparacions a escala estatal i internacional. Per a organitzar i comparar les dades, l'OR-IEC

disposa d'una trentena de classificacions científiques, tecnològiques, socioeconòmiques i geogràfiques. Aquestes classificacions poden evolucionar (versions) i establir relacions entre elles (equivalències).

Les dades de Meridià són sòlides i fiables, ja que s'obtenen a partir de convenis per a la transferència d'informació (Generalitat de Catalunya, universitats i altres organismes de recerca) i del processament sistemàtic de resolucions dels butlletins oficials, registres administratius i memòries.

El coneixement recopilat engloba el cicle complet de la investigació científica i tecnològica: context socioeconòmic, entitats de recerca, recursos (humans, econòmics i materials) i resultats (articles, patents i tesis).

Els continguts del portal s'organitzen en informes dinàmics sobre dades estructurades, publicacions (memòries, informes, etc.), enllaços web i cerca textual. Cada modalitat de consulta i informe presenta una explicació metodològica detallada, amb el contingut, l'abast, les fonts d'informació i la data d'actualització. La plataforma es pot consultar en català, castellà i anglès. En el curs 2015-2016, s'han actualitzat dotze informes estadístics i cent cinc documents.

En aquest període s'ha continuat treballant en l'accés àgil, directe i més fàcilment comprensible de les dades essencials que poden interessar al nombre més elevat possible d'usuaris no especialitzats. En aquest sentit, Meridià disposa d'una nova interfície gràfica que permet consultar alguns informes estadístics en forma de taules, gràfics i mapes. Aquestes representacions proporcionen una perspectiva visual i geogràfica a l'accés actual per períodes temporals, dimensions i indicadors.

Des de l'any 2010, l'OR-IEC disposa d'un blog a Internet (<http://blogs.iec.cat/observatori>), els objectius del qual són comentar la informació disponible al portal web, difondre les novetats més destacades de les diferents àrees (convocatòries, congressos, informes, etc.) i establir un canal de comunicació amb la comunitat científica. La subscripció al blog permet conèixer la informació actualitzada de manera ràpida i eficient i, des del setembre del 2011, l'OR-IEC envia als usuaris interessats un butlletí electrònic mensual amb les entrades publicades.

Al llarg de curs 2015-2016 s'han publicat 260 notícies i comentaris especialitzats; de manera conjunta, el portal Meridià i el blog de l'OR-IEC han rebut 45.000 visites, amb 300.000 pàgines vistes, i el canal de l'OR-IEC a la xarxa social Twitter ha arribat als 3.000 seguidors.

Reports de la Recerca a Catalunya: 3a edició (2003-2009)

Actualment, l'OR-IEC treballa en la preparació de la tercera edició dels informes, que estudiarà l'evolució de la ciència catalana en el període 2003-2009. Així, el Consell Permanent de l'IEC, en la reunió tinguda el dia 15 de setembre de 2011, va considerar convenient iniciar la tercera edició dels *Reports*, l'abast de la qual són les activitats d'R+D+I del septenni 2003-2009 desenvolupades a Catalunya, amb comparacions estatals i internacionals. Els treballs de redacció d'aquesta edició es van iniciar a final del 2011 i els informes es van començar a presentar, de manera esglaonada, a final del 2012. En el curs 2015-2016, s'ha presentat l'informe de veterinària. Així, resten pendents quatre dels trenta-un reports previstos: arquitectura i urbanisme; dret; lingüística i ciències del llenguatge, i pedagogia.

EuroCRIS Strategic Membership Meeting

Els dies 9, 10 i 11 de novembre de 2015 es va celebrar a l'IEC la trobada euroCRIS Strategic Membership Meeting. L'European Organisation for International Research Information (euroCRIS) està formada per més de dos-cents membres europeus experts en informació científica. A escala nacional, l'organització de la trobada va ser responsabilitat de l'IEC i del Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC), i va rebre la col-

laboració de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona. El tema de la trobada va ser «International collaboration on research information management and CERIF» i s'hi tractaren accions per a la millora del panorama de la informació científica, basada en els estàndards internacionals. Concretament es van debatre aspectes com la valoració de la recerca, el procés de sol·licitud i seguiment d'ajuts, els perfils d'investigadors i centres de recerca, la gestió i emmagatzematge de dades i la creació d'infraestructures d'informació, entre d'altres.

Col·laboració, convenis i serveis

El novembre de l'any 2015 es va signar un acord de col·laboració amb l'Obra Social La Caixa per a realitzar la segona

fase d'un projecte d'indicadors per a avaluar els centres i projectes de recerca finançats per aquesta institució en el període 2008-2015.

Finalment, l'OR-IEC ha continuat la coordinació de tasques de redacció de *l'Informe de la recerca en informació, documentació i arxivística a Catalunya (2000-2013)*. Des d'una perspectiva quantitativa i integradora (hi col·laboren les universitats i les associacions professionals de l'àmbit estudiat), es vol donar una visió global del cicle complet de la recerca a partir de la descripció i l'anàlisi de tres qüestions bàsiques: les institucions catalanes que investiguen aquest camp; els recursos humans i econòmics disponibles per a fer recerca i, finalment, els resultats científics derivats de les activitats executades.

Xarxa CRUSCAT (Coneixements, representacions i usos del català)

Director: Miquel Àngel Pradilla
i Cardona

La Xarxa CRUSCAT és una xarxa científica creada l'any 2003, dependent de la Presidència de l'Institut d'Estudis Catalans, que aplega diversos investigadors que treballen sobre la situació i l'evolució del català. Les tasques principals que duu a terme són les següents:

- Reunir la informació existent i analitzar-la críticament.

- Arribar a criteris que facilitin l'avaluació consensual de la situació sociolingüística i les perspectives immediates i a mitjà termini.

- Destriar els factors crucials de l'evolució de la comunitat lingüística catalana.

- Generar sinergies entre els especialistes en estudis de l'ús.

La Xarxa CRUSCAT es vertebra a partir d'equips de treball. L'estructura dels equips consta d'un director, els membres, els becaris i els investigadors associats.

De l'activitat duta a terme durant el curs 2015-2016 destaca la presentació del *VIII Informe sobre la situació de la llengua catalana (2014)*, el novembre de 2015, a Menorca i a Mallorca. L'informe, elaborat per la Xarxa CRUSCAT amb el suport econòmic d'Òmnium Cultural, analitza la situació del català en els dife-

rents territoris i el context social, jurídic i polític que afecta la llengua. Constatada que un dels grans reptes que ha d'abordar la intervenció sobre la llengua és la millora dels usos, atès el degoteig constant de sentències i resolucions desfavorables al català, juntament amb la reducció de persones que el tenen com a primera llengua i la dificultat per a atraure nous parlants. La presentació a Menorca es va dur a terme el dia 12 a la seu de l'Institut Menorquí d'Estudis (Maó). Fou a càrrec de Natxo Sorolla, de la Xarxa CRUSCAT, i hi van intervenir Joan F. López Casanovas, membre de la Secció Filològica de l'IEC i de la Secció de Llengua i Literatura de l'Institut Menorquí d'Estudis, i Maite Salord, presidenta del Consell Insular de Menorca i responsable de Política Lingüística. El dia 18 es va fer la presentació a Palma, a Can Alcover - Espai de Cultura, en què intervingueren Miquel Àngel Pradilla, de l'IEC, i Joan Melià, de la Universitat de les Illes Balears.

El 31 de maig i l'1 de juny de 2016 es van dur a terme a la seu de l'IEC les III Jornades de la Xarxa CRUSCAT: «La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana», organitzades amb el suport de la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. Henri Boyer, professor emèrit en ciències del llenguatge de la Universitat Paul Valéry (Montpeller), pronuncià la conferència inaugural, titulada «El campo (Bourdieu) de la sociolingüística fran-

cófona: algunos enfoques y objetos a debate». Per mitjà de més de quaranta presentacions es van tractar aspectes relacionats amb la demolingüística, el variacionisme i la planificació del corpus, la psicologia lingüística, el paisatge lingüístic, la immigració i la llengua, el treball i

la llengua, les comunitats lingüístiques, el dret lingüístic i la sociolingüística educativa.

Trobareu una informació més detallada sobre l'activitat a l'espai web de la Xarxa CRUSCAT (*blogs.iec.cat/cruscat*).

Organismes administratius en els quals l'IEC té assessors

Institucions d'àmbit català

Agència Catalana de Protecció de Dades	<i>Consell Assessor</i> Josep Amat i Girbau
Comissió de Toponímia de Catalunya del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya	<i>Vicepresident</i> Josep Moran i Ocerinjauregui <i>Vocal</i> Joan Anton Rabella i Ribas
Comissió de Toponímia del Govern d'Andorra	Ramon Sistac i Vicén
Comissió mixta del seguiment del conveni marc entre l'Institut d'Estudis Catalans i la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA)	Joan Martí i Castell
Consell de Protecció de la Natura del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya	<i>President</i> Joandomènec Ros i Aragonès
Consell Escolar de Catalunya del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya	Joaquim Arnau i Querol
Institució de les Lletres Catalanes	<i>Consell Assessor</i> Mariàngela Vilallonga i Vives
Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)	<i>Consell Assessor</i> Damià Barceló i Cullerés
Agència de Residus del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya	<i>Consell Assessor</i> David Serrat i Congost
Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya	<i>Junta de Protecció</i> Josep M. Mallarach i Carrera David Serrat i Congost Lluís Paluzié i Mir

**Parc Natural del Cadí-Moixeró del
Departament de Territori i Sostenibilitat
de la Generalitat de Catalunya**

Junta Rectora
Joaquim Gosálbez i Noguera

**Parc Natural dels Aiguamolls de
l'Empordà del Departament de Territori
i Sostenibilitat de la Generalitat
de Catalunya**

Junta de Protecció
Xavier Llimona i Pagès
Lluís Vilar Sais
Antoni Palau
Jordi Sargatal i Vicens

Promoció

Premis i borses d'estudi de l'IEC - Premis Sant Jordi 2016

Premi Prat de la Riba

Ponència: Joandomènec Ros (president de l'IEC), Romà Escalas (secretari general de l'IEC) i Josep M. Nadal, Joaquim Rafel i Ramon Sistac (membres de la Secció Filològica).

Atorgat a Mar Massanell i Messalles per l'obra «*Fewe temps que no diva tants verbs!*». *Manteniment i transformació de paradigmes verbals en el català nord-occidental del tombant de segle.*

Premi de Medi Ambient de l'Institut d'Estudis Catalans

Ponència: Joandomènec Ros (president de l'IEC), Romà Escalas (secretari general de l'IEC), Miquel Canals (membre de la Secció de Ciències i Tecnologia) i Jaume Terradas i Marta Estrada (membres de la Secció de Ciències Biològiques).

Atorgat a Enric Ballesteros Sagarra, biòleg i director del grup de recerca Benthic Ecosystem Functioning del Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CSIC).

Premi IEC d'Història Contemporània Jaume Vicens i Vives

Ponència: Albert Balcells, Conxita Mir i Santiago Riera (membres de la Secció Històrico-Arqueològica)

Atorgat a Jaume Enric Zamora Escala pel treball *Els arxius i el conflicte polític en el segle XX: el cas dels arxius catalans (1931-1939)*.

Premi IEC d'Història de les Arts Josep Pijoan

Ponència: Francesc Fontbona, Joaquim Garriga i Antoni Pladevall (membres de la Secció Històrico-Arqueològica).

Atorgat a Esther Alsina Galofré pel treball *La societat artística i literària de Catalunya (1897-1935). Exposicions, crítica i col·leccionisme d'art*.

Premi IEC de Bioquímica o Ciències Fisiològiques August Pi i Sunyer

Ponència: Ramon Bartrons, Màrius Foz i Francesc Gonzàlez i Sastre (membres de la Secció de Ciències Biològiques).

Atorgat a Pedro Pablo Medina Vico pel treball *Paper dels micro-ARN en la fisiopatologia del càncer*.

Premi IEC de Geologia Josep R. Bataller

Ponència: Jaume Gallemí (Museu de Ciències Naturals de Barcelona) i Pere Santanach i David Serrat (membres de la Secció de Ciències i Tecnologia).

Atorgat a Josep Sanjuan i Girbau pel treball *Els caròfits del límit eocè-oligocè de la Conca de l'Ebre*.

Premi IEC de Matemàtiques Josep Teixidor

Ponència: Manuel Castellet, Joan Girbau i Josep Vaquer (membres de la Secció de Ciències i Tecnologia).

Atorgat a Joaquim Serra i Montolí pel treball *EDP el·líptiques i parabòliques: regularitat per a equacions de difusió no locals i dos problemes isoperimètrics*.

Premi IEC de Filologia Lluís Nicolau d'Oliver

Ponència: Antoni Ferrando, Isidor Marí i Josep Moran (membres de la Secció Filològica).

Atorgat a Roger Canadell i Rusiñol pel treball *Josep Anselm Clavé i l'escriptura. Obra poètica i periodisme cultural. Edició, índexs i estudis*.

Premi Ferran Sunyer i Balaguer

Ponència: Lluís Alsedà, de la Universitat Autònoma de Barcelona; Jiang-Hua Lu, de la Universitat de Hong Kong; Gabor Lugosi, de la Universitat Pompeu Fabra; Eero Saksman, de la Universitat d'Hèlsinki, i Yuri Tschinkel, del Courant Institute of Mathematical Science de la Universitat de Nova York.

Atorgat a Vladimir Turaev i Alexis Virelizier pel treball *Monoidal categories and topological field theory*.

Premi Matemàtiques i Societat (Fundació Ferran Sunyer i Balaguer)

Ponència: Lluís Alsedà, Marta Casanellas, Manuel Castellet, Joan Girbau, Xavier Jarque i Núria Vila.

Atorgat *ex aequo* a Mayte Rius per l'article «Matemàtics pertot arreu», publicat a la secció «Tendències», de *La Vanguardia* del dia 20 de maig de 2015, en el qual exposa documentadament la versatilitat dels graduats en matemàtiques, que dominen els instruments que es fan servir en qualsevol àrea del coneixement, com per exemple la banca, la informàtica, la biomedicina, la logística o la genòmica.

Atorgat *ex aequo* a l'Associació de Barcelona per a l'Ensenyament i l'Aprenentatge de les Matemàtiques (ABEAM) per la sèrie de Concursos de Fotografia Matemàtica, que

organitza des de l'any 2000 com una eina per a interessar els alumnes a aprofundir en les matemàtiques i saber-les relacionar amb aspectes diversos de la vida quotidiana.

Premi Catalunya d'Urbanisme Manuel de Solà Morales

Ponència: Lluís Cantallops, Emili Donato, Rosina Vinyes, Josep Bàguena, Robert Juvé i Xavier Mayor.

Atorgat a Jornet, Llop, Pastor SLP, arquitectes pel projecte *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Valls*.

Accèssit atorgat a TerritorisXLM pel projecte *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Sant Jaume de Llierca*.

Premi Catalunya Territori Enric Lluch

Ponència: Antoni Alarcón, Antoni Farrero, Joan Barba, Josep Bàguena, Oriol Biosca, Roser Maneja i Xavier Mayor.

Atorgat a l'Ajuntament de Sabadell pel projecte *Estudi previ del Pla Especial de Camins de Sabadell*.

Accèssit atorgat a Ramon Royes i Guàrdia pel projecte *Pla de paisatge. Cervera*.

Premi Catalunya d'Economia

Ponència: Eduard Arruga, Oriol Amat, Lourdes Beneria, Núria Bosch, Martí Paredlada, Joan-Ramon Rovira i Antoni Montserrat.

Atorgat a Elisenda Paluzie i Hernández per l'obra *Podem! Les claus de la viabilitat econòmica de la Catalunya independent*. Premi lliurat en acte públic al Palau Macaya, el dia 1 de desembre de 2015.

Premi Catalunya del Nord

Ponència: Maria Corominas (presidenta de la Secció de Filosofia i Ciències Socials), Joan Martí (membre de la Secció Filològica), Enric Pujol (membre de la Secció Històrico-Arqueològica), Alà Baylac-Ferrer (director de l'Institut Franco-Català Transfronterer de la Universitat de Perpinyà) i Joan Becat (delegat del president de l'IEC a Perpinyà).

Atorgat a Erola Milego i Francesc Franquesa pel treball *Les interferències lingüístiques del francès al català a les escoles La Bressola*. Premi lliurat en acte públic a Perpinyà durant la Nit Literària de Sant Jordi, el dia 30 d'abril de 2016.

Concurs de Joves Sociòlegs

Ponència: Adriana Aubert, Josep Espluga i Dolors Mayoral.

Atorgat a Maria Jerusalén Amador López pel treball *L'Església evangèlica de Filadèlfia i la dona gitana. Dones gitanes i cristianes que superen la desigualtat de gènere.*

Accèssit atorgat a Alba López Pérez pel treball *Les dones en el moviment obrer i els orígens de l'anarcosindicalisme a Catalunya: 1850-1910.*

Premi de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

Ponència: Rosaura Farré, Pere Castells i Abel Mariné.

Atorgat a Alicia Giró Bobet pel treball *Anàlisi de les tendències actuals del mercat dels productes alimentaris.*

Premi de la Institució Catalana d'Estudis Agraris

Ponència: Joan Anglès, Miquel Aran, Joaquim Camps, Montserrat Nadal, Josefina Plaixats, Josep M. Puiggròs, Joaquim Ros, Montserrat Soliva, Joan Saus, Ester Torres i Josep M. Vives.

Atorgat a Robert Gonzàlez Campistany pel treball *Segrest de carboni en pedreres rehabilitades amb sòls adobats amb fangs de depuradora.*

Accèssit atorgat a Marta Escolà Méndez pel treball *Podem controlar l'emmatollament del paisatge pasturant vaques?*

Premi de la Societat Catalana de Biologia

Ponència: Oriol Cabré, Carles Ciudad i Montserrat Corominas.

Atorgat a Àurea Mora Solano pel treball *La longitud dels telòmers, un marcador de la qualitat de vida i de l'envelliment: ¿quina és la seva implicació en els trastorns mentals?*

Premi de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Ponència: Elena Albareda, Xavier Matilla, David Mongil, Irene Navarro i Josep Báuena.

Atorgat a Bernat Llauredó Auquer pel projecte *Paisatge i urbanisme als micropobles a la Catalunya del s. XVI.*

Premi Eduard Valentí de la Societat Catalana d'Estudis Clàssics

Ponència: Montserrat Jufresa, Mariàngela Vilallonga i Carles Garriga.

Atorgat *ex aequo* a Anna Cortadelles i Adzerias pel treball *Els designis de Zeus a la 'Ilíada'.*

Atorgat *ex aequo* a Carlos Prieto i Espinosa pel treball *El lèxic dels oficis, càrrecs i funcions a la Catalunya altmedieval (segles IX-XII) a partir de la documentació llatina.*

Accèssit atorgat a Eloi Creus i Sabater pel treball *Llorenç Villalonga: Grècia i la Raó. Temes i figures del món grec en l'obra de Llorenç Villalonga*.

Premi Évariste Galois de la Societat Catalana de Matemàtiques

Ponència: Tere Martínez-Seara, Artur Nicolau i Joan Saldaña.

Atorgat a Xavier Fernández-Real Girona pel treball *Regularity theory for general stable operators: parabolic equations*.

Premi Jordi Porta i Jué de la Societat Catalana de Física

Ponència: Jordi Miralda, Xavier Batlle i Josep Llosa.

Atorgat a Daniel Gabriel Cortés pel treball *Caracterització optoelectrònica del grafè sobre diferents substrats a altes freqüències*.

Premi Lluís Casassas i Simó de la Societat Catalana de Geografia

Ponència: Carme Montaner, Jordi Ramoneda i Antoni Luna.

Atorgat a Marina Pujol Perdices pel treball *Segregació residencial de la població estrangera en un nucli turístic: el cas de la Pineda*.

Menció honorífica atorgada a Sergi Pigrau i Miralles pel treball *Un paisatge invisible. El paisatge dels protestants a Barcelona (1850-1950)*.

Premi Rafael Patxot i Jubert

Ponència: Manuel Castellet (membre de la Secció de Ciències i Tecnologia) i Josep Massot i Manuel Jorba (membres de la Secció Històrico-Arqueològica).

Atorgat a Maria Garganté i Llanes i Xavier Solà i Colomer pel treball *Santuaris, ermites i capelles a l'època del Barroc (segles XVI-XVIII): geografia sagrada de la muntanya catalana*.

Premi Joan Profitós d'assaig pedagògic

Ponència: Joan Mallart (president), Josep Gallifa, Elena Venini, Núria Rajadell, Conrad Vilanou i Marian Baqués.

Atorgat a Valentí Feixas per l'obra *Ser persona. Vida, pensament i acció pedagògica de Pau López i Castellote (1929-1994)*.

Accèssit atorgat a Maria del Carmen González per l'obra *A Psico fem kine*.

Premi lliurat en acte públic a l'Institut d'Estudis Catalans, el dia 11 de maig de 2016.

Ajuts Fundació Mercè Rodoreda

Ponència: Josep Massot, Damià Pons i Joaquim Mallafrè (membres de la Comissió Tècnica del Patronat de la Fundació Mercè Rodoreda).

Atorgat a Sergio Fernández Martínez pel projecte *Terriblement poètic i terriblement negre: la construcció del gòtic rodorediano en 'La mort i la primavera'*.

Atorgat a Meritxell Lafuente Garcia pel projecte *Malaltia i novel·la: Blai Bonet i la literatura de postguerra*.

Atorgat a Amaranta Sbardella pel projecte *Mercè Rodoreda: el mirall trencat de la traducció*.

Atorgat a Maria Rosa Villanueva Puig pel projecte *L'obra artística de Mercè Rodoreda: entre l'imaginari pictòric i l'imaginari literari*.

Borsa d'estudi Ramon d'Alòs-Moner

Ponència: Damià Pons (membre de la Secció Històrico-Arqueològica) i Oriol Nello i Carlota Solé (membres de la Secció de Filosofia i Ciències Socials).

Atorgada a Verònica Zaragoza Gómez pel projecte *La literatura femenina dels segles XVI-XVIII: catàleg d'autores i obres del domini lingüístic català*.

Borses d'estudi Eusko-Ikaskuntza - Institut d'Estudis Catalans

Ponència: Albert Balcells (membre de la Secció Històrico-Arqueològica) i Josep Moran i Joan Martí i Castell (membres de la Secció Filològica).

Atorgada a Aurora Madaula i Giménez pel projecte *L'homologació del nacionalisme basc durant l'exili, 1956-1976*.

Borses d'estudi Generalitat de Catalunya

Ponència: Antoni Simon (en representació de la Secció Històrico-Arqueològica), Josep Piera (en representació de la Secció Filològica), Josep Anton Fernández (en representació del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya), Lídia Pons (en representació de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes) i Ivan Serrano (en representació de la Fundació Congrés de Cultura Catalana).

Atorgada a Fabrizio Alias (Itàlia) pel projecte *La actividad de Bernat Descoll como lugarteniente del maestro racional y maestro racional de Cerdeña (1333-1340)*.

Atorgada a Martina Del Popolo (Itàlia) pel projecte *Les viles de Tàrrega i Vilagrasa durant la senyoria d'Isabel la Catòlica: publicació de documents inèdits*.

Atorgada a Michelangela Di Giacomo (Itàlia) pel projecte *Per a una anàlisi del cas del Museu d'Història de Catalunya en el marc europeu dels museus d'història: repertori bibliogràfic i examen de les best practices*.

Atorgada a Letizia Staccioli (Itàlia) pel projecte *Estudi sobre la ' Lògica del Gatzell' de Ramon Llull.*

Borses d'estudi Països Catalans

Ponència: David Serrat (secretari científic de l'IEC), Damià Pons (membre de la Secció Històrico-Arqueològica), Ramon Sistac (membre de la Secció Filològica) i Miquela Valls i Francesca Soledat Segura (membres de la Secció de Filosofia i Ciències Socials).

1) En relació amb l'àmbit de les Illes Balears:

Atorgada a Elisabeth Ripoll Gil pel projecte *Història de l'emigració exterior dels Països Catalans en el segle XVI.*

2) En relació amb l'àmbit del País Valencià:

Atorgada a Adrià Martí i Badia pel projecte *La llengua catalana al País Valencià entre 1808 i 1906.*

3) En relació amb l'àmbit de la Catalunya del Nord

Atorgada a Adrià Cases Ibáñez pel projecte *Els catalans del nord i del sud davant el conflicte successori espanyol (1702-1715): la divisió política definitiva?*

4) En relació amb l'àmbit de la Franja de Ponent, Andorra i l'Alguer

Atorgada a Camil Sampé Compte pel projecte *Conquesta i feudalització de la zona del Matarranya (segles XII-XIII).*

Borses Ferran Sunyer i Balaguer

Ponència: Lluís Alsedà, Marta Casanellas, Manuel Castellet, Joan Girbau, Xavier Jarque i Núria Vila.

Atorgada a Roberto de la Cruz Moreno pel projecte *Sensitivity analysis of multiscale models of tumor growth.*

Atorgada a Fàtima Ezzahra Lembarki pel projecte *Òrbites periòdiques en sistemes diferencials via la teoria de la mitjana amb especial èmfasi en els sistemes hamiltonians.*

Atorgada a Francisco Viñado Lereu pel projecte *El problema del acortamiento de curvas asociado a una densidad.*

Relació de premis i borses que no s'han adjudicat o han restat deserts

Premi IEC d'Endocrinologia Experimental Leandre Cervera

Premi IEC de Teoria Literària Josep Carner*

* En compliment de les bases, que estableixen que l'IEC pot destinar els imports dels premis que han restat deserts o no adjudicats, a subvencionar un estudiós perquè prepari un treball sobre un tema semblant a

*Premi IEC de Geografia Lluís Solé i Sabarís**
Premi IEC d'Economia Josep A. Vandellòs
Premi Fundació Mercè Rodoreda
Premi Modest Reixach de la Societat Catalana de Sociolingüística
Premi Catalunya de Sociologia
Premi de la Societat Catalana de Química
Premi de la Societat Catalana de Tecnologia
Premi de la Societat Catalana de Terminologia
Premi dels Amics de l'Art Romànic
Premi Joan Palau Vera de Geografia (Societat Catalana de Geografia)
Premi Torrens-Ibern
Borsa d'estudi Abelard Fàbrega

l'anunciat, s'acordà de destinar l'import del Premi IEC de Teoria Literària Josep Carner a la preparació de recursos en línia relacionats amb la llengua catalana sota la direcció de M. Teresa Cabré, membre de la Secció Filològica, i l'import del Premi IEC de Geografia Lluís Solé i Sabarís a la preparació d'un estudi aprofundit del conjunt de treballs dedicats a Lluís Solé i Sabarís, a càrrec d'Enric Mendizàbal i Riera, Aimada Solé Figueras i Liliana Solé Figueras, sota la direcció de Joan Nogué i Oriol Nel·lo, membres de la Secció de Filosofia i Ciències Socials.

Relació d'activitats científiques organitzades, promogudes o acollides per l'IEC

Durant el curs 2015-2016, l'Institut d'Estudis Catalans ha organitzat, promogut o acollit 471 activitats científiques, com ara sessions acadèmiques (plens i sessions inaugurals), debats, taules rodones, jornades, trobades, seminaris, col·loquis, cursos, conferències, presentacions, sortides de treball, etc., la relació de les quals es detalla a continuació.

<i>Activitats</i>	<i>2015-2016</i>
Seminaris	9
Conferències	163
Presentacions	62
Col·loquis	8
Jornades	76
Sessions científiques	1
Reunions	5
Taules rodones	12
Tertúlies	4
Debats	7
Simposis	3
Fires	3
Lliurament de premis	16
Congressos	10
Exposicions	11
Cursos	14
Homenatges	11
Concerts	9
Altres	47
Total	471

Seminaris

— IEC, 24 de setembre. ICREA International Workshop: «Hearing the City:

Musical Experience as Portal to Urban Soundscapes». Organització: ICREA, Societat Catalana de Musicologia (IEC), Institució Milà i Fontanals del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i Marie Curie Foundation Research.

— Sala teatre Pere Serrat d'Els Catòlics (Olot), 27 de febrer. X Seminari sobre el Patrimoni Natural de la Comarca de la Garrotxa. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 4 de març. Seminari de la Women's Week 2016: «Women, migrations and war», amb la participació de Mitsi Ito, Maryam Ghafouri, Pere Castaño, Carmen Chica i Salvador Giner, membre de l'IEC. Organització: Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 9 de març. I Seminari Rafael Tasis. Organització: Grup d'Estudis de Literatura Catalana Contemporània, Grup d'Estudi de la Traducció Catalana Contemporània i Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC).

— IEC / Centre d'Història de la Ciència (CEHIC - UAB), 12 i 14 de maig. Workshop: *Rethinking 20th Century Cosmology*. Conferència plenària «The Universe, the Cold War and Dialectical Materialism», per Helge Kragh (Universitat d'Aarhus), i seminari amb Matteo Realdi (Amsterdam), Erhard Scholz (Wuppertal), Antoni Roca Rosell (Universitat Politècnica de Catalunya, UPC), Xavier

Roqué (Universitat Autònoma de Barcelona, UAB), Silvia De Bianchi (UAB). Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC) i CE-HIC (UAB).

— Centre Aragonès de Barcelona, 14 de maig. Seminari: *A toponímia aragonesa*. Organització: Colla de Charradors O Corrinche del Centre Aragonès de Barcelona, amb la col·laboració de la Universitat de Barcelona (UB) i l'IEC.

— Biblioteca Central d'Igualada, 21 de maig. VI Seminari sobre Coses que Cal Saber de la Llengua Catalana: «Presentació i funcionament del *Diccionari de sinònims* en línia d'Albert Jané», en què participaren Albert Jané, membre de la Secció Filològica; Marta Llobet, correctora, i Josep M. Mestres, cap del Servei de Correcció Lingüística de l'IEC. Organització: Associació Promotora de la Llengua Catalana.

— Casa del Mar (Barcelona), 3 de juny. VI Seminari de la Llengua de Signes Catalana, a càrrec de Joan Martí i Castell, membre de la Secció Filològica; Mercè Esteve i Balagué, sub-directora general d'Ordenació i Atenció a la Diversitat del Departament d'Ensenyament, i Antonio Martínez i Álvarez, president de la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA). Organització: FESOCA, amb la col·laboració de l'IEC.

— Centre Aragonès de Barcelona, 2 de juliol. Seminari: *Una gollada a casi 20 años d'aragonés en a escuela*.

Organització: Colla de Charradors O Corrinche, Centre Aragonès de Barcelona, UB i IEC.

Conferències

— Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, 8 de setembre. Conferència: «La potencialitat democràtica de la Catalunya històrica», a càrrec d'Eva Serra, membre de l'IEC, amb motiu de la celebració de la Diada Nacional de Catalunya.

— IEC, 16 de setembre. Conferència del cicle *Dos-cents anys fent ciutat i país*. *Escola Pia Sant Antoni*: «La revol·ta de la Setmana Tràgica i la ciutat de Barcelona», a càrrec de Maria Gemma Rubí, de la UAB. Organització: Escola Pia de Catalunya, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 17 de setembre. Conferència: «La comunicació electrònica i la informalització de la llengua», a càrrec d'Anna I. Montesinos López, de la UPV. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC).

— IEC, 21 de setembre. Conferència: «Ramon Trias Fargas a la Universitat i a l'IEC. Les seves aportacions a l'economia catalana», a càrrec d'Antoni Montserrat i Solé. Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC).

— IEC, 28 de setembre. Conferència del cicle *Mirades crítiques sobre la història dels videojocs a Espanya: molt més que una tecnologia per a l'entreteniment*: «Píxels de la societat espanyola:

entre innovació tecnològica i impacte cultural», a càrrec de Simone Belli, de l'Escola d'Innovació de la Universitat Yachay Tech. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 5 d'octubre. Conferència d'obertura del Màster d'Estudis Territorials i de la Població (UAB): «El model català d'adaptació al canvi climàtic: reptes i oportunitats», a càrrec de Josep Enric Llebot, secretari de Medi Ambient i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i membre de l'IEC. Organització: Societat Catalana d'Ordenació del Territori (IEC) i Departament de Geografia de la UAB.

— IEC, 7 d'octubre. Conferència inaugural del curs de la Societat Catalana de Fotògrafs de Natura i de la Societat Catalana d'Herpetologia: «L'herpetofauna del món perdut», a càrrec de Cèsar Barrio, arqueòleg i herpetòleg. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Universitat Internacional de Catalunya (UIC), 7 d'octubre. Conferència inaugural del curs de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC): «La península Ibèrica a la cruïlla de les dues tradicions marítimes medievals: la mediterrània i l'atlàntica», a càrrec de Margarita Serna Vallejo, de la Universitat de Cantàbria.

— IEC, 8 d'octubre. Conferència del cicle *Conferències mineralògiques de*

tardor 2015: «Passat, present i futur del col·leccionisme de minerals en un marc internacional», a càrrec del biòleg Jordi Fabre i del geòleg Carles Curto. Organització: Grup Mineralògic Català i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 13 d'octubre. Conferència del cicle *Dos-cents anys fent ciutat i país. Escola Pia Sant Antoni*: «De l'Escola Pia de Sant Antoni a la pista. La introducció del bàsquet a Catalunya», a càrrec de Lluís Puyalto, director del Centre d'Estudis de la Fundació del Bàsquet Català. Organització: Escola Pia de Catalunya, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 15 d'octubre. Conferència inaugural del curs de la Societat Catalana de Geografia (IEC): «Lluís Solé Sabarís, la geografia y el impulso a la investigación», a càrrec de Josefina Gómez Mendoza, de la Universitat Autònoma de Madrid.

— IEC, 19 d'octubre. Conferència inaugural del curs d'Amics de l'Art Romànic (IEC): «La Fundación Santa María la Real del Patrimonio Histórico: un compromiso con la investigación, divulgación y conservación del arte románico», per Pedro Luis Huerta, de la Fundación Santa María la Real del Patrimonio Histórico (Aguilar de Campoo, Palència).

— IEC, 20 d'octubre. Jornada de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació, amb les conferències «L'etiquetatge dels aliments segons el nou Reglament comunitari 1169/2011», de

l'advocada Silvia Bañares, i «Recent evolució en l'àmbit del dret alimentari a la Xina: les noves lleis de seguretat alimentària i de la publicitat», de Lluís González Vaqué, president de China-European Union Food Law Working Group, que presentà el llibre *Introducción al derecho alimentario en China*. Organització: Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (IEC).

— IEC, 21 d'octubre. Conferència inaugural del curs de la Societat Catalana de Física (IEC): «Cent anys de relativitat general», a càrrec d'Enric Verdaguer, catedràtic de física teòrica de la UB.

— IEC, 22 d'octubre. Conferència del cicle *Mirades crítiques sobre la història dels videojocs a Espanya: molt més que una tecnologia per a l'entreteniment*: «Publicacions i comunitats pioneres en la informàtica personal: revista *Microbit*», a càrrec de Ramon Sangüesa, de la UPC. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 23 d'octubre. Conferència del cicle *Conferències mineralògiques de tardor 2015*: «La mineria i els minerals de la Conca de Bellmunt: passat, present i... futur?», a càrrec de Joan Abella, del Grup Mineralògic Català. Organització: Grup Mineralògic Català i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 28 d'octubre. Conferència inaugural del curs de la Societat Ca-

talana d'Estudis Històrics (IEC): «La *Crònica* de Ramon Muntaner: visions, profecies i meravelles», a càrrec de Xavier Renedo, de la UdG.

— IEC, 28 d'octubre. Conferència del cicle *Xerrades amb M. Teresa Cabré Castellví. Reflexions al voltant de la lingüística aplicada i el lèxic*: «La lingüística aplicada, avui, després de 25 anys». Inclogué una taula rodona moderada per Lluís Payrató, de la UB. Organització: IEC, UPF, UB i TERMCAT.

— IEC, 4 de novembre. Conferència: «El microbioma humà». Organització: Secció d'Ensenyament de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero (IHMC) (València), 4 de novembre. Conferència del cicle *Els drets sobre la propietat intel·lectual en ciència i tecnologia*: «Scientific innovation in IP: the challenges of agroecology and synthetic biology in the UK», a càrrec de Dominic Berry, de la Universitat d'Edimburg. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC) en col·laboració amb l'IHMC.

— Casa dels Països Catalans (Perpinyà), 5 de novembre. Conferència del cicle *Un estat en marxa. Com serà?*: «Catalunya, de l'autonomia a la independència», a càrrec de Joan Becat, delegat de l'IEC a Perpinyà. Organització: Delegació de l'IEC a Perpinyà, Institut Franco-Català Transfronterer i Institut Català de

Recerca en Ciències Socials de la Universitat de Perpinyà.

— Universitat d'Alacant (UA), 6 de novembre. Conferència del cicle *Ciència i cultura a la Universitat d'Alacant: «Actuar per protegir els sòls»*, a càrrec de Jaume Porta, membre de l'IEC. Organització: Delegació de l'IEC a Alacant i UA.

— IEC, 9 de novembre. Conferència: «Les contribucions de John F. Nash a l'economia i a la matemàtica», a càrrec de Jordi Massó, professor d'economia de la UAB, i de Xavier Cabré, de la ICREA i la UPC. Organització: Societat Catalana de Matemàtiques i Societat Catalana d'Economia (IEC).

— IEC, 9 de novembre. Conferència del cicle *El gòtic a l'abast: «Art visible, art amagat: vitralls gòtics a les esglésies catalanes»*, a càrrec de la historiadora de l'art Sílvia Cañellas. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— Agrupació Astronòmica d'Osona (Vic), 10 de novembre. Conferència del cicle *Seminaris d'Osona. Interpretant la natura. Una aproximació historiogràfica a les ciències naturals a l'Espanya contemporània: «De Barcelona a Torelló: correm cantant a repoblar de peixos les nostres aigües»*, a càrrec de Laura Valls, del Centre d'Història de la Ciència. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC) i Agrupació Astronòmica d'Osona.

— IEC, 11 de novembre. Conferència del cicle *L'Escola Pia de Sant An-*

toni, 200 anys fent ciutat i país: «La Residència Universitària de Sant Antoni i el Primer Congrés de Cultura Catalana (1964)», a càrrec de Josep Lluís Martín Berbois. Organització: Escola Pia de Catalunya, amb la col·laboració de l'IEC.

— Casa dels Països Catalans (Perpinyà), 12 de novembre. Conferència del cicle *Un estat català en marxa. Com serà?: «El sistema d'ensenyament: perspectives»*, a càrrec de Martí Teixidó, president de la Societat Catalana de Pedagogia (IEC). Organització: Delegació de l'IEC a Perpinyà, Institut Franco-Català Transfronterer i Institut Català de Recerca en Ciències Socials de la Universitat de Perpinyà.

— IEC, 12 de novembre. Conferència del cicle *Conferències mineralògiques de tardor 2015: «Els minerals del futur i les seves aplicacions tecnològiques»*, a càrrec del geòleg Marc Campeny. Organització: Grup Mineralògic Català i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 12 de novembre. Conferència del cicle *Mirades crítiques sobre la història dels videojocs a Espanya: molt més que una tecnologia per a l'entreteniment: «Joc i cultura dels ordinadors (anys 80 i 90). L'experiència del desaparegut Centre Divulgador de la Informàtica de Catalunya»*, a càrrec de Santiago Guillen. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— Universitat d'Alacant (UA), 12 de novembre. Conferència del cicle *Cièn-*

cia i cultura a la Universitat d'Alacant: «La llum, causalitat relativista, determinisme i mecànica quàntica: tot està escrit?», a càrrec de Ramon Lapiedra, membre de la Secció de Ciències Tecnologia de l'IEC. Organització: Delegació de l'IEC a Alacant i Universitat d'Alacant.

— IEC, 16 de novembre. Conferència del cicle *El gòtic a l'abast*: «Música medieval: entre el perill del plaer i la puressa de la devoció», a càrrec de Mercè Pardo, professora d'història de la música. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 17 de novembre. Conferència: «El siglo de las luces, de Alejo Carpentier, una lectura a contrapelo de tradición clásica e ideologías políticas en la Revolución francesa», a càrrec de Luisa Campuzano, professora de la Universitat de l'Havana. Organització: Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— IEC, 17 de novembre. Conferència: «He luchado muy duro para aprender sami. La recuperación de una lengua minoritaria en Suecia», a càrrec de Carla Jonsson, professora del Centre de Recerca de Bilingüisme de la Universitat d'Estocolm. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC).

— Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero (IHMC) (València), 18 de novembre. Conferència del cicle *Els drets sobre la propietat intel·lectual en ciència i tecnologia*: «Patents industrials», a càrrec de Stathis Arapostathis, de la Universitat Nacional

i Kapodistriana d'Atenes. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC) en col·laboració amb l'IHMC.

— Casa de la Generalitat de Catalunya (Perpinyà), 19 de novembre. Conferència del cicle *Un estat català en marxa. Com serà?*: «Les relacions amb la Unió Europea», a càrrec de David Ros, del Col·legi d'Economistes de Catalunya. Organització: Delegació de l'IEC a Perpinyà, Institut Franco-Català Transfronterer i Institut Català de Recerca en Ciències Socials de la Universitat de Perpinyà.

— IEC, 20 de novembre. Conferència: «Coloraciones emotivas y temples anímicos en los estudios acerca de la estructura de la conciencia. Análisis de los manuscritos inéditos de Husserl», a càrrec d'Antonio Zirión, de la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic. Organització: Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 23 de novembre. Conferència del cicle *Art medieval a l'abast*: «Converses entre l'art contemporani i l'art medieval», a càrrec d'Eulàlia Grau, artista contemporània. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 23 de novembre. Conferència: «Déodat de Séverac (1872-1921): una aproximació estètica i estilística al mediterraneisme musical», a càrrec de Montserrat Font Batlle. Organització: Societat Catalana de Musicologia (IEC).

— IEC, 25 de novembre Conferència: «La llum. Història, naturalesa i

instruments», a càrrec de Joan Garín, catedràtic de física i química d'ensenyament secundari. Organització: Societat Catalana de Física (IEC).

— Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero (IHMC) (València), 25 de novembre. Conferència del cicle *Els drets sobre la propietat intel·lectual en ciència i tecnologia*: «Propietat intel·lectual i medicaments alemanys a Espanya», a càrrec de Rafaela Domínguez, de la Universitat de València. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC) en col·laboració amb l'IHMC.

— Universitat d'Alacant, 26 de novembre. Conferència del cicle *Ciència i cultura a la Universitat d'Alacant*: «El sol i les esferes celestials: camins de llum de Dante al paradís», a càrrec de Joan Francesc Mira, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials. Organització: Delegació de l'IEC a Alacant i Universitat d'Alacant.

— IEC, 26 de novembre. Conferència: «Controvèrsies urbanístiques, fòrums híbrids i disseny de l'espai públic: la plaça de Lesseps de Barcelona», a càrrec de Brais Estévez, doctor en geografia. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 27 de novembre. Conferència del cicle *Conferències mineralògiques de tardor 2015*: «Marte: claves astrogeològicas para la búsqueda de vida», a càrrec del geòleg Jesús Martínez Frías.

Organització: Grup Mineralògic Català i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 3 de desembre. Conferència del cicle *Conferències mineralògiques de tardor 2015*: «La microscòpia electrònica de rastreig en la determinació de minerals», a càrrec del químic Joan Rosell. Organització: Grup Mineralògic Català i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 3 de desembre. Conferència del cicle *Disciplina i conversió a la presó: una mirada històrica sobre el pres, l'espai i les relacions de poder*: «Espacio y disciplina: una aproximación a la arquitectura penitenciaria», a càrrec de Pedro Fraile, de la UB. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 9 de desembre. Conferència sobre el Premi Nobel de Física 2015: «El neutrí. La partícula camaleònica», per Federico Sánchez, de l'Institut de Física d'Altes Energies. Organització: Societat Catalana de Física (IEC).

— IEC, 10 de desembre. Conferència del cicle *Disciplina i conversió a la presó: una mirada històrica sobre el pres, l'espai i les relacions de poder*: «Disciplina y moralización en la prisión femenina durante el siglo XX», a càrrec de Fernando Hernández, de la Universitat Complutense de Madrid. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— Casa de la Generalitat de Catalunya (Perpinyà), 10 de desembre. Conferència del cicle *Un estat català en marxa. Com serà?: «La constitució d'una república catalana»*, a càrrec de Sebastià Sardiné, de Juristes per la Independència de l'Assemblea Nacional de Catalunya. Organització: Delegació de l'IEC a Perpinyà, Institut Franco-Català Transfronterer i Institut Català de Recerca en Ciències Socials de la Universitat de Perpinyà.

— Museu Universitat d'Alacant, 11 de desembre. Conferència del cicle *Ciència i cultura a la Universitat d'Alacant: «La llum en la pintura»*, a càrrec de Martí Domínguez, membre de l'IEC. Organització: Delegació de l'IEC a Alacant i Universitat d'Alacant.

— IEC, 14 de desembre. Conferència del cicle *El romànic a l'abast: «La portada de Sant Pere de Rodas. Noves aportacions i síntesi»*, a càrrec de Jaume Barrachina, director del Museu del Castell de Peralada. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 15 de desembre. Conferència: «Heródoto y Platón», a càrrec de Bernardo Berruecos, de la Universitat Autònoma de Mèxic. Organització: Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— IEC, 10 de febrer. Conferència del cicle *Xerrades amb M. Teresa Cabré Castellví. Reflexions al voltant de la lingüística aplicada i el lèxic: «Planificació i serveis lingüístics»*. Incloué una taula rodona moderada per Conxa Planas, de

la UB. Organització: IEC, UPF, UB i TERMCAT.

— IEC, 16 de desembre. Conferència: «El virus de l'hepatitis C. Personalitzem el tractament amb tecnologia d'última generació», a càrrec de Josep Quer, professor associat de la Facultat de Medicina de la UAB. Organització: Secció d'Ensenyament de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 16 de desembre. Conferència amb motiu de la commemoració del Premi Nobel de Química 2015: «Les eines de reparació de l'ADN», a càrrec de Ramon Eritja, de l'Institut de Química Avançada de Catalunya. Organització: Societat Catalana de Química (IEC).

— IEC, 17 de desembre. Conferència: «Un tastet fotogràfic per l'interior de Mongòlia», a càrrec de Cèsar Pasadas, geògraf, alpinista i espeleòleg. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 17 de desembre. Conferència del cicle *Disciplina i conversió a la presó: una mirada històrica sobre el pres, l'espai i les relacions de poder: «Conversió i supervivència: “ocultamente y bajo mano se obrará el milagro”»*, a càrrec d'Òscar Montero, del Centre d'Història de la Ciència (UAB), i de la periodista Rosario Fontova. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— Casa dels Països Catalans (Perpinyà), 17 de desembre. Conferència del cicle *Un estat català en marxa. Com*

serà?»: «Les relacions amb els veïns: la Catalunya del Nord», a càrrec de l'advocat Pere Becque. Organització: Delegació de l'IEC a Perpinyà, Institut Franco-Català Transfronterer i Institut Català de Recerca en Ciències Socials de la Universitat de Perpinyà.

— IEC, 21 de desembre. Conferència del cicle *El gòtic a l'abast*: «La construcció de la memòria. Llegendes i imatges: Sant Carlemany a la catedral de Girona», a càrrec de Joan Molina Figueras, de la UdG. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— Agrupació Astronòmica d'Osona (Vic), 22 de desembre. Conferència del cicle *Seminaris d'Osona. Interpretant la natura. Una aproximació historiogràfica a les ciències naturals a l'Espanya contemporània*: «La tradició naturalista a Osona. Actors i arguments d'una aventura científica», a càrrec de Pascual Bernat, del Centre d'Història de la Ciència. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC) i Agrupació Astronòmica d'Osona.

— IEC, 11 de gener. Conferència del cicle *El romànic a l'abast*: «Pervivència poblacional i continuïsmes estructurals a la marca del Gaià (segles IX-XI)», del medievalista Jordi Juan Villanueva. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 11 de gener. Conferència: «Energies renovables: punt d'inflexió?», a càrrec de Miquel Muñoz Cabré, consultor de l'Agència Internacional de les

Energies Renovables. Organització: Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC.

— IEC, 12 de gener. Conferència inaugural del curs de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC): «El papel del naturalismo en la biología del siglo XXI», a càrrec de Joaquín Araújo.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), 13 de gener. Conferència del cicle *Els premis Nobel de l'any 2015*: «Demanda, pobresa i desigualtat», a càrrec de Dulce Contreras, de la Universitat de València. Organització: Acció Cultural del País Valencià, amb el suport de l'IEC i altres institucions.

— IEC, 18 de gener. Conferència: «L'ofici d'escriure. Concepció i procés d'un llibre», a càrrec d'Antoni Dalmau. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), 20 de gener. Conferència del cicle *Els premis Nobel de l'any 2015*: «Les partícules “fantasma” també tremolen: oscil·lacions de neutrins», a càrrec d'Arcadi Santamaria, de l'Institut de Física Corpuscular de la Universitat de València - CSIC. Organització: Acció Cultural del País Valencià, amb el suport de l'IEC i altres institucions.

— IEC, 20 de gener. Conferència del seminari *Deu qüestions de filosofia política*: «There is no future. La tesi de la fi de la història: implicacions polítiques i filosòfiques», a càrrec d'Oriol Farrés, de la UAB. Organització: Grup de Filosofia

Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 21 de gener. Conferència: «Nuevas geografías de la urbanización en Latinoamérica. Del crecimiento a la complejidad socioespacial», a càrrec de Luis Fuentes Arce, de la Pontifícia Universitat Catòlica de Xile. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 25 de gener. Conferència: «Pere Duran Farell i l'economia de Catalunya», a càrrec de Pere-A. Fàbregas, president de la Coordinadora Catalana de Fundacions. Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC), Foment del Treball Nacional i Societat d'Estudis Econòmics.

— Fundació Universitària Martí l'Humà (la Garriga), 26 de gener. Conferència: «Uns mol·luscs ben interessants», per Joandomènec Ros, president de l'IEC. Organització: Fundació Universitària Martí l'Humà.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), 26 de gener. Conferència del cicle *Els premis Nobel de l'any 2015*: «El Nobel es recorda de les malalties dels pobres», a càrrec de Francisco J. Morales Olivas, de l'Institut Mèdic Valencià. Organització: Acció Cultural del País Valencià, amb el suport de l'IEC i altres institucions.

— IEC, 26 de gener. Conferència del cicle *Física oberta*: «La llum com a ona i partícula: Albert Einstein i Max Planck», a càrrec d'Emili Elizalde, pro-

fessor del CSIC a l'Institut de Ciències de l'Espai. Organització: Societat Catalana de Física (IEC).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), 27 de gener. Conferència del cicle *Els premis Nobel de l'any 2015*: «Les eines de reparació del DNA», a càrrec de Ramon Eritja, de l'Institut de Química Avançada de Catalunya. Organització: Acció Cultural del País Valencià, amb el suport de l'IEC i altres institucions.

— IEC, 27 de gener. Conferència: «De les amfetamines a la genètica: el repte continu en la detecció del dopatge», a càrrec de Jordi Segura, de l'Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), 28 de gener. Conferència sobre el Premi Nobel de Literatura 2015, amb Laura Huerga, editora en català de Svetlana Aleksíevitx, i Vicent Alonso, professor de la Universitat de València i escriptor. Organització: Acció Cultural del País Valencià, amb el suport de l'IEC, la Càtedra de Divulgació de la Ciència de la UV, la Red de Unidades de Cultura Científica, el CSIC i la Diputació de Barcelona.

— IEC, 1 de febrer. Conferència i concert: «Despertant instruments adormits: de la imatge al so. Els instruments de la portada de Ripoll, materialitzats», a càrrec d'Antoni Madueño Ranchal,

cantant i musicòleg. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 3 de febrer. Conferència del seminari *Deu qüestions de filosofia política*: «Marx i la revolució», a càrrec de Víctor Méndez, de la UB. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 4 de febrer. Conferència del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediterrània»: «Jaume I i la projecció mediterrània catalana», per Mireia Comas, de la UB. Organització: Universitat Catalana d'Estiu (UCE), amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— Biblioteca Camp de l'Arpa - Caterina Albert (Barcelona), 8 de febrer. Conferència: «Ramon Margalef, gran referent de l'ecologia marina», a càrrec de Joandomènec Ros, president de l'IEC. Organització: Biblioteca Camp de l'Arpa - Caterina Albert.

— IEC, 9 de febrer. Conferència: «Impact of HIV infection and vaccine development», a càrrec de Christian Brander, professor i investigador de la ICREA a l'Institut d'Investigació de la Sida - IrsiCaixa. Organització: Fundació Escoles Garbí, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 10 de febrer. Conferència del cicle *Xerrades amb M. Teresa Cabré Castelló. Reflexions al voltant de la lingüística aplicada i el lèxic*: «Norma i diccionari». Inclogué una taula rodona moderada per M. Josep Cuenca, membre

de la Secció Filològica de l'IEC. Organització: IEC, UPF, UB i TERMCAT.

— IEC, 11 de febrer. Conferència del cicle *Imágenes del cerebro, imágenes de la mente*: «Images of the brain: Medieval and Renaissance visualizations of the faculties of the soul», a càrrec del doctor Annemieke Verboon, de l'Escola d'Alts Estudis en Ciències Socials de París. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 11 de febrer. Conferència del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediterrània»: «De la decadència medieval a la integració hispànica?», per Àngel Casals, de la UB. Organització: UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— Centre Lapallavacara (Balaguer), 12 de febrer. Conferència: «Custòdia de patrimoni "Projecte Salines Vilanova de la Sal"», a càrrec de Miquel Marcel·lí, educador mediambiental. Organització: Institució Catalana d'Història Natural de l'IEC i Grup de Natura Terres de Ponent.

— IEC, 15 de febrer. Conferència del cicle *Els Trastàmara a la Corona d'Aragó i el seu temps*: «El comte Pere II d'Urgell (1348-1408) i les arts», a càrrec de Francesc Fité, d'Amics de l'Art Romànic i de la UdL, i d'Albert Velasco, del Museu de Lleida. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 15 de febrer. Conferència: «La indústria catalana: factors de com-

petitivitat», a càrrec de Raül Blanco, de la UB, i Carme Poveda, de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona. Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC).

— IEC, 17 de febrer. Conferència del seminari *Deu qüestions de filosofia política*: «John Locke i la desobediència civil», a càrrec d'Inigo González, de la UAB. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 18 de febrer. Conferència del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediterrània»: «El segle de l'absolutisme borbònic, 1714-1814», a càrrec d'Agustí Alcoverro, de la UB. Organització: UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— IEC, 22 de febrer. Conferència del cicle *Els Trastàmara a la Corona d'Aragó i el seu temps*: «Arte y cultura en Aragón en tiempos de los primeros Trastámara (1412-1458)», a càrrec de Jesús Criado, de la Universitat de Saragossa. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 23 de febrer. Conferència del cicle *Física oberta*: «Introducció a la microscòpia avançada per a aplicacions biomèdiques: des de la microscòpia en camp clar fins a la superresolució passant pel microscopi confocal», a càrrec del doctor Jordi Andilla, de l'Institut de Ciències Fotòniques. Organització: Societat Catalana de Física (IEC).

— Agrupació Astronòmica d'Osona (Vic), 23 de febrer. Conferència del cicle *Seminaris d'Osona. Interpretant la natura. Una aproximació historiogràfica a les ciències naturals a l'Espanya contemporània*: «Franco vs. Darwin: evolucionisme i política en el règim franquista», a càrrec de Clara Florensa, del Centre d'Història de la Ciència. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC) i Agrupació Astronòmica d'Osona.

— IEC, 25 de febrer. Conferència: «Els envelats catalans de festa major: una aportació catalana a l'arquitectura mundial», a càrrec de Francesc Albardaner, de la Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC). Organització: SCEH (IEC).

— Amics de la Unesco de Barcelona, 25 de febrer. Conferència del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediterrània»: «Catalunya, Piemont d'Espanya?», per Giovanni C. Cattini, de la UB. Organització: UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— IEC, 29 de febrer. Conferència del cicle *Els Trastàmara a la Corona d'Aragó i el seu temps*: «Memoria e imagen regia en la Castilla Trastámara», a càrrec d'Olga Pérez Monzón, de la Universitat Complutense de Madrid. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 2 de març. Conferència del seminari *Deu qüestions de filosofia política*: «L'argument de la propietat privada i la riquesa en Locke», a càrrec

de Joan Verges, de la UdG. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 3 de març. Conferència de la Women's Week 2016: «Greater than Life. In remembrance of Lynn Margulis (1938-2011)», a càrrec de Ricard Guerrero, director del Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea (BKH-AE). S'hi projectà la selecció de documentals *Lin in Spain. How she stood our Spanish-Catalan accent*, de Rubén Duro, i *Symbiotic Earth*, de John Feldman. Organització: BKH-AE, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 3 de març. Conferència de la Women's Week 2016: «Women and cultural transmission. The essential role of translation», a càrrec de Mary Ann Newman, impulsora de la Farragut Fund for Catalan Culture in the US. Organització: Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 3 de març. Conferència del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediterrània»: «Autonomia i autogovern en els segles XX i XXI», per Albert Balcells, membre de l'IEC. Organització: UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— Club Diario de Mallorca (Palma), 3 de març. Conferència: «Projectes nous de la Secció Filològica: gramàtica, diccionari i estàndards», per M. Teresa Cabré, presidenta de la Secció. Organització: Delegació de l'IEC a Palma.

— IEC, 4 de març. Conferència de la Women's Week 2016: «Women on the Move: The Transnational Era and the power of Art», a càrrec de Silvia Pellicer, de la Universitat de Saragossa. Organització: Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 7 de març. Conferència del cicle *Els Trastàmara a la Corona d'Aragó i el seu temps*: «La promoció artística a Catalunya sota el regnat dels primers Trastàmara», a càrrec de l'historiador de l'art Joan Valero Molina. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— Club Diario de Mallorca (Palma), 10 de març. Conferència: «Els efectes del canvi climàtic al mar», a càrrec de Joandomènec Ros, president de l'IEC. Organització: Delegació de l'IEC a Palma, amb la col·laboració del Club Diario de Mallorca.

— IEC, 10 de març. Conferència del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediterrània»: «Formes de vida catalana?», per Josep Monserrat, de la UB. Organització: UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— IEC, 14 de març. Conferència del cicle *El gòtic a l'abast*: «La princesa Eudòxia davant la tomba de sant Esteve, del retaule de sant Esteve de Granollers», a càrrec de Núria Prat, del Museu Nacional d'Art de Catalunya. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 17 de març. Conferència del cicle *Física oberta*: «La primera ob-

servació directa d'ones gravitatòries i forats negres», a càrrec de Jordi Miralda, de l'Institut de Ciències del Cosmos de la UB. Organització: Societat Catalana de Física (IEC).

— IEC, 17 de març. Conferència del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediterrània»: «Panoràmica de la literatura noucentista», per Josep Murgades, de la UB. Organització: UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— Centre Lapallavacara (Balaguer), 18 de març. Conferència: «Geologia, de la plana a la muntanya», a càrrec de Pau Montané, geòleg. Organització: Grup de Natura Terres de Ponent i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 21 de març. Conferència: «Aspectes de la biologia del corgol poma (*Pomatia insularum*) del delta de l'Ebre», a càrrec de Mercè Durfort, membre de la Secció de Ciències Biològiques (SECCB) de l'IEC. Organització: SECCB (IEC).

— Agrupació Astronòmica d'Osona (Vic), 29 de març. Conferència del cicle *Seminaris d'Osona. Interpretant la natura. Una aproximació historiogràfica a les ciències naturals a l'Espanya contemporània*: «D'homínid a burro: la polèmica de l'Home d'Orce a la premsa d'una democràcia naixent», a càrrec de Miquel Carandell, del Centre d'Història de la Ciència. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC) i Agrupació Astronòmica d'Osona.

— IEC, 30 de març. Conferència: «L'economia catalana: reptes de futur», a càrrec de Pere Aragonès, secretari d'Economia de la Generalitat de Catalunya. Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC).

— IEC, 30 de març. Conferència del seminari *Deu qüestions de filosofia política*: «Organització política i drets lingüístics», a càrrec d'Aurélien Darbellay, de la UB. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona (ETSEIB), 31 de març. Xerrada interactiva: «Tecnologies 3.0: primera visió, primera impressió», a càrrec de Xavier Martínez Faneca (BCN3D) i Daniel Carrillo Ruiz (FirstVision), dins el cicle de conferències de la Societat Catalana de Tecnologia (IEC) i l'ETSEIB (UPC).

— IEC, 31 de març. Conferència: «Gibraltar: 300 anys de resiliència geopolítica?», per Xavier Ferrer, del Departament de Geografia de la UAB. Organització: Societat Catalana de Geografia de l'IEC.

— IEC, 31 de març. Conferència del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediterrània»: «Un país ric en associacionisme», a càrrec de Carles Santacana, de la UB. Organització: UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— Amics de la Unesco de Barcelona, 31 de març. Conferència del curs

«Catalunya, l'Estat i la Mediterrània»: «Barcelona i l'espai català», per Francesc Nadal, de la UB. Organització: UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— IEC, 7 d'abril. Conferència del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediterrània»: «Hi ha hagut un art nacional català?», a càrrec de Francesc Fontbona, membre de l'IEC. Organització: UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— IEC, 13 d'abril. Conferència amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de la mort de Josep Amat: «El pintor Josep Amat (1901-1991)», a càrrec de Francesc Fontbona, membre de l'IEC. Organització: IEC.

— IEC, 13 d'abril. Conferència del seminari *Deu qüestions de filosofia política*: «Semàntica, pragmàtica i la interpretació de les lleis: el cas de 'pena cruel i inusual'», a càrrec de Samuele Chilovi, de la UB. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 14 d'abril. Conferència del cicle *Imágenes del cerebro, imágenes de la mente*: «¿Leer la mente y explicar la cultura? Ciencia y quimera de la neuroimagen contemporánea», a càrrec de Fernando Vidal (ICREA-CEHIC). Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 14 d'abril. Conferència del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediter-

rània»: «Catalunya potència esportiva», per Xavier Pujadas, de la Universitat Ramon Llull. Organització: UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona (RACAB), 14 d'abril. Conferència: «L'ètica en les ciències. Una preocupació de les acadèmies europees», a càrrec de Pere Puigdomènech, membre de l'IEC i del Grup Permanent de Treball sobre Ciència i Ètica de l'ALLEA (All European Academies). Organització: RACAB i l'IEC.

— IEC, 20 d'abril. Conferència del cicle *Xerrades amb M. Teresa Cabré Castellví. Reflexions al voltant de la lingüística aplicada i el lèxic*: «Terminologia». Inclogué una taula rodona moderada per Jordi Bover, del TERMCAT. Organització: IEC, UPF, UB i TERMCAT.

— IEC, 21 d'abril. Conferència: «Chile, un paraíso para turistas con intereses especiales», a càrrec de l'enginyer agrícola xilè Daniel Zamudio. Ivan Franchi-Arzola, membre de Red de Investigadores Chilenos en España (RedInche), presentà el llibre *Calidad de vida en la ciudad de Talca, Chile*, d'Ana María Cabello, de la Universitat Autònoma de Xile. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 25 abril. Conferència: «Mars Prístins: per què volem protegir els darrers racons verges dels oceans», a càrrec d'Enric Ballesteros, director del

grup de recerca Benthic Ecosystem Functioning (Centre d'Estudis Avançats de Blanes).

— IEC, 26 d'abril. Conferència del cicle *Ciència i fotografia I*: «La recepció de la daguerreotípia pels científics de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona (1839-1844)», a càrrec de Jep Martí, de l'associació cultural Fotoconnexió. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 27 d'abril. Conferència del seminari *Deu qüestions de filosofia política*: «Formes de parlar que discriminen», a càrrec de Teresa Marques, de la UPF. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 28 d'abril. Conferència del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediterrània»: «Adaptació econòmica i projecció exterior de l'economia catalana», per Francesc Roca, de la UB. Organització: UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— IEC, 2 de maig. Conferència del cicle *El gòtic a l'abast*: «Els ornaments litúrgics del Museu de la Col·legial de Santa Maria dels Corporals de Daroca», a càrrec de la historiadora de l'art Rosa M. Martín Ros. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 2 de maig. Conferència: «Ecological economics and the case for degrowth», a càrrec de Giorgos Kallis, de

l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la UAB. Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC).

— Seu de l'Agrupació Científico-Excursionista de Mataró, 4 de maig. Conferència: «Biogeografia de la Mediterrània, o com la història evolutiva afecta l'actual diversitat d'insectes aquàtics». Organització: Delegació de la Serralada Litoral Central de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 5 de maig. Conferència: «Bebé hecho en México: creando familias en el laboratorio del mercado de subrogación», a càrrec de Carolin Schurr, de la Universitat de Zuric. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 5 de maig. XLIX Sessió de Fotografia de la Natura: «La bellesa del microcosmos. La fotografia microscòpica», a càrrec de Mercè Durfort, membre de l'IEC. Organització: Societat Catalana de Fotògrafs de Natura i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 5 de maig. Conferència del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediterrània»: «Una població feta per onades migratòries», per Enric Mendizàbal, de la UAB. Organització: UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— IEC, 10 de maig. Conferència del cicle *Catalunya i la Societat de Nacions*: «El món a Barcelona: 95è aniversari de la Conferència Internacional de Comunicacions i Trànsit», per Manuel Manone-

lles, director general d'Afers Multilaterals i Europeus de la Generalitat de Catalunya. Organització: Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC), Biblioteca de Catalunya, Associació per a les Nacions Unides de Catalunya i Generalitat de Catalunya.

— IEC, 11 de maig. Conferència del seminari *Deu qüestions de filosofia política*: «Filosofia política en Plató», a càrrec de Josep Monserrat, de la UB. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 12 de maig. Conferència del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediterrània»: «Catalunya, cruïlla europea: l'aposta del corredor mediterrani», per Jaume Font, de la UB. Organització: UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— IEC, 12 de maig. Conferència del cicle *Física oberta*: «Relativitat general, singularitats, censor còsmic, i tot això...», a càrrec de José M. Martín Senovilla, de la Universitat del País Basc. Organització: Societat Catalana de Física (IEC).

— IEC, 13 de maig. Conferència: «¿Qué significa ser sí mismo? Heidegger y el cuidado de sí», a càrrec de Jesús Adrián, professor de la UAB. Organització: Grup d'Estudis Fenomenològics de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 17 de maig. Conferència del cicle *Ciència i fotografia I*: «Fotògrafes i científiques al segle XIX», a càrrec de María de los Santos García, de la UPF i

l'associació cultural Fotoconnexió. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 17 de maig. Conferència del cicle *Catalunya i la Societat de Nacions*: «Un periodista i un jurista: Eugeni Xammar i Francesc Maspons, dos catalans a la Societat de Nacions», per Joaquim Torra, director del Centre d'Estudis de Temes Contemporanis, i Ferran Armengol, de la UB. Organització: Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC), Biblioteca de Catalunya, Associació per a les Nacions Unides de Catalunya i Generalitat de Catalunya.

— IEC, 18 de maig. Conferència: «Quines polítiques lingüístiques per a la integració dels immigrants en territoris bilingües? Una anàlisi comparativa multinivell», a càrrec de Vicent Climent, de la Xarxa per a la Promoció de la Diversitat Lingüística. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC).

— IEC, 19 de maig. Cloenda del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediterrània», a càrrec de Jordi Casassas, membre de l'IEC. Organització: UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— IEC, 19 de maig. Conferència: «Escultures i inscripcions de l'espai funeràri de *Barcino*», a càrrec de la professora Isabel Rodà, de la UAB. Organització: Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— IEC, 20 de maig. Conferència del cicle *Objectes perduts: explicar i ex-*

posar ciència a museus i altres llocs públics: «The ‘museum affect’ or how individual responses to anatomical collections did create new, unexpected meanings», a càrrec de Sam Alberti, del Hunterian Museum. Organització: Societat Catalana d’Història de la Ciència i de la Tècnica.

— IEC, 24 de maig. Conferència del cicle *Catalunya i la Societat de Nacions*: «Joan Estelrich i la paradiplomàcia catalana a la Societat de Nacions», per Borja de Riquer, catedràtic d’història contemporània de la UAB, i Arnau González, professor d’història moderna i contemporània de la UAB. Organització: Societat Catalana d’Estudis Històrics (IEC), Biblioteca de Catalunya, Associació per a les Nacions Unides de Catalunya i Generalitat de Catalunya.

— IEC, 24 de maig. Conferència sobre el Premi Nobel d’Economia del 2015: «Angust Deaton: economia al servei del benestar i la lluita contra la pobresa», a càrrec de Xavier Ramos, de la UAB. Organització: Societat Catalana d’Economia (IEC).

— IEC, 25 de maig. Conferència del seminari *Deu qüestions de filosofia política*: «Rousseau, entre llibertat i obediència consentida», a càrrec d’Ignacio Vicario, professor de la Universitat Autònoma de Madrid. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 27 de maig. Conferència: «Mística i fenomenologia», a càrrec

d’Amador Vega, professor de la UPF. Organització: Grup d’Estudis Fenomenològics de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— Sala Cultural de l’Ajuntament de Solsona, 27 de maig. Conferència: «Viu la Terra! Apassionats per la natura», a càrrec del geògraf Josep Germain. Organització: Institució Catalana d’Història Natural (IEC).

— Temple Romà de Vic, 3 de juny. Conferència: «Evolució, biologia i conservació del tritó del Montseny (*Calotriton arnoldi*)», a càrrec de Salvador Carranza, de l’Institut de Biologia Evolutiva (CSIC-UPF), presentada i moderada per Ferran Sayol, del Patronat d’Estudis Osonencs. Organització: Patronat d’Estudis Osonencs

— IEC, 7 de juny. Conferència del cicle *Ciència i fotografia I*: «Un científic fotògraf del segle XIX: Lluís Marià Vidal», a càrrec de Ramon Barnadas, de l’associació cultural Fotoconnexió. Organització: Societat Catalana d’Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 7 de juny. Conferència de premsa: «El retorn de la senyera de Rafael Patxot». Organització: Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols i IEC.

— IEC, 8 de juny. Conferència del seminari *Deu qüestions de filosofia política*: «El liberalisme de Mill i el debat sobre la prohibició del fulard islàmic», a càrrec de Neus Torbisco, professora de la UPF. Organització: Grup de Filosofia

Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 9 de juny. Conferència: «El paper de la innovació tecnològica per mitigar el canvi climàtic», a càrrec d'Ed Rubin, Premi Nobel de la Pau 2007. Organització: Secció de Ciències i Tecnologia (IEC).

— IEC, 9 de juny. Conferència: «Parlem de la complexitat. La noció de complexitat des de diverses perspectives i tipus de complexitat en les llengües», a càrrec d'Àngels Massip, professora de la UB i membre del Grup de Complexitat, Comunicació i Sociolingüística - Socio-complexitat. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC).

— Temple Romà de Vic, 10 de juny. Conferència: «*Prototherium ausetanum*, un nou sireni de l'Osona tropical», a càrrec de Jordi Balaguer, de l'Institut Català de Paleontologia Miquel de Crusafont. Organització: Patronat d'Estudis Osonencs.

— IEC, 14 de juny. Conferència: «Per una base de dades col·laborativa de músics d'església a la Catalunya moderna: el model Muséfrem (França)», a càrrec del musicòleg Lluís Bertran. Organització: Societat Catalana de Musicologia (IEC).

— Temple Romà de Vic, 16 de juny. Conferència: «Les poblacions de *Spiraea crenata* al Collsacabra», a càrrec d'Albert Palou, del Grup de Recerca en Biodiversitat, Ecologia, Tecnologia i Gestió Ambiental (UVic-UCC). Organització: Patronat d'Estudis Osonencs.

— IEC, 16 de juny. Conferència: «Decreixement turístic i finançament immobiliari a l'illa de Mallorca», a càrrec de Macià Blázquez, professor de geografia de la UIB. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 17 de juny. Conferència: «Do you feel the same? Self-identity, empathy and community feeling in Husserl», a càrrec d'Elodie Boubilil, investigadora del Centre National de la Recherche Scientifique. Organització: Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 20 de juny. Conferència: «Sostenibilitat per a un planeta que s'escalfa», a càrrec de Joaquim Silvestre, professor d'economia de la Universitat de Califòrnia, i d'Humberto Llavador, professor d'economia de la UPF. Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC).

— IEC, 22 de juny. Conferència del cicle *Xerrades amb M. Teresa Cabré Castellví. Reflexions al voltant de la lingüística aplicada i el lèxic: «Neologia»*. Inclougué una taula rodona moderada per Rosa Estopà, de la UPF. Organització: IEC, UPF, UB i TERMCAT.

— IEC, 22 de juny. Conferència: «La projecció internacional de Pau Casals: música, pau i justícia», per Josep M. Figueres, professor d'història de la UAB. Cloenda de l'assemblea ordinària de la Societat Catalana d'Estudis Històrics (SCEH), que inclougué la interpretació del violoncel·lista Lito Iglesias, professor al Conservatori Municipal de Barcelona,

d'una selecció de peces representatives de Pau Casals.

— UB, 25 de juliol. SIS 2016: Primera Conferència sobre l'Impacte Social de la Ciència. Formaren part del Comitè d'Honor Dídac Ramírez, rector de la UB; Joandomènec Ros, president de l'IEC; Joan Massagué, membre corresponent de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC, i Ada Yonath, del Weizmann Institute of Science. Organització: Social Impact Open Repository i UB, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

Presentacions

— IEC, 15 de setembre. Presentació del llibre *Ramon Llull. Vida i obres*, de Pere Villalba, membre del Raimundus Lullus Institut, amb la presidència del conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Ferran Mascarell, i les intervencions de Joandomènec Ros, president de l'IEC; Cristina Homs, directora de la Fundació Elsa Peretti, i l'autor. Organització: IEC i Fundació Elsa Peretti.

— IEC, 17 de setembre. Presentació: *Antologia de memòries i dietaris personals catalans sobre la Guerra de Successió i Memòria personal. Construcció i projecció en primera persona a l'època moderna*, amb Antoni Simon, membre de la Secció Històrico-Arqueològica; Joan Peytaví, membre de la Secció Filològica, i Enric Pujol i Oscar Jané, editors de les obres. Organització: IEC i Casa de Velázquez.

— IEC, 18 de setembre. Presentació del llibre *Estudis medievals en homenatge a Curt Wittlin*, amb les intervencions del president de l'IEC; la presidenta de la Secció Filològica, M. Teresa Cabré; el director de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, Joan Rafael Ramos, i els estudiosos Germà Colón, Lola Badia i August Bover. Organització: Secció Filològica de l'IEC i Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.

— IEC, 28 de setembre. Presentació del llibre *Ciutats mediterrànies: civilització i desenvolupament*, a càrrec de Joandomènec Ros, president de l'IEC, i Oriol Nel·lo, membre de l'IEC, en el marc de la reunió científica *Ciutats i regió a la Mediterrània. Comparació diacrònica*. Organització: IEC.

— IEC, 30 de setembre. Presentació del documental *L'home que estimava els llibres*, homenatge a l'antropòleg Josep Ramon Llobera (1939-2010), dirigit per Roger Canals. Organització: Institut Català d'Antropologia, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 30 de setembre. Presentació del *Diccionari grec-català. D'Homer al segle II dC*, de Joan Alberich i Francesc J. Cuartero. Organització: Enciclopèdia Catalana i Institut Cambó, amb la col·laboració de la Secció Filològica de l'IEC i la Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— IEC, 7 d'octubre. Presentació del llibre *Entendre les religions. Una pers-*

pectiva sociològica, de Joan Estruch, membre de l'IEC, amb la presidència de Joandomènec Ros i les intervencions de Salvador Cardús, membre de l'IEC; Vicent Partal, director de *Vilaweb*, i Mònica Estruch, directora de l'editorial Mediterrània. Organització: editorial Mediterrània.

— Universitat de València, 15 d'octubre. Jornada de presentació de la Societat Catalana de Comunicació. Organització: Societat Catalana de Comunicació (IEC).

— IEC, 16 d'octubre. Presentació dels dos toms d'*Història de la música de l'Enciclopèdia de Menorca*, de Gabriel Julià Seguí, i el CD *La creació del món de Haydn*, segons la versió menorquina d'Antoni Febrer i Cardona i de Joan Vidal i Seguí del 1807. Organització: Fundació Enciclopèdia de Menorca i IEC.

— IEC, 20 d'octubre. Presentació del llibre *Imaginaris nacionals moderns. Segles XVIII-XI*, coordinat per J. Capdevila, M. Lladonosa i J. Soto. Organització: IEC.

— IEC, 21 d'octubre. Presentació del llibre *Tilepadeion. Sé què penses*, de Joaquim Casal, membre de l'IEC. Organització: IEC.

— Institut d'Estudis Vallencs (Valls), 23 d'octubre. Presentació del llibre *Onomàstica de Valls i els seus agregats de Fontscaldes, Masmolets i Picamoixons*. Organització: Institut d'Estudis Vallencs i IEC.

— IEC, 10 de novembre. Presentació del llibre *Vint mestres i pedagogues*

catalanes del segle XX. Un segle de renovació pedagògica a Catalunya, coordinat per Joan Soler, president de la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana (IEC). Organització: SHE (IEC).

— Seu central de Morabanc (Andorra la Vella), 12 de novembre. Presentació del recull de conferències i debats de recerca 2012-2013 de la Societat Andorrana de Ciències (SAC), en què assistí el president de l'IEC. Organització: SAC.

— Can Victori, seu de l'Institut Menorquí d'Estudis (Maó), 12 de novembre. Presentació del *VIII Informe sobre la situació de la llengua catalana (2014)*, a càrrec de Natxo Sorolla, de la Xarxa CRUSCAT de l'IEC. Organització: IEC i Institut Menorquí d'Estudis.

— Llotja del Cànem (Castelló), 13 de novembre. Presentació del llibre *La catalanofonia: una comunitat del segle XXI a la recerca de la normalitat lingüística*, presentat per Miquel Àngel Pradilla, autor de l'obra i membre de l'IEC. [Acte d'obertura de la commemoració del vuitantatresè aniversari de les *Normes de Castelló*.] Organització: Delegació de l'IEC a Castelló i Castelló per la Llengua.

— IEC, 13 de novembre. Presentació del llibre *Autour de la bêtiise*, de Roland Breeur, de la Universitat de Lovaina. Organització: Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— Can Alcover (Palma), 18 de novembre. Presentació del *VIII Informe*

sobre la situació de la llengua catalana (2014), a càrrec de Miquel Àngel Pradilla, director de la Xarxa CRUSCAT de l'IEC i coordinador de l'informe. Organització: Delegació de l'IEC a Palma i Grup de Recerca Sociolingüística de les Illes Balears, amb la col·laboració de l'Obra Cultural Balear.

— Col·legi de Pedagogs de Catalunya (Barcelona), 26 de novembre. Presentació del llibre *Els meus records*, de Jordi Monès. Organització: Societat Catalana de Pedagogia (IEC) i Col·legi de Pedagogs de Catalunya.

— IEC, 30 de novembre. Presentació del cinquè volum del *Nobiliari general català*, d'Armand de Fluvià, amb les intervencions de Jaume de Puig, vicepresident de l'IEC; Antoni Pladevall, membre de l'IEC; Francesc Cabana, autor del pròleg, i l'autor. Organització: IEC i Institució Catalana de Genealogia i Heràldica.

— IEC, 9 de desembre. Presentació del llibre *La ciudad en movimiento. Crisis social y respuesta ciudadana*, d'Oriol Nel·lo, a càrrec de Joaquim Brugué, catedràtic de ciència política de la UAB. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 15 de desembre. Presentació de l'anuari *Onomàstica* i la revista *Noms*. Organització: Societat d'Onomàstica.

— Institut d'Estudis Balearics (Palma), 18 de desembre. Presentació del

llibre *Perfils lingüístics balears*, de Joan Veny. Organització: IEC, Institut d'Estudis Balearics i Leonard Muntaner Editor.

— IEC, 21 de desembre. Presentació de l'obra *Aportacions catalanes universals*, promoguda per la Fundació Occitano-Catalana, a càrrec de Joan Amorós, president de la Fundació; Joandomènec Ros, president de l'IEC, i Lluís Pagès, president de Pagès Editors. Organització: IEC.

— IEC, 25 de gener. Presentació del llibre *El tapís de Bayeux, eina política? Anàlisi de les imatges i nova interpretació*, a càrrec de Montserrat Pagès, autora del llibre. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 26 de gener. Presentació als mitjans del llibre *Obra de joventut. Novel·les, narracions, periodisme*, de Mercè Rodoreda. Organització: Grup 62, Fundació Mercè Rodoreda i IEC.

— IEC, 4 de febrer. Presentació d'*Els llibres de l'ànima de la Diputació del General de Catalunya (1493-1714)*, amb les intervencions de Josep Massot, president de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC; Agustí Alcoberro, professor de la UB; Eduard Martí, col·laborador de l'obra, i Eva Serra, membre de l'IEC i coordinadora de la publicació. Organització: IEC.

— IEC, 4 de febrer. Presentació del curs «Catalunya, l'Estat i la Mediterrània», estructurat en quinze conferències impartides per professors de diferents

universitats i organitzat per l'UCE, amb la col·laboració d'Amics de la Unesco de Barcelona i l'IEC.

— IEC, 9 de febrer. Presentació del monogràfic *Més enllà d'una dicotomia enganyosa: reflexions sobre l'antropologia històrica*, de la revista *Quaderns-e*, de l'Institut Català d'Antropologia (ICA), núm. 20 (2), 2015. Organització: ICA, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 9 de febrer. Presentació del llibre *Rafael Patxot i Jubert. Una vida de tramuntana*, de Núria Delétra-Carreras i Patxot, a càrrec de Manuel Castellet, antic president de l'IEC, i de M. Àngels Suquet, directora de l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols. Organització: Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols i IEC.

— Fundació Valvi (Girona), 11 de febrer. Presentació del llibre *Pensar és triomfar*, de Lluís Costa, membre de la Societat Catalana de Comunicació (IEC). Organització: Editorial UOC.

— Llibreria la Puça (Andorra la Vella), 17 de febrer. Presentació de la revista *Àgora Cultural*, núm. 28. Organització: Societat Andorrana de Ciències i Àgora Cultural del Principat d'Andorra.

— IEC, 22 de febrer. Presentació del número 25 de *Treballs de Sociolingüística Catalana*, amb M. Teresa Cabré i Castellví, presidenta de la Secció Filològica; Emili Boix i Fuster, director de la revista, i Joan Costa i Carreras, coordinador de la secció monogràfica. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC).

— IEC, 24 de febrer. Presentació del llibre *El dret públic català. Les institucions a Catalunya fins al Decret de Nova Planta*, de Víctor Ferro Pomà, a càrrec d'Ana Messuti, advocada i funcionària de l'ONU. Acte presidit per Carme Forcadell, presidenta del Parlament de Catalunya. Organització: Societat Catalana d'Estudis Jurídics i IEC.

— IEC, 3 de març. Presentació del Pla d'Acció per a la Conservació del Patrimoni Natural a Catalunya, a càrrec del col·lectiu Conservació.cat, format per Carles Castell, Evelyn García, Carme Rosell i Marc Vilahur. Joandomènec Ros, president de l'IEC i del Consell de Protecció de la Natura de Catalunya, obrí l'acte. Organització: IEC, Conservació.cat i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Seu del Departament de Cultura (Barcelona), 9 de març. Presentació dels nous projectes de lèxic i gramàtica de la llengua de signes catalana (LSC): vocabulari bàsic i el corpus de la LSC, a càrrec de la directora general de Política Lingüística, Ester Franquesa, i amb les intervencions d'Antoni Martínez, president de la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA), i Josep Quer, membre de l'IEC. Organització: Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, FESOCA i IEC.

— IEC, 10 de març. Presentació del llibre *La neologia lèxica catalana*, editat per Judit Freixa, Elisenda Bernal i

M. Teresa Cabré. Es presentà també el número 59 de la revista *Caplletra*, que conté el monogràfic «La neologia lèxica: darreres recerques sobre el català». Joan Julià-Muné, professor de la UdL, impartí la conferència «De l'homo loquens a l'homo neologicus. Cap a la globalització del català?». Organització: Secció Filològica de l'IEC i Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.

— IEC, 10 de març. Presentació de la primera edició del Premi Emmy Noether, als millors treballs de fi de grau de matemàtiques, amb un debat sobre el futur professional dels matemàtics i la presentació dels màsters oferts per les facultats de matemàtiques. Organització: Societat Catalana de Matemàtiques (IEC).

— IEC, 15 de març. Presentació de l'anuari *Societat catalana 2014-2015*, amb les intervencions de Fidel Molina, president de l'Associació Catalana de Sociologia (ACS), i Oriol Homs, coordinador de l'obra, i un debat entre els autors de la publicació: Xavier Bonal, Pere Carrió, Carlos Obeso, Elisenda Paluzie, Josep M. Rotger, Marta Rovira, Jordi Sauret, Pau Serracant, Marina Subirats, Aina Tarabini, Jordi Vallespir i Pau Vidal. Organització: Associació Catalana de Sociologia (IEC).

— IEC, 6 d'abril. Presentació del llibre *La saviesa combinada. Reflexions sobre ecologia i altres ciències*, de Joandomènec Ros, president de l'IEC, amb les intervencions de Xavier Duran, periodis-

ta i químic, i David Bueno, biòleg i director de la col·lecció «Catàlisi», de Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona. Organització: UB i IEC.

— IEC, 7 d'abril. Presentació de les publicacions de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana: *Gramatica basica der occitan aranés* i *Per escriure l'occitan*, i els discursos de presentació dels nous membres de l'Institut d'Estudis Aranesi. Hi intervingueren Joandomènec Ros, president de l'IEC; Josèp Loís Sans, Joan Salas-Lostau, Jèp de Montoya, Jacme Taupiac i Miquèu Segalàs. Organització: Institut d'Estudis Aranesi, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 11 d'abril. Presentació del llibre *Miscel·lània d'homenatge a Joan Martí i Castell*, a càrrec de Miquel Àngel Pradilla, membre de la Secció Filològica de l'IEC i curador de l'edició. Organització: UB, URV i IEC.

— Palau l'Abadia de Sant Joan de les Abadesses, 16 d'abril. Presentació del llibre *Orquídiades del Ripollès*, fruit d'un dels projectes de recerca participativa de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 20 d'abril. Presentació del llibre *Lluís Companys. Una vida pels catalans. Una mort per Catalunya!*, amb les intervencions de Joandomènec Ros, president de l'IEC; Carles Santacana, catedràtic i director del Departament d'Història Contemporània de la UB; Eulàlia Pagès, directora de Pagès Editors, i

Montserrat Coberó, autora del llibre. Durant l'acte es projectà l'audiovisual *Lluís Companys, l'home rere el mite*. Organització: Pagès Editors i IEC.

— Llibreria La Central (Barcelona), 27 d'abril. Presentació del llibre *Regiment de preservació de pestilència*, de Jacme d'Agramont, amb la transcripció revisada i l'estudi lingüístic elaborat per Joan Veny. Hi intervingueren Joan Veny, membre de l'IEC; Xavier Luna-Batlle, filòleg; Francesc Cremades, metge i estudiós de textos mèdics medievals i autor del pròleg, i Jacint Corbella, membre de l'IEC.

— IEC, 4 de maig. Presentació del llibre *El pont retrobat. Escrits d'Antoni Simon Mossa*, editat amb motiu del centenari del naixement d'Antoni Simon (1916-1971), ideòleg de l'independentisme sard. Hi participaren Pere Simon i Altea, curador de l'obra; Francesc Ballo-ne, membre corresponent de la Secció Filològica de l'IEC; Marcel A. Farinelli, historiador; Simone Censi, arquitecte, i Manuel Llanas, president de la Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC). Organització: SCLL (IEC), Associació Cultural «Pro no ismentigare», Associació dels Sards a Catalunya i Ofici de l'Alguer de la Delegació del Govern a Itàlia.

— IEC, 5 de maig. Presentació de la revista *Nemus*, amb les intervencions de Joandomènec Ros, president de l'IEC; Joan Pino, president de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC), i els

autors Enric Forner, per l'Ateneu de Natura; Joan Castany, per l'Associació Paleontològica i Mineralògica d'Onda, i Mi-quel Tirado, per l'Associació Grup Au d'Ornitologia.

— IEC, 10 de maig. Presentació del cicle de conferències *Catalunya i la Societat de Nacions*, a càrrec de Jordi Solé, secretari d'Afers Exteriors i de la Unió Europea de la Generalitat de Catalunya; Joandomènec Ros, president de l'IEC, i Jaume Sobrequés, president de la Societat Catalana d'Estudis Històrics (SCEH). Organització: SCEH (IEC), Biblioteca de Catalunya, Associació per a les Nacions Unides de Catalunya i Generalitat de Catalunya.

— IEC, 23 de maig. Presentació de l'obra *L'Hospital d'en Llobera. Lectures d'història de Solsona*, a càrrec de Ramon Planes Albets. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— CEP de Palma Jaume Cañellas Mut, 30 de maig. Presentació de L'Acadèmia Oberta als professors de Mallorca, a càrrec de M. Teresa Cabré, presidenta de la Secció Filològica. Organització: Govern de les Illes Balears i IEC.

— IEC, 30 de maig. Acte de presentació de la primera edició crítica de l'*Obra completa per a cobla* d'Eduard Toldrà. Organització: IEC.

— Seu universitària de la UIB a Eivissa, 31 de maig. Presentació de L'Acadèmia Oberta als professors d'Eivissa, a càrrec d'Isidor Marí, membre de la Secció

Filològica. Organització: Govern de les Illes Balears i IEC.

— IEC, 31 de maig. Presentació del llibre *Iniciació a la botànica*, de Pius Font i Quer, amb Joandomènec Ros, president de l'IEC, i les intervencions de Ramon Maria Masalles, de la UB, i Joan Vallès i Josep Vigo, curadors de l'obra. Organització: Universitat de Barcelona Edicions i l'IEC.

— Seu universitària de la UIB a Menorca (Alaior), 7 de juny. Presentació de L'Acadèmia Oberta als professors de Menorca, a càrrec de Nicolau Dols, membre de la Secció Filològica de l'IEC. Organització: Govern de les Illes Balears i IEC.

— IEC, 7 de juny. Presentació del llibre *Per una ètica pública a Catalunya*, amb Joandomènec Ros, president de l'IEC; Joan Antoni Solans, president de la Secció de Ciències i Tecnologia, i Josep Amat, membre de la mateixa Secció i director del projecte. Organització: Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC.

— Centre d'Estudis Catalans, Universitat París-Sorbona (París), 13 de juny. Presentació del llibre *Ramon Llull. Vida i obres*, de Pere Villalba, amb les intervencions de Joandomènec Ros, president de l'IEC; Joan Santanach, comissari de l'Any Llull; Dominique de Courcelles, membre corresponent de l'IEC; Mònica Güell, de la Universitat de París-Sorbona, i l'autor del llibre. Organització: Centre d'Estudis Catalans i IEC.

— Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), 16 de juny. Presentació del llibre col·lectiu *Cities in the 21st Century*, amb la ponència de Francesco Indovina «Ordre i desordre a la ciutat» i un debat amb Mireia Belil, Francesc Muñoz, Joan Subirats i el mateix Indovina, moderat per Oriol Nel·lo, coeditor del llibre i membre de l'IEC. Organització: UAB i CCCB.

— Espai de Llengua i Cultura del Centre de Normalització Lingüística de Barcelona, 22 de juny. Presentació del *Diccionari de sinònims* en línia d'Albert Jané. Organització: CPNL i IEC.

— IEC, 4 de juliol. Presentació del llibre *Obra plàstica*, de Mercè Rodoreda, en què intervingueren Joandomènec Ros, president de l'IEC, i els autors, Maria Rosa Villanueva i Daniel Giralt-Miracle. Organització: Fundació Mercè Rodoreda de l'IEC.

— IEC, 5 de juliol. Presentació del llibre *Pere Abelard. Un humanista del segle XII*, de Lluís Nicolau d'Olwer, amb les intervencions de Joandomènec Ros, president de l'IEC; Albert Balcells, membre de la Secció Històrico-Arqueològica; Jaume Mensa, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, i Amadeu Cuito, economista i escriptor. Organització: Obrador Edèndum i IEC.

— IEC, 7 de juliol. Presentació del llibre *Confessions d'un metge*, de Miquel Vilardell, membre de l'IEC, a càrrec d'Antoni Vila Casas, president de

la Fundació Vila Casas; Jordi Nadal, fundador de Plataforma Editorial, i l'IEC. Organització: Fundació Vila Casas, IEC i Plataforma Editorial.

— IEC, 11 de juliol. Presentació del llibre *Enric Huguet, 60 anys de la història del disseny gràfic català*, amb Santi Vila, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya; Joandomènec Ros, president de l'IEC, i Enric Huguet, l'autor. Organització: Col·legi Oficial de Disseny Gràfic de Catalunya, amb la col·laboració de l'IEC.

Col·loquis

— Ajuntament de Vic i Consell Comarcal d'Osona, 1 d'octubre. Col·loquis de Vic, dedicats a la festa des de dos àmbits: la festa, la filosofia i la ciència, i la festa i les arts. Organització: Ajuntament de Vic, Consell Comarcal d'Osona, Societat Catalana de Filosofia (IEC), Societat de Filosofia del País Valencià, Associació Filosòfica de les Illes Balears, Universitat La Sapienza de Roma, Institut de Dret i Tecnologia (UAB) i UVic.

— IEC, 22 d'octubre. Col·loqui taller: *Recerca musical en l'era digital: catalogació i bases de dades*. Organització: Societat Catalana de Musicologia (IEC).

— IEC, 15 de gener. Col·loqui del cicle *Objectes perduts: explicar i exposar ciència a museus i altres llocs públics: La innocència de prémer un botó: algunes claus per a una història de la interacti-*

tat, amb Jaume Sastre, de la Universitat Nova de Lisboa. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 3 de març. Col·loqui del cicle *Imágenes del cerebro, imágenes de la mente: La mano y el ojo: técnicas de disección, artificios cerebrales e imágenes del cerebro, siglos XVII-XIX*, a càrrec de Rafael Mandressi, del Centre National de la Recherche Scientifique. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 18 de març. Col·loqui del cicle *Objectes perduts: explicar i exposar ciència a museus i altres llocs públics: L'exposició «Ciència viscuda» a Mataró i les col·leccions científiques d'un institut de secundària del segle XIX*, a càrrec de Vàngelis Villar, del Museu Olímpic i de l'Esport de Barcelona. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— Palau de Congressos de Perpinyà, 18 de març. VI Col·loqui Internacional de l'Institut Superior de les Llengües de la República Francesa (ISLRF): *La immersió supera la quarantena*, en el qual participà la Societat Catalana de Pedagogia (IEC). Organització: La Bressola i Centre de Formació Professional Català.

— Facultat de Filologia i Paranimf de la UB, 19 i 20 de maig. Tercer col·loqui *Mirades de la ciència sobre el temps: El cicle de la vida*. La cloenda fou a càrrec de Joan Veny, membre de l'SF de

l'IEC, que pronuncià la conferència «En dir era, ja hem batut», i la Coral Súnion feu una interpretació musical. Organització: UB, Diputació de Barcelona, Biblioteca de Catalunya i IEC.

— IEC, 10 de juny. Col·loqui: *Europa, l'última frontera?*, a càrrec d'Òscar Camps, director de Proactiva Open Arms; Arantza Diez, periodista i codirectora del documental *To Kyma. Rescat al mar Egeu*, i Joan J. Pujadas, catedràtic d'antropologia social de la URV. Organització: grau d'antropologia i evolució humana (URV-UOC), amb la col·laboració de l'IEC.

Jornades

— IEC, 29 de setembre. Jornada en honor de Francesc Vallverdú (1935-2014), amb les intervencions de Joan Martí i Castell, Georg Kremnitz, Joan A. Argenter, Emili Boix, Miquel Àngel Pradilla, Josep Gifreu, Mila Segarra, Joaquim Mallafrè i Josep Piera, membres de la Secció Filològica de l'IEC. Organització: IEC, amb la col·laboració de l'Obra Social La Caixa.

— Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya (CDL), 2 d'octubre. I Jornades de Llengua i Literatura. Organització: CDL, amb la col·laboració de la Secció Filològica de l'IEC.

— IEC, 3 d'octubre. XII Jornada d'Ensenyament de les Matemàtiques. Organització: Societat Catalana de Matemàtiques (IEC).

— IEC, 7 d'octubre. Jornada: *Lluís Companys. 75 anys del seu afusellament. Un polític com a símbol d'una col·lectivitat*. Organització: Centre d'Història Contemporània de Catalunya i Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC).

— Sala de la Unió (Ceret), 9 d'octubre. Jornades de la Secció Filològica de l'IEC a Ceret (Vallespir). Organització: Secció Filològica de l'IEC i l'Institut Franco-Català Transfronterer de la Universitat de Perpinyà, amb la col·laboració de la vila de Ceret, el Consell Departamental dels Pirineus Orientals, la Casa de la Generalitat de Catalunya a Perpinyà i la vila de Perpinyà, i amb el patrocini de l'Obra Social La Caixa.

— Tolosa, 10 d'octubre. X Jornades d'Intercanvi Cultural a Tolosa i Albi. Organització: Societat Verdaguer i Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC), amb la col·laboració de la Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris de la UVic-UCC, la Càtedra d'Estudis Occitans de la UdL i la Universitat de Tolosa II - Jean Jaurès.

— Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació de la UV, 15 d'octubre. Jornada de presentació de la Societat Catalana de Comunicació a València. Organització: Societat Catalana de Comunicació (IEC).

— IEC, 16 d'octubre. II Jornada de la Xarxa d'Investigadors i Investigadores sobre Identitats Polítiques i Socials. Organització: Fundació Congrés de Cul-

tura Catalana, amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat i l'IEC.

— Facultat de Ciències de la UdG, 20 d'octubre. Jornada sobre química i aliments. Organització: Societat Catalana de Química (IEC) i Facultat de Ciències de la UdG.

— IEC, 22 d'octubre. VI Jornades sobre l'Ensenyament de la Física i la Química. Organització: Col·legi de Llicenciats de Catalunya, Obra Social La Caixa, Societat Catalana de Química i Societat Catalana de Física (IEC).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), 22 d'octubre. Jornada: *En els inicis de la sociolingüística valenciana: impacte i pervivència de l'obra de R. Ll. Ninyoles i Ll. V. Aracil*. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC).

— Centre d'Estudis Avançats de Blanes, 23 d'octubre. XII Jornada d'Avanços en Ecologia. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC) i Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CEAB-CSIC).

— IEC, 5 de novembre. I Jornada de la Càtedra Pompeu Fabra: «Una mentalitat d'enginyer al servei d'una llengua i d'un país». Organització: Càtedra Pompeu Fabra de la UPF en col·laboració amb el Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Catalunya i l'IEC.

— Facultat d'Enologia de la URV (Tarragona), 6 de novembre. Jornada tècnica en viticultura: *Innovacions en el*

maneig del cultiu de la vinya enfront del canvi climàtic. Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC) i URV.

— IEC, 17 i 24 de novembre. XV Jornades FOCIR: «La participació de la societat civil organitzada a les organitzacions multilaterals». Organització: Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes (FOCIR).

— IEC, 18 de novembre. Jornada: *Els visigots a Catalunya*. Organització: Societat Catalana d'Estudis Històrics, Societat Catalana de Llengua i Literatura i Societat Catalana de Musicologia (IEC).

— IEC, 18 de novembre. XII Jornada CREA-SCB-ICHN: «Els serveis ecosistèmics que ens ofereixen els boscos». Organització: CREA, Societat Catalana de Biologia i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 19 de novembre. Jornada: *Nous talents en sociolingüística catalana*. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC).

— IEC i Residència d'Investigadors del CSIC (Barcelona), 20 i 21 de novembre. XIII Jornada sobre la Història de la Ciència i l'Ensenyament Antoni Quintana Marí. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 26 de novembre. Trobada estatal sobre alimentació sostenible: «Una alternativa de consum per a viure millor». Organització: Associació d'Usuaris de Bancs, Caixes i Assegurances (ADICAE).

— IEC, 26 de novembre. LXVI Sessió de Fotografia de Natura: «El fotògraf dins la nit. Descobrint la llum en la foscor». Organització: Societat Catalana de Fotògrafs de Natura i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 27 de novembre. Jornada: *Cultural Learning, Identity and the European Project*. Organització: European Educational Research Association, Espais Escrits, Xarxa del Patrimoni Literari Català, Museu Universitari Virtual de Pedagogia i UVic, amb la col·laboració de la Fundació Mercè Rodoreda de l'IEC.

— IEC, 30 de novembre. XIV Jornada de Virologia. Organització: Secció de Virologia de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 1 de desembre. Acte: *Punt i seguit. Aportacions d'El País que Volem a l'etapa constituent*. Organització: IEC i El País que Volem.

— Consell Comarcal d'Osona (Vic), 2 de desembre. Jornada: *Els petits municipis i l'organització territorial*. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC) i Diputació de Barcelona.

— IEC, 4 de desembre. Jornada: *La governança i la gestió integrada del litoral català*. Organització: Grup de Recerca Interfase del Departament de Geografia de la UAB, Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya i IEC.

— IEC, 14 de desembre. Jornada: *Els residus de les ciutats*. Organització:

Secció de Biologia i Societat Catalana de Biologia (IEC), amb la col·laboració de l'Associació Catalana de Comunicació Científica.

— Campus ETS d'Enginyeria Agrària de la UdL, 22 de desembre. XV Conferència Enric Casassas. Organització: Societat Catalana de Química (IEC), Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC i Departament de Química de la UdL.

— IEC, 20 de gener. VI Jornada de Recerca de la Societat Catalana de Comunicació. Organització: Societat Catalana de Comunicació (IEC).

— IEC, 22 de gener. Jornada: *Biology of cancer microenvironment*. Organització: Secció de Biologia Molecular del Càncer de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 23 de gener. Jornada: *Un nou Pla especial per a protegir el Parc Natural de Collserola*. Organització: Plataforma Cívica per a la Defensa de Collserola, amb la col·laboració de la Comissió per a la Defensa del Patrimoni Natural i la Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 23 de gener. Jornada: *El plurilingüisme a l'Europa romànica*. Organització: Societat Catalana de Pedagogia (IEC).

— Universitat de Perpinyà, 3 de febrer. Novena Trobada de Joves Investigadors dels Països Catalans. Organització: Societat Catalana de Química (IEC), amb la col·laboració de la Universitat de Perpinyà.

— IEC, 4 de febrer. XLVII Sessió de Fotografia de Natura: «Els ecosistemes de Veneçuela», a càrrec de David G. Guillamón. Organització: Societat Catalana de Fotògrafs de Natura i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Centre de Formació Integrat Ferran Sunyer i Balaguer de Figueres, 6 de febrer. Dissabte Transfronterer de les Matemàtiques a l'Alt Empordà 2016. Al final de la jornada, el president de l'IEC, Joandomènec Ros, lliurà els premis d'aquesta cinquena edició. Organització: Fundació Princesa de Girona, Fundació Ferran Sunyer i Balaguer de l'IEC i Ajuntament de Figueres.

— IEC, 25 de febrer. Jornada: *Història del conreu del clavell a Catalunya*, amb Pere Cabot, enginyer agrònom i membre del grup Jardins i Jardiners; Àngel Farina, floricultor; Ramon Badosa, enginyer tècnic agrícola, i M. Mercè Compte, llicenciada en belles arts i membre del grup Jardins i Jardiners. Organització: grup Jardins i Jardiners i Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— IEC, 25 de febrer. Jornada: *100 anys de matemàtiques a l'IEC*. Presentació dels resultats del projecte de recerca amb les conferències de Manuel Castellet, Antoni Roca Rosell, Amadeu Delshams, Joan de Solà-Morales i Emma Sallent del Colombo. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC), Societat Catalana de Matemàtiques (IEC), Fundació Ferran

Sunyer i Balaguer i Centre de Recerca Matemàtica.

— Universitat Internacional de Catalunya (Barcelona), 26 i 27 de febrer. IV Jornades sobre l'Ensenyament de les Humanitats al Batxillerat: «Filosofia i filosofies d'aprenentatge en l'ensenyament de les humanitats». Organització: UIC, Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— Recinte firal El Sucre (Vic), 27 febrer 2016. VI Jornada de Divulgació del Conreu i les Característiques de la Tòfona. Organització: Grup de Recerca en Biodiversitat, Ecologia, Tecnologia i Gestió Ambiental (BETA) i Grup de Recerca en Alimentació, Salut i Benestar (GRASB) de la UVic-UCC, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Química (IEC).

— IEC, 27 de febrer. VI Trobada de la Titulació de Llengua i Literatura Catalanes de la UOC. Hi participaren M. Teresa Cabré, presidenta de la Secció Filològica (SF); Ona Domènech, directora del grau de llengua i literatura catalanes de la UOC, i Manuel Pérez Saldanya i Gemma Rigau, membres de l'SF. Organització: UOC, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 8 de març. VI Jornada de Cromatina i Epigenètica. Organització: Secció de Biologia Molecular de la Societat Catalana de Biologia (IEC) i BCN Chromatin Club.

— Biblioteca Carles Rahola (Girona), 19 de març. Trobada per la Justícia Ambiental i Social, organitzada per les entitats promotores de la Declaració a favor del patrimoni natural de Catalunya, entre les quals hi ha la Institució Catalana d'Història Natural i la Societat Catalana de Geografia (IEC).

— Institut Català d'Investigació Química (Tarragona), 6 d'abril. Conferència Fèlix Serratosa 2016. Organització: Societat Catalana de Química (IEC) i Reial Societat Espanyola de Química.

— IEC, 6, 13, 20 i 27 d'abril. Vuitenes jornades d'anàlisi i debat sobre les ciències ambientals. *Diàlegs Ambientals 2016*. Temes: «Natura, societat i política», «Ecologia i moviments socials», «Medi ambient i mitjans de comunicacions» i «Cas pràctic: El tramvia de la Diagonal com a conflicte socioambiental». Ponents: Giacomo d'Alisa (Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals), Josep Espluga (UAB), Mercedes Vidal (Ajuntament de Barcelona), Lluís Reales (UAB i BTV), Jordi Prades (URV), Ricard Riol (Associació per a la Promoció del Transport Públic) i Oriol Altisench (Ajuntament de Barcelona). Moderadora: Marta Càceres (periodista).

— Facultat de Química de la UB, 7 d'abril. Jornada conjunta del cicle de seminaris del programa de doctorat en química orgànica de la UB i de la 21a Conferència Fèlix Serratosa, amb les conferències «The Sweet Side of Chem-

istry: Sugars, NMR & Molecular Recognition», per Jesús Jiménez Barbero (CSIC), i «Proposals in Photoredox Catalysis», per David W. C. MacMillan (Universitat de Princeton). Organització: programa de doctorat en química orgànica de la UB, Societat Catalana de Química (IEC) i Reial Societat Espanyola de Química.

— Barcelona Supercomputing Center, 8 d'abril. Jornades SCQ a les Grans Instal·lacions Científiques: «Química al Superordinador MareNostrum». Gregori Ujaque, de la UAB, hi pronuncià la conferència «Es poden “veure” les molècules ballant? Sí, i canviant de parella!». Organització: Societat Catalana de Química de l'IEC en col·laboració amb el Barcelona Supercomputing Center.

— Institut de Langue et Civilisation Française (ICF) (Suïssa), 8 d'abril. Jornada: *Nostàlgia i exili. La presència de la cultura catalana a Suïssa durant la segona meitat del segle XX*. Hi intervingué, entre d'altres, Mariàngela Vilallonga, vicepresidenta de la Secció Filològica de l'IEC, amb la conferència «Tres escriptores catalanes a Suïssa: Aurora Bertrana, Cèlia Suñol, Mercè Rodoreda». Organització: ICF, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 14 d'abril. Jornada d'estudi: *Ramon Llull des de Mallorca*, amb motiu del set-centè aniversari de la mort de Ramon Llull (1232-1316/2016), en què intervingueren Jaume de Puig, vicepresident de l'IEC; Teodor Suau, canonge

de la catedral de Mallorca; Maribel Ripoll, comissionada pel Govern de les Illes Balears per a l'Any Llull; Pere Fullana, arxiver de l'Arxiu Capitular de Mallorca, i Joan Santanach, comissionat per la Generalitat de Catalunya per a l'Any Llull. Organització: IEC.

— IEC, 26 d'abril. I Jornada de Microbiologia. Organització: Secció de Microbiologia de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 28 d'abril. Jornada: *Antropologia i nacionalisme: identitat i demandes nacionals*, amb les ponències convidades «La “naturalesa” de la nacionalitat», de Verena Stolcke, i «La construcció de la nació», de Joan Francesc Mira, i la taula rodona *Identitats nacionals i nacionalisme: experiències etnogràfiques*. Organització: Institut Català d'Antropologia, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 28 d'abril. Jornada per a commemorar el Dia de la Immunologia: *Nanotecnologia aplicada a la immunologia*. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC), Societat Catalana d'Immunologia i Federació Europea de Societats Immunològiques.

— Centre Municipal de Congressos d'Elx / Oriola, 28-30 d'abril. I Jornades sobre Llengua i Identitat al Sud: «Es pot ser valencià sense parlar valencià?». Organització: El Tempir, amb la col·laboració de la delegació d'Alacant de l'IEC.

— IEC, 3 de maig. II BCSMath Junior Meeting. Jornada científica en què els joves investigadors i estudiants de doctorat van presentar la seva recerca i van ésser assessorats per investigadors d'alt nivell. Organització: Centre de Recerca Matemàtica, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 10 de maig. Jornada: *Mercats i cadena alimentària vers el futur*, que constà de dues sessions: «Cadena alimentària, asimetries i sinergies» i «Producció local per al mercat local i global», i l'exposició d'experiències per part dels representants d'empreses com Nomen, Borges o Llet Nostra. La cloenda fou presidida per la consellera d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, Meritxell Serret, i el president de l'IEC, Joandomènec Ros. Organització: Plataforma Agrofòrum 2050 i Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— Museu Blau (Barcelona), 12 de maig. III Jornada Mengem Sa: «La conservació dels aliments». Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC), Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (IEC) i Museu Blau.

— UB / IEC, 12 i 13 de maig. Jornada: *Els clàssics en la literatura infantil i juvenil*. Organització: Aula Carles Riba de la UB i IEC.

— Sincrotró ALBA (Cerdanyola del Vallès), 13 de maig. Jornades SCQ a les Grans Instal·lacions Científiques: «Química al sincrotró ALBA». Jordi Llor-

ca, de la UPC, hi pronuncià la conferència «Àtoms amunt, àtoms avall... Compte que ve una molècula!». Organització: Societat Catalana de Química (IEC) en col·laboració amb el Sincrotró Alba.

— Seu Universitària Ciutat d'Alacant, 17 de maig. III Jornada Litcat de Grups d'Investigació de Literatura Catalana Contemporània. Organització: Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC) i Departament de Filologia Catalana de la Universitat d'Alacant.

— IEC, 19 de maig. Jornada d'Estudis Hebraics. Ponents: Ramon Magdalena, Sílvia Planas, Tessa Calders i Esperança Valls, Ana Bejarano, Joan Ferrer, Marcos Aceituno, Jordi Casanovas, Pere Casanellas, Irene Llop, Joel Colomer i Joan Ferrer. A continuació se celebrà l'assemblea anual de la Societat. Organització: Societat Catalana d'Estudis Hebraics (IEC).

— Jardí Botànic de la Universitat de València, 21 de maig. V Jornada de Biologia a l'Ensenyament. Organització: Universitat de València en col·laboració amb la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 23 de maig. Jornada: *Efectes del declivi en les poblacions de pol·linitzadors a escala global*. Presentació i diàleg a l'entorn de l'informe *Avaluació temàtica de pol·linitzadors, pol·linització i producció d'aliments*, de la Plataforma Intergovernamental de Biodiversitat i Serveis Ecosistèmics. Organització: Centre de Recerca Ecològica i

Aplicacions Forestals, Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible i IEC.

— IEC, 26 de maig. 2a Jornada sobre Documentació Ambiental a Catalunya (#DocAmbCat). Obriren la sessió Joandomènec Ros, president de l'IEC, i Valentí Junyent, diputat delegat d'Espais Naturals i Medi Ambient de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona. Organització: Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona, amb la col·laboració de l'IEC i el Col·legi de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya.

— IEC, 27 de maig. Jornada: *Metabolisme del teixit adipós en l'obesitat*. Organització: Secció de Senyalització Cel·lular i Metabolisme de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 31 de maig i 1 de juny. III Jornades de la Xarxa CRUSCAT: «La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana», que giraren entorn de temes com la psicologia lingüística o la sociolingüística educativa. Organització: Xarxa CRUSCAT (IEC).

— IEC, 1 de juny. Jornada del Currículum Bimodal a Catalunya, sobre l'aplicació del currículum bimodal i la innovació a les aules de Catalunya. Organització: Societat Catalana de Pedagogia (IEC).

— Institut d'Estudis Gironins (Girona), 3 de juny. XXVI Conferència

Anual de la Societat Catalana de Comunicació, en què Josep Maria Terricabras, membre de l'IEC, va pronunciar la conferència «Identitat europea i mitjans de comunicació». Organització: Societat Catalana de Comunicació (IEC).

— IEC, 6 de juny. VI Jornada Medi Ambient i Societat: «Pautes per a la gestió ambiental». Organització: Dones d'Avui.Cat, Societat Catalana de Química (IEC) i CETaqua.

— IEC, 7 de juny. Jornada: *L'antropologia social a l'educació secundària. Més enllà de la immigració*, amb motiu de la presentació del número 20 de la revista electrònica *Quaderns-e*, de l'Institut Català d'Antropologia. Organització: Institut Català d'Antropologia, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 8 de juny. Jornada científica BGSMath, amb una presentació, dues conferències —a càrrec d'Ulrike Tillmann (Oxford) i Marino Arroyo (UPC)— i la reunió plenària del comitè científic assessor. Organització: Centre de Recerca Matemàtica, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 8 de juny. Jornada: *Noves mirades a l'exili del 1936*. Hi van intervenir Aleix Villatoro, Jaume Sobrequès, Jordi Rubió, Arnau González i Borja de Riquer. Organització: Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC) i Centre d'Història Contemporània de Catalunya.

— IEC, 14 de juny. XXIII Jornada de Biologia Molecular. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 17 de juny. Cinquena edició de les jornades *Barcelona Computational, Cognitive and Systems Neuroscience* (BARCCSYN). Organització: UPC, UAB, Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques i Centre de Recerca Matemàtica.

— IEC, 27 de juny. XVI Jornada de Biologia Evolutiva. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 28 de juny. Jornada tècnica: *The World of Natural Wine*, en què els elaboradors de vi natural intercanviaren experiències. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Campus Catalunya de la URV (Tarragona), 18-21 de juliol. Trentenes Jornades Internacionals per a Professors de Català. Miquel Àngel Pradilla, membre de la Secció Filològica de l'IEC, hi impartí la conferència inaugural «La catalanofonia. Una comunitat del segle XXI a la recerca de la normalitat lingüística». Organització: Institut Ramon Llull i URV.

— Liceu Renouvier, Prada (Coflent), 20 d'agost. XXXI Jornada d'Agricultura a Prada: «El malbaratament alimentari i el sector agroalimentari». Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC), amb la col·laboració de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC.

Sessions científiques

— IEC, 19 d'abril. Sessió Científica del CCNIEC 2016: «La importància del greix i els tipus de greix en la salut». Organit-

zació: Centre Català de la Nutrició de l'IEC (CCNIEC), amb la col·laboració del Centro de Investigación Biomédica en Red - Fisiopatología de la Obesidad y la Nutrición (CIEBERobn).

Reunions

— IEC, 9 d'octubre. Cinquena reunió MetNet de biologia. Organització: Secció de Senyalització i Metabolisme de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Palau Macaya (Barcelona), 17 de novembre. Convenció Sociològica Catalana 2025. Organització: Associació Catalana de Sociologia (IEC).

— IEC, 20 de novembre. Reunió Científica Anual de Microbiologia - RECAM 2015: «Unitat i diversitat en microbiologia». Organització: Secció de Microbiologia de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 29 de gener. Sisena reunió MetNet de biologia. Organització: Societat Catalana de Biologia de l'IEC.

— IEC, 12 de maig. Reunió de la Comissió Internacional per al projecte Tabula Imperii Romani - Forma Orbis Romani (TIR-FOR) de la Unió Acadèmica Internacional (UAI). Organització: UAI i IEC.

Taules rodones

— IEC, 6 d'octubre. Taula rodona sobre el llibre *¡Divinas! Modelos, poder y mentiras*. Ponents: Patricia Soley-Beltran, l'autora, i els antropòlegs Dolores Juliano i Josep Martí. Moderadora: Verena Stolcke.

Organització: Institut Català d'Antropologia, amb la col·laboració de l'IEC i l'editorial Anagrama.

— IEC, 14 d'octubre. Primera taula rodona «Al voltant del fenomen *El Bulli*». Organització: IEC i Acadèmia Catalana de Gastronomia i Nutrició.

— IEC, 21 d'octubre. Segona taula rodona «Al voltant del fenomen *El Bulli*». Organització: IEC i Acadèmia Catalana de Gastronomia i Nutrició.

— IEC, 28 d'octubre. Taula rodona: «Periodistes, mitjans de comunicació i el procés sobiranista», que obrí el curs de la Societat Catalana de Comunicació (IEC). Ponents: els periodistes Francesc-Marc Àlvaro, José Antich i Marçal Sintès. Moderador: Carles Pont.

— IEC, 11 de novembre. Taula rodona: «Aigua i salut». Organització: Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (IEC).

— IEC, 18 de novembre. Tercera taula rodona «Al voltant del fenomen *El Bulli*». Organització: IEC i Acadèmia Catalana de Gastronomia i Nutrició.

— IEC, 1 de desembre. Quarta taula rodona: «Al voltant del fenomen *El Bulli*». Organització: IEC i Acadèmia Catalana de Gastronomia i Nutrició.

— IEC, 17 de desembre. Taula rodona del cicle *Conferències mineralògiques de tardor 2015*: «Mineralogia versus museologia: estratègies científiques i polítiques. Un museu miner i mineralògic de Catalunya?». Organització: Grup Mine-

ralògic Català i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 18 de gener. Taula rodona del cicle *Ciència, tecnologia i medicina a les places: governabilitats, apoderaments i resistències*: «Del debat científic a l'acció directa: resistències als transgènics», amb Asa Ekengren i Ferran Aragón, del Centre d'Història de la Ciència (UAB). Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— Edifici Josep Carner de la UB, 10 de juny. Taula rodona: «La llengua catalana a l'Aragó», en el marc de les jornades *Llengua i territori*, amb la participació de José Enrique Gargallo, Ramon Sistac, Hèctor Moret i Natxo Sorolla. Organització: Colla de Charradors O Corrinche, Rolde Aragonés de Barzelona.

— IEC, 17 de juny. Taula rodona del cicle *Ciència, tecnologia i medicina a les places: governabilitats, apoderaments i resistències*: «Tòxics nuclears». Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 21 de juny. Taula rodona: «SOS. Ensenyar literatura catalana». Hi participaren Xavier Antich, de la UdG; Jaume Aulet, de la UAB; Anton Carbonell, professor de literatura catalana a secundària; Marta Khouja, estudiant del màster de secundària, i Dolors Miquel, escriptora. Organització: Col·lectiu Pere Quart de Professors de Literatura Catalana, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC).

Tertúlies

— IEC, 5 d'octubre. Tertúlia: «*Xylolla fastidiosa*: el bacteri que asseca l'olivera i la vinya». Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— Restaurant Els Catòlics (Olot), 11 de febrer. 34a tertúlia del cicle *Tertúlies Naturalístiques*: «El melic de la Garrotxa. Les espècies endèmiques i altres curiositats geogràfiques». Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Restaurant L'Antic Forn (Barcelona), 18 de febrer. Tertúlia: «Polítiques i instruments de cooperació intermunicipal com a eines per a la dinamització econòmica i social dels entorns rurals», amb la ponència prèvia a càrrec de Dionís Guiteras, vicepresident primer de la Diputació de Barcelona i alcalde de Moià. Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— IEC, 28 d'abril. Tertúlia a tres bandes: «Tecnologia i qualitat de vida», a càrrec de Manel Esteller, director del Programa d'Epigenètica i Biologia del Càncer de l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge; Rubén López, investigador de l'Institut de Neurociències de la UAB, i Rosendo Garganta, fundador i director general de Devicare. Organització: Societat Catalana de Tecnologia (IEC).

Debats

— IEC, 20 d'octubre. Debat sobre l'informe *Repensar l'educació de la UNESCO*, acte inaugural del curs de la Societat

Catalana de Pedagogia (IEC). Ponents: Eduard Vallory, president del Centre UNESCO de Catalunya; Jaume Aguilar, president de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya; Martí Teixidó, president de l'SCP (IEC), i Conrad Vilanou, catedràtic d'història de l'educació de la UB.

— IEC, 11 de novembre. Debat: «Humans o posthumans? Què ens pot fer ser la biotecnologia?», acte inaugural del curs de la Societat Catalana de Biologia (IEC). Moderador: Miquel-Àngel Serra, de la UPF i coordinador del llibre *¿Humanos o posthumanos? Singularidad tecnológica y mejoramiento humano*. Hi participaren els tres coautors del llibre: Ramon Maria Nogués (UAB), Daniel Turbón (UB) i Ricard Solé (ICREA, UPF).

— Palau Macaya, 29 de març. Debat del cicle *La societat catalana en el segle XX*: «La crisi dels refugiats i la seva acollida a Catalunya», amb Blanca Garcés i Lorenzo Gabrielli, investigadors del Grup Interdisciplinari de Recerca sobre Immigració de la UPF. Organització: Associació Catalana de Sociologia (IEC) i Obra Social La Caixa.

— Palau Macaya, 26 d'abril. Debat del cicle *La societat catalana en el segle XXI*: «La sostenibilitat de l'estat del benestar a Catalunya», amb els sociòlegs Vicenç Navarro i Sebastià Sarassa, de la UPF. Organització: Associació Catalana de Sociologia (IEC) i Obra Social La Caixa.

— IEC, 27 d'abril. XXVIII Debat de Química a l'IEC: «App, gamificació i química». S'hi lliuraren els Premis de Treballs de Recerca de Batxillerat dins l'Àmbit de la Química, i el premi al millor pòster fet per un dels estudiants. Organització: Societat Catalana de Química de l'IEC.

— Palau Macaya, 24 de maig. Debat del cicle *La societat catalana en el segle XXI*: «Participació ciutadana en societats complexes», a càrrec de Fernando Pindado, gerent de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència de l'Ajuntament de Barcelona, i Jordi Giró, president de la Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya. Organització: Associació Catalana de Sociologia (IEC) i Obra Social La Caixa.

— Palau Macaya, 21 de juny. Debat del cicle *La societat catalana en el segle XXI*: «L'encaix Catalunya-Espanya», amb l'economista i polític Josep Maria Colomer, professor a la Universitat de Georgetown, i Joan Botella, degà de la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia de la UAB. Organització: Associació Catalana de Sociologia (IEC) i Obra Social La Caixa.

Simposis

— UB, 1-2 d'octubre. II Simposi Internacional: «Mites clàssics en la literatura catalana moderna i contemporània». Organització: Aula Carles Riba, UB i IEC.

— IEC, 18 de desembre. III Bioinformatics and Computational Biology

Symposium. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC) i Bioinformatics Barcelona Association (BIB).

— IEC, 15 de juny. XVII Simpòsium de la Fundació La Marató de TV3. Es van exposar els resultats obtinguts pels projectes de la recerca biomèdica finançada per La Marató del 2010, dedicada a les lesions medul·lars i cerebrals adquirides. Organització: Fundació La Marató de TV3, amb la col·laboració de l'IEC.

Fires

— Barcelona, 4-13 de setembre. 33a Setmana del Llibre en Català. Presència de l'IEC, a l'expositor núm. 16, compartit amb les Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Organització: Associació d'Editors en Llengua Catalana i altres entitats.

— València, 13-15 de maig. Fira dels Idiomes de València, dins els actes d'obertura de la Primavera Educativa del Govern valencià, amb la presència del Servei de Publicacions de l'IEC. Organització: Direcció General de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme de la Generalitat Valenciana.

— Varsòvia, 19-22 de maig. Fira del Llibre de Varsòvia, amb Barcelona i la literatura catalana com a convidades especials. Amb la presència de l'IEC, fruit de la col·laboració amb l'Institut Ramon Llull i l'Ajuntament de Barcelona, amb obres com *Historical analysis of the Catalan identity*, de Flocel Sabaté; *Mercè*

Rodoreda. A selected and annotated bibliography (2002-2011), de Kathleen Mc Nerney, i *El petit atlas lingüístic del domini català*.

Lliurament de premis

— IEC, 14 d'octubre Lliurament del V Premi Catalunya de Sociologia. Organització: Societat Catalana de Sociologia (IEC).

— IEC, 14 d'octubre. Lliurament de premis del concurs literari «Un mar de paraules». Organització: IEMed, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 12 de novembre. Lliurament del Premi Barcelona Dynamical Systems 2015. Organització: Societat Catalana de Matemàtiques (IEC).

— Palau Macaya, 1 de desembre. Lliurament del XIV Premi Catalunya d'Economia. Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC).

— IEC, 11 de desembre. Lliurament dels Premis CCNIEC 2015. Organització: Centre Català de la Nutrició de l'Institut d'Estudis Catalans (CCNIEC).

— Restaurant El Molí (Vila-real), 6 de febrer. Lliurament del Premi Socarrat 2016 a Vicent Pascual Granell, membre de la Secció Filològica de l'IEC. Organització: Associació Cultural Socarrats de Vila-real.

— Palau de la Generalitat, 11 de febrer. Lliurament de la Medalla Narcís Monturiol a David Serrat, secretari científic de l'IEC, i Jaume Bertranpetit, mem-

bre de la Secció de Ciències Biològiques. Organització: Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

— IEC, 19 de febrer. Lliurament de premis de l'Olimpíada de Biologia de Catalunya. Organització: Societat Catalana de Biologia.

— IEC, 11 de març. Lliurament dels premis de la fase catalana de l'Olimpíada de Física 2016, els premis dels Treballs de Recerca de Batxillerat 2015 i els premis del II Concurs Fotogràfic de la Societat Catalana de Física. Enric Verdaguier Oms, catedràtic de física teòrica de la UB oferí la conferència «El descobriment de les ones gravitacionals». Organització: Societat Catalana de Física (IEC).

— 21 d'abril. Lliurament dels Premis Sant Jordi 2016 de l'IEC, corresponents al *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi*.

— 30 d'abril. Lliurament del Premi Catalunya del Nord de l'IEC a la Nit de Sant Jordi de Perpinyà.

— IEC, 11 de maig. Lliurament del XXVI Premi Joan Profitós d'assaig pedagògic. Neus Sanmartí, professora emèrita de la UAB, impartí la conferència «Cal que l'escola canviï? Per què i en què?». Organització: Fundació Joan Profitós i Societat Catalana de Pedagogia (IEC).

— UAB, 25 de maig. Lliurament dels premis Cangur 2016, presidit per la

consellera d'Ensenyament, Meritxell Ruiz; amb la participació del rector de la UAB, Ferran Sancho; el president de l'IEC, Joandomènec Ros, i Albert Ruiz, en representació del director del Departament de Matemàtiques de la UAB. Organització: Societat Catalana de Matemàtiques (IEC).

— Casinet d'Hostafrancs (Barcelona), 27 de maig. Lliurament dels Premis Sambori de narrativa escolar i Pissiganya de poesia escolar d'Òmnium Cultural, dins la segona edició de la festa d'El Tinter. L'IEC hi col·laborà donant divuit exemplars del *Diccionari manual de la llengua catalana*, una versió reduïda del *Diccionari de la llengua catalana* de l'IEC, per als centres escolars guanyadors. Organització: Òmnium Cultural, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 16 de juny. Lliurament del XXXI Premi Ferran Soldevila. Albert García Espuche va ésser guardonat amb el XXXI Premi Ferran Soldevila de Biografia, Memòries i Estudis Històrics, convocat per la Fundació Congrés de Cultura Catalana. El jurat va premiar l'obra *Una societat assetjada. Barcelona 1713-1714* per la qualitat i la profunditat de la recerca, de les fonts aportades i per la forma en què està escrita. Organització: Fundació Congrés de Cultura Catalana, amb la col·laboració de l'IEC.

— Auditori del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona, 7 de juliol. Primera Nit de la Biologia, en el decurs de la qual es van lliurar els Premis de la Socie-

tat Catalana de Biologia. El guardó a la trajectòria professional fou atorgat a Joan Massagué, director del Memorial Sloan Kettering Cancer Center de Nova York i membre de l'IEC. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

Congressos

— IEC, 2 de setembre. Congrés internacional *Ciència i ficció: l'exploració creativa dels mons reals i dels irrealis*. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 23 d'octubre. Tercer Fòrum Forestal de Barcelona 2015. Organització: Aula de Silvicultura Mediterrània de Barcelona de la Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— IEC, 9 de novembre. II euro-CRIS Strategic Membership Meeting: «International Collaboration on Research Information Management and CERIF». Organització: IEC i Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC), amb la col·laboració de la UB.

— UB, 23 de novembre / IEC, 25 i 26 de novembre. V Congrés per a l'Estudi dels Jueus en Territoris de Llengua Catalana. Organització: Institut d'Estudis Món Juic en col·laboració amb la Societat Catalana d'Estudis Hebraics (IEC), l'Oficina di Studie Medievali (Palerm), el Servei d'Arqueologia de Barcelona, la UB i la Direcció General de Política Lingüística.

— L'Enològica (Vilafranca del Penedès), 25 de novembre. IV Congrés

Català de Filosofia. Organització: Societat Catalana de Filosofia (IEC) en col·laboració amb la Societat de Filosofia del País Valencià i l'Associació Filosòfica de les Illes Balears.

— Biblioteca Fages de Climent (Figueres), 2 de desembre. V Fòrum del Patrimoni Literari: «Traduir, la millor manera de llegir». Organització: Càtedra de Patrimoni Literari Maria Àngels Anglada - Carles Fages de Climent, amb la col·laboració de l'IEC, la Institució de les Lletres Catalanes, l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana i el Grup de Recerca de Patrimoni Literari de la UdG.

— UB / IEC, 20-23 d'abril. Conferència Internacional de la Federació Mundial d'Associacions per a la Formació del Professorat (WFATE): «La innovació en la formació del professorat en un context global». Organització: Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres de Catalunya i Societat Catalana de Pedagogia (IEC).

— IEC, 6 de juny. Congrés internacional: XVI Chemometrics in Analytical Chemistry. Primera jornada de la 16a edició d'aquest congrés internacional dedicat a la quimiometria i a la química analítica. Organització: CSIC, UB, URV, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Química (IEC).

— Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB, 14 i 15 de juliol / IEC, 16 de juliol. Congrés Internacional sobre Geografies Feministes i Interseccionalitat:

«Llocs, identitats i coneixements». Organització: Grup de Recerca de Geografia i Gènere de la UAB.

— IEC, 29 i 30 d'agost. V Congrés Europeu de Teoria Sociològica: «Rethinking social change». Organització: Associació Europea de Sociologia i Associació Catalana de Sociologia (IEC).

Exposicions

— Museu de Ciències Naturals de Granollers, 4 de setembre - 11 d'octubre. Exposició: «Rafael Patxot. Mecenes, científic..., l'home», comissariada per Manuel Castellet i Jordi Soler. Organització: Generalitat de Catalunya, Diputació de Barcelona i IEC, amb la col·laboració de la Diputació de Girona, el Museu de Ciències Naturals de Granollers i Benecè Produccions.

— IEC, 9 de setembre - 30 d'octubre. Exposició: «Per Catalunya! Vida i mort de Lluís Companys». S'oferiren tallers didàctics al voltant de l'exposició dirigits a alumnes de cicle superior de primària, ESO i batxillerat, amb un guia especialitzat (activitat avalada per la Societat Catalana de Pedagogia de l'IEC). Organització: Consell Comarcal de l'Urgell, amb el suport de la Generalitat de Catalunya i la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 16 de novembre - 19 de desembre. Exposició amb motiu de la commemoració de l'Any Internacional dels Sòls: «Els sòls i la biodiversitat forestal. La ciència del sòl a la bibliografia: un

tast», comissariada per Jaume Porta, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC. Organització: IEC.

— El Pinós (País Valencià), 11 de febrer. Inauguració de l'exposició permanent «El Carxe, territori de frontera». Hi participaren el director general de Política Lingüística de la Generalitat Valenciana, Rubén Trenzano; la regidora de Cultura del consistori pinoser, Sílvia Verdú; el delegat de l'IEC a Alacant, Brauli Montoya, i la historiadora Immaculada Garrigós. Organització: Delegació de l'IEC a Alacant.

— Palau Robert, 11 de febrer - 8 de maig. Exposició: «Rafael Patxot. Mecenes, científic..., l'home», comissariada per Manuel Castellet i Jordi Soler. Organització: Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Diputació de Barcelona i IEC.

— IEC, 1-11 de març. Exposicions: «*El llibre de les bèsties*. Palmira 2015», de Teresa Gironès, i «Women/Dones/Mujeres», de Trini Sotos Bayarri, en el marc de la Women's Week 2016. Organització: Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea, amb la col·laboració de l'IEC.

— Seu Universitària Ciutat d'Alacant, 7 de març - 14 d'abril. Exposició: «T'A dones», del pintor alacantí Francisco Javier Torres Ribelles, acompanyada d'un recull de relats de l'escriptora iberdia Lliris Picó. Organització: Universitat d'Alacant i Delegació de l'IEC a Alacant.

— IEC, 14-18 de març. «Els invents que han canviat la història de la física», exposició demostració de maquetes d'invents realitzats al llarg de la història, adreçada a estudiants de batxillerat, a càrrec Ramon Magem, el constructor. Organització: Societat Catalana de Física.

— Monestir de Poblet (Tarragona), 19 de març - 30 de juny. «Patrimoni oblidat, memòria literària», exposició itinerant que posa en relació elements patrimonials ja desapareguts o abandonats amb textos literaris que s'hi han referit. Organització: Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, Institut Ramon Muntaner, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 4-29 d'abril. Exposició: «20 anys de MontPhoto». Organització: Societat Catalana de Fotògrafs de Natura de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC) i l'Associació MontPhoto.

— Institut d'Estudis Ilerdencs (Lleida), 18 de juny - 17 de juliol. Exposició: «Rafael Patxot. Mecenes, científic..., l'home», comissariada per Manuel Castellet i Jordi Soler. Organització: Institut d'Estudis Ilerdencs, amb la col·laboració de l'IEC.

Cursos

— Universitat d'Alacant, 2 de setembre. III Curs Internacional: «La ciència pren la paraula. Els problemes socials de la pseudociència». Organització: Universitat d'Alacant i Delegació de l'IEC a Alacant.

— Seu Universitària de la Nucia, Universitat d'Alacant, 23 d'octubre. «VIII Curs de Sociolingüística de la Nucia». Organització: UA i Ajuntament de la Nucia.

— IEC, 2 de novembre. Curs d'optogenètica, quimiogenètica i biofotònica. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC) i UB.

— IEC, 2 de novembre. Curs: «Com podem gestionar projectes amb intel·ligència emocional». Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 28 de novembre. Cloenda del curs «Bojos per les matemàtiques 2015». Organització: Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya (FEEMCAT) i la Societat Catalana de Matemàtiques (IEC).

— Facultat de Geografia i Història de la UB, 5, 12 i 26 de febrer i 4 de març. Curs: «Introducció al QGIS». Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 14-16 de març. Curs: «Investigar con arte», a càrrec d'Enrique Santamaría, director d'estudis de l'ERAPI - Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia. Organització: Institut Català d'Antropologia (ICA), amb la col·laboració de l'IEC.

— Centre Social d'Altea, 15-16 d'abril i 6-7 de maig. II Curs de Literatura Popular: «Contant i cantant: rondalles i cançons a l'escola». Organització: Universitat d'Alacant, amb la col·

laboració del Grup d'Estudis Etnopoètics de la Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC).

— Facultat de Ciències de la UAB, 21 de maig. Curs: «L'estudi de les poblacions a través de la recopilació i l'anàlisi de dades de camp», a càrrec de Yolanda Melero, del CREA (UAB). Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Museu de les Terres de l'Ebre (Amposta, el Montsià) i delta de l'Ebre, 11 i 12 de juny. Curs: «Cybertracker. L'ús de dispositius mòbils per al registre de dades al camp», dins del cicle *Els cursos naturalistes de la institució*. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 4-8 de juliol. Curs d'actualització: «Els oficis en el món greco-romà», adreçat al professorat d'ensenyament no universitari pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Organització: Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis - Museu del Ter, Manlleu (Osona) i altres indrets de la comarca, 9 i 10 de juliol. Curs naturalista: «Macròfits. Característiques, identificació i valor indicador». Fou impartit pel consultor ambiental Cèsar Gutiérrez i constà d'una sessió teòrica, d'una sortida de camp i d'una sessió d'estudi de les mostres recollides. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Setcases i Ulldeter, 16 i 17 de juliol. Curs naturalista: «Flora i vegetació de l'alta muntanya del Pirineu oriental». Curs de camp impartit per Xavier Oliver (Institució Catalana d'Història Natural de l'IEC), per a estudiar el paisatge vegetal de l'alta muntanya del Pirineu oriental. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 18 i 19 de juliol. Curs d'estiu: «Art&Design in Barcelona», dirigit per Xavier Costa, professor de la Universitat Northeastern de Boston. Organització: Universitat Northeastern de Boston.

Homenatges i commemoracions

— Centre d'Interpretació de Núria, 1 de setembre. Actes commemoratius de la festivitat de Sant Gil, a la vall de Núria. Organització: vall de Núria i Generalitat de Catalunya.

— IEC, 12 de novembre. Sessió en memòria d'Antoni M. Badia i Margarit (1920-2014). Organització: Secció Filològica de l'IEC.

— IEC, 17 de desembre. Sessió acadèmica d'homenatge a Joan Triadú (1921-2010). Organització: Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC.

— Sant Feliu de Codines, 22 de gener. Homenatge a Pompeu Fabra. Organització: Ajuntament de Sant Feliu de Codines, amb la col·laboració de l'IEC i Òmnium Cultural.

— IEC, 25 de gener. Acte de celebració del 10è aniversari de l'ÉsAdir, el

portal lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA). Organització: CCMA, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 28 de gener. Sessió en memòria de Carles Miralles i Solà (1944-2015). Organització: IEC.

— IEC, 3 de març. Sessió en memòria del 50è aniversari de *Geografia de Catalunya* de l'editorial AEDOS (1964-1974): «El tractament del paisatge en la geografia catalana des dels anys 60 fins avui», amb Valerià Paül, de la Universitat de Santiago de Compostel·la; Francesc Muñoz, de la UAB, i Joan Nogué, de la UdG. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 5 d'abril. Acte en record d'Albert Serratosa i Palet (enginyer, 1927-2015), coincidint amb el compliment dels quaranta anys de l'aprovació del Pla General Metropolità (PGM) i en reconeixement de les aportacions originals que hi feu. Organització: Societat Catalana d'Ordenació del Territori, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 5 d'abril. Sessió en memòria del pare Gregori Estrada i Gamisans (1918-2015), amb motiu del primer aniversari de la seva mort. Hi intervingueren Joandomènec Ros, president de l'IEC; Daniel Codina, monjo de Montserrat; Romà Escalas, secretari general de l'IEC, i Josep Maria Gregori, catedràtic de musicologia de la UAB i vocal de la

Junta Directiva de la Societat Catalana de Musicologia.

— Facultat d'Economia de la UV, 11 d'abril. Homenatge a Perpinyà Grau, a càrrec de Jordi Palafox, catedràtic d'història i institucions econòmiques de la UV, i amb la presència de Vicent Soler, conseller d'Hisenda i Model Econòmic de la Generalitat Valenciana; Jose Manuel Pastor, degà de la Facultat d'Economia de la UV; Eduard Arruga, president de la Societat Catalana d'Economia (IEC), i Francesc Hernández, president de l'Associació Valenciana de Ciència Regional. Organització: UV, Associació Valenciana de Ciència Regional i Societat Catalana d'Economia (IEC).

— IEC, 24 de maig. Homenatge a Vicenç Biète i Farré (Barcelona, 1921-2015), president de la Societat Catalana de Geografia (SCG) (1982-1991) i vicepresident de la Societat d'Onomàstica (2001-2007). Ponents: Francesc Nadal, de l'SCG, i Joan Tort, de la Societat d'Onomàstica. Organització: SCG, IEC i Societat d'Onomàstica.

Concerts

— IEC, 11 de setembre. Concert d'El Quartet de la Barítona, en la celebració de la Diada Nacional de Catalunya a l'IEC.

— Teatre auditori del Centre Cultural del Morell, 8 de gener. Concert de la cobla La Principal del Llobregat, amb la barítona de l'IEC. Organització: Centre Cultural del Morell.

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 3 de març. Concert: «Música des de Síria i el Kurdistan, una nació sense estat», a càrrec de la Gani Mirzo Band. Dins els actes de celebració de la Women's Week 2016. Organització: Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea, amb la col·laboració de l'IEC.

— Plaça de la Catedral de Barcelona, 13 de març. Ballada de sardanes amb la cobla La Principal de Llobregat i la barítona de l'IEC. Organització: Agrupació Cultural Folklorica Barcelona.

— Envelat Cal Conde (Cabrera de Mar), 13 de març. Concert de sardanes i música per a cobla amb La Principal de Llobregat i la barítona de l'IEC. Organització: Agrupació Sardanista i Cultural de Cabrera de Mar.

— Teatre Armengol de Bellpuig, 19 de març. Actuació d'El Quartet de la Barítona, format per Francesc Gregori, tible; Jordi Guixé, tenora; Jordi Figaró, tenora de l'IEC, i Jordi Campos, barítona de l'IEC. Organització: Ajuntament de Bellpuig.

Música al claustre

— IEC, 30 de juny. «La música de cambra d'Enric Granados», a càrrec del Trio Granados, format per Josep Colomé, violí; Enrique Bagaría, piano, i Pau Codina, violoncel.

— IEC, 6 de juliol. «Dotze cançons populars catalanes harmonitzades per Miquel Llobet i Narcís Bonet», amb

els guitarristes Jaume Torrent i Mauricio Díaz.

— IEC, 14 de juliol. «Música a l'entorn de *Les Homilies d'Organyà*», amb el Quartet Lux et Umbra i el baix-baríton Pau Bordas, que interpretaren la suite *Les Homilies d'Organyà*.

Organització: IEC, amb la col·laboració del Museu de la Música de Barcelona.

Altres

— IEC, 10 de setembre. Celebració de la Diada Nacional de Catalunya a l'IEC, amb jornada de portes obertes a la Casa de Convalescència, visites guiades i un discurs patriòtic a càrrec de Damià Pons.

— Barcelona, 11 de setembre. Participació de l'IEC en l'ofrena floral al peu del monument a Rafael Casanova, en commemoració de la Diada Nacional de Catalunya.

— Barcelona, 11 de setembre. Participació de l'IEC en la Via Lliure a la República Catalana, al tram 120 de l'eix Via Lliure a la Innovació. Organització: Assemblea Nacional Catalana.

— Jardí Mercè Rodoreda de l'IEC, 30 de setembre. Dia Internacional de la Traducció. L'acte consisteix d'una lectura pública per part de traductors de fragments d'obres que han traduït i una taula rodona titulada *Teràpia de grup: sóc traductor i no me'n planyo, però...* Organització: AELC, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 6 d'octubre. Primer Esmorzar Internacional de la Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes (FOCIR): «L'encaix futur de la Catalunya sobirana en el marc de la UE». Va comptar amb la participació d'Amadeu Altafaj, representant permanent de la Generalitat de Catalunya a la Unió Europea. Organització: FOCIR, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 8 d'octubre. Discurs d'ingrés de Jordi Casassas i Ymbert com a membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC: «El Noucentisme: assaig de revisió de les seves circumstàncies històriques».

— IEC, 15 d'octubre. Projectió del documental *L'exili de la marededéu de Núria*, basat en el llibre homònim de Manuel Castellet, membre de l'IEC, que explica el viatge de la talla per mitjà de diversos entrevistats. Organització: IEC.

— IEC, 16 de novembre. Acte inaugural de la 20a Setmana de la Ciència a Catalunya (SC15). Organització: Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació.

— Centre cultural Salvador Miró d'Ibi (Alacant), 20 de novembre. Projectió del documental *Algèria, el meu país*. Organització: Ajuntament d'Ibi, El Teix i Agència de Promoció del Valencià, amb el patrocini de la Delegació de l'IEC a Alacant.

— IEC, 23 de novembre. Discurs de recepció d'Antoni Roca Rosell com a

membre de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC.

— Capella de Santa Àgata (Barcelona), 9 de desembre. Disputatio Week 2015: «Natural vs. Artificial Intelligence». Organització: Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea.

— IEC, 11 de desembre. Disputatio Week 2015: «Natural vs. Artificial Intelligence». Organització: Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea.

— IEC, 15 de desembre. Discurs de recepció de Carles-Enric Riba com a membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC.

— IEC, 26 de gener. Segon Esmorzar Internacional de la FOCIR: «La diplomàcia de ciutats: estratègies d'internacionalització». Hi participà com a ponent Jaume Ciurana, diputat delegat de Presidència, Serveis Generals i Relacions amb la ciutat de Barcelona de la Diputació de Barcelona. Organització: FOCIR, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 8 de febrer. Discurs de recepció de Xavier Bonfill com a membre de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC: «Recerca clínica de qualitat per a informar de les decisions terapèutiques en salut: reptes i perspectives».

— Bellmunt del Priorat (Tarragona), 20 de febrer. Sortida guiada a la mina de plom Eugènia de Bellmunt del Priorat. Es visità la galeria menys fonda, el centre d'interpretació i la colònia; les instal·lacions de cria de tortuga mediterrània de

Marçà, i el pantà dels Guiamets. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Monestir de Poblet (Tarragona), 27 de febrer. Cerimònia de benedicció abacial de fra Octavi Vilà Mayo, abat de Poblet, a càrrec de fra Mauro-Giuseppe Lepori, abat general de l'orde cistercenc. Hi assistí el president de l'IEC, Joandomènec Ros, com a vocal del Patronat del Monestir de Poblet.

— Barcelona, 3 de març. Sortida a Falset (Priorat): visita de la Cooperativa de Capçanes, el museu Castell del Vi i el parc tecnològic VITEC. Organització: Secció de Viticultura i Enologia de la Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— Poliesportiu de la UPC (Barcelona), 10 de març. Final catalana de la III Copa Cangur de la Societat Catalana de Matemàtiques. Organització: Societat Catalana de Matemàtiques (IEC).

— Sant Aniol de Finestres (Garrotxa), 19 de març. Sortida naturalista: «De Sant Aniol a Santa Pau per la serra de Finestres». Organització: Delegació del Bages de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 30 de març. Tercer Esmorzar Internacional de la FOCIR: «La projecció internacional del Govern català: la nova acció exterior», amb la presència de Jordi Solé, secretari d'Afers Exteriors i de la Unió Europea de la Generalitat de Catalunya. Organització: FOCIR, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC i escoles de tot Catalunya, 7 d'abril. Prova Cangur 2016, en què prop de cent mil alumnes des de cinquè de primària fins a segon de batxillerat resolen problemes matemàtics. Organització: Societat Catalana de Matemàtiques (IEC).

— IEC, 12 d'abril. Quart Esmorzar Internacional de la FOCIR: «L'ús estratègic de la Diplomàcia Digital en les accions internacionals». Va comptar amb la participació de Shaun Riordan, col·laborador del Netherlands Institute for International Relations Clingendael, i es va presentar el primer número de la col·lecció d'articles sobre diplomàcia pública «FOCIR Pensament». Organització: FOCIR, amb la col·laboració de l'IEC.

— Conca de Tremp, 16 d'abril. Sortida d'estudi: «Introducció a la geologia de la Conca de Tremp», amb Xavier Berastegui, subdirector adjunt de Geologia i Geofísica de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC). Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— Rambla de Catalunya, cantonada amb el carrer de Provença (Barcelona), 23 d'abril. Signatura d'exemplars del llibre *La saviesa combinada* i *Ramon Margalef, ecòlego de la biosfera*, de Joandomènec Ros, a la parada d'Edicions de la UAB.

— IEC, 23 d'abril. Diada de Sant Jordi a l'IEC: jornada de portes obertes i venda de llibres.

— Museu del Ter (Manlleu, Osona), 30 d'abril. Bioblitz Osona, esdeveniment de descoberta de la natura, promogut pel Museu de Ciències Naturals de Barcelona, entre altres museus d'Europa. Organització: Museu del Ter, Grup de Naturalistes d'Osona de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Daroca (Saragossa), 7 de maig. Visita als monuments medievals de Daroca i el seu entorn: santuari marià de Tóbed, monuments religiosos i civils, les muralles, la casa palau dels Luna (s. XIV), la col·legiata i el museu de Santa Maria, i les esglésies de Sant Joan, Sant Domènec i Sant Miquel). Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— Vic, 7 de maig. Sortida naturalista: «Les orquídiades», en el marc del projecte Orquídiades d'Osona, que pretén conèixer la diversitat i la distribució de les orquídiades que creixen en aquesta comarca. Organització: Grup de Naturalistes d'Osona de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Centre d'Història de la Ciència de la UAB, 13 de maig. Taller: *Rethinking 20th Century Cosmology*, organitzat amb motiu de la celebració del centenari de la teoria de la relativitat general d'Einstein i la seva hipòtesi cosmològica. Hi participaren Matteo Realdi (Amsterdam), Erhard Scholz (Wuppertal), Antoni Roca Rossell (UPC) i Xavier Roqué i Silvia De Bianchi (UAB). Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 23 de maig. Discurs d'ingrés de Joan-Ramon Laporte, membre numerari de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC: «Els efectes adversos dels medicaments i el seu impacte sobre la salut pública».

— Serra de Busa, 28 de maig. Sortida de recerca d'orquídiades a la serra de Busa. En el marc del projecte de les orquídiades del Solsonès, que té per objectiu catalogar les orquídiades de la comarca, i sota el guiatge d'Enric Bringués i Jordi Domènech. Organització: Grup Orquidològic de Catalunya de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC) i Grup de Natura del Solsonès.

— Osona, 29 de maig. Jornada de prospecció d'orquídiades a Osona. Sortida per diversos indrets de la comarca per a recollir dades amb vista al projecte de l'Atlas d'Orquídiades d'Osona. Organització: Grup de Naturalistes d'Osona de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Mas de Melons (Castelldans, les Garrigues), 30 de maig. Sortida naturalista per a conèixer els secans de Mas de Melons-Alfés. Organització: Institució Catalana d'Història Natural de l'IEC.

— IEC, 30 de maig. Visita a l'IEC de l'equip d'experts en polítiques lingüístiques i educatives del Consell d'Europa, els quals es reuniren amb el president de l'IEC; Jordi Bover, director del Centre de Terminologia Catalana, TERMCAT; Joan Martí i Joan A. Argenter, membres de la Secció Filològica, i Joaquim Arnau,

membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials. Organització: IEC.

— Biblioteca de Catalunya, 31 de maig. Visita comentada del cicle *Catalunya i la Societat de Nacions*: «El fons de la Societat de Nacions de la Biblioteca de Catalunya». Organització: Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC), Biblioteca de Catalunya, Associació per a les Nacions Unides de Catalunya i Generalitat de Catalunya.

— Vilanova i la Geltrú, 4 de juny. Visita a la Biblioteca Museu Víctor Balaguer i al Museu Romàntic Can Papiol. Organització: Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC).

— Rodalia de Seva (Osona), 4 de juny. Sortida naturalista: «Les papaliones», dins del cicle *Descobreix els sistemes naturals*, conduïda pel biòleg Constantí Stefanescu. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Osona, 12 de juny. Sortida naturalista: «Les libèl·lules i altres invertebrats aquàtics», dins del cicle *Descobreix els sistemes naturals*. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 17 de juny. Sessió audiovisual: «Ruta a l'origen de la vida», a càrrec de Luis Gabriel Ahumada, col·laborador al centre d'Ecologia Aplicada de Santiago de Xile, i la fotògrafa Victòria Gràcia. Organització: Societat Catalana de Fotògrafs de Natura de la Institució Catalana d'Història Natural de l'IEC.

— IEC, 21 de juny. IV Tarda de Jardins i Jardiners. Al llarg de la tarda es tractaren temes com ara els jardins de Santiago Rusiñol, l'amor a les flors i les plantes com a signe de civilització, o els primers jardins públics de Barcelona. Organització: Jardins i Jardiners de la Institució Catalana d'Estudis Agraris de l'IEC.

— IEC, 30 de juny. Cinquè Esmorzar Internacional de la FOCIR: «La nova diplomàcia pública en un món de diplomàcies plurals». Caterina García Segura, catedràtica de relacions internacionals a la UPF, va presentar el segon número de la col·lecció «FOCIR Pensament», del qual és l'autora. Organització: FOCIR, amb la col·laboració de l'IEC.

— Universitat d'Alacant, 5, 12 i 19 de juliol. El Pati de la Ciència 2016. Organització: Aula de la Ciència de la Universitat d'Alacant en col·laboració amb la Delegació d'Alacant de l'IEC.

— Osona, 9 de juliol. Sortida naturalista: «La riera de les Gorgues». Organització: Delegació del Bages de la Institució Catalana d'Història Natural de l'IEC.

— IEC, 18-22 de juliol. Taller: Beyond I.I.D. in Information Theory. Quarta edició d'aquest taller, que uneix especialistes i estudiants de la teoria clàssica i la teoria quàntica de Shannon de la informació, criptografia, física matemàtica, termodinàmica. Organització: Universitat Tècnica de Munic, UPF, Universitat Estatal de Louisiana, UAB.

— Rectoria de la Selva, Navès (Solsonès), 22-24 de juliol. Bioblitz Solsonès 2016. Organització: Grup de Natura del Solsonès i Centre d'Estudis Lacetans, amb la col·laboració de la Institució Catalana d'Història Natural de l'IEC.

— Liceu Renouvier, Prada (Conflent), 16-23 d'agost. XLVIII Universitat Catalana d'Estiu: «L'eix mediterrani: camins de mar, de terra i de cultura». Organització: UCE.

Difusió

Servei de Documentació i Arxiu de l'IEC

El fons documental i arxivístic de l'Institut d'Estudis Catalans és gestionat pel Servei de Documentació i Arxiu. D'una banda, la biblioteca està formada per les publicacions pròpies de l'IEC, que es cataloguen i es buiden bibliogràficament, i també per diversos fons especialitzats bàsicament en llengua i literatura. D'altra banda, l'Arxiu està format per dos conjunts documentals clarament diferenciats: la documentació històrica i administrativa que ha generat la mateixa institució des dels seus inicis (l'any 1907) fins ara, i nombrosos fons que corresponen a arxius d'entitats i arxius personals de membres de l'Institut i de personalitats destacades de la cultura catalana.

Amb l'objectiu de disposar d'un catàleg informatitzat que faciliti la conservació i la preservació, l'accés, la consulta i la difusió de la totalitat de la documentació que conté l'Arxiu de l'IEC, cada curs s'actualitza una base de dades documental que vol ser una eina de recerca, tant per a l'activitat interna de l'Institut com per als investigadors externs.

Llegats de l'Arxiu

MEMBRES

Fons Ramon d'Abadal i de Vinyals

Fons Ramon d'Alòs-Moner i de Dou

Fons Lluís Faraudó i de Saint-Germain

Fons Pompeu Fabra de Jordi Mir

Fons Salvador Giner de San Julián

Fons Francesc Martorell i Trabal

Fons Manuel Mundó i Marcet

Fons Lluís Nicolau d'Olwer

Fons Josep Roca-Pons [pendent d'inventari]

Fons Jaume Serra i Hünter

Fons Josep de C. Serra i Ràfols

Fons Ferran Soldevila

Fons Miquel Tarradell

Fons Esteve Terradas

Fons Josep Vallverdú i Aixalà - Jordi Rubió i Balaguer [correspondència]

ALTRES

Fons Amics de l'Art Vell

Fons del Congrés Internacional d'Arqueologia Clàssica (XIV: 1993: Tarragona)

Fons Editorial Pedagògica / APEC

Fons Estrella Casas

Fons de la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer

Fons Joan Prat (Armand Obiols)

Fons Josep M. Batista i Roca [pendent d'inventari complet]

Fons Masriera

Fons Mercè Rodoreda

Fons Patxot

Fons Subias i Galter

Llegats rebuts durant el curs 2015-2016

Durant el curs l'Institut d'Estudis Catalans ha incorporat els fons següents:

• Fons Isidra Maranges i Prat

El 21 d'octubre de 2015, la senyora Maria dels Àngels Bàguena i Maranges, filla d'Isidra Maranges (1919-2012), estudiant de la literatura medieval catalana, feu donació a l'IEC de més de tretze mil fitxes sobre temes relacionats amb l'alimentació, la indumentària i les armes extretes de la literatura medieval catalana i prop de cent vint llibres d'autors clàssics i de temàtica medieval.

• Fons Antoni M. Badia i Margarit

El mes d'octubre de 2013 l'IEC accepta la donació del llegat del Dr. Antoni M. Badia i Margarit, el qual ingressa el mateix any. Entre els anys 2014 i 2015 s'ordena i s'inventaria el fons, format per objectes i documents fruit de la seva trajectòria acadèmica.

• Arxiu Joan Subias Galter

El 20 d'abril de 2016, la senyora Eva Subias Pascual feu donació dels volums de conferències de Joan Subias Galter per a ésser incorporats a l'Arxiu (addenda al document de donació de l'Arxiu Joan Subias Galter, signat el 8 de setembre de 2004).

Consultes rebudes

Durant l'any 2015 es van dur a terme 356 consultes al Servei de Documentació i Arxiu i, durant el 2016, 333 consultes.

Material digitalitzat per a la preservació i difusió

L'any 2015 s'han obtingut 25.800 imatges procedents de la digitalització dels fons personals de l'Arxiu IEC: Miquel Masriera, Pompeu Fabra, Joan Prat, Josep Vallverdú; de la Sèrie Presidència (expedients d'activitats institucionals 1907-1996), i de correspondència de la Societat Catalana d'Estudis Històrics.

L'any 2016 s'han obtingut 14.223 imatges, procedents de la digitalització dels fons de l'Arxiu, algunes per a completar sèries ja digitalitzades anteriorment i d'altres procedents de l'obra dels Estudis Universitaris Catalans, la Miscel·lània Puig i Cadafalch (vol. 1), i de material gràfic divers.

Materials publicats a l'Arxiu Digital de l'IEC

L'objectiu de l'Arxiu Digital de l'Institut d'Estudis Catalans (arxiudigital.iec.cat/adiec) és facilitar la preservació i la consulta de la documentació d'interès històric o científic conservada o generada per l'IEC. És un arxiu obert que va creixent amb la incorporació de noves col·leccions, i la documentació que s'ofereix en suport digital també es conserva en paper o en altres suports tradicionals.

Sèries de l'Arxiu de l'IEC

- Actes generals del Ple
- Actes de la Secció Històrico-Arqueològica
- Actes de la Secció de Ciències
- Actes de la Secció Filològica
- Actes de la Secció de Filosofia i Ciències Socials
- Anuaris inèdits
- Memòries inèdites
- Fotografies de membres

Altres fons

- Fons Esteve Terradas (inventari)
- Fons Mercè Rodoreda (mostra)

VIII. Societats filials

Les societats filials tenen per objectiu el conreu d'una o de diverses especialitats científiques o culturals. Són part integrant de l'estructura acadèmica i organitzativa de l'IEC com a entitats autònomes, i estan adscrites a una de les cinc seccions.

Les societats filials es regeixen per una reglamentació pròpia. Els presidents de les societats filials, durant l'exercici reglamentari de llur càrrec, assisteixen a les reunions de la Secció corresponent i als plens de l'Institut.

El president de l'IEC, els presidents de les societats filials i els delegats que hi té l'Institut constitueixen la Comissió de les Societats Filials, la qual s'ha de reunir, com a mínim, una vegada l'any per a tractar els afers d'interès comú.

A continuació hi ha la relació d'activitats de les societats, ordenades segons l'any de creació.

Institució Catalana d'Història Natural

Any de fundació: 1899*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOAN PINO VILALTA
 Vicepresidència: PERE LUQUE PINO
 Secretaria: EULÀLIA COMAS LAMARCA
 Tresoreria: ROSER CAMPENY VALLS
 Vocalies: ÒSCAR ALOMAR KURZ
 JAUME AYGUADÉ AYGUADÉ
 FERRAN CLIMENT COSTA
 XAVIER ESCUTÉ GASULLA
 ORIOL OMS LLOBET
 JULI PUJADE-VILLAR
 DELFÍ SANUY CASTELLS
 FERRAN SAYOL ALTARRIBA
 Delegat de l'IEC: JOAQUIM GOSÁLBEZ NOGUERA

Representants de les delegacions i grups de treball

Delegació del Bages: FLORENCI VALLÈS SALA
 Delegació d'Osona: GUILLEM BAGARIA MORATÓ
 Delegació de la Franja de Ponent: ÀNGEL ROMO DIEZ
 Delegació de la Garrotxa: XAVIER OLIVER MARTÍNEZ-FORNÉS
 Delegació de la Serralada
 Litoral Central: JORDI CORBERA BENEDICTO
 Representant del grup de treball
 Oxygastra: PERE LUQUE PINO
 Representant del grup de treball
 SCFN: IGNASI CEBRIAN ESTER
 Representant del grup de treball
 GOC: LLUÍS SALVADOR MARTÍNEZ
 Grups de treball: Oxygastra, Grup d'Estudi dels Odonats de Catalunya
 Societat Catalana de Fotògrafs de Natura (SCFN)

Espais Naturals Protegits
Grup Orquidològic de Catalunya (GOC)

Societats adherides:

Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord
Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà
Grup Mineralògic Català
Societat Catalana de Lepidopterologia
Societat Catalana de Micologia
Estació Biològica de l'Aiguabarreig
Associació Ibèrica de Mirmecologia
Associació Catalana de Malacologia
Objectiu Natura, Associació de Fotògrafs de Natura de Catalunya
Associació d'Amics del Museu de Ciències Naturals de Barcelona
Museu de Ciències Naturals de Barcelona
Societat Catalana d'Herpetologia
Centre Excursionista de Terrassa
Associació MontPhoto
ConSORCI dels Espais Naturals del Delta del Llobregat
El Cau del Cargol

Nombre de socis: 1.002

* Aquesta institució és filial de l'IEC des del 1915.

Assemblea General

El 29 de juny de 2016 es va celebrar l'Assemblea General de socis i sòcies de la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN) a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC. La sessió va incloure el nomenament de Salvador Filella Cornadó com a soci d'honor de la Institució, en reconeixement de la seva tasca naturalista.

Activitats

D'entre les activitats organitzades per la ICHN i els seus grups de treball i delegacions durant el curs 2015-2016, destaquen les següents:

Conferències

— 12 de gener. «El papel del naturalismo en la biología del siglo XXI», a càrrec del

naturalista Joaquín Araújo. Va ésser pronunciada a la seu de l'IEC.

— 12 de febrer. «Custòdia de patrimoni: Projecte Salines Vilanova de la Sal», de l'educador mediambiental Miquel Marcellí. Va ésser organitzada conjuntament amb el Grup de Natura Terres de Ponent i va tenir lloc al Centre Lapallavacara (Balaguer).

— 18 de març. «Geologia, de la plana a la muntanya», pel geòleg Pau Montané. Es va organitzar conjuntament amb el Grup de Natura Terres de Ponent i es va dur a terme al Centre Lapallavacara (Balaguer).

— 27 de maig. «Viu la Terra! Apassionats per la natura», pronunciada pel geògraf Josep Germain a la Sala Cultural de l'Ajuntament de Solsona.

— 3 de juny. «Els arbres als boscos i als paisatges urbans», a càrrec del micòleg i botànic Jaume Llistosella. Emmarcada dins de la programació de la XII Setmana del Medi Ambient del Parc Natural del Delta de l'Ebre i de les sessions científiques de la ICHN. Va tenir lloc al Museu de les Terres de l'Ebre (Amposta).

Cursos naturalistes

— 17 i 18 d'octubre. «Dibuixar la natura: l'esbós de camp», a càrrec de Jordi Corbera, il·lustrador científic i representant de la Delegació de la Serralada Litoral Central de la ICHN. Es va dur a terme en diversos indrets de Mataró i de la serra del Corredor.

— 14-16 de maig. «De la plana ponentina a la serra del Montsec. Coneixement del medi natural», impartit per Pere Esteve, del Grup de Natura Terres de Ponent; Marc Pérez López, ornitòleg; Joan Urtiberea, del Centre Excursionista de Balaguer, i els especialistes de la Universitat de Lleida Alejandro Juárez, Pau Montané i Delfí Sanuy. El programa va comprendre sessions dedicades a aspectes com ara la geologia del Montsec o el paisatge i la vegetació de la muntanya mediterrània (Port d'Àger) i també activitats com una visita al jaciment paleoantropològic de la Roca dels Bous (Sant Llorenç de Montgai). Es va dur a terme en diversos indrets de la comarca de la Noguera.

— 21 i 28 de maig. «L'estudi de les poblacions a través de la recopilació i l'anàlisi de dades de camp», a càrrec de Yolanda Melero, del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) de la UAB. L'objectiu era aprendre a recopilar, organitzar i analitzar dades de camp per a obtenir informació sobre les poblacions de les espècies, amb sessions dedicades a aspectes com, per exemple, l'efecte de variables en les estimacions poblacionals o les dinàmiques de poblacions fragmentades. Es va impartir a la Facultat de Ciències de la UAB.

— 11 i 12 de juny. «Cybertracker. L'ús de dispositius mòbils per al registre de dades al camp». Diego Martínez, tècnic de fauna de Forestal Catalana, va presentar la nova metodologia de recopi-

lació d'informació científica i naturalística al camp basada en l'ús d'aplicacions per a telèfons mòbils. Es va portar a terme al Museu de les Terres de l'Ebre (Amposta) i en diferents punts del delta de l'Ebre a fi de recollir dades amb el programa Cybertracker.

— 9 i 10 de juliol. «Macròfits. Característiques, identificació i valor indicador», impartit pel consultor ambiental Cèsar Gutiérrez al Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis - Museu del Ter (Manlleu). La sessió teòrica va destinar-se a presentar els macròfits i la pràctica va consistir en una sortida de camp per la comarca d'Osona a fi d'observar-ne els diversos gèneres i espècies i recollir-ne mostres.

— 16 i 17 de juliol. «Flora i vegetació de l'alta muntanya del Pirineu oriental», amb Xavier Oliver Martínez-Fornés (ICHN). Curs de camp per a aprendre a interpretar el paisatge vegetal de l'alta muntanya del Pirineu oriental, tot caracteritzant les diferents comunitats vegetals, les plantes que les formen, la seva distribució i la seva ecologia. Va tenir el suport del Parc Natural de les Capçaleres del Ter.

Sortides naturalistes

— 30 d'abril. Els secans de Mas de Melons-Alfés. Sortida per a introduir aficionats i la ciutadania en general al coneixement de la flora i la fauna pròpies dels secans i oferir-los l'oportunitat d'interac-

cionar amb els científics participants en les Terceres Jornades de Prospecció Biològica de Catalunya.

— 28 de maig. Recerca d'orquídes a la serra de Busa. Activitat oberta a tothom, organitzada pel Grup Orquidològic de Catalunya de la ICHN (GOC).

— 22-24 de juliol. Bioblitz Solsonès 2016. La ICHN va col·laborar en aquesta activitat oberta a tothom, organitzada pel Grup de Natura del Solsonès (GNS) i el Centre d'Estudis Lacetans. Va consistir principalment a fer un recompte intensiu de les espècies tant de flora com de fauna presents en la rodalia de l'alberg Rectoria de la Selva (Navès).

Jornades

La ICHN va organitzar les jornades següents, que es van celebrar a la seu de l'IEC:

— 18 de novembre. XIII Jornada CREA-SCB-ICHN: «Els serveis ecosistèmics que ens ofereixen els boscos». Investigadors i tècnics van reflexionar i discutir sobre els serveis ambientals que s'obtenen dels boscos, com ara la producció d'aigua neta o la regulació del clima. Va ésser coorganitzada amb el CREA i la Societat Catalana de Biologia.

— 23 de gener. Jornada *Un nou Pla especial per a protegir el Parc Natural de Collserola*. Entre altres qüestions, es van debatre l'estat actual del Parc de Collserola, la conservació de la diversitat biològica i els usos del Parc, a fi de proposar els punts

clau que hauria d'incloure el nou pla. La jornada va ésser organitzada conjuntament amb la Plataforma Cívica per a la Defensa de Collserola i la Comissió per a la Defensa del Patrimoni Natural.

— 28-30 d'abril. Terceres Jornades de Prospecció Biològica. Es van celebrar a la zona de Mas de Melons-Alfés (Segrià i Garrigues).

— 28-29 de juny. *The World of Natural Wine*. Elaboradors de vi natural van intercanviar les seves experiències en aquesta jornada tècnica dividida en tres blocs: el camp i el viticultor, en què es van exposar aspectes de la natura, biodiversitat, vinya, sòls...; el celler i el vinicultor, en què es van abordar qüestions sobre l'elaboració del vi, maceracions, repòs, etc., i la societat i el vi, en què es van donar a conèixer les relacions amb la restauració i la recuperació de les denominacions d'origen. Es va coorganitzar amb Vi Integral (VIN) i l'Associació de Vins Naturals de França.

Presentacions de publicacions

— 16 d'abril. *Orquídies del Ripollès*, llibre resultant de cinc anys de treball d'una quarantena de persones en el marc d'un dels projectes de recerca participativa de la ICHN. En conjunt, es van identificar, al Ripollès, seixanta de les noranta espècies d'orquídies de Catalunya. La presentació va tenir lloc al Palau de l'Abadia de Sant Joan de les Abadesses (Ripollès).

— 5 de maig. *Nemus*, revista científica anual en línia i impresa, editada conjuntament per les associacions civils científiques Ateneu de Natura, Associació Grup Au d'Ornitologia i Associació Paleontològica i Mineralògica d'Onda. Té per objectiu elevar el nivell de coneixements científics i contribuir a difondre les disciplines de les ciències naturals, especialment entre la societat castellonenca. L'acte, celebrat a la seu de l'IEC, va anar a càrrec de Joandomènec Ros, president de l'Institut; Joan Pino, president de la ICHN, i els autors Enric Forner, de l'Ateneu de Natura; Joan Castany, de l'Associació Paleontològica i Mineralògica d'Onda, i Miquel Tirado, de l'Associació Grup Au d'Ornitologia.

Col·laboracions i participacions

— Participació en les juntes rectores de diversos espais naturals protegits.

— Participació en diversos consells i comissions: Consell de Protecció de la Natura, Comissió de Política Territorial i Urbanisme de Catalunya, Consell Assessor de l'Observatori del Paisatge de Catalunya, Comissió per a la Sostenibilitat de les Terres de l'Ebre, Consell Científic Assessor del Parc Natural de Collserola i Comissió Tècnica de Boscos Singulars.

— La ICHN és membre de la Xarxa Catalana de Custòdia del Territori.

— La ICHN va signar el *Compromís ciutadà per la sostenibilitat - Agenda 21 de Barcelona*.

— Col·laboració amb les institucions signatàries de la declaració a favor del patrimoni natural de Catalunya en el seguiment del seu compliment i en la realització d'altres activitats conjuntes.

Recerca participativa

Van continuar les activitats dels diversos grups de recerca participativa de la ICHN i de les seves delegacions i grups de treball, que són els següents:

- Les orquídiades del Ripollès
- Les orquídiades del Solsonès
- Els ortòpters de la Garrotxa
- La flora de la Garrotxa
- Les orquídiades de la Garrotxa
- Les papallones diürnes de la Garrotxa
- Els odonats de la Garrotxa
- Seguiment de les libèl·lules de Catalunya
- Els coleòpters florícoles del Vallès Occidental
- Les orquídiades d'Osona
- Els líquens de Céllecs
- Els tomísidecs de Céllecs

Delegació del Bages

Sortides naturalistes

Es van fer sortides a espais naturals de Catalunya dedicades a diversos aspectes relacionats amb la botànica, la zoologia, l'ecologia i la geologia. Les sortides, guiades per Jordi Badia i Florenci Vallès, biòlegs, i Oriol Oms, geòleg, van ésser les següents:

— 3 d'octubre. Estany de Queragut i cova de Font-rabiosa (Arieja i Capcir).

— 7 de novembre. Cogulló del Turp (Solsonès i Alt Urgell).

— 12 de desembre. Riera de Talamanca (Bages).

— 16 de gener. Platja del Torn i les Rojales (Baix Camp).

— 20 de febrer. Mina de plom Eugènia de Bellmunt del Priorat, instal·lacions de cria de tortuga mediterrània de Marçà i pantà dels Guiamets (Priorat).

— 19 de març. De Sant Aniol a Santa Pau per la serra de Finestres (Garrotxa).

— 16 d'abril. Volta al Pedraforca de Gósol a Saldes (Berguedà).

— 21 de maig. Siurana (Priorat).

— 18 i 19 de juny. Baix Aran (Vall d'Aran).

— 9 de juliol. Riera de les Gorgues (Osona).

Conferència

— 1 d'abril. «Les migracions a llargues distàncies d'ocells». Va ésser pronunciada per Marc Illa, secretari de l'Institut Català d'Ornitologia, a l'auditori de la Plana de l'Om de Manresa.

Delegació d'Osona - Grup de Naturalistes d'Osona

Dins del cicle *Descobreix els sistemes aquàtics*, es van realitzar les sortides i activitats següents:

- 25 de setembre. Els ratpenats.
- 3 d'octubre. Dia Mundial dels Ocells.
- 10 d'octubre. La geologia i els fòssils.
- 25 d'octubre. Els petits mamífers i carnívors.
- 14 de novembre. Els bolets.

En el marc del cicle *Descobreix els sistemes naturals*, es van fer les sortides i activitats següents:

- 5 de març. Anellament científic d'ocells.
- 16 d'abril. Els peixos de riu.
- 29 i 30 d'abril. Bioblitz Osona.
- 7 de maig. Les orquídiades.
- 21 de maig. Dia Mundial del Peix Viatger.
- 4 de juny. Les papallones diürnes.
- 12 de juny. Les libèl·lules i altres invertebrats aquàtics.

Finalment, en el marc de la Setmana de la Natura, el 29 de maig es va celebrar una jornada de prospecció d'orquídiades a Osona per a recollir dades amb vista al projecte Atlas d'Orquídiades d'Osona.

Projectes

- Basses: restauració de basses agrícoles
 - Conservació i custòdia del territori
 - Mussol
 - Gat salvatge
 - Orquídiades d'Osona
 - Grup de treball ornitològic

Delegació de la Garrotxa

Tertúlies Naturalístiques

Les *Tertúlies Naturalístiques* constitueixen un punt de trobada de persones interessades en el patrimoni natural de la Garrotxa. S'hi parla de diversos temes, com ara d'aspectes concrets de fauna, flora o geologia, i de projectes previstos o que estan en marxa. Durant aquest curs es van celebrar les tertúlies següents, al restaurant Els Catòlics d'Olot:

- 8 d'octubre. «Els fongs de la Garrotxa. No només hi ha bolets!».
- 12 de novembre. «Els ratpenats de la Garrotxa. Un so val més que mil imatges».
- 10 de desembre. «Què sabem o què no sabem? El coneixement sobre el patrimoni natural de la Garrotxa».
- 14 de gener. «Turisme de natura: ús o abús?».
- 11 de febrer. «El melic de la Garrotxa. Les espècies endèmiques i altres curiositats geogràfiques».
- 10 de març. «Hi ha risc real de terratrèmols i erupcions volcàniques a la Garrotxa?».
- 14 d'abril. «Les orquídiades de la Garrotxa: què en sabem?».
- 12 de maig. «El valor de les zones humides a la Garrotxa».
- 9 de juny. «Què és la natura?».
- 14 de juliol. «Les joies de la corona. Hi ha una escala de valors naturals?».

Cicle de conferències «Viatges naturalistes pel món»

Cicle emmarcat en els actes de celebració del desè aniversari de la Delegació, consistent en la presentació d'experiències naturalistes en viatges a diferents indrets de món. Les conferències corresponents a aquest curs van ésser:

—2 d'octubre. «Nova Zelanda», a càrrec de Xavier Oliver.

—16 d'octubre. «Teixos mil·lenaris al Regne Unit», per Antònia Caritat.

—30 d'octubre. «Serengueti, la Tanzània salvatge», a càrrec de Pepi Compte i Marc Homs.

—20 de novembre. «Etiòpia, la vuitena meravella del món», de Fran Tralalon.

Grups de treball

— Orchis

— Papallones diürnes

— Flora vascular

— Flora amenaçada

— Ortòpters

— Ocells

— Libèl·lules

X Seminari sobre el Patrimoni Natural de la Comarca de la Garrotxa

Sessió oberta en què tots els estudiosos i aficionats van presentar el resultat dels treballs acabats de realitzar o els que estaven duent a terme en l'àmbit de la Garrotxa. Va tenir lloc el 27 de febrer a

la sala teatre Pere Serrat d'Els Catòlics (Olot).

Delegació de la Serralada

Litoral Central (SLC)

—7-13 de novembre. 31a Exposició de Bolets del Maresme, coorganitzada amb Patrimoni Natural - Direcció de Cultura de l'Ajuntament de Mataró. Primer de tot, el 7 de novembre es va fer la tradicional sortida per a collir els bolets que formarien part de l'exposició. Els exemplars, representatius de la diversitat de la comarca, es van exhibir a la plaça de l'Ajuntament de Mataró.

—8 de març - 9 d'abril. Seminari 2016: «Llum, fosc i éssers vius», coorganitzat amb la Direcció de Cultura de l'Ajuntament de Mataró. Les sessions es van portar a terme a Mataró, generalment a la sala d'actes de Can Palauet, i van ésser aquestes: «Fotoquímica orgànica», a càrrec de Josep Font (Departament de Química de la UAB), el 8 de març; «Llum i fotosíntesi, motors de la vida a la Terra», impartida per Joaquim Azcón (Departament de Biologia Vegetal de la Universitat de Barcelona, UB), el 15 de març; «La llum i les comunitats bentòniques marines», per Mikel Zabala (Departament d'Ecologia de la UB), el 17 de març; «El color ens porta la llum: fabriquem plaques solars», taller impartit al Centre de Patrimoni Arqueològic i Natural (CPAN) per Laia Pallejà (Institut Català d'Investigació Química), el 19 de març; «Fosc: opor-

tunitat o reclusió pels ratpenats?», amb Carles Flaquer (Museu de Ciències Naturals de Granollers), el 31 de març; «Comportament de la llum i el color», taller impartit al CPAN per Josep M. Valls i Marta Segura, del Centre de Recursos de Ciències Experimentals Pau Martí (Escola Pia de Catalunya), el 2 d'abril; «Efectes i causes de la contaminació lumínica, amb Manuel Garcia Gil (Departament d'Enginyeria de Projectes i de la Construcció de la Universitat Politècnica de Catalunya), el 5 d'abril; «Ritmes d'activitat al mar profund: efecte sobre l'avaluació de les comunitats i noves tècniques d'estudi», a càrrec de Jacopo Aguzzi (Institut de Ciències del Mar del CSIC, ICM-CSIC), el 7 d'abril; «Éssers que il·luminen: la bioluminescència», per Be-goña Vendrell (ICM-CSIC), el 8 d'abril, i «La llum, els ulls i l'evolució», a càrrec de Lluís Serra (Departament de Genètica de la UB), el 9 d'abril al CPAN.

Tronades científiconaturalistes

— 4 de maig. «Biogeografia de la Mediterrània, o com la història evolutiva afecta l'actual diversitat d'insectes aquàtics», per Cesc Múrria (Departament d'Ecologia de la UB).

— 1 de juny. «Les orquídiades d'Osona i la recerca participativa», a càrrec de Guillem Bagaria, representant de la Delegació d'Osona, que va presentar el projecte Atlas d'Orquídiades d'Osona.

Projecte Fonts

Projecte enfocat al mostreig del massís del Montseny i l'altiplà del Lluçanès, en què col·laboren el GNO i el grup naturalista Lluçanès Viu. Durant l'any 2015 es van mostrejar noranta fonts del Montseny i les Guilleries, i actualment s'està duent a terme l'anàlisi química de les aigües i la identificació dels briòfits, a fi de poder fer les anàlisis estadístiques un cop finalitzat aquest procés.

Grup de treball Societat Catalana de Fotògrafs de Natura (SCFN)

Exposicions

«Formes i textures de la natura»

Exposició d'imatges preses per fotògrafs de la Societat, que tenen com a fil conductor la forma curiosa d'un element de la natura (per exemple, les antenes d'una papallona). Va ésser exhibida al concurs internacional de fotografia de la natura MontPhoto (Lloret de Mar) entre el 2 i el 4 d'octubre de 2015, a la Fira Ecoviure de Manresa del 23 al 25 d'octubre de 2015 i al Museu de Ciències Naturals de Granollers del 6 de maig al 25 de setembre de 2016.

«20 anys de MontPhoto»

El 7 d'abril es va inaugurar al claustre de l'IEC aquesta exposició retrospectiva dels vint anys de recorregut del concurs MontPhoto. En l'acte d'inauguració, el fotògraf Pedro Javier Pascual va oferir una conferència il·lustrada amb fotografies seves.

Sessions audiovisuals

Es van realitzar sessions audiovisuals consistents en conferències acompanyades de fotografies o vídeos i amb un col·loqui final. Les sessions, dutes a terme a la seu de l'IEC, van ésser les següents:

— 7 d'octubre. «L'herpetofauna del món perdut», conferència inaugural del curs a càrrec de l'arqueòleg i herpetòleg César Barrios. Sessió conjunta amb la Societat Catalana d'Herpetologia.

— 26 de novembre. «El fotògraf dins la nit. Descobrint la llum a la foscor», per Marta Bretó, graduada en fotografia i creació digital. La ponent va exposar les tècniques de fotografia nocturna, explicant, per exemple, com captar les estrelles, i va parlar de qüestions com la problemàtica de la contaminació lumínica de les ciutats.

— 4 de febrer. «Els ecosistemes de Venèçuela. Dels Andes a l'Amazones», a càrrec de David G. Guillamón.

— 7 d'abril. Inauguració de l'exposició «20 anys de MontPhoto» i, seguidament, conferència «MontPhoto, entre l'art i la natura», de Pedro Javier Pascual.

— 5 de maig. «La bellesa del microcosmos. La fotografia microscòpica». Sessió entorn de la fotomicrografia —la fotografia realitzada amb l'ajut d'un microscopi—, que va anar a càrrec de Mercè Durfort, catedràtica de biologia cel·lular de la UB.

— 17 de juny. «La ruta a l'origen de la vida. Un viatge de 4.000 milions

d'anys», per Luis Gabriel Ahumada, que col·labora amb el centre d'Ecologia Aplicada de Santiago de Xile i sol acompanyar l'equip científic que va descobrir els estromatòlits de la Puna, i la fotògrafa Victoria Gracia. La sessió va girar entorn de la troballa d'aquestes restes fòssils d'activitat biològica a roques de 3.500 milions d'anys a Xile i l'Argentina i del fet que això implica que la vida podria haver sorgit a la Terra en fa 3.800-4.000.

Curs de màrqueting

Va ésser impartit per Mònica Busquets (SCFN) a la seu de l'IEC i es va estructurar en quatre sessions: «Fonaments de màrqueting. Posicionament, segmentació i branding» (16 de setembre), «El pla de màrqueting. El full de ruta» (14 d'octubre), «El meu blog. Benvingut a casa meva» (21 d'octubre) i «E-mail màrqueting. El rei» (28 d'octubre).

Grup Orquidològic de Catalunya (GOC)

El 28 de maig es va fer una sortida conjunta amb el GNS a la recerca d'orquídi- es a la Serra de Busa (Solsonès), guiada per Enric Bringués i Jordi Domènech.

Publicacions

Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 79 (2015).

MARTÍN, Ricard [et al.]. *Les libèl·lules de Catalunya*. Girona: Brau, 2016. [Amb el suport de la Institució Catalana

d'Història Natural de l'IEC, Oxygastra (Grup d'Estudi dels Odonats de Catalunya), la Fundació Mascort i el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya] *Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural*, núm. 121 (setembre-octubre 2015); núm. 122 (novembre-desem-

bre 2015); núm. 123 (gener-febrer 2016); núm. 124 (març-abril 2016); núm. 125 (maig-juny 2016); núm. 126 (juliol-agost 2016).

Orquídies del Ripollès. Barcelona: Institució Catalana d'Història Natural, 2016.

Revista Catalana de Micologia, vol. 37 (2016).

Societat Catalana de Biologia

Any de fundació: 1912

JUNTA DIRECTIVA

Fins a l'11 de novembre de 2015

Presidència:	JOSEP CLOTET ERRA
Vicepresidència 1a:	ÀUREA NAVARRO SABATÉ
Vicepresidència 2a:	JORDI BARQUINERO MAÑEZ
Secretaria general:	ROSA PÉREZ ROURA
Vicesecretaria:	MARINA RIGAU RESINA
Tresoreria:	MARC MARTÍ-RENOM
Vocalia d'Acció Territorial:	ORIOL CABRÉ FABRÉ
Vocalia de Comunicació:	JOAN DURAN FERRER
Vocalia d'Ensenyament:	CARLES GIMÉNEZ ESTEBAN
Vocalia de Publicacions i Lexicografia:	DOLORS VAQUÉ VIDAL
Vocalia de Seccions:	ALBERT JORDAN VALLÈS
Vocalia de Promocions:	EVA COLÀS ORTEGA
Vocalia d'Estudiants:	ORIOL IBORRA EGEA

A partir de l'11 de novembre de 2015

Presidència:	JOSEP CLOTET ERRA
Vicepresidència 1a:	JORDI BARQUINERO MAÑEZ
Vicepresidència 2a:	MONTSERRAT COROMINAS GUIU
Secretaria general:	ROSA PÉREZ ROURA
Vicesecretaria:	CARLOS J. CIUDAD GÓMEZ
Tresoreria:	MARC MARTÍ-RENOM
Vocalia d'Acció Territorial:	ORIOL CABRÉ FABRÉ
Vocalia de Comunicació:	MARINA RIGAU RESINA
Vocalia d'Ensenyament:	CARLES GIMÉNEZ ESTEBAN
Vocalia de Publicacions i Lexicografia:	DOLORS VAQUÉ VIDAL
Vocalia de Seccions:	ALBERT JORDAN VALLÈS
Vocalia de Promocions:	EVA COLÀS ORTEGA
Vocalia d'Estudiants:	ORIOL IBORRA EGEA

Delegat de l'IEC: RICARD GUERRERO MORENO

Coordinadors de les seccions especialitzades

Aqüicultura	JOSEP PLANAS (fins a l'11.11.2015) (Universitat de Barcelona)
	NÈREA ROHER (des de l'11.11.2015) (Universitat Autònoma de Barcelona)
Biofísica	PERE GARRIGA (Universitat Politècnica de Catalunya)
Biologia Computacional i Bioinformàtica	RODERIC GUICÓ (Centre de Regulació Genòmica)
Biologia de Plantes	ANA I. CAÑO-DELGADO (Centre de Recerca en Agrigenòmica)
Biologia de la Reproducció	ENRIC RIBES (Universitat de Barcelona)
Biologia de Desenvolupament	JORDI GARCIA-FERNÁNDEZ (fins a l'11.11.2015) (Universitat de Barcelona)
	FRANCESC CEBRIÀ (des de l'11.11.2015) (Universitat de Barcelona)
Biologia Evolutiva	MONTSERRAT PAPACEIT (Universitat de Barcelona)
Biologia i Indústria	RAMON ROCA (Societat Catalana de Biologia)
Biologia Molecular	ALBERT JORDAN (Consell Superior d'Investigacions Científiques)
Biologia Molecular del Càncer	GABRIEL CAPELLÀ (fins a l'11.11.2015) (Institut Català d'Oncologia)
	ORIOL CASANOVAS (des de l'11.11.2015) (Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge)
Biologia de Sistemes	ALBERT SORRIBAS (Institut de Recerca Biomèdica de Lleida)
Biologia i Societat	CRISTINA JUNYENT (fins a l'11.11.2015) (Fundació Ciència en Societat)
	MARIA FONTANALS (des de l'11.11.2015) (Universitat Autònoma de Barcelona)
Ecologia Aquàtica	RAMON MASSANA (Institut de Ciències del Mar)

Ecologia Terrestre	JOSEP MARIA ESPELTA (Centre de Recerca Ecològica i d'Aplicacions Forestals)
Ensenyament	CARLOS GIMÉNEZ (Col·legi Sant Gabriel, Viladecans)
Estudiants	ORIOL IBORRA (Universitat de Barcelona)
Genòmica i Proteòmica	MARIO CÁCERES (Universitat Autònoma de Barcelona)
Microbiologia	MERCÈ BERLANGA (fins a l'11.11.2015) (Universitat de Barcelona) JORDI MAS CASTELLÀ (des de l'11.11.2015) (Universitat de Barcelona)
Neurobiologia Experimental	JOSEP SAURA (fins a l'11.11.2015) (Universitat de Barcelona) CARLES SAURA (des de l'11.11.2015) (Universitat Autònoma de Barcelona)
Senyalització Cel·lular i Metabolisme	FRANCESC VIÑALS (fins a l'11.11.2015) (Institut Català d'Oncologia) MARC CLARET (des de l'11.11.2015) (Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer - Centre Esther Koplowitz)
Virologia	ROSA MARIA PINTÓ (Universitat de Barcelona) JUANA DíEZ (Universitat Politècnica de Catalunya)
SCB a Alacant	IVAN QUESADA (Institut de Bioenginyeria d'Elx)
SCB a Balears	vacant
SCB a Lleida	M. ÁNGELES DE LA TORRE (Universitat de Lleida)
SCB al Vallès	JORDI BARBÉ (Universitat Autònoma de Barcelona)
SCB a València	LLUÍS PASCUAL (Universitat de València)

Nombre de socis: 1.471

Assemblea General Ordinària

L'11 de novembre es va celebrar una Assemblea General Ordinària dels socis i sòcies de la Societat Catalana de Biologia (SCB) a la Sala Pere i Joan Corominas de l'IEC. En finalitzar la sessió es va atorgar el títol de soci honorífic a Carles Bas i Peired, figura cabdal del camp de la biologia marina i soci des del 1966. Va ésser president de l'SCB entre 1975 i 1979 i és membre de l'IEC des de l'any 1978.

Activitats

A continuació es presenten les activitats en què van participar les seccions de la Societat durant el curs 2015-2016, que generalment es van dur a terme a la seu de l'IEC.

Jornades

— 9 d'octubre. V Trobada de la Xarxa MetNet (Metabolic Network) a l'SCB. Activitat organitzada per la Secció de Senyalització Cel·lular i Metabolisme, en què van participar investigadors amb interessos comuns relacionats amb el camp del metabolisme, sobretot en relació amb la diabetis i l'obesitat. S'hi van pre-

sentar treballs finalitzats dels grups que integren la xarxa MetNet.

— 23 d'octubre. XII Jornada d'Avenços en Ecologia. El programa va incloure, entre altres activitats, una xerrada sobre els efectes de la pol·lució de l'aire en el desenvolupament del cervell i una conferència sobre respostes ecològiques i evolutives de les espècies vegetals al canvi climàtic. Les intervencions van anar a càrrec dels científics Jordi Garcia-Ojalvo (Universitat Pompeu Fabra, UPF), Iñaki Ruiz-Trillo (Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats), Maria Mayol (CREAF), Jordi Sunyer (Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental), Cristina Linares (Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona, UB) i Jordi Catalan (Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals, CREAF), que va fer de moderador. Va ésser coorganitzada amb el Centre d'Estudis Avançats de Blanes i celebrada a la seva seu.

— 18 de novembre. XII Jornada CREAF-SCB-ICHN: «Els serveis ecosistèmics que ens ofereixen els boscos». En la dotzena jornada conjunta del CREAF, l'SCB i la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN), es van oferir ponències

sobre qüestions com la funció productiva del bosc, el paper de regulació dels ecosistemes forestals i l'experiència de la naturalesa lligada al benestar humà. Així mateix, es va obrir una taula rodona per a debatre les formes d'aplicació dels principis dels serveis ecosistèmics a la gestió del medi natural.

— 20 de novembre. RECAM 2015: «Unitat i diversitat en microbiologia». Dotzena edició de la Reunió Científica Anual de Microbiologia (RECAM), organitzada per la Secció de Microbiologia i adreçada als microbiòlegs d'universitats, dels centres de recerca i de la indústria, així com a professors, estudiants i professionals interessats en la microbiologia. S'hi van tractar temes diversos i d'actualitat científica, com la resistència als antibiòtics i la millora del tractament del càncer de bufeta amb micobacteris en emulsió.

— 27 de novembre. Jornada de Senyalització en els Models de Llevat: «El protagonisme de la quinasa». El programa va incloure més d'una desena de ponències, entre les quals, per exemple, «Regulación de la expresión génica a través de la ruta CWI en levaduras» (Javier Arroyo, Facultat de Farmàcia de la Universitat Complutense de Madrid) i «Activation and role of a H₂O₂-dependent MAP kinase cascade – gene regulation by phosphorylation of a transcription factor» (Elena Hidalgo, UPF). Va ésser organitzada conjuntament amb la Universitat de

Lleida (UdL) i celebrada a la seva Facultat de Medicina.

— 30 de novembre. XIV Jornada de Virologia. Activitat organitzada anualment per la Secció de Virologia amb la voluntat de reunir els grups i professionals que, des de les universitats i les institucions de recerca catalanes, dediquen la seva investigació a la virologia. Els investigadors convidats, que van presentar diferents aspectes clau dels virus emergents i una nova estratègia de generació de vacunes atenuades, van ésser Isabel Sola (Departament de Patologia del Centre Nacional de Biotecnologia del Consell Superior d'Investigacions Científiques, CSIC), Andrés Merits (Universitat de Tartu, Estònia), Jordi Serra-Cobo (Departament de Biologia Animal de la UB) i Miguel Ángel Martínez (Institut de Recerca de la Sida IrsiCaixa de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol). Així mateix, també van participar-hi estudiants de doctorat i investigadors postdoctorals, amb presentacions orals sobre els seus temes d'estudi més recents.

— 14 de desembre. *Els residus de les ciutats: cost econòmic, energètic, mediambiental i social*. Va ésser organitzada per la Secció de Biologia i Societat, amb la col·laboració de l'Associació Catalana de Comunicació Científica, i es va dedicar als residus generats per les grans àrees urbanes. Per mitjà de conferències, es van plantejar qüestions com, per exemple, quina quantitat de residus genera una

ciutat com Barcelona, com es gestionen i quina contaminació se'n deriva.

— 18 de desembre. III Jornada de Bioinformàtica i Biologia Computacional. Es va organitzar conjuntament amb l'associació Bioinformatics Barcelona i es va estructurar en quatre sessions, amb conferències sobre aspectes de la bioinformàtica a Catalunya, des dels grans projectes i iniciatives que s'hi realitzen fins als reptes de la interdisciplinarietat associada a aquest camp de recerca. Així mateix, estudiants i investigadors postdoctorals van oferir tretze comunicacions orals, la millor de les quals va rebre el premi JdB2015.

— 22 de gener. Jornada sobre Biologia del Microambient Cancerós. La va organitzar la Secció de Biologia Molecular del Càncer per a analitzar els últims avenços en biologia molecular, cel·lular i tissular del càncer. Va incloure conferències d'investigadors de prestigi internacional, com és ara Kari Alitalo (Institut de Biomedicina Biomedicum d'Hèlsinki, Finlàndia), que va parlar de factors de creixement vascular en el microambient cancerós, i Roger Gomis (Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona), que va exposar mecanismes de metastasi específics de teixit.

— 29 de gener. VI Trobada de la Xarxa MetNet. Per mitjà de quatre ponències, es van abordar aspectes com el consum elevat de fructosa o l'annexina A6 al fetge.

— 10 de febrer. Dia de Darwin 2016. En el marc de la celebració del Dia de Darwin, la Secció de l'SCB a València va organitzar dos actes: a la Sala Darwin del Campus Burjassot-Paterna de la Universitat de València (UV), la conferència «L'origen de la cèl·lula eucariota», pronunciada per Toni Gabaldón (Centre de Regulació Genòmica), i a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània, una sessió dedicada a l'Antropocè i a la presentació del núm. 411 de la revista *Saó*, que tracta de les polítiques ambientals valencianes.

— 8 de març. VI Jornada de Cromatina i Epigenètica. Va ésser organitzada per la Secció de Biologia Molecular amb la col·laboració del BCN Chromatin Club. A partir de xerrades de científics convidats i de l'exposició de pòsters dels participants, es van presentar els resultats més innovadors dels investigadors catalans que treballen en aquest àmbit de la recerca biològica i biomèdica. Es van abordar temes com ara el paper dels RNA no codificants en la funció i malaltia de diferents tipus cel·lulars o l'arquitectura epigenètica de la cèl·lula cancerosa i de les cèl·lules espermàtiques.

— 15 d'abril. VII Trobada de la Xarxa MetNet. La va organitzar la Secció de Senyalització Cel·lular i Metabolisme, amb la voluntat que diferents grups de recerca exposessin els seus darrers resultats o els treballs en curs per a discutir-los i rebre les opinions i els suggeriments dels

investigadors que integren la xarxa. S'hi van presentar treballs sobre temes com ara l'homeòstasi de la glucosa o la sensibilitat a la insulina.

— 26 d'abril. I Jornada de Microbiologia. La va organitzar la Secció de Microbiologia per afavorir les interaccions científiques entre els membres de les diferents institucions de recerca de Catalunya. Antoni Villaverde, de l'Institut de Biotecnologia i Biomedicina de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), va pronunciar la conferència inaugural, centrada en la fabricació microbiana de nanoestructures proteiques. Tot seguit, es van oferir ponències sobre aspectes variats de la microbiologia (per exemple, la taxonomia en l'era de la genòmica i el tractament de l'aigua contra el virus de l'hepatitis E), i estudiants de doctorat van presentar la seva recerca en pòsters. La cloenda va ésser a càrrec de Jordi Mas, coordinador de la Secció, que va parlar de l'impacte i la presència de la microbiologia en els projectes de recerca del programa europeu Horizon 2020.

— 28 d'abril. Dia de la Immunologia: «Nanotecnologia aplicada a la immunologia». Es va organitzar conjuntament amb la Societat Catalana d'Immunologia en commemoració del Dia de la Immunologia i va incloure diverses ponències i una taula rodona sobre els nous horitzons de la nanotecnologia.

— 7 de maig. XVII Matinal de l'Evolució. Jornada d'actualització cien-

tífica per a professorat de secundària i batxillerat, organitzada per la Secció de l'SCB a València. Va incloure diverses conferències, entre les quals «La diversitat i evolució dels virus» i «El costat fosc de l'evolució humana: evolució adaptativa i malalties neurocognitives», i un debat general amb els ponents. Es va celebrar a l'Auditori Joan Plaça del Jardí Botànic de la UV.

— 21 de maig. V Jornada de Biologia a l'Ensenyament. La va organitzar la UV en col·laboració amb l'SCB amb l'objectiu que el professorat de biologia de secundària i batxillerat, a partir de comunicacions orals, parlés de les seves experiències docents. Es va portar a terme a l'Auditori Joan Plaça del Jardí Botànic de la UV.

— 27 de maig. *Metabolisme del teixit adipós en l'obesitat*. Va ésser organitzada per la Secció de Senyalització Cel·lular i Metabolisme i va incloure un bon nombre de presentacions i conferències sobre les descobertes recents en aquest camp. Les conferències plenàries van ésser «Systems biology to assess complex metabolic networks» (Roger Guimerà, Universitat Rovira i Virgili) i «Adipose tissue mechanisms in human insulin resistance and T2D -translational studies» (Jan Eriksson, Departament de Ciències Mèdiques de la Universitat d'Uppsala, Suècia).

— 14 de juny. XXIII Jornada de Biologia Molecular. Activitat organitzada

per la Secció de Biologia Molecular per fomentar la interacció científica entre els membres dels centres de recerca de Catalunya i afavorir la presentació de la recerca dels estudiants de doctorat. El programa es va confegir amb sessions especialitzades en biologia de llevats, biologia estructural, biologia regenerativa i cèl·lules mare, i biologia molecular general. S'hi van presentar dinou comunicacions orals i vint-i-una en forma de pòster, majoritàriament d'estudiants de doctorat, a més de les conferències dels convidats.

— 27 de juny. XVI Jornada de Biologia Evolutiva. Jornada que organitza la Secció de Biologia Evolutiva per promoure la interacció dels membres dels grups de recerca catalans d'aquest camp. Vincent Rossi, de l'Institut de Física Interdisciplinària i Sistemes Complexos, va ésser l'investigador convidat d'aquesta edició, en què els investigadors més joves van presentar i debatre els seus treballs doctorals o postdoctorals.

Conferències i col·loquis

— 4 de novembre. «El microbioma humà». Conferència organitzada per la Secció d'Ensenyament i impartida per Francisco Guarner, del Servei de l'Aparell Digestiu de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron.

— 11 de novembre. «Humans o posthumans? Què ens pot fer ser la biotecnologia?». Col·loqui amb què es va inaugurar el curs 2015-2016. Va ésser presen-

tat i moderat per Miquel-Àngel Serra, coordinador del llibre *¿Humanos o posthumanos? Singularidad tecnológica y mejoramiento humano*, i hi van participar tres coautors de l'obra: Ramon Maria Nogués (catedràtic d'antropologia biològica a la UAB), Daniel Turbón (catedràtic d'antropologia física a la UB) i Ricard Solé (investigador en biologia de sistemes a la UPF).

— 16 de desembre. «El virus de l'hepatitis C. Personalitzem el tractament amb la tecnologia d'última generació». Conferència organitzada per la Secció d'Ensenyament, que va anar a càrrec de Josep Quer, professor de la Facultat de Medicina de la UAB.

— 27 de gener. «De les amfetamines a la genètica, el repte continu en la detecció del dopatge». Conferència pronunciada per Jordi Segura, de l'Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques, i organitzada per la Secció d'Ensenyament. Els avenços en biotecnologia, endocrinologia, teràpia gènica i altres àrees mèdiques han potenciat l'evolució de les substàncies dopants cap a proteïnes, pèptids i altres substàncies equivalents a les que ja tenim en l'organisme. En aquests casos, la detecció del dopatge s'ha de basar en descobertes que permetin diferenciar el producte biotecnològic exogen de l'hormona natural o bé en variacions en concentracions de biomarcadors diagnòstics. La sessió va aportar informació dels desenvolupaments i expectatives per a afrontar aquests reptes.

Congressos

— 20-22 de juny. 13è Congrés Nacional de Micologia. Va aplegar investigadors per a intercanviar experiències i establir possibles xarxes de recerca que afavoreixin els avenços en micologia. La conferència inaugural, «Els llevats com a models per a l'estudi de les respostes cel·lulars davant l'estrès oxidatiu», va anar a càrrec d'Enrique Herrero (UdL). Seguidament es van oferir més conferències i comunicacions orals sobre temes com ara les micosis invasores, que causen complicacions als pacients immunodeprimits, o l'ús dels fongs com a cèl·lules model d'estudi de l'estrès oxidatiu i l'envelliment humà. Va ésser organitzat per la Societat Espanyola de Microbiologia i la UdL, amb la col·laboració de la Secció de Lleida de l'SCB, i va tenir lloc a l'Auditori del Centre de Cultures i Cooperació Transfronterera de la UdL.

— 25-29 de juliol. SIS 2016: «La conferència sobre l'impacte social de la ciència». Congrés internacional dedicat a l'impacte social de la recerca, que va reunir investigadors, agències d'avaluació, empreses editorials, agents socials i universitats amb la finalitat de debatre les seves recerques científiques i el seu potencial impacte en la societat. Va ésser organitzat per la Social Impact Open Repository, amb la col·laboració de l'SCB, i es va dur a terme a l'Edifici Històric de la UB.

Altres activitats

— 2-10 de novembre. Curs d'optogenètica, quimiogenètica i biofotònica. L'objectiu del curs, coordinat amb l'IEC i la UB, va ésser proporcionar coneixements bàsics de les tècniques optogenètiques i quimiogenètiques, de les seves possibles aplicacions experimentals i clíniques, i del disseny primari d'experiments per al mapatge de circuits neuronals. Va ésser impartit per Gero Miesenböck (Universitat d'Oxford, Regne Unit), Luis de Lecea (Universitat de Stanford, EUA), Pau Gorostiza (Institut de Bioenginyeria de Catalunya) i Clara Touriño (Institut Italià de Tecnologia de Gènova).

— 2-6 i 18 de novembre (1a edició) i 2-6 de maig i 1 de juny (2a edició). Curs «Com podem gestionar projectes amb intel·ligència emocional?». Va ésser organitzat per la Secció de Biologia i Indústria, amb la voluntat d'ensenyar a professionals de la gestió de projectes què és la intel·ligència emocional, com es pot aplicar en els projectes i quins són els avantatges d'aplicar-la en la feina diària. Va ésser impartit dues vegades per Ascensió Heredia, directora de projectes i consultora d'empreses del sector farmacèutic.

— 6 i 9 de febrer. VI Olimpíada de Biologia de Catalunya. Activitat coordinada amb la major part de les universitats catalanes i amb el Col·legi de Biòlegs de Catalunya, el Centre de Documentació i Experimentació en Ciències, el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en

Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, i el Seminari Permanent de Ciències Naturals. En aquesta edició, duta a terme simultàniament en diferents universitats, van participar 390 estudiants de batxillerat. La prova teòrica (el dia 6) contenia 50 preguntes i la pràctica (el dia 9) plantejava tres problemes. Els premis es van lliurar en un acte públic a la seu de l'IEC el 19 de febrer; les tres medalles d'or van ésser atorgades a Teodor Jové (Institut Ramon Muntaner de Figueres), Jordi Garriga (Institut La Segarra de Cervera) i Marc Serra (Institut Escola Industrial de Sabadell). Els sis millor classificats van formar la delegació catalana en l'onzena Olimpíada Espanyola de Biologia, que es va celebrar a Vigo entre el 7 i el 10 d'abril.

— 30 d'abril. Viquimarató Biologia València 2016. Trobada d'investigadors i viquipedistes a fi de millorar els continguts de diferents disciplines de la biologia a la Viquipèdia en català. Va tenir lloc a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània de València i va ésser coorganitzada amb l'IEC, Acció Cultural

del País Valencià i la Càtedra de Divulgació de la Ciència - Unitat de Cultura Científica de la UV, amb la col·laboració d'Amical Wikimedia i altres entitats.

Premis

Premi de la Societat Catalana de Biologia

Premi instituït el 1962, que s'ofereix a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre ciències biològiques. En la 53a convocatòria, integrada en el *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, l'SCB, a proposta d'una ponència formada per Oriol Cabré, Carles Ciudad i Montserrat Corominas, va premiar Àurea Mora per *La longitud dels telòmers, un marcador de la qualitat de vida i de l'envel·liment: ¿quina és la seva implicació en els trastorns mentals?* El Premi es va lliurar el 21 d'abril a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, en el marc dels Premis Sant Jordi 2016.

Publicacions

Treballs de la Societat Catalana de Biologia, núm. 66 (2015).

Societat Catalana de Filosofia

Any de fundació: 1923

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOSEP MONSERRAT MOLAS
Vicepresidència: XAVIER GARCÍA-DURAN
Secretaria: BERNAT TORRES MORALES
Tresoreria: CONRAD VILANOU TORRANO
Vocalia: MARIA ARQUER CORTÉS
ÀNGELS BALDÓ BULLIDO
JOAN CUSCÓ CLARASÓ
JOAN GONZÀLEZ GUARDIOLA
XAVIER SERRA BESALÚ

Delegat de l'IEC: PERE LLUÍS FONT

Coordinadors de les seccions especialitzades

Secció de Lògica i Filosofia de la Ciència JOAN ROSELLÓ MOYA
Secció de Filosofia Antiga JORDI SALES CODERCH
Secció de Filosofia Medieval MIGUEL CANDEL SANMARTÍN
Secció de Filosofia Moderna
Grup d'Estudis Fichteans SALVI TURRÓ TOMÀS
Secció de Filosofia Contemporània
Grup d'Estudis Fenomenològics FRANCESC PEREÑA BLASI
Grup d'Estudis Sartreans IGNASI ROVIRÓ ALEMANY
Grup de Filosofia Analítica AMBRÒS DOMINGO BELANDO
Grup de Filosofia Personalista ALBERT LLORCA ARIMANY
Secció de Filosofia Pràctica
Grup de Didàctica de la Filosofia FÈLIX RABAL QUEIXALÓS
Grup Ad Hoc ÀNGELS BALDÓ BULLIDO
Secció de Filosofia Catalana JORDI SALES CODERCH
Secció de Filosofia Clàssica Alemanya SALVI TURRÓ TOMÀS
M. RAMON CUBELLS BARTOLOMÉ

Nombre de socis: 213

Activitats

Durant el curs 2015-2016, les diferents seccions i grups de la Societat Catalana de Filosofia (SCFIL) van participar en les activitats presentades a continuació, que generalment es van dur a terme a la seu de l'IEC.

Conferències

— 20 de novembre. «Coloraciones emotivas y temples anímicos en los estudios acerca de la estructura de la conciencia. Análisis de los manuscritos inéditos de Husserl». Va ésser organitzada per l'SCFIL i va anar a càrrec d'Antonio Ziri6n, professor de l'Institut d'Investigacions Filos6fiques de la Universitat Nacional Aut6noma de Mèxic.

— 13 de maig. «Qué significa ser sí mismo? Heidegger y el cuidado de sí», organitzada pel Grup d'Estudis Fenomenol6gics i pronunciada per Jesús Adrián, director del Grup d'Estudis Heideggerians.

— 27 de maig. «Mística i fenomenologia», per Amador Vega, catedràtic d'estètica a la Universitat Pompeu Fabra. Va ésser organitzada pel Grup d'Estudis Fenomenol6gics.

— 17 de juny. «Do you feel the same? Self-identity, empathy and community feeling in Husserl», per Elodie Boubilil, investigadora «Marie Curie» del Centre National de la Recherche Scientifique (París).

Seminaris

«Deu qüestions de filosofia política»

Seminari organitzat pel Grup de Filosofia Analítica, adreçat a professors de filosofia de secundària i a estudiants de grau o llicenciatura de filosofia, així com també a qualsevol persona interessada a reflexionar sobre qüestions filos6fiques. Va constar de deu sessions dutes a terme durant el primer semestre del 2016, en cadascuna de les quals un ponent convidat va oferir una conferència entorn d'una qüestió de filosofia política —en alguns casos vinculant-la a l'obra d'un pensador clàssic— i seguidament es va obrir un debat. Algunes de les conferències foren: «John Locke i la desobediència civil», a càrrec d'Iñigo González (Universitat Aut6noma de Barcelona, UAB), el 17 de febrer; «Filosofia política en Plat6», per Josep Monserrat, professor de la Universitat de Barcelona (UB), l'11 de maig, i «Rousseau, entre llibertat i obediència consentida», d'Ignacio Vicario, professor de la Universitat Aut6noma de Madrid, el 25 de maig.

«El *Laques* de Plat6»

Seminari de lectura organitzat pel Grup de Recerca EIDOS: Platonisme i Modernitat. Es va impartir d'abril a juny a la Facultat de Filosofia de la UB en sis sessions dedicades a presentar l'obra i fer-ne lectures.

«Hobbes on legal authority and political obligation»

Seminari d'investigació organitzat pel Grup de Recerca EIDOS: Platonisme i Modernitat, amb la col·laboració de la Secció de Filosofia Antiga. Va ésser impartit per Luciano Venezia, professor de la Universitat Nacional de Quilmes (Argentina), el 27 de maig a la Facultat de Filosofia de la UB.

Congressos

IV Congrés Català de Filosofia

Organitzat conjuntament amb la Societat de Filosofia del País Valencià i l'Associació Filosòfica de les Illes Balears, va celebrar-se a L'Enològica (Vilafranca del Penedès) entre els dies 25 i 27 de novembre. La finalitat va ésser debatre els problemes que la filosofia té plantejats tant aquí com arreu. Va haver-hi conferències, taules de debat, sessions monogràfiques, ponències, comunicacions i pòsters sobre àrees tan diverses de la filosofia com són la lògica, l'estètica i la teoria de les arts.

III Congrés Internacional de Filosofia Grega

Organitzat per la Societat Ibèrica de Filosofia Grega, es va celebrar del 20 al 22 d'abril a la Facultat de Lletres de la Universitat de Lisboa. Va incloure ponències de diversos experts, com per exemple Marco Zingano (Universitat de São Paulo), Montserrat Jufresa (UB) o Ricardo Santos (Universitat de Lisboa).

16th Annual Meeting of the Collegium Politicum: «Universalism, Cosmopolitanism, and the Ius Gentium in Ancient Political Thought»

Congrés del Collegium Politicum en què s'aborden qüestions de filosofia antiga i de filosofia política. Aquesta edició va ésser organitzada per la Universitat de Bonn i va girar entorn de la visió antiga de temes com ara la ciutadania, els moviments migratoris, el cosmopolitisme, la diversitat cultural o la guerra i la pau. El secretari de l'SCFIL, Bernat Torres, hi va impartir la conferència «Ancient and Modern Cosmopolitanism. Beyond Politics and Ethics». Va tenir lloc entre els dies 26 i 28 de maig a la Universitat de Bonn.

Jornades

XX Col·loqui de Vic: «La festa»

Els Col·loquis de Vic són una trobada anual de professionals de les humanitats i els millors especialistes universitaris del moment per a debatre un tema comú. L'edició d'aquest curs es va organitzar conjuntament amb l'Ajuntament de Vic, el Consell Comarcal d'Osona, la Societat de Filosofia del País Valencià, l'Associació Filosòfica de les Illes Balears, la Universitat La Sapienza de Roma, l'Institut de Dret i Tecnologia de la UAB i la Universitat de Vic. Es va dur a terme els dies 1 i 2 d'octubre a l'Ajuntament de Vic i al Consell Comarcal d'Osona.

Les sessions van girar entorn de la festa entesa des de dos àmbits diferents:

la festa, la filosofia i la ciència, i la festa i les arts. Per a cada àmbit hi va haver diverses comunicacions seguides d'un col·loqui, a més d'altres actes com la ponència «Festa, filosofia, amistat», d'Antoni Bosch-Veciana (Universitat Ramon Llull).

IV Jornades sobre l'Ensenyament de les Humanitats al Batxillerat

La Societat va participar en la quarta edició de les Jornades, organitzades per la Facultat d'Humanitats de la Universitat Internacional de Catalunya (UIC) i centrades en la filosofia com a eix transversal d'aprenentatge de les assignatures de les diferents modalitats de batxillerat. Es van celebrar els dies 26 i 27 de febrer a la Facultat.

En la primera sessió, el professor de filosofia Jordi Beltran va oferir la conferència «El poder formatiu de la filosofia» i, després, Àngels Baldó, del Departament d'Ensenyament, va parlar de «Les competències bàsiques de la matèria de cultura i valors ètics». Tot seguit, es van impartir els tallers «La filosofia 3/18», a càrrec del Grup IREF (Grup d'Innovació i Recerca per a l'Ensenyament de la Filosofia), i «La filosofia i les dificultats lectoescriptores», per Martí Curiel, de l'escola Xaloc.

La segona sessió va començar amb la presentació d'experiències docents i del projecte «Filosofia, ara», a càrrec del professor de filosofia Xavier Serra. A

continuació es van realitzar els tallers «Filosofia i cinema», conduït per Jordi Puigdomènech López, professor de la UIC, i «Tecnòtica i responsabilitat», a càrrec de Ramon Alcoberro, professor de la Universitat de Girona. La conferència de clausura, «La condició humana a la literatura», va ésser pronunciada pel professor de filosofia Mariano Royo.

I Jornades Filosòfiques a Vilafranca del Penedès

Van ésser convocades per alumnes de quart de filosofia de la UB amb l'objectiu de debatre qüestions pròpies de la història de la filosofia traslladades a l'actualitat, i es van celebrar els dies 2 i 3 de juliol en un antic celler. El programa va combinar ponències amb tallers i activitats culturals com, per exemple, concerts.

Altres activitats

Presentació del llibre *Autour de la bêtise* L'acte, organitzat per la Societat, es va celebrar el 13 de novembre i va anar a càrrec de l'autor de l'obra, Roland Breuer (professor de Universitat Catòlica de Lovaina, Bèlgica).

Sessions del Grup de Filosofia

Personalista

Durant aquest curs 2015-2016, el Grup de Filosofia Personalista es va dedicar a la lectura i l'estudi del pensament de Jean Lacroix, un dels referents del personalisme comunitari a Europa entre les dècades

dels anys trenta i els vuitanta del segle xx. Les obres estudiades van ésser *Personne et amour* (1942), en les sessions del 17 de desembre i del 28 de gener; *Le personnalisme comme anti-idéologie* (1972), el 3 de març, el 7 d'abril i el 5 de maig, i *Philosophie de la culpabilité* (1977), els dies 26 de maig i 9 juny. Totes les sessions es van dur a terme al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès.

III Olimpíada de Filosofia de Catalunya:
«Què és la bellesa?»

L'SCFIL va col·laborar en l'organització de la tercera edició de l'Olimpíada, que es va celebrar el 27 de febrer al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona. Van participar-hi uns 80 estudiants de batxillerat de més de quaranta centres de Catalunya seleccionats pels seus professors per a realitzar la prova plantejada: una dissertació entorn de la pregunta «Què és la bellesa?». Els dos guanyadors de l'Olimpíada, Adrián Agenjo i Laia Tutusaus, van representar Catalunya en la final espanyola, celebrada els dies 15 i 16 d'abril a Oviedo.

Càtedra Joaquim Xirau

Aquesta càtedra es va crear el 2001 mitjançant un conveni entre la UB i la Universitat Autònoma de Mèxic (UNAM), en memòria del filòsof català exiliat a Mèxic i amb la finalitat de promoure l'ensenyament i la recerca en el camp de les arts i les humanitats. L'SCFIL va col·laborar en l'organització de l'edició del 2016, ocupada per Enrique Hülsz Piccone, professor de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UNAM. Entre el 29 de març i el 7 d'abril, Hülsz va impartir sessions a la Facultat de Filosofia de la UB, entre les quals la conferència «Physis en Heráclito».

Publicacions

Anuari de la Societat Catalana de Filosofia, núm. 26 (2015).

EMBREE, LESTER. *Es pot aprendre a fer fenomenologia?* Barcelona: Societat Catalana de Filosofia, 2015.

La Guerra. Barcelona: Societat Catalana de Filosofia, 2015. (Col·loquis de Vic; 19)

Journal of Catalan Intellectual History = Revista d'Història de la Filosofia Catalana [en línia], vol. 9-10 (2015).

Societat Catalana de Física

Any de fundació:	1986*
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	JOSEP ENRIC LLEBOT RABAGLIATI
Vicepresidència:	NÚRIA FERRER ANGLADA
Tresoreria:	JOAN GARÍN CASANOVAS
Secretaria:	AGUSTÍ POCH PARÉS
Vocalia:	ALBERT BRAMON PLANAS EMILI ELIZALDE RIUS M. ÀNGELS GARCIA BACH ANTONI GIRÓ ROCA XAVIER GRANADOS GARCIA IGNASI JUVELLS PRADES JORDI MIRALDA ESCUDÉ JORDI MUR PETIT JOAN ÀNGEL PADRÓ CÀRDENAS LLORENÇ PORQUER SEGUÍ SANTIAGO VALLMITJANA RICO JOAN VALLS GONZÀLEZ
Comitè de publicacions:	FRANCESC XAVIER ÀLVAREZ CALAFELL XAVIER JAÉN HERBERA
Coordinador del lloc web:	JOAN VALLS GONZÀLEZ
Delegat de l'IEC:	DAVID JOU MIRABENT
Nombre de socis:	398

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per la Societat Catalana de Física (SCFIS) durant el curs 2015-2016:

Conferències

Les conferències es van dur a terme generalment a la seu de l'IEC.

— 21 d'octubre. «Cent anys de relativitat general», conferència inaugural

del curs a càrrec d'Enric Verdaguer, catedràtic de física teòrica a la Universitat de Barcelona (UB). Verdaguer va fer un recorregut per la història de la teoria de la relativitat general, des del 1915, quan Einstein va publicar les equacions de la relativitat general, passant pels anys seixanta, en què la teoria va agafar impuls i es van fer importants avenços (com la predicció de l'existència de forats negres), fins als nostres dies, en què és més vigent que mai i les seves conseqüències són presents en sistemes tan quotidians com el GPS.

— 9 de desembre. «El neutrí. La partícula camaleònica», per Federico Sánchez, de l'Institut de Física d'Altes Energies. Sessió dedicada al Premi Nobel de Física 2015, concedit a Takaaki Kajita i Arthur McDonald per les seves investigacions sobre les oscil·lacions dels neutrins que demostren que aquestes partícules tenen massa.

— 11 de març. «El descobriment de les ones gravitacionals», d'Enric Verdaguer, catedràtic de física teòrica a la UB. La conferència es va pronunciar en el transcurs de l'acte de lliurament dels premis de la fase catalana de l'Olimpiada de Física de l'any 2016, dels premis als treballs de recerca del 2015 i dels premis del II Concurs d'Imatges de Física.

— En el marc del XXIV cicle *Física oberta*, es van oferir aquestes conferències:

• 25 de novembre. «La llum. Història, naturalesa i instruments», de

Joan Garín, catedràtic de física i química d'ensenyament secundari. Sessió amb motiu de la declaració de la UNESCO del 2015 com a Any Internacional de la Llum i les Tecnologies Basades en la Llum, que va girar entorn de la relació entre les diferents teories que expliquen els fenòmens observats.

• 26 de gener. «La llum com a ona i partícula: Albert Einstein i Max Planck», per Emili Elizalde, de l'Institut de Ciències de l'Espai del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC). Conferència també amb motiu del 2015 com l'Any Internacional de la Llum, dedicada a la llum com a ona i partícula sense massa alhora.

• 23 de febrer. «Introducció a la microscòpia avançada per a aplicacions biomèdiques. Des de la microscòpia en camp clar fins a la superresolució passant pel microscopi confocal». Sessió dedicada a l'aplicació de la llum i la microscòpia en els diferents camps biomèdics, que va anar a càrrec de Jordi Andilla, de l'Institut de Ciències Fotòniques.

• 17 de març. «La primera observació directa d'ones gravitacionals i forats negres», a càrrec de Jordi Miralda, de l'Institut de Ciències del Cosmos de la UB. Miralda va parlar dels forats negres, exposant-ne el descobriment i les perspectives que s'obren per a la investigació de l'Univers.

• 12 de maig. «Relativitat general, singularitats, censor còsmic, i tot

això...», de José M. Martín Senovilla, catedràtic de física teòrica a la Universitat del País Basc (UPV/EHU). El ponent va presentar una avaluació crítica dels teoremes de singularitats en la relativitat general.

*XXI Trobades Científiques
de la Mediterrània Josep Miquel Vidal:
«Llum-matèria-llum. La interacció
de la llum amb els materials
i la seva posterior detecció»*

Les Trobades Científiques de la Mediterrània, coorganitzades anualment amb la Secció de Ciència i Tècnica de l'Institut Menorquí d'Estudis (IME), tenen per objectiu oferir un marc d'intercanvi d'experiències i coneixements sobre un tema actual de recerca, facilitant la relació i la comunicació entre els científics i els tecnòlegs de l'entorn més proper. Atès que el 2015 va ésser l'Any Internacional de la Llum, la 31a edició de les Trobades es va dedicar a la interacció de la llum amb els materials i la seva posterior detecció, com a mètode per a estudiar els materials o com a procediment per a generar estructures i configuracions amb aplicacions fotòniques varies.

Entre altres experts, hi van participar investigadors en física, en ciències de la vida i en enginyeria de materials. Es van impartir set sessions, entre les quals, per exemple, «Conical Refraction: Fundamentals and Applications» (Alex Turpin, Departament de Física de la UAB) i

«PANSILICON. Applications of Silicon Nanoparticles to Electronics, Photonics and Nanomedicine» (Francisco Javier Meseguer, Institut de Tecnologia Química CSIC - Universitat Politècnica de València). Així mateix, es van oferir onze presentacions orals. Van tenir lloc a la seu de l'IME (Can Victori, Maó) del 7 al 9 d'octubre i hi van col·laborar l'IEC, la UB, la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i el Consell Insular de Menorca.

VI Jornades sobre l'Ensenyament de la Física i la Química: «Ciència en context»
Jornades organitzades conjuntament amb el Col·legi de Llicenciats de Catalunya, Obra Social La Caixa i la Societat Catalana de Química, dirigides a professors de ciències. La sisena edició es va programar en tres sessions entre el 22 i el 24 d'octubre, la primera a la seu de l'IEC i les altres dues al CosmoCaixa (Barcelona). A fi d'aportar recursos didàctics per a un ensenyament contextualitzat de les ciències, es van oferir diverses activitats, com ara conferències (per exemple, «Llum, química i vida: de la fotosíntesi a la teràpia fotodinàmica» i «Ensenyar ciències amb significat social: conceptes en contextos»), presentacions en forma de pòster i un bon nombre de tallers (per exemple, un de dedicat l'escalfament global i el canvi climàtic a partir de les mesures de radiació i de gasos d'efecte hivernacle).

Olimpiada de Física

El 5 de febrer es van realitzar les proves de la fase catalana de l'Olimpiada de Física simultàniament a la Facultat de Física de la UB, a l'Escola Politècnica Superior de la Universitat de Lleida, a l'Escola Politècnica Superior de la Universitat de Girona i a la Facultat de Química de la Universitat Rovira i Virgili. Hi van participar 157 estudiants de física de segon de batxillerat i del darrer curs de formació professional de segon grau.

L'acte públic de lliurament dels premis va tenir lloc l'11 de març a la Sala Prat de la Riba de l'IEC. Els vint millors classificats van formar la delegació catalana en la XXVII Olimpiada Espanyola de Física, celebrada a Sevilla entre els dies 22 i 25 d'abril.

Exposició de maquetes d'invents al llarg de la història

Per quarta vegada es van exposar trenta maquetes construïdes per Ramon Magem d'invents que han canviat la història de la física (per exemple, l'evolpila d'Heró, la màquina de vapor, l'ariet hidràulic, el generador de Van der Graaf i la pila de Volta). La mostra, exhibida entre el 14 i el 18 de març a la Sala Pere i Joan Corominas de l'IEC, va anar adreçada especialment a alumnes de batxillerat de física o de tecnologia.

XLVIII Universitat Catalana d'Estiu: «L'Eix Mediterrani: camins de mar, de terra i de cultura»

En el marc de la XLVIII Universitat Catalana d'Estiu, dedicada a l'eix mediterrani, l'SCFIS va participar en el curs «Planeta terra - planeta oceà: interrelacions i canvi climàtic». El curs va tenir lloc a Prada de Conflent entre el 21 i el 23 d'agost i va constar de sessions tant teòriques com pràctiques.

El primer dia va anar a càrrec de Josep Lluís Pelegrí, del Departament d'Oceanografia Física i Tecnològica de l'Institut de Ciències del Mar del CSIC, que va abordar «Els oceans i el clima de la Terra». L'endemà, les sessions van ésser impartides per Damià Gomis, de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats, i van versar sobre «Present i futur dels nostres oceans: el cas de la Mediterrània». I el darrer dia, amb Maria Dolors Martínez, del Departament de Física de la UPC, es va dedicar al «Règim de temperatures i de precipitacions a Europa Occidental. El nostre clima canvia?».

II Concurs d'Imatges de Física

Concurs de fotografies de física, que en aquesta convocatòria va anar adreçat a estudiants de física de segon de batxillerat. D'entre les disset imatges presentades, el jurat, constituït pels membres de la junta de l'SCFIS Ignasi Juvells, Joan Garín i Joan Valls, va acordar atorgar el primer premi a *Martell. La 3a llei de*

Newton, de Gerard Solé, i el segon, a *Moviment ondulatori i harmònic simple*, d'Ivan Villanueva. Així mateix, va concedir accèssits a *Efecte Tyndall i reflexió de la imatge en tres miralls*, de Dorin Mihai; *L'altra Lluna*, de Marta Llagostera, i *Xarxa de difracció*, de Marta Perxés. Pel que fa al Premi Popular, va ésser per a la fotografia *Feix de làser verd*, de Paula Sumber.

Col·laboracions

— Encontres amb el Tercer Cicle. Activitats organitzades per estudiants de tercer cicle de la Facultat de Física de la UB (tardor 2015).

— Conferència «Relativitat general: un segle d'aventures a través de l'espai-temps», pronunciada per José M. Martín Senovilla, catedràtic de física teòrica a la UPV/EHU. Amb aquesta sessió, que es va portar a terme el 4 de novembre a l'Aula Magna Enric Casassas de la UB, es va inaugurar la mostra «Cent anys de la relativitat general», organitzada per la Biblioteca de Física i Química d'aquesta universitat.

— XI Jornada de Recerca del Departament de Física i Enginyeria Nuclear de la UPC. Va tenir lloc el 29 de gener a la Sala Pere i Joan Coromines de l'IEC.

— 4a Jornada d'Investigadors Predoctorals Interdisciplinària (JIPI). Es va celebrar el 2 de febrer a l'Edifici Històric de la UB.

— Taller de física de partícules, organitzat per l'Institut de Ciències del Cosmos de la UB. Va ésser impartit a la Facultat de Física d'aquesta universitat en una sessió el 26 de febrer o bé l'11 de març.

— XI Fira d'Empreses, organitzada per les Facultats de Física i Química de la UB, amb la participació de les facultats de Geologia, Matemàtiques i Biologia d'aquesta mateixa universitat. Es va celebrar el 4 de maig a l'edifici de Física i Química de la UB.

Premis

Premi Jordi Porta i Jué de la Societat Catalana de Física (per a estudiants)

Premi instituït el 1962, que s'ofereix a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre física. En la 53a convocatòria, corresponent al *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, el Ple de l'Institut, a proposta d'una ponència formada per Jordi Miralda, Xavier Batlle i Josep Llosa, va acordar premiar *Caracterització optoelectrònica del grafè sobre diferents substrats a altes freqüències*, de Daniel Gabriel Cortés. L'acte de lliurament del Premi va tenir lloc el 21 d'abril a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, en el marc dels Premis Sant Jordi 2016.

Premis per als treballs de recerca de batxillerat

Premis convocats per a estimular la realització de treballs d'iniciació a la recerca sobre temes de física. En la 14a edició, el

jurat va acordar premiar *Pel·lícules de sabó*, de Gabriel Abadal (Institut Pere Calders de Bellaterra) i *Visió nocturna*, de Pol Julià (Escola Pia de Terrassa). Així mateix, va concedir accèssits als treballs següents: *Les constants universals. Els números de la naturalesa*, de Salima Majjouti (Institut de Vic); *L'espectroscòpia, l'anàlisi dels espectres de la llum*, d'Ana Rodríguez Rodríguez (Escola Sagrada Família Sant Andreu de Barcelona),

i *Puc aconseguir mesurar la velocitat de la llum?*, de Laia López Llobet (Escola Pia de Sabadell). El lliurament dels premis es va dur a terme a la Sala Prat de la Riba de l'IEC l'11 de març.

Publicacions

Recursos de Física [en línia], núm. 16 (tardor 2015); núm. 17 (primavera 2016).
Revista de Física, vol. 5, núm. 2 (2015).

Societat Catalana de Química

Any de fundació:	1986*
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	CARLES BO JANÉ
Vicepresidència:	NORA VENTOSA RULL
Secretaria:	GREGORI UJAQUE PÉREZ
Tresoreria:	RAMÓN SAYÓS ORTEGA
Vocalia:	CONSOL BLANCH COLAT AURELI CAAMAÑO ROS JORDI CUADROS MARGARIT (des del 8.10.2015) JORDI GARCÍA GÓMEZ JOSEFINA GUITART MAS JORDI LLORCA PIQUÉ ROSA MARIA MARCÉ RECASENS ANNA ROGLANS RIBAS PAU SERRA PRAT XAVIER TOMÀS MORER (fins al 9.9.2015)
Vocalia jove:	JOSEP ANTON VIETA CORCOY (fins al 7.1.2016)
Delegat de l'IEC:	ÀNGEL MESSEGUER PEYPOCH
Nombre de socis:	768

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Assemblea General

El 16 de desembre de 2015, la Societat Catalana de Química (SCQ) va celebrar la seva Assemblea General de socis i sòcies.

2015-2016, que generalment es van dur a terme a la seu de l'IEC.

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per l'SCQ durant el curs

Jornades

— 20 d'octubre. Jornada sobre Química i Aliments, organitzada conjuntament amb la Facultat de Ciències de la Universitat de Girona (UdG) i celebrada a la seva Aula

Magna. Activitat adreçada als alumnes de la Facultat de Ciències de la UdG perquè coneguessin què pot aportar la química a la millora de la qualitat dels aliments. Va constar de tres conferències: «Additius alimentaris: noves perspectives», de M. del Carme Carretero, professora del Departament d'Enginyeria Química, Agrària i Tecnologia Agroalimentària de la UdG; «La química del color del vi», a càrrec de Fernando Zamora, professor del Departament de Bioquímica i Biotecnologia de la Facultat d'Enologia de la Universitat Rovira i Virgili (URV), i «L'anàlisi de fàrmacs i ingredients alternatius en aliments d'origen animal», per José A. Garcia Regueiro, investigador i assessor dels laboratoris d'anàlisi de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries.

— 22-24 d'octubre. VI Jornades sobre l'Ensenyament de la Física i la Química: «Ciència en context», organitzades conjuntament amb el Col·legi de Llicenciats de Catalunya, Obra Social La Caixa i la Societat Catalana de Física (SCFIS). Van començar amb la conferència «Llum, química i vida: de la fotosíntesi a la teràpia fotodinàmica», de Santi Nonell (Institut Químic de Sarrià - Universitat Ramon Llull), i seguidament van arrencar les diferents activitats, entre les quals hi havia sessions de pòsters, un tast d'experiències químiques, comunicacions orals, conferències i tallers. Van tenir lloc a la seu de l'IEC el dia 22, i al CosmoCaixa Barcelona els dies 23 i 24.

— 27 de novembre. Jornada Gran Sud-Oest 2015 (JGSO 2015), a la Montpellier Business School (Montpellier). Es va participar en aquesta jornada organitzada anualment per la Secció Llenguadoc-Rosselló de la Societat Francesa de Química perquè els químics del sud de França —en aquesta edició, també els catalans— intercanviïn idees sobre la seva recerca. Va estructurar-se en tres blocs temàtics: «química orgànica i bioorgànica», «química del sòlid, materials, polímers» i «heteroquímica, química de coordinació». Els ponents convidats van ésser Concepció Rovira (Institut de Ciència de Materials de Barcelona) i Talal Mallah (Institut de Química Molecular i dels Materials d'Orsay, de la Universitat París Sud).

— 22 de desembre. XV Conferència Enric Casassas: «Aplicacions de dades espectrals obtingudes amb satèl·lits, avions, drons o sensors de proximitat», coorganitzada amb la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC i amb el Departament de Química de la Universitat de Lleida (UdL). El 2050 la població mundial haurà crescut un 34% i, per a afrontar l'increment de la demanda d'aliments, caldrà duplicar-ne la producció. A través de la captura, l'emmagatzematge i l'anàlisi de dades procedents de sensors que mesuren una gran quantitat de paràmetres, d'imatges captades amb satèl·lits o drons, i d'altres recursos com ara la previsió meteorològica, s'espera que es pugui

diagnosticar l'estat dels ecosistemes i furnir criteris científics a fi de millorar la producció agrària, reduir les malalties i les plagues, i regular les activitats humanes per fer-les ambientalment sostenibles. Per mitjà de les sessions «La utilització de dades de sensors multispectrals. Aplicacions», a càrrec de Vicenç Palà (Institut Cartogràfic de Catalunya); «Ús de sensors propers en agricultura de precisió (proxidetecció)», per Àlex Escolà (Departament d'Enginyeria Agroforestal de la UdL); «Cartografia de sòls», impartida per J. A. Martínez Casasnovas (Departament de Medi Ambient i Ciències del Sòl de la UdL), i «Casos d'èxit en teledetecció agrícola», per Fran García (AgroMapping), es va presentar una visió general de tots aquests instruments i fonts de dades. Va tenir lloc a la sala d'actes del Campus ETS d'Enginyeria Agrària de la UdL.

— 3-5 de febrer. Novena Trobada de Joves Investigadors dels Països Catalans, organitzada amb la col·laboració de la Universitat de Perpinyà Via Domícia i celebrada a la seva seu central. La Trobada tenia com a objectius donar a conèixer els treballs d'investigació dels diferents grups de recerca en química dels Països Catalans i fomentar la cooperació entre els investigadors que treballen en les diferents disciplines de la química. El programa va incloure diverses conferències com, per exemple, «La quimiometria, una eina fonamental per a l'anàlisi i interpre-

tació de les mesures i dades químiques», una taula rodona que portava per títol *Hi ha vida més enllà del laboratori per a un químic?*, i vuit simposis dedicats a temes variis, com ara la metodologia sintètica de compostos orgànics i inorgànics.

— 27 de febrer. IV Jornada de Divulgació del Conreu i les Característiques de la Tòfona, celebrada a l'Auditori VIT (Recinte Firal El Sucre, Vic). Es va col·laborar en aquesta activitat organitzada pel Grup de Recerca en Biodiversitat, Ecologia, Tecnologia i Gestió Ambiental i el Grup de Recerca en Alimentació, Salut i Benestar de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya. Els objectius de la Jornada eren, entre d'altres, actualitzar els coneixements científics i tècnics sobre el conreu de la tòfona i presentar les característiques físiques, nutricionals i sensorials d'aquest bolet i les seves aplicacions culinàries. El programa va constar de ponències, comunicacions d'experiències, tallers de reconeixement de tòfones, i propostes gastronòmiques i degustacions de plats amb tòfona.

— 6 d'abril. 21a Conferència Fèlix Serratosa, coorganitzada amb la Real Sociedad Española de Química. Va tenir lloc a l'Auditori de l'Institut Català d'Investigació Química (Tarragona) i va constar de quatre conferències: «Transition metals at the center: catalytic methods and tools for chemical biology», de José Luis Mascareñas, de la Universitat de Santiago de Compostel·la; «The sweet

side of chemistry: sugars, NMR & molecular recognition», per Jesús Jiménez Barbero, del Centre d'Investigacions Biològiques del Consell Superior d'Investigacions Científiques, i «The evolution of aspects of organocatalysis and photoredox catalysis in the MacMillan Lab» i «Proposals in photoredox catalysis», totes dues a càrrec de David W. C. MacMillan, de la Universitat de Princeton, Nova Jersey (EUA).

— 8 d'abril. Química al Superordinador MareNostrum. Jornada al Centre de Supercomputació de Barcelona per a visitar el superordinador MareNostrum i el museu de supercomputadors. Gregori Ujaque, de la Universitat Autònoma de Barcelona, va pronunciar-hi la conferència «Es poden veure les molècules ballant? Sí, i canviant de parella!».

— 13, 14, 18 i 19 d'abril. IX Jornades sobre Química Verda (JQV 2016): «L'aire: un bé per preservar». Van ésser organitzades per la Facultat de Química de la URV amb el patrocini de la Càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible, l'Associació Empresarial Química de Tarragona i l'SCQ. Es van celebrar a les facultats de Química i d'Enologia de la URV i van incloure activitats com ara una visita a les empreses Veolia (incineradora de residus industrials) i Sirusa (incineradora de residus urbans), una conferència sobre la biomassa i la projecció del documental *Who killed the electric car?* (Chris Paine, 2006).

— 27 d'abril. XXVIII Debat de Química a l'IEC: «App, gamificació i química». Els telèfons intel·ligents i les tauletes cada dia són més a l'abast dels joves i el seu ús a l'aula amb fins educatius comença a ésser habitual. La incorporació d'estratègies de gamificació o ludificació en l'ensenyament també s'han anat incorporant amb una valoració positiva tant dels alumnes com dels docents. En aquesta jornada, adreçada al professorat de química, física, tecnologia i matemàtiques d'ensenyament secundari i universitari, es van presentar idees clau sobre l'ús d'aquests recursos i estratègies, amb exemples d'aplicacions i experiències d'aula. Així mateix, es va premiar el millor pòster fet per un dels estudiants, *Cristal·lografia de raigs X aplicada als edulcorants*, de Masa Gulyás (Institut Sant Pere i Sant Pau de Tarragona).

— 13 de maig. Química al sincrotró ALBA. Es va visitar aquesta gran instal·lació científica i Jordi Llorca, de la Universitat Politècnica de Catalunya, va pronunciar la conferència «Àtoms amunt, àtoms avall... Compte que ve una molècula!».

— 6 de juny. Sisena Jornada Medi Ambient i Societat: «Pautes per a la gestió ambiental», organitzada conjuntament amb Dones d'Avui.Cat i CETaqua (Centre Tecnològic de l'Aigua) per commemorar el Dia Mundial del Medi Ambient. Aquesta edició va girar entorn de l'impacte dels medicaments i les drogues en el medi

ambient un cop han estat emprats. Aquests compostos representen un risc per als ecosistemes aquàtics i, especialment, per a la fauna, ja que produeixen efectes neurotòxics que poden afectar la reproducció i supervivència de les espècies. Al llarg de la jornada es van presentar els fàrmacs i les drogues més consumits i els efectes que produeixen en el medi, mitjançant presentacions a càrrec d'investigadores, ja que la finalitat d'aquesta activitat és promoure la igualtat d'oportunitats entre homes i dones en el món de la recerca i, per això, les sessions sempre són conduïdes per dones.

Altres activitats

Exposició bibliogràfica «Cent anys de la relativitat general»

Amb motiu del centenari de la presentació de la teoria de la relativitat general d'Albert Einstein a l'Acadèmia Prussiana de Ciències, durant tot el curs es va oferir al CRAI Biblioteca de Física i Química la Universitat de Barcelona (UB) una exposició basada en fons bibliogràfics relacionats amb aquesta teoria. Va ésser organitzada per la Biblioteca de Física i Química de la UB amb la col·laboració de l'SCFIS, la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica i l'SCQ. La inauguració va tenir lloc el 4 de novembre a l'Aula Magna Enric Casassas de la UB, amb la conferència «Relatividad general: un siglo de aventuras a través del espacio-tiempo», de José María Martín Senovilla

(catedràtic de física teòrica de la Universitat del País Basc).

Acte científic amb motiu de la commemoració del Premi Nobel de Química 2015

El 16 de desembre es va celebrar un acte en commemoració del Premi Nobel de Química 2015, atorgat a Tomas Lindahl, Paul L. Modrich i Aziz Sancar pels seus estudis sobre els mecanismes de reparació de l'ADN. Durant l'acte, Ramon Eritja, de l'Institut de Química Avançada de Catalunya, va oferir la conferència «Les eines de reparació de l'ADN» i es van lliurar diplomes a les persones doctorades a les universitats catalanes en algun àmbit de la química al llarg del curs 2014-2015.

European Association for Chemical and Molecular Sciences (EuCheMS)

L'SCQ és societat membre de l'EuCheMS des del gener de 2008. Durant el curs 2015-2016 va participar en aquestes reunions:

— 6 de setembre. Assistència del delegat de l'SCQ Romà Tauler a la reunió dels membres de la Divisió de Química Analítica de l'EuCheMS celebrada a Bordeus (França).

— 19 de setembre. Assistència de la delegada de l'SCQ Sílvia Lacorte a la reunió dels membres de la Divisió de Química i Medi Ambient de l'EuCheMS duta a terme a Leipzig (Alemanya).

— 28 de setembre. Assistència del

president de l'ESCQ, Carles Bo, a l'assemblea general de l'EuCheMS que va tenir lloc a Viena (Àustria).

Així mateix, el delegat de l'ESCQ Ramon Sayós va assistir a la reunió de la Divisió de Química Computacional de l'EuCheMS duta a terme en el marc del 10th European Conference on Computational Chemistry, congrés celebrat a la ciutat alemanya de Fulda entre el 31 d'agost i el 3 de setembre. Sayós, membre del Comitè Científic Internacional d'aquest congrés, hi va presentar la candidatura de l'ESCQ per a organitzar-ne l'onzena edició. La proposta va ésser acceptada i el congrés tindrà lloc a Barcelona al començament del mes de setembre del 2017.

A més, els vocals de la junta directiva de l'ESCQ Josefina Guitart i Aureli Caamaño, delegats de la Societat a la Divisió d'Educació de l'EuCheMS, al llarg del curs es van anar reunint amb els altres delegats d'aquesta divisió per preparar el congrés ECRICE 2016, que se celebraria a Barcelona entre el 7 i el 10 de setembre.

La Societat també té representants als grups de treball de l'EuCheMS Química i Energia (Jordi Llorca, vocal de l'ESCQ) i Química Verda i Sostenible (Nora Ventosa, vicepresidenta de l'ESCQ).

Premis

Premi de la Societat Catalana de Química

Premi instituit el 1962, que s'ofereix a un

treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre química. En la 53a convocatòria, inclosa en el *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, va quedar desert.

Premis als treballs de recerca

de batxillerat dins l'àmbit de la química

Premis oferts a treballs de recerca de batxillerat en els quals la química té un pes important. En la desena edició, el jurat va acordar concedir el primer premi *ex aequo* als treballs *Nervis a flor de pell*, realitzat per Georgina Tresàncez, Blanca Serra i Marta Fernández, de CIC Escola Batxillerats (Barcelona), i *Estudi de la viabilitat de l'extracció casolana d'olis essencials i de la utilitat d'aquests com a conservants naturals*, obra de Natàlia Gongga, de l'Institut Milà i Fontanals (Barcelona). Així mateix, es van atorgar dos accèssits: a *Els diabètics tenen problemes... amb les fruites*, de Carlos Pavón, de Jesuïtes Bellvitge Centre d'Estudis Joan XXIII (Hospitalet de Llobregat), i a *La màgia de les begudes autoescalfables*, de Carla Tort (Institut El Foix, Santa Margarida i els Monjos). També es va fer una menció honorífica a una desena de treballs. Els premis es van lliurar en el marc del XXVIII Debat de Química a l'IEC.

Publicacions

Educació Química, núm. 19 (2014).

Revista de la Societat Catalana de Química, núm. 14 (2015).

Societat Catalana de Matemàtiques

Any de fundació:

1986*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència:

XAVIER JARQUE RIBERA

Vicepresidència:

ENRIC VENTURA CAPELL

Vicepresidència adjunta:

IOLANDA GUEVARA CASANOVA

Secretaria:

ALBERT RUIZ CIRERA

Tresoreria:

NATÀLIA CASTELLANA VILA

Vocalia:

ALBERT AVINYÓ ANDRÉS

MARTA BERINI LÓPEZ-LARA

NÚRIA FAGELLA RABIONET

JOSEP GRANÉ MANLLEU

ALBERTO HERRERO IZQUIERDO

CARLES ROMERO CHESA

MANEL UDINA ABELLÓ

Comitè Científic:

TOMÁS ALARCÓN COR

ÀLEX ARENAS MORENO

CARLES CASACUBERTA VERGÉS

LUIS VICTOR DIEULEFAIT

ANTONI GUILLAMON GRABOLOSE

TERE MARTÍNEZ-SEARA

ARTUR NICOLAU NOS

JOAQUIM ORTEGA CERDÀ

JOAN PORTI PIQUÉ

MARTA SANZ SOLÉ

JOAN DE SOLÀ-MORALES RUBIÓ

ENRIC VENTURA CAPELL

Comitè de Publicacions:

ALBERT AVINYÓ ANDRÉS

ROSA CAMPS CAMPRUBÍ

JULIÀ CUFÍ SOBREGRAU

ENRIC VENTURA CAPELL

Corresponding member EMS-SCM:

EVA MIRANDA GALCERAN

Delegat de l'IEC:

JOAN GIRBAU BADÓ

Nombre de socis:

784

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Acte inaugural del curs i Assemblea General

El curs 2015-2016 de la Societat Catalana de Matemàtiques (SCM) es va inaugurar el 12 de novembre a la Sala Nicolau d'Olwer de l'IEC amb la conferència «Primera edició del Premi Barcelona Dynamical Systems», a càrrec d'Amadeu Delshams (catedràtic de matemàtiques a la Universitat Politècnica de Catalunya, UPC). Tot seguit es va lliurar aquest premi i, finalment, es va celebrar l'Assemblea General de socis i sòcies de l'SCM.

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per l'SCM durant el curs 2015-2016, que generalment van tenir lloc a la seu de l'IEC:

— 3 d'octubre. XII Jornada d'Ensenyament de les Matemàtiques: «Matemàtiques. Ara ho veig!», organitzada conjuntament amb la Federació d'Entitats d'Ensenyants de Matemàtiques de Catalunya (FEEMCAT), la Societat Balear de Matemàtiques (SBM-XEIX) i la Societat d'Educació Matemàtica Al-Khwarizmi,

del País Valencià. Jornada dedicada a l'aplicació del raonament visual a les matemàtiques des de l'ensenyament infantil fins a la universitat. Va incloure sessions com ara les conferències «Geometria per visualitzar, experimentar, interpretar, raonar... un repte!», pronunciada per Anton Aubanell (professor jubilat del Departament de Matemàtica Aplicada i Anàlisi de la Universitat de Barcelona, UB), i «Veig matemàtiques per tot arreu. És greu, doctor?», per Josep Lluís Pol (IES Marratxí, Mallorca); una presentació d'experiències d'aula sobre visualització, i la tertúlia «Fer visible l'invisible. Veure-ho per entendre-ho».

— 9 de novembre. Conferència «Les contribucions de John F. Nash a l'economia i a la matemàtica», coorganitzada amb la Societat Catalana d'Economia. Va anar a càrrec de Jordi Massó, professor d'economia de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), i de Xavier Cabré, professor de la Institució Catalana de Recerca.

— 25 de febrer. Presentació dels resultats del projecte Cent anys de mate-

màtiques a l'Institut d'Estudis Catalans (1911-2011), de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'Institut, amb la col·laboració de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer, el Centre de Recerca Matemàtica (CRM) i l'SCM. El projecte constitueix un conjunt de bases de dades que recull totes les activitats de l'IEC relacionades amb les matemàtiques des del 1911. La presentació dels resultats del projecte va anar a càrrec dels seus responsables, Manuel Castellet i Antoni Roca Rosell.

— 11-13 de juliol. Congrés Català d'Educació Matemàtica (C2EM), organitzat per la FEEMCAT i la Facultat de Matemàtiques de la UB, amb el suport de l'SCM i d'altres entitats. Va reunir a l'Edifici Històric de la UB més de 600 mestres i professors de matemàtiques des d'educació infantil fins a universitat, tant de Catalunya com de les Illes Balears, el País Valencià, Andorra i Madrid. Sota el lema «Construir matemàtiques. Compartir per aprendre», es van compartir experiències per a assolir objectius com, per exemple, acordar línies d'actuació per a la millora de l'educació matemàtica i apropar les matemàtiques a la societat. El programa va incloure un bon nombre d'activitats, com ara debats, conferències, homenatges (a Leibniz i a Ramon Llull), sortides (per exemple, al MMACA, al Museu de Matemàtiques de Catalunya, a Cornellà de Llobregat), tallers, un concurs de fotogra-

fia matemàtica, i una sessió dedicada a la redacció conjunta de conclusions.

Proves i concursos

Problemes a l'Esprint

Activitat de resolució de problemes matemàtics en línia per equips de centre convocada conjuntament amb la FEEMCAT i el CESIRE/CREAMAT. El centre guanyador és el primer a enviar totes les solucions correctes. En l'edició d'aquest curs van guanyar els centres següents: Saint George's School (Fornells de la Selva), pel que fa al cicle superior de primària; La Salle de Girona, Institut Samuel Gili i Gaya de Lleida i Institut Nou de Girona, quant al primer cicle d'ESO; IES Bellaguarda d'Altea (País Valencià), quant al segon cicle d'ESO, i, en la categoria de batxillerat, Aula Escola Europea de Barcelona. Els premis es van lliurar el 27 d'octubre al MMACA.

IX Olitele

Concurs telemàtic convocat per l'SCM com a activitat preparatòria de l'Olimpíada Matemàtica. S'adreça a estudiants de batxillerat o de cicles de formació professional de centres de Catalunya —excepcionalment també hi poden participar alumnes d'ESO— i consisteix a resoldre 12 problemes matemàtics. Van guanyar els primers premis Jordi Rodríguez Manso (1r de batxillerat de l'Aula Escola Europea de Barcelona) i Iñaki Garrido (2n de batxillerat de l'Institut Jaume Vicens Vives de Girona).

Fase catalana de la 52a Olimpíada

Matemàtica Espanyola

L'SCM va organitzar la fase catalana de la 52a Olimpíada Matemàtica Espanyola. Va tenir lloc els dies 11 i 12 de desembre simultàniament a Tarragona, Lleida, Girona i Barcelona, i van participar-hi alumnes de batxillerat i de cicles de formació professional —excepcionalment també podien participar-hi alumnes d'ESO. Els primers premis van ésser atorgats a Jordi Rodríguez Manso (1r de batxillerat de l'Aula Escola Europea de Barcelona), Jordi Castellví (2n de batxillerat de l'Aula Escola Europea de Barcelona) i Iñaki Garrido (2n de batxillerat de l'Institut Jaume Vicens Vives de Girona). Els guanyadors van formar part de la delegació catalana a la 52a Olimpíada Matemàtica Espanyola, celebrada en diversos espais de Barcelona entre el 31 de març i el 2 d'abril.

III Copa Cangur

Concurs de resolució de problemes matemàtics per equips de set alumnes de 2n i 3r d'ESO. El 10 de març es va celebrar la final catalana de la tercera edició, al Poliesportiu de la UPC. Va guanyar l'equip de l'Escola IPSI de Barcelona.

XXI Prova Cangur

El 7 d'abril es va realitzar la XXI Prova Cangur de l'SCM. Prop de cent mil alumnes, des de 5è de primària fins a 2n de batxillerat, van participar en aquesta

prova de resolució de problemes matemàtics, realitzada a la seu de l'IEC i a més de 1.250 escoles i seus de tot Catalunya. Els guanyadors absoluts de cada nivell van ésser els següents:

—5è de primària, *ex aequo*: Sergi Raya (Escola Sant Miquel, Miralcamp) i Enrique Nasarre (Escola Infant Jesús, Barcelona).

—6è de primària, *ex aequo*: Mariona Pla (Escola La Forja-ZER Alt Lluçanès, Alpens), Oriol Monge (Escola Thau de Barcelona), Armand Artigas (Escola Thau de Sant Cugat del Vallès) i Miquel Rius (Escola Thau de Barcelona).

—1r d'ESO: Óscar Pérez Romero (Col·legi Bon Salvador, Sant Feliu de Llobregat).

—2n d'ESO: Jordi Roca (Escola Vedruna de Tàrraga).

—3r d'ESO: Pere Llorens (Escola El Cim de Vilanova i la Geltrú).

—4t d'ESO: Edgar Moreno (Institut Tarragona).

—1r de batxillerat: Jordi Guillem (Aula Escola Europea, Barcelona).

—2n de batxillerat: Iñaki Garrido (Institut Jaume Vicens Vives, Girona).

Els premis es van lliurar el 25 de maig a la Sala Arnau de Vilanova de l'Hotel Campus de la UAB, en un acte presidit per la consellera d'Ensenyament, Meritxell Ruiz, en què també van participar el rector de la UAB, Ferran Sancho; el president de l'IEC, Joandomènec Ros, i Albert Ruiz, en representació del director

del Departament de Matemàtiques de la UAB.

XII Concurs de Relats de Contingut

Relacionat amb el Món

de les Matemàtiques

En la dotzena edició d'aquest concurs convocat per l'SCM, el guanyador del primer premi va ésser Martí Oller (2n de batxillerat de l'Institut Jaume Vicens Vives de Girona), pel relat *Amor exponencial*. El lliurament dels premis va tenir lloc el 25 de maig a la Sala Arnau de Vilanova de l'Hotel Campus de la UAB.

Formació

El curs «Bojos per les matemàtiques» és una proposta conjunta de la FEEMCAT i l'SCM, amb la col·laboració de la Facultat de Matemàtiques de la UB, el Departament de Matemàtiques de la UAB, la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la UPC, la Universitat Pompeu Fabra i el CRM. Va adreçat a estudiants de 1r de batxillerat científic o tecnològic amb un especial interès per les matemàtiques, i es programa anualment en una vintena de sessions dutes a terme a la seu de l'IEC i en espais de les diferents universitats catalanes on s'imparteixen ensenyaments de graus relacionats amb les matemàtiques. L'edició del 2015 es va inaugurar el 24 de gener i va finalitzar el 28 de novembre, i la del 2016 es va programar entre el 16 de gener i el 19 de novembre.

Projecte Estalmat

Projecte coorganitzat amb la FEEMCAT, que té per objectiu detectar, orientar i estimular d'una manera continuada, al llarg de dos cursos, el talent matemàtic excepcional d'uns 25 estudiants d'entre 12 i 13 anys de Catalunya.

Concessió de fons de promoció

d'activitats

— XVII Encuentro Nacional de Estudiantes de Matemáticas.

— ESGI (European Study Group with Industry).

— Open Problems in Nonsmooth Dynamics.

— 7 de mates

— Discrete Mathematics Days.

— Barcelona Dynamical Systems Meeting.

— Congrés Internacional 300 Aniversari Gottfried Wilhelm Leibniz.

— Planter de Sondeigs i Experiments.

— JIPI 2016 (Jornada d'Investigadors Predoctorals Interdisciplinària).

Relacions institucionals

L'SCM va tenir representació a:

— Reunió del comitè de direcció de la EMS Publishing House, a Zuric (Suïssa) el desembre del 2016.

— Reunió del Comitè Espanyol de Matemàtiques, a Madrid el març del 2016.

— Trobada de presidents de la

Societat Europea de Matemàtiques, a Budapest (Hongria) l'abril del 2016.

— Premis Fundació Princesa de Girona, l'abril del 2016.

— VII Congrés Europeu de Matemàtiques, a Berlín (Alemanya) el juliol del 2016.

Premis

Premi Évariste Galois de la Societat Catalana de Matemàtiques

Premi fundat el 1962 i ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre matemàtiques. En la 53a convocatòria, inclosa en el *LXXXV Cartell de premis i borses d'estudi* de l'IEC, el Ple de l'Institut, a proposta d'una ponència nomenada per l'SCM i integrada per Tere Martínez-Seara, Artur Nicolau i Joan Saldaña, va premiar el treball *Regularity theory for general stable operators: parabolic equations*, de Xavier Fernández-Real Girona. El Premi va ésser lliurat el 21 d'abril a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, en el marc dels Premis Sant Jordi 2016.

Premi Barcelona Dynamical Systems

Premi instituint el 2015 per l'SCM, sota el mecenatge del professor Carles Simó, s'ofereix a un article o treball de recerca en l'àrea dels sistemes dinàmics. En aquesta primera edició, el jurat, integrat per Henk Broer (Universitat de Groningen, Holanda), Robert L. Devaney (Universitat de Boston, EUA), Yu. S. Ilyashenko (Universitat Cornell, EUA),

Richard Montgomery (Universitat de Califòrnia, EUA) i Marcelo Viana (Institut Nacional de Matemàtica Pura i Aplicada), va acordar premiar *ex aequo* els articles «Existence of knotted vortex tubes in steady Euler flows», d'Alberto Enciso i Daniel Peralta-Salas, i «Oscillatory motions for the restricted planar circular three body problem», de Marcel Guardia, Pau Martin i Tere M. Seara. El Premi es va lliurar el 12 de novembre a la Sala Nicolau d'Olwer de l'IEC.

Premi Emmy Noether de la Societat Catalana de Matemàtiques

El 10 de març l'SCM va anunciar la primera convocatòria del Premi Emmy Noether, que s'ofereix anualment als millors treballs de fi de grau de matemàtiques de les universitats catalanes i es lliurarà el febrer o març de l'any següent. Durant l'anunci del Premi també es va debatre el futur professional dels matemàtics i es van presentar els màsters de les facultats de matemàtiques.

Publicacions

Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques, vol. 30, núm. 2 (2015); vol. 31, núm. 1 (2016).

Nou Biaix, núm. 37 (desembre 2015); núm. 38 (juny 2016).

Reports@SCM, núm. 2-1 (2016).

SCM/Notícies, núm. 38 (desembre 2015); núm. 39 (juliol 2016).

Societat Catalana de Geografia

Any de fundació:	1935
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	JOSEP OLIVERAS SAMITIER
Vicepresidència:	JESÚS BURGUEÑO RIVERO
Tresoreria:	ALBERT PÈLACHS MAÑOSA
Secretaria:	RAFAEL GIMÉNEZ CAPDEVILA
Vocalia:	NÚRIA BENACH ROVIRA MÉRITXELL GISBERT TRAVERIA (des del 16.6.2016) M. CARMÉ MONTANER GARCIA ANNA ORTIZ GUTART JORDI RAMONEDA CIVIL (des del 16.6.2016) JORDI ROYO CLIMENT (des del 16.6.2016) ROSER SERRA COMA (fins al 16.6.2016) XAVIER ÚBEDA CARTAÑA JOSÉ LUIS VILLANOVA VALERO
Delegat de l'IEC:	JOAN VILÀ-VALENTÍ
Nombre de socis:	457

Assemblea General Ordinària

L'Assemblea General Ordinària de socis i sòcies de la Societat Catalana de Geografia (SCG) corresponent al curs 2015-2016, es va celebrar el 16 de juny. Entre altres qüestions, durant la sessió es va elegir la nova Junta Directiva.

Activitats

A continuació es detallen les activitats organitzades per la Societat durant el curs 2015-2016, que generalment van tenir lloc a la seu de l'IEC.

Conferències

— 15 d'octubre. Sessió inaugural del curs, amb la conferència «Lluís Solé Sabarís, la geografia y el impulso a la investigación», que va anar a càrrec de Josefina Gómez Mendoza (catedràtica de geografia de la Universitat Autònoma de Madrid). Abans de la conferència, el president de l'SCG, Josep Oliveras, va lliurar a la ponent l'acreditació de sòcia honorària. Gómez Mendoza va oferir una lliçó d'història de la geografia a través de l'obra lluita a terme pel Consell Superior d'In-

vestigacions Científiques (CSIC), prenent com a referència el seu creador, José María Albareda i, especialment, la figura de Lluís Solé Sabarís, que va fundar la delegació de Barcelona. La conferenciant va exposar la dedicació de Solé a la geografia des de l'època republicana, quan n'exercí la docència a l'Institut-Escola del Parc de la Ciutadella, fins a la seva etapa al CSIC, des d'on va impulsar la investigació geològica i geogràfica.

— 26 de novembre. «Controvèrsies urbanístiques, fòrums híbrids i disseny de l'espai públic: la plaça de Lesseps de Barcelona», per Brais Estévez Villarino, doctorat en geografia a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Prenent com a exemple la plaça de Lesseps, Estévez va plantejar una profunda reflexió ètica i filosòfica que va fer repensar la condició dels espais públics urbans.

— 17 de desembre. «Un tastet fotogràfic per l'interior de Mongòlia», a càrrec del geògraf Cèsar Pasadas. Aquesta sessió va iniciar una sèrie de conferències de la Societat dedicada a relats de viatges, adreçada, a part del públic habitual del camp de la geografia, a tothom interessat en els viatges i les cultures d'indrets llunyans o poc coneguts. El conferenciant va presentar una ruta fotogràfica que havia fet a Mongòlia el 2015 en una expedició en tot terreny de més de 4.000 km.

— 21 de gener. «Nuevas geografías de la urbanización en Latinoamérica.

Del crecimiento a la complejidad socioespacial», per Luis Fuentes Arce, de l'Institut d'Estudis Urbans i Territorials de la Pontifícia Universitat Catòlica de Xile.

— 31 de març. «Gibraltar: 300 anys de resiliència geopolítica?», pronunciada per Xavier Ferrer, investigador del Departament de Geografia de la UAB.

— 5 de maig. «Bebé hecho en México: creando familias en el laboratorio del mercado de subrogación», a càrrec de la geògrafa Carolin Schurr, de la Universitat de Sankt Gallen (Suïssa). L'Índia, Tailàndia i alguns països de l'Europa de l'Est fins fa poc eren les destinacions per a buscar un fill per mitjà de la gestació subrogada. Quan aquests països van començar a posar límits legals a aquesta pràctica, Mèxic es va erigir com una de les noves destinacions. Schurr va establir la relació entre reproducció i geografia, plantejant qüestions com, per exemple, si la gestació subrogada és un reflex de les desigualtats entre països i classes.

— 16 de juny. «Decreixement turístic i finançament immobiliari a l'illa de Mallorca», conferència de cloenda del curs a càrrec de Macià Blázquez, professor del Departament de Ciències de la Terra de la Universitat de les Illes Balears. Blázquez, compromès amb la defensa i la conservació del patrimoni natural i històric dels espais explotats pel turisme, va parlar del creixement turístic, del fenomen de la balearització, dels nous reclams turístics i del creixement immobiliari. Segons ell,

caldría reestructurar el sector turístic i fer disminuir el turisme depredador del medi, tot apostant per un turisme responsable i sostenible.

Sortides d'estudi, excursions i viatges

— 24 d'octubre. Valls i la serra de Miramar (Alt Camp), sota el guiatge de Jordi Garcia, geògraf gerent del Consell Comarcal de l'Alt Camp, i de Xavier Salat, biòleg president de l'Institut d'Estudis Vallencs. Una quarantena de socis va participar en aquesta sortida durant la qual es van visitar diversos indrets de la serra de Miramar (per exemple, l'església romànica de Sant Mateu) i de la ciutat de Valls (per exemple, l'Ajuntament).

— 7 de novembre. Visita a l'exposició «El mapa com a eina de govern: centenari de la creació dels serveis geogràfic i geològic de Catalunya», a càrrec de la vocal de la Junta de l'SCG M. Carme Montaner, doctora en geografia per la UB. L'exposició, a l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC, Barcelona), commemorava el centenari del Servei Geogràfic i el Servei Geològic de la Mancomunitat de Catalunya, efemèride que coincidia amb la creació de l'ICGC.

— 23 de gener. Visita del barri de Bellvitge de l'Hospitalet de Llobregat, guiada per Sandra Bestraten Castells, professora de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona de la UPC.

— 18-25 de març. «La Pulla i la Basilicata. Pel taló de la bota italiana,

entre la mar Adriàtica i la mar Jònica», viatge de Setmana Santa amb el guia Pere Andreu, de l'agència de viatges ARAC. Es van visitar un bon nombre d'indrets, entre els quals Martina Franca, Barletta i Bari. I a la Universitat Politècnica de Bari es va dur a terme una sessió científica a càrrec de membres del Departament d'Urbanisme de la Facultat d'Arquitectura.

— 16 d'abril. «Introducció a la geologia de la Conca de Tremp», excursió a la Conca de Tremp a càrrec de Xavier Berástegui (subdirector adjunt de Geologia i Geofísica de l'ICGC), per tal d'estudiar les característiques geològiques bàsiques de l'estructura del vessant sud dels Pirineus.

— 10 i 11 de juny. «L'Alta Garrotxa», sortida d'estudi a aquesta subcomarca sota el guiatge de Jaume Feliu i Josep Vila, professors del Departament de Geografia de la UdG.

Jornades

— 2 de desembre. Jornada sobre els Petits Municipis i l'Organització Territorial, organitzada conjuntament amb la Diputació de Barcelona i celebrada a la sala de plens del Consell Comarcal d'Osona (Edifici del Sucre, Vic). El programa va constar de les sessions «La reforma de l'organització territorial a Catalunya: cap a la definició d'un model orientador?», conduïda per Xavier Forcadell (professor de dret administratiu de la Universitat Rovira i Virgili, URV); «Mobilitat de la

població, canvi demogràfic i petits municipis», per Isabel Pujadas (catedràtica del Departament de Geografia Humana de la UB); «Les hisendes i la situació financera dels municipis petits», a càrrec de Ramon Morell (professor honorari del Departament de Geografia i Sociologia de la Universitat de Lleida, UdL); «Cap a una dotació comuna de serveis i equipaments dels municipis petits?», per Ignasi Aldomà (professor del Departament de Geografia i Sociologia de la UdL); «La gestió diària als municipis petits», conduïda per Josep Rovira (secretari municipal dels ajuntaments de Taradell i de Sant Boi de Lluçanès), i «Organització territorial dels municipis petits: aproximacions i eines de gestió a nivell supramunicipal», conduïda per Josep Ramon Fuentes (professor de dret administratiu de la URV).

— 14-16 de juliol. Congrés Internacional sobre Geografies Feministes i Interseccionalitat: «Llocs, identitats i coneixements». Va ésser organitzat pel Grup de Recerca de Geografia i Gènere de la UAB, amb el suport de l'IEC i de l'SCG. Va reunir més de cinquanta investigadors i investigadores de tot el món que treballen des d'una perspectiva de geografia feminista en qüestions de gènere i interseccionalitat. Les sessions es van dur a terme a la seu de l'IEC i a la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB.

— 19 d'agost. Jornada de Cooperació Transfronterera: «La cooperació transfronterera, més oportunitats per a la

ciutadania, més impuls a la construcció europea». Va tenir lloc al Liceu Renouvier de Prada de Conflent en el marc de la XLVIII Universitat Catalana d'Estiu, i va ésser organitzada per Diàleg Associació d'Amistat Catalano-Francesa i l'Euroregió Pirineus Mediterrània, amb la col·laboració, entre altres entitats, de l'SCG. Es va estructurar en dues parts: la primera amb intervencions de cada ponent per a aportar la visió de la qüestió des de diferents territoris, institucions i perfils professionals, i la segona va consistir en un debat amb la participació dels ponents, del públic i de representants de les institucions i organitzacions col·laboradores.

Presentacions de publicacions

— 9 de desembre. Presentació del llibre *La ciudad en movimiento. Crisis social y respuesta ciudadana*, d'Oriol Nel·lo, professor de la UAB i membre de l'IEC. La presentació va anar a càrrec de Joaquim Brugué, catedràtic de ciència política a la UAB, que va qualificar el llibre d'assaig adequat, oportú i intel·ligent, que dona pautes per a comprendre algunes de les conseqüències que la crisi econòmica i social té en les ciutats i en els moviments socials urbans. Després de la presentació de l'obra, va prendre la paraula l'autor, que va explicar els motius que l'havien empès a escriure-la i n'exposà els trets principals. Finalment, es va obrir un col·loqui.

— 21 d'abril. Presentació del llibre *Calidad de vida en la ciudad de*

Talca, Chile, d'Ana María Cabello Quiñones, doctora en geografia per la Seu Talca de la Universitat Autònoma de Xile. La presentació va ésser a càrrec d'Ivan Franchi-Arzola, membre de RedInche (Red de Investigadores Chilenos en España), i posteriorment l'enginyer agrícola Daniel Zamudio va pronunciar la conferència «Chile, un paraíso para turistas con intereses especiales».

Comemoracions i homenatges

— 10 de febrer i 3 de març. Sessions científiques dedicades a commemorar el cinquantenari de l'acabament de l'edició del primer volum de la *Geografia de Catalunya*, de l'editorial Aedos. L'obra *Geografia de Catalunya*, dirigida per Lluís Solé Sabarís, està formada per quatre volums, el primer dels quals està dedicat a la geografia física i humana. En la sessió del 10 de febrer van participar Enric Mendizàbal Riera (professor de la UAB), Isabel Pujadas Rúbies (professora de la Universitat de Barcelona, UB) i Albert Esteve Palós (director del Centre d'Estudis Demogràfics), que van parlar de «Població i territori a Catalunya. Un recorregut sobre els estudis de la població des del 1960». I la sessió del 3 de març va tenir com a ponents els professors de geografia Valerià Pauil Carril (Universitat de Santiago de Compostel·la), Francesc Muñoz (UAB) i Joan Nogué (Universitat de Girona, UdG), per a parlar sobre «El tractament

del paisatge en la geografia catalana des dels anys 60 fins avui».

— 5 d'abril. «Albert Serratosa - Orígens i actualitat de les propostes urbanes, territorials i metropolitanes (1976-2016) - Barcelona i Catalunya». Sessió de debat urbanístic i territorial organitzada per la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT) amb la col·laboració de l'SCG. Es va dur a terme coincidint amb el quarantè aniversari de l'aprovació del Pla General Metropolità, i en record de l'urbanista Albert Serratosa, traspasat el setembre de 2015. L'acte es va estructurar en dos blocs: en el primer, «Orígens», hi intervingueren Oriol Nel·lo (professor de geografia de la UAB), Rafael Giménez Capdevila (secretari de l'SCG) i Andreu Ulied (membre de la Comissió d'Urbanisme i Mobilitat del Col·legi d'Enginyers de Camins); en el segon bloc, «Actualitat», hi participaren Janet Sanz (quarta tinenta d'alcaldia de l'Àrea d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona), Xavier Matilla (professor del Departament d'Urbanisme de la Universitat Politècnica de Catalunya), i Maria Buhigas (arquitecta). Va actuar-hi com a moderador Josep Maria Llop, president de la SCOT.

— 24 de maig. Homenatge a Vicenç Biete Farré (1921-2015), president de l'SCG entre 1982 i 1991 i vicepresident de la Societat d'Onomàstica entre el 2001 i el 2007. L'acte va ésser organitzat conjuntament amb l'IEC i la Societat d'Onomàstica, i hi van intervenir Francesc Nadal

Piqué (SCG), que va parlar de les aportacions de l'homenatjat en l'àmbit de la geografia, i Joan Tort Donada (Societat d'Onomàstica), que va exposar la seva activitat com a toponimista i estudiós dels noms.

Cursos

— 26 de febrer i 4, 11 i 18 de març. «Introducció al QGIS, programari de SIG lliure», curs impartit per Meritxell Gisbert (UB) en quatre sessions a la Facultat de Geografia i Història de la UB.

— 7 de maig. «Curs de noves eines per a l'estudi de processos geomorfològics: drons i làser escàners», organitzat conjuntament amb el Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC) i impartit per Damià Vericat (UdL), i Joan Estrany i Aleix Calsamiglia (Universitat de les Illes Balears). Amb l'arribada de noves tècniques de mesura, seguiment i observació (com, per exemple, els drons) i amb la millora de les eines de teledetecció i dels sistemes d'informació geogràfica, els processos geomorfològics es poden monitorar i quantificar d'una manera més fàcil i acurada. Per mitjà d'una sessió teòrica a la seu del CTF (Solsona) i d'una sessió pràctica en diferents indrets de la seva rodalia, es va ensenyar a usar aquestes tècniques i es van explicar els seus avantatges i limitacions.

Altres actuacions

Durant aquest curs l'SCG va organitzar activitats varies per a captar nous socis i

sòcies. Per exemple, es van trametre cartes personalitzades per a promoure l'afiliació de docents dels departaments de geografia de les universitats catalanes. També es va organitzar un Trivial geogràfic (Geoquiz), que va tenir lloc el 23 de febrer a la Facultat de Geografia i Història de la UB i en què estudiants de les universitats de Girona i Barcelona van gaudir tot demostrant els seus coneixements de geografia.

L'SCG va tenir representació al Cinquè Congrés de l'Associació de Societats de Geografia d'Europa (EUGEO), de la qual és membre de ple dret, celebrat a Budapest (Hongria) entre el 30 d'agost i el 2 de setembre de 2015. Així mateix, la Societat forma part del Comitè Espanyol de la Unió Geogràfica Internacional (UGI) i va participar al seu XXXIII Congrés Internacional de Geografia, celebrat a Pequín (Xina) entre el 21 i el 25 d'agost de 2016.

Obituari

El 15 de desembre, als 94 anys, traspassà Vicenç Biete Farré, soci honorari de l'SCG. Biete va ésser membre de la Junta durant més de 30 anys, entre el 1979 i el 2010 —en va ser tresorer del 1982 al 1991 i president del 1992 al 2000.

Nombre de socis i sòcies

L'evolució del nombre de socis i sòcies de l'SCG és positiva des del 2012, amb més altes que baixes en cada curs. El 16 de

juny hi havia un total de 456 socis —un 34% són dones i un 66% són homes. El nombre de socis honoraris representa el 2,2% d'aquest total, i el d'estudiants, el 8,3%. A més, 150 socis i sòcies ho són des de fa més de 25 anys —el 33% de la totalitat.

Difusió

L'*Obrador obert* (<http://scg.iec.cat/>), del qual té cura el soci Pau Alegre, segueix acumulant informació. El nombre de visites durant aquest curs 2015-2016 va ésser de 18.379, per 13.342 visitants. En un 90%, els visitants són de Catalunya, un 4% és dels Estats Units i, la resta, d'altres països. El nombre total d'accessos a pàgines va ésser 45.617.

El web *Eines i recursos per a l'ensenyament de la geografia* (<http://ensenyamentgeografia.espais.iec.cat/>) des dels seus inicis ha rebut 10.328 visitants. El 4 de novembre va tenir lloc a la UdL una sessió de presentació, amb un públic majoritàriament format per docents d'ensenyament secundari. Actualment s'està treballant en la creació d'un nou web de l'SCG per a continguts no acadèmics, que es titularà *L'àgora de la geografia* i del qual serà responsable el vocal de la Junta Jordi Ramoneda.

Pel que fa a les xarxes socials, el compte de Twitter tenia 1.110 seguidors el 26 de maig. Des de l'inici fins a aquesta data, s'han produït 347 piulades. Quant a Facebook, el 21 de gener es va canviar

el format de pàgina i no va quedar constància dels moviments anteriors —el dia 26 de maig, la Societat tenia 853 seguidors.

Premis

Premi Joan Palau Vera de Geografia

El Premi Joan Palau Vera de Geografia es va instituir l'any 2004. S'ofereix a un treball de recerca individual o col·lectiva escrit en català i realitzat per estudiants de batxillerat dels països de llengua catalana. En la seva 12a convocatòria, integrada en els Premis Sant Jordi 2016 corresponents al *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, no es va presentar cap treball, amb la qual cosa es va declarar desert.

Premi Lluís Casassas i Simó de la Societat Catalana de Geografia

Premi fundat el 1995, que s'ofereix a un treball d'iniciació a la recerca en geografia. En la seva 21a convocatòria, inclosa en els Premis Sant Jordi 2016 corresponents al *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, el Ple de l'Institut, a proposta d'una ponència nomenada per l'SCG i formada per M. Carme Montaner, Jordi Ramoneda i Antoni Luna, va acordar concedir el Premi a Marina Pujol Perdices pel treball *Segregació residencial de la població estrangera en un nucli turístic: el cas de la Pineda*. Així mateix, va decidir atorgar una menció honorífica a Sergi Pigrau Miralles per *Un paisatge*

invisible. El paisatge dels protestants a Barcelona (1850-1950). L'acte públic de lliurament del Premi es va celebrar el 21 d'abril a la Sala Prat de la Riba de l'IEC.

Publicacions

BURGUEÑO, Jesús (cur.). *El pla de Barcelona a la fi del s. XVIII: Respostes al qüestionari de Francisco de Zamora*.

Barcelona: Societat Catalana de Geografia, 2016.

FARINELLI, Franco. *La Invenció de la Terra*. Traducció al català a càrrec de Bernat Lladó. Barcelona: Societat Catalana de Geografia, Institut d'Estudis Catalans, 2016.

Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 80 (desembre 2015).

Societat Catalana d'Estudis Històrics

Any de fundació: 1946

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JAUME SOBREQUÉS CALLICÓ
 Vicepresidència i tresoreria: ALFRED PÉREZ-BASTARDAS
 Secretaria: SANTIAGO IZQUIERDO BALLESTER
 Responsable del Butlletí: MARTA PREVOSTI MONCLÚS

Comissió científica: JOSEP MARIA FIGUERES ARTIGUES
 MERCÈ MORALES MONTOYA
 TÜNDE MIKES (història medieval)
 JOAQUIM NADAL FARRERAS (història moderna i contemporània)
 JOSEP M. ROIG ROSICH (història contemporània)
 ANTONI DALMAU RIBALTA (història del moviment social i del moviment obrer)
 ANTONI IGLESIAS FONSECA (paleografia i diplomàtica)

Delegat de l'IEC: ALBERT BALCELLS GONZÁLEZ

Nombre de socis: 221

Assemblea General Ordinària

L'Assemblea General Ordinària de socis i sòcies de la Societat Catalana d'Estudis Històrics (SCEH) es va celebrar el 22 de juny de 2016 a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC. Com a cloenda de la sessió, Josep M. Figueres, professor d'història de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), va pronunciar la conferència «La projecció internacional de Pau Casals:

música, pau i justícia». Seguidament, el violoncel·lista Lito Iglesias va interpretar una selecció de peces representatives de Casals.

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per l'SCEH durant el curs 2015-2016, que generalment van tenir lloc a la seu de l'IEC:

— 7 d'octubre. Jornada Lluís Companys: «75 anys del seu afusellament. Un polític com a símbol d'una col·lectivitat». Es va organitzar conjuntament amb el Centre d'Història Contemporània de Catalunya (CHCC) i el Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya amb motiu del 75è aniversari de la mort de Lluís Companys. La Jornada va constar de diverses sessions dedicades a l'anàlisi de la trajectòria del president de la Generalitat, principalment a càrrec de professors de la UAB: «Lluís Companys, regidor a l'Ajuntament de Barcelona», per José Luís Martín Ramos; «Lluís Companys i la Unió de Rabassaires. L'esforç per a recuperar la pau i la justícia social al camp (1921-1931)», a càrrec de Jordi Pomés; «Lluís Companys, parlamentari i president de la Generalitat durant la Segona República», conduïda per Arnau González Vilalta; «Lluís Companys i l'Església catòlica. Anàlisi d'una polèmica», a càrrec d'Hilari Ragner (monjo de l'abadia de Montserrat); «Trajectòria política de Lluís Companys durant la Guerra Civil», per Albert Balcells; «El Consell de Guerra», per Josep M. Solé Sabaté; «L'exili a França (1939-1940)», conduïda per Mercè Morales (SCEH); «Els discursos de guerra de Companys. Entre la mobilització i la representativitat (1936-1939)», per Josep M. Figueres, i la sessió de cloenda, a càrrec de Jaume Sobrequés (president de l'SCEH i director del CHCC) i Jordi Palou (director del

Memorial Democràtic). Finalment es va obrir la taula rodona *L'anul·lació del Consell de Guerra*, que va girar entorn de la reivindicació de l'anul·lació del Consell de Guerra del 14 d'octubre de 1940; hi van participar Josep Cruanyes (president de la Comissió de la Dignitat), Gemma Calvet (presidenta de la Comissió de Justícia del Parlament de Catalunya) i Mirta Núñez (professora de la Universitat Complutense de Madrid).

— 28 d'octubre. Sessió inaugural del curs 2015-2016 amb la conferència «La *Crònica* de Ramon Muntaner: visions, profecies i meravelles», a càrrec de Xavier Renedo (catedràtic del Departament de Filologia i Comunicació de la Universitat de Girona, UdG).

— 18 de novembre. Jornada *Els visigots a Catalunya*. Es va organitzar conjuntament amb la Societat Catalana de Llengua i Literatura i la Societat Catalana de Musicologia en el marc de 1600è aniversari de l'arribada del rei visigot Ataülf i la seva esposa Gal·la Placídia a Barcelona. Aquest fet, que va tenir lloc l'any 415, va ésser el primer contacte amb el món visigòtic a casa nostra. Va incloure una sessió conduïda per Philip Banks per a situar el context històric; una altra sobre el llegat lingüístic dels visigots, amb les conferències «Els noms comuns d'arrel germànica en català», per Joan Maria Jaime Moya, i «Fonètica i onomàstica», de Josep Moran, i la darrera sessió va girar entorn de la repercussió moderna,

amb una conferència sobre la tragèdia *Gal·la Placídia* d'Àngel Guimerà, pronunciada per Ramon Bacardit, i una altra sobre l'òpera homònima que després va compondre Jaume Pahissa, a càrrec de Xosé Aviñoa.

—25 de febrer. Conferència «Els envelats catalans de festa major: Una aportació catalana a l'arquitectura mundial», pronunciada per l'historiador i arquitecte Francesc Albardaner (SCEH).

—10, 17, 24 i 31 de maig. Cicle de conferències *Catalunya i la Societat de Nacions*, amb la col·laboració de la Biblioteca de Catalunya, l'Associació per a les Nacions Unides-Catalunya i el Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència de la Generalitat de Catalunya. Es va dur a terme en el marc del 95è aniversari de la I Conferència Internacional de Comunicacions i Trànsit, celebrada a Barcelona entre el 10 de març i el 20 d'abril de 1921. D'aquella primera reunió, organitzada per la Societat de Nacions, van sorgir un conjunt de tractats internacionals d'aplicació universal (les Convencions de Barcelona) i la creació de l'Organització Internacional de Comunicacions i Trànsit, que fomentaria mesures importants com, per exemple, l'estandardització de la senyalització del transport terrestre (senyals de circulació). Aquest cicle de conferències es va encetar el dia 10, amb la presentació a càrrec de Jordi Solé (secretari d'Afers Exteriors i de la Unió Europea de

la Generalitat de Catalunya), Joandomènec Ros (president de l'IEC) i Jaume Sobrequès (president de l'SCEH i director del CHCC); tot seguit, Manuel Manonelles (director general d'Afers Multilaterals i Europeus de la Generalitat de Catalunya) va oferir la conferència «El món a Barcelona: 95è aniversari de la Conferència Internacional de Comunicacions i Trànsit». El dia 17, Joaquim Torra (director del Centre d'Estudis de Temes Contemporanis) i Ferran Armengol (jurista i professor de la Universitat de Barcelona) van conduir la sessió «Un periodista i un jurista: Eugeni Xammar i Francesc Maspons, dos catalans a la Societat de Nacions». El dia 24, Borja de Riquer (catedràtic d'història contemporània de la UAB) i Arnau González Vilalta (professor d'història moderna i contemporània de la UAB) van parlar de «Joan Estelrich i la paradiplomàcia catalana a la Societat de Nacions». Finalment, el dia 31 es va tancar el cicle amb una visita comentada a la Biblioteca de Catalunya, sota el títol «El fons de la Societat de Nacions de la Biblioteca de Catalunya».

—8 de juny. Jornada *Noves mirades a l'exili del 1936*. Va ésser coorganitzada amb el CHCC i el Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència de la Generalitat de Catalunya amb motiu del 80è aniversari del començament de la Guerra Civil i de l'exili de 1936. Amb la Jornada es va aportar una nova mirada a aquest exili i es

va contribuir a donar-lo a conèixer com una part més del drama i la complexitat de la Guerra Civil. Va ésser presentada per Aleix Villatoro (secretari general del Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència) i Jaume Sobrequés (director del CHCC i president de l'SCEH). A continuació es van oferir aquestes sessions, a càrrec d'historiadors: «L'èxode català de 1936 a través dels Pi-

rineus» (Jordi Rubió), «El paper del cos consular de Barcelona en l'evacuació de la Catalunya conservadora» (Arnau Gonzàlez Vilalta) i «Joan Ventosa i Calvell, política i negocis amb Franco durant la Guerra Civil» (Borja de Riquer).

Publicacions

Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, vol. 26 (2015); vol. 27 (2016).

Societat Catalana d'Estudis Jurídics

Any de fundació:	1995*
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	JOSEP CRUANYES TOR
Vicepresidència primera:	FRANCESC XAVIER GENOVER HUGUET
Vicepresidència segona:	JORDI FIGA LÓPEZ-FALOP
Tresoreria:	ORIOI SAGARRA TRIAS
Secretaria:	JOSEP SERRANO DAURA
Vocalia:	JORDI PUJOL MOIX JOSEP VILAJOSANA RUBIO
Delegat de l'IEC:	JORDI COTS MONER
Nombre de socis:	78

* Anteriorment aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Activitats

Cicle de conferències «Institucions del nostre dret»

La Societat Catalana d'Estudis Jurídics (SCEJ) com cada any va oferir aquest cicle, organitzat conjuntament amb l'Illustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (ICAB) i amb el suport de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona (RABLB) i els departaments de dret de diverses universitats catalanes. Es va obrir el 7 d'octubre de 2015 amb la conferència «La península Ibèrica a la cruïlla de les dues tradicions marítimes medievals: la mediterrània i l'atlàntica», pronunciada per Margarita Serna (Universitat de Can-

tàbria) a la Facultat de Dret de la Universitat Internacional de Catalunya (UIC). La resta de conferències van ésser les següents:

— 19 d'octubre de 2015, a la Sala de Graus de la Facultat de Dret de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). «Evolució del catalanisme polític en els seus textos fonamentals», a càrrec de Joan Lluís Pérez Francesch (UAB).

— 20 d'octubre de 2015, al Saló de Graus de la UIC. «El Juzgado Especial de contrabando por evasión de capitales», de Manuel de Bofarull (UIC).

— 27 d'octubre de 2015, a la sala d'actes del Palau Requesens de la RABLB.

«La percepció de l'islam a Europa a través de les traduccions llatines de l'Alcorà», per José Martínez Gázquez (RABLB i UAB).

— 4 de novembre de 2015, al Saló de Graus de la UIC. «Els jueus a Catalunya», pronunciada per l'hebraïsta i escriptor Manel Forcano.

— 18 de novembre de 2015, al Saló de Graus de la UIC. «La formació de les fronteres d'Estats Units i Mèxic. Crònica d'una tensa relació», d'Ignacio Ruiz (Universitat Rey Juan Carlos I, Madrid).

— 13 de gener de 2016, al Centre de Formació de l'ICAB. «L'evolució del Dret europeu de societats», a càrrec de Carlos Górriz (UAB).

— 20 de gener de 2016, al Centre de Formació de l'ICAB. «La propietat compartida al Llibre V CCCat», per Sergio Nasarre (Universitat Rovira i Virgili).

— 3 de febrer de 2016, al Centre de Formació de l'ICAB. «Una regulació catalana de la compravenda», d'Antoni Vaquer (Universitat de Lleida, UdL).

— 10 de febrer de 2016, al Centre de Formació de l'ICAB. «La Llei d'Harmonització del CCCat», pronunciada pel notari Àngel Serrano.

— 24 de febrer de 2016, al Centre de Formació de l'ICAB. «El matrimoni: situacions convivencials d'ajuda mútua i beneficis fiscals en casos de successió», per M. Luisa Esteve (Universitat de Girona, UdG).

— 7 de març de 2016, a la Facultat de Dret i Economia de la UdL. «Les

solemnitats del testament i la seva flexibilització jurisprudencial», a càrrec del notari Jordi Puente.

— 6 d'abril de 2016, al Centre de Formació de l'ICAB. «La llei 25/2015 de voluntariat i foment de l'associacionisme», de Magalí Riera (Universitat de Barcelona, UB).

— 29 d'abril de 2016, a la Facultat de Dret de la UB. «Les institucions civils de protecció de la persona en el Codi Civil de Catalunya», per Sandra Camacho (UAB).

— 9 de maig de 2016, a la Sala de Graus de la Facultat de Dret de la UdG. «L'actual UE respon a l'objectiu de Schuman?», pronunciada per Mariona Illamola (UdG).

Presentació de l'obra 'El dret públic català. Les institucions a Catalunya fins al Decret de Nova Planta'

El 24 de febrer de 2016, l'SCEJ i el Gabinet de la Presidència de l'IEC van presentar la reedició del llibre *El dret públic català. Les institucions a Catalunya fins al Decret de Nova Planta*, del desaparegut Víctor Ferro. Es tracta d'una obra cabdal de la historiografia jurídica catalana sobre les institucions de dret públic català abans de la promulgació del Decret de Nova Planta de 1716. L'acte, celebrat a la Sala Nicolau d'Olwer de l'IEC, el va presidir Carme Forcadell, presidenta del Parlament de Catalunya, i va incloure les intervencions d'Ana Messuti, advocada i funcionària de l'ONU; Joandomènec Ros, president de

l'IEC, i Josep Cruanyes, president de FSCEJ.

Publicacions

FERRO POMÀ, VÍCTOR. *El dret públic català: Les institucions a Catalunya fins al*

Decret de Nova Planta. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2015.

Revista Catalana de Dret Privat, núm. 15-2 (desembre 2015).

Revista de Dret Històric Català, núm. 14 (2015).

Societat Catalana d'Economia

Any de fundació: 1977*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: EDUARD ARRUGA VALERI
Vicepresidència: JOAN RAMON ROVIRA HOMS
Secretaria: ANTONI MONTSERRAT SOLÉ
Tresoreria: HUMBERT SANZ GARCÍA
Vocalia: LOURDES BENERIA FARRÉ
ALEXANDRE CHECCHI LANG
JAUME PADRÓS ENAMORADO
ÀNGELS ROQUETA RODRÍGUEZ
JOSEP MARIA SURÍS JORDÀ

Delegat a Madrid: JOSEP M. NUS BADIA

Delegat de l'IEC: JOAQUIM MUNS ALBUIXECH
(fins al 2.11.2015)
JORDI GALÍ GARRETA (des del 9.5.2016)

Nombre de socis: 234

* Aquesta societat va iniciar la seva activitat l'any 1951 com a Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials. Va ésser integrada com a filial de l'IEC l'any 1977 i reestructurada com a Societat Catalana d'Economia el 1986.

Activitats

A continuació es presenten les conferències organitzades per la Societat Catalana d'Economia (SCE) durant el curs 2015-2016, que generalment es van dur a terme a la seu de l'IEC:

— 21 de setembre. «Ramon Trias Fargas a la Universitat i a l'IEC. Les seves aportacions a l'economia catalana», a

càrrec d'Antoni Montserrat i Solé, economista jubilat de l'Estat. La conferència es va emmarcar dins del cicle *Aportacions dels economistes catalans*, iniciat ja fa uns anys, i en el qual s'han tractat figures com ara Ernest Lluch i Martín o Josep Antoni Vandellós i Solà.

— 9 de novembre. «Les contribucions de John F. Nash a l'economia i a la

matemàtica», per Jordi Massó, professor d'economia a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), i Xavier Cabré, professor de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA). Sessió en reconeixement de l'estatunidenc John F. Nash, guanyador del Premi Nobel d'Economia l'any 1994 i del Premi Abel el 2015. Va ésser organitzada conjuntament amb la Societat Catalana de Matemàtiques.

— 25 de gener. «Pere Duran Farell i l'economia de Catalunya», conferència sobre la vida i les aportacions d'aquest enginyer i industrial català del sector energètic. Va anar a càrrec de Pere A. Fàbregas i Vidal, president de la Coordinadora Catalana de Fundacions i autor d'una biografia i d'altres textos sobre Duran Farell, amb qui va treballar durant molts anys. L'acte, coorganitzat amb Foment del Treball Nacional i amb la Societat d'Estudis Econòmics, es va inscriure dins del cicle *Aportacions dels economistes catalans*.

— 15 de febrer. «La indústria catalana: factors de competitivitat», a càrrec dels experts Raül Blanco, gerent d'Estratègia Industrial de la Direcció General d'Indústria de la Generalitat de Catalunya, i Carme Poveda, directora d'Anàlisi Econòmica a la Cambra de Comerç de Barcelona.

— 30 de març. «L'economia catalana: reptes de futur», pronunciada per Pere Aragonès, secretari d'Economia de

la Generalitat de Catalunya. Durant la sessió es van desglossar les dades moderadament positives del 2015, aconseguides, entre altres factors, gràcies al sector exterior, la demanda interna i la política monetària del Banc Central Europeu. Tanmateix, Aragonès va assegurar que, tot i que les dades favorables del 2015 indiquen que Catalunya està en una fase de creixement moderat, la millora no s'ha traduït en beneficis socials per a la ciutadania a causa de la manca d'un estat propi, que impedeix emprar les eines per a esmorteir els períodes de crisi. Així mateix, el ponent va continuar enumerant els reptes que ha d'afrontar el país, entre els quals destaquen esdevenir un pol logístic del sud d'Europa, convertir l'Institut Català de Finances en un banc d'inversions capaç de donar crèdit a l'economia productiva, prestigiar la formació professional, i invertir en la lluita contra el canvi climàtic.

— 11 d'abril. «Homenatge a Perpinyà i Grau», en reconeixement de l'economista reusenc que va ésser un element central del Centre d'Estudis Econòmics Valencians i el 1981 va ésser investit doctor *honoris causa* per la Universitat de València (UV). La conferència va anar a càrrec de Jordi Palafox, catedràtic d'història i institucions econòmiques de la UV, i van assistir-hi Vicent Soler (Conseller d'Hisenda i Model Econòmic de la Generalitat Valenciana), Jose Manuel Pastor (degà de la Facultat d'Eco-

nomia de la UV), Eduard Arruga (president de l'SCE) i Francesc Hernández Sancho (president de l'Associació Valenciana de Ciència Regional). Va ésser organitzada conjuntament amb la UV i amb l'Associació Valenciana de Ciència Regional, i va tenir lloc a la Sala Ignacio Villalonga de la Facultat d'Economia de la UV.

— 18 d'abril. «Joaquim Muns: una trajectòria internacionalista», conferència sobre aquest economista i advocat Creu de Sant Jordi, que era delegat de l'IEC a l'SCE. Va ésser pronunciada per Francesc Granell, catedràtic emèrit d'organització econòmica internacional a la Universitat de Barcelona i també Creu de Sant Jordi.

— 28 d'abril. «La desigualtat de renda entre els barris de Barcelona. Què es pot fer per corregir-la?», a càrrec de Laia Ortiz, segona tinenta d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, i Maria Jesús Calvo, del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona. En els darrers anys i de manera global s'han accentuat les desigualtats. En el decurs de la sessió es va analitzar com Barcelona ha vist eixamplar-se les diferències econòmiques entre els barris i es va fer una reflexió sobre com es pot afrontar la situació i què es pot fer per a millorar-la. Va tenir lloc a la Sala Bohigas de l'Ateneu Barcelonès i es va organitzar amb la col·laboració de l'Associació Catalana de Ciència Regional.

— 2 de maig. «Ecological economics and the case for degrowth», pronunciada per Giorgos Kallis, professor ICREA a l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la UAB.

— 24 de maig. «Angus Deaton: economia al servei del benestar i la lluita contra la pobresa», a càrrec de Xavier Ramos, professor del Departament d'Economia Aplicada de la UAB. Conferència sobre el Premi Nobel d'Economia concedit el 2015 a l'economista escocès Angus Deaton per la seva anàlisi del consum, de la pobresa i del benestar.

— 20 de juny. «Sostenibilitat per a un planeta que s'escalfa». Va anar a càrrec de Joaquim Silvestre (professor d'economia de la Universitat de Califòrnia a Davis) i Humberto Llavador (professor d'economia de la Universitat Pompeu Fabra), que defensen un creixement més lent per a fer front a l'escalfament global.

Nou grup de treball en economia internacional

La Junta del dia 11 de gener de 2016 va acordar formar un nou grup de treball de l'SCE especialitzat en economia internacional.

Premis

Premi Catalunya d'Economia

Premi instituït el 1991 i ofert biennalment a la millor obra o treball sobre l'economia de terres de llengua i cultura catalanes publicat en els tres anys anteriors a la data

de convocatòria. En la 14a convocatòria, inclosa dins del *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, l'SCE, a proposta d'una ponència formada per Eduard Arruga, Oriol Amat, Lourdes Beneria, Núria Bosch, Martí Parellada, Joan-Ramon Rovira i Antoni Montserrat,

va acordar concedir el Premi Catalunya d'Economia a Elisenda Paluzie per l'obra *Podem! Les claus de la viabilitat econòmica de la Catalunya independent*. El premi es va lliurar a la sala d'actes del Palau Macaya de Barcelona l'1 de desembre de 2015.

Associació Catalana de Sociologia

Any de fundació: 1979*

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 17 de novembre de 2015

Presidència:	JOSEP MARIA ROTGER CERDÀ
Vicepresidència:	MÀRIUS DOMÍNGUEZ AMORÓS
Tresoreria:	ORIOI HOMS FERRET
Secretaria:	JOAN JIMÉNEZ GÓMEZ
Vocalia:	LILIANA ARROYO MOLINER
	ÁNGEL BELZUNEGUI ERAÑO
	SÍLVIA CASOLA SALVATELLA
	PEDRO LÓPEZ ROLDÁN
	CRISTINA LÓPEZ VILLANUEVA
	VANESSA MAXÉ NAVARRO
	DOLORS MAYORAL ARQUÉ
	TEODOR MELLÉN VINAGRE
	EULÀLIA SOLÉ ROMERO
	MARTA SOLER GALLART
	TERESA SORDÉ MARTÍ

A partir del 17 de novembre de 2015

Presidència:	FIDEL MOLINA LUQUE
Vicepresidència:	MÀRIUS DOMÍNGUEZ AMORÓS
	MARTA SOLER GALLART
Tresoreria:	TERESA SORDÉ MARTÍ
Secretaria:	PEDRO LÓPEZ ROLDÁN
Vocalia:	AMADO ALARCÓN ALARCÓN
	LILIANA ARROYO MOLINER
	MAR JOANPERE FORASTER
	MARTA MASATS FOLGUERAS
	TEODOR MELLÉN VINAGRE
	LUIS RECUENCO VEGAS
	CRISTINA SÁNCHEZ MIRET
	PAQUITA SANVICÉN TORNÉ
	JORDI SAURET I PONT

Delegada de l'IEC:

CARLOTA SOLÉ PUIG

Nombre de socis:

211

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Assemblea

El 17 de novembre de 2015 es va celebrar una assemblea de socis i sòcies de l'Associació Catalana de Sociologia (ACS). Durant la sessió, celebrada al Palau Macaya (Barcelona), es van renovar els càrrecs de la Junta Directiva.

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per l'ACS al llarg del curs 2015-2016:

— 14 d'octubre. Lliurament del V Premi Catalunya de Sociologia. El premi, instituït el 2008, és convocat per l'ACS en col·laboració amb el Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya i sota el patrocini de l'Obra Social La Caixa. En la cinquena convocatòria, inclosa en el *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, va ésser atorgat a Jordi Borja Sebastià per la seva contribució a la recerca en l'àmbit de la sociologia urbana i territorial a Catalunya, des d'una permanent relació dialèctica entre l'anàlisi empírica, la reflexió teòrica i la intervenció social. El lliurament va tenir lloc a la Sala Prat de la Riba de l'IEC.

— 17 de novembre. Convenció Sociologia Catalana 2025, organitzada per establir objectius concrets perquè, d'aquí a l'any 2025, la sociologia tingui més reconeixement i més projecció social a Catalunya. Durant els nou mesos previs a la convenció, tres grups de treball van preparar un document base de diagnòsi, objectius i propostes que reflectissin els diferents punts de vista de l'ampli ventall de situacions professionals i institucionals de més de cinquanta sociòlegs i sociòlogues. En la convenció, es va debatre i enriquir el document i, finalment, es va redactar un text que recull tots els compromisos particulars de les institucions i organitzacions participants i les metes que tota la professió es proposa d'haver aconseguit el 2025. Es va dur a terme al Palau Macaya.

— 15 de març. Presentació de *Societat catalana 2014-2015*, anuari de l'ACS en què s'analitzen els principals esdeveniments de la nostra societat durant aquest període. Va presidir l'acte Fidel Molina, president de l'ACS, i va presentar l'obra el seu coordinador, Oriol Homs. Seguidament es va obrir un debat amb els

autors: Xavier Bonal, Pere Carrió, Carlos Obeso, Elisenda Paluzi, Josep M. Rotger, Marta Rovira, Jordi Sauret, Pau Serracant, Marina Subirats, Aina Tarabini, Jordi Vallespir i Pau Vidal. Es va portar a terme a la Sala Prat de la Riba de l'IEC.

— Març-juny del 2016. *Debats per comprendre la societat d'avui*: «La societat catalana en el segle XXI». L'ACS i l'IEC, en col·laboració amb el Palau Macaya de l'Obra Social La Caixa, anualment organitzen el cicle *Debats per comprendre la societat d'avui*, que el 2016 es va dedicar a la societat catalana del segle XXI i va constar de vuit debats programats entre març i desembre a la Sala Macaya del Palau Macaya. El cicle va girar al voltant dels estudis publicats a l'anuari *Societat catalana 2014-2015* i al projecte de recerca de l'IEC La societat catalana al segle XXI, dirigit per Salvador Giner i Oriol Homs. Les sessions corresponents al curs 2015-2016 van ésser «La crisi dels refugiats i la seva acollida a Catalunya», el 29 de març, en què els ponents van ésser Blanca Garcés i Lorenzo Gabrielli, investigadors del Grup de Recerca Interdisciplinari sobre Immigració de la Universitat Pompeu Fabra (UPF); «La sostenibilitat de l'estat del benestar a Catalunya», a càrrec dels sociòlegs Vicenç Navarro i Sebastià Sarassa, professors de la UPF, el 26 d'abril; «Participació ciutadana en societats complexes», conduïda per Fernando Pinedo, gerent de Drets de Ciutadania,

Participació i Transparència de l'Ajuntament de Barcelona, i Jordi Giró, president de la Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya, el 24 de maig, i «L'encaix Catalunya-Espanya», amb l'economista i polítòleg Josep Maria Colomer, professor a la Universitat de Georgetown (EUA), i Joan Botella, degà de la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), el 21 de juny.

— 7 de juliol. Conferència «Transnational social protection: Setting the agenda», pronunciada per Peggy Levitt, catedràtica del Departament de Sociologia del Wellesley College de Massachusetts (EUA). Va ésser coorganitzada amb el Grup d'Estudis d'Immigració i Minories Ètniques de la UAB i celebrada a la seu de l'IEC.

— 29 i 30 d'agost: V Congrés Europeu de Teoria Sociològica: «Rethinking Social Change», organitzat per l'Associació Europea de Sociologia. L'emergència de nous moviments polítics i la mobilització ciutadana estan transformant el context en què va néixer i en què s'ha desenvolupat fins ara la teoria sociològica. L'administració tradicional i les desigualtats que genera actualment estan en qüestió, i també es replantegen les teories socials que tradicionalment han interpretat les societats per proposar solucions. Aquests van ésser els motius del congrés, en el qual va col·laborar l'ACS per contribuir a la projecció internacional

de les aportacions que s'estan fent en la teoria sociològica des de la sociologia catalana. Es va celebrar a la seu de l'IEC.

Seminari de teoria sociològica

Raimon Bonal

Seminari en què es llegeixen i debaten obres clau de la teoria sociològica. Aquest curs es va abordar *La democràcia a Amèrica*, llibre d'Alexis de Tocqueville publicat l'any 1835. Les sessions van tenir lloc a la Sala Fontserè de l'IEC els dies 25 de gener, 22 de febrer, 25 d'abril, 23 de maig i 20 de juny.

Premis

Concurs de Joves Sociòlegs

El Concurs de Joves Sociòlegs, premi instituint el 1996, s'ofereix a un treball inèdit d'investigació sociològica, teòric o empíric. En la 20a convocatòria, inclosa en el *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, l'ACS, a proposta d'una ponència formada per Adriana Aubert, Josep Espluga i Dolores Mayoral, va acordar premiar el treball *L'Església evangèlica de Filadèlfia i la dona gitana. Dones gitanes i cristianes que superen la desigualtat de*

gènere, de Maria Jerusalén Amador López. Així mateix, es va atorgar un accèssit a Alba López Pérez per *Les dones en el moviment obrer i els orígens de l'anarcosindicalisme a Catalunya: 1850-1910*. El lliurament va tenir lloc en el marc dels Premis Sant Jordi 2016, el 21 d'abril a la Sala Prat de la Riba de l'IEC.

Premi Catalunya de Sociologia

L'ACS, en col·laboració amb el Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya i sota el patrocini de l'Obra Social La Caixa, convoca el Premi Catalunya de Sociologia, fundat el 2008 per fomentar i reconèixer la recerca sociològica feta a Catalunya. En la seva sisena convocatòria, inclosa en el *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, va quedar desert.

Publicacions

Butlletí [en línia], núm. 4 (2015).

Revista Catalana de Sociologia [en línia], núm. 30 (2015).

Societat catalana 2014-2015. Edició coordinada per Oriol Homs. Barcelona: Associació Catalana de Sociologia, 2016.

Societat Catalana d'Estudis Litúrgics

Any de fundació:	1970
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència d'honor:	ALEXANDRE OLIVAR DAYDÍ
Presidència:	MIQUEL DELS SANTS GROS PUJOL
Secretaria:	MARC SUREDA JUBANY
Vocalia:	SEBASTIÀ JANERAS VILARÓ
Responsable de publicacions:	MIQUEL DELS SANTS GROS PUJOL
Delegat de l'IEC:	MARC MAYER OLIVÉ
Nombre de socis:	23

Sessions

En el marc de les sessions acadèmiques sobre l'estudi de la litúrgia que organitza la Societat Catalana d'Estudis Litúrgics, el 3 de desembre de 2015 es va celebrar, a la seu de l'IEC, la 92a sessió. Va incloure una conferència de Gerardo Boto, titulada «La vida al claustre monàstic segons quatre consuetes ibèriques (s. XII-XIII). Estudi comparatiu». Boto és doctor en història de l'art per la Universitat Autònoma de Barcelona i professor d'història de l'art medieval de la Universitat de Girona; a més, codirigeix el Grup de Re-

cerca en Estudis Culturals d'aquesta universitat.

Publicacions

Miscel·lània Litúrgica Catalana, núm. 23 (2016).

RIPOLL I VILAMAJOR, Jaume. *Opuscles litúrgics i històrics*. Edició facsímil amb una presentació a cura de Ramon Ordeig i Mata. Barcelona: Societat Catalana d'Estudis Litúrgics, 2016. (Biblioteca Litúrgica Catalana; 9) [Coedició amb la Biblioteca Episcopal de Vic]

Societat Catalana de Musicologia

Any de fundació:	1973
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	JORDI BALLESTER GIBERT
Vicepresidència:	EMILI ROS-FÀBREGAS
Secretaria:	JOSEP MARIA ALMACELLAS DíEZ
Tresoreria:	XAVIER DAUFÍ RODERGAS
Vocalia:	JOSEP DOLCET RODRÍGUEZ IMMA CUSCÓ PALLARÈS JOSEP MARIA GREGORI CIFRÉ ANNA COSTAL FORNELLS
Delegat de l'IEC:	ROMÀ ESCALAS LLIMONA
Nombre de socis:	81

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per la Societat Catalana de Musicologia (SCMUS) durant el curs 2015-2016, que van tenir lloc a la seu de l'IEC:

— 24-26 de setembre. ICREA International Workshop: «Hearing the city: Musical experience as portal to urban soundscapes». Congrés organitzat per la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA), conjuntament amb la Institució Milà i Fontanals del Consell Superior d'Investigacions Científiques, amb Marie Curie Foundation Research i amb l'SCMUS. Un bon nombre d'acadèmics de tot Europa, els Estats Units i

Austràlia van presentar-hi i debatre les investigacions recents en diferents aspectes de la cultura urbana (música, arquitectura, literatura, etc.) a l'edat moderna.

— 17-19 d'octubre. Congrés internacional *Music Criticism 1900-1950*, coorganitzat amb el Centro Studi Opera Omnia Luigi Boccherini de Lucca. La relació entre la música i la crítica ha estat un tema de debat molt destacat en la musicologia internacional durant les darreres dècades. Mitjançant un bon nombre de comunicacions sobre temes com ara l'estètica musical, la crítica musical i la musicologia sota els règims totalitaris, o les teories sobre crítica musical, es va voler contribuir a escatir aquesta comple-

xa relació en la primera meitat del segle xx. Els ponents convidats van ésser Teresa Cascudo (Universitat de La Rioja), Germán Gan Quesada (Universitat Autònoma de Barcelona) i Luca Lévi Sala (Universitat de Yale, Connecticut, EUA).

— 22 i 23 d'octubre. Col·loqui *Recerca musical en l'era digital: catalogació i bases de dades*. Especialistes de diversos grups i institucions van compartir informacions sobre els recursos digitals aplicats a la recerca musical. Entre altres recursos, es van presentar bases de dades de música tradicional i de polifonia hispànica, el procés de digitalització de documents musicals al Centre de Documentació de l'Orfeó Català, el projecte de catalogació d'iconografia musical de l'Associació Espanyola de Documentació Musical, i els catàlegs i bases de dades del Museu de la Música de Barcelona. A més, es va impartir un taller de pràctiques i eines de catalogació, codificació i visualització de recursos digitals de musicologia, i es va cloure l'activitat amb una taula rodona.

— 18 de novembre. Jornada *Els visigots a Catalunya*. Es va organitzar conjuntament amb la Societat Catalana de Llengua i Literatura i la Societat Catalana d'Estudis Històrics en el marc de 1600è aniversari de l'arribada del rei visigot Ataülf i la seva esposa Gal·la Placídia a Barcelona, que va ésser el primer contacte amb el món visigòtic a casa nostra. Va incloure una sessió conduïda

per Philip Banks per a situar el context històric; una altra sobre el llegat lingüístic dels visigots, amb les conferències «Els noms comuns d'arrel germànica en català», a càrrec de Joan Maria Jaime Moya, i «Fonètica i onomàstica», per Josep Moran, i l'última sessió es va dedicar a la repercussió moderna, amb una conferència sobre la tragèdia *Gal·la Placídia* d'Àngel Guimerà, pronunciada per Ramon Bacardit, i una altra sobre l'òpera homònima que després va compondre Jaume Pahissa, a càrrec de Xosé Aviñoa.

— 23 de novembre. Conferència «Déodat de Séverac (1872-1921): una aproximació estètica i estilística al mediterraneisme musical». Va ésser pronunciada per la musicòloga Montserrat Font Batallé, autora del llibre sobre aquest compositor occità titulat *Déodat de Séverac: La estètica mediterraneista y la música: anàlisis estilístico de Déodat de Séverac (1872-1921)*.

— 17 de febrer. Conferència «L'estudi de mites historiogràfics des de la musicologia. Els casos de Josep Anselm Clavé, Pep Ventura i Enric Morera». Va anar a càrrec de la doctora en musicologia Anna Costal.

— 5 d'abril. Sessió en memòria del pare Gregori Estrada i Gamissans (1918-2015). Es va celebrar amb motiu del primer aniversari de la mort de l'organista, compositor, director de cor i musicòleg que va presidir l'SCMUS entre els anys 1979 i 1991. Hi van intervenir Joandomènec Ros,

president de l'IEC; Daniel Codina, monjo de Montserrat; Romà Escalas, secretari general de l'IEC, i Josep Maria Gregori, catedràtic de musicologia a la UAB.

— 14 de juny. Conferència «Per a una base de dades col·laborativa de músics d'església a la Catalunya moderna: el model Muséfrem (França)». Lluís Bertran va explicar el funcionament i els resultats del projecte Muséfrem (Músiques d'Església a França a l'Edat Moderna), que com a eix central té una base de dades dels músics d'església el 1790, que aplega més de 20.000 fitxes documentals i més de

2.000 fitxes biogràfiques. Bertran va proposar d'articular una base de dades similar d'àmbit geogràfic català, que hauria d'anar acompanyada d'una reflexió col·lectiva orientada a facilitar la col·laboració del major nombre possible d'agents individuals i institucionals, un ús optimitzat dels recursos digitals disponibles i el ple aprofitament de les possibilitats actuals del treball en xarxa.

Publicacions

Revista Catalana de Musicologia, vol. 8
(2015).

Amics de l'Art Romànic

Any de fundació:

1977

JUNTA DIRECTIVA

Presidència:

FRANCESCA ESPAÑOL BERTRAN

Vicepresidència:

ROSA M. MARTÍN ROS

Secretaria:

JOAQUIM GRAUPERA GRAUPERA

Tresoreria:

DIEGO MESA DE LOZAR

Vocalia:

M. LLUÏSA CASTELLANOS RAYO

FRANCESC FITÉ LLEVOT

NÚRIA FORTUNY SOLÍS

GUADALUPE MIRAS BERNAL

JOAN VALERO MOLINA

Delegat de l'IEC:

ANTONI PLADEVALL FONT

Nombre de socis:

265

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades pels Amics de l'Art Romànic (AAR) durant el curs 2015-2016:

Sessió inaugural

El 19 d'octubre es va inaugurar el curs a la seu de l'IEC amb la conferència «La Fundación Santa María la Real del Patrimonio Histórico: un compromiso con la investigación, divulgación y conservación del arte románico». Va girar entorn de la Fundación Santa María la Real del Patrimonio Histórico d'Aguilar de Campoo (Palència) i va ésser pronunciada per

Pedro Luis Huerta, coordinador de cursos i publicacions de l'entitat. Aquesta fundació contribueix a la divulgació cultural i científica organitzant congressos, cursos i simposis, que sovint queden recollits en publicacions d'abast internacional, i creant, per exemple, el Centre d'Estudis del Romànic o les primeres escoles taller d'Espanya.

Cicles de conferències

Es va continuar oferint cicles de conferències a la seu de l'IEC per donar a conèixer els estils centrals de l'edat mitjana, el romànic i el gòtic.

Art medieval a l'abast

— 23 de novembre. «Converses entre l'art contemporani i l'art medieval», a càrrec d'Eulàlia Grau, una de les artistes més significatives del període comprès entre la dictadura franquista i la Transició. Grau va exposar les relacions entre els diferents estils artístics del llarg de la història, especialment entre l'etapa contemporània i la plàstica de la pintura romànica, que tant va fascinar els avantguardistes del s. xx.

— 18 de gener. Conferència «L'ofici d'escriure. Concepció i procés d'un llibre. Reflexions a l'entorn de *Pecats capitals de la història de Catalunya. L'avarícia*», per Antoni Dalmau, que va oferir una reflexió al voltant del seu llibre *Pecats capitals de la història de Catalunya. Avarícia*.

Romànic a l'abast

— 14 de desembre. «La portada de Sant Pere de Rodes. Noves aportacions i síntesi», per Jaume Barrachina, conservador i director del Museu del Castell de Peralada i autor de diversos llibres i articles de recerca centrats en el món medieval i les arts decoratives.

— 11 de gener. «Pervivència poblacional i continuïsmes estructurals a la Marca del Gaià (segles IX-XI)», a càrrec del medievalista Jordi Juan. Es van aclarir conceptes historiogràfics com «Marca Hispànica» i «Marca del Gaià», tot comparant els estudis d'historiadors com Ramon d'Abadal, Antoni Virgili o Marina

Miquel, i examinant amb detall la documentació existent sobre la vall mitjana del Gaià.

— 1 de febrer. «Despertant instruments adormits: de la imatge al so. Els instruments de la portada de Ripoll, materialitzats», d'Antoni Madueño, cantant i musicòleg estret col·laborador d'AAR. Madueño va presentar el seu projecte de construcció en fusta dels 41 instruments musicals medievals esculpits a la portalada del monestir de Santa Maria de Ripoll.

Gòtic a l'abast

— 9 de novembre. «Art visible, art amagat: vitralls gòtics a les esglésies catalanes», de la historiadora de l'art Sílvia Cañellas.

— 16 de novembre. «Música medieval: entre el perill del plaer i la puresa de la devoció», de Mercè Pardo, professora d'història de la música i cantant.

— 21 de desembre. «La construcció de la memòria. Llegendes i imatges: Sant Carlemany a la catedral de Girona», de Joan Molina, professor d'història de l'art medieval a la Universitat de Girona.

— 14 de març. «La princesa Eudòxia davant la tomba de Sant Esteve, del retaule de Sant Esteve de Granollers», de Núria Prat, restauradora del Museu Nacional d'Art de Catalunya.

— 11 d'abril. «L'heràldica a la catedral de Barcelona», a càrrec de l'he-

raldista Pere Puigderajols. Primer de tot, es van descriure els trets que defineixen l'art de l'heràldica, els canvis que ha patit al llarg de la història i la seva historiografia, i després es van analitzar els escuts d'armes de la catedral de Barcelona.

— 2 de maig. «Els ornaments litúrgics del Museu de la Col·legial de Santa Maria dels Corporals de Daroca», a càrrec de la historiadora de l'art Rosa M. Martín.

Els Trastàmara a la Corona d'Aragó i el seu temps

— 8 de febrer. «Art, pacte i legitimació. Ferran d'Antequera, els Trastàmara i l'evolució de les propostes estètiques a la ciutat de València», pronunciada per Juan-Vicente García Marsilla, professor d'història de l'art medieval a la Universitat de València.

— 15 de febrer. «El comte Pere II d'Urgell (1348-1408) i les arts», per Francesc Fitó (AAR i Universitat de Lleida) i Alberto Velasco (Museu de Lleida). Es va donar a conèixer la figura del comte Pere II d'Urgell des del punt de vista de les seves promocions artístiques i es va parlar del copó de Pere II d'Urgell de l'Ermitage de Sant Petersburg.

— 22 de febrer. «Arte y cultura en Aragón en tiempos de los primeros Trastámara (1412-1458)», de Jesús Criado, professor d'història de l'art a la Universitat de Saragossa.

— 29 de febrer. «Memoria e imagen regia en la Castilla Trastámara», d'Olga Pérez Monzún, professora d'història de l'art medieval de la Universitat Complutense de Madrid.

— 7 de març. «La promoció artística a Catalunya sota el regnat dels primers Trastàmara», de l'historiador de l'art Joan Valero. Va girar entorn del paper com a promotors artístics de Ferran d'Antequera i Alfons el Magnànim en territori català.

Sessions de treball de camp

— 24 i 25 d'octubre. Viatge a la vall del Jiloca (Saragossa) per a visitar les esglésies mudèjars de Torralba de Ribota, Cervera de la Cañada, Maluenda i Velilla de Jiloca.

— 7 de novembre. Visita matinal a l'església dels sants Just i Pastor de Barcelona. L'església actual es va començar a construir al final de la primera meitat del segle XIV, mentre s'enderrocava l'antiga (romànica). Les explicacions van anar a càrrec de Manel Alonso, Jaume Castro i Joan Planes.

— 28 de novembre. Visita matinal al Museu de Maricel, a Sitges.

— 30 de gener. Sortida al monestir de Santa Maria de Montsió, a Esplugues de Llobregat.

— 25-28 de març. Viatge de Setmana Santa, durant el qual es van visitar els monuments romànics del Perigord, comarca del nord-est d'Aquitània. El

romànic de la zona té influències bizantines i les façanes tripartides, separades amb dos frisos d'arcades amb disposició horitzontal. Pel que fa al gòtic, és de tipus angeví, caracteritzat per les voltes de perfil molt bombat. Entre altres edificis, es van visitar abadies (la de Chancelada, la d'Agonac...), esglésies (com ara la de Braçac) i bastides (com, per exemple, la de Montpasier).

— 7 i 8 de maig. «Monuments medievals de Daroca i el seu entorn», sortida per a conèixer el santuari marià de Tobed i els monuments religiosos i civils de Daroca (muralls, casa palau dels Luna, Col·legiata de Santa Maria...). Les explicacions van anar a càrrec de la presidenta d'AAR, Francesca Español.

— 28 i 29 de maig. «Monuments de l'Alt Palància i del Baix Maestrat», sortida per a visitar Sogorb (la seva catedral, el museu d'art sacre, etc.), Sant Mateu (principalment, l'església arxipresbital gòtica i el seu museu) i Traiguera (sobretot el museu parroquial, que conté meravelloses obres d'orfebreria gòtica).

Altres activitats

— 29-31 d'octubre i 1 de novembre. XXXIV Congrés Internacional sobre la Cartoixa: «La Cartoixa de Montalegre, 1415-2015». Amb motiu del sisè centenari de la fundació de la Cartoixa de Santa Maria de Montalegre (Tiana, el Maresme), es va posar a disposició dels especialistes i de la societat en general el

fruit dels últims estudis i investigacions científiques sobre la història d'aquest monument, a fi de permetre'n un millor coneixement i valorar també el treball intel·lectual i espiritual dels seus monjos. En representació d'AAR hi van participar el secretari, Joaquim Graupera, amb la comunicació «La cartoixa de Sant Pol de Mar. Estat de la qüestió i hipòtesi de la seva estructura» (el dia 29), i la presidenta, Francesca Español, amb la comunicació «Pedra de Girona a Montalegre: el claustre prefabricat d'època gòtica i l'ideari cartoixà» (el dia 31). Es va celebrar a l'Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona.

— 25 de gener. Presentació del llibre *El tapís de Bayeux, eina política? Anàlisi de les imatges i nova interpretació*, a càrrec de la seva autora, Montserrat Pagès, i el seu traductor a l'anglès, Philip Banks. Aquest va fer una mirada personal sobre el tapís de Bayeux i totes les llegendes i històries èpiques del segle XI a Anglaterra, que van forjar la seva passió per aquesta època. Seguidament, Montserrat Pagès va afirmar que el seu interès pel tapís és degut sobretot al misteri que suscita. A partir d'un examen profund de la seva historiografia, l'autora va comprovar que les interpretacions formulades al llarg de la història entren en conflicte amb les pròpies imatges de la peça. Per aquest motiu, va escriure aquest llibre que qüestiona diverses hipòtesis mantingudes sobre el tapís. L'acte va tenir lloc a la seu de l'IEC.

— 10 d'abril. VII Trobada dels Amics de l'Art Romànic: «La Seu d'Ègara. Esglésies de Sant Pere de Terrassa». Aquesta edició va ésser organitzada pels Amics de l'Art Romànic de Sabadell i es va celebrar al conjunt episcopal de Terrassa.

— 16 d'abril. Concert «Despertant instruments adormits. Músiques al voltant de la portada de Ripoll». Es va col·laborar en la difusió d'aquest concert de vuit solistes de projecció internacional acompanyats per les corals Capella de Santa Maria de Ripoll i Els Follets, que va tenir lloc al monestir de Santa Maria de Ripoll. Es va interpretar la música creada a l'Scriptorium de Ripoll (segles x-xiv) amb instruments representats a la portalada romànica del monestir de Ripoll (rota, arpa, flauta de Pan...). Els instru-

ments havien estat construïts per un equip de lutiers dirigit pel musicòleg Antoni Madueño.

— 23 de maig. Presentació del llibre *L'Hospital d'en Llobera. Lectures d'història de Solsona*, a càrrec del seu autor, Ramon Planes. Es va celebrar a la seu de l'IEC.

Premis

Premi dels Amics de l'Art Romànic

Premi fundat el 1993, que s'ofereix a estudiants per un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre cultura i art catalans. S'adjudica en dos torns: període preromànic o romànic i període gòtic. En la seva 22a convocatòria, inclosa en el *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC i corresponent al període gòtic, va quedar desert.

Institució Catalana d'Estudis Agraris

Any de fundació: 1977*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOSEP M. VIVES DE QUADRAS
Vicepresidència: FRANCESC REGUANT FOSAS
Secretaria: JOAQUIM ROS SAQUES
Tresoreria: SANTIAGO POCINO PEÑALBA
Vocalia: JOAN SAUS ARÚS
JORDI ROSELL FOXÀ
CARLES FOLCH CASTELL
JOSEP M. ESPELTA GUARDIA

COORDINADORS DE LES SECCIONS ESPECIALITZADES

Agricultura General: JOAN ANGLÈS SEDÓ
Estudis Rurals: GEMMA FRANCÈS TUDEL
Forestal: INIGO REBOLLO SAN MIGUEL
Història Rural: ASSUMPTA SERRA CLOTA
Jardineria i Paisatgisme: JOAQUIM CAMPS MASICH
Protecció Vegetal: ESTER TORRES GÜELL
Ramaderia: JOSEFINA PLAIXATS BOIXADERA
Sòls: EDUARD ALCAÑIZ BALDELLOU (fins al 16.12.2015)
MIQUEL ARAN MAYORAL (des del 16.12.2015)
Viticultura i Enologia: JOSEP M. PUIGGRÒS JOVÉ

Delegada territorial a Tarragona: MONTSERRAT NADAL ROQUET-JALMAR
Delegat territorial a Girona: VICENÇ LLOVET ROQUÉ
Delegat territorial a Lleida: SANTIAGO PLANAS DE MARTÍ

Delegada de l'IEC: MERCÈ DURFORT COLL

Nombre de socis: 352

* Aquesta institució va començar la seva activitat sota el nom d'Institut Català d'Estudis Agraris i, poc després, rebé el d'Institució d'Estudis Agraris. Finalment, l'any 1984 va ésser integrada com a societat filial de l'IEC.

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per la Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA) al llarg del curs 2015-2016, que generalment van tenir lloc a la seu de l'IEC:

Jornades

— 23 d'octubre. 3r Fòrum Forestal de Barcelona, organitzat per l'Aula de Silvicultura Mediterrània de Barcelona de la ICEA. Aquesta edició, celebrada en el marc de la Setmana de la Fusta de Catalunya, va constar de tres taules rodones seguides d'un col·loqui cadascuna. La primera taula rodona va girar entorn del transport dels productes forestals, en la segona es va abordar la indústria del paper i del cartró, i la tercera es va dedicar a les noves iniciatives socials per a crear ocupació al bosc. Tots els participants eren professionals o experts del sector, tant d'empreses privades com d'institucions públiques.

— 6 de novembre. Jornada *Innovacions en el maneig del cultiu de la vinya enfront del canvi climàtic*, organitzada conjuntament amb la Facultat d'Enologia de la Universitat Rovira i Virgili (URV) i duta a terme a la seva seu. Va començar amb un bloc titulat la «Gestió de la canòpia: equilibri entre creixement i producció», que va constar de les sessions «Control de la vegetació: poda en verd», a càrrec d'Agustí Villarroya, especialista en viticultura; «Balanç del vigor i càrrega de raïm»,

conduïda per Montse Nadal, professora de viticultura de la URV, i «Estratègies de reg», per Gonzaga Santesteban, professor de viticultura de la Universitat Pública de Navarra. A continuació es va encetar el bloc «Gestió dels sòls vitícoles: millora de la fertilitat i la reserva d'aigua», que va incloure les sessions «Trets diferencials dels sòls vitícoles: composició química, horitzons i capacitat de retenció d'aigua», conduïda per Miquel Aran, cap de projectes d'Eurofins Agroambiental; «Gestió de la coberta vegetal en vinyes de secà. Casos pràctics», a càrrec de Joan Rubió, especialista en viticultura i enologia de les caves Recaredo, i «Dinàmica i de les reserves d'humitat al sòl i conclusions pràctiques en vinya de secà. Exemples amb dades reals», per Francesc Ferrer, enginyer de l'empresa LAB Ferrer, i David Tous, gerent artesà de SAF Sampling. Finalment, es va fer un tast de vins de varietats autòctones.

— 25 de febrer. Jornada *Història del conreu del clavell a Catalunya*. Es va iniciar amb una sessió de l'enginyer agrònom Pere Cabot sobre la història del conreu del clavell a Catalunya, i seguidament M. Mercè Compte, llicenciada en belles arts, va pronunciar la conferència «Josep Ferrer i Guàrdia, un cultivador de clavells a Llançà». Finalment es va obrir una taula rodona amb els dos conferenciantes, el floricultor Àngel Farina i l'enginyer tècnic agrícola Ramon Badosa.

— 10 de maig. Jornada *Mercats i cadena alimentària vers el futur*, coorga-

nitzada amb la plataforma Agrofòrum 2050. La sessió de matí, moderada pel vicepresident de la ICEA, Francesc Reguant, va portar per títol «Cadena alimentària, asimetries i sinèrgies», i va tenir com a ponents Josep M. Bonmatí, president de l'Associació Espanyola de Codificació Comercial; Mauricio García de Quevedo, director de la Federació Espanyola d'Indústries de l'Alimentació i Begudes, i Roberto García, director de Negoci Agroalimentari de Cajamar Caja Rural. En la sessió de tarda, «Producció local per al mercat local i global», els participants van ésser Jordi Rossell, professor d'economia aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB); Josep Tejedo, gerent de Mercabarna; Josep Presseguer, gerent de Fruits de Ponent, i, com a moderador, Jordi Vives, director de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya. A més, al final de les sessions, representants de les empreses Llet Nostra, Nomen, Àrea de Guissona, Grup Borges, Centre Vinícola del Penedès i Dolça Revolució van exposar les seves experiències.

— 12 de maig. III Jornada Mengem Sa: «La conservació dels aliments». Primer de tot es va visitar l'exposició «Nutrició, impuls vital». A continuació, entre altres activitats, es va obrir una taula rodona sobre la tecnologia de la conservació dels aliments (productes frescos, processats i precuinats), moderada per Buenaventura Guamis, director general del Parc de Recerca de la UAB, i

amb la participació d'Olga Martín Belloso, catedràtica de tecnologia d'aliments a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de la Universitat de Lleida; Manuel García Portillo, director general de l'empresa Tecnidex, i Alain Guiard, xef i assessor gastronòmic. Així mateix, es van oferir les conferències «Higiene, ciència i cuina», de Pere Castells, coordinador de la Unitat Educativa i de Recerca en Ciència i Cuina de la Universitat de Barcelona; «Passat i present de la conservació d'aliments», a càrrec de l'historiador Pau Alcover; «Data de caducitat i consum preferent. Dubtes i possibles solucions», per Lluís Gonzalez Vaqué, advocat expert en dret alimentari; «Riscos associats a una conservació deficient», de Victòria Castell, cap de l'Àrea de Planificació i Auditoria de l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària, i «Perspectives de la conservació dels aliments», a càrrec de Narcís Grèbol, coordinador d'innovació tecnològica a l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA). Es va organitzar conjuntament amb l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació i el Museu Blau, i va tenir lloc a la seu d'aquest, al Parc del Fòrum de Barcelona.

— 21 de juny. IV Tarda de Jardins i Jardiners. En aquesta trobada del grup Jardins i Jardiners de la ICEA es van oferir les sessions «Els jardins de Santiago Rusiñol. Del simbolisme al paisatgisme», per Vinyet Panyella, especialista i biògrafa de Santiago Rusiñol; «Crònica.

L'amor a les flors i les plantes, signe de civilització. Artur Rigol», a càrrec de Teresa Garcerán, màster en arquitectura del paisatge per la Universitat Politècnica de Catalunya; «“Barcelona. Darrera mirada”. Un recurs per al coneixement dels jardins de la ciutat al segle XIX», conduïda pels historiadors Albert Cubeles i Xavier Cazeneuve, i «El passeig de l'Esplanada i el Jardí del General: els primers jardins públics de Barcelona», per Jordi Cartañá, director de l'escola de jardineria Institut Rubió i Tudurí.

— 20 d'agost. XXXI Jornada d'Agricultura a Prada: «El malbaratament alimentari i el sector agroalimentari». Com cada any, la ICEA va organitzar una jornada en el marc de la Universitat Catalana d'Estiu. Aquesta edició, celebrada al Liceu Renouvier (Prada de Conflent), es va dedicar al malbaratament alimentari i el sector agroalimentari, i va constar de diverses sessions impartides per experts del sector, com per exemple «El projecte Foodsaving», a càrrec de Vicky Soldevila (professora del Departament d'Economia de la URV) i Lourdes Viladomiu (professora del Departament d'Economia Aplicada de la UAB), o «Aproximació a la medicació. El repte de mesurar el malbaratament a l'agricultura i a la indústria alimentària», per Paco Muñoz (tècnic de medi ambient de la UAB). Així mateix, Yvonne Colomer va presentar el llibre *El sistema alimentario global*, del qual és autora conjuntament

amb Ramon Clotet, Eusebio Jarauta Bragulat i Federico Mayor.

Tertúlies

— 5 d'octubre. «*Xylella fastidiosa*: el bacteri que asseca l'olivera i la vinya». Va girar entorn del bacteri *Xylella fastidiosa*, que causa danys greus a conreus com la vinya, l'olivera i els ametllers. Hi van participar els científics i tècnics en sanitat vegetal Emili Montesinos (Universitat de Girona), Assumpció Batlle (IRTA), Jordi Sabaté (IRTA), Amparo Laviña (IRTA), Ester Torres (ICEA) i Jordi Giné (Servei de Sanitat Vegetal de la Generalitat de Catalunya), que van parlar d'aspectes com ara els efectes, els insectes vectors i el possible control del bacteri.

— 18 de febrer. «Polítiques i instruments de cooperació intermunicipal com a eines per a la dinamització econòmica i social dels entorns rurals». La ponència prèvia va anar a càrrec de Dionís Guiteras, vicepresident primer de la Diputació de Barcelona i alcalde de Moià. Es va portar a terme al restaurant L'Antic Forn (Barcelona).

— 12 d'abril. «Debat GLOCAL sobre l'alimentació», tertúlia organitzada per la Secció d'Estudis Rurals que va girar entorn de l'alimentació global i local (el terme *glocal* és un truncament d'aquests dos adjectius). Es van plantejar qüestions com ara si és possible l'autosuficiència alimentària a Catalunya, i els ponents van ésser Francesc Reguant, vicepresident de

la ICEA i de la Comissió d'Economia Agroalimentària del Col·legi d'Economistes de Catalunya, i Sonia Callau, enginyera tècnica agrícola. Va tenir lloc al restaurant L'Antic Forn (Barcelona).

Sortides culturals

— 3 d'octubre. Transcatalònia 2015, organitzada per la Secció de Sòls de la ICEA i la Delegació Territorial de Catalunya de la Societat Espanyola de la Ciència del Sòl. En aquesta edició, coordinada per l'enginyer de forest Jordi Sánchez Herranz, es va fer un recorregut per les comarques del Barcelonès, el Maresme i el Vallès Oriental que va permetre veure sòls formats sobre materials ben diferents en un entorn caracteritzat per la forta pressió humana.

— 3 de març. Sortida a Falset organitzada per la Secció de Viticultura i Enologia per a visitar la Cooperativa de Capçanes, el museu Castell del Vi i el parc tecnològic VITEC.

— 12 d'abril. Sortida a la zona vitivinícola de la Denominació d'Origen Alella, organitzada per la Secció de Viticultura i Enologia. Es van visitar les vinyes i els cellers de l'empresa Parxet (la Roca del Vallès), la finca Can Bouquet (Alella) i la Masia Coll de Canyet (Badalona).

Formació

— 6-9, 13 i 15 de juny. «Curs pràctic per a assessors en gestió integrada de plagues

en espais verds», organitzat pel Col·legi Oficial d'Enginyers Agrònoms de Catalunya (COEAC) amb la col·laboració de la ICEA. Es van estudiar les disposicions legals que afecten els tractaments fitosanitaris dels espais verds i altres aspectes com ara les malalties que els afecten. Va anar dirigit a tècnics en gestió integrada de plagues en àrees verdes, tot i que també hi van poder participar professionals relacionats amb el control de plagues que afecten aquests espais, com per exemple del món de la jardineria. Es va impartir a la seu central del COEAC (Barcelona).

Premis

Premi de la Institució Catalana d'Estudis Agraris

Premi fundat el 1983, que s'ofereix a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre agricultura. En la seva 32a convocatòria, inclosa en el *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, una ponència formada per Joan Anglès, Miquel Aran, Joaquim Camps, Montserrat Nadal, Josefina Plaixats, Josep M. Puiggròs, Joaquim Ros, Montserrat Soliva, Joan Saus, Ester Torres i Josep M. Vives, va acordar concedir el premi a Robert González Campistany pel treball *Segrest de carboni en pedreres rehabilitades amb sòls adobats amb fangs de depuradora*. Així mateix, es va atorgar un accèssit a Marta Escolà Méndez per *Podem controlar l'emmatollament del paisatge pastu-*

rant vaques? El lliurament va tenir lloc el 21 d'abril a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, en el marc dels Premis Sant Jordi 2016.

Publicacions

Dossiers Agraris, núm. 18 (2015).

Quaderns Agraris, núm. 39 (desembre 2015); núm. 40 (juny 2016).

Societat Catalana de Pedagogia

Any de fundació:	1979
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	MARTÍ TEIXIDÓ PLANAS
Vicepresidència:	JOAN MALLART NAVARRA
Secretaria:	CARME RIDER SERRA
Tresoreria:	EMPAR GARCIA LÓPEZ
Direcció de publicacions:	JOAN RUÉ DOMINGO
Vocalia adjunta de publicacions:	CARME AMORÓS BASTÉ
Vocalia de comunicació i portal web:	ÒSCAR GARCIA NICOLAU
Vocalia de cooperació amb universitats:	NÚRIA RAJADELL PUIGGRÒS
Vocalia de les comarques de Tarragona:	ELENA VENINI REDÍN
Vocalia de les comarques de l'Ebre:	ANTONI PERULLES RULL
Vocalia de les comarques de Lleida:	JOSEP SERENTILL RUBIO
Vocalia de les comarques interiors (Vic-Manresa):	ANTONI PORTELL LLORCA
Vocalia del País Valencià:	DIEGO GÓMEZ GARCIA
Vocalia de les Illes Balears:	RAMON BASSA MARTÍN
Enllaç resident a institucions europees:	MAR CAMACHO MARTÍ
Delegat de l'IEC:	JOSEP GONZÁLEZ-ACÀPITO GRANELL
Nombre de socis:	179

Assemblea General

El 15 de juny de 2016, a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC, es va celebrar l'Assemblea General de socis i sòcies de la Societat Catalana de Pedagogia (SCP). Durant la sessió, el president va pronunciar el discurs «Innovació educativa i sistema pedagògic de l'escola».

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per l'SCP al llarg del curs 2015-2016, que generalment es van dur a terme a la seu de l'IEC:

— 20 d'octubre. Sessió inaugural del curs, amb un debat sobre l'informe *Repensar l'educació* de la UNESCO. Hi van intervenir Eduard Vallory, president

del Centre UNESCO de Catalunya; Jaume Aguilar, president de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya; Martí Teixidó, president de l'SCP, i, actuant de moderador i il·lustrador, Conrad Vilanou, catedràtic d'història de l'educació de la Universitat de Barcelona (UB).

— 26 de novembre. Presentació del llibre *Els meus records*, de Jordi Monés. Inaugurà l'acte Rosa Rodríguez, presidenta del Col·legi de Pedagogs de Catalunya (COPEC) i, tot seguit, Martí Teixidó, president de l'SCP, va presentar l'obra i va establir un diàleg amb el seu l'autor. L'acte, coorganitzat amb el COPEC, va tenir lloc a la seva seu de Barcelona.

— 17 de desembre. Acte en memòria de Joan Triadú i Font, a cinc anys de la seva mort. Triadú, escriptor i pedagog, va ésser membre de l'IEC i president de l'SCP. Entre altres personalitats, van intervenir en aquest acte coorganitzat amb la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC, Margarida Muset, sòcia de l'SCP, que va formar part de la junta presidida per Triadú.

— 2 de febrer. Taula rodona *Ensenyament en català i plurilingüisme*, coorganitzada amb la Delegació de l'IEC a les Illes Balears. L'acte va ésser presidit per Danià Pons, filòleg i delegat de l'IEC a les Illes Balears, i van intervenir-hi Daniel Adrover, doctor en psicologia; Pere Carrió, president del Consell Escolar de les Illes Balears; Jaume Corbera, doctor

en filologia; Martí Teixidó, president de l'SCP, i Ramon Bassa, professor de didàctica de les habilitats lingüístiques a la Universitat de les Illes Balears (UIB), fent de moderador.

— 10 de febrer. Presentació de la nova etapa de la *Revista Catalana de Pedagogia*, de l'SCP, amb la taula rodona *La formació de mestres*. La publicació, de periodicitat semestral, ha emprès una nova etapa en la seva llarga i reconeguda trajectòria, amb canvis significatius. L'SCP va voler donar a conèixer aquests canvis mitjançant aquest acte presentat per Joan Rué, director de la revista, en què van participar Carme Ortoll, directora general d'Educació Infantil i Primària de la Generalitat de Catalunya; Miquel Martínez, del Departament de Teoria i Història de l'Educació de la UB, i Jaume Cela, mestre i escriptor.

— 23-24 de febrer. Seminari d'Hivern 2016: «L'ensenyament i l'aprenentatge en els nous entorns social, cultural i tecnològic», adreçat a una trentena d'experts. El primer dia es va dedicar a «L'ensenyament i l'aprenentatge. El centre educatiu i l'entorn cultural», i va començar amb la sessió «El diàleg entre el professor, l'alumne i la cultura», conduïda pel president de l'SCP, Martí Teixidó, i per Joan Domènech, mestre i director de l'Escola Fructuós Gelabert de Barcelona. Tot seguit, Joan Mallart, catedràtic de didàctica a la UB i vicepresident de l'SCP, va parlar de «La didàctica, els mètodes i

l'organització». Finalment, Josep M. Turuguet, professor de secundària, va impartir la sessió «Les eines i els suports didàctics. El llibre de text i/o la biblioteca d'aula. La biblioteca virtual. Els reptes per al món editorial». El segon dia, dedicat a l'«Ensenyament / Aprenentatge i entorn cultural en l'àmbit de les ciències socials. Especial referència a l'Educació Secundària Obligatoria», es va obrir amb la sessió «El centre i l'entorn cultural: mitjans de comunicació, museus, biblioteques i oferta cultural diversa», a càrrec de Francesc Xavier Hernández Cardona, catedràtic de didàctica de les ciències socials a la UB, i Maria Ojuel, professora de ciències socials a l'Institut Quatre Cantons de Barcelona. A continuació, Joan Santacana, professor de didàctica de les ciències socials a la UB, va parlar de «L'ensenyament de la història i les innovacions tecnològiques». Finalment, el seminari es va cloure amb la sessió «L'ensenyament de la geografia en el nou entorn social i tecnològic», impartida pels professors de didàctica de les ciències socials Jaume Busquets (UB) i Roser Canals (Universitat Autònoma de Barcelona, UAB).

— 18 i 19 de març. VI Col·loqui Internacional de l'Institut Superior de les Llengües de la República Francesa (ISLRF): «La immersió supera la quarantena. Mètodes, pràctiques i raons del bilingüisme per immersió». L'SCP va participar en aquest congrés de l'ISLRF, institut francès

que forma professors perquè puguin oferir un ensenyament immersiu en llengua regional per a acompanyar tota una comunitat escolar cap a una veritable competència lingüística activa. Aquest any va coincidir amb el quarantè aniversari de La Bressola, l'associació d'escoles immersives catalanes a la Catalunya del Nord, organitzadora de la sisena edició amb la col·laboració del Centre de Formació Professional Català. El Col·loqui s'adreça a docents, investigadors, pares d'alumnes i tothom sensible a la recerca en l'ensenyament de les llengües en situació de plurilingüisme, de bilingüisme precoç i especialment en situació d'immersió lingüística. Durant dos dies es van presentar comunicacions científiques i estudis realitzats en el marc universitari sobre els mètodes, pràctiques i raons del bilingüisme per immersió, així com experiències i treballs realitzats des de les escoles. Es va celebrar al Palau de Congressos de Perpinyà.

— 21-23 d'abril. Conferència Internacional de la WFATE: «La innovació en la formació del professorat en un context global». Congrés organitzat per la WFATE (Federació Mundial d'Associacions per a la Formació del Professorat) per a plantejar noves qüestions i recerques en el camp de la innovació en l'educació i en la formació del professorat. El programa va incloure activitats diverses com ara conferències, taules rodones i visites a escoles, i es va tancar amb la presentació

de les conclusions. Van participar-hi experts i autoritats de l'àmbit de l'ensenyament, i les sessions es van portar a terme principalment en espais de la UB i de la seu de l'IEC.

— 1 de juny. Jornada del Currículum Bimodal a Catalunya. Es va dedicar al currículum bimodal i a la innovació a les aules de Catalunya, i va incloure dos seminaris: «Currículum bimodal, projectes cooperatius i aprenentatge servei a l'aula: un dels nuclis del procés d'innovació. Els alumnes aprenen més i reduïm força el fracàs escolar» i «Com planificar i gestionar un procés d'innovació integral de centre a 3/5 anys?». A més, es van celebrar dues taules rodones: *Innovar: per què?, com?, paper de l'Administració i Centres innovadors: què innovem?, com? quins resultats volen obtenir?* Així mateix, al llarg de la Jornada es van oferir comunicacions de centres innovadors i de referència, que van exposar les seves actuacions i l'impacte de millora constatat en els resultats.

El Termòmetre Lingüístic i el Marc d'Ensenyament de Llengües Vives (TL-MELvives)

El Termòmetre Lingüístic (TL) és una prova formada per sis làmines que permet identificar la competència lingüística en infants de cinc anys i fer un pronòstic de l'amplitud de llengües que poden aprendre. És portat a terme amb la col·laboració del Grup Promotor Santillana, la Funda-

ció Carulla i el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, i està integrat en el Marc d'Ensenyament de Llengües Vives, document de referència fonamentat per a l'elaboració del projecte d'ensenyament plurilingüe a les escoles de llengua catalana, obert a les llengües romàniques i amb l'anglès com a llengua transnacional.

Durant aquest curs es van organitzar jornades formatives per a exposar als mestres el TL. Les sessions, sota el títol *El plurilingüisme a l'Europa romànica*, van ésser les següents: a Barcelona, el 23 de gener a la Sala Prat de la Riba de l'IEC; a Girona, el dia 30 del mateix mes a l'Institut Santiago Sobrequés; a Tarragona, el 13 de febrer al Campus Catalunya de la Universitat Rovira i Virgili; a Lleida, el dia 20 del mateix mes a l'Edifici Polivalent del Campus de Cappont de la Universitat de Lleida, i a Palma de Mallorca, els dies 4 i 5 de març a l'Edifici Sa Riera de la UIB.

Així mateix, el 21 de maig, a la seu dels Serveis Educatius de l'Urgell (Tàrraga), es va celebrar la II Jornada d'Intercanvi d'Experiències Termòmetre Lingüístic - Marc d'Ensenyament de Llengües Vives. Va ésser dissenyada en dos blocs de presentacions d'experiències simultànies a càrrec d'escoles de diverses procedències i característiques, totes participants del projecte TL-MELvives. El primer bloc es va dedicar a la presentació d'experiències relacionades amb l'oralitat i l'ús del llen-

guatge a l'escola, i el segon, a la presentació d'experiències relacionades amb l'ensenyament de llengües amb plantejament plurilingüe. Entre els dos blocs, Ferran Suay, professor de psicobiologia a la Universitat de València, va pronunciar la conferència «El bilingüisme al cervell. Del prejudici a l'evidència científica».

Premis

Premi Joan Profitós d'assaig pedagògic

Premi instituït el 1990 i convocat per la Fundació Joan Profitós, sota el patronatge de l'Escola Pia de Catalunya i l'SCP, que s'ofereix a una obra que contingui una reflexió pedagògica o una anàlisi sobre l'acció educativa. En la 26a convocatòria, inclosa en el *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, una

ponència formada per Joan Mallart, Josep Gallifa, Elena Venini, Núria Rajadell, Conrad Vilanou i Marian Baqués, va acordar premiar Valentí Feixas per *Ser persona. Vida, pensament i acció pedagògica de Pau López i Castellote (1929-1994)*. Així mateix, es va concedir un accèssit a Maria del Carmen González per *A Psico fem kine*. El premi es va lliurar en un acte públic a la Sala Pere i Joan Coromines de l'IEC l'11 de maig de 2016, durant el qual Neus Sanmartí, professora emèrita de la UAB, va pronunciar la conferència «Cal que l'escola canviï? Per què i en què?».

Publicacions

Revista Catalana de Pedagogia [en línia], vol. 9 (2015).

Societat Catalana d'Estudis Clàssics

Any de fundació:

1979

JUNTA DIRECTIVA

Presidència:

MONTERRAT JUFRESA MUÑOZ

Vicepresidència:

JAUME ALMIRALL SARDÀ

Tresoreria:

CARLES GARRIGA SANÇ

Secretaria:

ÀLEX COROLEU LLETGET

Vocalia:

JOSEP LLUÍS VIDAL PÉREZ

MARIÀNGELA VILALLONGA VIVES

Delegada de l'IEC:

MARIÀNGELA VILALLONGA VIVES

Nombre de socis:

214

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per la Societat Catalana d'Estudis Clàssics (SCEC) durant el curs 2015-2016, que generalment es van dur a terme a la seu de l'IEC:

Conferències

— 17 de novembre. «*El siglo de las luces*, de Alejo Carpentier, una lectura a contrapelo de tradició clàssica e ideologies polítiques en la Revolució francesa», a càrrec de Luisa Campuzano, membre de l'Acadèmia Cubana de la Llengua.

— 28 de gener. «¿Cómo se salva un dios homérico?», pronunciada per Miguel Herrero, professor del Departament de Filologia Grega i Lingüística Indoeuropea de la Universitat Complutense de Madrid.

— 6 d'abril. «Hoc quo pertineat, dicet qui me noverit. New approaches to Phaedrus», d'Ursula Gärtner, professora de filologia clàssica a la Universitat de Potsdam (Alemanya).

— 5 de maig. «L'histoire de l'art grec chez Pline l'Ancien: entre témoignage et romanisation», per Valérie Naas, professora del Departament de Lletres i Civilitzacions de la Universitat de París IV, la Sorbona. Va tenir lloc al Departament de Filologia Grega de la Universitat de Barcelona (UB).

— 19 de maig. «Escultures i inscripcions de l'espai funerari de Bàrcino», a càrrec d'Isabel Rodà, catedràtica del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Altres activitats

— 30 de setembre. Presentació del *Diccionari grec-català. D'Homer al segle II dC*, dirigit per Joan Alberich i Francesc J. Cuartero i publicat per Enciclopèdia Catalana i la Fundació Institut Cambó. L'acte va ésser organitzat per Enciclopèdia Catalana i l'Institut Cambó, amb la col·laboració de la Secció Filològica de l'IEC i l'SCEC. Van intervenir-hi M. Teresa Cabré, presidenta de la Secció Filològica de l'IEC; Ester Franquesa, directora general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya; Núria Bort, d'Enciclopèdia Catalana; Francesc Guardans, de l'Institut Cambó; Montserrat Jufresa, presidenta de l'SCEC, i Francesc J. Cuartero, codirector de l'obra.

— 4-8 de juliol. Curs d'actualització «Els oficis en el món grecoromà». El programa va incloure una desena de ponències a càrrec d'experts: «Actituds envers el treball a Grècia i a Roma» (Josep Lluís Vidal), «L'ofici més antic del món: fer de meuca a la Grècia antiga» (Sergi Grau), «Fortunatus agricola? Les cares de l'agricultura antiga» (José Ignacio García Armendáriz), «Ensenyar a Grècia i Roma» (Francesca Mestre), «Subministrament i preparació d'aliments: piscatores, pistores imagirae» (Adolfo Egea), «La importància de l'ofici en la filosofia de Plató» (Catalina Aparicio), «Els oficis de la màgia i la bruixeria a l'antiguitat»

(Alejandra Guzmán), «L'ofici d'escriptor: entre l'art i la inspiració» (Pilar Gómez), «Els oficis femenins en els epigrames de l'Antologia Palatina» (Margalida Capellà), i «Hilar y tejer en el Egipto helenístico y romano: officios emblemáticos y realidad cotidiana» (Carmen Alfaro).

Premis*Premi Eduard Valentí de la Societat Catalana d'Estudis Clàssics*

Premi instituit el 2011, que s'ofereix a un treball inèdit d'estudi i investigació sobre qualsevol aspecte relatiu als estudis clàssics. En la cinquena convocatòria, inclosa en el *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, el Ple de l'Institut, a proposta d'una ponència nomenada per l'SCEC i formada per Montserrat Jufresa, Mariàngela Vilallonga i Carles Garriga, va acordar concedir el premi *ex aequo* a Anna Cortadelles pel treball *Els designis de Zeus a la 'Ilíada'*, i a Carlos Prieto per *El lèxic dels oficis, càrrecs i funcions a la Catalunya altmedieval (segles IX-XII) a partir de la documentació llatina*. Així mateix, es va atorgar un accèssit a Eloi Creus per *Llorenç Villalonga: Grècia i la Raó. Temes i figures del món grec en l'obra de Llorenç Villalonga*.

Publicacions

Ítaca: Quaderns Catalans de Cultura Clàssica, núm. 31 (2015); núm. 32 (2016).

Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

Any de fundació:	1979
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	MIQUEL DE CRUSAFONT SABATER
Vicepresidència:	ROSSEND CASANOVA MANDRI
Secretaria:	XAVIER SANAHUJA ANGUERA
Tresoreria:	RAFAEL COMAS EZEQUIEL
Vocalia:	ANNA M. BALAGUER PRUNÉS JAUME BENAGES OLIVÉ JAUME BOADA SALOM MANUEL GARCÍA GARRIDO XAVIER JORBA SERRA JOAN ANTONI SENDRA IBÁÑEZ
Delegat de l'IEC:	GASPAR FELIU MONTFORT
Nombre de socis:	183

Activitats

D'entre les activitats de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (SCEN) corresponents al curs 2015-2016, destaca la publicació del número 46 de l'*Acta Numismàtica*, la revista anual de la Societat. L'edició consta de 281 pàgines útils, amb 20 articles de recerca i 7 textos introductoris que commemoren la vida i obra de tres personalitats desaparegudes el 2015: Leandre Villaronga i Garriga, Joan Vilaret i Monfort, i Ramon Ferran i Pagès. En total, hi intervenen 19 autors, que empren les llengües catalana, espanyola, francesa i italiana.

El 24 de maig es va presentar, a la seu de l'Institut Italià de Cultura de Barcelona, el llibre *La moneda de Sardenya medieval i moderna. Bases documentals*, de l'historiador Vincenzo Dessì (1858-1908). Es tracta d'una obra cabdal de la història monetària de la corona catalano-aragonesa, inèdita durant un segle fins que l'ha editada l'SCEN dins de la col·lecció «Tria de Reedicions», amb una anàlisi de Miquel de Crusafont. La presentació va anar a càrrec de Jesús Alturo, catedràtic del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Publicacions

Acta Numismàtica, núm. 46 (2016).

DESSI, Vincenzo. *La moneda de Sardenya medieval i moderna. Bases documen-*

tals. Barcelona: Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, 2016. (Tria de Reedicions; 7)

Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 19 de juliol de 2016

Presidència:	JOSEP M. LLOP TORNÉ
Vicepresidència:	XAVIER MAYOR FARGUELL
Secretaria:	ALBERT CORTINA RAMOS
Tresoreria:	JOSEP ANTONI BÀGUENA LATORRE
Vocalia:	ORIOL BIOSCA REIG ÀNGELS GIL-VERNET HUGUET MONTSERRAT MERCADÉ MARIMON

A partir del 19 de juliol de 2016

Presidència:	JOSEP ANTONI BÀGUENA LATORRE
Vicepresidència:	MARC MONTLLIÓ BALSEBRE
Secretaria:	NEL·LA SABORIT ESTEVE
Tresoreria:	ORIOL BIOSCA REIG
Vocalia:	ELENA ALBAREDA FERNÁNDEZ MIREIA PERIS FERRANDO RAIMON SOLER RENOBELL

Delegat de l'IEC: JOSEP M. MUNTANER PASQUAL

Nombre de socis: 238

Assemblea

El 19 de juliol de 2016 es va celebrar, a la Sala Nicolau d'Olwer de l'IEC, l'Assemblea General de socis i sòcies de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT). En el decurs de la sessió es van dur a terme les eleccions per a renovar els càrrecs de la Junta Directiva.

Activitats

Durant el curs 2015-2016, la SCOT va participar en les activitats següents, que generalment van tenir lloc a la seu de l'IEC:

— 5 d'octubre. Conferència inaugural del Màster d'Estudis Territorials i de la Població de la Universitat Autònoma

de Barcelona (UAB): «El model català d'adaptació al canvi climàtic: reptes i oportunitats». Va ésser pronunciada per Josep Enric Llebot, secretari de Medi Ambient i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i membre de l'IEC, i organitzada conjuntament amb el Departament de Geografia de la UAB.

— 12 de gener. Sessió de treball «Ciutat, turisme i sostenibilitat», en el marc dels debats i reflexions entorn de l'elaboració del Pla Especial Urbanístic d'Allotjaments Turístics de Barcelona. Es va organitzar en tres debats paral·lels i un debat final amb tots els assistents, en què es van abordar les característiques dels allotjaments turístics i la regulació de la seva implantació a fi de fer-los compatibles amb un model urbà sostenible basat en la garantia de drets i la millora de la qualitat de vida dels habitants. Va participar-hi més d'una quarantena d'experts de perfils diversos (arquitectes, urbanistes, experts en turisme, advocats, biòlegs, economistes, politòlegs...) i de diferent procedència (administració pública, professionals, investigadors, etc.).

— 5 d'abril. Sessió en memòria d'Albert Serratos Palet: «Orígens i actualitat de les propostes urbanes, territorials i metropolitanes (1976-2016)». Es va celebrar coincidint amb el 40è aniversari de l'aprovació del Pla General Metropolità i en reconeixement de les aportacions originals que hi va fer aquest destacat urbanista traspassat el setembre de 2015.

La sessió, moderada per l'aleshores president de la SCOT, Josep Maria Llop, es va estructurar en dos blocs. Al primer, «Orígens», van intervenir-hi Rafael Giménez Capdevila, secretari de la Societat Catalana de Geografia (SCG); Andreu Ulied, director de l'empresa de planificació estratègica, del territori i d'infraestructures Mcrit, i Oriol Nel·lo, professor del Departament de Geografia de la UAB. Al segon bloc, «Actualitat», hi van participar Maria Buhigas, arquitecta; Xavier Matilla, professor del Departament d'Urbanisme de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), i Janet Sanz, directora de l'Àrea d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona. L'acte es va organitzar amb la col·laboració de l'SCG.

— 6, 13, 20 i 27 d'abril. Diàlegs Ambientals 2016: «Medi ambient i política». Vuitena edició de les jornades que organitzen anualment el Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya i l'Associació Catalana de Ciències Ambientals, amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona i la SCOT, per a analitzar i debatre les ciències ambientals a Catalunya. Aquest any el tema central va ésser medi ambient i política, amb l'objectiu de fer visibles les múltiples relacions entre política i medi ambient, facilitar la presa de consciència sobre la diversitat d'actors i processos que influeixen en la nostra manera de pensar sobre el medi ambient, i proposar eines per a participar de forma crítica en els debats sobre qüestions ambientals. La

sessió del dia 6 es va dedicar al tema natura, societat i política; la del 13, a ecologia i moviments socials; el dia 20 es va abordar el medi ambient i els mitjans de comunicació, i, finalment, la sessió del 27 va portar per títol «Cas pràctic: el tramvia de la Diagonal com a conflicte socioambiental».

— 18 de juny. Taula rodona *Arquitectura i urbanisme - Els reptes actuals vistos des de les altres professions*, coorganitzada amb el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC) en el marc del Congrés d'Arquitectura 2016. Van participar-hi Josep Maria Llop, aleshores president de la SCOT; Albert Cortina, professor i investigador en ètica aplicada a l'urbanisme i l'ordenació del territori a la UAB i a la UPC; Josep A. Báguena, actual president de la SCOT; Xavier Mayor, especialista en ecologia aplicada i planificació estratègica, i Susana Pascual, responsable del Departament de Millora Contínua i Sostenibilitat de l'empresa ACEFAT. La taula rodona, celebrada a la sala d'actes de la seu del COAC a Barcelona, va ésser presentada i moderada per Josep Maria Llop.

Manteniment i millora del web

El lloc web de la SCOT està dividit en tres apartats: «SCOT» (pàgina principal de l'activitat de la Societat): <http://www.scot.cat>; «Territori» (on s'allotgen els articles de l'*Anuari Territorial de Catalunya*): <http://territori.scot.cat>, i «Fòrum» (pàgi-

na que ha servit de suport i repositori dels continguts generats amb el Fòrum 2012 Catalunya 2021: «Territori i urbanisme, estat i alternatives»): <http://forum.scot.cat>. Al llarg del curs es van fer canvis i actualitzacions principalment en l'apartat «SCOT», a fi de millorar l'espai d'interacció i donar-li més pes com a web principal de la Societat.

Anuari territorial de Catalunya

L'*Anuari territorial de Catalunya*, que es publica des de l'any 2003, és un dels principals instruments de divulgació i recerca científica de la SCOT. Va adreçat a estudiosos, a polítics, a tècnics i a la ciutadania en general, amb la finalitat de donar a conèixer amb rigor i objectivitat informació sobre aspectes relacionats amb el medi ambient, les infraestructures, els plans i projectes urbanístics, i la política territorial.

Tota la base documental dels anualis està publicada al web Territori - Observatori de projectes i debats territorials de Catalunya (<http://territori.scot.cat>), que conté més de 1.500 articles sobre projectes i debats territorials, classificats segons els àmbits sectorial, territorial i temporal, i geolocalitzats sempre que ha estat possible. Així mateix, a principi del 2016 es va presentar el treball de recerca *Recull i classificació de polítiques i transformacions territorials a Catalunya 2003-2014*, que sistematitza, estructura i classifica la gran quantitat d'informació re-

collida al llarg de més de deu anys en l'*Anuari territorial de Catalunya*. Consta de dos documents: una base de dades i una memòria que resumeix les tasques dutes a terme en el procés de la recerca i que ajuda l'usuari de la base de dades a entendre'n la construcció i a fer-ne la lectura.

Premis

A continuació es presenten els premis convocats per la SCOT el curs 2015-2016, tots de periodicitat biennal i inclosos en el *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC. Es van lliurar el 21 d'abril a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, en la cerimònia dels Premis Sant Jordi 2016.

Premi Catalunya d'Urbanisme Manuel de Solà Morales

Premi instituit el 1998 amb el nom de Premi Catalunya d'Urbanisme, ofert al millor pla urbanístic o projecte urbà, redactat, aprovat, en curs d'execució, exposat públicament o realitzat en els dos anys anteriors a la convocatòria i en l'àmbit territorial de Catalunya. La finalitat és reconèixer i estimular els esforços dels professionals, dels tècnics i de l'Administració en la millora i la innovació de l'urbanisme i de l'ordenació del territori. En la 10a convocatòria, una ponència formada per Lluís Cantallops, Emili Donato, Rosina Vinyes, Josep A. Bágüena, Robert Juvé i Xavier Mayor, va acordar

premiar el projecte *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Valls*, dirigit per Jornet Llop Pastor Arquitectes. També es va atorgar un accèssit al projecte *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Sant Jaume de Llierca*, dirigit per Territoris XLM.

Premi de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Premi fundat l'any 1999, que s'ofereix a estudis de diagnòstic o bé a propostes d'ordenació d'una àrea urbana o territorial de Catalunya. Van poder prendre part en la 9a convocatòria, estudiants universitaris i titulats a partir de l'1 de febrer de 2011. El jurat, format per Elena Albareda, Xavier Matilla, David Mongil, Irene Navarro i Josep A. Bágüena, va acordar concedir el premi a *Paisatge i urbanisme als micropobles a la Catalunya del s. XXI*, projecte de Bernat Llauredó.

Premi Catalunya Territori Enric Lluch

Premi instituit el 2008, que s'ofereix al millor pla, projecte, iniciativa o estudi d'anàlisi, d'ordenació o de gestió del territori finalitzat en els últims cinc anys en l'àmbit territorial de Catalunya, a fi d'estimular els esforços dels tècnics, l'Administració i altres entitats en la innovació dels instruments i processos d'anàlisi, d'ordenació i de gestió del territori. En la 5a convocatòria, una ponència integrada per Antoni Alarcón, Antoni Farrero, Joan Barba, Josep A. Bágüena, Oriol Biosca,

Roser Maneja i Xavier Mayor, va acordar atorgar el premi a l'Ajuntament de Sabadell pel projecte *Estudi previ del Pla Especial de Camins de Sabadell*. Així mateix, es va concedir un accèssit a Ramon Royes pel projecte *Pla de paisatge. Cervera*.

Publicacions

Territori i urbanisme. Estat i alternatives:

Document final. Edició a cura de Josep Maria Llop Torné [en línia]. Barcelona: Societat Catalana d'Ordenació del Territori, 2016.

El 2016 també es van publicar en paper els resultats del Fòrum 2012 Catalunya 2021. «Territori i urbanisme, estat i alternatives», partint del *Document d'alternatives en l'àmbit del territori i l'urbanisme*, que ja estava publicat en línia. És fruit de la posada en comú dels resultats dels debats celebrats en dotze àmbits temàtics diferents, nou Diàlegs Dia i diverses aportacions puntuals, en què més de tres-cents professionals i estudiosos del territori, de les seves dinàmiques, de la seva planificació i de la seva gestió, van identificar reptes i proposar mesures per a un millor govern del territori i de la ciutat.

Societat Catalana de Sociolingüística

Any de fundació:	1981
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	JOAN PUJOLAR COS
Secretaria:	EVA CODÓ OLSINA
Tresoreria:	MERCÈ SOLÉ SANOSA
Vocalia:	LLUÍS B. POLANCO ROIG ELVIRA RIERA GIL MARIA SABATÉ DALMAU
Delegat de l'IEC:	JOAN A. ARGENTER GIRALT
Nombre de socis:	104

Activitats

Al llarg del curs 2015-2016, la Societat Catalana de Sociolingüística (SOCS) va organitzar les activitats següents, generalment dutes a terme a la seu de l'IEC:

— 17 de setembre. Conferència «La comunicació electrònica i la informatització de la llengua», pronunciada per Anna I. Montesinos, professora titular del Departament de Lingüística Aplicada de la Universitat Politècnica de València. Va girar entorn del fenomen d'informalització o conversalització del discurs en diferents llengües i contextos i dels usos lingüístics i l'oralització del català en diversos gèneres electrònics. Montesinos va explicar que des de les acaballes del segle XX, en l'escriptura es tendeix cap a estils més orals: s'hi detecten barreges

d'estils formals i informals, vocabularis tècnics i no tècnics, marcadors de familiaritat, etc. I aquests canvis són molt evidents en la comunicació electrònica, caracteritzada per elements com, per exemple, formes abreujades.

— 22 d'octubre. Conferència i col·loqui «En els inicis de la sociolingüística valenciana: impacte i pervivència de l'obra de R. L. Ninyoles i L. V. Aracil». La presentació va anar a càrrec de Joan Pujolar, president de la SOCS. Tot seguit, Raquel Casesnoves (Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra, IULA-UPF) i Amadeu Viana (professor del Departament de Filologia Catalana i Comunicació de la Universitat de Lleida, UdL) van repassar les contribucions d'intel·lectuals valenci-

ans a la sociolingüística i, especialment, la trajectòria de Lluís V. Aracil i Rafael Ll. Ninyoles. Aquestes dues figures van canviar la percepció i les metodologies d'anàlisi de la realitat social amb noves eines conceptuals i les seves idees van tenir ressò internacional i continuen essent referents inevitables. Va tenir lloc a la sala d'actes de l'Octubre Centre de Cultura Contemporània (València).

— 17 de novembre. Conferència «He luchado muy duro para aprender sami: la recuperación de una lengua minoritaria en Suecia». *Sami* és la denominació aplicada a les llengües minoritàries de Suècia que tradicionalment s'han parlat a aquest país, al nord de Finlàndia, a Noruega i a Rússia. En aquesta sessió, Carla Jonsson, professora del Centre de Recerca de Bilingüisme de la Universitat d'Estocolm i professora visitant a la Universitat Oberta de Catalunya, va presentar els resultats d'un estudi sobre l'ús del sami entre adolescents a Suècia, en què es va analitzar com s'empra per a negociar qüestions sobre patrimoni cultural i identitats, tenint en compte els usos tant orals com escrits.

— 19 de novembre. Acte *Nous talents en sociolingüística catalana*, amb què la SOCS va voler començar a difondre regularment els millors treballs de fi de grau i de màster de tema sociolingüístic presentats a les universitats catalanes. En aquesta primera sessió es van exposar els treballs *La comunitat lingüística en el*

gaèlic escocès: una aproximació teòrica i aplicada (Jordi Ortiz, UPF), *Estudi comparatiu: La llengua catalana en el sistema educatiu de Catalunya, les Illes Balears i el País Valencià* (Carlota Camarasa, UdL) i *Multilingüisme i ideologies de globalisme en una escola internacional a Catalunya: la construcció lingüística de la internacionalitat* (Andrea Sunyol, Universitat Autònoma de Barcelona).

— 22 de febrer. Presentació del número 25 de *Treballs de Sociolingüística Catalana*. M. Teresa Cabré, presidenta de la Secció Filològica de l'IEC; Emili Boix, director de la revista, i Joan Costa, coordinador de la secció monogràfica, van parlar de la implantació de la normativa lingüística, tema abordat en aquest número.

— 18 de maig. Conferència «Quines polítiques lingüístiques per a la integració dels immigrants en territoris bilingües? Una anàlisi comparativa multinivell», de Vicent Climent, assessor polític de la Xarxa per a la Promoció de la Diversitat Lingüística. Es van analitzar les semblances i les diferències entre les polítiques d'integració lingüística de la immigració en tres àmbits: l'europeu, l'estatal i el subestatal, tot comparant-ne també els objectius polítics i ideològics.

— 9 de juny. Conferència «Parlem de la complexitat. La noció de complexitat des de diverses perspectives i tipus de complexitat en les llengües», per Àngels Massip, professora de la Universitat de Barcelona i membre de Sociocomplexitat,

grup de recerca de complexitat, comunicació i sociolingüística.

Premis

Premi Modest Reixach de la Societat Catalana de Sociolingüística

Premi instituït el 2003 amb el nom de Premi Lupa d'Or de la Societat Catalana de Sociolingüística. S'ofereix al millor llibre de sociolingüística publicat en català durant l'any anterior a l'adjudicació del

premi i escrit per un autor d'un dels territoris de llengua catalana, o bé redactat en qualsevol llengua si és publicat fora d'aquest àmbit i tracta de sociolingüística catalana. En la 14a convocatòria, inclosa dins del *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, va quedar desert.

Publicacions

Treballs de Sociolingüística Catalana, núm. 25 (2015).

Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana

Any de fundació	1982*
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	JOAN SOLER MATA
Presidència d'honor:	SALOMÓ MARQUÈS SUREDA JORDI MONÉS PUJOL-BUSQUETS
Vicepresidència:	M. CARMÉ AGULLÓ DÍAZ FRANCESCA COMAS RUBÍ
Tresoreria:	RAMON TARRÒS ESPLUGAS
Secretaria:	JULIÀ VILAR HERMS
Vocalia:	MAXIMILIANO FUENTES CODERA MONTSERRAT GURRERA LLUCH XAVIER LAUDO CASTILLO ALEJANDRO MAYORDOMO PÉREZ M. ISABEL MIRÓ MONTOLIU ÀNGEL MOREU CALVO XAVIER MOTILLA SALAS M. PILAR NAVARRO RODRÍGUEZ BERNAT SUREDA GARCÍA ANTONI TORT BARDOLET
Delegat de l'IEC:	JOSEP GONZÁLEZ-AGÀPITO GRANELL
Nombre de socis:	93

* Aquesta societat és filial de l'IEC des del 2001.

Activitats

A continuació es presenten les activitats en què va participar la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana (SHE) durant el curs 2015-2016.

Exposició «La renovació de l'escola pública. De l'Empordà a tot Catalunya (1900-1939)»

Mostra promoguda per l'SHE i coorganitzada per l'Arxiu Comarcal de l'Alt Empordà, l'Arxiu Històric de Girona i el

Museu del Joguet de Catalunya. Es va iniciar el 2014 —va ésser exhibida en catorze poblacions gironines—, i l'any 2015 va exposar-se en dotze poblacions més de les comarques de Girona, amb un èxit notable de visitants i amb activitats paral·leles.

Presentació del llibre 'Vint mestres i pedagogues catalanes del segle XX. Un segle de renovació pedagògica a Catalunya'

El llibre analitza l'evolució de l'educació a Catalunya des de l'escola fins a la universitat a través de la mirada, el pensament, l'obra i l'activitat educativa de vint mestres pedagogues amb perfils i trajectòries biogràfiques molt diferents. La selecció duta a terme vol reflectir la complexitat i l'heterogeneïtat de les influències, referents, propostes i pràctiques educatives renovadores de la Catalunya del segle XX.

La presentació va anar a càrrec de representants de l'Associació de Mestres Rosa Sensat, de professors de la Universitat Autònoma de Barcelona i de la Universitat de Barcelona (UB), i de mestres. Així mateix, hi va intervenir el president de l'SHE, Joan Soler, coordinador de l'obra i autor de l'article que serveix d'introducció als vint capítols següents, dedicats a la vida i al llegat de les protagonistes, entre les quals figuren Rosa Sensat i M. Antònia Canals. L'acte, coorganitzat amb l'Associació de Mestres Rosa Sensat, editora de

l'obra, va tenir lloc el 10 de novembre a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC.

Exposició i conferència

Amb motiu del Dia Internacional dels Arxius, la Universitat de Lleida va oferir l'exposició «Pepita i Elisa Úriz Pi. De Badostáin a Berlín Oriental. Història i compromís de les germanes Úriz» entre el 9 de maig i el 15 de juny, als accessos del Claustre de la Pensativa de l'edifici del Rectorat. En el marc de l'exposició, es va organitzar una conferència a la sala d'actes del Rectorat sobre les germanes, que va constar de les ponències següents: «Pepita i Elisa Úriz, dos heroïnes de la Resistència», a càrrec del periodista i historiador Manuel Martorell; «Pepita i Elisa Úriz, mestres de mestres», per M. Carmen Agulló, professora del Departament d'Educació Comparada i Història de l'Educació de la Universitat de València (UV), i «Las hermanas Úriz y el exilio», d'Olga García Domínguez, metgessa i amiga de la família.

Seminari de Primavera: «Fer història de l'educació, avui»

Seminari dirigit a investigadors en història i història de l'educació, professors, estudiants i tothom interessat a reflexionar sobre el present i futur de la recerca en història de l'educació. Va incloure la ponència «L'escriptura, de la història a l'era digital», d'Anaclet Pons, catedràtic al Departament d'Història Contemporània

de la UV. Així mateix, es va celebrar una taula rodona titulada *Línies de recerca en història de l'educació: present i futur*, en què van intervenir el Grup de Recerca Educativa de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya, amb la comunicació «L'anàlisi de films i la història de l'educació»; el Grup d'Estudis i d'Història de l'Educació de la Universitat de les Illes Balears, amb «La fotografia com a font per a la història de l'educació», i el Grup de Recerca en Pensament Pedagògic i Social de la UB, amb la comunicació «Pensament pedagògic i discursos educatius en la construcció europea: conceptes, discursos i narratives». Va ésser organitzat conjuntament amb el Departament de Pedagogia de la Universitat de Girona i va tenir lloc el 13 de maig a la Facultat d'Educació i Psicologia d'aquesta universitat.

*Participació en l'organització
i les activitats de la Red de Historia
de la Educación*

Conjuntament amb la Societat Espanyola d'Història de l'Educació i la Societat

Espanyola per a l'Estudi del Patrimoni Històrico-Educatiu, es van organitzar les activitats de l'àmbit històric i educatiu del SEP 2016 (XVI Congreso Nacional i VII Congreso Iberoamericano de Pedagogía), celebrat a la Facultat d'Educació de la Universitat Complutense de Madrid entre els dies 28 i 30 de juny. Aquesta edició es va dedicar a la democràcia i l'educació en el s. XXI i al centenari de la publicació de *Democracy and Education*, de John Dewey. Els membres de la junta directiva de l'SHE Joan Soler i Antoni Tort hi van impartir la conferència «Democracia y educación en el siglo XX. De las repúblicas infantiles a la autogestión pedagógica» el dia 29.

Publicacions

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació, núm. 26 (juliol-desembre 2015): *Innovació docent, didàctica i ensenyament de la història de l'educació*; núm. 27 (gener-juny 2016): *La construcció històrica del dret a l'educació en contextos de transició política democràtica*.

Societat Catalana de Comunicació

Any de fundació:	1985
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	JORDI BÈRRIO SERRANO
Vicepresidència:	SERGI CORTIÑAS ROVIRA
Secretaria:	MAGDA SELLÉS QUINTANA
Tresoreria	PERE MASIP MASIP
Vocalia primera:	M. DOLORES MONTERO SÁNCHEZ (fins al 3.6.2016) MARTA CIVIL SERRA (des del 3.6.2016)
Vocalia segona:	NEL·LO PELLICER ROSSELL
Vocalia tercera:	JAUME DURAN CASTELLS (fins al 3.6.2016) JORDI PERICOT CANALETA (des del 3.6.2016)
Delegat de l'IEC:	JOSEP M. MUNTANER PASQUAL
Nombre de socis:	113

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per la Societat Catalana de Comunicació (SCC) durant el curs 2015-2016:

Acte inaugural del curs

Va tenir lloc el 28 d'octubre a la Sala Nicolau d'Olwer de l'IEC, i inclogué la taula rodona *Periodistes, mitjans de comunicació i el procés sobiranista*, en què participaren els periodistes Francesc-Marc Àlvaro, José Antich, Marçal Sintés i Carles Pont (aquest darrer com a moderador).

Jornada de presentació de l'SCC a València

Es va dur a terme el 15 d'octubre a la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació de la Universitat de València (UV), i es va estructurar en dues sessions. La primera va consistir en un acte acadèmic en el qual Francesc T. Martínez Sanchis (professor del Departament de Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació de la UV) va pronunciar la conferència «La llengua en els mitjans de comunicació valencians». I la secretària de la Societat, Magda Sellés, va moderar la taula rodona *Una mirada a la recerca en comunicació al País Valencià*, en què participaren els professors universitaris

Juan José Bas (Universitat CEU Cardenal Herrera), Mar Iglesias (Universitat d'Alacant), Francesc Martínez Gallego (UV), José Javier Marzal (Universitat Jaume I) i Rafael Xambó (UV). La segona sessió fou l'acte oficial de presentació de l'SCC, que es va celebrar a la Sala de Juntas César Simón i va anar a càrrec de Sergi Cortiñas (vicepresident de la Societat), Juli Peretó (delegat de l'IEC a València) i Jordi Bèrrio (president de la Societat).

VII Jornada de Recerca en Comunicació dels Països Catalans

Les Jornades de Recerca en Comunicació dels Països Catalans són un punt de trobada d'experts i membres de grups de recerca comunicativa de l'Alguer, Andorra, Catalunya, Catalunya del Nord, la Franja, les Illes i el País Valencià, que presenten els projectes d'investigació en què treballen. La setena edició es va portar a terme el 20 de gener a la Sala Nicolau d'Olwer de l'IEC i es va inaugurar amb la conferència «Web social i difusió de la recerca», de Lluís Codina (professor del Departament de Comunicació de la UPF). A continuació es va fer la taula rodona *Projecció exterior de la recerca catalana a Europa*, amb les intervencions de José Manuel Pérez Tornero (professor del Departament de Periodisme i de Ciències de la Comunicació de la UAB), Carlos Scolarì (professor del Departament de Comunicació de la UPF), Jaume Suau (investigador doctorat de la URL) i, com a

moderadora, Magda Sellés. Tot seguit, es va obrir una altra taula rodona sota el títol *Coordinadors dels programes de doctorat. Balanç de la nova implementació de les escoles de doctorat i perspectives de futur*, que anà a càrrec dels professors universitaris Jaume Guillamet (UPF), David Vidal (UAB), Pere Masip (URL) i, com a moderador, Sergi Cortiñas (vicepresident de l'SCC). Va cloure la jornada l'acte de lliurament dels Premis CAC a la Investigació sobre Comunicació Audiovisual, atorgats pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC).

XXVI Conferència Anual a Girona

Va ésser organitzada amb la col·laboració del Grup de Recerca Comunicació Social i Institucional i el Campus de la Comunicació Cultural i Corporativa de la Universitat de Girona, i va tenir lloc el 3 de juny a la seu de l'Institut d'Estudis Gironins (Masia de la Torre, Girona). La jornada va començar amb la conferència «Identitat europea i mitjans de comunicació», de Josep Maria Terricabras, vicepresident del grup Els Verds/Aliança Lliure Europea al Parlament Europeu. Després s'obrí una taula rodona sobre ètica i mitjans de comunicació, en la qual van participar Carles Ruiz, membre del Consell de la Informació de Catalunya; Anna Nogué, subdirectora de l'Agència Catalana de Notícies, i David Vidal, coordinador del Màster en Periodisme Literari, Comunicació i Humanitats de la UAB. Seguida-

ment es va retre homenatge als periodistes i professors universitaris Daniel E. Jones (1950-2007) i Héctor Borrat (1928-2014), a càrrec de Marta Civil (investigadora de l'Institut de la Comunicació de la UAB) i Albert Sáez (periodista professor de la URL), i es passà a celebrar l'Assemblea de socis i sòcies de la Societat. Final-

ment, clogueren la jornada el president de l'SCC, Jordi Bèrrio, i l'alcaldeessa de Girona, Marta Madrenas.

Publicacions

Comunicació: Revista de Recerca i d'Anàlisi, núm. 32 (2) (novembre 2015); núm. 33 (1) (maig 2016).

Societat Catalana de Llengua i Literatura

Any de fundació: 1986

JUNTA DIRECTIVA

Fins a l'1 de desembre de 2015

Presidència: MANUEL LLANAS PONT
Vicepresidència: MARIA ROSA LLORET ROMAÑACH
Tresoreria: ESTEVE CLUA JULVE
Secretaria: HÈCTOR MORET COSO
Vocalia: DANIEL CASALS MARTORELL
CATERINA VALRIU LLINÀS

A partir de l'1 de desembre de 2015

Presidència: MANUEL LLANAS PONT
Vicepresidència: DANIEL CASALS MARTORELL
Tresoreria: MARCEL ORTÍN RULL
Secretaria: HÈCTOR MORET COSO
Vocalia: FRANCESC FOCUET BOREU
MONTSERRAT BACARDÍ TOMÀS

Delegat de l'IEC: JOSEP MORAN OCERINJAUREGUI

Nombre de socis: 379

Activitats

A continuació es presenten les activitats en què va participar la Societat Catalana de Llengua i Literatura (SCLL) durant el curs 2015-2016:

— 9-12 d'octubre. X Jornades d'Intercanvi Cultural. En aquesta edició es van visitar diversos espais de Tolosa de Llenguadoc i Albi a fi d'establir contactes amb estudiosos locals per a facilitar el

tracte mutu i el coneixement directe del territori. Entre altres activitats, es van oferir conferències com ara «Literatura i cultura occitana del segle XIX», a càrrec de Joèla Ginestet (Universitat de Tolosa-Joan Jaurès), i «Les relacions occitanocatalanes en el segle XIX», per Montserrat Comas (Biblioteca Museu Víctor Balaguer). Van ésser organitzades conjuntament amb la Societat Verdaguer i amb la col·laboració

de la Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya, la Càtedra d'Estudis Occitans de la Universitat de Lleida i la Universitat de Tolosa-Joan Jaurés.

— 13 i 14 de novembre. XI Trobada del Grup d'Estudis Etnopoètics: «Excursions, viatges, migracions: etnopoètica i mobilitat humana». L'onzena edició de la trobada anual del Grup d'Estudis Etnopoètics de l'SCLL es va celebrar a la Biblioteca Nacional d'Andorra. Va ésser inaugurada per la directora de Promoció Cultural i Política Lingüística del Govern d'Andorra, Montse Planelles, i la ponència convidada, «Viatgers per la República d'Andorra», va anar a càrrec de l'historiador andorrà Joan Peruga. El programa va incloure activitats diverses, com ara comunicacions orals, visites guiades (per exemple, per la Ruta del Ferro i al Centre d'Interpretació de la Farga Rossell d'Ordino) i presentacions de nous materials bibliogràfics.

— 18 de novembre. Jornada *Els visigots a Catalunya*. Es va organitzar conjuntament amb la Societat Catalana d'Estudis Històrics i la Societat Catalana de Musicologia en el marc de 1600è aniversari de l'arribada del rei visigot Ataülfi i la seva esposa Gal·la Plàcidia a Barcelona. Aquest fet, que va tenir lloc l'any 415, va ésser el primer contacte amb el món visigòtic a casa nostra. Va incloure una sessió conduïda per Philip Banks per a situar el context històric; una altra sobre

el llegat lingüístic dels visigots, amb les conferències «Els noms comuns d'arrel germànica en català», de Joan Maria Jaime Moya, i «Fonètica i onomàstica», a càrrec de Josep Moran, i l'última sessió va girar entorn de la repercussió moderna, amb una conferència sobre la tragèdia *Gal·la Plàcidia* d'Àngel Guimerà, pronunciada per Ramon Bacardit, i una altra sobre l'òpera homònima que posteriorment va compondre Jaume Pahissa, a càrrec de Xosé Aviñoa. Es va celebrar a la seu de l'IEC.

— 9 de març. I Seminari Rafael Tasis. Cinquanta anys després de la mort d'aquest escriptor barceloní, el Grup d'Estudis de Literatura Catalana Contemporània i el Grup d'Estudi de la Traducció Catalana Contemporània de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), conjuntament amb l'SCLL, van instituir aquest seminari a fi d'establir un punt de trobada triennal entre investigadors literaris d'arreu dels Països Catalans perquè aprofundeixin en l'obra de l'autor i dels seus coetanis i abordin els eixos d'interès de la seva trajectòria intel·lectual. En aquesta primera edició, els experts convidats van oferir una visió de les diferents facetes de Rafael Tasis (historiador, periodista, polític, novel·lista, traductor...) que va permetre rellegir, actualitzar i valorar la vigència de la seva obra. Així mateix, es van fer dos debats i es va presentar el Fons Rafael Tasis i Marca de la Biblioteca d'Humanitats de la UAB. Es va impartir a la seu de l'IEC.

— 4 de maig. Presentació del llibre *El pont retrobat. Escrits d'Antoni Simon Mossa*. Amb motiu del centenari del naixement d'Antoni Simon Mossa, ideòleg de l'independentisme sard, es va presentar aquesta publicació en un acte en el qual van participar el seu fill i curador de l'obra, Pere Simon Alta; Francesc Ballone, membre corresponent de la Secció Filològica de l'IEC a l'Alguer; Marcel A. Farinelli, historiador; Simone Censi, arquitecte, i, com a moderador, el president de l'SCLL, Manuel Llanas. Va ésser coorganitzat amb l'Associació Cultural «Pro no ismentigare», l'Associació dels Sardes a Catalunya i l'Ofici de l'Alguer de la Delegació del Govern a Itàlia, i es va celebrar a la seu de l'IEC.

— 15-16 d'abril i 6-7 de maig. II Curs de Literatura Popular: «Contant i cantant: rondalles i cançons a l'escola». Aquesta segona edició del curs va girar entorn de les rondalles i les cançons com a material didàctic. Es van dur a terme diverses sessions, entre les quals, per exemple, «Com sona l'ESO: tractament integrat de llengua, literatura, música i fantasia», «Cantar a l'escola: la cançó com a estratègia docent en l'educació primària» i «Criatures màgiques de tradició oral: rondalles i llegendes a l'escola». Així mateix, es van oferir altres activitats, com per exemple tallers de cant improvisat i de com cantar contes, i l'espectacle «Una mar de musiqueries», de Dani Miquel. Va ésser organitzat per la Universitat d'Ala-

cant, amb la col·laboració del Grup d'Estudis Etnopoètics de l'SCLL, i va tenir lloc al Centre Social d'Altea.

— 17 de maig. III Jornada Litcat de Grups d'Investigació de Literatura Catalana Contemporània. Aquesta edició es va organitzar conjuntament amb el Departament de Filologia Catalana de la Universitat d'Alacant i es va portar a terme a la Sala Altamira de l'Edifici Ramón y Cajal de la Seu Universitària Ciutat d'Alacant. El programa va incloure més d'una desena de conferències a càrrec d'experts de grups de recerca en literatura catalana contemporània, entre les quals, per exemple, «Globalització i literatura», per Enric Balaguer (Grup de Recerca de Literatura Contemporània); «Camilo José Cela en la literatura catalana: una correspondència inèdita amb Blai Bonet», a càrrec de Xavier Pla (Grup de Recerca en Literatura Catalana Contemporània de la Universitat de Girona, UdG), i «Teatre aplicat: una dramatúrgia per a l'educació de la memòria», d'Isabell Marcillas (Grup d'Estudis Transversals de la Universitat d'Alacant).

— 4 de juny. Sortida a Vilanova i la Geltrú organitzada per l'SCLL per a realitzar visites guiades a la Biblioteca Museu Víctor Balaguer i al Museu Romàntic Can Papiol.

— 21 de juny. Taula rodona «SOS. Ensenyar literatura catalana». Debat públic per a analitzar la situació actual de marginació de la literatura catalana en

l'ensenyament secundari i universitari i proposar solucions per a revertir-la. Els convidats van ésser Xavier Antich, filòsof i professor de la UdG; Jaume Aulet, professor de literatura catalana a la UAB; Anton Carbonell, professor de literatura catalana a secundària; Marta Khouja, estudiant del màster de secundària, i Dolors Miquel, escriptora. L'acte, dut a terme a la seu de l'IEC, va ésser organitzat pel Col·lectiu Pere Quart de professors de literatura catalana, amb la col·laboració de l'SCLL.

Publicacions

COROMINA, Eusebi; PINYOL, Ramon. *Literatura catalana contemporània: crítica, transmissió textual i didàctica*. Barcelona: Societat Catalana de Llengua i Literatura, 2016. (Treballs de la Societat Catalana de Llengua i Literatura; 11) [Coedició amb la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya]

Llengua & Literatura, vol. 26 (2016).

Societat Catalana de Tecnologia

Any de fundació: 1986

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 25 de gener de 2016

Presidència:	FREDERIC LUQUE CARRILLO
Vicepresidència:	RAMON IZQUIERDO CLEMENTE
Tresoreria:	GEMMA ROCA PALLARÈS
Secretaria:	NÚRIA SALÁN BALLESTEROS
Vocalia:	DAVID ATZET ROVIRA
	AINA BARCELÓ CUERDA
	MARC BARRACÓ SERRA
	NARCÍS BARTINA BOXA
	RICARD BOSCH TOUS
	RAMON BRACÓS BARDIA
	JOAQUIM COROMINAS VIÑAS
	XAVIER CUFÍ SOLÉ
	AGUSTÍ EGEA ÁLVAREZ
	CARMINA LUQUE SARMIENTO
	MANEL PAGÈS PANADÈS
	XAVIER PARDELL PEÑA

A partir del 25 de gener de 2016

Presidència:	NÚRIA SALÁN BALLESTEROS
Vicepresidència:	FREDERIC LUQUE CARRILLO
Tresoreria:	CARMINA LUQUE SARMIENTO
Secretaria:	IVAN NADAL LATORRE
Vocalia:	JORDI AGUSTÍ VERGÉS
	AINA BARCELÓ CUERDA
	NARCÍS BARTINA BOXA
	RICARD BOSCH TOUS
	RAMON BRACÓS BARDIA
	JOAQUIM COROMINAS VIÑAS
	XAVIER CUFÍ SOLÉ
	AGUSTÍ EGEA ÁLVAREZ

ANTONI HERNÁNDEZ FERNÁNDEZ

RAMON IZQUIERDO CLEMENTE

MANEL PAGÈS PANADÈS

GEMMA ROCA PALLARÈS

Delegada de l'IEC:

ALÍCIA CASALS GELPÍ

Nombre de socis:

149

Assemblea General

El 18 de desembre de 2015 es va celebrar, a la Sala Nicolau d'Olwer de l'IEC, una Assemblea General de socis i sòcies de la Societat Catalana de Tecnologia (SCT). Després de l'assemblea, Núria Salán va pronunciar la conferència «Materials: la veritable revolució del darrer segle!», amb què va repassar els canvis que s'han donat en els materials, el seu desenvolupament i la seva implantació i acceptació. Salán va parlar, per exemple, d'enganys històrics, de materials que semblava que serien la salvació del món i de casos de fallades per mala selecció o mal ús del material.

Així mateix, el 25 de gener de 2016 es va dur a terme una altra Assemblea General per a elegir la Junta Directiva dels següents dos anys. S'hi va presentar una única candidatura encapçalada per Núria Salán, que va ésser escollida per tots els vots emesos.

Activitats

L'SCT al llarg del curs 2015-2016 va participar en les activitats següents:

— 2 de febrer. 4a Jornada d'Investigadors Predoctorals Interdisciplinària (JIPI 2016). Es va donar suport a aquesta trobada de doctorands de Catalunya, en què van intercanviar experiències i coneixements mitjançant activitats varies com ara presentacions orals i en forma de pòster o debats. Es va celebrar a l'Edifici Històric de la Universitat de Barcelona (UB).

— 15, 16 i 18 de febrer. 3r Congrés d'Energia de Catalunya. L'SCT va participar en la tercera edició del CoEnerCat, organitzat per l'Associació Congrés d'Energia de Catalunya per oferir un espai de presentació i consens de propostes per a emprendre la construcció del sistema energètic de la Catalunya del futur. S'hi van presentar diferents visions de la transició energètica de Catalunya des dels àmbits de l'administració pública i empreses, de la formació de professionals i la recerca, i de l'àmbit territorial rural i urbà. Es va celebrar a la Casa del Mar de Barcelona.

— 17-19 de març. XVII Experiència Jove. L'SCT va participar en aques-

ta mostra de treballs de recerca de joves d'entre 12 i 30 anys organitzada per MAGMA, Associació per Promoure la Recerca Jove. El tema de les recerques exposades és lliure i un jurat procedent de diferents àmbits acadèmics i professionals avalua els treballs. Aquest any va tenir lloc a La Salle Campus Barcelona - Universitat Ramon Llull, i l'últim dia es van lliurar els premis, consistents bàsicament en la participació dels seus autors en certàmens internacionals. El primer premi va ésser per al treball *Disseny, construcció i programació d'un dispositiu sense fil comandat per veu. Whatsapp i Telegram amb funcions diverses*, d'Aleix Rodríguez Alameda, alumne de segon de batxillerat de l'INS Vilatzara (Vilassar de Mar). Així mateix, es va donar un accèssit al treball de primer d'ESO titulat *Poliesportius adaptats: disseny i creació d'un sistema per evitar confusions amb les línies amb la pràctica d'un esport en un pavelló i facilitar el seu ús a persones amb discapacitats sensorials*, de Mireia Calduch, de l'INS Aiguaviva (Mollet).

— 31 de març. Xerrada interactiva «Tecnologies 3.0: primera visió, primera impressió». Activitat emmarcada dins el cicle de conferències de l'SCT en col·laboració amb l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona (ETSEIB), que va anar a càrrec dels enginyers industrials Xavier Martínez Faneca (BCN3D Technologies) i Daniel Carrillo Ruiz (FirstV1sion). A BCN3D

Technologies dissenyen, produeixen i venen màquines de fabricació digital, exporten productes de maquinari lliure que ajudin empreses i persones a acostar-se a la tecnologia d'una manera més fàcil i entenedora, i fabriquen impressores 3D. L'empresa FirstV1sion desenvolupa dispositius d'enregistrament d'imatge subjectiva que s'instal·len en peces de roba esportiva. Es va dur a terme a l'Aula Capella de l'ETSEIB.

— 28 d'abril. Tertúlia a tres bandes «Tecnologia i qualitat de vida». Xerrada organitzada per l'SCT per a debatre l'estat de la tecnologia aplicada a la recerca biomèdica i a la bioenginyeria. Hi van intervenir Manel Esteller, director del Programa d'Epigenètica i Biologia del Càncer de l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge; Rubén López, investigador de l'Institut de Neurociències de la Universitat Autònoma de Barcelona, i Rosendo Garganta, fundador i director general de Devicare, empresa dedicada a garantir la millora de la qualitat de vida de pacients crònics. Va tenir lloc a la Sala Prat de la Riba de l'IEC.

— 20 de juny. Visita al Centre de Supercomputació de Barcelona (BSC). Els membres de l'SCT i els guanyadors dels premis Exporecerca Jove, Aleix Rodríguez i Mireia Calduch, van poder conèixer aquesta instal·lació científica i centre de recerca públic on es troba el MareNostrium, un dels superordinadors més potents d'Europa. El BSC està situat al re-

cinte Torre Girona de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).

— 1 de juliol. IV Jornada sobre Innovació a l'Ensenyament de la Tecnologia: «Posa't les piles per la tecno!». Activitat adreçada al professorat de tecnologia preuniversitari, amb l'objectiu d'oferir un espai per a compartir experiències i iniciatives i per a debatre temes relatius a la docència i als continguts de tecnologia en els currículums acadèmics. Aquesta edició va ésser coorganitzada amb el CESIRE Aulatec, l'Escola Superior d'Enginyeries Industrial, Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa (ESEIAAT) i l'Associació d'Amics de la Metal·lúrgia, amb la col·laboració de l'Institut de Ciències de l'Educació de la UPC, i va tenir lloc a les instal·lacions de l'ESEIAAT.

— 9 de juliol. Nit dels Museus a Sant Boi. En el marc de la Nit dels Museus, Núria Salán, santboiana i presidenta de l'SCT, i Marc Boada, divulgador científic, van oferir una conferència al Museu de Sant Boi de Llobregat sobre la ciència i els materials, amb una combinació d'explicacions científiques i de situacions que es poden donar en la vida quotidiana.

— 22 de juliol. Tancament del curs de l'SCT. Es va visitar la Fàbrica Moritz, a Barcelona, on un guia va expli-

car l'àmplia història d'aquest espai, i després es va fer un sopar.

— 25-29 de juliol. SIS 2016: «Primera conferència sobre l'impacte social de la ciència». L'objectiu principal de la conferència és fer un pas endavant important en l'anàlisi de la recerca —en els diferents àmbits científics— que té més impacte social. Va tenir lloc a l'Edifici Històric de la UB i va ésser organitzada per aquesta universitat i Social Impact Open Repository, amb la col·laboració de l'SCT, especialment en la sessió semple-nària «Research work as the best tool for improving research innovation in high school students». Aquesta sessió, celebrada el dia 27, va ésser coordinada per la presidenta de l'SCT, Núria Salán, i va tenir com a ponents Frederic Luque, Ivan Nadal i Antoni Hernández, vicepresident, secretari i vocal de la junta directiva de la Societat, respectivament.

Premis

Premi de la Societat Catalana de Tecnologia

Premi instituït el 1969, que s'ofereix a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre tecnologia. En la 46a convocatòria, inclosa en el *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, va quedar desert.

Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica

Any de fundació: 1991

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: EMMA SALLEN DEL COLOMBO
Vicepresidència: ALFONS ZARZOSO ORELLANA
Secretaria: MIQUEL TERREU GASCON
Tresoreria: JORDI FERRAN BOLEDA
Vocalia: FRANCESC X. BARCA SALOM
JOSEP BERNABEU MESTRE
PASQUAL BERNAT LÓPEZ
MÓNICA BLANCO ABELLAN (des del 19.11.2015)
ÀNGEL CALVO CALVO (fins al 18.11.2015)
JOSEP M. CAMARASA CASTILLO
MIQUEL CARANDELL BARUZZI (des del 19.11.2015)
CARMEL FERRAGUD DOMINGO (des del 19.11.2015)
CLARA FLORENSA RODRÍGUEZ
PERE GRAPÍ VILUMARA
JOAQUIM GUILLEM LLOBAT
NÈSTOR HERRAN CORBACHO (fins al 18.11.2015)
ÀLVAR MARTÍNEZ VIDAL
MARIA ROSA MASSA ESTEVE
ÒSCAR MONTERO PICH (des del 19.11.2015)
JOSÉ PARDO TOMÁS
ENRIQUE PERDIGUERO GIL
MERCÈ PIQUERAS CARRASCO (fins al 18.11.2015)
CARLES PUIG PLA
MÓNICA RIUS PINIÉS
XAVIER ROQUÉ RODRÍGUEZ
JOSEP SIMON CASTEL

Delegat de l'IEC: DAVID JOU MIRABENT (fins al 19.6.2016)
ANTONI ROCA ROSELL (des del 20.6.2016)

Nombre de socis: 308

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (SCHCT) durant el curs 2015-2016, que en general van tenir lloc a la seu de l'IEC:

Jornades i congressos

— 2-5 de setembre. Congrés Internacional Ciència i Ficció: «L'exploració creativa dels mons reals i dels irreals». Va ésser organitzat conjuntament amb la Societat Catalana de Ciència-ficció i Fantasia i amb la col·laboració de diverses entitats. Es va estructurar en quatre blocs, cada un dels quals va constar de diverses comunicacions. El primer es va dedicar a la ciència-ficció; el segon, a la condició humana i al cosmos; el tercer, a la ciència-ficció en l'ensenyament, i el quart, a la ciència-ficció fora del llibre. A més, es van oferir altres activitats, com ara visites a la Biblioteca de Catalunya, al Museu Víctor Balaguer (Vilanova i la Geltrú) i al Castell de Concabella.

— 17 d'octubre. VI Jornada d'Història de l'Astronomia i de la Meteorologia, organitzada conjuntament amb el Patronat d'Estudis Osonencs i l'Agrupació Astronòmica d'Osona, amb la col·laboració de diverses entitats. Jornada adreçada als estudiosos de la història de l'astronomia i de la meteorologia, per a oferir-los un espai de treball, debat i divulgació de les seves recerques acabades o en curs. Es va celebrar al Temple Romà de Vic i va constar de més d'una quinzena

de comunicacions, de debats i de conferències, com per exemple «Une histoire de la photographie astronomique en quatre tableaux», de Charlotte Bigg.

— 20-21 de novembre. XIII Jornada sobre la Història de la Ciència i l'Ensenyament Antoni Quintana Marí. Per mitjà de debats i comunicacions, es van abordar les àrees temàtiques següents: la immersió de la història de la ciència a l'aula, l'acoblament de la història de la ciència en el currículum educatiu, la cultura material de la ciència en l'ensenyament, les TIC en la incorporació de la història de la ciència a l'ensenyament, la història de la ciència en la formació del professorat, i les relacions entre divulgació científica i ensenyament. Agustín Adúriz, investigador del Centre de Formació i Investigació en Ensenyament de les Ciències de la Facultat de Ciències Exactes i Naturals de la Universitat de Buenos Aires, va ésser el conferenciant convidat, que va parlar de «Modos de racionalidad en la historia de la ciencia para la enseñanza de las ciencias». Durant la jornada també es va lliurar el XIII Premi Antoni Quintana Marí per a treballs de recerca de batxillerat. Va tenir lloc a Barcelona, el dia 20 a la seu de l'IEC i el 21, a la Residència d'Investigadors.

— 25 de febrer. Jornada *100 anys de matemàtiques a l'IEC*. Es van presentar els resultats del projecte de recerca Cent anys de matemàtiques a l'Institut d'Estudis Catalans (1911-2011) de la

Secció de Ciències i Tecnologia, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Matemàtiques, la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer, el Centre de Recerca Matemàtica i l'SCHCT. El projecte constitueix un conjunt de bases de dades que recull totes les activitats de l'IEC relacionades amb les matemàtiques des de 1911. La presentació dels resultats va anar a càrrec dels seus responsables, Manuel Castellet i Antoni Roca Rosell, i també van intervenir-hi Amadeu Delshams, Joan de Solà-Morales i Emma Sallent.

Cicles temàtics

Mirades crítiques sobre la història dels videojocs a Espanya: molt més que una tecnologia

per a l'entreteniment

Cicle que va oferir una visió retrospectiva dels inicis i el desenvolupament de l'oci electrònic a Espanya per a conèixer els contextos socials i culturals en què es van crear i difondre els videojocs, a fi d'entendre la seva popularitat. Va comprendre tres conferències: «Píxels de la societat espanyola: entre innovació tecnològica i impacte cultural», pronunciada per Simone Belli (Escola d'Innovació de la Universitat d'Investigació de Tecnologia Experimental, Yachay Tech, Equador), el 28 setembre; «Publicacions i comunitats pioneres en la informàtica personal: revista *Microbit*», per Ramon Sangüesa (UPC), el 22 d'octubre, i «Joc i cultura dels ordinadors (anys 80 i 90). L'experi-

ència del desaparegut Centre Divulgador de la Informàtica de Catalunya», de Santiago Guillen, el 12 de novembre.

Els drets sobre la propietat intel·lectual en ciència i tecnologia

Va ésser organitzat conjuntament amb l'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero i les sessions es van impartir al mes de novembre a la sala de conferències de la seva seu, a València. L'objectiu va ésser aprofundir en l'anàlisi dels drets sobre la propietat intel·lectual, i va incloure les conferències següents: «Scientific innovation in IP: the challenges of agroecology and synthetic biology in the UK», per Dominic Berry (Universitat d'Edimburg), el dia 4; «Patents industrials», a càrrec de Stathis Araposthatis (Universitat d'Atenes), el dia 18, i «Propietat intel·lectual i medicaments alemanys a Espanya», per Rafaela Domínguez (Universitat de València), el dia 25.

Seminaris d'Osona: Interpretant la Natura. Una aproximació historiogràfica a les ciències naturals a l'Espanya contemporània

Cicle coorganitzat amb l'Agrupació Astronòmica d'Osona i celebrat a la seva seu (Vic), que va constar de quatre conferències dedicades a diferents aspectes de la història de les ciències naturals del nostre àmbit geogràfic:

— 10 de novembre. «De Barcelona a Torelló: correm cantant a repoblar

de peixos les nostres aigües», per Laura Valls (del CEHIC, Centre d'Història de la Ciència de la UAB, i del Consell Superior d'Investigacions Científiques). Entre el 28 i el 30 de juny de 1912, Torelló va organitzar la seva primera Festa del Peix, una festa popular promoguda per la Junta de Ciències Naturals de Barcelona a fi de millorar la riquesa dels rius i llacs de Catalunya. Anteriorment s'havia celebrat a Banyoles, Terrassa i Manresa, i estava previst que arribés a Barcelona al final del 1912, amb una gran exposició de piscicultura i pesca. La de Torelló va ésser la primera celebrada al riu Ter i va incloure, entre altres actes, una conferència sobre piscicultura, el llançament de peixos al riu i un concurs de pesca, tot plegat per introduir al riu espècies que aleshores no hi existien. El cas de Torelló, que va continuar amb una segona festa i la inauguració d'un laboratori ictiogènic l'any 1914, va servir en aquesta sessió per a situar en el context de l'època una iniciativa del nostre passat científic que ha estat oblidada. Es va mostrar com fa un segle la introducció d'espècies de peixos autòctones i al·lòctones a rius i estanys era una pràctica científica habitual, que després ha contrastat amb la silenciosa i invisible davallada que van patir durant dècades les poblacions de peixos autòctons en aquelles aigües, encara avui poc estudiada.

— 22 de desembre. «La tradició naturalista a Osona. Actors i arguments d'una aventura científica», de Pascual

Bernat (CEHIC). Els recursos bàsics per a la supervivència es troben al medi natural i el seu coneixement i estudi ha format part de l'activitat cultural i intel·lectual des del principi de la humanitat. En aquesta sessió es va parlar de com ha estat aquesta exploració i estudi de la naturalesa des d'Osona, analitzant les contribucions de nombrosos científics que amb les seves aportacions han fet possible un coneixement més precís del medi natural que ens envolta.

— 23 de febrer. «Franco *vs* Darwin: evolucionisme i política en el règim franquista», a càrrec de Clara Florensa (CEHIC). Durant els anys quaranta i cinquanta, a l'Espanya de Franco, les reflexions al voltant del darwinisme van preocupar especialment l'Església i els intel·lectuals ideòlegs del règim franquista. El silenci a la premsa, a les aules i a les llibreries sobre la teoria de l'evolució —per la censura del règim— contrastava amb la dedicació al tema en cercles instruïts, reduïts i tancats. Dins d'aquests cercles s'exposaven i es debaten obertament la por, el rebuig, les possibilitats d'adaptació i els límits d'acceptació d'una teoria que, de cara al públic, s'havia ignorat o demonitzat. Un d'aquests cercles va ésser el congrés en commemoració de la mort de Balma que es va celebrar a Vic el 1949, on es va reflexionar sobre si ciència, política i ideologia poden tractar-se com entitats independents i es van plantejar qüestions com ara fins a quin punt

poden haver donat forma a la ciència espanyola quaranta anys de franquisme.

— 29 de març. «D'homínid a burro: la polèmica de l'Home d'Orce a la premsa d'una democràcia naixent», de Miquel Carandell (CEHIC). L'any 1982, tres joves científics de l'Institut de Paleontologia de Sabadell van excavar un jaciment d'Orce (Granada) i hi van trobar un fragment de crani que es van endur a Sabadell. L'any següent, la revista científica de l'Institut de Paleontologia va publicar un article sobre aquest crani i es va fer una roda de premsa a Granada amb la presència de polítics de la Diputació de Barcelona, de la Junta d'Andalusia i dels tres científics per presentar al món la troballa. L'endemà, tots els diaris en parlaven i posteriorment prestigiosos científics francesos van visitar les excavacions d'Orce i van donar suport als catalans en les seves afirmacions. El 1984 es va acabar la neteja de la part interna del fragment, en què es va descobrir un caràcter anatòmic poc habitual en humans. Els francesos van assegurar que pertanyia a un ase jove prehistòric i, a partir d'aleshores, va començar la polèmica. En aquesta sessió es va parlar de com aquest context va provocar l'atenció de la societat, que va ésser determinant per al posterior desenvolupament de la història científica, i es va veure com la ciència també es fa als mitjans de comunicació.

Disciplina i conversió a la presó:
una mirada històrica sobre el pres,
l'espai i les relacions de poder

Es van examinar els sistemes penitenciaris instaurats a Espanya en els segles XIX i XX, tant des d'una perspectiva històrica com des de l'actualitat, i hi van intervenir víctimes del franquisme que van passar un període condemnatòri en alguna de les presons catalanes. Va constar de tres conferències:

— 3 de desembre. «Espacio y disciplina: una aproximación a la arquitectura penitenciaria», per Pedro Fraile (catedràtic de geografia humana per la Universitat de Lleida), que va parlar de la relació entre configuració espacial i disciplina i de les solucions arquitectòniques en l'empresonament, des del descobriment de la vigilància central i les seves diferents modalitats fins a la seva evolució.

— 10 de desembre. «Disciplina y moralización en la prisión femenina durante el siglo XX», a càrrec de Fernando Hernández (Grup d'Estudis sobre la Història de la Presó i les Institucions Punitives de la Universitat de Castella-la Manxa), que va analitzar les característiques i l'evolució a l'Espanya del segle XX en l'àmbit carcerari femení.

— 17 de desembre. «Conversió i supervivència: ocultamente y bajo mano se obrará el milagro», per Òscar Montero (CEHIC) i Rosario Fontova (periodista especialitzada en memòria històrica). Va girar entorn dels diferents actors que in-

tervenien en el règim disciplinari de la presó, especialment del pas de guàrdies, religiosos o visitadors a la presó Model de Barcelona.

Ciència, tecnologia i medicina
a les places: governabilitats,
apoderaments i resistències

Es van dur a terme les sessions tercera i quarta d'aquest cicle intermitent inaugurat el 2012. La tercera sessió, el 18 de gener, va girar entorn de les llavors transgèniques; a més de membres de la Plataforma Transgènics Fora i de l'associació Som Lo Que Sembrem, hi van intervenir Asa Ekengren (especialista en història del neoluddisme als EUA i membre del CEHIC) i Ferran Aragón (historiador de la ciència i expert en biogenètica, també del CEHIC). En la quarta sessió, el 17 de juny, es va abordar el tema dels tòxics nuclears, ja que la doble trajectòria de desplegament nuclear i contestació antinuclear a Catalunya ha reaparegut als mitjans i als carrers, principalment a causa del programa governamental de construcció de cementiris nuclears (Ascó, 2010-2011) i per la repetició de moviments sísmics naturals i induïts (per exemple, el sisme de 4,2 graus Richter associat al projecte Castor d'emmagatzematge de gas, el 2013).

Imágenes del cerebro, imágenes
de la mente

Es va analitzar el vincle mil·lenari entre imatges de la ment i imatges del cervell,

tot estudiant les representacions medievals de les facultats de l'ànima al cap, els primers dos segles (XVII-XIX) de la investigació empírica sobre les localitzacions cerebrals, i algunes ambicions i límits de la neuroimatge contemporània. Les conferències van ésser les següents:

— 11 de febrer. «Images of the brain: Medieval and Renaissance visualizations of the faculties of the soul», d'Annemieke Verboon (grup d'antropologia escolàstica del Centre d'Investigacions Històriques de l'Escola d'Alts Estudis en Ciències Socials de París), que va examinar com en l'edat mitjana i el Renaixement es va pensar l'entrellaçament de l'ànima i del cos, així com el paper que ha d'adoptar el cervell com a seu física de l'ànima sensitiva. Es van analitzar imatges de l'època del cervell i de les facultats de l'ànima.

— 3 de març. «La mano y el ojo: técnicas de disección, artificios cerebrales e imágenes del cerebro, siglos XVII-XIX», a càrrec de Rafael Mandressi (investigador del Centre National de la Recherche Scientifique, CNRS, i director adjunt del Centre Alexandre Koyré d'Història de les Ciències i les Tècniques de París).

— 14 d'abril. «¿Leer la mente y explicar la cultura? Ciencia y quimera de la neuroimagen contemporánea», a càrrec de Fernando Vidal (professor d'investigació ICREA al CEHIC i coordinador d'aquest cicle).

Objectes perduts: explicar i exposar ciència a museus i altres llocs públics
 Cicle organitzat amb la col·laboració del Museu d'Història de la Medicina de Catalunya. Es va obrir el 15 de gener amb la conferència «La innocència de prémer un botó: algunes claus per a una història de la interactivitat», de Jaume Sastre-Juan (Centre Interuniversitari d'Història de les Ciències i de la Tecnologia de la Universitat de Lisboa). El 18 de març, Vàngelis Villar (Museu Olímpic i de l'Esport de Barcelona) va pronunciar la conferència «L'exposició "Ciència viscuda" a Mataró i les col·leccions científiques d'un institut de secundària del segle XIX». I, finalment, el 20 de maig, Sam Alberti, director del Hunterian Museum del Col·legi Reial de Cirurgians d'Anglaterra, va parlar de «The "museum affect" or how individual responses to anatomical collections did create new, unexpected meanings».

Ciència i fotografia I

Cicle dedicat especialment a les relacions que algunes institucions i científics catalans van tenir amb la fotografia, tot i que també va incloure col·loquis al voltant de qüestions d'abast internacional. Es va programar en tres sessions:

— 26 d'abril. «La recepció de la daguerreotípia pels científics de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona (1839-1844)», a càrrec de Jep Martí (associació Fotoconnexió). La daguerreotípia, que va permetre a la humanitat canviar la manera de mirar, veure, pensar i interpre-

tar el món, va arribar a Barcelona el 10 de novembre de 1839 de la mà d'un destacat membre de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, el metge Pere Felip Monlau Roca. Es van plantejar qüestions com ara el paper real que hi va jugar la Reial Acadèmia, quins científics van acollir el nou invent amb els braços oberts, si hi va haver oposició des de l'Acadèmia, o com el va acollir el món acadèmic.

— 17 de maig. «Fotògrafes i científiques al segle XIX», per Maria de los Santos García Felguera (Universitat Pompeu Fabra i Fotoconnexió). En aquesta sessió es va veure com les primeres il·lustracions per a un llibre de botànica fetes mitjançant un procediment fotogràfic, el 1843, són obra de la britànica Anna Atkins, i que des dels inicis de la fotografia hi va haver dones interessades per la ciència en diferents camps (botànica, geologia, astronomia...) i per aquest nou mitjà de representació de la realitat.

— 7 de juny. «Un científic fotògraf del segle XIX: Lluís Marià Vidal», a càrrec de Ramon Barnadas (Fotoconnexió i SCHCT). Lluís Marià Vidal va exercir de geòleg, enginyer de mines, paleontòleg, arqueòleg i fotògraf, i va ésser un gran aficionat a l'excursionisme. La interrelació de les seves dedicacions va donar lloc a un conjunt d'imatges excepcionals que mostra l'estat i l'entorn del Pirineu de Lleida, l'aplicació de la fotografia a diverses disciplines científiques, i les ascensions a cims destacats.

Altres activitats

Rethinking 20th Century Cosmology

Activitat coorganitzada amb el CEHIC amb motiu de la celebració del centenari de la teoria de la relativitat general d'Albert Einstein i la seva hipòtesi cosmològica, que es va programar en dues sessions. La primera va tenir lloc el 12 de maig a la seu de l'IEC i va incloure la conferència «The Universe, the Cold War, and Dialectical Materialism», a càrrec de Helge Kragh (Universitat d'Aarhus, Dinamarca). La segona es va dur a terme l'endemà a la seu del CEHIC (Bellaterra, Barcelona) i va consistir en sessions impartides per Matteo Realdi (Universitat d'Amsterdam), Erhard Scholz (Universitat de Wuppertal, Alemanya), Antoni Roca Rossell (UPC), Xavier Roqué (UAB) i Silvia De Bianchi (UAB).

L'emergència sanitària de la Guerra

Civil Espanyola a Barcelona

Amb motiu de la setmana de reivindicacions pels drets de les persones refugiades

convocada per la plataforma Stop Mare Mortum, el 16 de juny l'SCHCT va organitzar aquest itinerari per la Barcelona del 1936 al 1939. Es va aprofundir en la història de l'assistència mèdica a Barcelona durant la Guerra Civil (hospitals provisionals, innovacions mèdiques, iniciatives de política de sanitat, recursos per als refugiats...) i es va reflexionar sobre la solidaritat de la ciutat amb els refugiats de la resta de l'Estat durant aquesta guerra i sobre les actituds d'Europa i el món envers l'exili espanyol.

Publicacions

Actes d'Història de la Ciència i de la Tècnica [en línia], vol. 8 (2015).

GRAPÍ VILUMARA, Pere; MASSA ESTEVE, María Rosa (coord.). *Actes de la XIII Jornada sobre la Història de la Ciència i l'Ensenyament Antoni Quintana i Marí (Barcelona, 20 i 21 de novembre de 2015)* [en línia]. Barcelona, 2016.

Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

Any de fundació: 1993

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: ABEL MARINÉ FONT
Vicepresidència: ANTONI MATEOS GUÀRDIA
Tresoreria: SÍLVIA BAÑARES VILELLA
Secretaria: MARIA RODRÍGUEZ-PALMERO SEUMA
Vocalia: VICTÒRIA CASTELL GARRALDA
PERE CASTELLS ESQUÉ
JESÚS CONTRERAS HERNÁNDEZ
RAMON ESTRUCH RIBA
ROSAURA FARRÉ ROVIRA
ESTANISLAU FONS SOLÉ
BUENAVENTURA GUAMIS LÓPEZ
CLAUDI MANS TEIXIDÓ
EDUARD MATA ALBERT
JOSEP M. MONFORT BOLÍVAR
ANNA PALENCIA GARCÍA
ÀNGELS ROURA RECINCÓS
JORDI SALAS-SALVADÓ
GEMMA SALVADOR CASTELL
M. CARMÉ VIDAL CAROU

Delegat de l'IEC: DAMIÀ BARCELÓ CULLERÉS

Nombre de socis: 233

Assemblea General

El 20 d'octubre de 2015 se celebrà l'Assemblea General de socis i sòcies de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (ACCA) a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC. Tot seguit, es van oferir dues con-

ferències. La primera, «L'etiquetatge dels aliments segons el nou Reglament comunitari 1169/2011», va anar a càrrec de l'advocada Sílvia Bañares, tresorera de l'Associació, i va incloure la presentació del seu llibre *1169 preguntas y respuestas*

sobre el etiquetado de los alimentos, co-escrit amb Luis González Vaqué, president del China-European Union Food Law Working Group. La segona conferència, «Recent evolució en l'àmbit del dret alimentari a la Xina: les noves lleis de seguretat alimentària i de la publicitat», va ésser pronunciada per Luis González Vaqué, que també va presentar el llibre que coordinà, *Introducción al derecho alimentario en China*, de l'advocat Nicola Aporti.

Activitats

2n Congrés Internacional

sobre Xocolata i Cacao en Medicina

L'ACCA, conjuntament amb la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona (UB) i altres entitats, va col·laborar en l'organització d'aquest congrés de la Societat Internacional sobre Xocolata i Cacao en Medicina, que se celebrà a l'Edifici Històric de la Universitat els dies 25 i 26 de setembre de 2015.

El congrés va aplegar més d'una seixantena d'investigadors i empresaris d'arreu del món per a parlar dels coneixements més nous i controvertits sobre els efectes del consum de xocolata i cacao en la salut humana. En aquesta edició es van plantejar i debatre qüestions com ara si una dieta rica en xocolata pot reduir el risc cardiovascular, si la xocolata té components que contribueixen a evitar la pèrdua de memòria o si el consum de cacao és beneficiós per a la diabetis.

La conferència inaugural, «Dubtes d'un científic extraterrestre: què és la xocolata?», va ésser impartida per Claudi Mans, catedràtic emèrit del Departament d'Enginyeria Química de la UB. Tot seguit, es van dur a terme les sessions científiques, entre les quals convé destacar la ponència «Modulation of obesity-related inflammation and fatty liver disease by cocoa: a potential role for the mitochondria», a càrrec de Joshua D. Lambert (professor del Departament de Ciència Alimentària de la Universitat Estatal de Pennsilvània), en què va analitzar l'efecte de la ingesta del cacao sobre el metabolisme dels hidrats de carboni i els greixos.

Seminari «Mercat de matèries primeres en la indústria alimentària. Gestió de compres de matèries primeres per a la indústria»

L'ACCA va col·laborar en l'organització d'aquest seminari del Departament de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), que va tenir lloc el 6 d'octubre de 2015 a la Sala de Juntes de la Facultat de Veterinària (Bellaterra).

El seminari va ésser impartit pel biòleg Jordi Civit, que ha ocupat llocs de direcció de compres a empreses nacionals i multinacionals dels sectors alimentari, farmacèutic i de distribució, i és un expert reconegut en gestió estratègica de compres. Anava dirigit a llicenciats o graduats d'estudis tècnics —per exemple, ciència i

tecnologia dels aliments, química o veterinària—, interessats en la gestió de compres en la indústria agroalimentària, i a professionals que gestionen les compres de matèries primeres en aquesta indústria. La finalitat era ensenyar-los els principis de la gestió de compres de les matèries primeres alimentàries, basats en els mètodes d'anàlisi de mercats i de gestió de riscos de compra.

Taula rodona «Aigua i salut»

L'Associació va organitzar aquesta taula rodona en el marc del cicle de conferències *L'any de l'aigua a les acadèmies catalanes*. Tingué lloc l'11 de novembre de 2015 a la Sala Nicolau d'Olwer de l'IEC i va constar d'aquestes ponències: «Garantia sanitària de l'aigua de consum», de Fernando Valero (ATLL Concessionària de la Generalitat de Catalunya, SA); «Aigua i hidratació en l'esport», a càrrec d'Antònia Lizarraga (professora del Campus de l'Alimentació de la UB); «Característiques diferencials de les aigües minerals naturals envasades», per Antoni Borrell (director científic i d'innovació del Laboratori Dr. Oliver Rodés), i «Els aparells de tractament d'aigua a l'interior dels edificis regulats en la modificació del Reial decret 140/2003», de M. Cinta Pastor (directora tècnica del Laboratori Dr. Oliver Rodés).

III Jornada Mengem Sa:

«La conservació dels aliments»

La Jornada Mengem Sa constitueix un espai de debat sobre la situació actual de l'alimentació a la Unió Europea i les garanties de seguretat i qualitat que els aliments ofereixen al consumidor. La tercera edició es va organitzar conjuntament amb la Institució Catalana d'Estudis Agraris i el Museu Blau del Museu de Ciències Naturals de Barcelona, i es portà a terme a aquest museu el 12 de maig de 2016.

Va girar entorn de la conservació dels aliments i s'inicià amb la visita de l'exposició «Nutrició, impuls vital», un projecte per a conèixer els conceptes fonamentals en matèria d'alimentació i nutrició, que fou presentada pel president de l'ACCA, Abel Maríné. A continuació, l'historiador Pau Alcover va pronunciar la conferència inaugural: «Passat i present de la conservació d'aliments». Després es va obrir una taula rodona sobre la tecnologia de la conservació dels aliments, moderada per Buenaventura Guamis (director general del Parc de Recerca de la UAB), i amb les intervencions d'Olga Martín Belloso (catedràtica de tecnologia d'aliments a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de la Universitat de Lleida), Manuel García-Portillo (director general de TECNIDEX), i Alain Guiard (xef assessor gastronòmic). Així mateix, es van oferir les conferències «Higiene, ciència i cuina», a càrrec de Pere Castells (coordinador de la Unitat Educativa i de Recerca Ciència i

Cuina de la UB); «Data de caducitat i consum preferent. Dubtes i possibles solucions», per Luis González Vaqué (advocat expert en dret alimentari); «Riscos associats a una conservació deficient», a càrrec de Victòria Castell (cap de l'Àrea de Planificació i Auditoria de l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària), i «Perspectives de la conservació dels aliments», de Narcís Grèbol (coordinador d'innovació tecnològica a l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries).

Col·laboracions

L'Associació dona suport a la *Guia per a la prevenció del frau en la indústria agroalimentària*, elaborada per Premiumlab i la Subdirecció General de la Inspecció i Control Agroalimentari del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat. Aquesta guia, adreçada als tècnics i professionals d'empreses del sector alimentari, constitueix una eina per a prevenir el frau alimentari no intencionat.

Premis

Premi de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

El Premi de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació, instituït el 2003, s'ofereix a estudiants per un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre els aliments. En la seva 13a convocatòria, inclosa en el *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, el Ple de l'Institut, a proposta d'una ponència nomenada per l'ACCA i formada per Rosaura Farré, Pere Castells i Abel Mariné, va acordar concedir el premi a Alicia Giró Bobet per *Anàlisi de les tendències actuals del mercat dels productes alimentaris*. L'acte de lliurament se celebrà el 21 d'abril de 2016 a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, en el marc dels Premis Sant Jordi.

Publicacions

TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments, núm. 15 (2015).

Societat Catalana d'Estudis Hebraics

Any de fundació:

1995

JUNTA DIRECTIVA

Presidència:

PERE CASANELLAS BASSOLS

Secretaria:

JOAN FERRER COSTA

Tresoreria:

IRENE LLOP JORDANA

Vocalia:

ANA BEJARANO ESCANILLA

TESSA CALDERS ARTÍS

SÍLVIA PLANAS MARCÉ

CONSTANTINO VIDAL SALMERÓN

Delegada de l'IEC:

M. TERESA FERRER MALLOL

Nombre de socis:

67

Activitats

La Societat Catalana d'Estudis Hebraics (SCEHB) el curs 2015-2016 va col·laborar en l'organització del V Congrés per a l'Estudi dels Jueus en Territoris de Llengua Catalana i va organitzar la I Jornada d'Estudis Hebraics, activitats que es detallen a continuació.

El V Congrés per a l'Estudi dels Jueus en Territoris de Llengua Catalana va ésser organitzat per l'Institut d'Estudis Món Juïc (IeMJ), amb la col·laboració de l'Officina di Studi Medievali de Palerm, el Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona, la Universitat de Barcelona (UB), la Direcció General de Política Lingüística i l'SCEHB. Es va inaugurar el 23 de novembre a l'Aula Magna de la

UB amb una sessió dedicada a l'arqueologia dels calls; més d'una quinzena d'arqueòlegs va parlar dels seus treballs en zones urbanes amb vestigis d'origen jueu, concretament a Barcelona, Girona, Castelló d'Empúries, Besalú, Tàrraga, Lleida i Tarragona. Seguidament es va obrir una taula rodona amb tots els ponents, a la qual es va sumar Joan Menchón, de l'Ajuntament de Tarragona. Finalment, es va lliurar el Guardó Eduard Feliu, amb què l'IeMJ premia qui des del rigor ha treballat, ha entès i ha contribuït a donar a conèixer la identitat del judaisme català. Aquest any es va concedir a Maria Cinta Mañé, de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona i membre de l'SCEHB, que durant molts anys s'ha dedicat a

l'estudi del judaisme català i hi ha fet aportacions molt valuoses.

La segona sessió va tenir lloc el 25 de novembre a la Sala Nicolau d'Olwer de l'IEC. Es van presentar els pòsters *Judaïtzants medievals en territoris de llengua catalana*, de Montse Moreno (UB), i *Un nuovo studio sugli ebrei a Salemi*, de Miriam Balsamo (Universitat de Bolonya). A més, es van oferir deu ponències, entre les quals, per exemple, «El call jueu de Vilafranca», que va anar a càrrec de Josep Maria Masachs i Josep Bosch, de l'Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès; «Fugitius del nazisme detinguts en el Pirineu de la Catalunya oriental! Primeres aproximacions estadístiques», de Martine Berthelot (Universitat de Perpinyà), i «Ibn Ezra's Hebrew and Latin Excerpts in Ramon Martí's Pugio Fidei», que va anar a càrrec de Görg K. Hasselhoff (UAB).

L'endemà es va celebrar l'última sessió, a l'Officina di Studi Medievali de Palerm. Va constar de set ponències, entre les quals «Jaqov Anatoli, un filosofo provenzale alla corte di Federico II», a càrrec de Luciana Pepi (Universitat de Palerm); «Les comunitats jueves de Palerm i Messina descrites per Rabí Ovadiyà da Bertinoro (1487-1488)», per Ramon Magdalena (UB), i «Consideracions sobre la recerca documental en arxius locals. El cas de l'arxiu parroquial de Verdú», que va anar a càrrec de Josep Xavier Muntané (IeMJ i UB).

La I Jornada d'Estudis Hebraics va girar entorn de la situació actual dels estudis relacionats amb el judaisme català, i es va celebrar el 19 de maig a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC. Les ponències presentades van ésser «Els manuscrits hebreus de la Catalunya medieval», de Ramon Magdalena (UB); «Les versions catalanes medievals de la Bíblia fetes a partir del text hebreu», a càrrec de Pere Casanellas (Corpus Biblicum Catalanicum), i «Estudis d'història medieval sobre el judaisme català», per Irene Llop (Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya) i Joel Colomer (Culturània SC). Així mateix, es van oferir les comunicacions següents: «L'Institut d'Estudis Nahmànides i el Museu d'Història dels Jueus», per Sílvia Planas (Museu d'Història dels Jueus, Girona); «L'Institut d'Estudis Mòn Juïc», a càrrec de Tessa Calders (UB) i d'Esperança Valls (IeMJ); «La Secció d'Hebreu i Arameu del Departament de Semítiques de la UB», d'Ana Bejarano (UB); «L'Associació Bíblica de Catalunya. El Butlletí de l'ABCat. La col·lecció "Scripta Biblica". Seminari de llengües al món antic de la UdG», a càrrec de Joan Ferrer (Universitat de Girona, UdG); «Els estudis d'hebreu, arameu i Antic Testament a la Facultat de Teologia de Catalunya», de Marcos Aceituno (Facultat de Teologia de Catalunya); «La SCEHB i la revista *Tamid*», per Jordi Casanovas (Museu Nacional d'Art de Catalunya), i «El *Diccionari hebreu*

bíblíc-català, arameu bíblíc-català en el context dels diccionaris bíblics contemporanis», pronunciada per Joan Ferrer (UdG).

Publicacions

Tamid, núm. 10 (2014).

Quant a les publicacions, va sortir publicat el desè número de *Tamid. Revista catalana anual d'estudis hebraics*, quart volum de la nova sèrie dirigit per Pere Casanellas, president de la Societat, i el número onze ja es trobava en l'etapa final d'edició. El *Diccionari Girona. Dic-*

cionari hebreu modern - català. Vocabulari català - hebreu modern, obra de Pere Casanellas, Eduard Feliu i Joan Ferrer —M. Antònia Nogueras hi té un paper fonamental en l'edició— es trobava molt avançat en la revisió i es preveu que surti publicat pròximament. Es tracta del primer diccionari hebreu modern - català. Finalment, pel que fa al *Diccionari hebreu bíblíc - català, arameu bíblíc - català*, Joan Ferrer, secretari de l'SCEHB, ja havia redactat, amb la col·laboració de Josep Vicent Niclós i de Daniel Ferrer, tota la part aramea i les lletres àlef-reix.

Societat Catalana de Terminologia

Any de fundació: 2008*

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 16 de juny de 2016

Presidència: JAUME MARTÍ LLOBET
Vicepresidència: M. TERESA MIRET MESTRE
Secretaria: ÈSTER BONET SOLÉ
Tresoreria: M. TERESA MIRET MESTRE
Vocalia: ÒSCAR AZNAR ALEMANY
ÀNGELS EGEA PUIGVENTÓS
AGUSTÍ ESPALLARGAS MAJÓ
MIQUEL-ÀNGEL SÀNCHEZ FÈRRIZ

A partir del 16 de juny de 2016

Presidència: MIQUEL-ÀNGEL SÀNCHEZ FÈRRIZ
Vicepresidència: JUDIT FELIU CORTÈS
Secretaria: MIRELA TRIAS FREIXA
Tresoreria: M. TERESA MIRET MESTRE
Vocalia: ÈSTER BONET SOLÉ
M. AMOR MONTANÉ MARCH

Delegat de l'IEC: JOSEP MORAN O CERINJAUREGUI

Nombre de socis: 73

* Anteriorment, Associació Catalana de Terminologia, fundada el 2002.

Aspectes institucionals

La junta directiva de la Societat Catalana de Terminologia (SCATERM) es va reunir onze vegades al llarg del curs 2015-2016. L'Assemblea General Ordinària de la SCATERM va tenir lloc el 16 de juny de

2016. Durant la sessió, es van celebrar les eleccions de la nova junta directiva. Un cop feta la votació i comptabilitzats els vots per correu, va resultar elegida l'única candidatura presentada. A més, en aquesta Assemblea també es va aprovar

la quota júnior, una quota de 10 euros anuals vàlida per a tots els estudiants de fins a 25 anys.

Activitats

La SCATERM va participar en les sessions del cicle *Xerrades amb M. Teresa Cabré Castellví. Reflexions al voltant de la lingüística aplicada i el lèxic*, dutes a terme a la seu de l'IEC del 28 d'octubre de 2015 al 22 de juny de 2016 els dimecres al vespre amb periodicitat bimestral. El cicle va ésser organitzat per exalumnes i col·laboradors de M. Teresa Cabré de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), la Universitat de Barcelona (UB), el TERMCAT i l'IEC, com a comiat de l'activitat docent arran de la seva jubilació com a professora universitària i en reconeixement del seu mestratge.

A continuació es presenten les sessions, cada una de les quals va començar amb una conferència de Cabré sobre algun dels temes de la seva especialització i anava seguida d'una taula rodona en què diversos especialistes debatien les qüestions tractades:

— 28 d'octubre. Inauguració del cicle a càrrec de Joandomènec Ros, president de l'IEC; Jaume Casals, rector de la UPF, i Ester Franquesa, directora general de Política Lingüística. La primera conferència de Cabré es va titular «La lingüística aplicada, avui, després de 25 anys», i a la taula rodona, moderada per Lluís Payrató (UB), hi van participar Lluís de

Yzaguirre (UPF), Joaquim Mallafrè (membre de l'IEC i Universitat Rovira i Virgili, URV) i Vicent Salvador (Universitat Jaume I).

— 16 de desembre. Conferència «Planificació i serveis lingüístics» i taula rodona amb Marta de Blas (Universitat Politècnica de Catalunya), Toni Font (UB), Joan Melià (Universitat de les Illes Balears), Mercè Solé (Consorci per a la Normalització Lingüística) i, com a moderadora, Conxa Planas (UB).

— 10 de febrer. Conferència «Norma i diccionari» i taula rodona amb Miren Azkarate (Universitat del País Basc i Reial Acadèmia de la Llengua Basca), Manuel González (Universitat de Santiago de Compostel·la i Reial Acadèmia Gallega), Joan Martí (URV i membre de l'IEC) i, fent de moderadora, Maria Josep Cuenca (Universitat de València i membre de l'IEC).

— 20 d'abril. Conferència «Terminologia» i taula rodona moderada per Jordi Bover (TERMCAT), amb Fernando Pardos (Universitat Complutense de Madrid), Carles Tebé (Pontifícia Universitat Catòlica de Xile) i Joan Vallès (UB).

— 22 de juny. Conferència «Neologia» i taula rodona moderada per Rosa Estopà (UPF), amb Giovanni Adamo (Universitat de Roma La Sapienza), Joaquín García Palacios (Universitat de Salamanca), Xosé Maria Gómez-Clemente (Universitat de Vigo) i Gloria Guerrero (Universitat de Màlaga).

Premis*Premi de la Societat Catalana de Terminologia*

Premi fundat el 2009 per a promoure la recerca terminològica entre els investigadors joves dels Països Catalans. S'ofereix a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre terminologia, tant des del punt de vista teòric com des de l'aplicat. En la 4a convocatòria, inclosa en el *LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi* de l'IEC, el Premi va quedar desert.

Publicacions

GRESA BARBERO, Deva. *Estudi d'implantació terminològica: La gastronomia del Pròxim Orient i el nord d'Àfrica als restaurants de Gràcia i l'Eixample de Barcelona* [en línia]. Barcelona: Societat Catalana de Terminologia, 2016. (Eines de Terminologia; 1) *Terminàlia*, núm. 12 (desembre 2015); núm. 13 (juny 2016).

IX. Fundacions, entitats vinculades i adherides a l'IEC

Fundacions

Fundació Ferran Sunyer i Balaguer

La Fundació, constituïda inicialment el 1983 per les cosines del matemàtic Ferran Sunyer i Balaguer, les senyores Maria Assumpció Carbona i Balaguer i Maria dels Àngels Carbona i Balaguer, està integrada actualment pel Patronat següent:

Presidència:	president de l'IEC,	JOANDOMÈNEC ROS I ARAGONÈS
Vicepresidència:	president de la Secció de Ciències i Tecnologia	JOAN ANTONI SOLANS I HUGUET
Direcció:		MANUEL CASTELLET I SOLANAS
Secretaria:	secretari general de l'IEC	ROMÀ ESCALAS I LLIMONA
Vocalia:	president de la Societat Catalana de Matemàtiques	XAVIER JARQUE I RIBERA
	director del Centre de Recerca Matemàtica	LLUÍS ALSÈDÀ I SOLER
		JOSEP AMAT I GIRBAU (UPC, IEC)
		MARTA CASANELLAS I RIUS (UPC)
		MANUEL CASTELLET I SOLANAS (UAB, IEC)
		JOAN GIRBAU I BADÓ (UAB, IEC)
		PERE PASCUAL I GAINZA (UPC)
		NÚRIA VILA I OLIVA (UB)

La finalitat de la Fundació és l'estímul de la recerca matemàtica i concedeix premis a treballs de recerca i ajuts per a estudis de l'àmbit de les matemàtiques.

Premis i borses

El Premi Ferran Sunyer i Balaguer s'ofereix anualment a una monografia matemàtica escrita en anglès que exposi els resultats més destacats d'una àrea de les matemàtiques en la qual s'hagin produït avenços recentment, té una dotació de 15.000 euros i l'obra gua-

nyadora és publicada per Birkhäuser Verlag dins la sèrie «Progress in Mathematics». Enguany, ha estat adjudicat a Vladimir Turaev i Alexis Virelizier pel treball *Monoidal categories and topological field theory*.

El Premi Matemàtiques i Societat s'ofereix a un reportatge sobre qualsevol aspecte de les matemàtiques produït per un mitjà de comunicació dels Països Catalans. En aquesta convocatòria ha estat atorgat *ex aequo* a Mayte Rius per l'article «Matemàtics pertot arreu», publicat a la secció «Tendències», de *La Vanguardia* del dia 20 de maig de 2015, en el qual exposa documentadament la versatilitat dels graduats en matemàtiques, que dominen els instruments que es fan servir en qualsevol àrea del coneixement, com per exemple la banca, la informàtica, la biomedicina, la logística o la genòmica, i a l'Associació de Barcelona per a l'Ensenyament i l'Aprenentatge de les Matemàtiques (ABEAM) per la sèrie de concursos de fotografia matemàtica, que organitza des de l'any 2000 com una eina per a interessar els alumnes a aprofundir en les matemàtiques i saber-les relacionar amb aspectes diversos de la vida quotidiana.

Les Borses Ferran Sunyer i Balaguer s'ofereixen anualment a estudiants de doctorat avançats de les universitats dels Països Catalans per a fer estades d'un a tres mesos en un centre de recerca. En aquesta convocatòria, els guanyadors han estat els següents: Roberto de la Cruz Moreno (Centre de Recerca Matemàtica - Universitat Autònoma de Barcelona), per fer una estada de tres mesos a l'University College de Londres (Regne Unit); Fàtima Ezzahra Lembarki (Universitat Autònoma de Barcelona), per fer una estada de tres mesos a l'Imperial College de Londres (Regne Unit), i Francisco Viñado Lereu (Universitat de València), per fer una estada de tres mesos a la Universitat de Constança (Alemanya).

Fundació Mercè Rodoreda

La Fundació, constituïda per l'Institut d'Estudis Catalans, està integrada per un Patronat format, per:

Presidència:	president de l'IEC	JOANDOMÈNEG ROS I ARAGONÈS
Vicepresidència:	vicepresident de l'IEC	JOAQUIM AGULLÓ I BATLLE
Tresoreria:	vicepresident de l'IEC	JAUME DE PUIG I OLIVER
Secretaria:	secretari general de l'IEC	ROMÀ ESCALAS I LLIMONA

Patronat nat:	presidents de les seccions de l'IEC	M. TERESA CABRÉ I CASTELLVÍ JOSEP MASSOT I MUNTANER FRANCESC GONZÀLEZ I SASTRE JOAN ANTONI SOLANS I HUGUET MARIA COROMINAS I PIULATS MARGARIDA PUIG I SALA
	i la senyora	
Patronat electiu:		M. MERCÈ BORONAT I BLANCH JOAQUIM MALLAFRÈ I CAVALDÀ DAMIÀ PONS I PONS

Les finalitats de la Fundació són les següents:

- a) Concedir premis a treballs d'investigació sobre la narrativa catalana del segle XX, titulats Premis Mercè Rodoreda.
- b) Concedir ajuts de tot tipus per a estudis i treballs relacionats amb la narrativa catalana del segle XX i, principalment, amb l'estudi i la divulgació de l'obra de Mercè Rodoreda.
- c) La constitució d'una biblioteca que contingui tota l'obra de Mercè Rodoreda i també les seves traduccions, i l'adquisició de tot tipus de material relatiu a l'autora per a la constitució de l'arxiu i biblioteca Mercè Rodoreda.
- d) La custòdia dels documents de Mercè Rodoreda que siguin de la titularitat de la Fundació i els altres que li sigui confiats.
- e) Organitzar activitats relacionades amb la divulgació de l'escriptora i de la literatura catalana.

Premis i ajuts

Es convoca, des del 1992, el Premi Fundació Mercè Rodoreda, ofert al millor treball d'investigació inèdit, en qualsevol llengua, sobre la novel·la i el conte del segle XX i en especial sobre l'obra de Mercè Rodoreda. En l'edició d'enguany dels Premis Sant Jordi 2016 de l'IEC, el premi ha restat desert.

La Fundació també convoca uns ajuts per a treballs d'investigació que s'atorguen anualment. El premi i els ajuts es concedeixen a proposta de la Comissió Tècnica de la Fundació Mercè Rodoreda. Els ajuts de la Fundació es concediren a Sergio Fernández Martínez pel projecte *Terriblement poètic i terriblement negre: la construcció del gòtic rodorediano en 'La mort i la primavera'*; Meritxell Lafuente Garcia pel projecte *Malaltia i novel·la: Blai Bonet i la literatura de postguerra*; Amaranta Sbardella pel projecte *Mer-*

cè Rodoreda: *el mirall trencat de la traducció*, i Maria Rosa Villanueva Puig pel projecte *L'obra artística de Mercè Rodoreda: entre l'imaginari pictòric i l'imaginari literari*.

Publicacions

El mes de desembre de 2015, sortí publicat en coedició amb el Grup 62, el volum III de les *Obres completes* de Mercè Rodoreda, titulat *Obra de joventut*. Aquest volum III es va presentar el 26 de gener de 2016 a l'IEC. L'obra de joventut de Rodoreda, la major part desconeguda, comprèn tot el que va escriure i publicar fins a la Guerra Civil: cinc novel·les —*Sóc una dona honrada?* (1932), *Del que hom no pot fugir* (1934), *Un dia en la vida d'un home* (1934), *Crim* (1936) i *Aloma* (1938)—, setze narracions, divuit contes infantils, vint-i-set articles i entrevistes, un diàleg epistolar sobre l'escriptura i l'estil, i dues allocucions radiofòniques del temps de la guerra.

El 2016 es publicà *Mercè Rodoreda. Obra plàstica*, un catàleg raonat de les seves obres pictòriques, dins la col·lecció «Arxiu Mercè Rodoreda; 6» (Barcelona, 2016). L'obra plàstica constitueix el llegat menys conegut fins ara de Rodoreda, del qual aquesta exposició és només un tast, una talaia sobre un conjunt d'un centenar i mig llarg d'aiguades, aquarel·les i collages, que probablement va realitzar entre 1949 i 1957, a París i Ginebra.

Entitat vinculada

Biblioteca de Catalunya

Consell Rector (membres de l'IEC)

Vicepresident segon:

JOANDOMÈNEC ROS I ARAGONÈS

La Biblioteca de Catalunya (BC) fou fundada el 1907 per l'Institut d'Estudis Catalans, que la posà a la disposició dels investigadors amb el nom de Biblioteca de Catalunya l'any 1914.

Actualment és la biblioteca nacional de Catalunya i constitueix una peça fonamental del mapa cultural del país en la mesura que és una institució nacional al servei del patrimoni, la recerca i la cooperació. La seva missió s'articula en tres eixos bàsics, regulats per la Llei del sistema bibliotecari de Catalunya (4/1993):

- recollir, conservar i difondre la producció bibliogràfica catalana i la relacionada amb l'àmbit lingüístic català,
- vetllar per la conservació i la difusió del patrimoni bibliogràfic,
- mantenir la condició de centre de consulta i recerca científica de caràcter universal.

La Biblioteca de Catalunya és regida per un consell rector format pels representants següents: conseller de Cultura, president; director general del Patrimoni Cultural, vicepresident primer; president de l'Institut d'Estudis Catalans, vicepresident segon; directora de la BC, vicepresidenta tercera; diversos vocals d'entre els quals dos són a proposta de l'Institut d'Estudis Catalans i de la Biblioteca de Catalunya.

Directora: Eugènia Serra i Aranda

Carrer de l'Hospital, 56

08001 Barcelona

Tel.: 932 702 300

www.bnc.cat

Entitats adherides

D'acord amb l'article 77 del Reglament de règim interior de l'Institut d'Estudis Catalans (capítol xv, «De les entitats adherides»), l'IEC pot acceptar l'adhesió d'entitats o institucions científiques o culturals per mitjà d'un conveni d'adhesió que requereix l'informe previ de la secció o de les seccions més afins, el dictamen favorable de la proposta emès pel Consell Permanent i l'aprovació pel Ple de l'IEC per la majoria absoluta dels assistents.

D'acord amb la votació del Ple del dia 19 de juny de 2000, són entitats adherides a l'IEC: l'Institut Menorquí d'Estudis (IME), l'Institut d'Estudis Eivissencs (IEE), l'Institut d'Estudis Baleàrics (IEB) i la Societat Arqueològica Lul·liana (SAL). I, d'acord amb l'aprovació del Ple del dia 18 de gener de 2016, s'hi adherí la Societat d'Onomàstica (SdO).

Institut Menorquí d'Estudis

L'Institut Menorquí d'Estudis és un organisme autònom del Consell Insular de Menorca (CIM) de caràcter administratiu, amb personalitat jurídica pròpia, creat pel CIM i destinat a la recerca, promoció, recuperació i difusió de la cultura de l'illa de Menorca, amb la voluntat d'esdevenir centre de recepció i intercanvi de pensament i ciència.

President: Miquel Àngel Maria Ballester

President del Consell Científic: Jaume Mascaró Pons

Coordinadora científica: Josefina Salord Ripoll

Camí des Castell, 28, 07702 Maó (Menorca)

Tel.: 971 35 15 00

www.ime.cat

Institut d'Estudis Eivissencs

L'Institut d'Estudis Eivissencs fou fundat l'any 1949, amb el suport de l'Ajuntament d'Eivissa, com un institut d'estudis locals, integrat dins del Consell Superior d'Investigacions Científiques. L'Institut nasqué amb la finalitat de protegir el patrimoni natural i cultural de les Illes Pitiüses. Aquesta protecció no es podia fer més que vindicant en primer lloc la llengua pròpia, el català.

President: Marià Mayans i Marí

Via Púnica, 29

07800 Eivissa

Tel.: 971 312 775

www.estudiseivissencs.cat

Institut d'Estudis Baleàrics

L'Institut d'Estudis Baleàrics és un consorci amb caràcter d'ens públic, de naturalesa corporativa de base associativa, amb personalitat jurídica i patrimoni propis, independents dels seus membres, i que es regeix per les disposicions legals i reglamentàries pròpies de la seva naturalesa i pels seus estatuts. Està integrat per l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, la Universitat de les Illes Balears, el Consell Insular de Mallorca, el Consell Insular de Menorca, el Consell Insular d'Eivissa i el Consell Insular de Formentera.

Entre d'altres, els seus objectius principals són:

- a) la difusió, per mitjans propis o aliens, de tot tipus d'activitats culturals relacionades amb les Illes Balears;
- b) la formació lingüística no reglada dels ciutadans de les Illes Balears;
- c) l'avaluació de coneixements de llengua catalana, mitjançant la convocatòria i l'administració de les proves per a obtenir els diferents certificats que expedeix la direcció general corresponent;
- d) la programació de diverses activitats culturals relatives a l'intercanvi i la relació entre Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera i entre les Illes Balears i l'exterior.

Presidenta: Ruth Mateu Vinent

Director: Josep Ramon Cerdà Mas

Carrer d'Alfons el Magnànim, 29

07004 Palma

Tel.: 971 177 604

www.iebalearics.org

Societat Arqueològica Lul·liana

La Societat Arqueològica Lul·liana és una entitat fundada el desembre de 1880 a Palma per un grup d'erudits, entre els quals hi havia Bartomeu Ferrà i Perelló, que comptaren amb el patrocini del bisbe Mateu Jaume, que n'autoritza la constitució i la creació d'un museu. L'objectiu principal és honrar la memòria de Ramon Llull per mitjà de diverses activitats: visita de monuments, organització de conferències, celebració d'exposicions i recollida d'objectes artístics a fi d'evitar llur destrucció.

President: Antoni Planas Rosselló

Carrer de Monti-Sion, 9

07001 Palma

Tel.: 971 713 912

www.arqueologicaluliana.com

Societat d'Onomàstica

La Societat d'Onomàstica fou fundada l'any 1980 pel doctor Enric Moreu-Rey juntament amb diversos professors universitaris i estudiosos locals, especialment del Camp de Tarragona. L'objecte de l'SdO és, principalment, el foment de l'inventari, l'estudi i la defensa dels noms propis (onomàstica), dels de persona (antroponímia) i dels de lloc (toponímia); la coordinació de les activitats dels investigadors; la publicació d'un butlletí interior i de monografies especialitzades; l'assessorament tècnic a persones i col·lectius; l'organització de col·loquis i conferències sobre els temes indicats, i l'inventari de bibliografia i documentació. El seu àmbit d'actuació és el de la llengua catalana i dels diversos dialectes, en la situació present i en les etapes històriques precedents.

President: Joan Tort i Donada

Carrer de la Diputació, 276, pral. 1

08009 Barcelona

A/e: toponimia@onomastica.cat

www.onomastica.cat

Altres vinculacions

D'altra banda, l'IEC també pot acceptar la vinculació d'entitats o institucions científiques o culturals per mitjà d'un conveni específic que requereix l'informe previ favorable de la Secretaria General i de la secció o de les seccions més afins, i l'aprovació per part del Consell Permanent. La vinculació no implica cap canvi en la situació administrativa i patrimonial de l'entitat o institució, sens perjudici que figuri en el conveni de vinculació amb l'IEC. Les entitats amb les quals s'han establert convenis de vinculació són les següents:

Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes

L'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (AILLC) fou fundada l'any 1973 en una assemblea celebrada a Cambridge. Com que les circumstàncies polítiques d'aquell moment impediren la legalització de l'AILLC a l'Estat espanyol, es domicilià a Amsterdam, acollida per la legislació holandesa.

Quan la situació política ho permeté, l'AILLC fou legalitzada a Catalunya i inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat. En aquell moment es demanà a l'IEC que acceptés d'acollir legalment l'AILLC a la seva seu; l'IEC accedí a aquesta petició, i així ho recullen els estatuts.

L'any 1993 l'AILLC signà un conveni amb l'IEC pel qual aquest cedia a l'AILLC un espai a la seva seu de Barcelona per a desenvolupar-hi les activitats pròpies, que són la promoció i l'estudi de la llengua i la cultura catalanes.

President: Antoni Ferrando i Francès

Carrer del Carme, 47

08001 Barcelona

Tel.: 933 248 580

www.aillc.espais.iec.cat

North American Catalan Society

La North American Catalan Society (NACS) fou fundada l'any 1978 a la Universitat d'Illinois, a Urbana-Champaign (Estats Units d'Amèrica).

La NACS fou legalitzada a Catalunya i inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat; en aquell moment es demanà a l'IEC que acceptés d'acollir legalment la NACS a la seva seu; l'IEC accedí a aquesta petició, i així ho recullen els estatuts.

L'any 1996 signà un conveni amb l'IEC pel qual aquest cedia a la NACS un espai a la seva seu de Barcelona per a desenvolupar-hi les activitats pròpies, que són la difusió i l'estudi de la llengua, literatura i cultura catalanes a l'Amèrica del Nord (els Estats Units d'Amèrica i el Canadà).

Presidenta: Lourdes Manyé

http://nacs.espais.iec.cat

Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana

La Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana es fundà el 1992 a Vic, amb l'adhesió d'una vintena de centres d'estudis locals i comarcals d'arreu del territori del domini lingüístic de la llengua catalana.

L'any 2000, la Coordinadora signà un conveni amb l'IEC pel qual aquest acollia aquesta entitat a la seva seu perquè hi desenvolupés l'activitat pròpia, que és la promoció i l'estudi de la llengua i la cultura catalanes.

President: Josep Santesmasés i Ollé

Carrer de Maria Aurèlia Capmany, 14-16

08001 Barcelona

Tel.: 932 701 620 (extensió 131)

www.ccepc.org

Institut Català d'Antropologia

Des que fou creat l'any 1978, l'Institut Català d'Antropologia ha tingut per objectiu la difusió dels coneixements i la pràctica de la disciplina antropològica a fi de crear un espai de discussió, investigació i aprofundiment científic de la societat i la cultura a Catalunya. En els inicis, nasqué a partir de la inquietud d'obrir noves perspectives i metodologies de treball. Actualment consta d'unes quatre-centes persones afiliades i diversos grups de treball.

L'ICA organitza nombrosos seminaris, conferències, col·loquis, taules rodones i sessions de treball que ofereixen una formació continuada de la disciplina. Les temàtiques tractades són amples i diverses: minories ètniques i marginació social, societats americanes i africanes, societats rurals i urbanes, moviments migratoris, metodologia i pensament històric, antropologia i salut, treball i família, estudis de gènere, etnomusicologia, etcètera.

L'IEC signà amb l'ICA un conveni de vinculació el 4 d'abril de 2008.

Presidenta: Araceli Muñoz García

Carrer de Casp, 43, baixos 1a

08010 Barcelona

Tel.: 931 713 770

www.antropologia.cat

Societat Andorrana de Ciències

La Societat Andorrana de Ciències (SAC) és una associació cultural, privada, amb finalitats no lucratives, que realitza projectes culturals i educatius dins els àmbits del coneixement, la recerca i la formació superior. Està orientada a fomentar l'àrea científica de la vida cultural, en tots els vessants, accentuant de manera especial les activitats de divulgació i recerca.

Va néixer l'any 1983 en resposta a les noves necessitats d'un país en ple desenvolupament i suma els seus esforços als fets per altres entitats culturals. Se sosté gràcies a les aportacions voluntàries, tant de treball com materials, de la ciutadania del nostre país i el suport d'entitats privades i institucions públiques.

L'IEC signà amb la SAC un conveni de vinculació el 2 de juny de 2010.

Presidenta: M. Àngels Mach i Buch

Centre Cultural la Llacuna

Carrer Mossèn Cinto Verdaguer, 4

AD500 Andorra la Vella

Tel.: 829 729

www.sac.ad

Societat Catalana d'Estadística

La Societat Catalana d'Estadística (SoCE) és una associació que es va constituir el 4 de febrer de 2010, amb la finalitat de contribuir al desenvolupament, l'aplicació i la difusió de l'estadística en els diversos àmbits: acadèmic, científic, social, professional, de recerca i innovació, i també amb l'objectiu de fomentar l'intercanvi i la difusió de coneixements.

L'IEC signà amb la SoCE un conveni de vinculació el 28 de febrer de 2014.

President/a: Xavier López Andrés

Carrer de Pau Gargallo, 5

08028 Barcelona

A/e: secretari@soceestadistica.org

<http://soce.iec.cat>

Associació Catalana de Ciències de Laboratori Clínic

L'Associació Catalana de Ciències de Laboratori Clínic (ACCLC) és una associació científica i professional multidisciplinària fundada el 1995 que vol agrupar el conjunt de professionals del laboratori clínic de les terres de llengua i cultura catalanes amb la finalitat d'establir un espai d'interrelació, debat i reflexió sobre un seguit d'interessos comuns que abasten la formació professional, la promoció i la difusió de les ciències de laboratori clínic.

L'IEC signà amb l'ACCLC un conveni de vinculació el 30 d'octubre de 2014.

Presidenta: Dolors Dot i Bach

Carrer Països Catalans, 6A, 1r 2a

08960 Sant Just Desvern

www.acclc.cat

X. Publicacions

Portal de revistes científiques

El portal de revistes científiques en línia de l'Institut d'Estudis Catalans ofereix un entorn comú d'accés a les revistes científiques publicades per l'IEC.

Cada una de les cinc seccions de l'IEC té la seva revista, que publica anualment en format digital d'accés obert a l'Hemeroteca Científica Catalana de l'IEC (<http://revistes.iec.cat>), una iniciativa oberta a la comunitat científica i destinada a facilitar la producció i la difusió de revistes científiques. L'Hemeroteca utilitza l'aplicació Open Journal Systems, un programari de codi obert per a la gestió i la publicació de revistes.

Les revistes de les seccions són les següents:

— *Contributions to Science* és l'òrgan oficial internacional de les Seccions de Ciències i Tecnologia i de Ciències Biològiques. S'edita en llengua anglesa, a fi de difondre internacionalment la qualitat i el potencial científic i tecnològic de la recerca i la innovació científica especialitzades realitzades als Països Catalans, en qualsevol àrea, tant bàsica com aplicada. Consultable en paper i en línia.

— *Catalan Historical Review* és editada per la Secció Històrico-Arqueològica. Es publica en anglès i català, i té per objectiu difondre internacionalment els grans temes de la història catalana, així com facilitar als estudiosos estrangers el coneixement del progrés de la historiografia als Països Catalans. Consultable en paper i en línia.

— *Catalan Social Sciences Review* és editada per la Secció de Filosofia i Ciències Socials. Té per objectiu difondre articles científicament rellevants, publicats originàriament en català, i traduir-los a l'anglès. Abasta diverses matèries: filosofia, pedagogia, psicologia, sociologia, demografia, geografia, lleis, economia, antropologia, comunicació i ciències polítiques. Consultable en línia.

— *Estudis Romànics* és la revista de la Secció Filològica, fundada el 1947 per Ramon Aramon i Serra. Publica estudis de lingüística, de filologia, de crítica literària i de les literatures de la Romània, sense limitacions de tema, de metodologia ni de cronologia, i acull aportacions globals i particulars de cada llengua. Consultable en paper i en línia.

Les societats filials de l'IEC també són generadores de revistes científiques, les quals s'han classificat temàticament d'acord amb la secció a què està adscrita cada societat.

El fons de revistes està format per 60 publicacions periòdiques, de les quals s'han publicat 1.383 números. Es poden consultar tots els sumaris dels números publicats fins ara i els continguts de 18.293 articles en format PDF.

Monografies

1714. Edició a cura de Jaume de Puig. Barcelona, 2016. 208 p. il·l.; 30 cm. (Publicacions de la Presidència. Sèrie Major; 3) ISBN 978-84-9965-296-2.
- AMAT, Josep (dir.); ESQUIROL, Josep M. (coord.). *Per una ètica pública a Catalunya: Implicacions ètiques i socials de la ciència i la tecnologia*. Barcelona, 2016. 113 p. (Monografies de les Seccions de Ciències; 23) ISBN 978-84-9965-305-1.
- Anàlisi històrica de la identitat catalana*. Edició a cura de Flocel Sabaté. 1a. reimpr. Barcelona, 2015. 204 p. il·l.; 30 cm. (Publicacions de la Presidència. Sèrie Major; 1) ISBN 978-84-9965-262-7.
- Antoni M. Badia i Margarit: Sessió en memòria*. Sala Prat de la Riba, 12 de novembre de 2015. Barcelona, 2016. 86 p. (Semblances Biogràfiques; 65) ISBN 978-84-9965-310-5.
- BALCELLS, Albert (cur.). *La caricatura política a la Catalunya republicana (1931-1936)*. Barcelona, 2016. 78 p. (Monografies de la Secció Històrico-Arqueològica; 15) ISBN 978-84-9965-297-9.
- BATLLE, Lluís. *Diccionari per a ferroviaris* [recurs electrònic, 2016].*
- BURGUEÑO, Jesús (cur.). *El pla de Barcelona a la fi del s. XVIII: Respostes al qüestionari de Francisco de Zamora*. Barcelona: Societat Catalana de Geografia, 2016. 183 p. ISBN 978-84-9965-309-9.
- CASANOVA I ROCA, Jordi. *Animals, tanmateix*. Discurs de la sessió inaugural del curs 2015-2016, llegit el dia 26 d'octubre de 2015. Barcelona, 2015. 26 p. ISBN 978-84-9965-278-8.
- CASASSAS I YMBERT, Jordi. *El Noucentisme: Assaig de revisió de les seves circumstàncies històriques*. Discurs de recepció de Jordi Casassas i Ymbert com a membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica, llegit el dia 8 d'octubre de 2015. Barcelona, 2015. 34 p. ISBN 978-84-9965-276-4.
- COLOM, Antoni J. *La renovació educativa a Mallorca (1880-1936): Assaig de síntesi*. Barcelona, 2016. 406 p.; 24 cm. (L'Arjau; 43) ISBN 978-84-9965-302-0 (IEC); ISBN 978-84-16554-11-9 (Leonard Muntaner). [Coedició amb Leonard Muntaner]
- COROMINA, Eusebi; PINYOL, Ramon. *Literatura catalana contemporània: Crítica, transmissió textual i didàctica*. Barcelona: Societat Catalana de Llengua i Literatura, 2016. 225 p.; 23 cm. (Treballs de la Societat Catalana de Llengua i Literatura; 11) ISBN 978-84-9965-301-3 (IEC); ISBN 978-84-943286-1 (Eumogràfic / UVic-UCC). [Coedició amb la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya]
- DELÉTRA-CARRERAS I PATXOT, Núria. *Rafael Patxot i Jubert: Una vida de tramuntana*. Barcelona, 2016. 176 p. ISBN 978-84-9965-289-4.

- DESSI, Vincenzo. *La moneda de Sardenya medieval i moderna: Bases documentals*. Edició i breu anàlisi a cura de Miquel de Crusafont i pròleg d'Enrico Piras. Barcelona, 2016. 109 p.; 24 cm. (Tria de Reedicions; 7) ISBN 978-84-9965-304-4.
- EMBREE, Lester. *Es pot aprendre a fer fenomenologia?* Barcelona: Societat Catalana de Filosofia, 2015. 183 p. il·l.; 23 cm. ISBN 978-84-9965-283-2.
- Etnopoètica: Arxius i materials inèdits*. Altea, 2015. 229 p. ISBN 978-84-9965-281-8. [Amb la col·laboració de la Diputació de Girona]
- FARINELLI, Franco. *La invenció de la Terra*. Barcelona: Societat Catalana de Geografia, 2016. 33 p.; 21 cm. ISBN: 978-84-9965-303-7.
- FERRO POMÀ, Víctor. *El dret públic català: Les institucions a Catalunya fins al Decret de Nova Planta*. Sant Vicent de Castellet, 2015. 689 p. (Estudis; 2) ISBN 978-84-9965-286-3.
- Francesc Vallverdú Canes: Sessió en memòria*. Sala Prat de la Riba, 29 de setembre de 2015. Barcelona, 2016. 98 p. (Semblances Biogràfiques; 66) ISBN 978-84-9965-311-2.
- FREIXA, Judit; BERNAL, Elisenda; CABRÉ, M. Teresa (ed.). *La neologia lèxica catalana*. Barcelona, 2015. 285 p.; 24 cm. (Biblioteca Filològica; 6) ISBN 978-84-9965-235-1.
- GRAPÍ VILUMARA, Pere; MASSA ESTEVE, Maria Rosa (coord.). *Actes de la XIII Jornada sobre la Història de la Ciència i l'Ensenyament Antoni Quintana i Marí (Barcelona, 20 i 21 de novembre de 2015)* [en línia]. Barcelona, 2016. 111 p.
- GRAY, Theodore. *Molècules: Els elements i l'arquitectura de tot*. Barcelona, 2015. 240 p. ISBN 978-84-9965-267-2. [Coedició amb Publicacions de la Universitat de València]
- GRESA, Deva. *Estudi d'implantació terminològica: La gastronomia del Pròxim Orient i el nord d'Àfrica als restaurants de Gràcia i l'Eixample de Barcelona* [en línia]. Barcelona: Societat Catalana de Terminologia, 2016. 96 p. (Eines de Terminologia; 1)
- La guerra*. Barcelona: Societat Catalana de Filosofia, 2015. 169 p. (Col·loquis de Vic; 19) ISBN 978-84-9965-227-1.
- La importància de la recerca clínica de qualitat per a la presa de decisions terapèutiques: reptes i perspectives*. Discurs de presentació de Xavier Bonfill i Cosp com a membre numerari de la Secció de Ciències Biològiques, llegit el dia 8 de febrer de 2016. Barcelona, 2016. 47 p.; 24 cm. ISBN 978-84-9965-329-7.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Estatuts de l'Institut d'Estudis Catalans*. Barcelona, 2016. 15 p.
- *LXXXVI Cartell de premis i de borses d'estudi: Convocatòria dels Premis Sant Jordi 2017*. Barcelona, 2016. 59 p.
- *Premis Sant Jordi 2016: LXXXV Cartell de premis i de borses d'estudi*. Barcelona, 2016. 31 p.

- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Síntesi memòria 2014-2015*. Barcelona, 2015. 84 p.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. FUNDACIÓ MERCÈ RODOREDÀ. *Mercè Rodoreda: Obra plàstica*. Barcelona, 2016. 215 p. il·l. col.; 24 cm. (Arxiu Mercè Rodoreda; 6) ISBN 978-84-938230-6-1.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. SECCIÓ FILOLÒGICA. *Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Móra la Nova (17 i 18 d'octubre de 2014)*. Barcelona, 2016. 200 p. il·l. col.; 24 cm. ISBN 978-84-9965-299-3 (IEC); ISBN 978-84-608-6525-4 (IRMU). [Coedició amb l'Institut Ramon Muntaner]
- *Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Santa Coloma de Farners, amb motiu del centenari de les 'Normes ortogràfiques' de l'IEC (25 i 26 d'octubre de 2013)*. Barcelona, 2015. 156 p. il·l. col.; 24 cm. ISBN 978-84-9965-280-1. [Coedició amb el Centre d'Estudis Selvatans i l'Ajuntament de Santa Coloma de Farners]
- IV Seminari de Correcció de Textos: Eines en línia de l'IEC per a la traducció i la correcció de textos*. Edició a cura de Brauli Montoya, Josep M. Mestres i Sílvia López. Barcelona, 2015. 86 p.; 24 cm. (Miscel·lània; 15) ISBN 978-84-9965-284-9.
- LIESA, FRANCISCO; GRANADOS, JUAN JOSÉ. *Terminologia tècnica d'automoció* [recurs electrònic, 2016].*
- Modest Prats i Domingo: Sessió en memòria*. Sala Prat de la Riba, 24 de març de 2015. Barcelona, 2016. 37 p. (Semblances Biogràfiques; 64) ISBN 978-84-9965-298-6.
- OLTRA, JOSEP E.; CONCA, ANTONI. *Plantes vasculares del quadrat UTM 30S YJ21: Benigànim*. Edició a cura de Josep Vigo i Bonada. Barcelona, 2015. 91 p. il·l.; 24 cm. (ORCA: Catàlegs Florístics Locals; 19) ISBN 978-84-9965-282-5.
- Onze de Setembre: Discursos commemoratius (2012-2015)*. Barcelona, 2016. 48 p.; 24 cm. ISBN 978-84-9965-306-8.
- Orquídiades del Ripollès*. Barcelona: Institució Catalana d'Història Natural, 2016. 221 p. il·l.; 24 cm. ISBN 978-84-9965-295-5.
- PLA I CARRERA, JOSEP. *Història de la matemàtica: Egipte i Mesopotàmia: resultats, textos i contextos*. Barcelona, 2016. 427 p. il·l.; 22 cm. ISBN 978-84-9965-308-2.
- *Història de la matemàtica: Grècia I (de Tales i Pitàgores a Plató i Aristòtil): resultats, textos i contextos*. Barcelona, 2016. 781 p. il·l.; 22 cm. ISBN 978-84-9965-307-5.
- Els premis Nobel de l'any 2006: Cicle de conferències*. Barcelona, 2016. 139 p. il·l.; 21 cm. (Publicacions de la Presidència; 45) ISBN 978-84-9965-292-4.
- Els premis Nobel de l'any 2007: Cicle de conferències*. Barcelona, 2016. 229 p. il·l.; 21 cm. (Publicacions de la Presidència; 46) ISBN 978-84-9965-293-1.
- Els premis Nobel de l'any 2008: Cicle de conferències*. Barcelona, 2016. 153 p. il·l.; 21 cm. (Publicacions de la Presidència; 47) ISBN 978-84-9965-294-8.

- PUIG I OLIVER, Jaume de. *Catàleg dels manuscrits de la Biblioteca Diocesana del Seminari de Girona*. Vol. 1: *Manuscrits 1-50*. Barcelona, 2016. (Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials; 49) ISBN 978-84-9965-336-5 (obra); ISBN 978-84-9965-337-2 (vol. 1).
- RIBA I CAMPOS, Carles-Enric. *Veritat i objectivitat en les ciències socials: podem demanar una ciència social relativista?* Discurs de recepció de Carles-Enric Riba i Campos com a membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, llegit el dia 15 de desembre de 2015. Barcelona, 2015. 31 p. ISBN 978-84-9965-279-5.
- RIPOLL I VILAMAJOR, Jaume. *Opuscles litúrgics i històrics*. Edició facsímil amb una presentació a cura de Ramon Ordeig i Mata. Barcelona: Societat Catalana d'Estudis Litúrgics, 2016. 377 p.; 24 cm. (Biblioteca Litúrgica Catalana; 9) ISBN 978-84-9965-300-6. [Coedició amb la Biblioteca Episcopal de Vic]
- ROCA ROSELL, Antoni. *La recerca en ciències exactes i enginyeria a l'IEC: aportacions des de la història de la ciència*. Discurs de presentació d'Antoni Roca Rosell com a membre numerari de la Secció de Ciències i Tecnologia, llegit el dia 23 de novembre de 2015. Barcelona, 2016. 42 p. ISBN 978-84-9965-290-0.
- SANTS OLIVER, Miquel dels. *Mestres i amics: Articles*. Edició a cura de Pere Rosselló Bover i pròleg de Joan Mas i Vives. Mallorca, 2015. 302 p.; 22 cm. (Obres Completes; 8) ISBN 978-84-9965-275-7. [Coedició amb Lleonard Muntaner]
- Societat catalana 2014-2015*. Edició coordinada per Oriol Homs. Barcelona: Associació Catalana de Sociologia, 2016. 179 p.; 23 cm. ISBN 978-84-9965-291-7.
- Territori i urbanisme: Estat i alternatives. Document final* [en línia]. Edició a cura de Josep Maria Llop Torné. Barcelona: Societat Catalana d'Ordenació del Territori, 2016. 99 p.
- UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS. GABINET DE TERMINOLOGIA. *Lèxic de didàctica de la llengua i de les habilitats lingüístiques (català-castellà-francès-anglès)* [recurs electrònic, 2015].*
- *Diccionari d'agricultura* [recurs electrònic, 2015].*
- *Diccionari de ramaderia* [recurs electrònic, 2015].*
- VENY, Joan. *Petit atlas lingüístic del domini català*. Vol. 5 [document cartogràfic]. Barcelona, 2015. 353 p. ISBN 978-84-9965-285-6 (vol. 5); ISBN 978-84-7283-942-7 (obra completa).

* Edicions en línia dutes a terme pel programa «Portal CiT. Edició, publicació i difusió en línia de terminologia de ciències i tecnologia». Per a una informació més detallada, vegeu el capítol VI, «Activitat de recerca».

Obres vinculades a l'Institut d'Estudis Catalans

- MARTÍN, Ricard [et al.]. *Les libèl·lules de Catalunya*. Girona: Brau, 2016. 208 p. ISBN 978-84-15885-46-7. [Amb el suport de la Institució Catalana d'Història Natural de l'IEC, Oxygastra (Grup d'Estudi dels Odonats de Catalunya), la Fundació Mascort i el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya]
- RODORÉDA, Mercè. *Obra de joventut: Narrativa i periodisme*. Justificació de Joaquim Molas; pròlegs de Carme Arnau i Roser Porta. Barcelona, 2015. 1.122 p.; 22 cm. (Biblioteca Clàssica Catalana) ISBN 978-84-297-6188-7. [Fundació Mercè Rodoreda de l'IEC, en coedició amb Edicions 62]
- ROS, Joandomènec. *La saviesa combinada: Reflexions sobre ecologia i altres ciències*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2016. 309 p. (Catàlisi) ISBN 978-84-475-3933-8. [Amb la col·laboració de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC]
- SALVADOR, Carles. *Les veus de la terra: Poema de Benicarló*. Introducció de Vicent Pitarch. Benicarló: Onada, 2016. 49 p. ISBN 978-84-16505-44-9.
- Viure al sòl: 2015 Any Internacional dels Sòls*. Guió de M. Pilar Aleixandre; dibuix d'Estudio Tangaraño; documentació i assessorament de M. Teresa Barral i Francisco Díaz-Fierros. Santiago de Compostel·la: Tórculo Comunicación Gráfica, 2015. 14 p. il·l.; 30 cm. ISBN 978-84-8408-871-4.

Publicacions periòdiques

- Acta Numismàtica*, núm. 46 (2016).
- Actes d'Història de la Ciència i de la Tècnica* [en línia], vol. 8 (2015).
- Anuari de la Societat Catalana de Filosofia*, núm. 26 (2015).
- Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*, núm. 79 (2015).
- Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics*, vol. 26 (2015); vol. 27 (2016).
- Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques*, vol. 30, núm. 2 (2015); vol. 31, núm. 1 (2016).
- Catalan Historical Review*, núm. 8 (2015); núm. 9 (2016).
- Catalan Social Sciences Review* [en línia], núm. 5 (2015).
- Comunicació: Revista de Recerca i d'Anàlisi*, núm. 32 (2) (novembre 2015); núm. 33 (1) (maig 2016).
- Contributions to Science*, vol. 10, núm. 2 (desembre 2014); vol. 11, núm. 1 (juny 2015).
- Dossiers Agraris*, núm. 18 (2015).
- Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació*, núm. 26 (juliol-desembre 2015); núm. 27 (gener-juny 2016).
- Educació Química*, núm. 19 (2014).

Estudis Romànics, núm. 38 (2016).

Ítaca: Quaderns Catalans de Cultura Clàssica, núm. 31-32 (2015-2016).

Journal of Catalan Intellectual History = Revista d'Història de la Filosofia Catalana [en línia], vol. 9-10 (2015).

Llengua & Literatura, vol. 26 (2016).

Miscel·lània Litúrgica Catalana, núm. 23 (2016).

Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 121 (setembre-octubre 2015); núm. 122 (novembre-desembre 2015); núm. 123 (gener-febrer 2016); núm. 124 (març-abril 2016); núm. 125 (maig-juny 2016).

Nou Biaix, núm. 37 (desembre 2015); núm. 38 (juny 2016).

Quaderns Agraris, núm. 39 (desembre 2015); núm. 40 (juny 2016).

Recursos de Física [en línia], núm. 16 (tardor 2015); núm. 17 (primavera 2016).

Reports@SCM, núm. 2-1 (2016).

Revista Catalana de Dret Privat, núm. 15-2 (desembre 2015).

Revista Catalana de Micologia, vol. 37 (2016).

Revista Catalana de Musicologia, vol. 8 (2015).

Revista Catalana de Pedagogia [en línia], vol. 9 (2015).

Revista Catalana de Sociologia [en línia], núm. 30 (2015).

Revista de Dret Històric Català, núm. 14 (2015).

Revista de Física, vol. 5, núm. 2 (2015).

Revista de la Societat Catalana de Química, núm. 14 (2015).

SCM/Notícies, núm. 38 (desembre 2015); núm. 39 (juliol 2016).

Tamid, núm. 10 (2014).

TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments, núm. 15 (2015).

Terminàlia, núm. 12 (desembre 2015); núm. 13 (juny 2016).

Treballs de la Societat Catalana de Biologia, núm. 66 (2015).

Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 80 (desembre 2015).

Treballs de Sociolingüística Catalana, núm. 25 (2015).

Resum dels títols editats (2011-2015)

<i>Tipologia de les publicacions</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
Revistes	46	33	44	45	38
Opuscles	13	19	10	11	10
Monografies	43	31	25	26	28
Coedicions	26	33	26	23	24
Altres formats	5	7	14	8	5
Total de títols publicats	133	123	119	113	105

Donacions i intercanvi de publicacions

L'Institut d'Estudis Catalans té establerts convenis per a fer donacions del seu fons de publicacions a una vuitantena d'entitats entre institucions, universitats, centres de recerca i biblioteques.

Els intercanvis d'exemplars en paper, actius des dels primers anys de la constitució de l'IEC, s'han anat reforçant en els darrers anys —i a voltes han estat substituïts— amb la consulta en línia de les publicacions, que es posen a l'abast del públic per mitjà del Portal de Publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans, accessible des del web.

L'IEC manté encara intercanvis de monografies i de revistes de l'IEC i de les seves societats filials amb centres acadèmics d'arreu del món. La recepció dels gairebé dos-cents títols adreçats a l'IEC són catalogats per la Biblioteca de Catalunya, que els incorpora al seu fons.

